西藏大学民族文化研究中心文库

ཨ།།དྲུས་རབས་རིམ་བོན་གྱི་ལོ་པཊ་དང་འགྱུར་བྱང་ཞིབ་འཇུག།

སྨོ་མེ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་མཆོས་བཙུམས།

ལི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང།

西藏大学民族文化研究中心文库

ཨཨ།།དུས་རབས་རིམ་བྱོན་གྱི་ལོ་བཀོད་དང་འགྲུབ་བྱང་ཞིབ་འདྲུག།

ལྷོ་ཨེ་ཆོ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་མཆོག་བསྟན་འཛིན།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

སྒང་ཀྱི་དོན།

བསེལ་ལྟན་ཁ་བའི་ཕྱོངས་འདིར་འཚོ་བཞེས་ཀྱི་མེས་པོ་ཆམས་ཀྱང་འཛོམ་གྱིང་གི་ཤེས་ལྡན་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་འདུ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་རིག་གོང་དུ་སྤེལ་ཕྱིར་ཞི་རིགས་ཚམ་རྒྱལ་ཁམས་གཞན་དང་འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱིས་གཞན་པའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་ཆམས་ནང་འདྲེན་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཨི་རིགས་ཀུན་ལ་སྤྱི་སྤོལ་དུ་གྱུར་འདུག ཤེས་རིག་ནང་འདྲེན་གྱི་ཐབས་ལམ་གཙོ་བོ་ལོ་ངོ་ལ་བརྒྱན་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་ངག་ཐོག་གི་ལོ་ངོ་དང་རིམ་བཞིན་དོན་གྱི་བརྡ་མཚོན་བྱེད་ཡི་གེ་བཟོས་པ་ནས་རིམ་གྱིས་ཡིག་ཐོག་གི་ལོ་ངོའི་ལས་རྒྱ་ཆེར་དར་བའང་ཀུན་ལ་མཐུན་པར་འདུག ངག་ཐོག་དང་ཡིག་ཐོག་གི་ལོ་ངོ་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ཡིས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ལ་ནུས་པ་གང་ལེགས་ཐོན་དང་འདོན་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཡིས་རིག་གན

དུས་རབས་བདུན་པའི་སོང་རོལ་དུ། བོད་གཅོག་སས་ཚོ་བ་ཁག་གི་བོན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཅན་དང་ལོ་རྩྭ་བ་དག་གིས་ཤེས་རིག་དར་སྤེལ་ཐད་བྱས་འཐས་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་བཞག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་དེ་ཁྱེ་བུ་ནི་སྣང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཅིས་ཀྱང་མི་རུང་མོད། དེའི་སྐོར་བོད་ཀྱི་བོན་ལུགས་བསྐྲན་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་དག་ལས་རགས་རིམ་ཙམ་དེས་སྤྲ་ཡང་། ཁོང་ཅག་གི་རྣམ་ཐར་དང་མཛོད་པ་རྒྱས་པར་བཀོད་པ་ཁྱད་ཞིང་། དེ་ལ་དཀྱུ་དོས་འཛིན་གྱི་གཞི་ཡིད་རྟོན་བ་ཞིག་ཀྱང་དགའ་བས། དེབ་འདིར་དེའི་སྐོར་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་སྨོང་བ་ལས་འོས་མ་རྣེད་ལ། གཞུང་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ནི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་ས་ཁུལ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ནས་མཐོ་བརྩམས་པ་ཡིན། དུས་སྐབས་དེ་ཙ་ནས་རིམ་པར་བྱོན་པའི་ལོ་རྟྭ་བའི་མཚན་བྱང་དང་མཛད་པ་ཐོ་རེ་བ་ཙམ་རེ་རེ་སྟོན་བྱང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་འབྱུང་ཕལ་ཆེ་བར་མཐོང་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། དེ་དག་ལས་ལོ་རྟྭ་བའི་མཚན་གྲངས་ཀྱི་ཁོངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ། དེབ་སྔ་མར་(གཤམ་ནས་སྐྱོར་སྐྱོར་ལོ་རྒྱུས་སུ་འགོད་རྒྱུ) སྤོབ་དཔོན་ཐོན་མི་ནས་མཁས་དབང་དགེ་ཆོས་བར་ལོ་པཾ་ཞིས་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་མཚན་བཀྲ་དང་ཏོ་ཐུག་ཁྲེ་བཅོན་སོགས་བཅོན་པོ་དང་བཅོན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་བྱུང་བའི་ལོ་རྟྭ་བའི་མཚན་གྲངས་དོས་འཛིན་ཐད་ཀྱི་དཔྱད་ཡིག་གལ་ཆེའི་རིགས་ལུ་མཐོང་། །འདི་ལ་ཉེ་དུས་ལུ་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་སྒྲ་སྐྱར་ལོ་རྒྱུས་དང་རྩོམ་རིག་ལྟ་བུའི་ཚིག་ཕྲེང་ཤས་ཆེ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ཡང་ཁོ་ཚོས་ཀྱང་ཁ་རིམས་ཤུ་ཚིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཁོ་ཚོས་ཀྱང་ཁ་རིམས་ཤུ་ཚིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཁོ་ཚོས་ཀྱང་ཁ་རིམས་ཤུ་ཚིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད།

གནང་ཡོད་པ་དང་། ལོ་པཾ་རྣམས་ཀྱི་གུང་བསྒྲིགས་པར་མཚན་ཡིག་ཐོག་མའི་མིང་གཞིའི་ཀ་མད་ལྟར་བསྒྲིགས་ནས་ཡོད། ཕྱིས་ཀྱི་བརྩམས་ཆོས་རེ་གཉིས་ཡོད་པའང་གོང་གསལ་ལས་རྒྱས་ཤིང་ཞིབ་པ་ཞིག་མ་མཐོང་། ཡིན་ནའང་བརྩམས་ཆོས་དེ་དག་གིས་སྔོན་ཆོག་ལོ་ངོ་བའི་མཛད་པ་ལ་དཔྱད་པ་སྐར་གསོ་གནང་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་སྐབས་དོན་གྱི་དཔྱད་ཡིག་ལེགས་པོར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གོང་བསྟན་བརྩམས་ཆོས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་འདིའི་ཐད་ཀར་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་དེ་དག་མཛད་པའི་ཚེ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཡིག་ཆའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོ་ཚོས་ཀྱང་ཡིག་ཆའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་།

དེབ་འདིའི་སྒྲིག་གཞིའི་ཐད་དུས་རབས་རིམ་བྱུང་གི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་དང་འབྱུར་ཚེས་ཀྱི་མཚན་བྱང་གཅོར་བཟུང་བའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བའི་སྐྱེ་དང་། དུས་རབས་རིམ་བྱུང་ནང་རྒྱལ་ཁམས་དང་མི་རིགས་གཞན་ནས་ཡེབས་པའི་ལོ་རྩྭ་བ་དང་འགྱུར་བྱང་གཅོར་བཟུང་བའི་གཞན་རིགས་ལོ་རྩྭ་བའི་སྐྱེ་ཞེས་སྐབས་དོན་གཉིས་ལུ་ཡྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་སྐབས་དང་པོར་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ནས་དགའ་ལྡན་གཏམས་ཀྱི་དུས་རིམ་དགར་སྤྱིད་དབང་གི་བར་དུ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་རིམ་དགར་སྤྱིད་རབས་ཤུ་དགུ་པའི་སྐྱེ་དུས་རིམ་ཚོ་ཚོའི་ཐོ་བཀོད་པ་བཅས་སོ། །དེ་ཡང་དེབ་འདིར་སྐར་ཡོད་དཔྱད་འབྲས་ཀྱི་ཆུང་གཞིའི་སྐྱེད་གཤམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དེ་ཡང་ཚེས་ཀྱི་ཐོ་བཀོད་ཀྱི་ཐད་ཀར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཆོག་གོ

ཞིག་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་ཉེ་དུས་ཀྱི་བསྒམས་ཆོས་སུ་མཐོང་བའི་ལོ་རྟོ་བའི་མཚན་འདྲེན་ལུགས་ཐད་མ་དག་པའི་ཚུལ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ནུས་ཆོད་ཀྱིས་དག་འདོན་བཀྱིས་ཡོད། བཞི། རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ལུང་ཚིག་རྣམས་གང་ནས་དྲངས་པའི་ལུང་ཁུངས་མཆན་དུ་གསལ་བོར་བཀོད་པ་དང་། ཁོང་ཅག་གི་རྣམ་ཐར་གང་ཡོད་དང་མཛད་པ་སོགས་དེབ་ཐེར་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་ཚ་འཕྲིན་རྣམ་པོགས་སུ་བཀོད་ཡོད་པས། ལོ་རྟོ་བ་གང་ཞིག་གི་མཛད་པར་ཆེད་དུ་སྤོས་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐུབ་ཀྱང་། དཔེ་ཅན་ཞིག་ལ་ཁོང་ཚོ་ཡང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མ་དམིགས་ཤིང་ཕྱི་ནང་གི་ཁོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན། དེབ་འདིར་དྲངས་པའི་ལུང་ཆོས་ཀྱི་མཚན་བྱང་ཆོས་བ་བཀའ་བསྟན་དེ་གཞི་ཁག་གི་མཚན་བྱང་ཡིན། དེ་ལས་སྔར་ཐད་ཀར་ཆ་ལག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་/ སྔར་ཐད་བཀའ་འགྱུར་ལས་ \ ལྟ་བུས་མཆོན་པར་བྱས་ཤིང་། གཞན་དག་ངོས་མ་བཟུང་བའི་འགྱུར་བྱང་རྣམས་སྤོ་དགེ་བཀའ་བསྟན་ལ་གཞི་བྱས་པ་དང་། དེ་ལས་སྔར་ཐད་པར་མ་ལྟར་དུ་བྱས་པ་ལ་/ སྔར་ཐད་བཀའ་འགྱུར་ལས་ \ ལྟ་བུས་མཆོན་པར་བྱས་ཤིང་། ཆོས་ཚན་གྱི་ཤོག་གངས་གྲངས་( )ནང་གསལ་བར་བྱས་སོ། །འདིར་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ཚོད་ཀྱི་ལོ་རྟེའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱིད་གི་རྒྱུས་ཆེན་དམ་པ་ཐལ་ཆེ་ཤོས་ནི་མཁས་པའི་གྲུབ་པ་ཆེས་ཤིན་ལོ་རྟེའི་མངའ་པ་ཞོར་དུ་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་དུ་མཐོང་ཚོར་ཆེ་བ་བཀའ་བསྟན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དམིགས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན། དེབ་འདིའི་མཚོ་མཇུག་བར་གསུམ་དུ་བརྩོད་གཞི་ལོ་རྟེའི་ངོས་ཀྱི་དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརྒྱག་མི་དགོས་པ་ངོས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དམིགས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན། ཁོང་ཆས་པའི་མངོ་མཚུགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཁོ་ནས་ཀྱང་། དེབ་འདིའི་མཚོ་མཇུག་བར་གསུམ་དུ་བརྩོད་གཞི་ལོ་རྟེའི་ངོས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་དོན་གྱི་ཡུལ་ཁོ་ནར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཁོང་ཚོ་ཡང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་ཡིན།

དཀར་ཆག

སྐབས་དང་པོ། བོད་ཀྱི་ཡོ་རྩ་བའི་སྡེ།

དང་པོ། རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ། 3

གཅིག བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བོད་བའི་ལོ་རྩུ་བ། 4

ཀ སྔོན་གྱི་ཡིག་ཚང་གི་བཞེད་ལུགས་མདོར་བསྟན་པ། 5

ཁ ཡིག་ཚང་དཔྱད་བསྟར་དང་ལོ་རྩུ་བའི་མཚན་གྲངས་གསབ་བཅོས། 7

ག བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བོད་པའི་ལོ་རྩུ་བའི་མཚན་ཐོ། 14

གཉིས། བསྟན་པ་བྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བོད་པའི་ལོ་རྩུ་བ། 16

ཀ དེང་གི་བརྩམས་ཆོས་ལས་དོགས་གནས་ཀྱི་ཚུལ་འགའ་བཤད་པ། 16

ཁ འཕེལ་ཡོད་དཔྱད་འབྲས་སུ་མ་བགངས་པའི་ལོ་རྩུ་བ་ཁག་ཅིག་བསྟན་པ། 21

ག ཡིག་ཚང་དཔྱད་བསྟར་དང་ལོ་རྩུ་བའི་མཚན་གྲངས་གསབ་བཅོས། 29

ང བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བོད་པའི་ལོ་རྩུ་བའི་མཚན་ཐོ། 34

གཉིས་པ། བོད་ཁྲག་ཏུ་བཤད་པ། 39

གཅིག བཅན་པོའི་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྩུ་བ་དང་འབྲུར་བུང་། 39

ཐོན་མི་སམྦྷོ་ཏ། 39

རྟ་རྩ་ཀོ་ཁ། 41

ལྷ་ལུང་རོང་རྩེ་དཔལ། 42

ཐོན་ཀ་སུ་ལེ་ཀོ་ཁ། 43

གཉགས་རྡོ་ན་ཀུ་སྣ་ར། 43

ལེང་ཙོ་ལྷ་ལུང་གཟིགས། 44

སྒོ་མདུན་རྩེ་གངས་སྡུད། 44
ཞེད་ལོ་ཐེ་བཙན། 46
བསྟེ་དཔལ་དབྱངས། 46
དམ་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས། 49
སྒ་ཁྲི་བཞེར། 49
སྒང་རྒྱུར་ལེགས་གཟིགས། 50
སྐྱ་ནམ་རོང་རྩེ་བདུད་འདོན་ས། 50
མཆིམས་སྤྲུལ་པ་སྐྱ། 51
ཐང་ཏེ་ཙ་ཡ་རཀྵི་ཏ། 52
ཕྱིད་པུ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ། 53
དབས་མཐུ་སྟྲི། 53
ཚངས་དེ་ཤེཏྲ་རཀྵི་ཏ། 54
ཐན་ག་སྐུ་ཏེ་ག 55
པ་གོར་བཻ་རོ་ཙ་ན། 55
ཙ་ནན་ཏ། 58
འདན་མ་རྩེ་མང་། 59
འགོན་སྒྲའི་དབང་པོ། 59
རྩ་རིན་ཆེན་མཆོག 60
རྩངས་ལེགས་གྲུབ། 62
པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆུང་ཁྲིམས་རྒྱལ་པོ། 62
རྒན་ཤུ་ལོ་ཀ 63
དཔལ་པ་ནམ་མཁའ། 63
ཐྲོད་རིན་ཆེན་སྤྲེ། 64
རྩ་རྒམ་པར་མི་རྟོག་པ། 64
རྩ་གྲུབ་ངོད། 65

ཨེ་ཁྱི་འགྲུག 65
ཁྱབས་ཤམས་པ་ཙོ་ཆ། 66
ཤྲེག་ན་དེ་ལྷ་གོ་ཁ། 67
ཨེ་ཡོ་ཚོ་བ་སྒྲོག་ས།ས 67
ཞང་རྒྱལ་ཉེན་ཅ་བཟང་། 67
འགོས་ཆོས་གྲུབ 68
བསྟེ་རྒམ་ཏུ་སྟི་ལ 70
འཁྲེ་དགོན་མཆོག་འགྱུང་གནས 71
དེ་བ་ཚན།ས 72
ཆོག་རོ་གྲུའི་རྒྱལ་མཚན 72
ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ 73
ཤྲེག་དེ་ཁ་ཚོ་ཁ། 73
ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ། 74
སྐ་བ་དཔལ་བཟེགས། 86
ལེགས་བྱིན་ཉེ་མ 88
གཡུ་སྒྲ་སྐྱིང་ཡོ 89
རབྷ་རཀྵི་ཏ 89
གནུབས་ནམ་མཁའི་སྐྱིང་ཡོ 91
ཕྱུང་ཡོ་ཚེ་ཚེ 93
བསྟེ་བབ་སྡོང་ 94
བཙན་ཀ་ལེགས་ཀོང་ 95
སྡེ་ལུང་གྲུ་གོང་ 95
འགོས་གོམ་དབུལ་གོང་ 95
བྱིན་གྱི་སྐྱིང་ཡོ 95
འཕྲོག་མི་ཕྱེའུ་ཚུང་ལོ་ངོ་བ 95

ལོ་རྟོག་བ་མཐུ་སྟེ་ཐརཔ། 96
དཔལ་གྱི་སྐྱིད་པོ། 96
བཟང་སྐྱོང་། 96
དཔལ་གྱི་ལྷུན་པོ། 97
བསྟེ་དཔལ་འབྱོར། 98
བསྟེ་ཡེ་ཤེས་སྐྱིད་པོ། 98
རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ། 99
དགེ་བ་དཔལ། 99
ལེགས་ཀྱི་སྡེ། 99
ནམ་མཁའ་སྐྱོང་། 100
གཉིས། བོད་སིལ་བྱའི་དུས་ཀྱི་ལོ་རྟོགས་དང་འགྲེལ་བྱང་། 100
ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། 100
ལོ་ཆུང་གྲགས་འབྱོར་ཤེས་རབ། 104
ཚ་ལེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། 104
ལོ་ཆེན་ཤེས་རབ་དཔང་སྒྲུག 106
ལོ་ཆུང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། 106
དཔྱལ་སེ་རྩ་དམར་བ་བྱ། 107
འཕྲོ་སྐང་དཀར་ཐྲག་བོད། 109
ལྷ་ཞི་བ་བོད། 109
རྒྱ་བཙོན་འགྲས་སྐང་ཀེ། 110
མཁས་གྲུབ་ཆུང་པོ་རྣལ་འབྱོར། 112
དཔྱལ་ལོ་རྩྭ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། 113
སྒྲི་རྡོ་ཟླ་བའི་བོད་ཟེར། 114
འཕྲོག་མི་གཏུག་ཡེ་ཤེས། 116
དཔྱལ་ཤེས་རབ་བོད་ཟེར། 119

འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས། 120
སྐུ་ལོ་ངོ་བ་བསོད་ནམས་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲགས། 121
ཁྱུང་པོ་ཆོས་བཙོན། 121
སྤྱན་ལོ་གཞོན་ནུ་བཙོན་འགྲུས། 122
གཉོས་ལོ་ངོ་བ་འབྱུང་པོ། 122
གཅན་ཆུང་ལོ་ངོ་བ་ཤེས་རབ་གྲགས། 123
མགར་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ། 123
ནག་ཚེ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ། 124
ལྷོ་བག་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་ཟློ་གྲོས། 125
འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙན། 127
གཉགས་ལོ་ངོ་བ་ཆེན་པོ། 129
ཁུ་སྟོན་དངོས་གྲུབ། 130
གོ་ཤུབ་ལོ་ངོ་བ་དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ། 131
གཉགས་ཆུང་ལོ་ངོ་བ། 131
ཤེའུ་ལོ་ངོ་བ་རྩེ་རྗེ་ལྷ། 132
མར་ཕྱུང་དད་པ་ཤེས་རབ། 133
མ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས། 133
ཚ་མི་སངས་རྒྱས་གྲགས་པ། 134
གཁོང་ཆུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། 136
འབྲོག་མི་སྐྱག་བློ་གྲོས། 138
སྤྱི་རྒྱམ་གླིང་རྗེ། 139
ཁེར་གད་ཡོན་ཏན་དཔལ་བ། 139
ཞང་ཤེས་རབ་སྒྲ་མ། 139
རབ་ཞི་བཤེས་གཉེན། 140
རྩོག་བློ་ལྷན་ཤེས་རབ། 141

ཟངས་དཀར་ལོ་ཙྪ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ། 143
ལོ་ཙྪ་བ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན། 145
གཉན་དང་མ་གྲགས། 145
སེ་ལོ་ཙྪ་བ་གཞོན་ནུ་ཚུལ་ཁྲིམས། 146
སྐྱོན་འཛོམ་ལོ་ཙྪ་བ་མར་པ་རྗེ་རྗེ་ཡེ་ཤེས། 147
གཙུག་དགའ་བ་རྗེ། 148
ཀྱི་ལྷུང་དབུ་དཀར་བ། 148
ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། 149
བློག་སྐྱ་ཤེས་རབ་བཚེགས་པ། 149
མལ་ཀྱི་བློ་ཁྲོས་གྲགས། 150
ལོ་ཙྪ་བ་ཀྱི་ཁེ་མ་ལྷུབ་པ། 151
རོང་ལོ་ཙྪ་བ་ཚོས་བཟང་། 151
ཡུ་ཆེར་ལོ་ཙྪ་བ། 152
མང་ལོར་བྱང་ཆུབ་ཤེས་རབ། 152
ཁེར་གད་འཕོར་ལོ་གྲགས་པ། 153
དཔང་ཆོ་གསལ་བ་གྲགས། 154
དོང་རི་ཚོས་གྲགས། 154
རྒྱས་སྐྱོན་ལམ་གྲགས་པ། 155
པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་པ། 155
ལོ་ཙྪ་བ་ཀྱི་ཁེ་མ་དངོས་གྲུབ། 157
བ་རི་རིན་ཆེན་གྲགས། 157
ལོ་ཙྪ་བ་ཡོང་ཞེས་གསལ་བ། 159
རོག་མདོ་སྡེ། 159
ཀུ་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་དཔལ། 160
འཇོ་ཤེས་རབ་གྲགས་པ། 160

ཤ་ལོ་ཙོ་བ་རྩོ་རྩེ་གཏམ་བ། 161
བ་རེག་ཐོས་པ་དགའ། 163
རྒྱོ་ལོ་ཙོ་བ་འོད་འབྱུང་། 163
ཆུ་བན་ཆོས་འབར། 163
ཀྱེ་དོ་ཤེས་རབ་དཔལ། 164
ལགས་སྐོན་དབང་གི་རྩོ་རྩེ། 165
ཤུ་ཆོས་རབ། 165
བཀྲ་ཤིས་ཆུལ་མཚན། 166
ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་སྐྱེན་བྱང་ཆུབ་འབར། 167
ལོ་ཙྪ་བ་བར་སྐྱེན་ཐོས་པ་དགའ། 167
མཚུར་སྐྱེན་དཔྱིག་གི་ཆུལ་མཚན། 167
དཔལ་ཀུན་དགའ་རྩོ་རྩེ། 168
མར་པ་དོ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག 169
གམ་གམ་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། 171
ཕྱུག་མཚམས་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཚོ། 171
ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན། 171
བསོད་ནམས་བཟང་པོ། 171
དཔལ་ཀུན་དགའ་གྲགས། 172
སུམ་པ་དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་རྩོ་རྩེ། 173
ཁུ་དགེ་བསྟེན་ནེ་ཙོ། 173
ཐོག་མེད་བཟང་ཞབས། 173
བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས། 174
ཕྱན་དར་མ་ཐུབ་ཐོས། 174
ཙོག་གྲུ་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ། 175
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས། 175

དཔྱལ་སྐྱེས་ཆ་རོ་ཏེ་ཞེས་དྲན་པོ་རུལ། 176
ཉི་མ་རོ་ཞེ། 176
རིག་པ་གཞོན་ནུ། 177
ཁུ་མདོ་སྡེ་འབས། 177
ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས། 177
གཡུང་དྲུང་བོད། 177
བསོད་ནམས་རྒྱལ་བ། 178
ཅོག་གྲུ་ཤེས་རབ་བློ་མ། 178
ཅོག་གྲུ་སྡུ་ངན་མེད་པའི་དབལ། 178
ཆིངས་ཡོན་ཏན་འབར། 179
དགེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞས། 179
ཚུལ་ཁྲིམས་བརྩེགས་པ། 180
ལྷ་བཙན་པོ་ཐུ་ཧེ་རུ་ཙོ། 180
ཀཱ་གུ་བཀའ་སྡུ་ལ། 180
ཀུ་པོ་ཏོ་བ། 181
བསྟལ་རོང་ཀཱ་རྒྱལ་པོ། 181
ཤྭ་རིན་པོ་ཆེ། 181
ཀུན་ར་ཚུལ་ཁྲིམས་བོད་ཀྱི། 182
དགེ་སློང་བྱའི་གདོང་ཅན། 182
ཆེ་བཙན་རྒྱས། 182
ར་ཀྱིད་ལོ་ཏྲོ་བ། 183
ཕུར་བུ་བོད། 183
ཏ་ཚབ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན། 183
ཤེས་རབ་ལེགས་པ། 184
ནག་ཚོ་དར་མ་གྲགས། 184

དགེ་སློང་ཤེས་རབ་སྐྱབས། 184
ནག་ཚོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། 184
འ་ཞ་རྒྱ་གར་བཙུགས། 185
གཉན་བསོད་ནམས། 185
བ་རི་ཚོས་གྲགས། 185
ཨོང་པོ་ལོ་ཙྪ་བ། 186
གཞོན་ནུ་ཤེས་རབ། 186
མགར་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས། 186
འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ། 187
ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། 187
ཕྱེ་དགའ་བའི་དཔལ། 187
ཕྱེ་ལོ་ཙྪ་བ་གླུ་མེས། 187
མཚུངས་སྐྱོན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། 188
གླུགུ་བཙོན་འགྲུས། 188
ལེང་ལོ་ཙྪ་བ་གླུགུ་བཙོན་འགྲུས། 189
ལོ་བཙུན་ཆུང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། 189
དགེ་སློང་ཞ་མ་ཞེང་གེ་རྒྱལ་བ། 189
ཕྱེ་བཀའ་ཤེས།(བཀའ་ཤེས་བཙེགས་པ་དཔལ) 190
རྟ་ལོ་ཙྪ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ། 190
ཆག་ལོ་ཙྪ་བ་དགྲ་བཅོམ། 192
དཔལ་ཚོགས་ཀྱི་བཟང་པོ། 193
ཚོགས་ཆག་ཆུང་བ། 194
ཁམས་པ་ལྷི་རི་ཚོས་གྲགས། 195
རྒྱོན་པ་དཔལ་བཟང་། 195
དཔལ་པལྡེ་ཅན། 195

རྟ་ལོ་རྩལ་རྒྱལ་རྗེ།.....196
ཞང་འོར་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་བསོད་ནམས།.....197
ཤྲཱ་བསྟན་པ།.....197
ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙྪ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ།.....197
ཞང་ལོ་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་།.....200
ས་པཎ་གུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།.....201
གཉོས་ཡོན་ཏན་གྲགས།.....202
ཚག་ལོ་ཆོས་རྗེ་དཔལ།.....203
འཕྲོ་རྒྱམ་རྒྱི།.....204
བསོད་ནམས་སེང་གེ།.....205
རྒ་ཡི་ཤེས་བཟང་ཡོ།.....205
སྤྲོ་དོ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན།.....205
གཉལ་མི་མཉམ་བཟང་དོ།.....206
ཁམས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ།.....206
ཐང་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ཨ་མོ་ཉ་སིངྷ།.....206
ཤུ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ།.....207
གསུམ། ས་སྐྱའི་སྒྲིད་དབང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དང་འབྲེལ་བྱད།.....207
ཤོང་སྟོན་རྩེ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན།.....207
ལྷན་མ་ཆུང་ཁྲིམས་སེང་གེ།.....209
ཤྲཱད་ཀེ་གཙུག་པ་རྒྱལ་མཚན།.....210
ཤོང་གློ་གོག་པ་ཤེས་རབ་ཀུན་ལེགས།.....210
ཐར་ལོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན།.....211
ཐུབ་ཚོད་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན།.....212
འཕྲི་ཁུད་ལོ་ཙྪ་བ་མ་ཧི་ཥི་ཀ.....213
ཀུ་མཐོང་ལོ་ཙྪ་བ།.....213

སྣེག་པའི་དཔལ། 213
ཚུལ་ཁྲིམས་བཀྲ་ཤིས། 214
འཕྲོ་མཚོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ། 214
ལོ་མཆོག་པ། 216
ཀློ་མ་རིན་ཆེན་གཏས་ཀུ་ཤྲཱི། 216
འཕྲོག་མི་རྣོ་སྒྲས། 216
དཔང་ལོ་ཙྪ་བ་ཀློས་བརྩེགས་པ། 217
སྐྱར་ཐང་ཏུག་རྣྀ། 218
ལོ་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ། 219
དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན། 219
ཤབ་སྐྱང་ལོ་ཙྪ་བ་ཐུགས་རྗེ་དཔལ། 219
ནམ་མཁའ་རྣོ་རྗེ་དཔལ། 220
ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། 220
བྱ་སྐྱོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། 220
ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། 222
ལོ་ཆེན་སྒྲུབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་། 223
གཡུང་ཏུང་སྐྱིང་པོ། 223
རྗེ་མི་ཉག་ཆེན་པོ། 223
མདའ་རིས་རྣོ་རྗེ་དཔལ། 224
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། 224
གཞོན་ནུ་ལོད། 225
ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ། 225
པུ་རངས་བསོད་ནམས་སྤྲོ་གྲོས། 226
ཡར་ལུང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། 226
ལོ་ཙྪ་བ་ཚུལ། 227

བསོད་ནམས་རྒྱལ། 227
ཚེལ་དགེ་རིན་ཆེན། 228
འཇམ་དཔལ་སྐྱེག་པའི་རྡོ་རྗེ། 228
ཀློ་ཕོས་རྒྱལ་མཚན། 228
ཕྱག་རྒྱས་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོ། 229
ཚུལ་ཁྲིམས་གཞོན་ནུ། 229
མཁའ་འགྲོ་རྡོ་རྗེ། 230
རབ་མཆོག་དཔལ་བཟང་། 230
ས་བཟང་ཀློ་ཕོས་རྒྱལ་མཚན། 230
བཞི། ཐག་ལུའི་སྡོད་དབང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྟོ་བ་དང་འཕྲུང་བྱང་། 231
སྐར་ཐང་ལོ་རྟོ་བ་སཏྟ་ཨྱི། 231
རོང་སྟོན་ཐྲྭ་བའི་སེང་གེ། 231
ཁྲན་ཆུང་དར་མ་ཚུལ་ཁྲིམས། 231
ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། 232
གཞོན་ནུ་མཆོག 233
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། 233
ཆོས་འཁོར་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས། 233
འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། 234
འོར་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་། 236
དགེ་སློང་འོད། 236
དགེ་བཤེས་སྟོན་གཞོན། 236
སྟག་ཚང་ལོ་རྟོ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། 236
རྩེད་ཐང་གཞོན་ནུ་དཔལ། 238
ཁྲིམས་ཁང་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། 238
ཚག་ལོ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ། 239

ཞི་ལུ་ལོ་ཙྪ་བ་ཚོས་སྐྱོང་བཟང་པོ། 240
རྒྱ་མཚོའི་སྡེ། 243
བློ་བན་ཆོས་ཀྱི་བཙོན་འགྲས། 243
ཞི་ལུ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། 244
སྐྱོགས་སྐོན་ལོ་ཙྪ་བ་དག་དབང་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས། 244
དཔལ་ཁང་ལོ་ཙྪ་བ། 244
རྗེ་བཙུན་གུན་དགའ་སྤྲིང་པོ། 245
ཁ དགའ་སྡེན་སྤྱི་དབང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྩ་བ་དང་འཕྲུང་ཁུང་། 247
འདར་ལོ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ། 247
སྤྱིན་གྲོང་ལོ་ཆེན་རྟམ་ཕྱི། 247
ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན། 248
མདོ་མཁར་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ། 249
སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། 250
ལྷང་སྐུ་རོལ་བའི་རྡོ་རྗེ། 251
མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ། 253

རྣབས་གཉིས་པ། གཞན་དིགས་ལོ་རྩ་བའི་སྡེ།

དང་པོ། རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ། 257
གཅིག སྡོན་ཀྱི་ཡིག་ཚང་དུ་མཛོང་བའི་སྤྱིའི་ལོ་པཏྲ་ཀྱི་མཚན་གྲངས་བསྟན་པ། 257
གཉིས། འཕྲུང་བྱང་དུ་བཀོད་པའི་སྤྱིའི་ལོ་པཏྲ་ཀྱི་མཚན་གྲངས་གསབ་བཅོས། 258
གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 260
གཅིག རྒྱ་གར་ཀྱི་ལོ་པཏྲ་དང་འཕྲུང་བྱང་། 260
སྒོབ་དཔོན་ཀུ་ས་ར། 260

ཀུན་ཏུ་ཤད་ཀ་ན། 261
ཀུ་གར་གྱི་སྐྱེན་པ་ཚར་རྣམས། 261
ཀུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་དཔྱད་གར་པ་ཚུལ། 261
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱི་ན་ཨི་ཏྲ། 262
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྱི་ལེ་ཤྲཱ་པོ་ཏྲི། 262
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བིན་ཀ་ར་སེ་ཏྲ། 262
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བིན་ཀ་ར་པ་ཚལ། 263
སྒོམ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། 263
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པ་དྨ་སཾ་བྷ་ཝ། 265
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ། 265
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་ཆེ་ན་ཤཱི་ལ། 267
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མུ་ནི་ཕྲན། 268
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཁམས་ཀྱི་དེ་བ། 268
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཐ། 269
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏུ་ཐུ་གུ་ཏ། 269
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་བཛྲ་ཏ་ས། 269
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ན་གཞོན། 270
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བཛྲ་ཏཱ་ལི་ཀཱ་ར། 270
པཎྜི་ཏ་རོ་ཧེ་བཞད་པ། 270
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཀྱ་ཏྲ་ཤྲཱི་ལ། 270
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བུདྡྷ་གུཧྱ། 270
ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་གུ་ལེཙྪ་གུཧྱ། 271
ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཤྲཱ། 271
ཇོ་བོ་རྗེ། 271
བཀའ་ཤོག་ཀ་ར། 271

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇུ་ནཉ་གཤྲཱ། 271
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་སེངྒེ། 271
རྒྱུ་གར་གྱི་ལུགས་པ་རྣམ། 272
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་པ་རྣམ། 272
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་རྀ་ཡ་ཤྲཱི་ལ། 272
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཎྜུ་ཤྲཱི་གཤྲཱ། 272
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྲྀ་ན་སེངྒེ། 272
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཀ་ར། 272
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ་མཛོན་པོ། 273
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བིཌཱ་ཀ་ར་སིཾཧ་པ་རྣམ། 273
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྲིཥྞ་སིཾཧ་ཀ་ར། 273
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྲུཥྞ་སིཾཧ། 273
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྲྀ་ན་ཀཱན་ཏི། 273
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྲྀ་ཤྣ་མཱུརྟི་དབྱངས། 274
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྲྀ་ཤྣ་ཡ་ནཱ་ཐ། 274
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྲྀ་ཤྣ་ཡ་ཤཱ་སྟྲཱི། 274
རྒྱུ་གར་གྱི་བཤེས་ཀ་ཇ་ལཀྵ་ཀ་དེ་ཝཱ། 274
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཚེ་བྱང་ཀུ་མ་ར། 274
རྒྱུ་གར་གྱི་བཤེས་ཀ་ཀཪོ་ཊ་ཀི། 274
རྒྱུ་གར་གྱི་བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་དབྱངས། 275
རྒྱུ་གར་གྱི་བཤེས་ཀ་ལོ་ཀ། 275
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇ་ནཱ་ཏཱ་ནནྡ་ཡཱི་ཧྥ་ད། 275
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ལེ་ན། 275
རྒྱུ་གར་གྱི་བཤེས་ཀ་གོ་མི་འཆི་མེད། 275
རྒྱུ་གར་གྱི་བཤེས་ཀ་འཇམ་པའི་དབྱངས། 276

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྱི་ལྷུ། 276
པརྞི་ཀ་གྱུ་བད་མ་འགྲུབ་གནས། 276
རྒྱུ་གར་གྱི་པརྞི་ཀ་མཐུ་ཀ་ལ་ཀྱ། 276
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱམ་སྐ་དོ། 276
རྒྱུ་གར་གྱི་པརྞི་ཀ་བ་རེཏྟ་བ། 276
རྒྱུ་གར་གྱི་པརྞི་ཀ་རབ་རྒྱས་ཏེ། 277
རྒྱུ་གར་གྱི་པརྞི་ཀ་མི་དབང་བཟང་པོ། 277
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀརྐ་ལྷན། 277
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྲི་ལ། 277
རྒྱུ་གར་གྱི་པརྞི་ཀ་སུ་ན་ཡ་ཤྲི་མི་ཏྲ། 277
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇྙ་ན་གརྦྷ། 278
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་ལ་ཀ་ར། 278
རྒྱུ་གར་གྱི་པརྞི་ཀ་ཤི་ལ་དེ་ཝ་ན་དཱ། 278
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན། 278
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡན་ལྡན་ཛིན་དྲ་ཛོ། 278
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་ཀུ་མ་ར་གུ་ལ་ཕ 278
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛུ་པུ་ཡ་ཤྲཱི་མི་ཏྲ། 279
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྣལ་པར་སྣང་མཛད་ཤུང་བ། 279
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྣལ་པར་སྣང་མཛད་རོལ་རྩེ། 279
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་བཻ་རོ་ཙ་ན་བཛྲ། 279
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛེ་དེ་བ། 280
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཕྱོགས་དབང་དགའ་ཐེབ། 280
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བརྟུ་པུ་ཀོ། 280
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྱེ་མ་ག་ག་ན། 280
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཐུ་བཀྲ་ཀ་ར་ཝཱརྵ། 281

རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་གསུམ་རྣམས། 281
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྒྲིག་གསུམ། 281
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡུ་ནན་རྣམས། 281
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་མ་ལ་གྱུབ། 281
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏོ་ཡ་སྤྲི། 282
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏོ་ཡ་སྤྲིའི་རྒྱ་ན། 282
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲི་བཟང་ཀ་ར་སྤྲིའུ་ནི། 282
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲི་ཙཾ་ཀ་ར་ཚུལ། 282
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཧོན་ཧེ། 282
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲི་ཙཾ་ཀ་ར་རཏྣ་ཏ། 282
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་སྤྲི་ཀ་ར། 283
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱརྩ་ལུ་སྤྲི། 283
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱརྩ་ལུ་སྤྲིའི་ཐུགས་དགོངས། 283
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་རབ་ཏུ་ཞི་བ། 283
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡུ་ནན་རྩོང་ཁ་པའི་གུ་རུ། 284
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱརྩ་པོ་དེ། 284
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དུ་ན་རཏྣ་ཏ། 284
རྒྱུ་གར་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་སྤྲི་ཀེརྟི། 285
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཉན་སྤྲི་ཤཱཀྱ། 285
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པཎྜི་ཏ་ཀ་ལ་ཤཱི་ལ། 285
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ལ་ཀ། 285
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཤཱི་ལེནྡྲ། 285
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱི་སུ་ཀུ་མཱ་ར་ཤྲི། 285
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྲི་ཤྣ་ཀ་གཞན། 286

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བློའུ་གྱུག། 286
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཻ་ཏྲི་པ། 286
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་བ་བཛྲ་པོ། 286
རྒྱུ་གར་གྱི་བཤེས་ཏ་ལུ་ཨྰི་ཏཱཔྟི། 286
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རབྷ་ས་ཀྲི། 286
ཀློ་མ་ནག་པོ་བ། 287
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཁུངས་ཀྱི་ཇོ། 287
རྒྱུ་གར་གྱི་བཤེས་ཏ་འབུམ་ཁྲག་གསུམ་པ། 287
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ཏྲ་སུ་མ་ཏི། 287
རྒྱུ་གར་གྱི་བཤེས་ཏ་སུ་ཨ་ཏི། 288
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ཙྪི་ཡུཏྟ་ཀཱཙ་ར་ཤྲཱི་མི་ཏྲ། 288
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀཱི་རྟི་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན། 288
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། 288
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མ་ཧཱ་ཀཱ་ལྱཱི་ཀཱ་ཡ། 289
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མུ་ཏི་ཀྱཱི། 289
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛྙ་ལཾ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ 289
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་ནྡ་ཡ་ཤྲཱི་མི་ཏྲ། 289
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་ནྡ་ཡ་ཙནྡྲ། 290
རྒྱུ་གར་གྱི་བཤེས་ཏ་པུ་ཏྲི་ལི། 290
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ན་ཤྲཱི་མི་ཏྲ། 290
རྒྱུ་གར་གྱི་བཤེས་ཏ་ཆོས་བཟང་། 290
རྒྱུ་གར་གྱི་བཤེས་ཏ་རཏྣ་ཀ། 290
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་རིའི་ཀ་ཤྲཱི་ཇྙཱ་ན། 290
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤུ་ཀྲ་ཀ་ཤེ་ཡཀྵ་ཥི། 291

རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་ཚིག་གྲྭ། 291
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མ་ཧ་དི་ཏ་ར་ལ། 291
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་ན་ཀྱི་ཤཱ་ཏ། 291
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱི་ཤ་པ་ཏི་ཀྱི། 291
རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ས་མཉྙ་ཤཱི། 291
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱི་ལེནྡྲ་ཏ་ཐ་ག་ཏ། 292
པཎྜི་ཏ་ཀྲཱན་ཏི་ཀཱ་ར་གུཎྜཱ། 292
རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་གཞན་ལ་ཕན་པ་བཟང་པོ། 292
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ལི་ལ་བཛྲ། 292
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པ་ར་མེ་ཥ་ར། 292
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པདྨ་ཀཱ་ར། 293
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པདྨ་གཱ་ར་ཝཱརྟི། 293
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཐ་ཡ་ཧྥུ་ར། 293
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཆོག་གི་དབང་ཕྱུག 293
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་གཞན་བན་མཐའ་ཡས། 293
རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཛ་ཏྲ་བཛྲ། 294
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་ཎ་ཀ། 294
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྡོ་ཡ་ཞི་ན། 294
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་གུ་ཡཱ་ས་ཏ་ཡ་ཏྲ་ར། 294
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རབ་བྱེད་བཛྲ། 294
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛ་ཧྙ་ཡ་ཀ་ར་གུཎྜ། 294
རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ནག་པོ་རོ་འཇོམ། 295
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛ་ཧྙ་ཡ་བཛྲ། 295
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་པུ་ཎྱེ་གུཎྜ། 295

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པདྨོ་གྱུག། 295
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྡོ་ན་པ་ར། 296
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་གུན་ཏུ་བཟང་པོ། 296
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྱིཾ་པཎྜི་ཏ། 296
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏཱ་ཐཱ་གཏ་ཐ་ན། 296
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ། 296
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀེ་ན་ཤི 297
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་གཞོན་ནུ་བུམ་པ། 297
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་ཛ་ན་ཤཱི་ཙྪི་ན། 297
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛ་ན་ར་དྲ་ན། 297
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བུདྡྷ་ན་ཐ། 298
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཞི་ཝ་ཤཱི་ཏཱ། 298
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ལྷ་ཀ་བརྗོ། 298
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤུ་ཀླ་ཛ་ན། 298
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སྡེད་པོ། 298
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཡེ་ཤེས་སྡེད་པོ། 298
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡ་ཤ་ཀཱི་ར་ཏི་ཏ། 299
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པདྨོ་སྐྱེ་དེ་བ། 299
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛ་བ་ཡུག་གི། 299
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རཏྣ་ཀཱི་ཏི། 299
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཁུ་ལུ་ཙཱ་ཡ། 299
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཁུ་དུ་རོ་རྒྱ་མ། 299
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་དེ་ཀ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན། 300
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་དུ་ལ་རྒྱ་སཱ། 300
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ཝརྨ། 300

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ལྷྀ་མི་ཏ། 300
རྒྱུ་གར་གྱི་དཔྱིད་ཀ་སྤྱན་ཐུབ་ཀྱིཏྟི། 300
རྒྱུ་གར་གྱི་དཔྱིད་ཀ་བྱ་རོ་ཕྱག་རྒྱ། 300
རྒྱུ་གར་གྱི་དཔྱིད་ཀ་ཆེན་པོ་བཟླ་ཕྱི་ཁ་ལ་ནུ་དྲ། 301
རྒྱུ་ཀར་གྱི་མཁན་པོ་ཀམ་ཀ་རཱ། 301
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡ་བ་ཐུབ་བྱེ་བ། 301
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱི་ལེ་ཏྲ་བོ་དྷི། 301
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྲུང་ཡུལ་ཤ་མ་རཱི་ཀ། 301
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུ་ལྷ་ར་བཛྲ། 302
རྒྱུ་གར་གྱི་དཔྱིད་ཀ་ཀུ་ལྷ་ར། 302
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བིདྱ་ཤྲཱ་དྷ། 302
རྒྱུ་གར་གྱི་དཔྱིད་ཀ་ཀྲུ་ཏུ་ཀ་ས་ལྷྀ་ཧྱི། 302
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་བཛྲ། 302
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མ་ཎི་ཛྙཱ་ན། 303
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མ་ཎི་ཧ་ཏ། 303
རྒྱུ་གར་གྱི་དཔྱིད་ཀ་ཤྲཱི་མ་ཎི་ཧ་ཏ། 303
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡུན་ཀྲི་ཀ་ར་ཡཱན། 303
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་རཱ་ཛ་ཏ། 303
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དེ་ཡཱ་ཀ་ར་ཛ་ཡཱ། 305
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྲྀ་ན་ཀ་ཤྲཱི། 306
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དེ་ཡཱ་ན་ཀ་ཛ། 306
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ། 306
རྒྱུ་གར་གྱི་དཔྱིད་ཀ་ཀྲིཏ་ཤྲ་དྲ། 306
རྒྱུ་གར་གྱི་དཔྱིད་ཀ་ཞི་བ་བཟང་པོ། 306

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ནག་གུ། 306
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤུ་ཏྲ། 307
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱོ་ན་ཤུ་ཏྲ། 307
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་བྷ་ར་སྭ་ལ། 307
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་མི་ཏྲ། 307
རྟོ་པོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཞབས་ཀྱི་ཞ། 307
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཞ་ན་མི་ཏྲ། 309
རྒྱུ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་འཕགས་བྱེད་ལྷ། 309
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤུ་ཆུ་སཾ་ཛ་ཡ། 309
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རབྷ་ཧྱི་མི་ཏྲ། 310
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དཔལ། 310
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བུདྡྷ་ཀ་ར་ཤྲཱི། 310
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་ཡུན་གྲུབ། 310
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་རཏྣ་ཤྲཱི། 310
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཤུ་ག་ཏ་ཤྲཱི། 310
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བུདྡྷ་ཀཱི་ར་ཏི། 311
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བཛྲ་པཱ་ཎི། 311
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཕུག་ན་རྩེ་རྩེ། 311
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་འཕགས་མེད་ལྷ། 311
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཨཱ་ནན་ཏ་ཀཱ་ར། 311
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དག་གི་དབང་ཕྱུག 312
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཏེ་ཛོ་དེ་ཝ། 312
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་རྒྱལ་མི་ཏྲ། 312
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ཏུ་ལྷ་དཱ་སྭ། 312
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པུ་ར་མེ་ཤྭ་ར། 312

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་ནལ་ལེན།.....312
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་འབྱུང་གནས་བཟང་པོ།.....313
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤུ་ག་ཏ་ཤྲཱི།.....313
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ལཀྵྨི་ཀཱ་ར།.....313
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡུ་ཛུ་ཀྲཱི་ཏི།.....313
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བ།.....313
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཥཎྱི་ཀ་ཤྲཱ།.....314
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ནལ་ཀ་རཎྜི་ཏ།.....314
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱ་ཡ་སེ་ནལ།.....314
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་ན་ཡ་དེ་བ།.....314
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་མ་སྤྲས་པ།.....314
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་གཡ་ཡ་རྒྱ་ར།.....314
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྱི་བཛྲ་པོ་ཎྜི།.....315
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཉྫུ་ཤྲཱི་ཏྲ།.....315
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བ་ལེ་པྲཱ་སྨ་ཏི།.....315
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་མ་ཏི་ཀཱི་ཙཱ་ད།.....315
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཉྫུ་ཀཱི་ར་ན།.....315
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དེ་ཁྱུ་ཇ་ར་ཙནྡྲ།.....315
རྒྱུ་གར་མདོན་ཤེས་ཅན།.....316
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ནུ་པ་མ་རཏྣ་ཀ།.....316
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་མའི་དབང་པོའི་འོད་ཟེར།.....316
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་དོན་ཡོད་རྣོ་རྗེ།.....316
རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ལྷི་ལ་བཛྲ།.....317
རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་འཇམ་དཔལ།.....317

སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་ཡི་ཤྲཱི། 317
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་བ་ཧཱུ་ཀེ་ར། 317
སྒྲ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵི་ཏ། 317
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ནྷི་ལ་བཛྲ། 317
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ན་བི་ཀོ་ཙ་ཧ། 318
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་ཙཱརྻ་ཧཱུ་ཏ་ན། 318
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་གུ་ཧྱ་ཨ་ཤ་ར། 318
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུ་ལེ་ད། 318
སྒྲ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་རཱ་ཡ་ཤྲ་ནན་ད། 318
སྒྲ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཤྲཱི་ཧ་ར་ཤཱནྟ། 319
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རབ་འབྱོར་ཞི་བ། 319
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དེ་ཞེན་ཐུབ་པ། 319
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་གུ་ཧ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན། 319
སྒྲ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཀྱི་ཤ་དཔའ་བོ་ཤྲཱི། 319
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་དཔལ་བཟང་པོ། 319
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུ་ཤ་ལི་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཧ་ད། 319
སྒྲ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཀྱི་ཤྲཱི་ཧ་ད་བོ་ཤྲཱི། 319
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་བོ་ཤྲཱི། 319
སྒྲ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཨ་ནནྟ་ཀཱ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན། 320
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་དེ་ཝཛྲ་ཏཱ་ཐ། 320
སྒྲ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཨ་རེ་པཙྩ། 321
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ཛུན་ཀཱ་ར་གུཎ། 321
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀཱ་ལ་པ་གཙག་པ། 321
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྒུ་དྲ་གུཎ། 321
སྒྲ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་མི་མཉམ་རྡོ་རྗེ། 321
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏྲ་ར་ཀ་ལ་ཤྲཱ། 321
སྒྲ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱམ་ཤྲཱི་རྟ་ད། 322

རྒྱུ་གང་གྱི་མཚན་པོ་ཀི་རེ་ཅ་ཀ་ར་ལྷུང་། 322
རྒྱུ་གང་གྱི་མཚན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ལྷུང་། 322
རྒྱུ་གང་གྱི་མཚན་པོ་ལུ་རྒྱ་ཁེ་ཅ། 322
རྒྱུ་གང་གྱི་པཏྨེ་ཅ་ཤྲཱི་ཧ་ཡ། 322
རྒྱུ་གང་གྱི་མཚན་པོ་དཔུང་ཤྲཱི་ལྷུང་། 323
རྒྱུ་གང་གྱི་པཏྨེ་ཅ་བཻ་རོ་ཙ་ན་རཏྣི་ཅ། 323
ལྷ་རེ་ཏཱ་པོ་ཀྱི། 324
བ་ཧི་ལྱི། 324
པཏྨེ་ཅ་ཨ་ཀི་ཤ་ཀ་ཤྲཱི་ཤྱ་ཏ། 324
པཏྨེ་ཅ་ཀ་ཀུ་ལེ་རི། 324
ཀུ་བན་ཛ་ཙེན། 324
ཤོ་བ་དཔོན་བྱ་ར་ན་ཐ། 325
ཤྲཱི་པ་ནཱ་ན་ཀ་ཀྱིལ། 325
ལྷའི་ཏཱ་ཀ་ཤྲཱི་ཏ། 326
ཤུལ་བའི་ཤྲེ། 326
པཏྨེ་ཅ་ཤོ་ཐོས་བཟང་པོ་ཐགས་པ། 326
ཤོ་བ་དཔོན་མི་བཤོད་རྡོ་རྗེ། 327
པཏྨེ་ཅ་ཀུ་ན་ཀ་ཤྲཱི། 327
ཀུ་ཤ་ལི་ཏ་པ། 327
པཏྨེ་ཅ་ཨ་ཙི་ཏ་དེ་བ། 327
ཨ་ནན་ཀྱ་པ། 328
པཏྨེ་ཅ་ཐུ་ན་ཡ་ཤྲཱི། 328

རྣལ་འབྱོར་པ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་ཤུལ།.....328
སོ་ཀ་གཉན།.....328
ཐོ་གཡོ།.....328
པཎ་ཏི་ཀ་ཡི་ར་ཐ།.....329
ཐུགས་དྲི་ཀ.....329
པཎ་ཏི་ཀ་ཤེ་ཤ་པའི་ཚེ་ཐུབ་པ།.....329
པཎ་ཏི་ཀ་ཁྱི་ཤེན་ན།.....329
རྒྱལ་བའི་བཟང་པོ།.....329
པཎ་ཏི་ཀ་པདྨ་སྐྱ་ཏྲ།.....329
འཕེགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྐས་པ།.....330
པཎ་ཏི་ཀ་མཐུ་སྟོབས།.....330
པཎ་ཏི་ཀ་རོ་ཡ་ན།.....330
རྣལ་འབྱོར་པ་སྤྱི་དུས་ཀྱི་ཐ་ཤུལ།.....330
པཎ་ཏི་ཀ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི།.....330
ཀུ་སུ་ར་སྤྱི་ཁྲ་ཏ།.....330
པཎ་ཏི་ཀ་ཤི་བ་མ་ལ་གྷེ།.....331
པདྨ་སྤྱིའི།.....331
པཎ་ཏི་ཀ་ཤྲ་པ་ལ་ཧ་ཏ།.....331
པཎ་ཏི་ཀ་བི་མ་པ།.....331
པཎ་ཏི་ཀ་དོ་ཤེ་ཐབ་པ།.....331
བི་ཧྭ་སྤྱི།.....332
པཎ་ཏི་ཀ་རོ་བོ་རི་པ།.....332
ཀླུའི་ཅན།.....332
མཁའ་འགྲོ་མ་ཞི་ཁྲོ།.....332
ས་མནྟ་ཤྲཱ་ད།.....332

དཔལ་ཤ་བ་རི་དབང་ཕྱུག 332
ཆལ་འཕྱོར་བ་ཡབ་ཡུམ་ནི། 333
པལྷི་ཏ་རིན་ཆེན་ཅོད། 334
པལྷི་ཏ་ཙ་ཀྲ་ཡཱ་ར། 334
པལྷི་ཏ་ཉ་རྒྱལ་བ། 334
པལྷི་ཏ་དཔལ་ལྡན་ལྷ། 335
པལྷི་ཏ་བསོད་སྙོམས་པ་ཆེན་པོ། 335
པལྷི་ཏ་ཤེས་རབ་གསང་བ། 335
པལྷི་ཏ་ཡེ་ཤེ་ཏུ་ལ་དྲུ་ཏ་བརྩ། 335
ཨུ་དོ་བོ་དྷི། 335
པལྷི་ཏ་ཨ་ཙ་ཡ་སྤྲི་མ་དྷི། 335
པལྷི་ཏ་སའི་སྐྱིང་པོ། 336
ཨཱ་ཙཱརྱ་ཨུ་པཀྵ་སྤྲི་བརྩ་སྤྲི་ལ། 336
ཀཱ་ན་ཀཱ་ཎྜི 336
པལྷི་ཏ་ས་ར་ཧ་དྷི་ཏ། 336
པལྷི་ཏ་ཀླ་བ་གཞོན་ནུ། 336
པལྷི་ཏ་ཆེན་པོ་ཚངས་གྲུབ་ཀྱི། 336
པཏ་ཆེན་ལྷ་ཀི་ཀ་སྤྲི་ཀྲྀ་ན། 337
ཤྲ་དྷཱ་ཀ་ར་ཛོ། 337
པལྷི་ཏ་མི་མཉམ་བོལ་པོ། 337
མ་ལ་བ་དུ་ན་སྤྲི་ཀྲྀ་ན། 337
པལྷི་ཏ་པ་ར་ཧི་ཏ་ཤྲཱ། 337
པལྷི་ཏ་ཀུ་ཡ་ན་སྤྲི། 337
པལྷི་ཏ་སད་ཀོ་ན། 338
ཛྙཱ་ཙཱརྱ་བི་ན་ཡ་ཙནྡྲ། 338
པལྷི་ཏ་མ་ཧཱ་པོ་ཤྲཱི། 338

ཀྱི་སྒྲ་ཀ། 338
པལ་ཆེ་བདེ་གཤེགས་གྲགས་པ། 338
ཤཱཀྱ་རི་ཤྲཱི་ཧྲྀ་ཏ། 338
བདེ་བའི་མྱུ་གུ 339
པལ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྣེ། 339
པལ་ཆེ་དེ་ཁུ་ཐུབ་མ་ཀི། 339
པལ་ཆེ་ཆེན་པོ་སོ་མ་སྡེ་རྒྱ། 339
མཐུ་སྟོབ་ལྷས། 339
པལ་ཆེ་ཇ་ཏུ་ལ་དཔལ་བརྩེ། 339
པལ་ཆེ་མ་དྷུ་གྲ་ཤྲ་ཀ། 340
རྣ་ལེགས། 340
པལ་ཆེ་གོོ་ཏ་མ་རྒྱུད། 340
རྒྱལ་བའི་སྐྱབས། 340
པལ་ཆེ་ཕྱེ་ཡ་དེ་ཐེ། 340
པལ་ཆེ་ཏ་ལ་ཧྭ་དྷ། 340
ཙོ་ཀུ་ལ་ནྡ་བ་མི་ཕྱ། 341
པལ་ཆེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱབས་བཟང་པོ། 341
པལ་ཆེ་ཏ་ཏྭ་གཏ་ཧྭ་དྷ། 341
རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཉི་ཧ་ཇོ་གི 341
རྣལ་འབྱོར་པ་མི་ཧ་ཛ་ནན། 342
གྱ་ཡ་རྟུ་པ། 342
གཞིས། ཁ་ཆེའི་ལོ་པཉ་དང་འགྲེལ་ཐང་ 342
ཁ་ཆེ་ཏ་རུ། 342
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་སངས་རྒྱེ་དེ་ཞ། 343
ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་རྒྱམ་ཀ་ར། 343

ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་ན་ར་ཁ་དེ།.....343
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་རཏྣ་ཤྲཱ་ར།.....343
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་བུདྡྷ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན།.....344
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཐེག་ལེ་བུམ་པ།.....344
ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་ཆོས་མཚོན་པོ།.....344
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཤཱ་ཝ་མགོན་པོ།.....344
ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་སྤྲུལ་ན་ཡི་ཤེ་དཔལ།.....345
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་རྒྱལ་ཕྱུག་པོ།.....345
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་མ་ཧོ་རུ་ཏི།.....345
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་དཱི་མ་ལ་ཤྲཱི་ཛྙཱ།.....345
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཨུ་ག་ར་སེ་ནཱི།.....345
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་སྤྲུལ་ན་བཟང་།.....345
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཨ་དྷུ་སྤྲུལ་ན།.....346
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཐད་ཀྱི་ཤཱཀྱ་ཏྲ།.....346
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཤཱཀྱ་པ་ར་ཡེ་ཏ།.....346
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཤཱཀྱ་ཝ་ར་ཡེ་ཏ།.....346
ཁ་ཆེའི་སྤྲུལ་ཤཱི།.....347
ཁ་ཆེའི་མཁས་པ་ཤྲཱ་དྷ་པོ་ཤཱི།.....348
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཀ་ཡ་ལྷ་ནན།.....348
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཡུ་ནན།.....348
ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་བི་ཌ་ཡ་ཀ.....349
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་སུ་མ་ན་ཤྲཱི་ཛྙཱ།.....349
གསུམ། བཙན་བོའི་ལོ་པཉྩ་དང་འཕྲུར་བྱང་།.....349
བཙན་པོ་ཤྲི་ལ་མཚན།.....349

བཚལ་བོའི་པཆ་ཀ་མ་བྱ་དུ་ན། 349
བཚལ་པོ་མ་བྱ་དུ་ན། 350
བཚལ་བོའི་ལོ་རྩྭ་བ་པད་མ་ཀུ་རྩེ། 350
བཚལ་བོའི་པཆ་ཀ་སྲུ་མ་ཀྱི་བྱིན། 351
བཚལ་པོ་བུ་ཁྱི་སྐྱེས་ཤིང་ཡོད་ཀ་ཡིན། 351
བཚལ་བོའི་མཁན་པོ་ལུ་མ་ཅི་ཞུས། 351
བཚལ་བོའི་པཆ་ཀ་སྐྱ་རོ་ཕྱག་རྒྱ། 351
བཚལ་བོའི་པཆ་ཀ་དེ་ལྷ་ལྷོར་མ་ཀྱི། 352
བཚལ་བོའི་པཆ་ཀ་སྐྱ་རེ་ཕྱུག་ཅ་ཅི། 352
ཀྱ་མ་བཚལ་པོ་ལོ་ཆུ་བ། 352
བཚལ་པོ་མ་བྱ་པ། 352
བཚལ་བོའི་པཆ་ཀ་ཁྲུ་གཤོ་གིས་ཤུ་ར། 352
བཞི། རྒྱ་ནག་གི་རྟ་ཤད་པོ་ཆུ་བར་འཐུལ་བྱེད། 352
རྒྱ་ནག་གི་རྟན་ལྷན་རྟད། 352
རྒྱ་ནག་རྟ་ཤད་མ་བྱ་དེ་ལྷ་ཚོ། 353
རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་རྟ་ཤད་ཟབ་མོ། 353
རྒྱ་ནག་རྟ་ཤད་མ་བྱ་ཡན། 354
རྟ་ཤད་མེ་མགོ 354
རྒྱ་ནག་གི་ལྷ་བཙུན་རིན་ཆེན། 354
རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ལྷང་ཐན་ཞུན། 355
རྒྱ་ནག་གི་བཙན་རྩོད་རྩྭ། 356
རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཀྱི་ལ་རྒྱམ། 356
རྒྱ་ནག་གི་དགེ་བཤེས་སིང་ཀུང་རྒྱ། 356
ལྷག་ཚོང་། 356

།། ཐ་ཏོང་སོགས་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་བའི་ལོ་བཅུ་དང་འབྲུང་བྱུང་། 357
ཐ་ཏོང་གྱི་མཁན་པོ་བོ་ཏི་ཤ་ཀུ། 357
ཐ་ཏོང་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱལ་ཡ་ལོ་ཀ 358
ཐ་ཏོང་གྱི་མཁན་པོ་རྣལ་ན་སྒྲགས། 358
སྒོབ་དཔོན་པན་ཆེན་འབྲུང་གནས། 358
ཤིན་ལའི་གྲོང་རྩལ་འབྱོར་མ་ཙཱ་རྨ་སྤུ་ལ། 359
བཙུན་མ་རོང་རྩེ་སེམས་མ། 359
ཙོན་པ་ཤི་ལ་ཏ། 359
རྒྱ་རོ་ཕྱག་རྟ། 360
མཚོན་པོ་སྐུབས། 361
བྱང་བཀོད། སྟོན་གྱི་ཡིག་ཚང་ཁག་ཅིག་ཏུ་བཀོད་པའི་ལོ་པཉྩ་རྣམས་ཀྱི་
མཚན་ཐོ། 362
དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཚང་། 374
མཇུག་བྱང་། 378

སྐབས་དང་པོ། བོད་ཀྱི་ལོ་ཚྭ་བའི་སྐོར།

དང་པོ། རྣམ་བཤད་སྤྱིར་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ཡར་སྟོན་དུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་བོན་གྱི་ཤེས་རིག་དར་ཚེ་ཞིང་། ཚེ་ཟབ་རྒྱལ་བློན་གྱི་སྤིད་སྐྱོང་ལྷགས་དང་ཆུང་མཐར་འབངས་མིའི་འདུ་ཤེས་ཇེཕོ་རིག་དེ་ཡི་འདུ་འགོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་མཁས་པ་སྟ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ཅམ་མ་ཟད། ཀུལ་བཞིག་རིག་དངོས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པས་ཀྱང་ར་འཕྲོད་པར་འདུག བོན་གྱི་ཚོས་འཕྲུང་དང་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁྲུ་བྱས་ན། ཤེས་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོལ་གཏོད་མཁན་ཡོ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ནི་ད་ནས་མི་ལོ་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཕྱག་གི་སྟོན་ཅམ་ལ་སྤོལ་བཞིད་ཅིང་། དུས་སྐབས་དེའི་སྣ་རྩེས་གུ་ལོ་ཙྪ་བ་གྲགས་ཅན་བྱུག་བྱང་བར་བཤད་དེ། ལེགས་བཤད་གཏེར་མཛོད་ལས། འོལ་མོའི་གྲིང་དུ་སྟོན་པའི་གསུངས་པའི་བསྟན་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་གི་སྟོན་ཅམ་ལ་འདས་རྩེས་གུ་དེ་དག་ཀུན་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་བྱུག་གིས་མུ་ཚོའི་མདུན་དུ་ཤེས་རབ་གསུངས་ལས་ཚལ་དང་ཁ་དེ་དག་ཀུན་ལོ་ཙྪ་བར་ཅེས་སོ། །ཀུལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་སྐུ་རིང་དུ་ཞང་བོད་ལོ་ཙྪ་བ་གྲགས་ཅན་བཞི་བྱུང་སྟོང་བ་རེ་རེ་བཞིན་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད་ལས། ལྷ་སྲས་ཁྲི་བཙན་སྐྱེའི་སྐུ་རིང་ལ། ཁྲུང་པོ་སྐག་སྐྲ་དོན་གཙུག་དང་། གཉན་ལི་ཀུ་སྐག་རིང་། ལྷེ་ཤོད་ཀུམ། གཅོ་

---

① ཤར་རྫ་བཀྲ་ཤིས་ཀུལ་མཚོན། ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1985ལོ། ཤོག་དོན150རྩ་གསལ།

② ཤར་རྫ་བཀྲ་ཤིས་ཀུལ་མཚོན། ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1985ལོ། ཤོག་དོན150རྩ་གསལ།

བོད་ཁྲི་གཏུག[1]སོགས་མཁས་པ་མི་བཞི་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཆེན་པོ་བཞིར་གྲགས་པ་ཤོག་དོས་དེའི་མདུག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་མན་ཆད་ནས། གནས་རིས་སྤོང་བཙོན་ཡན་ཆད་དུ། ཆབ་སྲིད་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་རེ། ཐད་ལམ་འདྲེན་པའི་སྐུ་གཤེན་རེ། སྐད་རིགས་བསྒྱུར་པའི་ལོ་པཊ་རེ། [2]ཞེས་ཡོངས་གྲགས་བཞིན་དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྤྱི་རྒྱལ་ཤབས་རིམ་བྱུང་ལ་ལོ་རྩྭ་བ་མང་དུ་སྤྱོན་ཞིང་མཐའ་འབྲེལ་མི་རིགས་ལས་རིག་གནས་ནང་འདྲེན་བྱས་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུབ། བོན་གྱི་བསྟན་པ་པར་དང་གྱི་སྐབས་སུ་ཞང་ཞུང་སྤྱོད་རྒྱུང་མཐུ་ཆེན་དང་བོད་ཀྱི་ཤ་རི་དཀའ་ངན་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུབ། བོན་གྱི་བསྟན་པ་ལོ་རྩྭ་བ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་མ་བྱུང་བའི་ཁར་རང་ཉིད་ཤེས་རྒྱུ་དམའ་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་དབང་གིས་དེ་ཡང་མཛོད་པ་རྒྱས་འཛིན་གྱི་གཞི་ཡིད་ཟོན་བྱང་བ་ཞིག་ནི་བཙན་པོའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཀ་ཐོག་ཏུ་ཡང་འདུག་ཅིང་། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་ཚེ་རབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཏུ་ཡང་ཤར་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཚོས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཅིག བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བོད་ལའི་ལོ་རྩྭ་བ།

སྤྱིར་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ནི་བཙན་པོ་ཐོག་མར་དོས་འཛིན་པའི་རྗེ་གཉའ་

---

① ཤར་རྫ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1985ལོ། ཤོག་དོས153དུ་གསལ།

② ཤར་རྫ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1985ལོ། ཤོག་དོས133ནས134 བར་གསལ།

③ དབང་འདུས་ཆོ་རིང་དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། བོད་ཀྱི་སྒྲ་སྐྱོར་ལོ་རྒྱུས་དང་ལོ་རྩྭ་བ་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་རྣམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2001ལོ། ཤོག་དོས181ཀྱུ་གསལ།

ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་བོད་སྐྱི་ལ་དབང་བའི་བཙན་པོ་མཐའ་མ་སྟེ་ཉུ་དུམ་བཙན་གྱི་བར་དུ་ངོས་འཛིན་མཁན་ཡང་ཡོད་མོད། འདིར་སྐབས་དོན་གྱི་དགོས་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ་བོད་ཁམས་གཅིག་སྡུར་བྱུང་བའི་དུས་སྐབས་ཏེ་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་ནང་འདྲེན་བྱས་པའི་དུས་སྐབས་དེ་ཉིད་ནས་བྱོན་པའི་ལོ་རྩྭ་བ་དང་ཁོང་ཅག་གི་འགྲུར་ཚོས་ཀྱི་མཚན་བྱང་ཆམས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། རིག་པའི་སྐྱེ་དངོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་ཀྱང་ཁོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་མཚམས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་དུས་རིམ་དགུ་བ་ལས། བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སྐབས་དེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་རི་ནས་སྲོལ་བཏབ་པའི་དབུ་བཀྲེས་ཤིང་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་བཙན་སྐབས་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་པ་ནས་པོད་སྐྱི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་མ་སྟེ་དར་ཀྱང་ཁོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་མཚམས་དགེ་སྦྱོང་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ཀྱང་ཁོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་མཚམས་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཚང་གི་ཁྲོད་ནས་བཀའ་ཤོག་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟར།

ཀ སྔོན་གྱི་ཡིག་ཚང་གི་བཞེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ།

ནང་པ་ཁངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པའི་དར་ཁྱད་ཀྱི་ཆ་ལ་གཞིགས་ཏེ་བསྟན་པ་སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར། ཡང་དར་སོགས་ཀྱི་དུས་རིམ་དགུར་བ་ལས། བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སྐབས་དེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་རི་ནས་བླ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་བཙན་སྐབས་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་པ་ནས་པོད་སྐྱི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་མ་སྟེ་དར་ཀྱང་ཁོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་མཚམས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡིག་ཚང་དེ་དག་ལས་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་དང་ལོ་ཙྪའི་ལས་དོན་གྱི་དར་རྒྱུད་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་མཚམས་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ

པོ་སྤྱོང་བཅན་སྐམ་པོའི་དུས་ནས་མགོ་བརྩམས་པ་དང་། ཕྱོགས་བའི་ལོ་སྟོན་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡང་སྤྱོང་དཔོན་ཐོན་མི་སོམ་རྒྱ་ཁྱིད་དུ་བཅིས་ནས་ལོ་སྟོན་རིམ་བྱོན་གྱི་མཚན་བགྱངས་ཡོད་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་མཚམས་འདྲ་མཚུངས་སུ་བྱོན་པའི་ལོ་སྟོན་བའི་གྱངས་ཀ་ལ་མང་ཉུང་གི་ཁྱད་ཤོར་བ་སོགས་མ་མཐུན་པའི་ཚུལ་མང་དུ་མཐོང་སྟེ། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་བརྩམས་ཏེ་ཐུབ་བསྟན་ཟླ་བ་ཐོག་མའི་ཚེ་ཆོས་འཁོར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐོར་བའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡིན་ཞེས་ཐུབ་བསྟན་པ་སྐུ་དར་དང་ཕྱི་དར་དུས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡིན་ཞེས་ཐུབ་བསྟན་པ་སྐུ་དར་ཕྱི་དར་ཕྱི

ལས་མཆོག་གིས་ལོ་རྒྱས་ཡིག་ཚང་ལགā་ཅིག་དཔྱད་བསྟར་གྱིས་ལོ་རྩྭ་བ་དོན་གསུམ་དུ་བཞེད་པ།[1]སོགས་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་རྩོམ་པའི་དུས་མི་འདྲ་བ་དང་གང་ལ་གཞི་བྱ་སའི་ཡིག་ཚང་གི་ཁྲིདས་མ་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྟན་པ་སྟེ་དར་སྐབས་བྱོན་པའི་ལོ་རྩྭ་བའི་ཚིས་གྲངས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་བྱང་ཡོད་པར་འདུག �གོང་བསྟན་ཡིག་ཚང་དག་ལས་བསྟན་པ་སྟེ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བྱོན་པའི་ལོ་རྩྭ་བའི་མཚན་གྲངས་ཁག་ཅིག་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁྱད་པར་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཡིན་དགོས།[2]

ཁ ཡིག་ཚང་དཔྱད་བསྟར་དང་ལོ་རྩྭ་བའི་མཚན་བྱང་གསལ་བཅོས།

ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་དུ་མདོ་རྒྱུད་གཞུང་ལུགས་བོད་དུ་བསྒྱུར་མཛད་བརྩམས་པ་ནས་རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་བརྡིའ་ཏ་གདན་དྲངས་ཤིང་། བོད་རང་གི་ཡུལ་ནས་ཀྱང་ལོ་རྩྭ་བ་མི་ཉུང་ཙམ་གསོ་སྦྱོང་མང་པོད་པ་དང་། མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་དེར་བྱོན་པའི་ལོ་རྩྭ་བའི་མཚན་གྲངས་འདྲེན་པ་ལ་གོང་བསྟན་ལྟར་ཡིག་ཚང་ཕལ་ཆེ་བས་ལོ་རྩྭ་བའི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀང་ཁོ་ནས་ནམ་མཁའ་སྦྱོང་གི་བར་དུ་ཐེངས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་ལྟར་ཁོ་ནས་བརྒྱ་ཕྲག་ཅིག་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁྱད་པར་ཆུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་ཆུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆུང

དང་སང་ཤི་ཏ་གཉེས་ལོ་བཅ་གཅིག་ཏུ་དོས་བཟུང་ནས་བཙིས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱིས་སུ་བྱུང་བའི་ཡིག་ཚང་སྐོང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་དང་ཆོས་འཕྲུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་སོགས་སུའང་ལན་རེར་འདི་གཉེས་ལོ་བཅ་གཅིག་ཏུ་དོས་བཟུང་ནས་སྤྲ་ཁྲི་གཞེར་སང་ཤི་ཏ[1]ཁྲི་བཞེར་སང་ཤི་ཏ[2]ཞེས་བགྲངས་ཡོད་མོད། དེབ་ཐེར་དམར་པོ་རྣ། བོད་འབངས་ནང་ནས། སྤྲ་གསལ་སྣང་། དབས་ཁྲི་ཤེར། སང་ཤི་ཏ།.....སོ་མི་བདུན་སོགས་རབ་ཏུ་བྱུང[3]ཞེས་སྟོན་གྱི་དེབ་ཐེར་རེ་འགར་ལོ་བཅ་གཉེས་སུ་དོས་བཟུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཁྱིམ་བ་ཕྱར་ན། བུ་སྟོན་གྱིས་སང་མི་བདུན་བགྲངས་དུས་སུ་ཁྲི་གཟིགས་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་རྒ་གསལ་སྣང་། རྒ་ཁྲི་བཞེར་ཞེས་བགྲངས་ཡོད་བ་ཕྱར་ན། བུ་སྟོན་གྱིས་སང་མི་བདུན་བགྲངས་དུས་སུ་ཁྲི་གཟིགས་གཉིས་པ་དང་། ཁྲི་བཞེར་དང་ཁྲི་གཟིགས་གཉིས་ཀ་ཞེས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ཁྲི་བཞེར་དང་ཁྲི་གཟིགས་གཉིས་ཀྱི་ཚ་བྱུའི་ཡིག་ཆ་ཁག་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། ཁྲི་གཟིགས་ཀྱི་ཚ་བྱུ་ཡིག་ཆ་ཁག་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཁྲི་བཞེར་ཞེས་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། གོང་གི་བཞིད་སྐྱངས་དང་འགལ་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། (འདིའི་སྐོར་གཤམ་གྱི་སྐབས་དོན་དུ་ཞུ་བར་བྱ།) གང་ལྟར་ཁྲི་བཞེར་དང་སང་ཤི་ཏ་གཉེས་དེབ་དམར་དང་བཅས་པའི་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཚང་རྣམ་འགའ་རེ་ན་ལོ་བཅ་གཉེས་སུ་དོས་པ་མ་འཕྲོད་པར་འགྱུར། ཁྲི་གཟིགས་ནམ་སང་ཤི་ཏ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ཡང་ཆོས་འཕྲུང་དེ་ཉིད་དུ། སང་ཤི་ཏ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ཡང་ཆོས་འཕྲུང་དེ་ཉིད་དུ། ཁྲི་བཞེར་གྱི་བུ་སང་ཤི་ཏ[4]ཞེས་པས་ཁྲི་བཞེར་གྱི་བུ་ཁྲི་གཟིགས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ཁྲི་བཞེར་དང་ཁྲི་གཟིགས་ཀྱི་ཚ་བྱུ་ཡིག་ཆ་ཁག་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཁྲི་བཞེར་གྱི་བུ་ཁྲི་གཟིགས[5]ཞེས་པས་ཁྲི་བཞེར་གྱི་བུ་ཁྲི་གཟིགས་ཀྱི་ཚ་བྱུ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། གོང་གི་བཞིད་སྐྱངས་དང་འགལ་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། (འདིའི་སྐོར་གཤམ་གྱི་སྐབས་དོན་དུ་ཞུ་བར་བྱ།) གང་ལྟར་ཁྲི་བཞེར་དང་སང་ཤི་ཏ་གཉེས་དེབ་དམར་དང་བཅས་པའི་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཚང་རྣམ་འགའ་རེ་ན་ལོ་བཅ་གཉེས་སུ་དོས་པ་མ་འཕྲོད་པར་འགྱུར། ཁྲི་གཟིགས་ནམ་སང་ཤི་ཏ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ཡང་ཆོས་འཕྲུང་དེ་ཉིད་དུ། ཁྲི་བཞེར་གྱི་བུ་སང་ཤི་ཏ[6]ཞེས་པས་ཁྲི་བཞེར་གྱི་བུ་ཁྲི་གཟིགས་ཀྱི་ཚ་བྱུ་ཡིག་ཆ་ཁག་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཁྲི་བཞེར་གྱི་བུ་ཁྲི་གཟིགས[7]ཞེས་པས་ཁྲི་བཞེར་གྱི་བུ་ཁྲི་གཟིགས་ཀྱི་ཚ་བྱུ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། གོང་གི་བཞིད་སྐྱངས་དང་འགལ་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། (འདིའི་སྐོར་གཤམ་གྱི་སྐབས་དོན་དུ་ཞུ་བར་བྱ།) གང་ལྟར་ཁྲི་བཞེར་དང་སང་ཤི་ཏ་གཉེས་དེབ་དམར་དང་བཅས་པའི་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཚང་ཆུང་ཤས་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་ཁྲི་བཞེར་དང་སང་ཤི་ཏ་གཉེས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། ཡོད་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཁྲི་བཞེར་གྱི་བུ་ཁྲི་གཟིགས་ཀྱི་ཚ་བྱུ་ཡིག་ཆ་ཁག་ཅིག་ཏུ་ཡང

བཞེད་དུ་ཆོས་འབྱུང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྟན་ཏེའི་ལོ་སྟོན་བ་བེག་ཟླ་གོང་། འབིག་ཁྲིའུ། ཁྲི་ཆུང་། ཞང་ཉ་བཟང་གི་བུ(ཞང་)ལྷ་བུ་བཅས་བཞི་བསྟན་པས་ད་དག་ཏུ། རྒྱ་ལས་སྐྱེར་བའི་ལོ་ཚྭ་བ་ལྷ་ལུང་ཟླ་གོང་། བེག་ཟླ་གོང་། ཐབ་ཀ་ལེགས་གོང་། འགོ་འབོམ་ཡུལ་གོང་དང་། ལོ་ཚྭ་བའི་མཆན་བུ་མཁས་པ་འདན་མ་རྩེ་རྣ། འགག་ཉ་བཅའ། ལོ་ཁྲི་ཆུང་། འབིག་ཁྲིའུ། ཁྲི་ཆུང་ཆམས་ཀྱིས་དང་ཏོ་ལས་ཆམ་འཕྲེད། བར་བུ་ས་ལུ་ལྷང་པ། མཐར་རྩོ་རྩེ་གཅོད་པ་ཆམས་བསྐྱེར་ནའི་དུས་སུ[1]ཞེས་བསྟན་པར་གཞིགས་ཚེ། བཅའ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཅའ་ཡི་སྐུ་དུས་སུ་གསལ་སྟངས་དང་ཐལ་ཆེར་བེག་ཟླ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཅའ་ཡི་ཆོས་ཀུ་གར་དུ་མ་ལུས་པ་ཅོམ་བསྐྱེར་བའི་དུས་སུ[2]ཞེས་བའི་འགོས་སྐྱ་བཟངས། ལོ་ཁྲི་ཆུང་ཆམས་ཀྱིས་སྲེ་སྟོང་གསུམ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆུ་དོད་ཡིག་རིགས་ཏེ་ཕུ་ཙ་གཅིག་མཉེན་དར་བཤད་པའི་ལེགས་བྱིན་ཏེ་མ[3]དང་། (འདི་ལ་ལེགས་སྦྱིན་ཏེ་མ་ཟུ་ཐིས་

---

① དངའ་བཞེད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2010ལོ། ཤོག་ངོས34ཟུ་གསལ།

② མཁས་པ་ལྷེའུས་མཛད་པའི་ཆུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ཆུས་པ། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1987ལོ། ཤོག་ངོས302ནུ་གསལ།

③ ཞང་ཉ་མ་བོད་རེར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྤྲིང་པོ་སྦུང་རྩིའི་བཅུད་ཀྱི་ཤོག་ངོས314ཟུ་ག་སལ། ཤོག་ངོས་དེར་མཐོང་བའི་ཨ་ཙའུ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བྱངས་ནས་བཀོད་པའི་གླས་སུ་གཉན་དཔལ་བྱངས་ཞེས་བཀོད་པ་དག་ནི་ལོ་པཎ་གཅིག་གོ །

བའང་ཡོད།) གྲུ་གུ་ཞུ་ལེ་ཤ་དང་། རྡ་སྒོང་རྒྱིབ་ཙོ།[1] སོགས་ལོ་སྟོ་བ་བཅུ་བདུན་གྱི་མཆན་བགྱངས་བས་དོན་རྟག་དང་།[2] དེ་ལ་དུང་དཀར་རིན་ཡོ་ཆེས་ཆོས་འཕྲུང་དེ་ཉིད་ལས་གཉས་དྲི་མེད་ཤ་རྒྱ་ར་ནས་རྒྱམ་ཚན་བཅས་མིང་གསར་དུ་ཐོན་པའི་ལོ་སྟོ་བ་བཅུ་བདུན་ཞེས་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོར་གསུངས་ཀྱང་།[3] གསར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ལོ་སྟོ་བ་བཅུ་བདུན་གང་དག་ཏུ་ཡང་ཁས་ལེན་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་ཚན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་སླ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཚད་ཀྱང་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་བོད་སྐད་དང་སོ་སྐྱེ་ཏའི་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ཆ་ཅན་ཡང་མཐོང་བས་དེ་དག་ལོ་ཟ་ག་ཅིག་གམ་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཚད་ཀྱི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།

བཀའ་སྐེ་རྒྱ་དཀར་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་མངགས་པའི་བོད་མི་ལོ་རྩྭ་བ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་དུ་ཡོད་པ་མྱང་ཆོས་འབྲུང་དུ་གསུངས།① བྱ་སྨན་མྱང་ཙོན་པ་ཤེ་ལས་རྒྱ་ཡི་སྨན་པ་ཏ་ཤང་ཏེ་ཅ་དང་ཁྱེན་དུ་སྨན་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་བསྒྲུས།② ཆར་དཔལ་གྱི་སེང་གེ་དང་ཆར་ཆུང་སེང་ཐོ་དང་ཆར་ཆུང་ཚེ་རིང་ལོ་བཅ་བཀའ་ཏུ་ཤེས་པ་ལགས། ཁོ་ཚོས་མྱང་ཙོན་པ་ཤེ་ལས་རྒྱ་ཡི་སྨན་པ་ཏ་ཤང་ཏེ་ཅ་དང་ཁྱེན་དུ་སྨན་དཔྱད་ཀྱི་སེང་གེ་དང་ཆར་ཆུང་ཚེ་རིང་ལོ་བཅ་བཀའ་ཏུ་ཤེས་པ་ལགས། ཁོ་ཚོས་ཀྱང་མཁྱེན་དུའི་ཆོས་འབྱུང་ལ་རྩྭ་བ་དྲུག་ཅིའི་ཡུལ་དུ་ཞེས་པ་རྩམས་ཆེན་ཞིག་བྱས་པ་ལས་སྟོལ་བལ་ཁ་ཆེའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་བྱམ་ཟེ་དགྱམ་དུ་མི་ཉད་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་སྐྱབས་པའི་བུ་ལགས་ཏེ་ཞེས་དང་། ཁྱད་ཅེ་མ་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིད་པོ་སྤང་རྩིའི་བཙུད་དུ་ཡང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱ་བའི་ཐུས་སུ་འདི་ཉིད་ལ་ཏ་ཆེ་སྐྱེས་བཟང་གི་བློ་མ་ཡ་ནས་ཏ་འམ་ཁ་ཆེ་སྐྱེས་བཟང་གི་དུ་ཡ་ནས་ཏ་ཞེས་འགོད་ཡོད་པ་ལ་དེ་ཉིད་བོད་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག

---

① ཁང་ཅེ་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིད་པོ་སྤང་རྩིའི་བཙུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོ། ཤོག་དངོས286ནས287བར་གསལ།

② ཁང་ཅེ་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིད་པོ་སྤང་རྩིའི་བཙུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོ། ཤོག་དངོས311ནས312བར་གསལ།

③ ཇི་ནས་ཝེབས་པའི་པཎྜི་ཏའི་གྲས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཨུ་ནཏྟ་དང་ཁ་ཆེའི་ཨུནཏྟ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཅན་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱ་བའི་གྲས་སུ་ཁ་ཆེ་ཨུནཏ་ཅན་དགྲངས་པ་ནི་ཐུགས་མཁྱམ་མ་བཞག་པར་འདོད་པ་ནི་མ་དེས་ཏེ། དབང་བཞིད་དུ། ཨ་ནན་ཏ་ནི་ཤ་ངཱ་ཟེ་སྐྱེས་བཟང་བྱ་བ་ཤཱཀ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཞེས་པ་རྩམས་ཆེན་ཞིག་བྱས་པ་ལས་སྟོལ་བལ་ཁ་ཆེའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་བྱམ་ཟེ་དགྱམ་དུ་མི་ཉད་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་སྐྱབས་པའི་བུ་ལགས་ཏེ་ཞེས་དང་། ཁྱད་ཅེ་མ་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིད་པོ་སྤང་རྩིའི་བཙུད་དུ་ཡང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱ་བའི་ཐུས་སུ་འདི་ཉིད་ལ་ཏ་ཆེ་སྐྱེས་བཟང་གི་བློ་མ་ཡ་ནས་ཏ་འམ་ཁ་ཆེ་སྐྱེས་བཟང་གི་དུ་ཡ་ནས་ཏ་ཞེས་འགོད་ཡོད་པ་ལ་དེ་ཉིད་བོད་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག

པའི་ཚོས་སྐོར་རྣམས་གསན་བསྡུར་མང་དའི་ལོ་ངྷ་བ[1]ཞེས་བསྟན་འདུག་པ་བཞིན། དེ་གཉིས་ལས་དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ལ་རྟས་མཚན་དུ་འབྱེ་སྐྱར་བའང་མཐོང་ལ། འཕེ་དང་ལང་འགྲོ་ཞེས་དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྟས་མཚན་འགོད་ལུགས་མ་འདྲ་བ་ལས་ལོ་པཉ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་སྐུང་ཚོས་འབྱུང་གི་གཞུང་དོན་ལས་གསལ་བོར་ཤེས་ཐུབ། དེ་མིན་སྐུང་ཚོས་འབྱུང་དུ་དུང་ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་དུ་བོྱན་པའི་ལོ་ངྷ་བ་འགྲུངས་ཡུལ་སྐུང་ཁྲོད་སྐུག་རྩེའི་ནང་སྐུག་ཚལ་ནས་ཡིན་པ་[2]པ་ཚབ་ལོ་ངྷ་བ་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་པོ་སྟེ། གྲུབ་ཐོབ་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྷའི་ཡ་གྱལ་སྐྱ་ནམ་རྗེ་རྗེ་བདུད་འཛོམས་དང་འདི་གཉིས་ལྷན་དུ་བཞུགས་ས་པ་སྐམ་རྫོང་འདི་རང་ཡིན་པས་ན་ལོ་པ་ཀྱི་མིང་གནས་ལ་ཆགས་པ་ད་སྐམ་ཞེས་གཏམ་[3]པར་བཞེད་པའི་ད་ཚབ་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་པོ་[4]དང་བཅས་གོང་གི་དེ་གསུམ་བསྟན་ཏེ་བསྟོམས་པས་ལོ་ངྷ་བ་དགུ་བཅུ་རྩ་ལྔ་ལོན་ཙམ་ལ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་སློབ་དཔོན་ཐམས་རྒྱུས་གསང་བ་སྒྲུབ་འཇེད་ཤུང་ཁོག་ཕུག་ཏུ་ཞབས་ཅིང་དུ་བསྐྱར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ། ཡང་ཚོས་འབྱུང་དེའི་ཤོག་ངོས་131ནས132བར་སངས་རྒྱས་གསང་བ་སྒྲུབ་ཐུབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་དབང་གདམས་པ་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། ཚོས་རྣམས་བསྐྱར་ཟེར་བས་པོད་ཀྱི་དུས་དང་དབང་གདམས་པ་ཚོས་དང་བཅས་རྒྱལ་པོ་དང་རབ་བྱུང་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་སྐྱེས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་པུ་ཚལ་ལོ་ངྷ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཡོད་པ་ནི། ལོ་ངྷ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ལས་མིང་ཕྱི་མ་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ལས་ཤིང་ཕྱི་མ་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་བཟང་པོ་ལ་བྱིས་ནོར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་སྐབས་དེར་པ་ཚལ་གྱི་རྟས་ལུ་ལོ་ངྷ་བ་གཉིས་བྱུང་བར་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། གཞན་པའི་ཚོས་འབྱུང་མང་དུ་བཞུགས་པ་སྐམ་རྫོང་འདི་རང་ཡིན་པས་ན་ལོ་པ་ཀྱི་མིང་གནས་ལ་ཆགས་པར་པ་སྐམ་ཞེས་གགས་སོ། །ཞེས་རྩུང་ཚོས་འབྱུང་གི་ཤོག་ངོས127པར་གསལ།

① ངོ་ནང་ཐུ་ར་ན་ཐ། སྐུང་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འདུག་ངོགས། བོད་ཕྱོགས་རི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས137པར་གསལ།

② ངོ་ནང་ཐུ་ར་ན་ཐ། སྐུང་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འདུག་ངོགས། བོད་ཕྱོགས་རི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས132སུ་གསལ།

③ ངོ་ནང་ཐུ་ར་ན་ཐ། སྐུང་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འདུག་ངོགས། བོད་ཕྱོགས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས126ངར་གསལ།

④ འབྲུངས་ཡུལ་སྐུང་སྐོད་སྐབ་ཚེའི་ནང་སྐུག་ཚལ་ནས་ཡིན་པ་སྐུང་ཚོས་འབྱུང་ཐུགས་དབང་ཞའི་ཤོག་ངོས132སུ་གསལ་ཞིང་། རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་གངས་ཀྱི་ནེར་བཞུགས་པའི་སློབ་དཔོན་ཐམས་རྒྱས་གཙང་བ་སྐུལ་འདྲེན་པར་ཐེབས་པ་དང་། ཕྱིས་སྐོད་སྐུད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཁྲི་ཙོ་དཔའ་ངང་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ། ཡང་ཚོས་འབྱུང་དེའི་ཤོག་ངོས131ནས132བར་སངས་རྒྱས་གསང་བ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཆུང་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། སློབ་དཔོན་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་དབང་གདམས་པ་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། ཚོས་རྣམས་བསྐྱར་ཟེར་བས་པོད་ཀྱི་དུས་དང་དབང་གདམས་པ་ཚོས་དང་བཅས་རྒྱལ་པོ་དང་རབ་བྱུང་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་སྐྱེས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་པུ་ཚལ་ལོ་ངྷ་བ་ཆུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་སྐབས་དེར་པ་ཚལ་གྱི་རྟས་ལུ་ལོ་ངྷ་བ་གཉིས་བྱུང་བར་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། གཞན་པའི་ཚོས་འབྱུང་མང་དུ་བཞུགས་པ་སྐམ་རྫོང་འདི་རང་ཡིན་པས་ན་ལོ་པ་ཀྱི་མིང་གནས་ལ་ཆགས་པར་པ་སྐམ་ཞེས་གགས་སོ། །ཞེས་རྩུང་ཚོས་འབྱུང་གི་ཤོག་ངོས127པར་གསལ།

དང་། ཤུད་པུ་ཁོང་སྐེབ། ལོ་ཀྱི་ཆུང་། ཁྲུང་པོ་རྩེ་རྩེ། བརྟེ་བབ་སྟོང་། དྲིན་གྱི་སྐྱིད་པོ། འཕྲོག་མི་ཁྲིའུ་ཆུང་ལོ་སྟོ་བ། བྱན་ཀ་ལེགས་གོང་། ལྷ་ལུང་སྐུ་གོང་། འགོས་གོམ་དབུལ་གོང་།[1] ལོ་སྟོ་བ་ཡི་ཤེས་དབྱངས། བཅོ་རོ་ཅ་ནའི་སློབ་མ་ཀུལ་ལོ་ཚ་བ་རོང་གི་ཀུལ་བུ་གཡུ་སྐྱིད་དོ་སོགས་ལོ་སྟོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་རྣམས་གཞོགས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་ལ་བསྡན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་བོད་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བ་བཀུ་ལྷག་བོད་ཀྱི་ཁམས་ཤིག་ཏུ་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་ལ་ཁྱབ་ཅིང་ཁྱབ་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བ་བཀུ་ལྷག་ཤཆན་ཁོ་ནས་ཡོངས་སུ་བྱོན་པའི་ཚེ་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བྱོན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་བསམ་ན། ཁོང་ཅག་གི་ལས་དོན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིག་སྒྱུར་གྱི་ལས་ཀ་ཡིན་དགོས་པར་དེས་མོད། དུས་སྐབས་དེར་བཞེངས་པའི་ཡིག་ཚང་དུ་མཁན་པོ་ནམ་གའི་སྙིང་པོ་དང་དགེ་སློང་ཡེ་ཤེས་དབྱངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་[2]ལྟ་བུའི་ལོ་སྟོ་བ་རེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་འགོད་པ་ཙམ་ལས་ཁོང་རྣམ་པའི་མཛད་པ་ཞིབ་རྒྱས་སུ་འགྲེལ་ནས་འདི་གསུམ་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་སྟོ་བར་རོས་བཏུབ་ཅིང་། སྐུ་ཞབས་མ་ཅོ་ཡུས་ཀྱི་ཀུང་ཤོའི་ལོ་སྟོའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་སུའང་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་སྟོ་བ་འདི་གསུམ་ཀྱིས་བོད་དུ་ཆོས་བསྒྱུར་ཀྱི་ལས་གཉེར་སྒོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པོད་པ་སོགས་ནི་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་སུ་སོང་བར་མཐོང་།

བསྟན་པ་སྤྱི་དར་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱོན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏ་ལམ་ལོ་སྟོའི་ལས་འགན་ཡང་ཐུག་ཏུ་བཞེས་ནས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེའི་ཤེས་རིག་གི་འཕེལ་སྒོགས་སོགས་ལ་བསམ་ན། ཁོང་ཅག་གི་ལས་དོན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིག་སྒྱུར་གྱི་ལས་ཀ་ཡིན་དགོས་པར་དེས་མོད། དུས་སྐབས་དེར་བཞེངས་པའི་ཡིག་ཚང་དུ་མཁན་པོ་ནམ་གའི་སྙིང་པོ་དང་དགེ་སློང་ཡེ་ཤེས་དབྱངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་[2]ལྟ་བུའི་ལོ་སྟོ་བ་རེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་འགོད་པ་ཙམ་ལས་ཁོང་རྣམ་པའི་མཛད་པ་ཞིབ་རྒྱས་སུ་འགྲེལ་ནས་འདི་གསུམ་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་སྟོ་བར་རོས་བཏུབ་ཅིང་། སྐུ་ཞབས་མ་ཅོ་ཡུས་ཀྱི་ཀུང་ཤོའི་ལོ་སྟོའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་སུའང་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་སྟོ་བ་འདི་གསུམ་ཀྱིས་བོད་དུ་ཆོས་བསྒྱུར་ཀྱི་ལས་གཉེར་སྒོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པོད་པ་སོགས་ནི་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་སུ་སོང་བར་མཐོང་།

---

① ཁྱི་སྟོན་ལྷེ་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བསམ་ཡས་སྒྲ་སྐྱངས་པྲིང་དུ་རྒྱ་ནག་པོའི་ལོ་སྟོ་ཐབ་ཀ་ལེགས་གོང་དང་། ལྷ་ལུང་སྐུ་གོང་དང་། འོག་གོམ་དབུས་གོང་དང་། ཁྲུང་པོ་རྩེ་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་བྱས། རྒྱལ་ཁ་རྣམ་ཐར་ལས་ཆོས་བསྒྱུར་(མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ཨོག་དོས191པར།) ཞེས་པ་དེར་སྐུ་ཞབས་ཀུའུ་ཅེ་ལྷུན་གྱི་ཡིག་སྐྱངས་བསྒྲུབ་དེབ་ཨོག་དོས33དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བར་དོས་བཟུང་བ་ལས། ཅེ་དུས་ཀྱི་ཡིག་རིགས་ཐལ་ཆེ་བར་དོན་དེ་ལ་ཙོ་བ་འགྲུལ་ནས་འདི་གསུམ་རྒྱ་ནག་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བར་དོས་བཟུང་ཞིང་། སྐུ་ཞབས་མ་ཅོ་ཡུས་ཀྱི་ཀུང་ཤོའི་ལོ་སྟོའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་སུའང་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་སྟོ་བ་འདི་གསུམ་ཀྱིས་བོད་དུ་ཆོས་བསྒྱུར་ཀྱི་ལས་གཉེར་སྒོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པོད་པ་སོགས་ནི་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་སུ་སོང་བར་མཐོང་།

② ཏུན་ཧོང་ཡིག་ཚང་ཨང་རྟགས་Pel.tib.0996པ་མཁན་པོ་ནམ་གའི་སྙིང་པོ་དང་དགེ་སློང་སྐུག་ཡེ་ཤེས་དབྱངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།

དང་འགྱུར་ཚོས་མི་ཉང་བ་ཞིག་མེད་བརླག་ཏུ་ཕོར་བས་ལོ་སྟོ་བ་ཅི་ཙམ་སྡོད་ཚེ་ལྷུལ་ལ་དཔྱད་མི་བདེ་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ལོ་སྟོ་བའི་མཚན་འདྲ་བ་དག་ལ་ལར་ལོ་པར་གཅིག་ཏུ་འགྱལ་བར་བཟུང་ནས་ལོ་སྟོ་བ་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་ལོ་པར་གཅིག་ལ་སྦྱར་ནས་བཙི་བ་དང་། ལོ་སྟོ་བ་གཅིག་གི་མཚན་འདྲེན་ལུགས་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་ཐུབ་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དཔྱད་ཞིབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཐོག་ནས་ཁོ་ཚོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཆོག་ཅེས་ཁོ་ཚོས་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན།

ཀ བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་རྣབས་སུ་བྱོན་པའི་ཚོ་རྟེ་བའི་མཆན་ཐོ།

བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་རྣབས་སུ་བྱོན་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ལ། 1.ཐོན་མི་སོ་རྒོ་དང་། 2.རྟམ་རྒོ། 3.རྗོ་རྗེ་དཔལ། 4.ཁྲན་ག་མུ་ལ་ཀོ། 5.གཉགས་རྡོ་ན་ཀུ་མུ་ར། 6.སྤ་ཡི་ཤེས་དབང་། 7.དན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས། 8.འབའ་ཁྲི་བཞེར་སང་ཤི་ཏ།[1] 9.སྤང་རྒྱར་ལེགས་གཟིགས། 10.སེང་གོང་ལྷ་ལྷད་གཟིགས། 11.སྤ་མང་རྗེ་གསལ་སྣང་། 12.སྣ་ནམ་རྗེ་རྗེ་བདུད་འཇོམས། 13.ཕྱེ་རྡོ་ན་སིདྡྷི། 14.མཆིམས་ཤྲཱུ་ཡ་ཝཛྲ། 15.ཁྱད་ཀྱི་ཪ་ཡ་རཏྣ་ཀ། 16.ཤུད་ལུ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ། 17.དབའ་མཐུ་སྟོབས། 18.ཚངས་དེ་ཁྱེའུ་རཏྣ་ཀ། 19.ཁྲན་ག་མུ་ཀི་ཀ 20.ཡ་གོར་བཻ་རོ་ཙ་ན་རཏྣ་ཀ། 21.འཕོན་ནུ་གེའུ་རཏྣ་ཀ། 22.རྒ་རིན་ཆེན་མཆོག 23.གཙང་ས་ལའི་ལུ་རིན་ཆེན་ལེགས་གྲུབ། 24.རྟྭ་ཇུ་ལོ་ཀ 25.དྲན་པ་ནམ་མཁའ། 26.དགྲ་བཅོམ་རིན་ཆེན་སྡེ། 27.རྟམ་པར་མི་རྟོག་པ། 28.ཤྲཱུ་དེད། 29.ཕྱེ་ཁྲི་འབྱུག 30.ཉང་ཁམས་པ་གོ་ཆ། 31.རྡོ་ན་དེ་ཁྲ་ཀོ། 32.ཞང་ཀྱལ་ཉེན་ཉ་བཟང་། 33.འགོས་ཆོས་གྲུབ། 34.སྒོང་ཙ་ཇུ་ཙཏྟ། 35.རྟྭ་ཀ་ཤྲཱི་ལ། 36.ཅོག་རོ་གྲུའི་རྒྱལ་མཚན། 37.དཔལ་བཟེགས་རཏྣ་ཀ། 38.རབྡེ་རཏྣ་ཀ།[2] 39.ཡེ་ཤེས་སྡེ། 40.ཪ་ཡ་རཏྣ་

---

① བྱ་སྤྱོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འབའ་ཁྲི་བཞེར་སང་ཤི་ཏ་ཞེས་དེ་གཉིས་ལོ་པར་གཅིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་མོད། གཤམ་གྱི་སྐབས་དོན་དུ་དེ་གཉིས་ལོ་པར་ཁ་ཁར་ཅེས་པ་གསལ་བོར་སྒྲིང་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས། འདིར་འབའ་འམ་སྤ་ཁྲི་བཞེར་ཁོ་ནར་བཤད་པར་བྱ།

② དབའ་བཞེད་དུ་དབའ་རྒ་གཟིགས་ཀྱི་དུ་དབའ་རད་ན་ཞེས་འགོད་ཡོད་ཅིང་། རད་ན་དང་ཤིང་ཤི་ཏ་སོགས་ནི་ལོ་པར་གཅིག་ཏུ་ཅེས་ཚུལ་གཤམ་གྱི་སྐབས་དོན་དུ་གཟིགས་པར་ཞུ།

ཀ། 41.མཐུ་སྟོབ་ལྡན། 42.རབྟེ་ཐུབ་ཀྱི་ལ། 43.བཟང་སྐྱོང་། 44.ལྷའི་རྒྱ་བ།[1] 45.དཔལ་གྱི་ལྷུན་པོ། 46.དཔལ་འབྱོར། 47.ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། 48.རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ། 49.ཤྲཱི་བཤེས་གཉེན། 50.དགེ་བ་དཔལ། 51.ལེགས་ཀྱི་སྣེ། 52.གནུབས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ། 53.ཡི་གེ་པ་དགོན་གྲིང་རྫ། 54.གཞོན་ནུ་སྒྲུབ་བ། 55.ནམ་མཁའ་རྒྱོང་དང་བཅས་པ་ནི་བྱ་སྤྱོན་རིན་པོ་ཆེའི་ལུགས་སོར་བཞག་བྱས་པ་དང་། གཤམ་དུ་ཡིག་ཚང་ཁག་ཅིག་དཔྱད་བསྟུམ་གྱིས་གོང་གི་དེ་ལ་གསལ་བཅོས་བྱས་པའི་མཚན་རྟགས་དགུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ལ། 56.ལོ་སྟོན་བ་ཝིག་སྒྲ་གོང་། 57.འབིག་ཁྲིའུ། 58.ཁྲི་ཆུང་།[2] 59.ཞང་ཅ་བཟང་གི་བྱ་(ཞང་)སྐྱ། 60.རྡི་མེད་ཤ་རྟ་རა 61.ཏྲན་པ་མུ་རི་ཀྱི།[3] 62.ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ། 63.མཆོག་སྤྲིན་སྙིང་པོ། 64.མཆོག་གི་སྙིང་པོ། 65.རྡོ་ན་རབྷི་ཏ། 66.ལྷེ་བཀྲ་ཤེས། 67.ལེགས་པའི་སྨོ་གོས། 68.བན་དེ་དཔལ་ཀྱི་སྙིང་པོ། 69.ལོ་སྟོ་བའི་མཆན་བུ་འདན་མ་རྩེ་མང། 70.ལེགས་སྤྲིན་ཉེ་མ། 71.ཁ་ཆེ་རྒྱས་བཟང་གི་སྐྱ་མ་ཨ་ནན་ཏ། 72.གོ་གོམ་ཆོས་སྒྲུབ།(མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་སྟོང་ཆོས་གྲུབ་ཞེས་པ་དང་ལོ་པཏྲ་གཅིག་ཏུ་དེས།) 73.གྲུ་གུ་ཇུ་པེ་ཤ།[4] 74.ཏུ་གྱོང་རྒྱིན་རབ། 75.དེ་བ་ཙན་དྲ་ཧཱས་ཙཏྟ། 76.ཏུ་ཡོང་སིང་ཏ་ར་ཀ། 77.ཐུང་ཙན་པ་ཤཱི་ལ། 78.ཆབས་དཔལ་གྱི་སེང་གེ། 79.སྐུབས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། 80.དར་རྨེ་དཔལ་གྱི་གཞས་པ། 81.འཕྲོག་མི་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས། 82.མགོ་འགོམ་ཚུལ་ཁྲིམས། 83.མཁར་ཆེན་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག 84.སོག་ཡོ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས། 85.ཆབས་ཆུང་སེང་གེ་དཔལ། 86.ངོ་བན་དཔལ་གྱི་གཞོན་ནུ། 87.པ་ཚབ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་པོ། 88.འཕྲེ་རྒྱལ་བའི་བློ་གྲོས། 89.ལང་འགྲོ་དགོན་མཆོག་འཕྲུང་གནས། 90.ཞང་ལོ་སེ་བཙན། 91.ཀྲད་པུ་ལོང་སྤེའུ། 92.ལོ་ཀྱི་ཆུང་།[5]

① དེབ་ཐེར་འགའ་རེ་དང་བཀའ་བསྟན་གྱི་འགྱུར་བྱང་ན་དེ་པ་ཙན་དྲ་ཞེས་མཚན་འགོད་གནང་ནས་ལོ་སྟོ་བའི་གྲས་སུ་བཀྲངས་ཀྱང་། དེ་དང་ལྷའི་བྱ་བ་གཉིས་སོ་བོད་ཀྱི་སྐད་དོད་ཐད་ཙོར་བཞག་པར་སྐྱམ་ནས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས།

② དབའ་བཞེད་དུ། རྒྱ་ལས་སྐྱར་བའི་ལོ་སྟོང་ལྷ་ལུང་གྲུ་གོང་། བེག་བྱ་གོང་། ཐན་ཀ་ལེགས་གོང་། འགོ་འབོམ་ཡུལ་གོང་དང་། ལོ་སྟོ་བའི་མཆན་བུ་མཁས་པ་འདན་མ་རྩེ་རྣ། འགག་ཅ་བཙན། ལོ་ཁྲི་ཆུང་། འབིག་ཁྲིའུ། ཁྲི་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་ལས་རྣམ་འགྲེད། བར་དུ་ས་ལུ་སྐྱང་པ། མཐར་རྩོ་རྗེ་གཅོད་པ་རྣམས་བསྐྱར་ཞིང་ཞེས་པས་ཁྲི་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པར་རེས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་ནི་འབྲོག་མི་ཁྲི་ཆུང་ལོ་སྟོ་བ་དང་ལོ་པཏྲ་གཅིག་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐོར་ཐབས་བྱུང་མོད། དཔང་པོར་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཁེད་ཁ

93.ཁྲུང་པོ་རྩེ་རྩེ། 94.བཀྲེ་བབ་སྟོང་། 95.དྲིན་གྱི་སྟེང་པོ། 96.འཕྲོག་མི་ཁྲེའུ་ཆུང་ལོ་རྟོ་བ། 97.ཐབ་ཀ་ལེགས་ཚོང་། 98.ལྷ་ལུང་སྐུ་ཚོང་། 99.འཚོས་ཚོམ་དབུལ་ཚོང་། 100.ལོ་རྟོ་བ་ཡི་ཤེས་དགྲངས། 101.བན་དེ་དཔལ་དགྲངས། 102.རྒྱལ་བུ་ཀཡུ་སྐྱིང་སྟེང་པོ་བཅས་སོ། །

གཉིས། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བོན་བའི་ལོ་རྟོགས་པ།

དེ་ཡང་དུས་རབས་བཅུ་བའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་ནས་ཡང་བསྐྱར་ནང་ཆོས་བསྡུར་བའི་མཚོ་བཙམས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་དང་དེ་ནས་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིས་ཀྱི་དུས་ཡུན་ཏེ་ཉེ་དུས་ལ་ཟླུག་གི་བར་དུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་རིམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་ལྟར་བར་དུ་དོས་འཛིན་པའང་ཡོད་མོད། རྒྱིར་ན་སྐབས་བབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཉེ་ལུགས་གང་ལ་བསྟན་ཡང་འགལ་བ་མེད་པས། རྒྱུན་སྤྱོལ་དུ་གྱུར་འདུག་པའི་སྤྱོལ་རྒྱུན་གྱི་འདོད་ཚུལ་སྟ་ན་དང་སྒྲུབ་ནས་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་བརྒྱད་དག་འཁྲུགས་ཤིང་སྔོན་བཅས་ཆོས་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱི་ནང་ཚན་ལེའུ་ཁག་ཏུ་ཕྱི་ནང་གི་ལོ་རྟོ་བ་ཁག་ཅིག་གི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་དེབ་སྟ་མར་སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་ནས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བར་ལོ་པཉ་ཉིས་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་མཚན་བཀྲངས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་བསྟན་

པ་སྟ་དར་གྱི་མཚན་གྲངས་ཞེ་བདུག་དང་ཕྱི་དར་སྐབས་སུ་བོན་ཞིང་ལོ་རྩྭ་བར་མ་གྲགས་པའི་ལོ་པཊ་དགུ་དང་། མངའ་བདག་རྩེ་ལྷེ་སྟ་ཕྱི་ཐེབས་གཉིས་སུ་བགྲངས་ཡོད་པས་བཙུ་ཕོ་དེ་འཕྲི་བའི་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་ལོ་རྩྭ་བའི་མཚན་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཏུན་པགྲངས་ཡོད་འདུག དེའི་ཕྱིས་ཀྱི་བརྩམས་ཆོས་རེ་གཉིས་ཡོད་པའང་གོང་གསལ་ལས་རྒྱས་པ་ཞིག་མ་མཐོང་ཕྱིར་འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྩམས་ཆོས་དེ་དག་གིས་ལོ་རྩྭ་བའི་མཚན་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཏུན་པ་ལ། སྤྱིར་ན་བརྩམས་ཆོས་དེ་དག་གིས་འདིའི་ཐད་ལ་ཉེ་དུས་སུ་ཞེའུ་ཁྲིས་བཏབ་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དོན་ཚན་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང་ཡིག་ཚགས་ཀྱང་ཧ་ཅང་ཐུང་ངུ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་ཞེའུ་ཁྲིའི་ཐོག་ཏུ་ཡིག་ཚགས་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ཧ་ཅང་ཆུང་ཞིང་ཡིག་ཚགས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ཀྱང་ཧ་ཅང་ཁ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་ཀྱ

བཞིན་བཤད་པར་བྱ།

བོད་སིལ་བུའི་དུས་སུ་བྱོན་ཞིང་བོད་དུ་ནང་བསྟན་བསྐྱངས་དར་དང་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་སྤྱིད་ཞུའི་མཛད་པ་བློ་ན་མཐོ་བའི་ལོ་རྟོ་བ་ཚ་ལེན་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ནི་མངའ་བདག་མཁོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒས་ཏེ་ཡུམ་བརྩན་ནས་བརྩེས་པའི་གདུང་རབས་བྱུག་པར་རེས་པ་དང་། ཁོང་ཉིད་བཙན་པོའི་གདུང་རྒྱལ་རིགས་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྐད་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱོན་སྐབས་ཞལ་ཐུག་བྱས་པ་རེད། མཁས་དབང་ཚེ་ཏན་ཞབས་བྱུང་གིས་མཛད་པའི་སྤྱིལ་མོ་ཡིན་པར་བཞེད། མཁས་དབང་ཚེ་ཏན་ཞབས་བྱུང་གིས་1977ལོའི་སྐབས་ཁྱེའུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞུ་ལན་ཁོ་ནར་[1] ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཟ་ཅོ་ཏ་དཀྲ། རྙོག་ཕུག་ཀྱི་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་དང་། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་རྣ་ལེའུ་དྲུག་པ། སྒོ་མཛད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུམ་པའི་བདག་ཉིད། དེ་མིན་རྟོ་བོ་རྗེ་བོད་ཀྱི་ཁུའི་སྐབས་ཚམ་ལ་པཎྜི་ཏ་ཞལ་ཐུག་བྱས་པ་དོད་དུ་བྱོན་སྐབས་ཞབས་ཡུགས་སོགས་བསྐྱངས་པའི་ལོ་རྟོ་བ་ཡང་རྗེ་བོད་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་ཡིན་པས་ཁོ་རང་བཤད་པ་དང་བཅས་བསྟོམས་ཤིང་ལོ་རྟོ་བ་ཡང་མཛད་ཅེས་པ་དེ་ལ་དོགས་གཞི་ཞིག་མཆིས་ཏེ། ཁོང་ལ་ཕོ་བྲང་ཞི་བ་བོད་ཀྱང་བྱ་ལ། ཕོ་བྲང་གི་དུ་རངས་སུ་ཡོད་པའི་སྐུ་མཁར་ཉི་གཟུངས་ལ་དོས་འཛིན་དགོས་པར་བུ་སྟོན་རིན་ཕོ་ཆེས་གསུངས། ཁོང་གི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་སྒྲ་སྐྱོང་ལས་དོན་ལ་སྲིད་ཕྱོགས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཀྱི་སྐབས་ཚམ་ལ་ཡར་མཐའ་ཁྱད་ཆོད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་། བོད་བཙན་ཕོའི་གདུང་རྒྱུད་ཁྱོད་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཤོར་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཁས་ལེན་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོ

ཆེ་ཞེས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེག་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་ཡོད།[1] བཀའ་བསྩན་དུ་བསྡུ་སྒྲིག་མཛད་པའི་གཞུང་གི་འགྱུར་བྱང་དུ་མཆན་དེ་གཉིས་ཁ་ཁར་བཀོད་འདུག་པས། དེ་གཉིས་ལོ་པཊ་གཅིག་ཡིན་མིན་ཁ་ཆོད་གཅོད་དགའོ། །ཡང་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་མགོར་བྱོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་པ་དེ་ཉིད་ལོ་ཙྪའི་ལས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལོ་ཚུང་གི་གྲས་སུ་སྣང་བས་ལོ་ཚུང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། བྱོན་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྤུ་རབས་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཞེས་པ་དང་། ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཞེས་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ།[2]ཞེས་གོང་གི་དེ་གསུམ་ལོ་པཊ་གཅིག་ཏུ་དེས་མོད། དེང་གི་བཙུམས་ཆོས་སུ་ལོ་པཊ་གཉིས་གཉིས་ཀ་ལ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་བའད་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ལོ་ཙྪ་བ་དཔྱལ་པ་ཅོ་དམར་བ་རྒྱའི་སྐས་རབ་གསལ་ལོ་ཙྪའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡང་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཞེས་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་རབ་གསལ་གྱི་གཅེན་རྒྱུད་པ་ཡང་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཞེས་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཞེས་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཡ

ཁང་ཉེ་མའི་ཚོས་འཕྲུང་དུ་སྐྱལ་ལོ་རྟེ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་[1]ཞེས་པའང་ལོ་རྟེ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་དགོས་སོ། །དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་སྐོན་པའི་ལོ་རྟེ་བ་ཁྱུང་པོ་ཚོས་བཙོན་ལ་ཁྱུང་པོ་གྲགས་ཞེང་དང་། ཁྱུང་པོ་གྲགས་རེ་སོགས་ཀུ་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཚང་མང་པོར་མཐོང་ཚུགས་པའི་ཚེ་ཁམས་ལོ་བཅུ་གཅིག་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་ཡིན་འདུག[2] དེ་མིན་ཕྱི་ལོ1107ལོར་འཁྱུངས་པའི་ལོ་རྟེ་བ་གཅིག་ཀུལ་ཁྲིམས་འཕྲུང་གནས་ཤེས་པ་དེར་སྟོན་གྱི་ཚོས་འཕྲུང་དཔག་བསམ་ལྷོན་བཟང་སོགས་དེང་ཕུག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་ཁྱུང་པོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་དུང་དཀར་ཚོག་མཛོད་སོགས་དེང་ཕུག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་ཁྱུང་པོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁྱུང་པོ་གྲགས་རེ་སོགས་ལུ་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཚང་མང་པོར་མཐོང་ཚུགས་པའི་ཚེ་ཁམས་ལོ་བཅུ་གཅིག་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་ཡིན་འདུག[3] མ་ཁས་པའི་དགའ་སྟོན་གཅིག་ལུང་མ་གཏོགས་སྟོན་གྱི་ཚོས་འཕྲུང་དང་དེབ་ཐེར་མཐོང་ཚེས་དེ་གཉིས་ལོ་པ་ཁ་གཅིག་ཏུ་བདེན་ཤས་ཆེ་སྐབས་སོ། །ཡང་མ་ཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ། ཁ་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་འདི་མངོ་མཚན་སུ་འཕྲུངས། ཁུས་ཁུ་ཡིན་པ་ཁན་གཞོན་གཉིས་ཕྱིན་པས་ཁ་དེ་ཁོའི་སྐུ་སྐྱེས་སུ་དོས་འཛིན་པའི་ཁ་ལོ་རྟེ་ཆུ་ཚིལ་དུ་གྲགས་[4]པར་གསུངས་པའི་ཁ་ཆེན་ཞི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐོང་ཀི་སྟོམ་པ་མངོས་པའི་མཚན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་ཏུ་འབོད་པ་ཡིན་པ་སྟོན་གྱི་ཡིག་གེར་འདུག་ཅིང་། ཁ་ཚུང་ཞི་ཁ་ལོའི་སྐུ་སྐྱེས་སུ་དོས་འཛིན་པའི་ཁ་ལོ་རྟེ་ཆུ་ཚིལ་(1203ལོ-1282ལོ)ཞེ་ཡིན་སྐབས་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་འཁྱུངས་དུས་ཀྱི་སྐབས་ཁྱེད་པར་ཁ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོགས་པའི་འདུག་ཅིང་། ཁུ་ཚུང་ཞི་ཁ་ལོའི་གཞུས་ཀྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་ཞུས་པའི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། བོད་སྟོངས་ཨི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས129ཀྱི་གསལ།

---

① ཁང་ཉེ་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འཕྲུང་མེ་ཏོག་སྐྱིད་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། བོད་སྟོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་པེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཅེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས444ཀྱི་གསལ།

② ངོ་ནང་ཐུ་ར་ན་ཐ། ཆུང་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། བོད་སྟོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས129ཀྱི་གསལ།

③ དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། དུང་དཀར་ཚོག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2002ལོ། ཤོག་ངོས473 དུ་གསལ།

④ དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སློབ་བ། ཆོས་འཕྲུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་ངོས273ཏུ་གསལ།

པ་དང་།[1] རྒྱས་ནི་གནས་སུ་རིས་པ་ཁོང་ཉིད་ལ་དེང་གི་འཇིལ་ཡོད་བསྒམས་ཆོས་སྐུ་ཁྲི་ཕུ་ལོ་སྟོ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་དང་། གནུབས་བྱམས་པའི་དཔལ། ཡང་ཁྲི་ཕུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་དང་། གནུབས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་ཅེས་ལོ་པ་ཉ་གཉིས་སམ་བཞི་ཙུ་རོས་བཟུང་ཡོད་མི་སྣའི་མིང་མཛོད་སོགས་གང་ནས་མཐོང་ཐུབ་པ་དེའང་མ་དག་པའོ། །ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་ཁོན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པར་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཉིད་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཚན་ལ་ཐུབ་ན་སྐྱབས་རེས་པ་ཞིག་མ་མཐོང་ཞིང་། དེ་ཚོ་ཡིན་ཡང་ཁོང་ཚོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་འདྲ་བར་འཁྱུར་བྱང་ལས་རྟོམ་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་སོ་བོད་སྐད་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ལ་ཐུབ་ན་སྐྱབས་རེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཚོ་ཡིན་ཡང་ཁོང་ཚོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཚན་ལ་ཐུབ་ན་སྐྱབས་རེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཚོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན།

ཁ འཕེལ་ཡོད་དཔྱད་འཐས་སུ་མཐུངས་པའི་ལོ་རྟོ་བ་ཁག་ཅིག་བཤད།

ལོ་རྟོ་བའི་མཚན་བྱང་དང་མངོད་པ་ཐོ་རེ་བ་ཙམ་རེ་སྟོན་བྱུང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་འབྱུང་ཞལ་ཆེ་བར་སྣང་ཞིང་། དེ་དག་དཔྱད་བསྟུར་གྱིས་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་རྟོ་བའི་མཚན་གྲངས་འཕྲུས་ཚང་དུ་བསྡུར་པའི་ཐབ་ལ་འབྲུངས་མཁན་དང་དཔྱད་འཐུས་ཀྱང་རེ་འགའ་བཞུགས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་ཅེས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་མཁས་དབང་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག་གིས་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཚང་ཁག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དང་།[2] སྒྲ་སྒྱུར་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཉིས་བཅུ་བཅུ་བདུན་པགྲངས་པ་དེ་གཉིས་ནི་ད་སྔའི་ཡན་ལ་ཡོད་པའི་ལོ་རྟོ་བའི་མཚན་བགྲངས་

---

① རྟ་ཚག་ཚེ་དབང་རྒྱལ། ལྷོ་རོང་ཆོས་འཕྲུང་། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དང་ཉིད་དང་སྐྱབ་ཁང་། 1994ལོ། ཤོག་དོན331ཀྱ་གསལ།

② དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། དུང་དཀར་ཆོས་མཛོད་ཆེན་མོ། ཀྲུང་གོ་དོད་རིག་པའི་དབེ་སྐྲུན་ཁང་། 2002ལོ། ཤོག་དོན213ཀྱ་གསལ།

པ་ལྷོས་བཅོས་སུ་འཐུས་ཚང་ཤོས་སུ་མཐོང་ཡང་། སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ལས་གོང་བསྟན་ཡིག་ཚང་དག་ཏུ་ལོ་ངྷེ་བའི་མཚན་གྲས་སུ་མ་བགྲངས་ཀྱང་གང་གི་ལས་ཐོབ་ཀྱི་མཚན་བྱ་ཐབས་སུ་སྐྱར་ཞིང་ལོ་ངྷེའི་ལས་དོན་ལ་མཛད་པ་ཆེར་མངའ་བའི་སྐྱེས་ཆེན་འཕའ་རེ་ཡང་མཐོང་སྣང་གི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བས། དེ་ཙམས་ཅིས་ཀྱང་མངོན་དུ་ཕྱུང་སྟེ་གསལ་དུ་འདོན་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། **དཔལ་ཞི་ཁ་(ལེ་ཚ་)དཔར་བ་བྱ།** འདི་ལ་དཔལ་ལེ་ཚ་དམར་བ་ཟུ་དང་དཔལ་འབྱང་གནམ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་སུ་ཞུ་སྟེ་ཡོད། འདི་ནི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་རབྟ་ཤྲི་ལ་སྤས་ལྟའི་གཏུང་ཆུང་ཤོས་ལྟར་ཡིད་ཁོང་ཆེ་དགའ་ཞིང་། སྨན་ལྷུང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེ་ཞིང་ཐུགས་རྗེ

ཚན་དང་མཐའ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དགྲ་ནག རྒོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡུད་ཐབས་གདམས་པ། དགྱེས་པ་རྣོ་རྗེ་དང་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ཆོས་སྐོ་ཆེན་པོ་ཞུས། གསར་མའི་རྒྱས་བཤད་པའི་མི་བཞིའི་དང་པོ་ནི། གཉོས་ལོ་རྩྭ་བ་ཡིན་སྐད།.....རྒྱ་གར་དུ་སྐྱ་ཡི་ལ་ལོ་ཅི་ཤུ་བཞུགས་སོ། །པཎྜི་ཏ་གཉིས་སྡུན་དྲངས། གསང་བ་འདུས་པ་ཡི་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ལུགས། ལུང་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བཞུ་བཞི་ལྟར་ཐོག་ཏུ་ཡོད་དོ། །[1]ཞེས་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་མི་ཤུང་ཚན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པར་མངོན། ཁོང་གི་འགྲུངས་འདས་ལོ་ཆིགས་སོགས་མ་མཐོང་ཡང་ཆོས་སྐོན་ཡི་སྐོབ་དཔོན་དང་པོར་མཛད་པ་དང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཁ་ནས་ཀྱང་། ཁོང་ཚོ་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟབས་ཀྱི་ལུགས་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བཤད་པ་སོགས་ཁོ་ནས་ཀྱང་། ཁོང་ཚོ་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟབས་ཀྱི་ལུགས་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བཤད་པ་སོགས་ཁོ་ནས་ཀྱང་། **གཞན་ཚུད་ལོ་རྩྭ་བ་ཤེས་རབ་གྲགས།** ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་དུ་དོན་གྱི་བྱང་རིམ་གྱི་གཏུ་སྐྱེ་ད་ལོ་ཅི་ཤུ་བ་འདི་ཉིད་ཁྱེད་ལ་ཞལ་བཞུགས་པ་དེ་བཞིན་བྱོན་པ་རེས་ཐུབ་ཅིང་། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥཽ་ཡོད་དུ། དགོངས་པའི་སྐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་། རྒྱུད་ཥཱི་ཡོད་དུ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་རྣོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་

---

① ཁང་ཁྱི་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིན་པོ་སྦྲང་རྩིའི་དཔྱད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞེངས་ཀྱིས་པ། ཤོག་ངོས440ནས441བར་གསལ།

② ངོ་ནང་ཏུ་ར་ན་ཐ། རྒྱང་ཡུལ་སྟོང་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚན་གཅམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས128དུ་གསལ།

③ ཁང་ཁྱི་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིན་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཞུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞེངས་ཀྱིས་པ། ཤོག་ངོས441ཏུ་གསལ།

འགྱུར་ཚོས་ཚོས་ཚན་འགའ་བཞུགས་སོ། །**སྨོན་འགྲོ་ལོ་སྟྲ་བ་མར་པ་རྗེ་རྗེ་ཡེ་ཤེས།** ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བསྡུ་གཅིག་པའི་ནང་བོད་ལོ་སྟྲ་བ་ཞིག་སྐྱེ། མྱང་ཚོས་འབྱུང་དུ། སྐྱག་རྩེའི་མཁར་ཁའི་སྨོན་འགྲོར་ཟངས་དཀར་ལོ་སྟྲའི་བུ་བཞིའི་ནང་ཚན་སྨོན་འགྲོ་ལོ་སྟྲ་རྗེ་ཡེ་འཁྱངས་པ་དང་། ཁོང་གི་དགོན་པ་སྐྱག་ཚལ་སྨོན་འགྲོའི་ལྷ་ཁང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་གསལ།[1] འདི་ཉིད་ལ་འགྱུར་ཚོས་གང་ཡོད་པ་ལགས་སོན་མ་བྱུང་། **སྐ་ལོ་སྟྲ་བ་བསོད་ནམས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏམས།** ཁང་ཉི་མའི་ཚོས་འབྱུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལྷུར་བྱས་ནས་ལོ་སྟྲ་བ་འདི་ཉིད་དུས་རབས་བསྡུ་གཅིག་ཡས་མས་ཤིག་ལ་བྱོན་པ་དང་། ཚོས་འབྱུང་དུ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤྲཱི་ཨེ་འོད་བཟང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏམས་ཀྱི་ཐ་ཤད་ཀྱང་ཁང་ཉི་མའི་ཐུགས་ལ་ཆུད་ཅིང་། ལྷ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤྲཱི་ཨེ་འོད་བཟང་ཕྱག་ཆུང་དགུ་དང་བཅས་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་གཙང་ཡུལ་ཁ་ཆེ་གཞོན་ནུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཐོས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་ཤྲཱི་འོད་བཟང་ཕྱག་ལ་ཕེབས་ཚེ་ཡོང་སོགས་ལགས་སོན་མ་བྱུང་། **གཉགས་ཆུང་ལོ་སྟྲ་བ།** མྱང་ཚོས་འབྱུང་གི་ཚོགས་ཤྲཱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སྐོང་ཙམ་དུ་གཉགས་ཀྱི་རིགས་ཆུང་དུ་གྲོགས་ཤིང་། མཚན་དངོས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བོར་མ་མཐོང་ཡང་། རིག་གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་མྱང་ཚོས་འབྱུང་དུ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤྲཱི་འོད་བཟང་ཕྱག་ཆུང་དགུ་དང་བཅས་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་གཙང་ཡུལ་ཁ་ཆེ་གཞོན་ནུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཐོས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་ཤྲཱི་འོད་བཟང་ཕྱག་ལ་ཕེབས་ཚེ་ཡོང་སོགས་ལགས་སོན་མ་བྱུང་། **གཉགས་ཆུང་ལོ་སྟྲ་བ།** མྱང་ཚོས་འབྱུང་གི་ཚོགས་ཤྲཱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སྐོང་ཙམ་དུ་གཉགས་ཀྱི་རིགས་ཆུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཐུབ་ཅིང་། ཚོས་འབྱུང་དེ་ཉིད་དུ། དེ་ནུབ་ཕ་དམ་པ་ས་ངན་ཆུས་གཉའ་དང་བཅས་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་གཙང་ཡུལ་ཁ་ཆེ་གཞོན་ནུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཐོས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་ཤྲཱི་འོད་བཟང་ཕྱག་ལ་ཕེབས་ཚེ་ཡོང་སོགས་ལགས་སོན་མ་བྱུང་། **གཉགས་ཆུང་ལོ་སྟྲ་བ།** མྱང་ཚོས་འབྱུང་གི་ཚོགས་ཤྲཱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སྐོང་ཙམ་དུ་གཉགས་ཀྱི་རིགས་ཆུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཐུབ་ཅིང་། ཚོས་འབྱུང་དེ་ཉིད་དུ། དེ་ནུབ་ཕ་དམ་པ་ས་ངན་ཆུས་གཉའ་དང་བཅས་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་གཙང་ཡུལ་ཁ་ཆེ་གཞོན་ནུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཐོས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་ཤྲཱི་འོད་བཟང་ཕྱག་ལ་ཕེབས་ཚེ་ཡོང་

---

① རྩོ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ། མྱང་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚོར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས། བོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་དོས113ནས115ཟུ་གསལ།

② ཉང་ཉི་མ་ཁོད་ཟེར། ཆོས་འཕྲུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ཕྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་བར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཅེངས་གཉིས་པ། ཤོག་དོས444ཟུ་གསལ།

③ རྩོ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ། མྱང་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚོར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས། བོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་དོས192ཤུ་གསལ།

ནས་ཡར་སྟོད་ལ་ཞེབས་དུས་ཁྲེ་ལོ་སྟོ་བ་ཐུ་མ་ལ་དམ་ཚོག་ཉམས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་མ་མཇལ་ཞིང་ཚོས་གནང་མ་འདོད། གཉགས་ལོ་སྟོ་བ་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་མཉེས་པར་མཛད་པ་དེ་ཡང་རིགས་མཆོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཉགས་རིགས་སུ་འཁྲུངས་པའོ། །[1]ཞེས་དང་། ཡང་མདའ་རིས་དགེ་མཛོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒོབ་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐོར་ཆེན་པོའི་རབ་ཐུབ་གི་མཁན་པོ་གཉགས་ཆུང་ལོ་སྟོ་བ་ཡིན་ཞིང་དགོན་གནས་ལྷག་ཅད་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་ཀྱང་ཐུགས་ཁོངས་སུ་ཆུད་ཅིང་། ཐུབ་བསྟན་ཕྱི་ནང་གི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེ་ཚད་ཡོད་པ་ལ། དགེ་བཤེས་སྐོར་གྱིས་ཕྱག་ཆེན་ཐོག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡིད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་ཨེ་ཀོག་སྐྱིན་ཡོ་སྦྱང་རྩིའི་བཅུད། བོད་སྐོར་བོད་ཡིག་དང་ཀྲིད་དེའི་སྐུན་ཁང་། ལོ་སྟོ་བ་མཁར་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཙམ། ལོ་སྟོ་བ་འགར་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོས་ཀྱང་ཉིན་ཞིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞིང་ཁྱབ་བྱ་ཁྱེའུ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཁྱེ་ཕུ་ཅིག་ཡིན་པའི་སྐབས་དང་བཅས་

---

① རྫོ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ། ཆུང་ཡུལ་སྐོད་སྡེད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚོར་གཏུམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་དོས192ས་གསལ།

② རྫོ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ། ཆུང་ཡུལ་སྐོད་སྡེད་བར་གསུམ་བྱི་དོ་མཚོར་གཏུམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཇོག་དོས192ནས193བར་དུ་གསལ། དེར་གཉགས་བྲས་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བ་འདི་གཉེས་བསྐྱེན་པ་ཕྱི་དང་ཀྱི་ཤངས་སུ་བསྐྱེན་ཡོད་པས་ཀུ་མ་རོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ།

③ ཉད་ཀྱི་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིན་ཡོ་སྦྱང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་བར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཤོག་དོས442ས་གསལ།

ཆོས་ཚན་བཅུ་གྲངས་ལྷག་བཞུགས་སོ། །**ལོ་སྟོན་བ་ཀྱི་སྒེ་མ་ལུང་པ།** ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ངོན་པའི་ལོ་སྟོན་ཞིག་ཡིན། མཛད་པ་ཞིབ་ཏུ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཉང་ཆོས་འབྱུང་དུ། ལོ་སྟོན་བཀྱི་སྒེ་མ་ལུང་པ་དང་། ལོ་སྟོན་བའམགས་མཆོག་གིས་འཇམ་དཔལ་གྱི་འགྲེལ་བ་དང་། རྒྱས་འབྲིད་བསྟུས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་འགའ་བསྒྲུབས་རེ་[1]ཞེས་གསུངས་སོ། **།ལོ་སྟོན་བ་ཡོང་ཞེས་གསལ་བ།** ཉང་ཆོས་འབྱུང་དུ། པཎྜི་ཏ་ཨ་ཙཱརྱ་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་[2] ལོ་སྟོན་བ་ཡོང་ཞེས་གསལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་[3]ཞེས་མཆམས་འདིའི་ཡི་གེ་མ་དཔེར་ཆད་སྐྱོན་དུ་ལུས་པས་ཆོས་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་མི་གསལ་མོད། གང་ལྟར་ལོ་སྟོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་བསྒྲངས་ཡོང་ཅིང་དོན་ཀྱི་གོང་འོག་ལ་གཞིགས་ན་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་སྐྱོན་ཞིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། **དཔྱལ་གྱོན་དགའ་རྩོ་སྐུ།** ཉང་ཆོས་འབྱུང་དུ་སྤྱལ་ལོ་སྟོན་གྱིན་དགའ་རྩོ་སྐུ་ཞེས་མཐོང་བ་ནི་དཔྱལ་དང་སྤྱལ་གཉིས་ཡི་གེ་འཕྲི་ཚུལ་མ་འདྲ་བ་ལས་རྟགས་གཅིག་ཏུ་དེས་དགོས་ཤིང་། ལོ་སྟོན་བ་འདི་ཉིད་ཧ་ལམ་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐོང་དུ་སྐྱོན་ཡོང་བར་མཐོང་། འདི་ལ་མྱང་ཆོས་འབྱུང་དུ། ཏཱ་མ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲས་རྟ་མ་གྱིན་དགའ་རྩོ་སྐུ་ཡིས་རྒྱ་གར་གྱི་པཉྩ་པཎྜི་ཏ་མ་ཧཱ་ཡ་ན་ཙན་དྲ། ལུ་ཀ་ཏྲི་ཤྲུ་དྲ་ལ་སྦ་ཚད། དགེས་རྩོར་བའི་མཆོག་དང་དུས་འཁོར་སོགས་སྒྲུབ་འགྲེལ་མང་པོ་གསན། དཔྱལ་གྱན་དགའ་རྩོ་སྐུས་པཎྜི་ཏ་སྤྲོང་ཉིད་ཏིང་འཛིན་བོད་ལ་གདན་ཐྲབས། ཁྱད་པར་སྣྲན་ལུང་དུ་གཞི་བབ་སྐྱེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་པོ་དང་མན་ངག་མང་པོ་ཞུས་ཤིང་བསྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དཔྱལ་གྱན་དགའ་རྩོ་སྐུའི་འགྲུབ་དང་དཔྱལ་པའི་ཆོས་སྐོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །[4]ཡང་ཉང་ཆོས་འབྱུང་དུ། དེ་སྐད་ལ་སྤྱལ་ལོ་སྟོན་བ་གྱན་

---

① ཉང་ཉེ་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་ལེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྱང་ཚིའི་བཅུད། པོད་སྐྲོངས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་ལར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས444དུ་གསལ།

② འདི་དང་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ་ལེའུ་གད་པ་འཁོར་ལོ་གྲགས་དང་ལེར་གད་འཁོར་ལོ་གྲགས་པ་ཞེས་པ་དེ་དག་ལོ་པཉྩ་གཅིག་ཡིན་པ་འདྲ་འདུག

③ ཉང་ཉེ་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་ལེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྱང་ཚིའི་བཅུད། པོད་སྐྲོངས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་ལར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས442སུ་གསལ།

④ ཇོ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ། མྱང་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚོར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། པོད་སྐྲོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས139དུ་གསལ།

དགའ་རྟོ་རྩེ་བལ་ཡུལ་དུ་ལན་གསུམ་བྱོན་ནས་དགེས་པག་ཧམས་ཅད་རྩོགས་པར་བསྒྲུར་[1]བར་གསུངས་སོ། **ཡུ་ཆེར་ལོ་ཙྪ་བ།** ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་ནང་བྱོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་པ། མལ་ཀྱི་ཁྲོས་གཙས་པ་དང་། ཡུ་ཆེར་ལོ་ཙྪ་བ་དག་གིས་སྒྲོལ་མའི་ཆོས་སྐོར་བསྒྲུར་རོ། །[2]ཞེས་ཅད་ཆོས་འགྱུར་དུ་མཛད་དོ། **ལོ་ཙྪ་བ་ཀེ་མ་དངོས་གྲུབ།** ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་བྱོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་པ། **ཕྱེ་ལོ་ཙྪ་བ་ཀེ་མ་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལུགས་རྣམས་དང་། སྐེག་པ་རྣོ་རྩེས་མཛད་པའི་ལུགས་དང་། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལུགས་བསྒྲུར་[3]ཞེས་གསུངས་སོ། **དཔལ་ཀུན་དགའ་གསལ།** ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་པ། ཁྱབ་མཁྱེན་ཀུན་དགའ་རྣོ་རྩེའི་སྐས་གསུམ་གྱི་གཅེན་ནི་ལོ་ཙྪ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞེང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐས་ལྟེའི་བར་པ་དེ་ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ་ཆོས་བཟང་ཡིན་པ་མྱང་ཆོས་འགྱུར་དུ་གསུངས།[4] ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། དབུ་མ་རྩ་བའི་ཊཱི་ཀ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཅས་བྱ་བ་ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཇ་ཡ་ཨཱ་ནན་ཏས་མཛད་པ་ནམས་སོ། **ཕྱེ་ལོ་ཙྪ་བ་སྒྲ་མེས།** ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་དུ་ཕྱེའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ནས་བྱོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བའི་མཚན་གྱི་གཅང་སྒྲིག་ལུགས་ལ་གཞིགས་ན་ལོ་ཙྪ་བ་འདི་ཉིད་ཕྱེ་ཞེས་དཔལ་དང་ཕྱེ་བཀྲ་ཤིས་བཅེས་གཅིག་ཏུ་ཡང་ཤེས་བཅེས་ལ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་འདུག་པས།[5] དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཅམ་དུ་ཞེས་པ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། འདི་ཉིད་ལ་འགྲུར་གང་བཞུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཆོས་ཁིབ་ཀུ་མ་ཆེད། **དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ།** ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་ཕྱིད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་པ། ཁྱབ་མཁྱེན་ཀུན་དགའ་གྲགས་ཀྱི་སྐས་ལྟེའི་བར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་འདི་

---

① ཉང་སྟེ་མ་ཁོད་རེར། ཆོས་འཕྲུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྱང་ཚིའི་བཅུད། བོད་སྐྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྡུན་ཁང་། 1988ལོའི་བར་གཞི་ཐོག་ཚ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཅིག་པ། ཤོག་དོས445བྱ་གསལ།

② ཉང་ཅི་མ་ཁོད་རེར། ཆོས་འཕྲུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྱང་ཚིའི་བཅུད། བོད་སྐྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྡུན་ཁང་། 1988ལོའི་བར་གཞི་ཐོག་ཚ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཅིག་པ། ཤོག་དོས444བྱ་གསལ།

③ ཉང་ཅི་མ་ཁོད་རེར། ཆོས་འཕྲུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྱང་ཚིའི་བཅུད། བོད་སྐྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྡུན་ཁང་། 1988ལོའི་བར་གཞི་ཐོག་ཚ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཅིག་པ། ཤོག་དོས442སུ་གསལ།

④ རྗེ་ནང་བྱ་ར་ན་ཐ། སྐུང་ཡུལ་སྐོད་སྐད་དར་གསུམ་གྱི་དོ་ཤཚོར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས། བོད་སྐྱོངས་མི་དཔངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་དོས140ཅུ་གསལ།

⑤ རྗེ་ནང་བྱ་ར་ན་ཐ། སྐུང་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་ཤཚོར་ཁ་ཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས། བོད་སྐྱོངས་མི་དཔངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་དོས162སུ་གསལ།

ཉིད་ཡིན་པ་གོང་དུ་སོང་ཟིན་ལ། ཁ་ཅེ་པ་ཆེན་གྱུག་སྤྱི་སྒོ་དྲ་ལ་བོད་དུ་སློབ་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཀའ་ཟབ་མོ་བབས་པ་ནི། ས་པཎ་ལ་ཚད་མའི་བཀའ་བབས། བྱང་རྩོར་ཆམ་གཉིས་ལ་འདུལ་བའི་བཀའ་བབས། ཁྲོ་ལོ་བྱམས་པའི་དཔལ་ལ་མན་ངག་གི་བཀའ་བབས། དཔལ་ལོ་ཆོས་བཟང་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབས་སོ། །དཔལ་ལོས་ཆུ་རོ་འགྲེལ་ཆེན་བསྒྱུར་པ་སོགས་རྒྱུད་འགྲེལ་མང་དུ་བསྒྱུར་རོ་ཞེས་སྒོང་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསལ།[1] **རྒྱོ་ལོ་ཙྪ་བ་འོད་འབྱུང་།** འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཆིགས་སོགས་མ་ཆེད་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ཁྲིད་དོན་གྱི་བྱང་རིམ་གྱི་རྒྱུད་རིམ་གྱི་གུང་ཐྲིག་སྐྱེངས་ལ་གཞིགས་ཆེ་ཏ་ལམ་དུས་རབས་བཙུན་གཅིག་པའི་ནད་ཐབས་ཀྱི་ཡུན་རིང་དོན་ཆེ་ཞིང་ཁྱབ་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱོ་ལོ་ཙྪ་བ་འོད་འབྱུང་གིས་ཡང་རྩེས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཐུགས་ཀར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཞལ་ཏ་ལུགས་སུ་བྱོན། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་གནས་ལྟ་རིག་པའི་པཎ་ཆེན་པོ་བྱམ་ཆེའི་དཔལ་ལ་ཤེས་སོ། །གཉོས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡང་རྩེས་འབྱུང་པོའི་ཕྱིས་ཙམ་སྐེ་ཏ་ལམ་དུས་རབས་བཙུན་གཅིག་ཡས་མས་སུ་བྱོན་པར་མཐོང་ངེས། དགེས་པ་རྣོ་རྩེ་ལ་འགྱུར་མཛད་པ་དང་། རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་མ་འགྱུར་བར་གྱུར། ཁོང་ཉིད་དཔལ་གྱི་རི་གས་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཞལ་ཏ་ལུགས་སུ་བྱོན་པར་གྱུར་ཏེ། ཁོང་ཉིད་དཔལ་གྱི་རི་གས་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ

སོགས་པ་མང་པོ་བསྒྲུར་རོ། །[1]ཞེས་འཁོད་པར་གཞིགས་ན་ལོ་སྟོན་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གོས་གསང་ཆུང་ཀྱི་གདམས་པ་སོགས་གཞུང་མང་དུ་བསྒྲུར་ཡོད་དེས་སོ། །དེང་གི་བཀའ་བསྟན་པར་གཞི་ཁག་ནང་བསྡུ་སྡིག་བྱས་དང་མ་བྱས་ཀྱི་འགྲུར་ཚོས་མང་པོའི་འགྲུར་བྱང་དང་དེ་མིན་གྱི་ལོ་ཆུས་ཡིག་ཚང་སོགས་ལས་གོང་ཞུས་དང་འདྲ་བའི་ལོ་སྟོན་བ་དགུ་བཅུ་ཕྱེ་ཞིང་མཐའ་དག་གི་མཚན་རྟགས་དཔྱད་གཞིར་འགོད་པར་བྱ།

ག ཡིག་ཚང་དཔྱད་བསྟར་དང་ལོ་སྟོན་བའི་མཚན་བྱང་གསབ་བཅོས།

བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སྐབས་ཐུག་པའི་ལོ་སྟོན་བའི་གྲངས་ལ་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ནས་ལེགས་པའི་དཔལ་གྱི་བར་དུ་ལོ་སྟོན་བ་བརྒྱ་དང་ས་བཅུ་དགུ་ཙམ་མཁས་པའི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་བར་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོན་བ་བརྒྱ་དང་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཐོ་བཀོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ།[2] ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་ནས་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སློབ་མ་བགྱིད་པ་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་མཁན་པོ་ཞུ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་བར་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོན་བ་བརྒྱ་དང་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཐོ་བཀོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ།[3] ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་སྒྲུབ་བཟང་ཕུར་ན་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་ནས་འདར་ལོ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་བར་བོད་རང་གི་ལོ་སྟོན་བ་བརྒྱ་དང་ང་དགུ་བྱོན་པར་གསུངས་ཤིང་།[4] སྒེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་ཏུ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་ནས་འདར་ལོའི་བར་བོད་རང་གི་

---

① ཉང་ཉི་ཚ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིན་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། བོད་སྐད་དེད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དུས་སྐྱན་ཁང་། 1988ལོའི་བར་གཞི་ཐོག་ཚ་དང2010ལོའི་དཔར་ཅིངས་གཏེས་པ། ཤོག་དོས441ཀྱུ་གསལ།

② བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་། གྲུང་ཚོའི་བོད་རིག་པ་དང་། 1988ལོ། ཤོག་དོས208ནས211བར་དུ་གསལ།

③ དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྡེད་པ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོས271ནས275བར་བཅས་སུ་གསལ།

④ སྒམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་སྟོན་བཟང་། གན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1982ལོ། ཤོག་དོས780ནས787བར་གསལ།

ལོ་སྟོན་བ་བརྒྱ་དང་ང་བདུན་བཅོན་པར་བསྟན་པ་[1]སོགས་དུས་རབས་མི་འདྲ་བའི་ཡིག་ཚང་གི་བཞེད་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ཡོད་པར་འདུག དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ་ཟུ་ཞོང་བསྟན་འགྲུལ་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ལོ་སྟོན་བ་བརྒྱ་དང་སོ་བདུན་གྱི་སྟེང་ཉད་ཀྱི་མ་འོངས་ཟེར་གྱི་ཆོས་འཕྱུང་དུ་མཚན་གསར་དུ་སོན་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིད་ཆེས་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཁ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་ཡིག་ཚང་འདི་ནས་ཀྱང་ཆོས་འཕྱུང་ཐོག་མའི་ཚེ་ཡིག་ཚང་ཁག་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཁས་ལེན་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡིག་ཚང་དེ་དག་ལས་ཆུང་ཁ་གསལ་བ་བྱ་སྐྱོན་ཆོས་འཕྱུང་ཉིད་གཞིར་བཟུང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ལས་མཐོང་བའི་ལོ་སྟོན་བའི་མཚན་ཁ་གསལ་བ་བྱ་སྐྱོན་ཆོས་འཕྱུང་དུ་བཏོན་བརྒྱད་ཅུ་ལོ་སྟོན་བ་བརྒྱད་ཅུ་ཞེ་ལྔ་ཡོད་ཅིང་། ཁོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཕྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཚེ་ཐོག་མའི་ཡིག་ཚང་ཁག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཁས་ལེན་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །[2]

ཡིག་ཚང་དེ་དག་ལས་ཆུང་ཁ་གསལ་བ་བྱ་སྐྱོན་ཆོས་འཕྱུང་ཉིད་གཞིར་བཟུང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ལས་མཐོང་བའི་ལོ་སྟོན་བའི་མཚན་ཁ་གསལ་བ་དང་དེ་རྣམས་གསེད་བཀྲལ་ཆུང་ཚམ་བཀྲིས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ལས་མཐོང་བའི་ལོ་སྟོན་བ་བརྒྱད་ཅུ་ལོ་སྟོན་བ་ཞེས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་སྐྱོན་ཆོས་འཕྱུང་ལ་ཡིག་ཚང་ཁག་གཅིག་ཏུ་མ་བཀྲལ་བའི་ལོ་སྟོན་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡིག་ཚང་དང་། ཞིང་ཤེས་རབ་

---

① ཀུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན། སྔོ་དགེའི་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག བོད་སྐྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1985ལོ། ཤོག་དོན161ནས63བར་གསལ།

② དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2002ལོ། ཤོག་དོན213དུ་གསལ།

③ དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2002ལོ། ཤོག་དོན213དུ་གསལ།

ཐུབ་མ། གཉོས་ཡོན་ཏན་གྱས། གཉོས་ལོ་སྟོ་བ་འབྱུང་ཡོ། ལོ་སྟོ་བ་ཤེས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་འབར། རྒྱོ་ལོ་སྟོ་བ་ཡོད་འབྱུང་། ལེབ་ལོ་སྟོ་བ་ཐུགྱ་བཙོན་འགྲུས། ཀུ་པ་ལོ་སྟོ་བ་ཤེས་རབ་དཔལ། ལོ་སྟོ་བ་ཡོད་ཤེས་གསལ་བ། ལོ་སྟོ་བ་ཉེ་མ་དངོས་གྲུབ། དགེ་འུ་ལོ་སྟོ་བ། ལོ་སྟོ་བ་ཀྱི་བྱེ་མ་ལུང་པ། འཕྲོག་མིའི་སྤས་པོ་ལོ་སྟོ་བ་ཚད་ཚ་ཡི་ཤེས་རྟོ་རྗེ། ལོ་སྟོ་བ་བར་སྐོན་ཐོས་པ་དག་པ། ཡུ་ཆེར་ལོ་སྟོ་བ། སྐ་ལོ་སྟོ་བ་བསོད་ནམས་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱགས། ལོ་སྟོ་བ་འཕགས་མཆོག ལོ་ཆུང་ཐུགྱ་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལོ་ཙོ་བ་བཅོམ་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱགས། ཡར་ལོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཡང་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཆེན་ངོད་ཟེར་གྱིས་རབ་བྱུང་དགུ་བའི་ལེ་བྱི་ལོར་(1516ལོ)མཛད་པའི་བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་སྒོན་ལེ་དབུ་མེད་ཁྲིས་མའི་ཤོག་ངོས143པར་མཚན་གསར་དུ་ཐོན་པ་བཏུ་བྱག་ཅེས་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ཁྱག་དེ་དངོས་ལས་གཞོན་མ་བྱང་སྐྱེས་ཐབས་བསྟུངས་ཐབས་བྱལ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་གོང་གི་ཆོས་འབྱུང་དེ་གཉིས་ལ་མ་བགྲངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ལ། སྐེད་ལོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། ཆུ་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། རོང་སྒྲིང་ལོ་སྟོ། ཤོ་རིམ་ལོ་སྟོ། དཀར་ལོ་སྟོ་བ། ཞང་དགེ་བ། ཙོ་ཆུན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ། དབུས་པ་ཀློ་གསལ། ཐུགྱ་ལུང་པ་ཀྱག་ཏུ་ཐུགྱ་བཟང་པོ། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། ཁྱེ་བཀྲ་ཤིས། གཉགས་ལོ་སྟོ་བ་ཆེན་པོ། གཉགས་ཆུང་ལོ་སྟོ་བ། ལོ་ལོ་སྟོ་བ་ཁའོ་ཆེ། སྨོན་འགྲོ་ལོ་སྟོ་བ་མར་པ་རྗེ་རྗེ་ཡི་ཤེས་དང་བཅས་ཏེ་

བཅུ་དང་།[1] སྣར་ཐང་དང་སྡེ་དགེ་བཀའ་བསྟན་དཀར་ཆག་ལས་མཐོང་ཞིང་གོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་ལོ་རྟེ་བ་སོ་གཉིས་སྐྱག་བཞུགས་པ་གཤམ་བཀོད་མཆན་སྐྱོང་དང་།[2] དེ་མིན་གོང་གི་བསྟན་བཅོས་དག་ཏུ་མ་འདུས་ཤིང་ཡིག་ཚང་གཞན་དུ་གསལ་བའི་ལོ་རྟེ་བ་དཔྱལ་གུན་དགའ་གྲགས་པ། དཔྱལ་སྐྱེག་རྩ་རྩེ་དུག་པོ་རུ། ཚེགས་ཆག་ཆུང་བ། སྐྱོབ་པ་དཔལ་བཟང་། སྐྱབས་མགོན་ཤཱཀྱ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས། དཔྱལ་ཡུག་རྩེ་ཀུན་དགའ་གྲགས་པ། ཤཱཀྱ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས། འཇམ་དཔལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཀུན་དགའ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས། ཤཱཀྱ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས

གྲགས་པ་རྣམ་མཆོ།(ཞེ་ལྷུ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་བཤེས་གཉེན།) དཔལ་ཁང་ལོ་སྟོ་བ། ཤེའུ་ལོ་སྟོ་བ་གུན་དགའ་ཆོས་གྲགས། རྗེ་བཙུན་གུན་དགའ་སྐྱིད་པོ། སྐྱིན་གྲིང་ལོ་ཆེན་རྟྭ་ཀྱི། མཁར་ནག་ལོ་སྟོ་བ་དཔལ་འབྱོར་རྣམ་མཆོ། འབེ་ལོ་སྟོ་བ་ཆོ་དབང་གུན་ཁྱབ། ཕི་ཏུ་པཊ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། མདོ་མཁར་ཆོ་རིང་དབང་རྒྱལ། ཡྷང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཅས་ལོ་སྟོ་བ་དང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། མཁའ་སྤྱོད་དབང་ཕྱུག ཡྷང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཅས་ལོ་སྟོ་བ་དང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བདུད་འདུལ་ཀུན་ཁྱབ་དང་བཅས་འདིར་བསྡུས་པ་ལྟེ་དར་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བྱས་འབྲས་བླ་ན་མེད་དོ། །

མདོར་ན་དོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དར་འཕེལ་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་མོའི་ནང་། སྐད་གཉིས་སམ་སྐད་གསུམ་མམ་ཡང་ན་དེ་ལས་མང་བའི་སྐད་དང་ཡིག་རིགས་ལ་མངའ་རྩེས་ཤིང་། སོར་མོས་འདུ་འགོད་དུ་བསྒྲུར་བའི་ཆུས་པ་ལྷག་ཏུ་ཐོན་པའི་ལོ་སྟོ་བ་སྟོང་ཕྲག་ལ་ཉེ་བ་མང་པོས། མི་རིགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོར་དུ་ཐུབ་པའི་བཀུ་ཕྲག་རིག་པའི་ཕུང་པོ་ཉེད་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཛད་པ་བྱ་ན་མེད་ཅིང་། ཁོང་ཅག་གི་བྱས་འབྲས་དེ་ཡང་ཕྱི་རབས་པའི་དོན་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་། ཁོང་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་འཛིན་གྲྭའི་སྐུ་ཚེ་ཐུན་མོང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་ཡིག་ཆ་ཚང་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་བྱས་ཏེ་

དྲངས་པ་ཙམ་ལས། བོད་དུ་དོན་དངོས་ཐོག་ལོ་ཚྭ་བ་ཅི་ཙམ་ཕྱུང་ཡོད་པའི་གངས་ཀ་ཡིད་ཚོན་ཟུང་བ་ཞིག་དེའི་ཁྲོད་ཀྱི་བཞིད་ཚུལ་གང་གིས་ཀྱང་མཚོན་དཀའ་བ་མ་ཟད། ཕྱིས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གང་ཞིག་གིས་ཀྱང་གངས་ཚད་ཡང་དག་ཅིག་ནི་གཞལ་བའི་གནས་སུ་མི་འདོད་དེ། ཅིས་ཕྱིར་ན། གོང་བསྟན་གྱི་ཡིག་ཚང་རྣམས་དུས་རབས་རིམ་པར་ཕྱུང་བ་ཡིན་པས་ལོ་ཚྭ་བའི་གངས་ཀྱི་མང་ཉུང་གནོག་ཏུ་འབབ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཡིག་ཚང་དེ་དག་མང་མཐའ་ལ་མཚོན་ནའང་ལ་མཚོན་ནས་སྐྱེ་བོ་ཕྱི་མས་ཁོ་ནས་ཀྱང་ལོ་ཚྭ་བའི་གངས་ཀྱི་ཚད་ཐག་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་མ་མཆིས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེབ་འདིར་ཡང་ལོ་ཚྭ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་བྱོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ཁག་ཅིག་གཞིར་བྱས་ཤིང་། རང་གི་མཐོང་སྣང་དུ་གྱུར་ཚུལ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དག་གིས་ལོ་ཚྭ་བར་ཁས་འཆེ་བའི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་བསྟན་པ་སྟར་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་། ཕྱི་ཟླ་ཉི་ཤུ་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་། ཉི་ཤུ་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་། ཕྱི་ཟླ་

འགྱུང་གནས། 15.ཐུང་པོ་ཆོས་ཀྱི་བཙོན་འགྲས།(འགྱུར་བྱང་དུ་བྱ་བའ་ཆོས་ཀྱི་བཙོན་འགྲས་སུ་བཀོད་ཡོད་བའང་ཁོང་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་ལོག་སུ་དགར་མེད།) 16.སྐྱ་ལོ་ཙྪ་བ། 17.འགར་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ། 18.ཤེའུ་བརྩ་དེ་ཁྲ། 19.རབ་ཞི་བཤེས་གཉེན། 20.རོག་ལྡོ་ཁྲེན་ཤེས་རབ། 21.ཟངས་དཀར་འཕགས་པ་ཤེས་རབ། 22.ཀཉན་དར་མ་སྒཀས། 23.གཟུ་དགའ་བ་རོང་ཟེ། 24.གྱི་ལྡང་དབུ་དཀར། 25.ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། 26.ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན། 27.ལྷོ་བག་མཉ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཐྲོ་ཕོས། 28.འབྲོག་མི་ཕྱག་ཡི་ཤེས། 29.འཕོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙན། 30.ཀྱི་རོ་ཟླ་བའི་ཏོད་ཟེར། 31.ཐྲོག་སྐུ་ཤེས་རབ་བཙེགས། 32.མལ་ཀྱོ་ཐྲོ་ཕོས་གཏམ། 33.དཔྱལ་སེ་རྩ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། 34.རོང་པ་ཆོས་བཟང་། 35.ཡོལ་ཕྱགས་རྩེ་རྡེ་དབང་ཕྱུག 36.མང་ཏོར་བྱང་ཆུབ་ཤེས་རབ། 37.ཚ་མི་སངས་རྒྱས་གཏམ། 38.ཁེའུ་གད་པ་འཕོར་ལོ་གཏམ། 39.སྤྲོང་ཞོ་གསལ་བ་གཏམ། 40.དོང་རི་ཆོས་གཏམ། 41.རྒྱས་སྤྲོན་ལམ་གཏམ། 42.པ་ཚབ་ཉི་མ་གཏམ། 43.བ་རི་རིན་ཆེན་གཏམ། 44.འཕྲོ་ཤེས་རབ་གཏམ། 45.རུ་རོང་རྡེ་གཏམ། 46.ཀྲི་པོ་ཤེས་རབ་དཔལ། 47.བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། 48.བ་རེག་ཐོས་པ་དགའ། 49.རྒྱ་བན་ཆོས་འདར། 50.མཆུང་དབྱིག་གི་རྒྱལ་མཚན། 51.མཆུང་དབང་དེ། 52.དཔྱལ་གྱན་དགའ་རོང་རྡེ། 53.དཔྱལ་དགའ་བ་གྲགས། 54.མར་པ་རོ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག 55.ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 56.གམ་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། 57.ཕྱུགས་མཚམས་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཚོ། 58.ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན། 59.ཁྲེའུ་གད་པ་ཡོན་ཏན་དཔལ། 60.བསོད་ནམས་བཟང་པོ། 61.སྒམ་པ་དཔལ་མཆོག་རོང་རྡེ། 62.ཉི་མ་རོང་རྡེ། 63.ཁུ་དགེ་བསྟེན་ནེ་ཚོ། 64.ཐྲོག་རྒྱ་གཞོན་ནུ་འབར། 65.ལྷ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། 66.བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས། 67.སྒན་ཆོས་ཀྱི་ཐྲོ་ཕོས། 68.ཅོག་གྱུ་ཏྲིང་ཏེ་འཛིན་བཟང་པོ། 69.ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས། 70.རིག་པ་གཞོན་ནུ། 71.གཞོན་ཚུལ། 72.ཁུ་མདོ་སྐེ་འབར། 73.ཤེས་རབ་བཙོན་འགྲས། 74.གཡུང་སྲུང་འོད། 75.བསོད་ནམས་རྒྱལ་བ། 76.ཅོག་གྱུ་ཤེས་རབ་བྱ་མ། 77.ཅོག་གྱུ་མྱ་ངན་མེད་པའི་དཔལ། 78.ཆིངས་ཡོན་ཏན་འབར། 79.བསོད་ནམས་མོས་པ། 80.དགེ་ཚུལ་སྤྲུང་གྲགས། 81.ཚུལ་ཁྲིམས་བཙེགས། 82.ལྷ་བཙུན་པ། 83.ལྷ་བཙན་པོ་མུ་ནེ་སྐ་ཥ། 84.རོག་བྱང་ལྷ་ལ། 85.རྒྱ་ལོ་སྟོ་བ། 86.སྦལ་རོ་རྡེ་རྒྱལ་པོ། 87.ལྷ་རིན་པོ་ཆེ། 88.ལྷ་ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན། 89.སྒྲུར་ར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལོད་ཟེར། 90.དགེ་སློང་བྱའི་གདོང་ཅན། 91.ར་ཀྱིད་ལོ་སྐྱ་བ། 92.ཕུར་བུ་ལོད། 93.པ་ཚབ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན། 94.ཤེས་རབ་ལེགས་པ། 95.ནག་ཚོ་དར་མ་གྲགས། 96.མར་པ་སྤྲོ་ཐོས་བཟང་པོ། 97.ཞེ་ལོ་སྐྱ་བ།(ཕྱིས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་དུ་

བཀོད་པའི་ཚེ་ལོ་རྩྭ་བ་གཞོན་ནུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཞོན་ནུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལོ་པཏྲ་གཅིག་ཡིན་པར་སྣང་མ།) 98.ཐུ་བ་གྲགས་པ། 99.མཁའ་མི་ཡི་ཤེས་ཆོས། 100.ཆོས་ཀྱི་ཐུ་བ། 101.དགེ་སློང་ཤེས་རབ་སྐུབས། 102.ནག་ཚོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། 103.འ་ཁ་རྒྱ་གར་བཞེངས། 104.གཉན་བསོད་ནམས་དར། 105.བ་རི་ཆོས་གྲགས། 106.ཨོང་དོ་ལོ་རྩྭ་བ། 107.གཞོན་ནུ་ཤེས་རབ། 108.འགར་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས། 109.འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ། 110.དཔྱལ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། 111.ལྷེ་དགའ་བ་དཔལ། 112.ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། 113.ཤྲཱི་བཙོན་འགྲུས། 114.རྣ་ཆོས་རབ། 115.ལོ་བཙུན་ཆུང་རྩེ་རྨེ་རྒྱལ་མཚན། 116.ཞ་མ་དགེ་བསྟེན་སེང་རྒྱ། 117.ལྷེ་བཀྲ་ཤིས།① 118.ཆག་དགྲ་བཅོམ། 119.དཔྱལ་ཆོས་བཟང་། 120.གནུབས་བྱམས་པའི་དཔལ། 121.ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། 122.ཆག་ཆོས་རྩེ་དཔལ། 123.དཔྱལ་ཤེས་རབ་ལོད། 124.ཞང་གྲུབ་པ་དཔལ། 125.སྤྲོ་ཡོ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། 126.ལྷོ་བྲག་པ་དར་སེང་། 127.མི་མཉམ་བཟང་ཡོ། 128.ཤོང་རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན། 129.ཤོང་སྤྲོ་ཡོས་བརྟན་པ། 130.ཁམས་པ་སྤྲོ་ཡོས་རྒྱལ་ཡོ། 131.འདན་མ་ཚུལ་སེང་། 132.རས་གཞོན་བཙོན། 133.ཤྲད་ཀྱི་ཡགས་པ་རྒྱལ་མཚན། 134.ཉེ་མ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་ཡོ། 135.དཔང་སྤྲོ་ཡོས་བརྟན་པ་དང་། 136.སྐྱ་ཚང་པ་རིན་རྒྱལ། 137.ལེགས་པའི་སྤྲོ་ཡོས་དང་བཅས་པ་ནི་བྱ་སྐོན་རིན་ཡོ་ཆེའི་ལུགས་སོར་བཞག་བྱས་པ་དང་། གཤམ་དུ་ཡིག་ཚང་བག་ཅིག་དཔྱད་བསྡུར་གྱིས་གོང་གི་དེ་ལ་གསབ་བཅོས་བྱས་པའི་མཚན་རྣམས་དགུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ལ། 138.གཉན་ཆུང་ལོ་རྩྭ་བ་ཤེས་རབ་གསེག 139.ཞང་ཤེས་རབ་སྤྲ་མ། 140.གཉོས་ཡོན་ཏན་གྲགས། 141.གཉོས་ལོ་རྩྭ་བ་འབྱུང་ལོ། 142.ལོ་རྩྭ་བ་ཤེས་སྐོན་བྱང་ཆུབ་འབར། 143.སྐྱོ་ལོ་རྩྭ་བ་ངོད་འབྱུང་། 144.ལེང་ལོ་རྩྭ་བ་ཤྲཱི་བཙོན་འགྲུས། 145.རྔ་པ་ལོ་རྩྭ་བ་ཤེས་རབ་དཔལ། 146.ལོ་རྩྭ་བ་ཡོང་ཞེས་གསལ་བ། 147.ལོ་རྩྭ་བ་ཉེ་མ་དངོས་གྲུབ། 148.དགེ་འུ་ལོ་རྩྭ་བ། 149.ལོ་རྩྭ་བ་ཀྱི་བྱེ་མ་ལུང་པ། 150.འབྲོག་མིའི་སྐས་པོ་ལོ་རྩྭ་བ་ཚད་ཚ་ཡི་ཤེས་རྩོ་རྩེ། 151.ལོ་རྩྭ་བ་བར་སྐྱོན་ཐོས་པ་དགའ། 152.ཡུ་ཆེར་ལོ་རྩྭ་བ། 153.སྐུ་ལོ་རྩྭ་བ་བསོད་ནམས་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲགས། 154.ལོ་རྩྭ་བ་འཕགས་མཆོག 155.ལོ་ཆུང་གྲུབ་རྒྱལ་ཡོ། 156.སྐྱེང་ལོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། 157.རྒྱ་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། 158.རོང་གྲིང་ལོ་རྩྭ། 159.ཤོ་རིམ་ལོ་རྩྭ། 160.དཀར་ལོ་རྩྭ་བ། 161.ཞང་དགེ་བ། 162.ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ། 163.དབུས་པ་གྲོ་གསལ། 164.སྐྱག་ལུང་པ་གྲུབ་བཟང་ཡོ། 165.བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། 166.ཌུགས་སྐས་ལོ་རྩྭ་བ་རིན་

① ལྷོ་བཀྲ་ཤིས་བཀྵིགས་པ་དཔལ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པར་དེས།

ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། 167.རྩོ་ནང་བློ་གོས་རྒྱལ་མཚན། 168.ས་བཟང་བློ་གོས་དཔལ། 169.འཕྲི་ཁྲེར་ལོ་སྟོན་བ། 170.ཀུན་སྣང་གཞས་གཏམ་བ་རྒྱལ་མཚན། 171.ཡར་ལོ་གཏམ་བ་རྒྱལ་མཚན། 172.ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ། 173.བོ་དོང་གཏམ་བ་རྒྱལ་མཚན། 174.སྐར་ཐང་བ་སོ་སྐྱ་སྤྲི། 175.ལོ་ཆེན་སྒྲབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་། 176.ཆོས་འཕེར་སྣང་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། 177.འགོས་ལོ་སྟོ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ། 178.ཁྲིམས་ཁང་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། 179.ཚག་ལོ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ། 180.ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་དཔལ་བཟང་ལོ། 181.རྒྱ་ལོ་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ། 182.དཔལ་ལེ་ཅ་དམར་བ་ཀུའམ་དཔལ་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་མཚན། 183.དཔལ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། 184.ཐར་པ་ལོ་སྟོ་བ་ཡ་མོ་ཉ་སིཏྟུ། 185.ལོ་སྦྱོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག 186.ཆྭེ་ལོ་སྟོ་བ་གྲུ་མེས། 187.ལོ་སྟོ་བ་དགེ་སློང་དཔལ་གྱི་ཡུན་དོ།① 188.གཉགས་ལོ་སྟོ་བ་ཆེན་པོ། 189.གཉགས་ཆུང་ལོ་སྟོ་བ། 190.ལོ་སྟོ་བ་ཁའོ་ཆེ། 191.སྨོན་འགྲོ་ལོ་སྟོ་བ་མར་པ་རྡོ་རྗེ་ཡི་ཤེས། 192.ལོ་སྟོ་བ་ཁྱུང་ལྷེར་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། 193.རྗེ་མི་ཉག་ལོ་སྟོ་བ། 194.སྒྲ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། 195.བརྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པ། 196.ལོ་སྟོ་བ་ཞང་གེ་རྒྱལ་མཚན། 197.དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན། 198.ལོ་སྟོ་བ་བྱའི་གླིང་པ་ཅན།(བྱའི་གདོང་ཅན་ཞེས་པ་དེ་ཡེ་ཡིན་སྐྱམ།) 199.ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་སྟོ་བ་ཆེ་བཅན་སྐྱེས། 200.ལོ་སྟོ་བ་མི་མཉམ་བཟང་པོ། 201.དཔལ་གྱི་བཟང་པོ། 202.ལོ་སྟོ་བ་གཡུང་རྩང་སྐྱིང་པོ། 203.འདར་བ་ལོ་སྟོ་བ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཡུན་གྲུབ། 204.གླིན་ཆུང་དར་མ་ཚུལ་ཁྲིམས། 205.ལོ་སྟོ་བ་དཔལ་གྱི་མཐའ་ཅན། 206.ལོ་ཆེན་ཤེས་རབ་དབང་ཕྱུག 207.རྟྭམ་ཚོང་ཀྲ། 208.བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ། 209.དཔལ་གྱི་སྐྱིང་པོ། 210.གུ་རུ་སྤྲི། 211.ཚུལ་དགེ་རིན་ཆེན། 212.ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། 213.དར་མ་རིན་ཆེན། 214.བྱམས་པ་གྲྭིང་བ། 215.ཞ་ལུ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། 216.རྩེད་ཐང་གཞོན་ནུ་དཔལ། 217.གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ། 218.ལོ་སྟོ་བ་ཞང་ཞུང་། 219.དགེ་བཤེས་སྦྱོན་གཞོན། 220.དགེ་སློང་འོད། 221.དཔལ་དར་མ་ཡོན་ཏན།(འདི་དང་གོང་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལོ་པཉ་ཐོག་ཏུ་མ་དེས་པའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་པའི་ཚུལ་འགྱུར་བྱང་ལས་ཤེས་ཟུབ།) 222.ལོ་སྟོ་བ་སྒང་དཔལ་གྱི་གེང་གེ། 223.དཔལ་ཀུན་དགའ་གྲགས་པ། 224.དཔལ་སྐྱེག་རྩ་རྡོ་རྗེ་དྲག་པོ་རྩལ། 225.ཚེགས་ཆག་ཆུང་བ། 226.སྐྱོབ་

---

① བསྟན་པ་སྐ་དང་གྱི་དུས་སུ་ལོ་སྟོ་བ་དཔལ་གྱི་ཡུན་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱོན་ཡོད་པར། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ལོ་སྟོ་བ་དགེ་སློང་དཔལ་གྱི་ཡུན་པོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆུརྨ་སྤྲི་པྲ་ཙ་དང་ལོ་སྟོ་བ་དགེ་སློང་ཨ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་སོགས་དང་ཡུན་དུ་ཕཀའ་འགྱུར་ལས་མདོ་སྡེ་བཅུ་ཚོས་ཚན་གཅིག་བཅས་བསྒྱུར་ཡོད་པར་གཞིགས་ཚེ་ཁོང་ཅག་དུས་ཅ་ཅོ་ཧའི་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་འདྲ་ན་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སྐབས་སུའང་ལོ་སྟོ་བ་དཔལ་གྱི་ཡུན་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱོན་ཡོད་པར་དེས།

པ་དཔལ་བཟང་། 227.ཁམས་པ་ལྷི་རི་ཚོས་གྲགས། 228.དཔྱལ་པབྱོ་ཅན། 229.ཞང་ཏོར་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་བསོད་ནམས། 230.འཇོ་ལྷྱི་མི་ལྷྱི། 231.བསོད་ནམས་སེང་གེ། 232.ཐུ་ཡི་ཤེས་བཟང་པོ། 233.དཔྱལ་ཨ་མོ་ལྷ། 234.ལྷ་མཐོང་ལོ་ཙྪ་བ། 235.སྐེག་པའི་དཔལ། 236.རྗོག་མདོ་སྡེའམ་རྗོག་ཞེ་སྡང་རྗེ། 237.བསོད་ནམས་ཏོད་ཟེར། 238.ཚུལ་ཁྲིམས་བཀྲ་ཤིས། 239.འཕྲོ་མཚོན་ཚོས་ཀུལ་འཕགས་པ། 240.ལོ་མཆོག་པ། 241.འཇོག་མི་རྗ་སྲས། 242.བློ་མ་ཨ་ལུ། 243.སྒྲ་པ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ། 244.ཤབ་སྐྱང་ལོ་ཙྪ་བ་ཐུགས་རྗེ་དཔལ། 245.འཇམ་དཔལ་གོ་ཆ། 246.ནམ་མཁའ་རྗེ་རྗེ། 247.མི་ཉག་ཆེན་པོ། 248.ཚོས་རྗེ་བཟང་པོ། 249.མངའ་རིས་རྗེ་རྗེ་དཔལ། 250.ཆོས་ཀྱི་ཀུལ་མཆོན། 251.གཞོན་ནུ་ལོད། 252.ཡུ་རངས་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས། 253.འཇམ་དཔལ་སྐེག་པའི་རྗེ་རྗེ། 254.འཇམ་དབྱངས་རལ་གྲི། 255.བློ་གྲོས་ཀུལ་མཆོན། 256.བློ་མ་རིན་ཆེན་གྲགས་ཀུ་སྡེ། 257.ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོ། 258.ཚུལ་ཁྲིམས་གཞོན་ནུ། 259.ཡུ་ཙཱུ་རིན་ཆེན་མཆོག 260.མཁའ་འགྲོ་རྗེ་རྗེ། 261.སྐྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས། 262.རབ་མཆོག་དཔལ་བཟང་། 263.སྐ་བཟང་བློ་གྲོས་ཀུལ་མཆོན། 264.གཞོན་ནུ་མཆོག 265.ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། 266.ཆོས་འཕོར་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས། 267.ཏོར་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་། 268.སྐྱག་ཚང་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། 269.རྒྱ་མཆོའི་སྡེ། 270.ལོ་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ།(ཞེ་ལུ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་བཤེས་གཉེན།) 271.དཔལ་ཁང་ལོ་ཙྪ་བ། 272.ཤེའུ་ལོ་ཙྪ་བ་ཀུན་དགའ་ཆོས་གྲགས། 273.རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་སྐྱིད་པོ། 274.སྐྱིན་གྲིང་ལོ་ཆེན་རྟྭ་ཐོག 275.མཁར་ནག་ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ། 276.འབེ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེ་དབང་ཀུན་ཁྱབ། 277.སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། 278.མདོ་མཁར་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ། 279.ཡྷོང་སྐྱོ་རོལ་པའི་རྗེ་རྗེ། 280.མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་བཅས་འདིར་བསྡུན་པ་ཕྱི་དར་ཕྱི་དུས་སྐབས་སུ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་བཀྲངས་པ་ལགས།

གཉིས་པ། སེམས་ཀྱི་དགེ་བ།

གོང་དུ་ལོ་སྟོན་བ་སྲུམ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་གི་མཚན་བརྗོད་པ་རྣམས་ལས་འདིར་ལོ་པཊ་གི་མཚན་དང་མཛོད་པ་ཞལ་འཕྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་པ་སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཡང་ལོ་སྟོན་བ་མང་དག་ཅིག་གི་མོད་ཅེག་བསྒྲིགས་སྐངས་ཐད་དེ་འདྲའི་ཞིབ་པ་ཞིག་འགྲེལ་ཐབས་བྱས་བར་འདུག ཡང་ལོ་སྟོན་བ་ཁག་ཅིག་གི་མཛོད་པ་ཐོ་རེ་བ་རང་གི་མཐོང་ཚོད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུ་བ་ལས་ངོས་མ་ཆེད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལོ་སྟོན་བ་དོས་འཛིན་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ལགས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་གང་གི་མཛོད་པ་ཡོངས་སུ་མངོན་པར་མཆོན་མི་ནུས་པས་དེ་དོན་ཀློག་མཁན་ཆ་མས་ལ་ཐུགས་འཛགས་ཞུ་བ་དང་། གཞན་དུ་ན་སྣད་མར་ལོ་སྟོན་བ་དོས་འཛིན་གྱི་ཐད་དགོས་མེད་ཀྱི་འགྲུལ་བ་ཞུང་དུ་གཏོང་ཆེད་ལོ་སྟོན་བ་རེ་རེའི་མཚན་གྱི་ཆ་མཉམ་གང་ཡོད་དེས་ཤེས་ཆེད་ཚད་དགེ་སྐབས་དོན་དུ་སྣུར་ནས་ཞུ་བར་བྱ་བ་ལ།

བཅོས་བསྒྱུར་ད།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་དུས་སྟོད་ཙམ་དུ་བོན་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞེས་པ་སྐྱེས། ཁོང་གི་འགྲུངས་ཡུལ་ལ་ཐོན་ལྗགས་ར་ཁ་བ་སྟེ་དེང་གི་ལྷོ་ས་ཡོང་ཁྲིར་དུ་གཏོགས་པའི་སྟེ་མོ་རྩོད་ཐོན་ཤང་ནས་བློན་པོ་ཐོན་མི་ཞ་ནུའི་དུ་ཐོན་མི་སསྒྱུར་ད་ཞེས་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ལྷོ་གཉལ[①]བ་སྐང་གཤགས་ཀྱི་བུ་ཞ་ནུ་སྒྱུར་ད་ཞེས་ཀྱང་འདོད་མོད། ད་ལྟ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཞིད་ལྗགས་སྐ་ཆ་དེ་དང་ཁྱབ་ཆེ། འགྲུངས་ལོའི་ཐད་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་འགྲུངས་ལོ་ལ་བཞིད་ལྗགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དཔལ་དུས་ཀྱི་འགོར་ལོའི་ལྗགས་ཀྱི་མེ་མཁའ་རྟ་མཆོའི་འདབས་ལོ་མ་ཚུགས་པའི་སྟོན་ཀྱི་ལོ་བདུན་པ་ཁྱེ་ཕྱི་ལོ617ལོ་སྟེ་མེ་མོ་གླང་ལ་འགྲུངས་པར་བཞིད་པ་གཅིགས་པར་འདོད་པ་ཁྱད་ན། སྲོང་

① གཉལ་ཕྱི་ས་འབོ་ར་སྟེ་དེང་གི་ལྷོ་ཁ་ཐོང་ཁྱིར་ཁྱུན་རྩེ་རྩོད་ཁོངས་སུ་ཡོད།

བཅོན་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་དང་ཐོན་མི་དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ཐོག(633ལོ)ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ཆས་པར་བཞད་[1]པ་ལ། ཁོང་གི་འབྲུང་ལོ་ནི་ཕྱི་ལོ619ལོ་ཡིན་དགོས་པར་འདུག དེ་ལྟར་བློ་རྩོ་བའི་བུ་བདུན་ནམ(རྒྱལ་རབས་གསལ་མེའི་ལུགས་)བཅུ་དྲུག(བུ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་ལུགས་)རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་སློབ་པར་བཞུད་ནས་གཞན་རྣམས་དཀའ་སྤྱག་དང་ཚ་བ་མ་བཟོད་པས་མཐའ་མ་འཁྲིད་པ། ཁོང་ཉིད་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་བདུན་བཞུགས་ཏེ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་དང་།[2] ཕྱིར་དོད་དུ་ཞེབས་རྙེས་ད་ལྟར་སྐྱོང་གཉེར་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་པའི་གེ་དེ་ལ་ནི་ཕྱི་ལོ་ཐོན་མི་དགུ་བཅུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་ཚང་ལས་ལ་མཛད་རྩེས་བྱ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་ཅིས་ཀྱང་དེས་སོ། །ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཁོང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སློབ་དཔོན་མཛད་པ་དང་། མཁན་པོ་ལོ་ཙྪའི་ཐོག་མ་འདི་[3]ཞེས་བོད་ཀྱི་སྐད་གཉིས་སྦྱ་བའི་ལོ་ཙྪ་ཆ་མས་བསྒྱིར་བ་དང་། སྤང་སྐོང་དང་། མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བསྒྱུར་རོ། །[4]ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོག་གི་གཟུངས། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་སྡེ་མཚན་གཞན་མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ། མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན། དམ་པ་ཆོག་དཀར་གྱི་མདོ། དགེ་བ་བཅུའི་མདོ། ཤེར་ཕྱིན་སྒོང་ཐུགས་བརྒྱ་པ་སྟེ་མཚན་གཞན་འབུམ་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྒྱུར་ཞེས་པོ་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྣ་མང་ཙམ་གཏུང་ཞེས་ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་དུ་གསུངས་སོད། ཡིག་ཚང་ལ་ཞིབ་འཇུག་

---

① ཆོ་ཏྲན་ཞབས་རྟུང། ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1980ལོ། ཤོག་དོས9ཁར་དོད་མཁས་པའི་དམ་ཆོས་གྲེགས་བམ་སྐྲབ་ཚུལ་ལས་དེ་ལྟར་བཞིད་པ་དེ་ཡང་ལྷངས་དང་འབྲེལ་ལམ་སྐྱམ་ཞེས་འགོད་འདུག

② ཆོ་ཏྲན་ཞབས་རྟུང། ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1980ལོ། ཤོག་དོས9ཁར་གསལ།

③ དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སློབ་བ། ཆོས་འབྱུང་ཆ་ལས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 2006ལོ། ཤོག་དོས98དུ་གསལ།

④ དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སློབ་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 2006ལོ། ཤོག་དོས99ཏུ་གསལ།

བྱེད་མཁན་གྱི་སྐེ་ཏ་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་དེ་བཅོན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བཅོན་གྱིས་སྒིང་མཛོད་པའི་སྐ་རྩེས་སུ་བོད་ལ་ཐོག་མར་བསྒྲུབ་ཡོད་པར་རོས་འཛིན་པས་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ་ཡིག་ཆ་ཚང་བ་བཏུས་ཏེ་ཡིག་ཆ་བྱང་བ། ཡོངས་སྤྱོད་སུ་སྐྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཉེར་གཅིག་སྟེ། ཟ་མ་ཏྱོག་བཀོད་པ། ཕྱག་ཤོང་ཤུན་ཤོང་གི་གཏམ། བདུད་ཕྱིང་པའི་མདོ། བཀུ་གཅིག་ལེའུ་ཙམ་པའི་མདོ། ཞལ་བཅུ་ཕྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱག་ཤོང་ཤུན་ཤོང་གི་གཏམ། ཡི་གེ་དྲུག་པའི་མདོ། དམ་ཚོས་པད་དཀར། ལུང་རྟེ་ཤའི་མདོ། ཆུ་སྐྱུང་སྣ་ཚོགས་པའི་མདོ། སྣང་བ་རོལ་པའི་མདོ། མཚན་བཀུ་ཟ་བཅུད་པ། མཚན་ངན་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་ཉེར་གཅིག་པོ་འདི་བཀའ་ཆེམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་ལས་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་གིས་དྲངས་འདུག[1]པ་འདི་དག་ཀྱང་ཁོང་ཉིད་གཅོར་མཛད་དེ་བསྒྲུར་པར་བཞེད། གཞུང་འདི་དག་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་མཁས་པ་རྣམས་ནས་འགྱུར་བཅོས་དང་སྣད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། ཡང་ཅིག་ན་མི་རིགས་པའི་ཐལ་ཆེ་བའི་གནའ་རབས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་རྩོམ་མཁན་དང་མཚམས་སྦྱོར་མཁན་གྱི་མཚན་འགོད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་ཐུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཤིན་ཏུ་ཐག་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། ཚུལ་ཅམ་ཡོད་པ་དག་ལའང་དེ་ཉིད་གཅིགས་ཆེན་དུ་བཟུང་མ་ཡོད་པར་བརྟེན། གང་ཞིག་ཐོག་མར་ཁོང་ཚོས་ཀྱང་ཁ་ཅོན་རྒྱལ་པོའི་ལྷུན་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་བོད་ཀྱི་ཡོ་རྩལ་བ་ཞིག་ཏུ་ཐོན་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་ཡིན། ཁོང་དང་སློབ་དཔོན་ཐོན་ལེ་ཀ་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་དེ་ཡང་། ཡུལ་ལུང་རོ་རྗེ་དཔལ་སོགས་ཀྱིས་གསུང་རབ་བོད་དུ་

---

① དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཁྱིམ་བ། ཚོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དེབ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་ངོས99རྒྱ་གསལ།

② ཚེ་ཏན་ཞབས་བྲུང་། ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་། ཀན་སུ་ཀུ་མི་རིགས་དེབ་སྐྲུན་ཁང་། 1980ལོ། ཤོག་ངོས2ནས14བར་གསལ།

བསྐྱར་པའི་སྐྱར་གྱི་ཐོག་མར་བཙུགས་པ་ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་སོགས་སུ་གསལ། ཁོང་ཉིད་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་ཅམ་མ་ཟད་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ལའང་ཡུང་ཆ་ལྟེན་པའི་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་དེས་ཏེ། ཁོང་གིས་རྒྱ་ནག་གི་སློབ་དཔོན་ཧུ་ཤང་མ་ཧྲ་དེ་བ་ཚེ་དང་མཉམ་དུ་སྡེན་དཔྱད་ཆེན་མོ་ཞིས་པའི་གསོ་རིག་གི་གཞུང་དེ་པོད་དུ་བསྐྱར་ངར་བཤད་པ་དང་། མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་བྱས་པ་དང་། དེའི་མཚན་དུ་རྒྱན་ཀ་ར་དང་ལྡན་པའི་སྨན་ཀུན་ཏུ་བཏུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཅོག་གི་གཞུང་སྒྲིག་པ་སྦྱོན་མ། དགོན་མཆོག་སྤྲིན་སོགས་བསྐྱར་ཅིང་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཡིག་བར་དེས་ཏེ། [1]ཞིས་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོའི་སྐོར་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡི་ཏིག་ཏུ་ཟིན་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིན

ཟན་ཀ་སྐུ་ལེ་ཀོ་ཏ།

འཕྲི་ཚུལ་གཞན་ལ་བརྟན་ཀ་མུ་ལ་ཀོ་ཏ་ཟུ་ཕྱིས་པའང་གང་སར་མཐོང་ཞིང་། ཁོང་ཉིད་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བོན་པའི་ལོ་རྩྭ་བ་ཞིག་སྟེ། ཆོས་འཁྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྙན་གྱི་རིང་བྱོན་ཀའི་ལོ་ཏོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟར། བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིག་ཚང་གི་ཡོ་ཏ་ཁ་ནས་ཆུས་ཤོག་ཅིག་ཏུ་ཁོང་གིས་ཐོག་མར་ཡི་གེ་ལ་སློབ་སོ་ཞེས་ཐོ་རངས་པས་མ་འདྲིདས། དེ་གཞིས་ཀྱི་ཐུགས་ནས་མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་འཇོད་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་དང་། ཀྱི་ཡ་དང་ཤུ་པ་ཤས་ཅམ་ཞུས། སྤྱིགས་བམ་སྦྱིན་དྲངས་ནས་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་ཕུལ་[1]ཞེས་འགོད་ཡོད་མོད། ཐུང་ཆོས་འཁྱུད་གཅོ་བའི་ཆོས་འཁྱུད་དང་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ཡིན་པར་བཞེད། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་འགོད་པའི་དཔྱད་ཡིག་མ་ཆེད་པས་བོན་པའི་དུས་ལ་དྲང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཡང་ཆོས་འཁྱུད་མཁས་དགའི་སྟོན་དུ། ཐོན་མི་སམྦྷོ་ཏ་དང་། རྟ་མ་ཀོཥྚ། ལྷ་ལུང་རོང་ཚེ་དཔལ། བྲན་ཀ་མུ་ལ་ཀོ་ཏ་རྣམས་ཆོས་རྒྱལ་པ་ཁོང་ཚོའི་དུས་ཀྱི་ལོ་ཏོ་བའོ་[2]ཞེས་བཞེད་ལུགས་ནས་ཀྱང་འགལ་གྱི་ཆའང་མཐོང་དོ། །

གཉགས་ཀྱོོ་ཤ་ཀུ་མུ་ར།

བོད་སྐད་དུ་གཉགས་ཡི་ཤེས་གཞོན་ཆུ་ཞེས་པ་ཁོང་ཉིད་གདུང་རུས་གཉགས་སམ་སྐྱགས་ལུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཏོ་བ་ཞིག་སྟེ། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཏོ་བ་རབ་དགུའི་ནང་ཚན་དང་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔའི་གྲས་སུ་བགྲངས། འབྲུངས་ཡུལ་ཡར་ལུང་འཕྱོས་སུ་ཡབ་སྐག་ཐྲྭ་ལྡེ་སྐང་དང་ཡུམ་སུ་བཟའ་སྤྲོན་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྲུངས། རབ་ཏུ་མ་སྐྱེད་གོང་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྙན་གྱིས་བཀུར་བསྐུལ་པ་ལྟར་བསྐྱངས་ཏེ་སྐབས་དེ་ཙམ་ནས་ཆོས་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་། མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་འཇོད་དང་མདོ་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚིག་ཏུ་ཡང་པ་བཅས་ཞུས་ནས་རྒྱལ་པོར་ཕུལ། མཁན་པོ་བོ་ཏི་ཤ་ཀུ་ལས་

---

① དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྱེད་པ། ཆོས་འཁྱུད་མཁས་ཚའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་ངོས156ན་གསལ།

② དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྱེད་པ། ཆོས་འཁྱུད་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་ངོས271ན་གསལ།

རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་དངོས་ལ་དྲན་པ་ཡི་ཤེས་དང་། སོ་སྐད་དུ་སྐྱེ་ཁ་གུ་ལྟ་ར་སྐད་དུ་ཡི་ཤེས་གཞོན་ནུ་ཡང་བྱ། ཆྱིང་མའི་རྒྱུད་འབུམ་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བྱང་དུ་ཕྱུ་ཙཏྟ་དྲན་པ་ཡི་ཤེས་ཞེས་པའང་། ཐེག་ཆེན་ལ་དོས་འཛིན་བྱེད། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ་ཉང་ཆོས་འབྱུང་ངོ་། སྒོབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་སྒྲགས་སྐྱེ་ནས། རྒྱ་འཕྲལ་སྒོར་དང་། དེའི་ཚ་ལག་དང་བཅས་པ། ཕུར་བ་ཤམ་སྦྱོན་ཅན་ངུ་སྒྲགས་པ་སོགས་བསྒྱུར་རོ་ཞེས་གསལ།① བཀའ་འགྱུར་ཆྱིང་རྒྱུད་ཥ་ཁ་ལེ་དང་ངུ། རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། མཚན་གྱི་གོ་རིམ་བསྟིགས་སྐངས་ལས་གཞིགས་ན། ཏྲོང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་དང་། ལུ་སྒོན་ཆོས་འབྱུང་། ཉང་ཆོས་འབྱུང་། ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་སྒོན་བཟང་། ད་དུང་ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱི་སྐེ་དགེ་བསྐྱན་འགྱུར་དགར་ཆག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འབྱུང་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཞལ་མཐུན་པར་བོ་ན་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་སྒ་གས་ལ་སྐད་གི་གོང་ཁ་ཁ་ཅུ་བགོང་ཡོད་པར། ཇ་ལམ་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བྱོན་ཞིང་བཅན་ཡོ་ཁྲི་སྒོད་ལྟེ་བཅན་གྱི་སྐུ་རིང་གི་ལོ་ཙྪ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་བཀྲངས་ཡོད་པ་དང་། མཚན་གྱི་གོ་རིམ་བསྟིགས་སྐྱངས་ལས་གཞིགས་ན། བྱོང་ཆེན་ཆོས་འབྱུ

ཆོས་བློན་དུ་གྱུར་པ་ཁོང་ནི་སད་མི་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ་སྟེ། ཆོས་འཕྲུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ། གསལ་སྣང་ལ་སྐར་སེམས་རྐྱེད་ཞུས་པའི་ཚེ་མིང་ལ་ཡི་ཤེས་དབང་པོ་བཏགས[1]པར་གསུངས་པ་དང་། ཡིག་ཚང་གཞན་དུའང་གསལ་སྣང་གིས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་ཡི་ཤེས་དབང་པོར་གསོལ་ཟེར་མོད། སྡོམ་ཐོག་མཁས་དབང་ཆམ་པས་ལོ་ངོ་བའི་མཚན་བགྱངས་པའི་ཚེ་ན་ཡི་ཤེས་དབང་པོ་དང་གསལ་སྣང་གཉིས་སོ་སོར་བཀོད་ཡོད་པས། གསལ་སྣང་གིས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་དང་སྐབས་དེའི་ཡི་ཤེས་དབང་པོ་གཉིས་ལོ་ངོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་མི་རིགས་སོ། །གསལ་སྣང་གིས་ཐོག་མཐའ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་སྟེ་ཀུ་མཁན་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་མཁན་པོ་ཚེ་རིང་བ་ཞེས་པ་ཡི་ཤེས་དབང་པོ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་སྟེ་ཀུ་མཁན་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་གསོལ་བ་ཞུས་པ་ཡི་ཤེས་དབང་པོ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་སྟེ་ཀུ་མཁན་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་མཁན་པོ་ཚེ་རིང་བ་ཞེས་པ་ཡི་ཤེས་དབང་པོ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་སྟེ་ཀུ་མཁན་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་པ་དང་། བོད་ལུགས་ཤིན་ཡོས་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ775ལོར་མཁན་པོ་ཚེ་རིང་ཞེས་གྱི་རིང་ལུགས་སུ་བསྐོས་ཏེ་ཡིག་ཚང་གཞན་དུའང་གདན་དྲངས་པ་གང་གིས་བཞག་པའི་མཚན་པ་ཅང་གིས་བཞག་པའི་མཚན་དང་སྐབས་དེའི་ཡི་ཤེས་དབང་པོ་གཉིས་ལོ་ངོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་དང་། བོད་ལུགས་ཤིན་ཡོས་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ775ལོར་མཁན་པོ་ཚེ་རིང་ཞེས་གྱི་རིང་ལུགས་སུ་བསྐོས་ཏེ་ཡིག་ཚང་གཞན་དུའང་གདན་དྲང

བས་དེར་གཟིགས་ཤེག[1] ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་ནི་སྤྱི་བའི་སོགས་བཞུགས་པ་དང་། འགྲུར་རྩོམ་ཞུབ་མང་ཞིང་ཆོས་འབྱུང་པོ་རྣུས་ཐལ་ཆེ་བར་མཐོང་བས་རེ་རེ་བཞིན་མ་བགྱངས་པ་ཡིན།

ཞར་ཕོ་སེ་བཙན།

དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཕྱོན་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། ལོ་ངོ་བ་བོ་རོ་ནའི་སྐུ་རིང་ལ་ཆེ་གསུམ། ཞར་སེ་བཙན་ལྷ་ན། ཐ་རཏྣ། ཀུད་པ་ཁོང་སྟེབས་སོ། །[2]ཞེས་སྐབས་དེའི་ལོ་ངོ་བ་ཆེ་འཕྲིང་ཆུང་གསུམ་ལས་ཐ་རཏྣ་ཡིན་ཞིང་ཁོང་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཏིལ་ཕྲུག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཚེ་ཕྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཐུབ་པའི་ཚེ་ཐུགས་ཀྱི་ཏིལ་ཕྲུག་ཅིག་ཁོང་གི་ཞབས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཐོན་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ཅིང་། ཐོག་མར་ཁོང་ལ་དད་པ་ཆེ་བའི་ཐ་ཏྲི་གཟིགས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དགེ་སློང་བྱས། མཚན་དཔལ་དབྱངས་སུ་བཏགས། ལྷའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་བཙན་པོ་དགྱེས་ཏེ་དེའི་ཞབས་ཕྱི་བོར་བླངས་ཏེ་ཁོང་ཁོད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །[3]ཞེས་དང་། དེ་ཡང་ཏ་ལམ་སྒྲ་བཞིད་ལ་ལྷུངས་བཅོལ་ཡོད་ཡར་འདོད་དེ། སྒྲ་བཞིད་དུའང་། ཐོག་མར་ཁོད་ལ་དད་པ་ཆེ་བའི་སྒྲ།(ཞང་ཤི་ཏ་ཡང་ཟེར།) ཁྲི་གཟིགས་དགེ་སློང་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་མཚན་སྒྲ་དཔལ་དབྱངས་སུ་བཏགས། ལྷ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས། བཙན་པོ་དགྱེས་ཏེ་དེའི་ཞབས་སྐྱི་བོར་བླངས་ཏེ་ཁོང་ཁོད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ནས་མཚན་

① ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བསྡུད། བོད་ཕྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞིངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས366ནས375བར་གསལ།

② མཁས་པ་ཇེའུས་མཛད་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ། བོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1987ལོ། ཤོག་ངོས302སུ་གསལ།

③ དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཁྲིད་པ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་ངོས190ནས་གསལ།

ཀུང་སྤྲ་རབ་ཞེས་བཏགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་རབ་ཐུང་ལ་སྦྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །[1]ཞེས་པ་ལ། ཁོང་ནི་གང་མི་བདུན་ཡི་ཐོག་མ་དང་། བཅོན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཅོན་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔའི་གྲས་སུའང་བཏང་ཁྱིམ་སྐུ་ཐུབ་ཅིང་ཆོས་འཕྲུང་དང་ཆོས་འཕྲུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་སོགས་སུ་འདི་དང་སྤྲ་མི་ཁྲི་གཞེར་གཉེས་ལོ་པཾ་གཅིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་ནས་སྤྲ་ཁྲི་གཞེར་སང་ཤི་ཏུ་[2]ཁྲི་གཞེར་སང་ཤི་ཏ་[3]ཞེས་མཚན་བགྱངས་ཡོང་མོད། དེབ་ཐེར་དམར་པོ་ཟུ། དོད་འབངས་ནང་ནས། སྤ་གསལ་སྣང་། དབས་ཁྲི་ཤེར། སང་ཤི་ཏ།.....སད་མི་བདུན་སོགས་རབ་ཏུ་ཐུབ་[4]ཞེས་པ་ལྟར་སྤ་མའི་དེབ་ཐེར་འགའ་རེ་ན་ལོ་པཾ་གཉིས་སུ་ངོས་བཟུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཁྱིམ་བ་ལྟར་ན། བུ་སྟོན་གྱིས་སང་མི་བདུན་བགྱངས་དུས་སུ་ཁྲི་གཟིགས་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་ཐ་གསལ་སྣང་། ཐ་ཁྲི་བཞེར་ཞེས་བགྱངས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐ་ཁྲི་གཟིགས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་གར་ལན་རེ་གྲངས་[5]ཞེས་ཁྲི་གཟིགས་དང་ཁྲི་བཞེར་གཉིས་ལོ་པཾ་གཅིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཡང་མཁས་དགའ་ཟུ། ཁྲི་བཞེར་གྱི་བུ་སང་ཤི་ཏ་ཞེས་པའི་དུས་རྒྱལ་དབུ་ཆད་དྲྭ་ཆད། གཅོད་མཚམས་ཀྱམས་པས་མིང་གཉིས་སུ་སོང་[6]ཞེས་པས་དེ་གཉིས་ལོ་པཾ་གཉིས་སུ་རའོད་པ་བྱུང་། ཡང་ཆོས་འཕྲུང་དེ་ཉིད་དུ། ཐ་ཁྲི་བཞེར་གྱི་བུ་ཁྲི་གཟིགས་སམ་སང་ཤི་ཏ་[7]ཞེས་བྱུང་བར་བཤུས་ན། ཁྲི་བཞེར་དང་ཁྲི་གཟིགས་གཉིས་ལོ་པཾ་ཁ་ཁ་དང་། ཁྲི་གཟིགས་ནི་ཁའི་ཉའི་ལྕགས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཏུ་མར་དོས་བཟུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཉིད་ཀྱང་ཁྲི་གཟིགས་ལོ་པཾ་ཁ་ཁ་ཡིན་དགོས་པས། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཏུ་ཡང་ཁྲི་གཟིགས་ལོ་པཾ་ཁ་ཁ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཁྲི་གཟིགས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཏུ་ཁྲི་གཟིགས་ལོ་པཾ་ཁ་ཁ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཁྲི་གཟིགས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཏུ་ཁྲི་གཟིགས་ལོ་པཾ་ཁ་ཁ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། ཁྲི་གཟིགས་དང་ཁྲི་བཞེར་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཏུ་ཁྲི་གཟིགས་ལོ་པཾ་ཁ་ཁ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། ཁྲི་བཞེར་དང་ཁྲི་གཟིགས་ནི་ཁའི་ཉའི་ལྕགས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཏུ་མར་དོས་བཟུང་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཁོང་གི་ཐོག་མའི་ཁྲི་གཟིགས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཏུ་ཁྲི་གཟིགས་ལོ་པཾ་ཁ་ཁ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། ཁྲི་གཟིགས་དང་ཁྲི་བཞེར་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཏུ་མར་དོས་བཟུང་ཡོད

དག་པའི་སྐྱོན་དུ་ཟད་དམ་སྙམ། ཡང་ཉང་ཉེ་ཨའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ཤོག་དོས368དུ། སྒ་རབྦ་དང་། བྱི་རོ་ཙ་ན་དང་། སྒ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སོགས་ཀྱང་ཤས་ཉིག་སྨོན་དཔོན་བོ་སྐྱི་ས་ཏུའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན། ཞེས་དང་། དེབ་དེའི་ཤོག་དོས370དུ། ཨ་ཙཱརྱ་ཀ་མ་ལ་ཤྲི་ལ་གཡིན་གྱལ་དུ་བཞུགས་ཏེ། འཁོར་བྱི་རོ་ཙ་ན་དང་། སྒ་རབྦ་དང་། དཔལ་དབྱངས་སོགས་ཀྱང་ཤས་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་། ཞེས་པར་བལྟས་ན་སྒ་རབྦ་དང་དཔལ་དབྱངས་ཀྱང་ཤས་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་། ཞེས་ཟེར་ཡང་ཁོ་ན་ཤེས་ཀ་ཤོག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་མེ

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུར་རོ། །སྟེང་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་གཟའ་གདོན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆུ་འཁྱགས་ཤེར་བ། གནམ་ལྟགས་ཐོག་དང་། མགོ་ནག་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྐུ་བཏུད་ལ་སོགས་པས་མཛོ་ནད་སྡུ་ཚོགས་གཏན་གཏད་བཟོ། དེ་ལ་སོགས་པའི་དྲག་སྨན་དན་སྨན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་བསྒྲུར་རོ། །[1]ཞེས་ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིན་པོ་སྦྱང་རྩིའི་བཅུད་དུ་བཞེད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་དཔོན་སློབ་ཡོངས་ཀྱིས་ལྷན་དུ་བསྒྲུས་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་དཔལ་ལས་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུས་མཁན་གྱི་ལོ་རྩྭ་བ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་ཁོང་གི་ཟླ་ན་འདི་ལས་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། འདས་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཞེས་བྱ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་ཡང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང

སྣེ། འབའ་ཁྱི་བཞེར་[1]དང་། དབས་ཁྱི་ཤེར།[2] སྐ་ཁྱི་གཞེར་[3]སོགས་ཡོད་ཅིང་། སྤོང་ཚེན་ཆོས་འཕྲུང་དང་ཚོས་འཕྲུང་མེ་རོགས་རྫོའི་བཀྲ་ཤིས་ཐང་སོགས་ཆོས་འཕྲུང་དག་ལས་ལོ་ངོ་བའི་མཚན་བགྱིས་གྱི་རིམ་པར་ཁཞེགས་ན། རྒྱལ་ཡོ་ཁྱི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་དུ་བོན་པའི་ལོ་ངོ་བཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བུ་སྲོན་ཆོས་འཕྲུང་སོགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་ས་ཤད་མི་བདུན་གྱི་གྲས་སུའང་བགྱིས་ཤིང་། འདི་ཉིད་གཅིག་ལུའི་མཚན་ལོ་ངོ་བཞིག་ཏུ་ཞུས་ཏེ་ཕུལ་བ་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཤས་ལས་ཀང་ཁོང་ཚོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

སྤྱང་རྒྱར་ལེགས་གྲིགས།

ཁོང་ཉིད་ཀྱང་སོང་དང་འདྲ་བར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་དུ་བོན་པའི་ལོ་ངོ་བཞིག་སྟེ། བཙན་པོའི་སྤྲོན་ཆེན་གསེར་གྱི་ཡིག་ཚང་ལས་ཀྱི་གླས་སུ་ཡོད་པའི་ཚེ་ལྷ་ལས་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཐོན་པ་ལྟར། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་ཚོས་སྤྲོན་དུ་གྱུར། སྐོབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ལས་དབང་དང་གདམས་ངག་ཞུས་ནས་སྐུས་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་པ་མཛད་པས་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོར་གྱུར། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་སྟེ་རབ་གནས་མཛད་སྐབས་གྲུབ་

---

① སྤྲོང་ཆེན་ཚོས་འཕྲུང་དང་། བུ་སྲོན་ཚོས་འཕྲུང་། སྲེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག ཚོས་འཕྲུང་དཔག་བསམ་ལྷོན་བཟང་སོགས་རིམ་པར་བྱང་བའི་ཡིག་ཚང་ཐལ་མོ་ཆེར་འབབ་ཁྲི་བཞེར་སང་ཤི་ཏ་ཞེས་ལོ་པཏྲ་གཅིག་ཏུ་རོས་བཟུང་ནས་བགྲངས་ཡོད།

② ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་བརྩམས། དུང་དཀར་བློ་བཟང་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འགྲེལ། རེབ་ཌེར་དམར་པོ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1981ལོ། ཤོག་དོས37དུ་གསལ།

③ སྤྲོང་ཆེན་ཚོས་འཕྲུང་སོགས་སུ་སྐ་ཁྲི་གཞེར་ཞེས་མཚོང་།

④ དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སློབ་བ། ཚོས་འཕྲུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོས199ངུ་གསལ།

རྒྱས་མང་དུ་བསྟན་ཞིང་། གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལས་རྣོ་རྩེ་བདུད་འཇོམས་ཆྭང་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཐུང་ཚོས་འབྱུང་དུ། དུས་ཐུབ་ཀྱི་སྐུབ་གནས་ནི་ཐག་རིང་མཉམ་གཞུག་ཚོང་ཡིན། འདི་དང་པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལྟུན་དུ་བཞུགས་ས་པ་སྣམ་རྩོང་འདི་རང་ཡིན་པས་ན་ལོ་པཉ་གི་མིང་གནས་ལ་ཆགས་པ་པ་སྣམ་ཞེས་གྲགས་སོ། །[1]ཞེས་འཁོད་ཅིང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་ལུང་བསྟན་པའི་ཚེ་གསལ་པོར་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་ནི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་

སྡུག་བྱ། ཤུད་ལུ་ཁོང་ལེགས། ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་དང་བཅུན་ས་ཆེན་དུ་འདོད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་[1]བར་གསུངས། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་དངོས་སུ་བཀོད་པའི་འགྲུར་མ་མཐོང་ཡང་ལོ་བཅུ་གཉན་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱར་པའི་ཚོས་མང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ཚན་གཉན་དུ་སྐྱོར་ཟིན་པས་འདིར་བསྐྱར་སྐྱོས་མི་བྱ་བར་ཞུ།

བྱང་ཀྱི་ཪ་ཡ་རམྤི་ཀ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་སྐྱོད་ཅན་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་ཤིང་། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱད་/ཀ\ པོད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཞབས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཅེས་བྱ་བ་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་རྒྱུད་པོའི་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་ཕྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་(58-96) མདོན་སྐྱོད་ཀྱི་ལས་(96-96)སོགས་བཤགས་སོ། །

---

① དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཁྱིམ་བ་ཚོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དབེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོས190ཏུ་གསལ། སངས་མི་བདུན་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཚོས་འཕྲུང་འདི་ཉིད་དུ། བུ་སྟོན་ཚོས་འཕྲུང་དུའང་པར་བཅོ་དྲུས་ཞུས་དག་པས་ཉམས་པ་ཡིན་ནམ་ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་ཕྱ་དུ་འདི་ཙམ་ལ་མི་འགྲུལ་མོད་ཀྱང་ཐོག་མར་ཏྲ་ཁྱུང་བས་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྤྲ་གསལ་སྐྱང་། སྐུ་ཁྲི་བཞེར། སང་ཤི་ཏ། པ་ཎོར་བི་རོ་ཙ་ན། ངན་ལམ་རྒྱལ་མཆོག འཁོན་ལྡན་དབང་པོ་སྐུང་བ། རྩ་རིན་ཆེན་མཆོག གཙང་ལེགས་གྲུབ་དང་བཅུན་རབ་ཏུ་ལྡུང་བའི་མཚན་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་དང་དཔལ་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་ཡིན། སང་མི་བདུན་ཡིན་ཟེར་རེས་ཐུ་ཁྲི་གཟིགས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཀར་ལན་རེ་གྲངས། ཁྲི་བཞེར་གྱི་བུ་སང་ཤི་ཏ་ཞེས་པའི་བུ་དང་ཆམ་དབྱེ་ཆད། གཅོད་མཚམས་ཤས་མི་གཉིས་སུ་སོང། དགུའམ་བརྒྱད་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཅེས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་། དཀྱེ་སྤྲོང་སྟོམ་པ་སྦ་བ་ཐུ་ཡི་བསྟེ་གཉིས། །བཙུན་པའི་རབ་ནི་དན་ལམ་ལྟ་ཡུང་གཉིས། །སྤྲོ་རྩེ་རབ་མཆོག་ཆ་བན་རིན་ཆེན་མཆོག །ཐོས་པ་ཆེ་རབ་ལས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ། །མལས་བའི་ཡང་རབ་བོ་ཙོ་ཅ་ན་ཡིན། །ཞེས་ཐ་བཞེད་ཀྱི་རྟག་པོའི་སྟེང་དུ་ལྟ་ཡུང་རབ་འབྱོར་དབྱངས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་ནག་རྩེ་བཞི་ཚང་ཞིང་། དེའི་ཁར་ན་སྐུ་མཐུའི་རབ་ནི་ནམ་མཁའ་སྐྱིང་པོ་སྟེ། །བསོད་ནམས་ཆེ་རབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཡིན། །ཞེས་དེ་གཉིས་བསྟན་པས་བོད་ཡུལ་ན་རབ་ཀྱི་མི་དགུ་ཞེས་འཆད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཀུན་ཕྱུང་བཉས་ཀྱི་སེང་གེ།

ཁོང་ལ་ཤུད་པུ་ཁྲི་འབྲིང་ཁོང་བཙན་དང་སྐད་དཔལ་གྱི་སེང་གེ་སོགས་ཀྱང་ཞུ་སྟེལ་ཡོད། ཀུབ་ཐོབ་རྩེ་འབངས་ཉེར་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ།① ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོ་ཡིན། དེ་ནས་སྲོབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་གདན་འདྲེན་ཞུ་བའི་ཚེ་ཉན་ཐོས་དུ་གཏོགས་ཤིང། བོད་ཀྱི་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གཏོགས་ཤིང། བོད་ཧིང་ཡོས་སྟེ་ཕྱི་ལོ775ལོའི་མན་དུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྐབས་དབུ་རྩེ་རིགས་གསུམ་གྱི་ཤན་ལོགས་དང་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་བཞེངས་པར་མཛད།② ཁོང་གི་འགྲུལ་ལ། བསྟན་འགྲུལ་ལས། རྒྱུད་ཥཱི ། པོད་དུ། དེ་ལོ་ན་ཉིད་སྒོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཕུག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྐུབ་ཐབས་ཟབ་རྒྱས་པའི་རྒྱུན་དགེ་སློང་ཐུབ་མོ་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང། 1992ལོ། ཤོག་ངོས1711ཀུ་གསལ།

③ དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྤེང་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང། 2006ལོ། ཤོག་ངོས190ཀྱི་གསལ།

སྐྱབ་ཐབས་སློབ་དཔོན་རྣག་པའི་རྗེ་རྗེས་མངོད་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

རྩ་བས་དེ་ཕྱི་རཀྵི་ཏ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་སྐོད་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་སྐྱན་གྲགས་ཆེ་བའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་ཡིན། བོད་སྐད་དུ་ཡུ་དབང་པོས་བསྒྱུར་བ་ཞེས་དང་། འདི་དང་འདྲ་བའི་ལོ་ཙྪ་བ་མང་པོ་ཞིག་གི་མཚན་གྱི་རྗེས་སུ་རའི་ཀ་སྐྱེས་པ་ནི་དོ་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ། འདི་དང་འདྲ་བའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་ཀྱི་མིང་མཐའ་ལྡན་པ་སྟེ[1]ཞེས་པས་དེ་ལྟར་དུ་དེས་སོ། །འདི་ཉིད་སངས་མི་བདུན་གྱི་གྲས་སུ་བགྲངས་ཤིང་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་གསུངས་[2] ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་མདོ་མང་རྩོམ་ཅ་ཡ་ཞེ་པོད་དུ། ཕྱོགས་བཅུའི་མྱན་པ་རིག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་ཞེས་པ(7-13) ལོ་ཙྪ་བ་རྩངས་དེ་ཤེད་དུ་གྱི་བ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཅིང་། ལོ་ཙྪ་བ་བཙན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཞུས་ཆེན་བགྱིས་པ། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་བདུན་པ་ཞེས་པ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་བ(13-17) རྩངས་དེ་ལྟར་དུ་དེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་ཞེས་པ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་ཉེས་བརྒྱ་བ(29-35) མདོ་སྡེ་ཤ་ཡི་པོད་དུ། དཔའ་བོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་ལྔ་བཅུ་བ(254-257) རྒྱུད་སྡེ་ན་ཡི་དུ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་གསང་བ་རིང་བསྲེལ་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་གི་གཟུངས་དང་།(1-7) བསྟན་འགྱུར་སེམས་ཙམ་པ་ཤི་ཡི་པོད་དུ། རྣམ་པར་བཤད་པ་རིགས་པའི་མདོ་སྡེའི་དུ་བུ་བརྒྱ(17-29) རྣམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ(29-134) ལས་གྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སོགས་སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ(134-145) སེམས་ཙམ་ཤི་སྟེ་པོད་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ་རིགས་པའི་བཤད་པ(139-301) ཤི་ཏེ་པོད་དུ་ལས་གྲུབ་པས་བཤད་པ(63-102) སྒྲིང་ཡིག་ཤི་ཏེ་པོད་དུ། དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྒོ་བ་དཔོན་རབ་འབྱོར་དགྱེས་པའི་མཛད་པ(35-39) དེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཚན་ཉི་ཤུ་ལྷག་བཞུགས་སོ། །

---

① དཔའ་བོ་གནྡྷ་ལ་སྤེང་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོན190རྩ་གསལ།

② དཔའ་བོ་གནྡྷ་ལ་སྤེང་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོན190རྩ་གསལ།

ཟན་ཀ་སྐུ་ཏི་ཀ

འདི་ཉིད་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཕྱོགས་ཤིང་། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྒམ་པོ་སྐྱོང་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་འགྲུལ་ཚོས་ལ། བསྟན་འགྲུལ་ཆུད་སྡེ།[1] དོང་དུ་བན་སོང་ཟབས་ཅད་ཡོངས་ཀྱི་ཐུགས་སུ་བོད་ཆེ་ཐང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་དཔོན་ནས་ཆུས་གསང་བས་མཛད་པ།(199-207) སངས་ཆུས་གསང་བ་དང་། མཉན་ཡོད་ལྷམ་དང་བཅས་ཀ་སུ་ཏིས་བསྒྲུབས་པ་སོགས་ཡོད་ལ། ཁོང་གི་ལོ་ཆུས་དང་འགྲུལ་ཚོས་གསལ་ཁ་ཅན་ཞིག་ལགས་སོན་མ་བྱུང་།

པ་ཚོར་བི་ཙི་ཙ་ན།

བི་ཙི་ཙ་ན་ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དེ། བོད་སྐད་དུ་ཆོམ་པར་སྣང་མཛད་ཟེར་ཞིང་། ཁོང་ཉིད་པ་ཚོར་རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུམ་བཀའ་བཞིར་སྤྲོན་སྐྱེད་བ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་མེ་ཡོས་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ727ལོར་གཙང་གི་སྟེ་མོ་བྱེ་མཁར་ཏེ་ད་ལྟ་ལྟ་སའི་སྟེ་མོ་རྩོད་ཟངས་རི་ཆུས་སུ་དོས་འཛིན་པ་དེར་སྐུ་འབྲུངས་ཤིང་།[①] ཁོང་ནི་བསྟན་པ་སྤྱ་དར་སྐབས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་ཏན་ཀས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་དང་། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ཐོག་མར་སྐྱབ་པའི་སད་མི་བཏུག་གྱི་ནང་ཚན་བཅས་ཡིན། ཆུང་དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་གན་ངག་ཅག་ཤེས་བཏུག། ཀྱིས་པའི་དུས་ནས་ཀྱོ་རིག་རྩོམ་རིག་ཏུ་ཤེས་རབ་ལྡན་པས་མཚན་སྐྱན་ཡུལ་གྱུ་གང་ཞར་ཁྱབ། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པར་སྐྱང

དཔོན་གྱི་མདོ་སྐགས་རྒྱུད་པ་རྣམས་བཅོ་ཉོ་ཅ་ན་བསླབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོས་པད་པོད་ཕུག་བཏུང་ལྷོ་ཕོས་ཨཆོག་ཏུ་ཕྱུར་པ་སྦ་གོར་ཤེ་འདོད་ཀྱི་བུ་དང་རྩངས་ཐོ་ལེགས་ཀྱི་བུ་རྣམས་ལེགས་གྲུབ་གཉིས་ལ་གསེར་ཕྱེ་བྱེ་གང་དང་གསེར་གྱི་པ་ཏྲ་ཞིག་བསྐུར་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བཀའ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་བསླབ་ཏུ་བཏང་།[1] ལོ་ཙྪ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀའ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་བོད་དུ་དར་བར་འགྱུར་བས་དམ་བཅའ་ཆོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ནས་ཆོས་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་ལྟེ་གསུངས། བཀའ་ཡུང་གི་སྒྱིའི་ཆིངས་ཡུང་པོད་ཀྱི་བཅོ་བརྒྱད་ལོགས་གསུངས། རྒྱ་གར་བ་ཆོས་ལ་ཐུགས་ཁམས་བཟོ་མཁན་ཏོག་མེ་པཎ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་བསྐྱབས་ཏུ་བཏུག་པས་ཆོས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱིས་མ་བསྒྲུབས། བོ་དོ་ཅ་ན་བསྒྲུབས་པས་སྤྲོབ་དཔོན་གྱིས་བོ་དོ་ཅ་ན་ཞེས་བཏགས་སོ། །བོ་དོ་ཅ་ན་པོད་དུ་ཞེབས་ནས་རྒྱལ་བློན་འབངས་རྣམས་ལ་རྩོད་པའི་ཁུངས་ཆེན་གྱི་ཆོས་གསུངས། ཁོང་ཉིད་ཁྱད་དུ་འཕགས་ཚུལ་ཉང་ཆོས་འབྱུང་དུ། སྒྲ་བསྒྱུར་ཉི་ཤུ་ཐེག་ཤེས་པའི་བོ་དོ་ཅ་ན་ཞེས་དང་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མྱི་ལམ་ན། རྒྱ་གར་གྱི་ཉི་མ་པོད་ཀྱི་བན་དེ་ཞེག་ཕྱིས་ཁྱེར་ཏེ་ཆུབ་པ་རྣམས་[2]པ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོས་གསང་སྔགས་པོད་དུ་དཔོག་ཏུ་མཁན་བཟོ་མཁན་ཏོག་མེ་པཎ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་བཅོས་ཁས་ནས་བཅོན་པོ་ལའང་དབང་མ་བྱང་བར་བོ་དོ་ཅ་ན་རྒྱལ་མོ་རོང་བཟའ་དང་བོན་ལ་དང་པའི་བློན་པོས་ཤེས་ནས་བཅོན་པོ་ལའང་དབང་མ་བྱང་བར་བོ་དོ་ཅ་ན་རྒྱལ་མོ་རོང་

---

① ཞང་ཉི་མ་ལོད་རེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་ཐང་ཚིའི་བཅུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས294རུ་གསལ།

② ཞང་ཉི་མ་ལོད་རེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་ཐང་ཚིའི་བཅུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ལུང་ཚིག་གཉིས་སོ་སོ་ཤོག་ངོས314དང297ལ་གསལ།

མི་སྣོད་ཀ་མེད་བྱུང་།[1] བཅོ་རོས་རྒྱལ་མོ་རོང་དུ་རྩོགས་ཆེན་གསུངས་ཤིང་དར་བར་མཛད་པས་རྩོགས་ཆེན་དར་བའི་ཡུལ་དང་པོ་མདོ་སྨད་སྐད་ནས་ཡིན་ཞེས་པ་དེའང་བོ་རོ་ཙ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་པགས། དེ་ནས་བོ་རོ་ཙ་ནུ་ནག་གི་མཁས་པ་དང་དགོངས་པ་བསྡུར་བའི་ཚེའང་ནུ་བོན་ནས་མཁས་དབང་མང་པོ་ཞིག་དང་དགོངས་པ་བསྡུར་ཞིང་། ཀུ་སི་ཤེ་ཀྲ་(ཁམས་བདེ་བ་ཤེས་རབ་གཏེར་པ་)སོགས་མཐའ་ཞིང་གཏམས་པ་ཞུས། དེ་ནས་བོད་དུ་ལངས་ཀྱས་བསྡུན་པའི་སྐོབས་ཀྱི་ཆུ་ལུགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཤས་ཀྱང་། ཆུ་བོ་རི་ཀ་ཤ་ཡ་ཞེས་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་། ཁྱད་པར་ཆུ་བོ་རི་ཀ་ཤ་ཡ་ན

རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་དཀར་མོའི་སྐུབ་ཐབས་རྒྱལ་པོ་ཞི་བྱེད་ལྷ་ཏོག་མངོད་པ།(196-197) ཚძད་མ་ཤེ། ལེ་ཡོད་དུ། རིགས་པ་གྲུབ་པའི་སྒོན་མ་སྤོབ་དཔོན་ཅན་དུ་གོ་མིས་མངོད་པ་སོགས་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་།(187-188) རྒྱ་ནག་གི་ཌུ་ཤང་མ་ཉ་ཡན་དང་ལྷན་དུ་སྡེན་དཔྱད་བྱས་བའི་རྒྱལ་པོ་བསྒྲུབ་པར་བཤད་ཅིང་། 1985ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་ལོ་ངོ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་དེ་དེབ་ཏུ་བསྒྲུན་འདུག་པ་སོགས་འགྲེར་ཚོས་ཤིན་ཏུ་མང་དོ།

ཨ་ཆན་ཀ།

འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་དེ་ཕྱིའི་པཎ་ཏི་ཉ་བལ་པོ་ཨ་ནན་ཏ་སོགས་དང་འདྲ་བར་མཐོང་ཡང་། ཚོས་འཕྲུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་བསྟན་པ་སྟེ་དར་སྐབས་བྱོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བའི་མཚན་ཀྱི་ཁྲས་སུ་འདི་ཉིད་བཀྲས་ཡོད་ཅིང་དེ་ལ་ཁ་ཆེ་ཕྲ་ནན།[1]ཞེས་འགོད་འདུག དེ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཅ་ཤིད་ན། དེ་དང་འདྲ་བར་ཁང་ཚོས་འཕྲུང་དུའང་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བའི་ཁྲས་སུ་འདི་ཉིད་བཀྲས་ཤིན་ཁ་ཆེ་རྒྱས་བཟང་གི་ཏཱ་མ་ཨ་ནན་ཏ་[2]ཞེས་འགོད་ཡོད་པར་གཞིགས་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཨ་ནན་ཏ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཐོག་མར་ཁ་ཆེ་ཕྲ་ནན་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐུག་ཅིང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་ལ་ཡང་ཁ་ཆེ་ཕྲ་ནན་ཏ་[3]ཞེས་འགོད་ཡོད་པར་གཞིགས་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཁ་ཆེ་ཕྲ་ནན་ཏ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཐོག་མར་ཁ་ཆེ་ཕྲ་ནན་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐུག་ཅིང་། ཁོང་གི་སྐུ་ཚེ་ལ་ཡང

འདོན་མ་ཆོ་མང།

འདི་ལ་ཁྱོང་དོ་རྩེ་མངས་དང་ལྡན་མ་རྩེ་མང་སོགས་ལུ་བྱིས་པའང་ཡོད་མོད། དེ་རྣམས་ལོ་པཆ་གཅིག་ཅུ་དེས་ཤིང་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བོྱན་པའི་ལོ་སྟོང་བ་ཞིག་ལྟེ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྒམས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྡའི་ནང་ཚེན་དང་ལོ་སྟོང་བ་རབ་དགུའི་ནང་གསེས་ཆུན་གསུམ་ཡི་ཡ་གྱལ་ཡིན། ཀུན་མཁྱེན་དུ་དང་དཔའ་བོ་གཙུག་སྡིང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་འཕྱུང་རྣམས་སུ་ཁོང་ཚོས་འབྱུང་དུ་འདི་ལ་ལོ་སྟོང་བ་མཆན་བུ་འདྲན་མ་རྩེ་མང[①]ཞེས་འཁོད་ཡོད། སྤྲོབ་དཔོན་པད་མ་འབྱུང་གནས་ལས་དབང་ལྡན་མན་ངག་མང་དུ་ཞུས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པས་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་ཤར་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཁེངས་ཆེ་བ་ཞིག་ཐོབ་ཅིང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཡི་གེ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཁོང་གིས་ཡིག་ཆུང་མ་ཉམས་པའི་ཁྲིད་སྲོལ་དང་ལྡན་པའང་སྤྲོབ། དེ་ལ་ཉང་ཆོས་འབྱུང་དུ། ཡི་གེ་སྒྲིག་པ་ཕྱལ་དུ་ཕྱིན་པའི་འདན་མ་རྩེ་མང་ཀྱི་ཡིན་ལ། ཁང་མི་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁལ་ཆེ་

འགོན་ཐུའི་བཙང་ཐོ།

ལོ་སྟོ་བ་འདི་ཉིད་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་སྐོད་ཅམ་དུ་ཡབ་དགོན་པ་རྩེ་གུང་སྐྱག་གམ་འགོན་དཔལ་པོ་ཆེ་དང་། ཡུམ་རྒྱངས་ཁམས་པ་གོ་ཆའི་གཅེན་མོ་རྒྱངས་བཟང་ནེ་ཆུང་ལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་དེ་ཡིན་ལ། ཁང་མི་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁལ་ཆེ་

① ཉང་ཉི་མ་ཟེད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྤྲང་རྩིའི་བཙུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་། 1988ལོའི་ཟླ་གཉི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་ཅཉིས་པ། ཤོག་དོས307དུ་གསལ།

② ཉང་ཉི་མ་ཟེད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྤྲང་རྩིའི་བཙུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་། 1988ལོའི་ཟླ་གཉི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཤོག་དོས314དུ་གསལ།

བ་ཞལ་མཐུན། ཁོང་གིས་བསམ་པས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲིན་བདག་ལག་དཔོན་མཛད་དེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་། ལོ་ངོ་བསྟབས་ཤིང་ཆོས་གཞུང་མང་པོ་བོད་དུ་བསྒྱུར། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་ཐུང་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང་། མཁན་ཆེན་དང་ཆུང་ཤས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཤོད་ཐོག་ཏུ་མཁས་པ་ཡོ་བོད་ཀྱི་མཚན་བྱང་བམ་པོ་དང་སྒོ་གའི་གྲངས་ལྟ་མཆིས་པར་གཏན་ལ་བབ་ནས་དགར་ཚག་ཏུ་བྱིས་ཞེས་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བསྡུས་ཏབ་མཛད་དེ་དགར་ཚག་ཐོག་མར་བོད་ཡིག་གི་ཡ་གྱལ་དང་། ལོ་ངོ་བ་རབ་དགུའི་ནང་གསེས་བར་པ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ། རྗེ་འབངས་ཀྱེར་ལྷའི་གྲས་བཅས་ཡི་ནི། ལོ་ངོ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཆོས་གཞུང་མང་པོ་བོད་ཡིག་ཏུ་སྒྱུར་ཞིང་ཕྱི་ལོ775ལོར་མཁན་པོ་བོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྱོན་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཁད་མི་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ་དང་། ལོ་ངོ་བ་རབ་དགུའི་ནང་གསེས་བར་པ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ། རྗེ་འབངས་ཀྱེར་ལྷའི་གྲས་བཅས་ཡི་ནི། ལོ་ངོ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཆོས་གཞུང་མང་པོ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཞིང་ཕྱི་ལོ775ལོར་མཁན་པོ་བོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྱོན་ཞེ

སྐྱེ་བོ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་དང་། རྒྱ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་དཔང་སྐོང་ཕུག་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱ་ནག་མ་ལ་སོགས་མང་དུ་བསྒྲུར་རོ།[1]ཞེས་གསལ་ལ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དང་སྐུང་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐལ་ཆེ་བར་དེ་དང་གཅིག་མཐུན་དུ་བཞེད་ཡོད་པར་ཉེ་ཆར་བྱང་བའི་བརྒྱུད་ཚུལ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཤེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་ཡ

ནི་ཀ་ལ་སྦྱིངས་པའི་སྦྱིང་ཡིག་སྒོབ་དཔོན་མ་ཏི་ཙ་ན་མཎྜ་པ(53-56)སོགས་བཞུགས་སོ། །

རྩངས་ཚེགས་སྤྱབ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཕྱོན་པའི་ལོ་ཆུ་བ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལ་གཙང་ལེགས་གྱུབ་ཞིས་སུ་བྱས་པའང་ཡོད་མོད། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐབ་མོའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་རྣམས་ལུ་ཟུས་མཚན་ལ་རྩངས་ཅན་ཀྱི་བློན་པོ་བྱང་ཡོད་པ་དེ་དང་ཅུས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་འདོད་པ་དང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱང་ཟུས་རྩངས་ཞེས་པའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས་ཐ་གཙང་ས་ལའི་བུ་རིན་ཆེན་ལེགས་གྱུབ[①]ཅེས་པས་ཤེས་ཐུབ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་དུ་གཙང་ལེགས་གྱུབ་ཏུ་བྱེས་པ་མང་ཡང་ཁྱངས་དག་པའི་བྱི་སྐྱངས་སྐྱ་མ་དེ་ཡིན་པར་སྐྱམ། ཁོང་ནི་སད་མི་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ་དང་ལོ་སྟེ་བ་ཡང་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་ཆ་ཤས་ལ་སྐྱེས་སུ་ཕུལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱའི་དབང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་པུ་ཚབ་ལོ་སྟེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་ཡིན་[②]ཞེས་བསྐྱན་ཡོད་པ་ནི། ལོ་སྟེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ལས་མིང་ཕྱི་མ་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་བཟང་པོ་ལ་ཡི་གེ་འདྲུག་དོན་བྱང་བམ་

① བུ་སྐྱོན་རིན་ཆེན་གྱུབ། བུ་སྐྱོན་ཆོས་འབྱུང་། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དང་སྐྱབ་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས208དུ་གསལ།

② ཇོ་ནང་ཏུ་ར་ན་ཐ། སྐུང་ཡུལ་སྐོང་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འདྲུག་དོགས། བོད་ཕྱོངས་རྒྱལ་ཡོངས་ཤེས་ཡོན་ཏན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས132ལ་གསལ།

③ ཇོ་ནང་ཏུ་ར་ན་ཐ། སྐུང་ཡུལ་སྐོང་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འདྲུག་དོགས། བོད་ཕྱོངས་རྒྱལ་ཡོངས་ཤེས་ཡོན་ཏན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས131ནས132བར་གསལ།

ཡང་ན་སྐབས་དེར་པ་ཚབ་ཀྱི་རྒྱས་སུ་ལོ་སྟོ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། གཞན་པའི་ཚོས་འབྱུང་མང་ཆེ་བར་ལོ་སྟོ་བའི་མཚན་བགྲངས་པའི་སྐབས་སུ་མཚན་འདི་གཉིས་ཀ་མཐོང་རྒྱུ་དགོན། ལོ་སྟོ་བ་འདི་ཉིད་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཐུབ་གསང་བའི་ཆེད་མངགས་ལོ་སྟོ་བ་མཛད་ཅིང་། ཁོང་ཉིད་བཞུགས་པའི་མཐིལ་པ་སྣམ་རྩོང་རྩེ་ཅི་དང་། ཚོས་འཆད་པའི་དགོན་པ་སྐ་གདོང་། དེ་ཙུ་ཚོས་འགོར་བསྐོར་ཅིང་བསྐྱེན་པ་རིན་པོ་ཆེར་བྱ་བ་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་སྐ་གདོང་དགོན་པར་བཞུགས་ཀྱང་སྣམ་རྩོང་རྩེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། སྐུ་ཚེའི་སྐྱེད་དུ་རབ་བྱུང་བསྐྱེས་ཏེ་ལོ་སྟོ་བ་ཡང་མཁས་པར་བསླབས། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ལས་དབང་དང་གདམས་ངག་མང་དུ་ཞུས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་

རྩོམ་ཡུལ་ཁོ་ཀ

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་འབྱུང་ཤིང་། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚད་མ་རྗེ། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཁོ་ནའི་ཆུ་ཆེར་འཁྱེལ་བ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་མཛད་པ། ཤེས་པོ་ཀ་ཆིག་སྡོང་བཞི་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་བདུན་པ།(36-92) ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་སྟོ་བ་དགེ་སློང་རྒྱམ་ཚུལ་ལོ་ཏོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བ་དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྨད་ནས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དཔེ་དང་གཏུགས་ནས་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ཏེ་བཅོས་པ། ཕྱོགས་ཆོས་དགུའི་འགོར་ལོ་ཞེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འགོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མངོད་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཏཾ་པ་ནམ་མཁའ།

འདི་ལ་ལོ་སྟོ་བ་བཟླེ་ནམ་མཁའ་ཡང་ཞུ། གླུབ་ཐོབ་རྗེ་འབངས་ཉེར་གླའི་གྲས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞེས་སྨྲེ། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་ཤིང་། སྐུ་ཚེའི་སྐྱེད་ལ་དོན་གྱིར་གཅིག་ཤེས་ཀྱང་ཐོས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། སྐུ་ཚེའི་སྐབད་དུ་རབ་བྱུང་བསྐྱེས་ཏེ་ལོ་སྟོ་བ་ཡང་མཁས་པར་བསྟབས། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ལས་དབང་དང་གདམས་ངག་མང་དུ་ཞུས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་

---

① ཇོ་ནང་ཏུ་ར་ན་ཐ། སྒང་ཡུལ་སྟོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། བོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1983ལོ། ཤོག་ངོས127བར་གསལ།

པ་མངོད་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱང་གི་གཡག་ཆོད་སྐོགས་མཇུག་མངོད་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུགས་ཐུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པའི་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལས། དྲན་པ་ནམ་མཁས་བྱང་ནས་གཡག་ཆོད་ཁུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཁོང་གི་འགྱུར་ལ་ བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཟླ་ཉོད་དུ། དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་གཞེས་བྱ་བ་སྟོན་དཔོན་གུ་གུ་རྣ་ཛོས་མངོད་པ།(171-195) སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོ་གཞེས་བྱ་བ་སྟོན་དཔོན་ཇི་སྐད་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ཞིང་། ལོ་སྟོན་བ་དགེ་བསྙེན་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པས་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ཚད་མ་ཤེ་ཞེས་པོད་དུ། འཕྲིལ་བ་བརྒྱ་པའི་རྒྱུ་ཆེར་བཤད་པ་སྟོན་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པ།(1-21)སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཐུགས་རིན་ཆེན་ལྷེ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་སྐྱོད་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ལྟོས། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། རྒྱུད་སྡེ་པོད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཕྱི་ལོ་ཀ་ཉེར་ལྔ་བ་དགེ་སློང་རིན་ཆེན་སྐོས་བསྒྱུར་ཅིང་། ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་བློ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པས་ཞུས་ཏེ་ཡང་ཐུབ་པའི་ཐུགས་རྒྱས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཡང་ཕབ་པ།(94-95) སྒྲུབ་ཡང་དུས་ཕྱིས་དཔལ་བསམ་ཡས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱུ་དེ་དག་རྒྱས་བྱེ་མ་བློད་གི་ཚིག་རོན་ཐལ་པ་དང་ཞུ་དག་བགྱིས་པ། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་སྐོའི་འགྱུར་ལ། ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་བློ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པས་ཞུས་པ། འདི་འང་མདོ་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་མོད་ཀྱི། སྒུ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྐྱབ་ཐབས་མཛད་པས་སྐྱོགས་སུ་བགྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་རྟོག་ཚེན་པོ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་སྐྱོད་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐུགས་རྒྱས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཡང་ཕབ་པ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་མདོ་མང་སྐོར་

ལས། པོད་ཪ་ཞེས། འདུས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སའི་སྟིང་པོའི་འགོར་ལོ་བསྒྲུ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་བསྡུ་དང་ལེའུ་བརྒྱད་པ།(100-241) འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འགོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྤྲི་ལ་རྟ་རྩ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་རྒྱ་ལས་བསྡུར།(302-303) འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་འགོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ།(303-306) བསྟན་འགྱུར་ལས། དབུ་མ་ཪ་ཀེ་ཞེས་བྱ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ།(123-125) རྫོ་བོའི་ཆོས་ཆུང་ཀི་ཤོག་ངོས154ནས156བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཞག་པ།(123-125) རྫོ་བོའི་ཆོས་ཆུང་ཀི་ཤོག་ངོས154ནས156བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་

རྣ་གྲུབ་བོད།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་སྐྱོད་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་སྐྱན་ཡིག་ཅན། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚིགས་པོད་ཪ་ཀེ་ཞེས། ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་སློང་དཔལ་གྱི་གོ་ཆས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བསྟོད་པ།(62-63) དབུ་མ་ཪ་ཏ་ཞེས་བྱ། སྣང་བའི་ཁྲིད་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་ཀཱམ་ལས་མཛད་པ།(51-62) སྣང་བའི་ཁྲིད་བའི་འགྲེལ་པ་ཡིད་དཀའ་བ་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཁའ་འགྲོ་ལས་མཛད་པ།(62-108) སྒྲིང་ཡིག་ཪ་ཀེ་ཞེས་བྱ། མི་ཁོམ་པ་བཙུད་ཀྱི་གཏམ་སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ།(175-178) ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག་ལྟ་བུའི་གཏམ་སྡེབ་དཔོན་དཔལ་པོས་མཛད་པ།(178-189) རྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་གཏམ་སློབ་དཔོན་མ་ཏི་ཙི་ཏ་ས་མཛད་པ།(192-193) པོད་ཪ་ངེ་ཞེས། ཆོས་སྐྱ་བ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་ལ་གུས་པར་བྱ་བའི་གཏམ་སློབ་དཔོན་ས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ།(1-4) མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ།(34-35) པོད་ཪ་ཁེ་ཞེས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ན་ཨི་ཏི་ཤཱི་མིའི་ཏྲའི་ཞལ་སྣ་ནས་མཛད་པ།(303-306) ནང་གི་ཁྱབ་པ་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་དཔལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བའི་ཞལ་སྣ་ནས་མཛད་པ་དང་།(309-314) གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཇོ་ཏྭ་རཱའི་ཞལ་སྣ་ནས་མཛད་པ་(314-321)སོགས་འགྱུར་ཆོས་མང་དུ་བཞུགས་སོ། །

ཕྱེ་ཁྱི་འཛུག

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་དགྱེལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། སྐད་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་

གསུམ་གྱི་དོ་མཚོར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས་སུ་ལོ་ངོ་བ་ཕྱེ་འབྱུག་གིས་སྒྲ་བསྒྱུར་གྱི་ལོ་ངོ་བ་དང་བཅས་པ་ཁྲི་སྟོང་ལྔའི་བཅས་དང་སད་ན་ལེགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་སློབ་མཛད་དོ། །[1]ཞེས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལ་མཁས་པའི་ལོ་པཎ་འཛོན་ཐང་ཅན་ཞིག་དང་། ཁྲི་སྟོང་ལྔ་བཅོན་སྐབས་སུ་ལོ་ངོ་བའི་སྐན་ཡ་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་པ་ཞིག་ཡིན། གནས་བརྒྱད་ཆེན་མོའི་ཚ་འགྲེལ་སོགས་བཙམས་ཡོད་ལ། སྐུར་ཚོམ་གཅོག་ཐུག་སྐྱེ་ཞིང་ཁམས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། བཞུགས་སོ། །

སྐྱིད་ཁམས་པ་ཞི་ཚ།

ལོ་ངོ་བ་འདི་ཉིད་ནི་བཅོན་པོ་ཁྲི་སྟོང་ལྔ་བཅོན་གྱི་སྐུ་དུས་ཏེ་དུས་རབས་བརྒྱད་པ་ཡས་མས་སུ་བྱོན་པ་དང་། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟེད་མོད། ཁོང་གི་མཚན་འབྱི་སྐྱབས་མི་མཐུན་པ་འགའ་རེ་སྣང་སྟེ། བྱ་སྐོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་ཉར་ཁམས་པ་ཞི་ཚ་དང་།[2] སློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་དུ་ལྷང་མཁས་པ་ཞི་ཚ་ར་ཡིས་ཡོད་པ་མཐོང་ལ།[3] ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྐྱོན་སོགས་ཡིག་ཚང་ཐལ་ཆེ་བར་ཞོང་ཤྲཱི་ཐུབ་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་དབང་པོ་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་ལས་ཐེ་ཚོམ་གང་ཞིག་ཡང་དག་མིན་དཔྱད་པའི་གནས་སོ། །ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། ལོ་ངོ་བ་རྒྱབས་ཁམས་པ་ཞི་ཚ་དང་། བོ་རོ་ཙ་ན། ཕྱེ་ཁྱི་འབྲུག ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པའི་ཡུམ་རྒྱས་པ་དེ་བཀའ་འགྱུར་སྣར་ཐང་པར་མའི་དོད་ཥ་ཀ་ཎ་ནས་ཥ་ན་ཎ་པའི་བར་པོད་བཏུ་གཉིས་བཞུགས་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་འབྱུང་དུ་རྒྱབས་ཁམས་པ་ཞི་ཚས་བསྒྱུར་པ་བློ་ཅན་མཁས་པ་དེ་མ་ཡིན་གྱི་འགྱུར་གཞན་ཡང་མང་དུ་བཞུགས་སོ། །

---

① རྩོ་ནང་བྱ་ར་ན་ཐ། ཐུང་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚོར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས། བོད་ཞོན་མི་དཔའ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་དོས162ན་གནལ།

② བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་། གྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོ། ཤོག་དོས208དུ་གནལ།

③ སློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར། སློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་། བོད་ཞོན་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1991ལོ། ཤོག་དོས380དུ་གནལ།

④ ཁང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིན་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བསྡུད། བོད་ཞོན་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཟེངས་གཉིས་པ། ཤོག་དོས365དུ་གནལ།

རྒྱུ་ན་དེ་ལྟ་ཅི་ཡ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བྱོན་པའི་ལོ་ངྷ་བ་ཞིག་སྟེ། ལོང་ཀྲི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། མདོ་འགྲེལ་ཥཱི་ལེ་དོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡུང་བ་བཤགས་པའི་འགྲེལ་བ་སྒོམ་གསུམ་དཔྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒོམ་པོའི་ཚུལ་བཟང་ཞན་ཕན་པ་རྣམ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་དེའི་རིགས་རྒྱུད་ལ་བྱོན།[①] ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཕྱི་འགྱུར་དང་ཕྱི་ལོ་ངྷ་བ་ཉོན་ཏེ་སོགས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟུར་[②]བར་བཤད་པ་ལ་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བྱོན་ནས་སྐབས་སུ་ཞེས་པ་སོགས་ལོ་བཅུ་

---

① རྗེ་ནང་བློ་ར་ན་ཐ། སྐུང་ཡུལ་སྤོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་རྗེ་མཚན་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་རྗེས། བོད་ཕྱོགས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1983ལོ། ཤོག་རྗེས162སུ་གསལ།

② རྗེ་ནང་བློ་ར་ན་ཐ། སྐུང་ཡུལ་སྤོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་རྗེ་མཚན་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་རྗེས། བོད་ཕྱོགས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1983ལོ། ཤོག་རྗེས162སུ་གསལ།

③ དབའ་བཞེད་བཞུགས་སོ། །བོད་ཕྱོགས་རྗེད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2010ལོ། ཤོག་རྗེས34རྒྱ་གསལ།

④ མཁས་པ་ལྷེའུ། ལྷེའུ་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ། བོད་ཕྱོགས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1987ལོ། ཤོག་རྗེས302སུ་གསལ།

⑤ དབའ་བཞེད་བཞུགས་སོ། །བོད་ཕྱོགས་རྗེད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2010ལོ། ཤོག་རྗེས33དུ་གསལ།

གཅིག་ལ་དོས་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ཚུལ་གོང་གི་སྐྱིར་བསྟན་པའི་ལེ་ཚན་ནང་སྤྲོས་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །ལོ་ཙྪ་བ་གཞན་དང་ལྷན་ཏུ་ལས་རྣམ་འགྲེད་དང་། འཕགས་པ་ས་ལུ་ལྷང་པ། རྗེ་རྫེ་གཅོད་པ་སོགས་དང་། སྐེ་སྐོང་གསུམ་དང་ཡ་ནང་སྡེགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་གར་ཏུ་མ་ལུས་པ་ཅམ་བསྒྱུར་ཞིས་ཆོས་འབྱུང་ཏུ་མར་མཛོང་། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པར་རྒྱལ་བློན་རྣམས་བཀའ་ཡོས་མཛོད་སྐབས་བོད་འཕགས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འགོས་ཆོས་ཀྱང་།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་བའི་དུས་མཚོ་ཅམ་དུ་གཅིང་རྒ་ནག་ཕུ་སྐེ་དེང་གི་གཞིས་རྩེའི་ས་ཁུལ་བཞད་མཛོང་སྨོན་རྫོང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། བཅོན་པོ་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཅོན་ནམ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་རིག་གནས་ལ་མཛད་རྗེས་ཆེ་བའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་ཀྱང་། རབ་དུ་ཕྱུང་ནས་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡང་། ལོ་ཙྪ་བ་ཁོང་གི་མཛད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཁས་པོ་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཚང་དུའང་འགོས་ཆོས་གྲགས་ཤེས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཡོད་པ་ལྟར། ཁོང་གི་ཞབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ། ཁོང་ནི་ཡི་ཤེས་ཀྱ

པ།(70-140) ལོ་ངྷ་བ་འགོས་ཆོས་གྱབ་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ལས་བསྒྱུར་པ། ༼ག༽ ཡོད་དུ་འཕགས་པ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། འགོས་ཆོས་གྱབ་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་དཔེ་ལས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ།(237-248) ༼ཆ༽ ཡོད་དུ་འཕགས་པ་བུ་མོ་རྣམ་དག་དང་པས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྔེ་དགེའི་བཀའ་འགྱུར་དུ་འགྱུར་བྱང་བགོད་ཀྱིས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡི་གེ་ཐུམ་ཞིང་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡི་གེ་ཐུམ་ཞིང་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཞུས

བསྒྲུར་པ། དེ་མིན་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་འཛུག་པའི་སྒྲ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ[1]སོགས་འགྲུར་གེན་ཏུ་མང་ཞིང་འདིར་བསྟན་བྱ་བོད་ཏུ་འགྱུར་བ་གཅོ་བྱས་པ་ཡིན། བསྟན་འགྱུར་ལས། མདོ་འགྲེལ་ཥ་ཀེ།ཅེས་བྱ་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཟེར་མོད།

བསྟེན་རྟགས་ཀུ་ཤི་ལ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་དགྱིལ་ཅམ་དུ་སྤུ་འབྲུངས་ཤིང་། རབ་ཏུ་ཕྱུང་བའི་མཚན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཟེར་མོད། སྒྲ་སྒྲུབ་ལོ་རྒྱུས་ཐུབ་མཚན་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་པཾ་གཉིས་ཐུབ་དོན་ཆེན་པོ་བཞུད་བའད་ཡོད། དེབ་ཐེར་དམར་ཡོ་ཟུ་ཁྲི་གཙུག་ལྷེ་བཅོན་རལ་པ་ཅན་ནི་ཕོ་ཁྲ་ཁྲིའི་སྐབས་སུ་ཧོར་སོགས་དང་། ཡོད་ཀྱི་མཁན་པོ་རབྷ་རཀྵི་ཏ་དང་། རྩམ་ཏ་ཤི་ལ་ལོ་སོགས་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞུ་དག་དཀའ་སྤྱད་བྱས་[2]ཟེར་བས་ཁོང་ཉིད་ཡོད་པའི་དུས་ཏ་ལམ་དེས་ཐུབ་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་ཐུབ་པའི་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་མ་མཐོང་ཡང་། ཀུ་ཤི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུབ་པའི་ཡིན། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཀུ་ཤི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུབ་པའི་ཡིན

ཞུས་པ། མདོ་སྡེ་པོད་ཥ་ཚ་ཤེས། འཕགས་པ་སྤྲོ་གོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་བདུན་པ། བསྟུན་ཅིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(79-174) འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་དྲུག་དང་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ།(175-239) འཕགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་བཅུ་གཅིག་པ།(244-266) པོད་ཥ་ཚ། པར་ཕེབས་པ་སོར་མོའི་ཁྲིད་པ་ཅན་པའི་མདོ་བམ་པོ་བདུན་པ།(126-206) ལོ་ཙྪ་བ་རྒྱམ་ཚོ་ལྷ་དང་། རྒྱའི་བརྡེ་ཏོང་ཚལ་སོགས་པས་བསྒྱུར། མདོ་ཥ་འ།ཞེས་བྱ། འཕགས་པ་རྗེས་ཟིན་པའི་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་ཐུག་འཚལ་བའི་ཚོ་གདང་མཚན་ནས་བརྗོད་པའི་སྒོང་གཞི་མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གསུམ་པ།(288-319) ལོ་ཙྪ་བ་རྒན་ཐུབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་སྡེ། སོགས་བཞུགས་སོ། །

འབྲེ་དཀོན་མཆོག་འཇུང་གནས།

འདི་ཉིད་ལ་ཉང་ཚོས་འཇུང་དུ་ལང་འགྲོ་དཀོན་མཆོག་འཇུང་གནས་ཤུ་གྲིས་འདུག་པ་དང་། གློང་ཆེན་ཚོས་འཇུང་དུ་ལང་འགྲོ་དཀོན་མཆོག་འཇུང་གནས་ཞེས་ལོ་ཙྪ་བའི་གྲས་ཐུ་བསྟན་པ་ལས་[1]ཡིག་ཚང་གཞན་དུ་ལོ་ཙྪ་བའི་གྲས་ཐུ་བགྱངས་པ་མཐོང་དཀོན། འདི་ཉིད་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་རྒྱས་ཤིག་མ་རྙེད་ཀྱང་། སྐུང་ཡུལ་སྐོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚོར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས་སུ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་སྒོབ་དཔོན་ཤྲཱ་ན་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་སྐྱེལ་དཔས་ཀྱང་མ་འདྲོངས་པར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་སྐུབས་ནམ་མཁའ་སྐྱིང་པོ། འབྲེ་རྒྱལ་བའི་ཐོག་གོས། བསྟུན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཡང་འབྲེ་དཀོན་མཆོག་འཇུང་གནས་སོགས་དགེ་སློང་མི་ལྔ་བརྩངས། རྒྱ་གར་གྱི་ཤྲཱ་ན་དང་མཐའ། ཡང་དག་པའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་གསན་བསྟུར་མཛད་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་[2]ཞེས་པས་ཁོང་གི་གནས་རྒྱུས་ཚམ་ཞིག་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ཡོན།

---

① གློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར། གློང་ཆེན་ཚོས་འཇུང་། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1991ལོ། ཤོག་ངོས380ན་གསལ།

② ངོ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ། སྐུང་ཡུལ་སྐོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚོར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས137དུ་གསལ།

དོ་བ་ཙ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་ཕོག་པའི་ལོ་ཀློ་བ་ཞིག་སྟེ། བརྟེ་དེ་ཟླ་ཚ་ཟླ་ཟུ་ཐིས་པའང་ཡོད། ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། མདོ་མང་སྐོར་པོད་ཤ་ཞེས། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལེའུ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་ལས། ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ཉི་ཚེ་བམ་པོ་བཅུ་གསུམ་དང་ལེའུ་ལྔ་པ།(1-151) མདོ་པོད་ཤ་ཟེར། ཚོས་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ།(69-70) མདོ་སྐོར་པོད་ཤཱི་ཞེས། གང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་ཅོ་ཅོ་ཞིག་སྟེ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་ཟེར་རོ།

ཆོག་རིག་ཀློའི་རྒྱལ་མཚན།

ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་ཕོག་པའི་ལོ་ཀློ་བ་ཞིག་སྟེ། ཉིན་ཆོས་འཕྲུང་དུ། གོང་གླ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་བཞུགས། གཡོན་གླ་ལ་ཅོག་རོ་ཀློའི་རྒྱལ་མཚན་དང་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་བཞུགས། གཡས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་རྣམས་སུ་ལོ་ཙྪ་བ་རབ་དགུའི་གནང་གནས་གཞིན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་དུའང་བགྲངས་ཡོད་པ་ཡིན། གོང་གི་འགྲུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་དུ་འདུལ་བའི་སྐོར་པོད་ཅ་ཞེས། འགོས་ལོ་དང་པོར་གཏོག་པ། དགེ་སློང་གཞི་ཁྲིམས་ཉིར་བརྒྱ་པ་ཙུ་རྩ་གསུམ་མདོར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ཐའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ཤོ་ལོ་ཀ་བཏུད་པ།(1-20) དེའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཐའི་ཚམ་འགྲེལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉིས་བྱེ་བའི་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ།(20-292) པོད་ཀ་ཞེས། དགེ་སློང་མའི་ཁྲིམས་སྡོམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རྩ་བའི་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།

① ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ཡྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྡུད་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་ཚ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞེངས་གཉིས་པ། ཤོག་དོས283དུ་གསལ།

② ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ཡྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྡུད་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་ཚ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞེངས་གཉིས་པ། ཤོག་དོས283དུ་གསལ།

བ།(1-25) པོད་ཤོན་ཤར་དེ་དག་གི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ཞུ་ཆེན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འདུལ་གཞུང་ཕྱི་མའམ། གཞུང་ཐུ་མའམ་གཞུང་དམ་པར་གྱུར་བ་ཞུ་བ་མ་རྫོགས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྡུམ་སྦོང་བྱུག་བརྒྱ་དང་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་པ།(1-302) ལོ་ངོ་བ་བརྒྱ་ལྷའི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པ། བསྟན་འགྱུར་ལས། དབུ་མ་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྔ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་ཏེ་ཨ་ཐ་ཀ་ཏཱ་ཡ་ན་ཏ་ཡ་ཨ་ཏ་ཡ་ཨ་ཏ་ཡ་ཨ

དཀྱིལ་ཚམ་དུ་སྐུ་འཁྲངས་ཤིང། དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་མཆན་འགྲེལ་དུ་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་སྤོང་བཙན་དུས་ཀྱི་ལོ་ངོ་བར་དོས་འཛིན་གནང་ཡོད་ལ། དེབ་ཐེར་གཞན་དུ་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་སྲེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེན་གྲགས་ཅན་གྱི་ལོ་ངོ་བ་ཞེག་ཡིན་པར་བརྗོད་མཐོང་བས། གང་ལྟར་ཁྲི་སྲོང་སྲེ་བཙན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ཐུན་མོང་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ཁ་ཅིག་གཉིས་སུ་དོན་གཅིག་ཡོད་ལ། ལོ་ངོ་བའི་མཚན་བགྲངས་ཀྱི་ཡིག་ཚད་འགའ་རེ་བསྟབས་ཙམ་ཡིན་པས། ཁོང་གི་ཚོས་རྒྱལ་ཁྲིའི་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ཏུ་སྐྱེས་ཟིན་ཐུབ་པ་ཡིན། སྤོང་དཔོན་བཙན་ཁྲི་སྲོང་སྲེ་བཙན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལོ་ངོ་ཚོ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཐོན་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཁས་ལེན་ཐུབ་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོའ

བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ། ཤེར་ཕྱིན་ལྟ་བརྒྱ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྡུམ་བརྒྱ་པར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་རྩ་གཅིག་པ། ཤེར་ཕྱིན་སྐོར་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བ་རྣམས་གོང་དུ་བཀྲལ་ཟིན། འཁོར་ལོ་ཐ་མར་གཏོགས་པ། མདོ་སྡེ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ། ཕལ་ཆེན་པོད་ཀ་ཁ་གཅིག་ཙམ། སྒོམ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་དང་། ལེའུ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ལས། སྟོན་ན་ལེ་བྷ་པི་ཏ་ར་ལ་མེ་དག་བྱང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མ་ཚད་བའི་འཕྲོ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཕལ་པོ་ཆེ་ལེའུ་ཉེར་དགུ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཞི་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ། བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ། ཤོ་གཉིས་པ་ཀུན་བཟང་གྱིས་བསྟན་པའི་ལེའུ། ཤོ་བསྡུས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཅུ་བའི་ལེའུ། ཤོ་བཞི་པ་མངོན་ཤེས་བསྟན་པའི་ལེའུ། ཤོ་ལྔ་པ་བཟང་པོའི་ལེའུ། ཤོ་དྲུག་པ་ཐུབ་པའི་ལེའུ། ཤོ་བདུན་པ་ཆོའི་ཆད་ཀྱི་ལེའུ། ཤོ་བརྒྱད་པ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ལེའུ། ཤོ་དགུ་པ་ཟབ་པའི་ལེའུ། ཤོ་བཅུ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བསྟན་པའི་ལེའུ། ཤོ་བཅུ་གཅིག ཤེས་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གསུངས་པའི་ལེའུ་ཡན་བམ་པོ་བརྒྱད་པ། ལེའུ་ཤོ་དགུ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ། བཞི་བཅུ་ང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་རྒྱ་མཚོ་བསྟན་པའི་ལེའུ། ཞེ་གཅིག་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བསྟན་པའི་ལེའུ། ཞེ་གཉིས་པ་ཀུན་བཟང་གི་སྨོན་བསྟན་པའི་ལེའུ་རྣམས་ལ་བམ་པོ་བརྒྱད་དེ་ཀུན་བཟང་པོས་བསྟན་པའི་སྨོན་ལམ་དོན་ཏོ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏོ། ཞེས་ཀྱང་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ

བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(100-203) འཕགས་པ་རྒྱ་ལས་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེ་ལོ་ག་དགུ་བརྒྱ་དང་བམ་པོ་གསུམ་པ་ཡི་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་ཅིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(203-237) འཕགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གསུམ་པ་འགྲུར་སྡུར་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(237-270) པོད་ཤ་ལ་པ་བྱ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མིའ་འགྲུགས་པའི་བཀོད་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་ལྔ་དང་ལེའུ་ལྔ།(1-70) འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཉིས་པ།(140-164) འཕགས་པ་ཆོས་བཅུ་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཉིས་པ་ཤོ་ལོ་ག་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་པ།(164-184) འཕགས་པ་གཤེ་གནས་སྐོའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཅིག་པ་ཤོ་ལོ་ག་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་སྟེ་པ།(184-195) པོད་ཤ་ཟ་པར། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞང་སྐུས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གཏོད་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་བཞི་པ་རྣམས་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ་ཞིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(248-297) པོད་ཤ་ང་པར། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་བཅོ་ལྔ་བ་ལེའུ་ཉེར་དྲུག་ཤོ་ལོ་ག་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་འགྱུར་སྡུར་དང་འདྲ་ཞིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(1-168) འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གསུམ་དང་ལེའུ་གཉིས་པ་འགྱུར་སྡུར་དང་འདྲ་ཞིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(227-257) འཕགས་པ་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་ལྔ་པ།(257-288) པོད་ཤ་ཅ་པར། འཕགས་པ་སྐྱེ་མ་མཁན་བཟང་པོ་ལྷང་བསྟན་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཅིག་པ་ཤོ་ལོ་ག་བཞི་བརྒྱ་སྟོང་སྟེ་པ།(17-36) འཕགས་པ་ཆོས་འཕྲལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གསུམ་པ་ཤོ་ལོ་ག་དགུ་བརྒྱ་བ།(36-67) འཕགས་པ་བྱམས་པའི་སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་བཞི་པ་ཤོ་ལོ་ག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བ།(68-114) འཕགས་པ་འདུལ་བ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཉེ་བར་འཚོར་གྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཉིས་པ་ཤོ་ལོ་ག་དྲུག་བརྒྱ་བ།(115-131) འཕགས་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟུལ་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཉིས་པ་ཤོ་ལོ་ག་དྲུག་བརྒྱ་བ།(131-153) འཕགས་པ་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤོ་ལོ་ག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ།(154-180) འཕགས་པ་དེས་བས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཅིག་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས།(181-193) འཕགས་པ་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཅིག་པ་འགྱུར་སྡུར་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(194-204) འཕགས་པ་པད་མའི་རྒྱལ་པོ་འཆད་བྱེད་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཅིག་པ་ཤོ་ལོ་ག་ཉིས་བརྒྱ་བ།(204-215) འཕགས་པ་དུ་མོ་བློ་གྲོས་བཟང་མོས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་ཕྱེད་པ་

འགྱུར་གོང་དང་འདྲ་བ།(216-222) འཕགས་པ་གང་གྲའི་མཆོག་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ཇོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་དང་བཅུ་པ།(222-225) འཕགས་པ་ཆུ་ངན་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པས་ཞུས་པའི་ལྷུང་བསྟན་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཅིག་པ་ཇོ་ལོ་ཀ་སྟོན་བརྒྱ་བ།(225-240) འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཉིས་པར་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ་བ།(241-261) འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པས་ཞུས་པས་ལེའུ་ཇོ་ལོ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་བ།(261-266) འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཇོ་ལོ་ཀ་དྲུག་བཅུ་རྩ་བཞི་པ།(266-284) འཕགས་པ་ལྷའི་བུ་ཟླ་གྲོས་རབ་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་བཞི་པ་ཇོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བཅུ་པ་ཡི་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུར་ཚིང་ཞུས་པ།(285-309) པོད་ཪ ཆ ེ་པར། འཕགས་པ་སེང་གེས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ཇོ་ལོ་ཀ་དྲུག་ཅུ་པ་ཡི་ཤེས་སྡེས་བསྡུར་ཚིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(27-29) འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་ཤེས་དམ་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་བཞི་པ་ཇོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷུ་བ་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(30-70) འཕགས་པ་ཆོང་དཔོན་བཟང་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཉིས།(71-94) འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཅིག་པ་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ།(104-116) འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཆོས་བརྒྱད་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་ཕྱེད་པ་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(116-119) འཕགས་པ་འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གསུམ་པ་ཇོ་ལོ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་བ་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(119-151) འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་བསྟན་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཉིས་པ་ལེའུ་བདུན་དང་ཇོ་ལོ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་པ། འགྱུར་གོང་དང་འདྲ།(152-175) འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཅིག་དང་ཇོ་ལོ་ཀ་ཉི་ཤུ་བ་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ་ལ་ལོ་ཙྪ་བ་རྣམས་བྱང་ཕྱོགས་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(175-182) འཕགས་པ་ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་བ་ལྟར་བསྟན་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཉིས་པ།(182-209) འཕགས་པ་ལྷ་མོ་དཔལ་ཕྲེང་གིས་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྟན་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཉིས་པ་ཇོ་ལོ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་བ།(255-277) འཕགས་པ་དྲང་སྲོང་རྣམ་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཉིས་པ་སོགས་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(278-299) མདོ་མང་གི་སྐོར་ལ་མདོ་སྡེ་པོད་ཪ ཁ ེ་པར། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་བམ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ་འགྱུར་གོང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(1-216) འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྩམ་པར་རོལ་པ་བམ་པོ་གཉིས་པ་

འགྱུར་གོང་དང་འདྲ།(217-241) འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྩམ་པར་འཕྲུལ་པའི་ལེའུ་བམ་པོ་གཅིག་དང་ཆོ་ལོ་ཀ་གོ་བཞི་པ་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(242-257) འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལོ་ངོ་བ་ཡི་ཤེས་སྡེ་དང་ཅོག་ངོ་ཤུའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར།(258-278) འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡི་ཤེས་སྣང་བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གསུམ་དང་ཆོ་ལོ་ཀ་ལྔ་བཅུ་པ་ཡི་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར།(276-305) པོད་ཤིང་།
པར། འཕགས་པ་རྒྱང་གི་མདོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བམ་པོ་བཞི་པ་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(228-274) འཕགས་པ་ཁྱིའུ་སྡེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་བྱ་བ་བམ་པོ་བཞི་པ་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ།(275-285) འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས།(285-286) འཕགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པ་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ།(286-288) པོད་ཤོ།
པར། འཕགས་པ་ཁ་ཡུ་ཏོ་རིའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་པ།(285-292) པོད་ཤཆ།
པར། འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར་ཞེས་བྱ་བ་བམ་པོ་བཅུ་ལྔ་པ་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(1-55) འཕགས་པ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་པད་མ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བམ་པོ་བཅོ་ལྔ་དང་ལེའུ་དྲུག་པ།(56-128) འཕགས་པ་སྤྱིང་རྗེ་པད་མ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བམ་པོ་བཅོ་ལྔ་དང་ལེའུ་དྲུག་པ།(129-297) པོད་ཤཉ། པར། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བམ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ།(1-180) འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་མདོ།(181-195) འཕགས་པ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་བཀོད་པ་ཤེ་ལོ་ཀ་སྟུམ་ཅུ་པ།(195-200) འཕགས་པ་ཟ་མ་ཏྐ་བཀོད་པ་བམ་པོ་ཕྱེད་དང་ལྔ་ལེའུ་གཉིས་པ།(200-247) འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་བཅུད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཡི་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར།(290-298) པོད་ཤབ། པར། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་འཕྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་བམ་པོ་བདུན་ཡི་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(213-292) འཕགས་པ་གཟེར་གྱི་བྱེ་མ་ལྟ་བུའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ་བ་ཡི་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར།(293-296) པོད་ཤད། པར། འཕགས་པ་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བའི་མདོ།(171-174) འཕགས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཆམ་པར་དེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་བམ་པོ་གསུམ་པ་དང་ལེའུ་སོ་བརྒྱད་པ་འགྱུར་གོང་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་

བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(174-210) འཕགས་པ་སྒྲ་མ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་བམ་པོ་སྡེད་དང་གཉིས་དང་ལེའུ་དགུ་པ། འཕྲུལ་གོང་དང་འདྲ།(210-230) འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤོ་ལོ་ཀ་ངྱག་རྒྱ་ཆུ་བ་འཕྲུལ་གོང་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(230-253) པོད་ཤ་ན།ལས། འཕགས་པ་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།(70-121) འཕགས་པ་ཁྱེའུ་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་བམ་པོ་གསུམ་པ་འཕྲུལ་གོང་དང་འདྲ།(144-179) འཕགས་པ་འདུས་པ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་གེ་གཟུངས་བམ་པོ་བཅུད་དང་ལེའུ་བཀུ་གསུམ་པ་འཕྲུལ་གོང་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(187-277) འཕགས་པ་རྟོ་རྩེ་སྙིང་པོའི་མདོ་གཟུངས་བམ་པོ་གཅིག་པ་འཕྲུལ་སྡེ་ལ་དང་པོ་ཆ་དང་ཐ་མ་ཀ་བྱ་སྟེ་ཞི་ལོ་ཀ་བཞུགས་གོང་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(278-289) པོད་ཤ་ས།ལས། འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དང་པ་རབ་ཏུ་སྐོམ་པའི་མདོ་བམ་པོ་གཉིས་དང་ལེའུ་བཞི་པ་ཡི་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས།(6-34) འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་གཟུངས་འཕྲུལ་གོང་དང་འདྲ།(34-82) འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་ཡུལ་གྱི་ཟབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཇམ་པར་འཕྲོལ་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མདོ་བམ་པོ་ལྔ་པ་དང་ལེའུ་བཅུ་བ་འཕྲུལ་གོང་དང་འདྲ།(82-141) འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་ཁྲི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་དེས་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མདོ་བམ་པོ་བདུན་པ་འཕྲུལ་གོང་དང་འདྲ།(142-242) འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་བམ་པོ་བཀྲད་པ་འཕྲུལ་གོང་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(243-330) འཕགས་པ་སྤོབས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་བམ་པོ་གཅིག་པ་ཡི་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས།(331-344) པོད་ཤ་བ།ལས། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱས་པའི་མདོ་བམ་པོ་བཅུ་དང་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ཡི་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་ཅིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(1-115) འཕགས་པ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་རྒྱས་པ་བམ་པོ་བདུན་དང་ལེའུ་བཅུ་བ།(116-198) འཕགས་པ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་འཕྲིང་པ་དག་པ་བཅུ་བསྟན་པ། ཡི་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་ཅིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(198-205) འཕགས་པ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་བསྟན་པ་ཆོ་ལོ་ཀ་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲུལ་གོང་དང་འདྲ།(205-205) འཕགས་པ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་བམ་པོ་བཞི་པ་ལོ་ངྱ་བ་ཡི་ཤེས་སྡེ་དང་། ཡི་གེ་བ་དགོན་སྤྱིང་རྩ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་ཅིང་ཞུས་ཆེན་བགྱིས་པ།(206-253) པོད་ཤ་བ།ལས། འཕགས་པ་ཆོངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ཆོ་ཆོ་ག་ཉིས་བརྒྱ་ད་ཡི་ཤེས་སྡེས་བསྡུས།(1-10) འཕགས་པ་

པ་ཚངས་པའི་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ཡི་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུར།(10-22) འཕགས་པ་ལྷའི་བུ་རབ་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་བམ་པོ་གསུམ་པ་ཡི་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུར།(101-139) འཕགས་པ་དཔལ་དབྱིག་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔ་བ།(139-143) འཕགས་པ་བདེ་བྱེད་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱད་བཅུ་པ་འགྲུར་གོང་དང་འདྲ།(167-171) འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ།(171-175) འཕགས་པ་རྟོག་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གསུམ་པ།(175-210) འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དག་ཅིང་ཚུལ་བཞིན་གྱིས་ཞུས་པ་བམ་པོ་བཞི་པ།(260-307) འཕགས་པ་བྲམ་ཟེ་མོ་དཔལ་ལྡན་མས་ཞུས་པའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་དགུ་བཅུ་པ་གཉིས་ཡི་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུར།(307-310) འཕགས་པ་བཟོས་མོས་ཞུས་པའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བ་རྣམས་ཡི་ཤེས་སྡེས་བསྡུར།(310-314) པོད་ཪ མེ་ཏོར། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཅུ་ལྔ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཅུད་བཅུ་པ་འགྲུར་གོང་དང་འདྲ།(240-240) འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིགས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་དགུ་བཅུ་ཚ་གཉིས་ཡི་ཤེས་སྡེས་བསྡུར་ཅིང་། སྒྲད་ནས་བཟླ་གྱའི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་པ།(199-201) འཕགས་པ་བྱད་མེད་འགྲུར་བ་ལྟར་བསྟན་པའི་མདོ་བམ་པོ་གཉིས་པ།(201-224) འཕགས་པ་བྱ་མོ་ཟླ་མཆོག་ལྟར་བསྟན་པའི་མདོ་བམ་པོ་གཉིས་པ།(224-243) འཕགས་པ་སྒྲུབ་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤེ་ལོ་ཀ་དྲུག་ཅུ་པ།(251-266) འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་པ།(266-271) འཕགས་པ་བདུད་རྩི་བརྩེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ་པ།(271-274) འཕགས་པ་

བྱམས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གཉིས་པ།(274-296) འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་བཅུ་གཅིག་པ་རྣམས་ཀེ་ཤེས་སྣེས་བསྡུར་ཅིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(303-308) པོད་ཪ ཚ ེ་ལས། འཕགས་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྒྲེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐུག་རྒྱ་བཅུ་གཅིག་དང་ཤེ་ལོ་ཀ་བདུན་ཅུ་བ། (1-63) འཕགས་པ་དེས་པ་དང་མ་དེས་པར་འགྲོ་བའི་ཐུག་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གཅིག་པ།(63-78) འཕགས་པ་མར་མེ་འབུལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གཅིག་པ་ཡི་ཤེས་སྣེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུར།(81-92) འཕགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཅུ་གསུམ་པ།(125-125) འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ཡི་ཤེས་སྣེས་བསྡུར།(207-210) འཕགས་པ་བད་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཆཚར་བྱེད་ལ་གདམས་པའི་མདོ་སྡེ་མ་དང་འགྱུར་བྱང་གཅིག་པ།(210-211) འཕགས་པ་དཔལ་སྒྲས་ཀྱི་མདོ་བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤེ་ལོ་ཀ་བྱུག་ཅུ་བ། འགྱུར་གོང་མ་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(269-284) འཕགས་ཡ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤེ་ལོ་ཀ་བཞི་བཅུ་བ་ཡི་ཤེས་སྣེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུར།(284-297) འཕགས་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་བཅོད་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་སུམ་ཅུ་པ།(297-307) པོད་ཪ ཙ ེ་ལས། འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་ཡི་ཤེས་སྣེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུར།(78-84) འཕགས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གསུམ་པ།(127-164) འཕགས་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བའི་མདོ་ལེའུ་གཉིས་དང་བམ་པོ་བཞིན་དཀར་ཆག་སྟོན་མ་ཚོར་བཤད་ཀྱང་བམ་པོ་གཅིག་ཙམ་ལས་མེད་པ་འདི་གཉིས་ཡི་ཤེས་སྣེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུར།(164-173) འཕགས་པ་སྒྲིད་པ་འཛོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བདུན་ཅུ་པ་ཡི་ཤེས་སྣེས་བསྡུར་ཅིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(175-177) འཕགས་པ་ཆོས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤེ་ལོ་ཀ་དྲུག་ཅུ་པ་འགྲུར་གོང་དང་འདྲ།(177-188) པོད་ཪ ཡ ེ་ལས། འཕགས་པ་སྒྲིན་ཆེན་པོའི་མདོ་བམ་པོ་བཅུ་དང་ལེའུ་སོ་བདུན་དང་བམ་པོ་གསུམ་པ་འགྲུར་གོང་དང་འདྲ།(113-214) འཕགས་པ་སྒྲིན་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཕྱོགས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་མཆོད་འདུས་པའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ལ་རྟེ་བའི་ཁོལ་དུ་ཕྱུང་བ་ལེའུ་སོ་བདུན་དང་བམ་པོ་གསུམ་པ་འགྲུར་གོང་དང་འདྲ་བ།(215-245) འཕགས་པ་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ཟླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་ལེའུ་སྤུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་པོ་ཞེས་བྱ་བ།(246-250) ཡང་འཕགས་པ་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ལས་ཆར་འབབ་པའི་ཟློང་

གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལེའུ་དྲུག་རྫུ་ཙ་བཞི་པ་ཚོ་གཅིག་དང་བཅས་པ་འཕྱིར་གོང་དང་འདྲ་ལྟ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(250-263) པོད་ཤ ཞེ་པར། འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་བདུན་དང་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྱིར་གོང་དང་འདྲ།(91-99) འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་སྐྱོག་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་དྲུག་པ།(241-301) པོད་ཤ ཟ ཞེ་པར། འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གཅིག་པ་ཡི་ཟེས་སྨོ་ལ་སོགས་པར་བསྟན།(15-27) འཕགས་པ་ཆོས་བཅུ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཙུ་ལྔ་བཅུ་པ་ལྟུང་སྡོམ་དང་འདྲ།(27-33) འཕགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་ཉིས་བཅུ་དང་བཅུད་ཀུ་བ་ཡི་ཟེས་སྨོས་བསྟན།(33-42) འཕགས་པ་ཆོས་དང་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་དགུ་བཅུ་བ་ལྟུང་སྡོམ་དང་འདྲ།(42-46) འཕགས་པ་ཆོས་བཞི་བསྡུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཅུ་གསུམ་པ། འཕྱིར་གོང་དང་འདྲ།(59-59) འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གཅིག་པ་འཕྱིར་གོང་དང་འདྲ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(245-259) འཕགས་པ་ཡི་གེ་མེད་པའི་ཟ་མ་ཏོག་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་བ་ཡི་ཟེས་སྨོས་བསྟན་ཅིང་ཞུས།(259-264) པོད་ཤ ཡ ཞེ་པར། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་དགུ་བཅུ་བ།(17-21) འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་བཅུ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་གུན་ཏུ་རྒྱས་པས་ཞུས་པ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་བ།(21-26) འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་བཅུ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བདུན་ཅུ་རྩ་བདུན་པ་རྣམས་འཕྱིར་གོང་དང་འདྲ།(26-29) སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་ཉིས་བཅུ་པ་ཡི་ཟེས་སྨོས་སྤྱི་གསར་དུ་བསྟན་ཅིང་ཞུས་པ།(36-44) འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་མི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་བ་ཡི་ཟེས་སྨོ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཅིང་ཞུས་པ།(44-49) འཕགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་དགུ་བ་ཡི་ཟེས་སྨོས་བསྟན་ཅིང་ཞུས་པ།(49-52) འཕགས་པ་བཀྲ་ཤིས་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་པ་འཕྱིར་བྱང་སྡུ་མ་དང་འདྲ།(52-54) དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཁེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་ཤེ་ལོ་ཀ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཅུ་བ་ཡི་ཟེས་སྨོས་བསྟན་ཅིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(57-77) པོད་ཤ ཤ ཞེ་པར། མདོ་ཆེན་པོ་སྡུ་མའི་དྲ་བ་བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤེ་ལོ་ཀ་བཞི་བཅུ་བ་ཡི་ཟེས་སྨོས་བསྟན། དཀར་ཆག་འདིར་བམ་པོ་སོ་གཅིག་ཅེས་པ་མ་དག་པར་སེམས་ལ་བྱ་སྐྱོན་ཆོས་འབྱུང་དང་གསེར་ཁོག་གསལ་ཡིག་གཉིས་ཀར་བམ་

པོ་གཅིག་ཅེས་བྱང་བས་སོ། །(230-244) མདོ་ཚེན་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐྱིང་པོས་བསྟུ་བ་བམ་པོ་སྡེད་པ།(244-249) མདོ་ཚེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེ་ལོ་ཀ་དགུ་བཅུ་བརྒྱ་བ།(250-253) མདོ་ཚེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཚེན་པོ་བམ་པོ་སྡེད་པ།(253-261) མདོ་ཚེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ཤེ་ལོ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་བ།(262-265) མདོ་ཚེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་བ།(265-267) མདོ་ཚེན་པོ་ལྷ་ཐསུམ་པ་ཤེ་ལོ་ཀ་ཉིས་བཅུ་ཉི་ཤུ་བ་ཆམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སྣེ་ལ་སོགས་པས་བསྡུར།(267-275) པོད་ཨ་སཱ་ཧ་པར། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤུ་ལུ་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཅོ་ལྔ་བ།(155-155) འཕགས་པ་མཚན་མོ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་རྩ་ལྔ་བ།(161-163) དོན་ཆམ་པར་དེས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆམ་གྱངས་བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤེ་ལོ་ཀ་བདུན་ཅུ་བ་འདི་ཆམས་ཡི་ཤེས་སྣེས་བསྡུར་ཅིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(170-188) འཕགས་པ་རྣད་དུ་བྱང་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཆམ་གྱངས་ཤེ་ལོ་ཀ་བདུན་ཅུ་བ།(197-198) ཤྲཱི་མདོ་ཀུང་དུ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཅུ་བདུན་པ།(258-259) ལས་ཆམ་པར་འབྱེད་པ་བམ་པོ་གཉིས་པ་ཆམས་ཡི་ཤེས་སྣེས་བསྡུར།(277-298) པོད་ཨཾ་པར། ཕག་མོའི་རྗེགས་པ་བརྗེད་པ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཅུ་བ་ཡི་ཤེས་སྣེས་བསྡུར་ཅིང་ཞུས་པ།(289-291) པོད་ཨཿཨ་པར། ཚ་བས་པའི་དྲྭ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གཉིས་པ་འགྲུར་གོང་དང་འདྲ།(70-86) སྐགས་ཕྱོགས་ལ། རྒྱུད་སྣེ་པོད་ཨ་ད་ཨ་པར། རོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་འཕགས་པ་ཕུག་ན་རོ་རྗེ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་ཆུད་ཟེག་མིན་དུ་གསུངས་པ་དང་། གོང་ཁྱེར་དཔལ་ཡོན་ཅན་དུ་གསུངས་པ་གཉིས་ལ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་པ་ད་དང་རྟུང་མཐུག་ཅུང་ཟད་མཇུག་རྩེ་ལྔ་བ།(1-156) འཕགས་པ་ལྷ་མོ་བཅུད་ཀྱི་གཟུངས།(157-158) དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྨོན་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཅུད་བཅུ་བ།(248-273) འཕགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐན་གྱི་བྷ་བཱ་ཏ་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྨོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།(274-283) འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པས་བཅུ་པ་ཏི་ཏྲའི་ངེད་ཅེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(284-286) ཡེ་ཤེས་སྣེས་བསྡུར་པ་ལ། དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ། པོད་ཧཱ་ཎ་པར། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་བཅུ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།(35-39) འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(43-44) སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཆམ་གྱངས།(44-46) འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(46-48) འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(50-54) འཕགས་པ་ཙན་དན་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(54-56) འཕགས་པ་སའི་

དབང་པོ་ཆེན་པོའི་གཟུངས།(60-62) འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ།(71-85) འཕགས་པ་གཟུངས་ཆེན་མོ།(90-92) འཕགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་རྣམས་བསྡུར་ཅིང་སྣད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ།(102-104) པོད་ཪ་པ།བར། འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། བམ་པོ་བཅུ་དང་ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ། བསྡུར་ཅིང་སྣད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ།(151-273) པོད་ཪ་པ།བར། སྒོང་ཆེན་མོ་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ།(63-87) བམ་པོ་གཉིས་པ། བསྡུར་ཅིང་སྣད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ་ལ། སྨད་ནས་ལོ་སྟོ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་ཆག་ལོའི་རྒྱ་དཔེ་དང་བསྟུན་ནས་ཞུས་པ། རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ།(87-117) འཕགས་པ་རིག་པའི་རྒྱལ་མོ་སོ་སོར་འབྱང་བ་ཆེན་མོ།(117-138) རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་བསིལ་བའི་ཚལ་གྱི་མདོ་ཆེན་པོ་དང་།(138-150) གསང་སྔགས་ཆེན་མོ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་མདོ།(150-156) འཕགས་པ་རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ཆེན་མོ་རྒྱལ་བ་ཅན།(186-191) འཕགས་པ་དབང་བསྒྱུར་བའི་གཟུངས།(195-196) འཕགས་པ་དཀྱིལ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(196-198) འཕགས་པ་གཙུག་གི་ཧོར་བུའི་གཟུངས།(200-202) འཕགས་པ་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གཙུག་ཏོར་ཆེན་པོ་རབ་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(243-248) ཀུན་ནས་སྐྱོར་འཇུག་པའི་འོད་ཟེར་གཙུག་ཏོར་དྲི་མ་མེད་པར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དང་དམ་ཚིག་ལ་ཆམ་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(250-259) པོད་ཪ་པ།བར། འཕགས་པ་བེ་ཅོན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(37-39) འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(39-40) འཕགས་པ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆམ་པར་སྦྱོང་བའི་གཟུངས།(40-41)འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇིགས་པ་རབ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(41-43) འཕགས་པ་འགྲོ་ལྔའི་རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(43-45) འཕགས་པ་རྒྱལ་མཚན་རྟེ་མོའི་དཔུང་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(45-46) འཕགས་པ་སྤྱོ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་དང་།(47-52) འཕགས་པ་བྱ་མང་པོ་རྣོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(52-52) འཕགས་པ་རོ་ལངས་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(52-56) འཕགས་པ་མཚན་མོ་བཟང་པོའི་མདོ།(56-58) འཕགས་པ་གཞད་འབྱམ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་མདོ།(61-61) འཕགས་པ་རིམས་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གཟུངས།(62-63) འཕགས་པ་ཡངས་པའི་ཐོང་ཁྱོར་དུ་འདུག་པའི་མདོ།(63-67) འཕགས་པ་གསེར་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་རྣམས་བསྡུར་ཅིང་སྣད་

གསར་བཅད་ཀྱིས་བཙོས་པ།(103-105) འཕགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བཟང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(128-129) མདོ་ཆེན་པོ་འདུས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།(137-146) འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(146-149) མདོ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་བ་དང་ཀུན་དུ་རྒྱུ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པའི་མདོ། ཡེ་ཤེས་སྙེ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབ།(149-162) འཕགས་པ་སྒྲིབ་ཆེན་པོ།(163-175) འཕགས་པ་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལེའུ་གཅུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ།(175-180) འཕགས་པ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་གཟུངས་རིམས་ནད་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པ།(202-202) པོད་ཪ ཅ ེ་པར། འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཞལ་བཀྲ་གཅིག་པའི་གཟུངས།(137-139) འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(150-151) འཕགས་པ་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་མཛེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་དང་།(175-176) འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་མི་འཇིགས་པ་སྐྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཆམས་བསྒྲུངས་ཅིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཙོས་པ།(176-177) འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་གྱིས་བརླབས་ནམས་ཅན་ལ་གཟིགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་པ་ཀུན་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ།(180-199) པོད་ཪ ཆ ེ་པར། འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་ཡ་གྱལ་རོ་རྗེ་ཆམ་པར་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(200-202) འཕགས་པ་དཔལ་ཆེན་མོའི་མདོ་དང་།(234-235) དཔལ་གྱི་ལྷ་མོའི་མཆོད་བརྟུ་གཉིས་པ།(235-235) ལག་ན་རོ་རྗེའི་སྟིང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་རོ་རྗེ་ཆམ་པར་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།(265-266) དེའི་བཤད་རྒྱུད་རོ་རྗེ་རི་རབ་ཆེན་པོའི་ཤེ་མོའི་ཁང་བ་བཞེགས་པའི་གཟུངས།(267-295) པོད་ཪ ཇ ེ་པར། འཕགས་པ་རོ་རྗེ་མི་ཕམ་པ་མེ་ལྟར་འབར་བ་རབ་ཏུ་ཚོངས་ཟིན་ཅིང་ཐུབ་པའི་གཟུངས།(1-4) འཕགས་པ་ལག་ན་རོ་རྗེ་བཀྲའི་སྟིང་པོ་ཆམས་བསྒྲུངས་ཅིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཙོས་པ།(5-6) འཕགས་པ་སྒོ་བས་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ།(8-19) འཕགས་པ་མེ་ཁ་ལའི་གཟུངས།(105-111) འཕགས་པ་རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབུགས་ཆེན་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཆམས་ཡེ་ཤེས་སྒོ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུངས།(112-112) བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚེགས་སུ་བཅད་པ།(262-263) དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚེགས་སུ་བཅད་པ།(263-264) བསྐྱན་འགྱུར་ལས། བསྒོད་ཚོགས་པོད་ཪ ཀ ེ་པར། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐུབ་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྒོད་པ་སྨོན་དོན་གྱིས་མཛད་པ།(61-62) སྡེ་ཚོགས་ཪ ང ེ་པོད་དུ། ལུགས་ཀྱི་བསྐྱན་བཅོས་ཤེས་རབ་སྒོང་བུ།(103-113) རྒྱ་བོ་གསོ་ཐིགས་སོགས་འགྱུར་གཞུང་ཆོས་ཚན་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་བཞུགས་ཤིང་།(113-116) བཀའ་བསྐྱན་དུ་

བསྟུ་སྒྲིག་གནང་བའི་ལོ་སྟོན་བའི་ཁྲོད་འགྱུར་ཆེས་མང་བའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་ཡིན།

སྐབས་དབའ་བཤེས།

བསྟན་པ་སྐྱ་དར་སྐབས་ཀྱི་ལོ་སྟོན་བ་རབ་དགུའི་ནང་ཚན་གཞོན་གསུམ་སྐྱེ་སྐུ་ཅོག་ཞང་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ། ཁོང་ནི་འཕན་ཡོའི་ཡུལ་དུ་ཟུམ་སྐ་བ་ཡིན་པའི་ཡབ་སྐ་བ་ཟློ་ལྡན་དང་ཡུམ་འབྲོ་བཟའ་རྗེ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྱུང་བ། ཉང་ཚོས་འཕྱང་དུ། སློབ་དཔོན་བོ་ཏྲི་ས་ཀ་དང་འབྲོ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་དང་རྫོང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་བསྒྲུབ་པ་དང་།① ཡང་སློབ་དཔོན་བོ་ཏྲི་ས་ཀ་དང་ལོ་སྟོན་བ་འབྲོ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་རིག་སྔགས་ཕྱི་མ་རྣམས་བསྒྲུབ་ཅེ།② ཞེས་དང་། ཡང་དེར། གོང་གྲལ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་བཞུགས། གཡོན་གྲལ་ལ་རྩོད་ཀུའི་རྒྱལ་མཚན་དང་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་གཉིས་གང་རྩེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་③སུ་གསོལ་བ་ལ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ནི་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་བཞུགས་དུས་ནས་ལོ་སྟོན་ཆེན་པོའི་གྲས་སུ་ཚུད་ཟིན་པ་གསལ་པོར་དེས་ཐུབ། དུས་སྐབས་དེར་སློབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་ཤྲི་ལ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་བསམ་གཏན་མཁན་པོ་ཧྭ་ཤང་མ་ཧ་ཡན་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་གླེང་ཡོ་ཁྲིད་ཀྱི་གཞིའི་སྟོང་། ལྷན་གྱི་གཞིའི་སྟོང་། པོད་ཁ་ཤ་ཟ། ཀོ་ཞགས་ཀྱི་གཞིའི་སྟོང་། སྐྱན་གྱི་གཞིའི་སྟོང་། པོད་གཡ་ས་

---

① ཉང་ཉི་མ་ངོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྱང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ཕྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས286ཀྱི་གསལ།

② ཉང་ཉི་མ་ངོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྱང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ཕྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས283དུ་གསལ།

③ ཉང་ཉི་མ་ངོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྱང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ཕྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས283དུ་གསལ།

ཀྱ། སྐྱན་གྱི་གཞིའི་སྐད། གོས་ཀྱི་གཞི། སྤ་བཀྲང་གི་གཞི། ཀོ་ཏྨིའི་གཞི། ལས་ཀྱི་གཞི། དམར་གསེར་ཅན་གྱི་གཞི། ལོ་པཊ་གི་གཞི། སྤོ་བའི་གཞི། གསོ་སྦྱོང་བཞེག་པའི་གཞི། གནས་མལ་གྱི་གཞི། ཚོང་པའི་གཞི། དབྱེན་གྱི་གཞིའི་སྟོད། པོད་ཪ་ངེས་ཀ། དབྱེན་གྱི་གཞིའི་སྐད་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བམ་པོ་བཟུ་དང་དགུ་བ། པོད་ཪ་ཀེས་པ། དགེ་སློང་མའི་ཆམ་འབྱེད་ཤོ་ལོ་ཀ་བཅུད་སྟོང་བཞི་བཟུ་དང་བམ་པོ་བཅུ་དགུ་བཅུ་པ། ལོ་སྟེ་བ་བཏེའི་དཔལ་གྱི་ལྷུན་པོའི་འགྲུར་ལ། སྐར་ཡང་ལོ་སྟེ་བ་བཏེའི་དཔལ་བཟེགས་བཟང་ཐུབ་ཀྱི་ཚེགས་སུ་བཅད་པ་སྟད་པ་བམ་པོ་སྟེད་དང་གཉིས་པ། འགོས་ལོ་ཐ་མའི་ཚེ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཅུད་སྟོང་བཞི་བཟུ་དང་བམ་པོ་གསུམ་ལ། སྐྱབས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་སུམ་ཅུ་བ།(174-175) འདུས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཔལ་གྱི་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གསུམ་དང་ལེའུ་བཞི་པ་དཔལ་བཟེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར།(226-297) པོད་ཪ་ཟེ་ས་ལས། ཆུམ་པར་ཐོལ་བའི་ལམ་ལ་སྐྱབས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་མདོ།(131-139) འཕགས་པ་གནས་འཇོག་པའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་ཉི་ཁ་བ་དཔལ་བཟེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་པ།(263-268) འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣོག་ས་བརྩེད་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཅོ་ལྔ་ད་དཔལ་བཟེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་པ།(287-289) སྤྲགས་སྒོགས་སྐོར། རྒྱུད་ཪ་བ། པོད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་སྐྱལ་བ་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། རྒྱུད་ཪ་ཇ། པོད་དུ། འཕགས་པ་རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལེའུ་བཞི་པ། རྒྱུད་ཪ་ཉ། པོད་དུ། འཕགས་པ་དགོངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེད་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། རྒྱུད་ཪ་ཊ། པོད་དུ། འཕགས་པ་དགོངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེད་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ

འདས་ལ་བསྟོད་པ་དཔལ་ཅོ་ཉེ་འཛིན་གྱི་དབྱངས།(231-231) བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་དཔལ་ཅོ་ཉེ་འཛིན་གྱི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་བཤད་པ་གཉིས་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་ཞི་བ་འཆོས་མཛད་པ།(231-237) ཤེར་ཕྱིན་ཀ། ཁ།ཡོངས་བྱ། ཤུད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པ། ཁ་ཅིག་ཏུ་མ་ཆེད་ཀྱང་སྐད་རིགས་གང་མང་ལ་མཁེན་རུ་ཡངས་པ་ཉད་ཚོས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་བོད་ཡིག་རིགས་ཀྱི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཤེས་པའི་ལེགས་བྱེད་ཀྱི་མ་[1]རྣ་ཐིས་པའང་མཐོང་། འདི་དང་གཡུ་ཐུར་སྐྱིང་པོ་དང་། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་གསུམ་ལ་ལོ་ཙྪ་བ་གཞོན་གསུམ་དུ་བགྲངས་པའི་སྟོལ་ཡང་འདུག ལོ་ཙྪས་ཞིབ་ཏུ་མ་ཆེད་ཀྱང་སྐད་རིགས་གང་མང་ལ་མཁེན་རུ་ཡངས་པ་ཉད་ཚོས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་བོད་ཡིག་རིགས་ཀྱི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཤེས་པའི་ལེགས་བྱེད་ཀྱི་མ་[2]ཞེས་པས་ཤེས་ཐུབ་ལ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ཚེས་གང་ཡོད་གསལ་བོ་མ་ཆེད།

ལེགས་སྦྱིན་ཀྱི་མ།

འདི་ཉིད་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་སྔོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། རྣམ་གྱི་ཡིག་ཚང་དུ་ལོ་ཙྪ་པའི་མཚན་བགྱངས་སྐབས་ལུ་ལེགས་སྦྱིན་ཉི་མ་[1]རྣ་ཐིས་པའང་མཐོང་། འདི་དང་གཡུ་ཐུར་སྐྱིང་པོ་དང་། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་གསུམ་ལ་ལོ་ཙྪ་བ་གཞོན་གསུམ་དུ་བགྲངས་པའི་སྟོལ་ཡང་འདུག ལོ་ཙྪས་ཞིབ་ཏུ་མ་ཆེད་ཀྱང་སྐད་རིགས་གང་མང་ལ་མཁེན་རུ་ཡངས་པ་ཉད་ཚོས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་བོད་ཡིག་རིགས་ཀྱི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཤེས་པའི་ལེགས་བྱེད་ཀྱི་མ་[2]ཞེས་པས་ཤེས་ཐུབ་ལ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ཚེས་གང་ཡོད་གསལ་བོ་མ་ཆེད།

---

① ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཚོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཙུད། བོད་ཡིག་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་བར་གཞི་རྩོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞེངས་གཉིས་པ། ཤོག་དོན363ལ་གསལ།

② ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཚོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཙུད། བོད་ཡིག་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་བར་གཞི་རྩོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞེངས་གཉིས་པ། ཤོག་དོན314ལ་གསལ།

གཞུང་ཚིག་རིང་པོ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཁོན་པ་དང་རྒྱལ་མོ་ཚ་བ་རོང་གི་རྒྱལ་དུ་ཡིན། སྤོབ་དཔོན་བཅོན་ཅི་རོ་ཙ་ན་རྒྱལ་མོ་རོང་དུ་མཐའ་སྐྱོད་བཏང་དུས་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བི་རོའི་མདུན་ནས་དབང་དང་གདམས་པ་མང་དུ་གྲངས་ཤིང་བི་རོའི་སྤོབ་མར་གྱུར། གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཉིར་ལྷའི་གྲས་སུ་གྲགས། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། ཆོས་མའི་རྒྱུད་འགྲེལ་[1]དང་། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཀུན་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་དག་སྨོན་པའི་རྒྱུད་དང་། པོད་ཤ་ཆེ་བས། རྗེགས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། བཀྲ་ཤིས་མི་འགྱུར་བར་གསལ་བར་གནས་པའི་རྒྱུད། པོད་ཤ་ངེ་བས། རྗེགས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐིག་ལེ་རྒྱ་མཚོ་གནས་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་སོགས་བཞུགས་སོ། །

རབ་རྒྱས་ཀྱི།

བཅོན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཅོན་གྱི་སྐབས་ཐུབ་སྐྱར་ལ་མཁས་པར་མཉིན་པས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་རྗེས་འཇུངས་པཎྜི་ཏའི་གསུང་གི་བསྒྱུར་བཅོས་སོགས་པོད་ཡིག་དུ་བསྒྱུར་པ་མཛད་པའི་ལྷན་གཅིག་ཏུ་ཡིན་དགོས་པ་ལྟེ་བུར་མཛད་ཞིང་། གོང་གི་དཔྱད་འཛས་ལྟར་ན་འདི་དང་དེང་གི་བརྒྱུད་ཕྲན་ཚན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་དཔྱད་འཛས་ལྟར་ན་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཅན་གྱི་བུ་ཁྲི་གཉིགས་སམ་སང་ཤི་ཏ[2]ཞེས་པས་མཚན་དེ་དག་བར་གྱི་འཕེལ་བ་ཤེས་ཐུབ་པ་དང་། མཚན་གྱི་མཇུག་ཏུ་རྒྱ་ཏ་སྐྱར་བ་ནི་བོ་ཏྲི་ས་ཏྭའི་མཚན་ཤུན་རབ་ཀྱི་ཏའི་ཟུར་གྱི་རབ་ཀྱི་ཏ་འདི་ཆོས་ཀྱི་མིང་མཐར་ལྡན་པ་སྟེ[3]ཞེས་པས་ཐ་རྒྱ་དང་རྒྱ་རབ་ཀྱི་ཏ་གཉིས་གསལ་བར་བྱེད་ལ། སྒོ་

---

① དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཁྱེར་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོན190རྟ་གསལ།

② དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཁྱེར་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོན189རྟ་གསལ།

③ དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཁྱེར་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོན190རྟ་གསལ།

ཐུབ་ཏའི་སྐྱ་དེ་སྤུར་ཡང་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པ་ལ་རིན་ཆེན་འཚོ། དེ་ཚམས་ནི་འོ་པཊ་གཅིག་ཏུ་དོས་འཛིན་དགོས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་མོད་ཀྱང་། གནམ་གྱིས་ས་བཀབ་པ་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཚམས་ཀྱི་ཆོས་འགྱུང་དུའང་སང་ཤེ་ཏ་དང་རབྦ་རབྷི་ཏ་སོགས་ཁ་ཁེར་བཐབས་པས་ཐོ་རངས་བདག་འདུ་བས་ནི་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་པར་མི་ཆུས་ཤིང་། གང་ལྟར་ཆོས་འགྱུང་མཁས་དགའ་ཁྱེད་ལས། ཐ་རཏྣའི་མིང་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་ཡིན་པ་འདུ་བ་སོགས་ནག་ཅོག་ཆེ་བར་སྣང་ངོ་[①]ཞེས་པ་ལྟར་བཅས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུངས་ཀྱི་ཡང་ཁུངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ཐོས་ཚེ་ཐོས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུག

གཙུབས་ནམ་མཁའི་སྐྱིང་པོ།

གདུང་རུས་འདི་ལ་སྐྱབས་སུ་ཐིས་པའང་མང་པོ་མཐོང་། ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག་ལས་ཚིག་ཅོ་ནམ་ཀ[1]ཞེས་མཁན་པོ་ནམ་གའི་སྐྱིང་པོའི་མཚན་གཞན་སྨོས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་མིང་ངམ་གང་ཡིན་བརྟག་པར་བྱ། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་སྨོད་ཅམ་དུ་གཉལ་སྐད་ཉང་དཀར་མདའ་ཤམ་བུང་སྐུ་འཕྲུངས། མཁན་པོ་བོ་ཆེ་ས་ཏ་ལས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ཞིང་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་སོགས་སུ་ཞབས་ཏེ་ལོ་ཆུ་ཚོད་ལ་མཁས་པར་བསྟབས། སྨོད་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ལས་དབང་དང་གདམས་ངག་མང་དུ་ཞུས་ཏེ་སྒོ་བག་མཁར་ཆུ་དང་། བག་དམར། དགེ་རི་སྤུང་དམར་ཕུག་པ་སོགས་སུ་བྱོན་ནས་སྐུབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིག་འཛིན་བརྙེས་ཤིང་། གྲུབ་ཐོབ་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔའི་ཡ་གྱལ་དུ་བགྲངས། ཆོས་འཁྱུད་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྤངས་ཚེའི་བཙུད་ལས། སྨོག་དཔོན་ཆུ་ཀ་རས། ཡང་དག་སྐུབ་པ་ཤར་ཕུས་ལྷུང་ལེགས་ལ་འགྲེལ་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུ་མཛད་ནས་བཤད། ཡང་དག་ལྷས་ཀྱི་ལོག་པ་དང་འདྲ་བ་ལ་དེའི་སྐྱིང་དང་འདྲ་བའི་མེ་ཏོག་མ་གནང་ནས། ལོ་གཅིག་མས་གནང་ཞེས་ཟབ་ཆོས་ཀུན་དུ་བསྐྲུངས་པས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཞལ་མཐོང་དོངས་གྲུབ་ཐོབ་ནས་རྟགས་ཀྱང་བྱིས་སྐུ་བཞད་པ་[2]སོགས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་རྟགས་མང་དུ་མཛད་པའི་སྐྱེས་ཆེན་ཀུན་དགའ་བོ་ཐོག་ཡིན། ཁོང་ཉིད་ཀྱང་བོ་ཅོ་ཅ་དང་འདྲ་བར་མཐུག་མཐའི་སྐྱིང་པོ་སྤངས་ཚེའི་བཙུད་ད། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་གོང་བཞི་པ་སོགས་ཀྱང་བཞི་ཅོ་ཅ་དང་འདྲ་བར་མཐུག་མཐའི་སྐྱེས་ཆེན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཉིད་ཀྱང་བཅོ་ཅོ་ཅ་ན་དང་འདྲ་བས་མཐུག་མཐའི་སྐྱིང་པོའི་ཞལ་ཏ་ཆོས་ཀུན་ལ་ཞུས་ཏེ་ཟབ་ཆོས་ཀུན་དུ་བསྐྲུངས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིག་འཛིན་བརྙེས་ཤིང་

ཡོན་ཏན་མདོར་བཤད་པ། དགེ་སློང་ནམ་གའི་སྐྱིང་པོ་དང་པོ། བཅོན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ། རབ་ཏུ་ཐུང་ནས་དགོན་སར་དམ་བཅས་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་སྒྲུབ་ལ་སྙོགས་པ། དབྱངས་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཡི་དམ་དུ་བྱེད་ཀྱི། བསམ་གཏན་གྱི་མཁན་པོ་མན་ཆད་ཤང་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁ་ཅོན་ལ་ཅིག་ཅར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་ནོ། བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པ། ཕ་སེང་གེ་ལས་བྱ་ལྟ་བུའང་བྱུང་བ་ནི། བེའུ་སོང་ཆུ་ཤང་ལྟ་བུའི་སྲོལ་བས་དཔལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་འདྲ་བའི་སློབ་མ་བྱུང་དོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་བསྟོད་ཅིང་། འཕགས་པོ་ནམ་གའི་སྙིང་པོས། །ཁྲི་[1]ཤིན་ཡོང་གི་སྐུལ་པ་ལ། །མཆོད་པ་བགྱིས་པ་ལས། སྐུ་གཟུགས་ལས་འོད་བྱུང་ངོ། སྐར་ཡན་ཡོག་གི་དབེན་སར་བཞུད་པའི་ཚེ། མཆོན་སྣ་ལྟའི་སྐྱིན་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ལས་སྟོགས་པའི་ཡུལ་མཆན་བྱུང་དོ། ཚེ་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཡི་དམ་དུ་བླངས་ནས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ཆུ་ཐོག་ཏུ་ཆོས་ལམ་སྐོན་ཞིང་། དབྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པའི་ཡི་དམ་མཐར་ཕྱིན་ནས། ཚེ་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ལམ་སྐོན་ཞིང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་མཚམས་སུ་ཐོང་དེར་འཕྱིང་བའི་སྐྱིན་པོ་ཐུབ་ཅིང་། དེའི་རྣམས་ཀྱང་མིང་སྔར་བཞིན་ལ་འགྱུར་བར་གནས་ཡོད།

ཁྱད་པར་ཁ་ཅིག་དུ་ཆོས་ལམ་སྐོན་ཞིང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐུབ་ཅིང་། དེའི་རྣམས་ཀྱང་མིང་སྔར་བཞིན་ལ་འགྱུར་བར་གནས་ཡོད།

ལ་སོགས་པས་མཛད་ཅེས་འགོད་ཡོད་པར་གཟིགས་ན། ཁོང་ཉིད་མདོ་སྡད་དུ་བྱོན་པའི་དུས་ནི་ཉ་ལམ་བཅན་པོ་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་བཅན་གྱི་སྐུ་རིང་ཕྱེ་ལོ812ལོའི་ཕྱིས་ཅམ་དུ་ཡིན་དགོས་པར་འདུག དགེ་སློང་སྡུག་ཡེ་ཤེས་དབྱངས་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚུལ་བཞད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིག་ཚང་དེར། སྡུག་ཡེ་ཤེས་དབྱངས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ལོན་ཏེ། རྒ་འི་ལོའི་སྟོན་སྐ་ར་བ་ཆོས་བརྒྱད་ལ། ཁྲི་གཉའ་ཡོག་མདའ་ན། ཚིག་ཅ་ནམ་གའི་སྐྱིང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛོད། ཅེས་པས་ནམ་མཁའི་སྐྱིང་པོས་མཛད་སྐྱོང་ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་གསལ་བོར་མཛད་པ། ཡིག་ཚང་དེར་ད་དུང་མཁན་པོ་ནམ་མཁའི་སྐྱིང་པོས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལ་བསྟོད་པའི་ཚིག་འགའ་བཞུགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐུབ་མཐའ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ། གཏིང་ཟབ་ཅིང་ཡང་དག་པ། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་ན་ཡང་

དགའ་སྟོན་དུ། རྒྱ་ནག་པོའི་ལོ་ངོ་ཐུན་ཀ་ལེགས་ཀོང་དང་། ཁྱུང་པོ་རྩེ་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་བྱས[1]ཟིར་བ་ལ་ལོ་ངོ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ལ་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པར་མ་ཟད་དེ་ལས་ཆོས་མང་དུ་བསྒྱུར་པ་མཐོང་། ཉེ་དུས་ཀྱི་བརྒམས་ཆོས་དག་ན་ཁྱུང་པོ་རྩེ་རྩེ་འམ་ཁྱུང་པོ་རྩེ་རྩེ་ཉིད་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་ཏུ་བགྲངས་ཏེ་བརྩོད་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་མ་ཆེད་པས་བརྩོད་དུ་མེད་མོད་ཀྱང་། ཁོ་བོའི་བསམ་ཞིབ་ཏུ་ལོ་ངོ་བ་འདི་ཉིད་དང་ལོ་ངོ་བ་ལྷན་རྩེ་རྩེ་ཞེས་བ་ཁ་གཉིས་ལོ་པཾ་གཅིག་དང་། ཁྱུང་པོ་རྩེ་རྩེ་ནི་ལྷན་རྩེ་རྩེ་མང་གི་ལོ་ངོ་ཐུན་ཀ་ལེགས་ཀོང་དང་། ལྷོ་ལྷུང་གྲུ་གོང་དང་། འོག་གོམ་དབུས་གོང་དང་། ཁྱུང་པོ་རྩེ་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་བྱས། རྒྱའི་ཏུ་ཤད་མ་ཀོ་ལེ་སྒྲུབ་ཏུངས་ནས་ཆོས་བསྒྱུར་པ་ལས། ཐ་རྒྱལ་ཤེས་རབ་འབུམ་ཐོག་མར་བསྒྱུར་པའི་ཚེ[2]ཞེས་པས་ཡི་ཤེས་དབང་པོས་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་

---

① དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སློབ་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དེས་སྒྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོན191པར་གསལ།

② དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སློབ་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དེས་སྒྲུན་གང་། 2006ལོ། ཤོག་དོན191པར་གསལ།

སྟོང་དང་། ལོ་སྟོང་བ་འདི་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་སྟོང་བྱས་ཟེར་བ་དེ་ལ་དེང་གི་བརྩམས་ཆོས་འགའ་རེས་གོ་བ་འབྱུལ་ནས་ལོ་སྟོང་བ་འདི་གསུམ་རྒྱ་ནག་གི་མིར་རོས་བཟུང་ཡོད་ཅིང་། རྒྱའི་གྱུང་གོའི་ལོ་སྟོའི་ལོ་རྒྱས་སོགས་སུའང་ལོ་སྟོང་བ་འདི་གསུམ་རྒྱ་ནག་གི་མི་ཤ་རོས་བཟུང་ཞིང་ཐོད་ཀ་ཉིས་སུ་བྱིས་ཡོད་པ་མཐོང་ཐོས་དོན་དུ་ལོ་བཅ་གཅིག་ཏུ་རེག་སྟེ། གནས་ཚུལ་འགའ་རེས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་མ་མཐོང་ལ་གནས་ཚུལ་རགས་རིམ་ཙམ་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་རོ། །

འགོས་གོམ་དབྱལ་གོང་།

འདི་ལ་ངེག་གོམ་དགུས་ཀོང་དང་ངེག་གོམ་དབུལ་གོང་ཅི་རིགས་སུ་བྱིས་ཡོད་པ་མཐོང་མོད་དོན་དུ་ལོ་པཅ་གཅིག་ཏུ་རེས། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བྱོན་ཞིང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྒྲབས་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། གནས་ཚུལ་རགས་རིམ་ཙམ་གོང་དུ་བྱན་ཀ་ལེགས་གོང་གི་སྒྲབས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་རོ། །

ཁྱིམ་གྱི་སྐྱིང་པོ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། ལོ་རྒྱས་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟེན་གྱང་ཚོང་གི་འགྱུར་ལ། མདོ་མང་སྐོར་པོད་༸ས།ེ པར། འཕགས་པ་དགའ་བ་ཅན་གྱི་མདོ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉེས་བརྒྱ་བ།(268-271) ལོ་སྟོ་བ་ཁྱིན་གྱི་སྐྱིང་པོས་བསྒྱུར་ཏེ། བརྟེ་དེ་ཤ་ཅོ་རྒྱས་ཞུས་པ་བཅས་སོ། །

འཕྲོག་མི་ཁྱེའུ་རྒྱུང་ལོ་སྟོ་བ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་ཤིང་། ཐུབ་པོའ་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྷའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། གདུང་བྱས་འཕྲོག་མི་དང་རྟེན་ཁྱིམ་པ་སྐྱེ་སྤགས་འཆང་གོས་དཀར་ལྷུང་ལོ་ཅན་ཡིན། གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ལོ་ཙྪ་མཁྱེན་པས་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གྲགས། སློབ་དཔོན་པད་མ་འབྱུང་གནས་ལས་དབང་དང་གདམས་ངག་མང་དུ་ཞུས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་མཇད་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའི་བྱ་རྣམས་ལྟ་སྤངས་དང་སྤྲིགས་མཇུབ་ཀྱིས་འགྲུགས་

པར་ཞུས་པས། གྱུབ་མཐའ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལས་ཁྲིད་ཆུང་ལོ་ཡིས་ནས་མཁའི་བྱ་རྣམས་ཟིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །①

ཚོ་སྟ་བ་མཐུ་སྟེ་ལམ།

བོད་སྐད་དུ་འཇམ་དཔལ་གོ་ཆ་ཟེར་ཞིང་། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་བསྐྱངས་ལ་མཁས་པར་མཁྱེན་པས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་རྗེས་འཇུངས་པཎྜི་ཏའི་གསུང་གི་བསྟན་བཅོས་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་མང་དེ་སྤྱན་ཐག་ཏན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཤི།ལོ་དུ། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་འདྲུག་པ།(1-91) རྒྱུད་ཤུ།ལོ་དུ། འཕགས་པ་རྟོ་རྗེ་རྩེ་མོར་བྱ་བ་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་པ་སྔངས་རྒྱས་གསལ་བས་མཛད་པ།(176-186) སེམས་ཅམ་པ་ཤི།ལོ་དུ། དགེ་བའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བི་ཀ་མ་ཤྱི་ལའི་པཎྜི་ཏ་ངན་སྤྲིས་མཛད་པ།(162-166) བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་སྟོང་དོན་ཚན་གོ་མིས་མཛད་པ།(166-167) སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་བའི་འགྲེལ་བ་སྟོང་དོན་ཤུན་རཀྵི་ཏས(ཞི་བ་འཚོས)མཛད་པ།(167-184) སྒྲས་རབས།ལོ་ཏུ། སྒྲས་པའི་རབས་སྤུམ་ཙུ་རུ་བའི་ཤེས་རབ་སྟོང་དོན་དཔལ་བོས་སྒྲུབ་པ།(1-135) ཆོ་ལོ་ག་སྤུམ་སྟོང་ཕྱེད་དང་བཞི། བམ་ཡོ་བཅུ་གཉིས་པ་སོགས་ཆོས་ཚན་ཉི་ཤུ་ལྷག་བཞུགས་སོ། །

དབལ་ཕྱི་སྐྱིང་པོ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་འགྲུབས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་ལག་སོན་མ་བྱུང་། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀ།ལོ་དུ། གདུང་སྲེག་པའི་ཆོ་ག་ཡ་ཧོ་གས་མན་ངག་ཏུ་བཙུམས་པ་སོགས་བཞུགས།(285-285)

བཟང་སྐྱོང་།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འགྲུབས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་

---

① ཞོ་ཤུལ་གྱགས་པ་འབྲུང་གནས་དང་རྒྱལ་བ་སྤོ་བཟང་མཁས་གྲུབ། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད། གན་སུའུ་མི་རིགས་དལེ་སྐྲུན་ཁང་། 1992ལོ། ཤོག་ངོས1245ནུ་གསལ།

འགྱུར་ལ། མདོ་མང་སྐོར་ལས། པོད་ཪ་ལས། འཕགས་པ་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་ཀེའི་སྡིང་པོ་བམ་པོ་གསུམ་དང་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལོ་ངོ་བ་བཟླ་བཟང་སྐྱོང་གིས་བསྒྱུར་ཅིང་། ལོ་ངོ་བ་བསྟེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ཞུས་པ།(91-245) མདོ་པོད་ཪ་ཤ་ལས། འཕགས་པ་རྩ་འཕངས་པའི་མདོ་བམ་པོ་གཉིས་པ། ལོ་ངོ་བ་བཟང་སྐྱོང་གི་འགྱུར་ལ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བཅོས་པ།(267-275) འཕགས་པ་དཀོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་མདོ།(304-305) པོད་ཪ་ས་ལས། འཕགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་མདོ་ཨོ་ལོ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་པ་ལོ་ངོ་བ་བཟང་སྐྱོང་གིས་བསྒྱུར་ཅིང་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ཞུས་པ།(253-254) བསྟན་འགྱུར་ལས། འདུལ་བ་ཪ་སུ་ལས་དུ། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཡི་ཐུག་བཀོད་པའི་འོས་ལོ་བཙུན་པ་དགེ་སློང་བཀྲ་གཉིས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ།(141-147) འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་བ་སྤྲོས་དཔོན་དགྱེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

དབལ་གྱི་ཕྲེང་བ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཐུབ་སྐྱེས་ལ་མཁས་པར་མཁྲེན་པས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་རྗེས་འཇུག་པའི་གསུང་གི་བསྟན་བཅོས་སོགས་པོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་མཛད་དེ་ལོ་ངོ་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། མདོ་སྡེ་པོད་ཪ་ས་ལས། འཕགས་པ་མིའམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ།(254-319) ལོ་ངོ་བ་བཟྲེ་དཔལ་གྱི་ལྷུན་པོ་དང་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་པ། པོད་ཬ་ཅ་ལས། ཤངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་བདུན་པ་ལེའུ་དགུ་པ།(1-77) འཕགས་པ་རྩ་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ་བམ་པོ་ལྔ་པ།(84-126) ལོ་ངོ་བ་དཔལ་གྱི་ལྷུན་པོས་བསྒྱུར་ཅིང་། ལོ་ངོ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ཞུས་པ། འཕགས་པ་སྡུན་ལ་སྐྱབས་ཀྱིས་གདབ་པ། རྒྱུད་སྡེ་ཪ་ལས་དུ། འཕགས་པ་དོར་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་གནས་པ་གསང་བ་དམ་པ་གསང་བའི་ཚོ་ག་ཞིབ་མོའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་པ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་བསྟོད་པ་ཆམ་པར་དག་པར་གྱིས་པ། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་པོད་ཪ་ཀ་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཚན་ལ་བསྟོད་པ།(101-102) གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་བསྟོད་པ།(102-102) བདེ་བར་གཤེགས་པ་

ལུམ་ཆུ་ཚ་ལྟའི་བསྟོད་པ་མཚན་རིན་པོ་ཆེས་སྨས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱམས་སྨོན་དཔོན་མ་ཏི་ཅོ་ཏྲས་མཛད་པ།(102-104) ཚོགས་བརྒྱད་པའི་བསྟོད་པ་དཀོ་བསྟེན་མཐའ་ཡས་ལྷས་མཛད་པ།(104-104) དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བསྟོད་པ་སྨོན་དཔོན་མ་ཏི་ཅོ་ཏྲས(བློ་གྲོས་སྡེ་ཚོགས་ཀྱིས་)མཛད་པ།(104-105) དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་བ་སྨོན་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་མཛད་པ་(105-109) རྣམས་བཞུགས་སོ། །

བསྟོད་དཔལ་འབྱོར།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་སྐྱེན་གྲགས་ཅན་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེག་ཡིན། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། འདུལ་བ་པོད་༸ བ ེ་པར། འཕོར་ལོ་དང་པོར་གཏོགས་པ་མ་ཚང་བ་ཁ་བསྐང་བ་འདུལ་བ་ལུང་ཐུན་ཆོགས་སྐོ་བརྒྱད་ཀར་རྫོགས་པ་ཤེ་ལོ་ཀ་ཆིག་ཁྲི་བདུན་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དགུ་བ།(20-292) བསྟོ་སྐྱོན་ཡིས་བརྗོད་ཀྱི་རྣོལ་ལ། འཕགས་པ་དཀོན་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐྲེད་བ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ལས། ནོར་བུ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པ་མཐར་ཐྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་པོ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་བསྡུས་པ་ལ། དཔལ་བཟེགས་སོགས་ཀྱིས་ཞུས།(1-275) པོད་༸ བ ེ་པར། འཕགས་པ་རིན་ཆེན་བྱ་བ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤོ་ལོ་ཀ་བྱུག་ཅུ་བ། ལོ་ཙྪ་བ་བཟེ་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་བསྒྱུར་ཅིང་། ལོ་ཙྪ་བ་བཟེ་དཔལ་བཟེགས་ཀྱིས་ཞུས་པ།(144-159) པོད་༸ ཆ ེ་པར། འཕགས་པ་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དཀར་ཆག་ཆེན་མོ་ཆམས་སུ་བམ་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་བམ་པོ་ལྔ་ཅུ་ཚ་ཙམ་ལས་མེད་པ། བཟེ་ཐ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་བསྒྱུར་པ།(111-115) པོད་༸ ཡ ེ་པར། འཕགས་པ་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་བསྟོ་བ་ཞོ་ལོ་ཀ་

བཞི་བཅུ་བ། ལོ་སྟོ་བ་བརྒྱ་ཡི་ཤེས་སྐྱིང་པོས་བསྐྱར་ཅིང་། ལོ་སྟོ་བ་བརྒྱ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ཞུས་པ།(79-81) འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་བཟང་བཞག་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གོ། ལོ་སྟོ་བ་བརྒྱ་ཡི་ཤེས་སྐྱིང་པོས་བསྐྱར་ཅིང་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ཞུས་ཆེན་བཀྱིས་པ་དང་། བསྟན་འགྱུར་མདོན་པའི་སྡེའི་ཾ ཐུ ཽ་པོད་དུ། བསྟན་བཅོས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བསྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(223-224) ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སྦྱོང་དགོས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་(224-261)སོགས་བཞུགས་སོ། །

རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་བའི་དུས་མགོ་ཙམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་ཡིན། སྐུར་རྩོམ་ནི་བསྟན་འགྱུར་ལས། འདུལ་བ་ཾ སུ ཽ་པོད་དུ། དགེ་ཚུལ་གྱི་དང་པོའི་ལོ་དྲི་བ་(64-66)སོགས་བཞུགས་སོ། །

དགེ་བ་དཔལ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པའི་དུས་མགོ་ཙམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་ཤིང་། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་མདོ་མང་སྐོར་ཾ བ ཽ་པོད་དུ། འཕགས་པ་རིན་ཆེན་སྤྲིན་བས་ཞུས་པའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་ཉེས་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ།(160-167) ལོ་སྟོ་བ་དགེ་བ་དཔལ་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ། སྐད་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བ་བརྒྱ་དེ་བ་ཙཏྟ་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་པ། པོད་ཾ ཙ ཽ་ཡར། འཕགས་པ་ཚངས་པའི་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བཞི་བཅུ་བ།(199-201) ལོ་སྟོ་བ་དགེ་བ་དཔལ་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་། སྐད་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བ་བརྒྱ་དེ་ཐུ་ཙཏྟ་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་པ། པོད་ཾ ཚ ཽ་ཡར། འཕགས་པ་ཐུབ་ཆེན་ཡོ་ཤེས་བྱ་བའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་ཉེ་བཞི་བ། ལོ་སྟོ་བ་དགེ་བ་དཔལ་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་སྐར་ཡང་ལོ་སྟོ་བ་དེ་ཁ་ཙཏྟ་ཞུས་ཞུས་པ་དང་། པོད་ཾ ས ཽ་ཡར། ཆོའི་མཐའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་ཉེས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བ།(139-145) དགེ་བའི་དཔལ་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ཞུས་པ་བཅས་བཞུགས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་སྡེ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པ་ཡས་མས་སུ་ཕྱོན་ཞིང་། ཁོང་གི་མཛད་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོད་

ཀུང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་བོད་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་དེ་བཀའ་འགྱུར་མདོ་སྡེ་ཞོང་།། བར། འཕགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོ་བམ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བ།(1-227) ལོ་ཙྪ་བ་བརྩེ་ལེགས་ཀྱི་སྡེས་བསྒྱུར་པ་ལ་སྤྱད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་སྡེ་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་པ་སོགས་བཞུགས་ཡོད།

ནམ་མཁའ་སྙིང་།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པའི་དུས་མགོ་ཙམ་དུ་སྐུ་འགྲུབས་ཤིང་། སྐོན་གྱི་ཡིག་ཚང་འགའ་ཞེ་ན་ནམ་མཁའ་སྙིང་དུ་བྱིས་པའང་མཐོང་མོད་དེ་ནི་ཡི་གེར་ཕབ་མཁན་གྱི་སྐྱོན་དུ་ཟད། ལོ་རྒྱུས་ཚོས་འབྱུང་ཕལ་ཆེ་བ་ཞལ་མཐུན་པར་ཁོང་ཉིད་ནི་བསྟན་པ་སྐྱ་དར་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་མཐའ་མར་བགྲངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་མ་མཐོང་། སྒྲ་བསྒྱུར་ལ་མཁས་པར་མཁེན་པས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་མང་དེ་ལོ་ཙྪ་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ཪ་མ།ེ བོད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་སྨོས་དགོས་ཀྱང་། ཁོང་གི་བར་མཚམས་ཀྱང་ཁོང་གི་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱེས་ཡོད་ལ། ལོ་ཙྪའི་རོས་ཐད་ནས་བལྟས་ཚེ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་ཕྱོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བའི་ཁྱོད་སྐྱེན་གྲགས་ཆེས་ཆེ་ཤོས་སུ་གྱུར་ཡོད། ཁོང་ཉིད་ཡབ་བན་ཆེན་རོ་གཞོན་ནུ་དབང་ཕྱུག་དང་ཡུམ་ཇོ་རོ་ཟ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་གོང་གི་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ་བ་ས་རྟ་ཕྱི་ལོ958ལོར་སྐྱོད་མདའ་རིས་ཀྱི་གུ་གེའི་

ས་ཆར་[1]འབྲུངས། ཆུང་དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་རིན་ཆེན་དབང་ཕྱུག་ཟེར། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་སྒོར་གཉེར་ལ་བཙོན་འགྱེས་ཆེ་ཞིང་བློ་རིག་ཀོ་གཅིག་བ། དགུང་ལོ་བཅུད་པ་ལ་དགེ་བསྙེན་མངོག། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་མཁན་པོ་ལེགས་པ་བཟང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུང་། མཚན་རིན་ཆེན་བཟང་པོར་གསོལ། ཞང་ཆོས་འབྱུང་དུ། མངའ་རིས་ཆུལ་པོས་སྐོད་མངའ་རིས་བསྐོར་གསུམ་ན་བྱོ་རྩེ་བ་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་བསགས་ནས། དེའི་ནང་ནས་ཁྱེའུ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་མི་ལོ་བཅུ་པ་ལས་མི་རྣམ་རིགས་པ་དགྱེས་ཏེ་ཁོ་ཚོ་ཡིན་པར་བཤད། ཆུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ཚོ་ཡིན་པ་ཡང་། ཁོ་ཚོ་ཡིན་པ་ཡང་། བྱོ་གཉེར་ལ་བཙོན་འགྱེས་ཆེ་ཞིང་བློ་རིག་ཀོ་གཅིག་བ། དག

རྟ་པ་ལ། གཞན་དོན་ལ་སྐྱོད་དོ། །[1]ཞེས་པ་ལྟར་དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་པ་རབ་ཐུང་དང་སོའི་ཤིང་ལུག་ཕྱི་ལོ1055ལོར་ཁ་ཅེ་ལྷིང་གོ་ར་སྤུ་ལུས་མཁའ་སྐྱོད་དུ་གཤེགས་སོ། །ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། མདོ་མང་སྐོར་ལས། བོད་ཪ་ཐ་བར། འཕགས་པ་ཆུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ཆུང་བ་ཤོ་ལོ་ཀ་དྲུག་ཅུའི་ཚོད་ཙམ་པ།(151-152) བོད་ཪ་ཐ་བར། འཕགས་པ་བདག་མེད་པར་དྲིས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ།(5-7) བོད་ཪ་ས་ཐ་བར། མདོ་སྡེ་མངོན་པར་འཕྲུང་བ།(1-125) ཆུང་སྐོར་བོད་ཪ་ཀ་ཐ་བར། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ།(1-13) རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྐྱར་པ་ལ་ཤོང་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་བཅོས་པ། ཆུང་ཀྱི་ཆུལ་པོ་དཔལ་བདེ་མཆོག་ཁྱོད་དང་། འདི་ལ་ལེའུ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་བདུན་བཅུ་བརྒྱད།(213-246) མདོན་པར་བརྗོད་པའི་ཆུང་བྷ་མ།(247-370) རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྐྱར་པ་ལ། ཐུ་བསྐྱར་དགེ་སློང་པ་ལྷ་ཀྱི་(ཤེས་རབ་གྲགས་པ་)དང་མར་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྷ་མ་ཧ་ཅོ་པའི་ཕྱག་དེ་དང་གཏུགས་ནས་དག་པར་བཅོས་པ། བཤད་པའི་ཆུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེས་པར་བརྗོད་པའི་ཆུང་བྷ་མའི་ཚུལ་པོ་ལེའུ་དྲུག་ཅུ་རྩ་དགུ་བ། རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྐྱར་ཅིང་། སོ་སྐྱེ་པ་ཐུབ་པོ་ཆོས་ཀྱི་བཅོན་འགྲུས་ཏུ་ཟད་ཅིང་ཐོག་མེད་ཀྱི་འཁོར་བ་ནས་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཙད་པའི་དབྱངས་ཞེས་པ་ཞེན་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་ཅིང་གན་སུའུ་མི་རིགས་དེའི་སྐྱབ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ2006ལོར་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པ། ཉེ་དྲས་གསར་དུ་ཐོན་པའི་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་མཛད་འཕྲིན་ཞིབ་མོ་ཆམ་འབྱེད་ཅེས་པ་རྩེ་དུ་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཆམས་པ་སོགས་དཔྱད་ཡིག་ཆུང་མང་།

① ཆུལ་སྤྲས་འཇིགས་མེད་ཀྱི་དེའི། སྐྱེས་མཆོག་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་ཆམ་ཐར། སེར་གཏུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་ཐོག་སྤྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས། ཤོག་དོས23དུ་ཡ་སལ། ལོ་ཆེན་ཀྱི་ཆམ་ཐར་ལ་དཏུང་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གི་ཆམ་ཐར་ཤེལ་ཐེང་ལུ་གུ་ཆུང་ཅེས་པ་ཁུ་གེ་ཁྱི་ཐང་པ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། སྐྱེས་མཆོག་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་ཆམ་ཐར་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཆུང་བྷ་མ། ཐུ་བསྐྱར་དགེ་སློང་པ་ལྷ་ཀྱི་(ཤེས་རབ་གྲགས་པ་)དང་མར་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྷ་མ་ཧ་ཅོ་པའི་ཕྱག་དེ་དང་གཏུགས་ནས་དག་པར་བཅོས་པ། བཤད་པའི་ཆུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེས་པར་བརྗོད་པའི་ཆུང་བྷ་མའི་ཚུལ་པོ་ལེའུ་དྲུག་ཅུ་རྩ་དགུ་བ། རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྐྱར་ཅིང་། སོ་སྐྱེ་པ་ཐུབ་པོ་ཆོས་ཀྱི་བཅོན་འགྲུས་ཏུ་ཟད་ཅིང་ཐོག་མེད་ཀྱི་འཁོར་བ་ནས་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཙད་པའི་དབྱངས་ཞེས་པ་ཞེན་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་ཅིང་གན་སུའུ་མི་རིགས་དེའི་སྐྱབ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ2006ལོར་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པ། ཉེ་དྲས་གསར་དུ་ཐོན་པའི་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་མཛད་འཕྲིན་ཞིབ་མོ་ཆམ་འབྱེད་ཅེས་པ་རྩེ་དུ་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཆམས་པ་སོགས་དཔྱད་ཡིག་ཆུང་མང་། ལོ་ཆེན་ཀྱི་ཆམ་ཐར་ལ་དཏུང་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་པོའི་ཆམ་ཐར་ཤེལ་ཐེང་ལུ་གུ་ཆུང་ཅེས་པ་ཁུ་གེ་ཁྱི་ཐང་པ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། སྐྱེས་མཆོག་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་ཆམ་ཐར་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཆུང་བྷ་མ། ཐུ་བསྐྱར་དགེ་སློང་པ་ལྷ་ཀྱི་(ཤེས་རབ་གྲགས་པ་)དང་མར་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྷ་མ་ཧ་ཅོ་པའི་ཕྱག་དེ་དང་གཏུགས་ནས་དག་པར་བཅོས་པ། བཤད་པའི་ཆུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེས་པར་བརྗོད་པའི་ཆུང་བྷ་མའི་ཚུལ་པོ་ལེའུ་དྲུག་ཅུ་རྩ་དགུ་བ། རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྐྱར་ཅིང་། སོ་སྐྱེ་པ་ཐུབ་པོ་ཆོས་ཀྱི་བཅོན་འགྲུས་ཏུ་ཟད་ཅིང་ཐོག་མེད་ཀྱི་འཁོར་བ་ནས་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཙད་པའི་དབྱངས་ཞེས་པ་ཞེན་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་ཅིང་གན་སུའུ་མི་རིགས་དེའི་སྐྱབ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ2006ལོར་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པ། ཉེ་དྲས་གསར་དུ་ཐོན་པའི་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་མཛད་འཕྲིན་ཞིབ་མོ་ཆམ་འབྱེད་ཅེས་པ་རྩེ་དུ་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཆམས་པ་སོགས་དཔྱད་ཡིག་ཆུང་མང་། ལོ་ཆེན་ཀྱི་ཆམ་ཐར་ལ་དཏུང་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་པོའི་ཆམ་ཐར་ཤེལ་ཐེང་ལུ་གུ་ཆུང་ཅེས་པ་ཁུ་གེ་ཁྱི་ཐང་པ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། སྐྱེས་མཆོག་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་ཆམ་ཐར་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཆུང་བྷ་མ། ཐུ་བསྐྱར་དགེ་སློང་པ་ལྷ་ཀྱི་(ཤེས་རབ་གྲགས་པ་)དང་མར་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྷ་མ་ཧ་ཅོ་པའི་ཕྱག་དེ་དང་གཏུགས་ནས་དག་པར་བཅོས་པ། བཤད་པའི་ཆུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེས་པར་བརྗོད་པའི་ཆུང་བྷ་མའི་ཚུལ་པོ་ལེའུ་དྲུག་ཅུ་རྩ་དགུ་བ། རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྐྱར་ཅིང་། སོ་སྐྱེ་པ་ཐུབ་པོ་ཆོས་ཀྱི་བཅོན་འགྲུས་ཏུ་ཟད་ཅིང་ཐོག་མེད་ཀྱི་འཁོར་བ་ནས་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཙད་པའི་དབྱངས་ཞེས་པ་ཞེན་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་ཅིང་གན་སུའུ་མི་རིགས་དེའི་སྐྱབ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ2006ལོར་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པ། ཉེ་དྲས་གསར་དུ་ཐོན་པའི་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་མཛད་འཕྲིན་ཞིབ་མོ་ཆམ་འབྱེད་ཅེས་པ་རྩེ་དུ་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཆམས་པ་སོགས་དཔྱད་ཡིག་ཆུང་མང་།

རྒྱུད།(247-303) དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་རྫ་བའི་རྒྱུད་དུམ་བུ་བཞི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཉེ་བར་བསྡུ་བ་དང་བཅས་པ་བམ་པོ་དགུ་ལྷག་པ།(1-142) རྒྱུད་ཀ ཀ ཀ

བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་སྒོང་དཔོན་ནག་པོ་པས་མཛད་པ།(276-292) ལོ་རྩྭ་བ་དགེ་སློང་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་འགྲུབ། སྒད་ནས་ལོ་རྩྭ་བ་འགོས་ལྷས་བཙས་ཀྱི་འགྲུབ། རྒྱུད་ཥཱ། པོད་དུ། དཔལ་ཅེ་ཟུ་གའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་རྩོ་རྗེས་མཛད་པ།(116-122) ཅེ་ཟུ་གའི་ཆམ་པར་དག་པ་སྒོབ་དཔོན་ཀཱརྱ་གཱ་ར་ལས་མཛད་པ།(125-128) དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་།(202-204) དཔལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་ཕུང་པོ་བཅུ་པ།(204-207) རྒྱུད་ཥཱ། པོད་དུ། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུན་བཤགས་རྒྱས་པ་སྒོབ་དཔོན་སྒུ་རི་པས་མཛད་པ།(93-95) གསོ་རིག་ཥཱ་ཅེ། པོད་དུ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་སློབ་དཔོན་ཝ་ཁོལ་གྱིས་མཛད་པ།(44-335) ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ཚིག་གི་དོན་གྱི་ཟླ་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་ལ་དགའ་བས་མཛད་པ་ཡི་དམ་པས་ལྷ་ལོ་ཆུང་གསུངས་བཏུས་ཤེས་རབ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བའི་དུས་སྐབས་ཙམ་ལ་སྐྱོད་མདའ་རིས་སུ་སྒྲུབ་འགྲུབས་ཤིང་། རྒྱ་འདིས་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐྱེན་ནས་མདོ་སྡེགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྒྲུབས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད། ལོ་རྩྭ་བ་འདི་ཉིད་ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་རྒྱ་གཞུང་བསྒྱུར་བཅོས་མད་པོ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྒྱུར་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥཱ། པོད་དུ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་འཆོལ་དུའི་མཚམས་སྦྱོར་པ་ཉིད་ཀ་སྡུ་མ་ཀི་ཀྱིཏི་ས(ཏྲོ་བཟང་གྲགས་པས་)མཛད་པ།(352-352) རྒྱུད་ཥཱ། པོད་དུ། ལམ་གྱི་རབ་ཏུ་བྱ་བ་ཐོང་ཁྲིར་སུམ་སྒྲུས་རིའི་རྒྱལ་པོའི་སྐས་དཔལ་འཇིགས་བྱེད་ལྟའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ།(95-102) དབུ་མ་ཥཱ། ཅོ། པོད་དུ། ཞིབ་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། རྒྱུད་ཥཱ། པོད་དུ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་ཕུང་པོ་བཅུ་པ་དང་།(22-24) རྒྱུད་ཅིང་འཇེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྙིང་པོའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། རྒྱུད་ཅིང་འཇེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྙིང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཚ་ལེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན།

པོ་རྩྭ་བ་འདི་ནི་མདའ་བདག་ཡུམ་བརྟན་ནས་བཙིས་པའི་གདུང་རབས་དྲུག་པ་ཡིན་པས་ལྷ་

ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཡང་བྱ། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བའི་དུས་མགོ་ཙམ་དུ་དབུ་རུར་ཡབ་མངའ་བདག་མགོན་སྐྱོང་ཀྱི་སྐས་ལུ་སྐུ་འབྲུངས། རྗེ་འདིས་དབུས་ཁུལ་ཐལ་ཆེར་བཟུང་ནས་ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས་པ་དང་། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞལས་ཏོག་ལེགས་པར་མཛད། མདོ་ཁམས་སུ་མི་བཅུ་ཙམ་མངགས་ཏེ་སྡུད་འདུལ་དར་བར་བདག་རྐྱེན་མཛད་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་མང་པོར་གསལ་བ་ལྟར། ། [1]སྒྲ་སྐྱར་ལོ་རྒྱུས་ལུ་ལོ་ཙྪ་བ་འདིར་ཚེ་ལེན་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྷ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་མཚན་འབོད་པ་སོགས་ཐུགས་ཀྱེས་ལུ་མཐོང་བ་ལོ་པཏྲ་གཉིས་ཀྱི་སྐུང་ཨ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བདུན་པ།(36-58) བསྡུན་འགྱུར་ལས། སྐུང་ཤ་ཡོངས་བྱ། བཀའ་དོས་པར་གཟུངས་པ།(314-316) སྐུང་ཧ་ཡོངས་བྱ། ཕྱིར་མཛད་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ལྷ་བཙུ་གསུམ་པའི་བདག་ཉིད།(247-248) སྐུང་ཉི་ཡོངས་བྱ། རིན་པོ་ཆེའི་ལྕོན་ཤིང་ཞེས་བྱ་གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་ཚེ་ལྷུ་པས་མཛད་པ།(1-145) སྐུང་ཀི་ཡོངས་བྱ། ཡང་དག་རིག་བྱེད་ཅས་བྱ་བ་སྐུད་ཕྱི་མའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སློབ་དཔོན་བིརྺ་དས་(བརྒྱ་བྱིན་ཞབས་ཀྱིས་)མཛད་པ།(180-202) སྐུང་དི་ཡོངས་བྱ། རིམ་པ་གཉིས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞལ་གྱི་ལུང་སློབ་དཔོན་ཕྱོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ།(1-17) སྐུང་དི་ཡོངས་བྱ། ཇོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ།(47-52) མཇོས་པའི་མེ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཞེས་གྱི་ལུང་གི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་བི་ཀ་ལྟ་དས་(མཁྱེན་པ་ཞེས་ཀྱིས་)མཛད་པ།(87-139) སྐུང་དི་ཡོངས་བྱ། ཇོལ་བའི་

① ཚེ་ཏན་ཞབས་སྡུད། བསྟན་རྩིས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། མཆོ་སྐོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1982ལོ། ཤོག་ངོས150ཙུ་གསལ།

ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཏ་ཡུ་དས་མཛད་པ།(45-59) ཡན་ལག་བཞི་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་ཏུ་ཡངང་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་།(130-178) དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་བཤད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཏ་ཡུ་དས་མཛད་པ།(179-219) རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བུ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ།(1-69) སྒོམ་པ་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དབང་བཞི་རིམ་ཏུ་སྐྱེ་བ།(69-75) གཏོར་མ་ཆེན་པོའི་ཆོ་ག་མི་བཤིག་པའི་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས།(75-81) བདག་གི་དོན་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྣལ་འབྱོར་ཡི་བྱ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཏ་ཡུ་དས་མཛད་པ།(84-94)སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཨོ་ཆེན་ཤེས་རབ་དབང་ཕྱུག

བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་མགོར་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་དུས་མཉམ་ཙམ་ལ་བྱོན་པ་འདྲ་ཞེས་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་དུ་བཞེད།① ཁོང་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་ཞིབ་ཏུ་འཁོད་པ་ཞིག་ལག་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

ཨོ་རྒྱུང་ཡེགས་པའི་ཤེས་རབ།

ལོ་ཙྪ་བ་འདིའི་མཚན་གཞན་ལ་རྩོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྦྱ་རངས་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱང་ཞུ། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་པའི་སྐད་དང་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐོད་གང་རུང་ཞིག་ལ་སྐོད་མདའ་རིས་སུ་སྐྱུ་འབྲུངས་ཤིང་། འདི་ཡང་མདའ་རིས་གྱ་གེ་རྒྱལ་པོས་སྐོད་མདའ་རིས་བསྐོར་གསུམ་ན་བྱོ་རྩོ་བ་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པའི་ཉིས་པ་རྣམས་བསགས་ནས། དེའི་ནང་ནས་ཉེ་འཁོར་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་ཤ་ཟ་གཅིག་མི་ལོ་བཅུ་པ་ཡས་མི་རྒན་མི་གཞོན་པ་དགུག་གུ་དང་(ཆུ་)ཚོང་ཀྱིས་བྱོ་ཟོས་པ་བརྒྱགས་ཏེ། དང་པོ་གཞུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐར་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལ་བརྒྱགས་ཏེ། རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་དུ་ཕྱེ། རབ་བདུན། གཡོག་བདུན། བྱོ་ཟོས་མགོ་འདོན་པ་བདུན་རེ་སྟེ། བཀའ་བསྩོལ་ཏེ་བརྩངས་པས། བཅུ་དགུ་ཚད་པས་ཤེ། ཞང་ཞུང་གི་ལྷ་བཟོ་རིན་ཆེན་

---

① དུང་དཀར་བྱོ་བཟང་ཕྱིན་ལས། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཅེན་མོ། གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2002ལོ། ཤོག་དོན།1972སྟུ་གསལ།

བཟང་པོ་དང་། སྐུ་(རང་)གི་ལོ་ཆུང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་མཁས་པར་གྱུར་ནས་དོན་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་པ[1]བཞིན། དེས་པ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཅིག་བདམས་ནས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སློབ་གཉེར་དེད་པར་མངགས་པའི་ནང་གི་མཁས་ཤོས་གྲས་ཡིན་ཞིང་། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་ཕྱག་རོགས་ལོ་ཙྪ་བ་ཆུང་བ་དང་རྩོ་བོ་རྗེ་ཞ་ཀི་ཤ་བོད་དུ་ཞེབས་རྗེས་ཁོང་གི་སློབ་མར་གྱུར། ཁོང་གིས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤོག་ངོགས་ལོ་1074ལོར་གསང་ཕུའི་དགོན་པ་བཏབ། སྐུ་རབས་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ཞུ་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་པ་ཞིག་ཏུ་སོང་ཡང་། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དབང་པོས་ཁོང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞིང་ཁོང་ལ་ཕྱག་རྟེན་ཞབས་ཏོག་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱས་ཤིང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དབུས་སོ་རུ་མར་བ་ཉ།

འདི་ལ་དཔལ་ལེ་ཙ་དམར་བ་ཉ་དང་དཔལ་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཞུ་སྤྱོལ་འདུག ཁར་ཚགས་ཞེས་པར། འོད་གསལ་སྐྱེ་ལས་བབས་པ་དཔལ་གྱི་རིགས། །ཆོ་འཕྲང་མཆོག་གྱུར་སེ་རུ་དམར་པོའི་རྒྱུད། །[3]ཞེས་སེ་རུ་ཉི་ཤུ་ཐུན་ཡོད་ལ། ཡང་ཡིག་ཚང་ལ་ལར་སེ་ཙ་ཉི་ཐུན་བའད་མཐོང་ཞིང་། སྐད་ཆོས་འབྱུང་ཉ་ལེ་ཙ་ཞེས་མཐོང་། ཆོས་འབྱུང་མང་པོ་དཔྱད་བསྟར་བྱས་ཚེ་ཡང་དག་པའི་ལྟིའི་སྐད་ཅམ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས་པར་ཤེས་ཀྱང་ཁོང་ལ་ཡུལ་ཁྲུངས་ཀྱི་སེ་རུ་ཡིན་པར་འདོད། ཐུའི་ལོའི་ཏུས་རབས་བཅུ་བའི་སྐད་ཅོམ་ལ་ཤུ་འཁྲུངས་པར་

---

① ཉང་ཏེ་མ་ངོད་རེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྒྲིང་པོ་སྐད་རྩིའི་བཅུད། བོད་ཕྱོངས་བོད་ཡིག་དུས་རྒྱུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞེངས་གཉིས་པ། ཤོག་དོས426ནས427དང་གསལ། ལྷང་རྩིག་གི་ཡིག་འབྲུ་གསང་པའི་རྟགས་རྣམས་མ་ཡིན་ཏི་བཞིན་སོར་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན།

② དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྦེང་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དབང་ཕྱོག། མི་རིགས་དུས་སྐྱན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོས273དུ་གསལ།

③ བྱ་བཀང་པལྟ་རྩོ་རྗེ། དཔལ་གྱི་གདུང་རབས་ཟ་ར་ཚགས་དང་གང་གླའི་ཆུ་རྒྱུན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱིས་པ་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་། བོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དུས་སྐྱན་ཁང་། 2008ལོ། ཤོག་དོས2པར་གསལ།

དེས། འདི་ཉིད་དཔྱལ་གྱི་རིགས་རྒྱུད་དུ་འཁྱངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་དག[1]ལས་སྐྱ་དར་ལོ་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གྱི་གྲས་སུ་ངོས་འཛིན་ཆུལ་དཔྱལ་གྱི་ཀདུང་རྒྱུད་ཟ་ར་ཚགས་སུ། སྐྱ་འགྱུར་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་ཕེ་རུ་བ། །བསྟན་པའི་གཞལ་བྱེད་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། །མི་རིག་མུན་ཕེལ་ཤེས་རབ་ལོངས་ཟིར་བ། །སྐྱ་དར་ལོ་ཆེན་རྣམ་གསུམ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །[2]ཅེས་པས་ཤེས། འདི་ནི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དཔྱལ་ངའི་ཚལ་ཁྱེར་ལ་ཡོད། ལྷན་ལྷང་རྒྱལ་བའི་ཚལ་ཁྱེར་ཡང་ཡོད་ཅིང་ཆང་ཤེས་མཁན་དོ་དབང་ཕྱུག་གི་སྐས་ལྟེའི་གཙང་ཆང་ཤེས་ཀྱི་ལ་སྐས་ལྟེའི་གཙང་ཆང་ཤེས་ཡིན། ཚལ་ཁྱེར་ཡོད་ཀྱང་ཁྱིམ་ཚང་ཡང་དག་ཐུགས་ཀྱི་སྐུབ་པ་ཁོ་ནོ་བོར་བྱེད་པ་མཆིམས་ཕུའི་ཕྱག་བཞེས་དང་བཅས་པ་དགུ་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྟབས[4] ཞེས་དང་། ལོ་སྟེ་བ་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལོན་པ་ན་སྐུ་བཞི་སྐས་ཤིང་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། ཕྱག་རྒྱའི་དཔལ་བསྟེན་པ་དང་། འཕྲོ་བའི་དོན་ཚོགས་བསགས་པའི་ཞིང་བཟང་བའི་ཕྱིར་སྐན་ལུང་འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས།[5] འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲུལ་སྤེད་པ་ལ། ལུང་ཚོལ་འབྱུང་དུ། པེ་ཅས་སྐྱི་ཏེ་སྐན་ལུང་དུ་སྐྱེས་པ་དཔྱལ་ཤཱཀ་ཤྲཱི་ཏ། སྐད་ཆད། སྐུ་འཕྲུལ་ཟུ་བ་ཁྱི་ཏྲུག་སྟོང་པ་དང་། དེའི་སྐྱིང་པོ་མཚན་བརྗོད། དེའི་འགྲེལ་པ་བར་

མ་ལ་སོགས་གསན་ཞིང་བསྒྲུར་རོ། །[1]ཞེས་སྨད་ཚོས་འཕྲུང་དུ་བཞེད་དོ། །

འཕྲོ་སེང་དཀར་གླུག་འོད།

འགྲུར་བྱང་དུ་ལོ་ཙྪ་བ་སེང་གར་གླུག་འོད་ཀྱང་ཞེ། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བའི་སྐད་ཅམ་དུ་འཁྲུངས། ཟངས་དཀར་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་དང་མཉམ་དུ་ཚོས་བསྒྱུར་ཡོད་པར་གཞིགས་ཚེ་ཉ་ལམ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐད་ཀྱི་ཆ་བར་དུ་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་གནང་ཡོད་པ་ཤེས། ལོ་རྒྱུས་གསལ་ཁ་ཅན་ཞིག་ལོ་ཙྪ་བ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཡིག་ཚང་གང་དུའང་མ་རྙེད། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ནི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་ལ་ལས་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པའི་ལོ་རྟོགས་ཀྱང་། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བའི་སྐད་ཅམ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁོང་གི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་པོད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་ལས་དོན་ལ་སྤྱིད་ཕྱོགས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་ན་མེད་པ་གནད་མཁན་ཞིག་དང་། བོད་བཅོན་པའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཁྲིད་ཅོག་པའི་ལོ་ངོ་བ་མཆོག་ཏུ་སྐྱར་པ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཁོང་གི་མཛད་པ་གསལ་ཁ་ཅན་ཞིག་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་གང་དུའང་མ་རྙེད། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ནི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་ལ་ལས་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་

---

① རྩོད་ནང་ཐུ་ར་ན་ཐ། ཐུབ་ཡུལ་སྤོད་སྦྱད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། བོད་སྤྱིའམི་དམངས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས138དུ་གསལ།

གསུངས་པོད།[1] མཁར་རྩེའུ་བསམ་གཏན་ལགས་ཀྱིས་འདི་བའི་ལོ་རྒྱས་ལ་དཔྱད་པ་ཅུང་ཙམ་གྱི་བ་ཆི་མདའ་དང་འཕང་གི་སྟོད་ཆའི་ཤོག་དངས57ནས98བར་གསལ་ཡོད། ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཙ །པོད་དུ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རོ་རྗེ་ཕྱེད་བ་ལེའུ་དྲུག་ཅུ་ཙ་བརྒྱད།(208-277) རྒྱུད་ཟ །པོད་དུ། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀུལ་པོ།(150-173) དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དུམ་བུ་ཞེས་བྱ་བ།(173-265) བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཟ །པོད་དུ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(150-153) ཚད་མ་ཟ །པོད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཏཱ་ཐཱ་གཏ་ཨ་ར་ཀི་ཏ་འཆོས་མཛད་པ།(1-133) སྒྲ་མདོ་ཟ ལེ །པོད་དུ། ཀ་ལྷ་པའི་འགྲེལ་བ་ཉུང་ངུ་ལས་སློབ་མ་ལ་ཐབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ལས་སློབ་མ་ལ་ཐབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ལས་སློབ་དཔོན་ཀ་ལྷ་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་པ།(31-63) འདི་ཉིད་ཅང་ཞུང་གི་ཁ་ཆ་མཐོ་ལྡིང་གས་ཀྱི་གཏུག་ལགས་ཀྱང་མཐུན་པ། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཚན་བཅུ་ཐུགས་གཉིས་ལྷག་བཞུགས་སོ། ।

ཐུབ་བརྩོན་འབྲས་སེང་གེ།

ཐྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བའི་སྐབས་ཅམ་ལ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། འབྲུངས་ཡུལ་ནི་མདའ་རིས་ལྗང་རབས་ཡིན་པར་ཡིག་ཚང་མང་པོར་གསུངས་ཡང་། ཐུབ་ཆོས་འབྱུང་དུ། ལོ་ངོ་བ་རྒྱ་བཙན་བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་ཚེ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཞལ་ཐོག་ཏུ་ཡི་དམ་ལྷ་ཞལ་ཕྱག་བཞི་པ་ཡིན། སྒོམ་གཉེར་མཛད་ས་ཡང་ཐུབ་དཀོན་སྐྱབས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་མཐས་བའི་འདུག་རོགས། བོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས120རྟུ་གསལ།

---

① བུ་སྟོན་ཀྱིལ་ཡིད་བཞིན་ཚོར་བྱ་ཡི་ནང་ལྟ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པའི་ལོ་རྩྭ་བ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། ལོ་རྩྭ་བ་དེ་མཆན་ལས་ཁོང་གི་གསུང་རྟོགས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་《མདའ་དང་འཕང》གི་སྟོད་ཆའི་ཤོག་ངོས58ལས་དྲངས།

② ཇོ་ནང་ཏྲ་ན་ན། ཐུབ་ཡུལ་སྟོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་བའི་འདུག་ངོགས། བོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས120རྟུ་གསལ།

③ དུང་དཀར་ལྷོ་བཟང་ཕྱིན་ལས། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད། གྲུང་གོའི་བོད་རིག་ངང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2002ལོ། ཤོག་ངོས645རྟུ་གསལ།

བསྟེན་ནས་མདོ་སྡེགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྐྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མང་། ཁྱད་པར་དུ་ལེགས་སྐྱར་ཡོ་སྐད་ལ་ནང་ཁྲན་ཆུང་པ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྷགས་མོ་ལུག་སྐེ་ཕྱི་ལོ1031ལོའི་ཡས་མས་ལུ་ལྷ་བྲ་མ་ཡི་ཤེས་འོད་ཀྱིས་ཁོང་ཉིད་ཆུ་གར་དུ་རྡོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་སྐུན་འདྲེན་པར་མངགས་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྐུན་མ་འདྲོངས་པར། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྡོ་བོ་རྗེ་བསྟེན་ཏེ་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤྲི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་བཀའ་དང་བསྟུན་བཅོས་མང་པོ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། དེ་རྗེས་ནག་ཚོ་ལོ་ཙྪ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆུལ་པ་ཆུ་གར་དུ་རྡོ་བོ་རྗེ་སྐུ་ཞབས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐན་ཐོག་ཉམས་ཚེ་སྐྱབས་ཤིང་ཐུགས་ཁྲལ་བ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྷགས་མོ་ལུག་སྐེ་ཕྱི་ལོ1040ལོར་རྡོ་བོ་གདན་དྲངས་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཐེབས་སྐབས་ཆུ་བཙོན་འགྲུས་ལེང་གི་སྐུ་གཤེགས།① ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཀ་དུ་པ།(72-73) དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ། ཥ་ཀི་ཏི་དུ། དབུ་མའི་མན་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག་ཁ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཏྲ་པཎྜི་ཏ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ།(96-116) ལོ་ཙྪ་བ་ཆུ་བཙོན་འགྲུས་ལེང་གི་དང་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆུལ་བའི་འགྱུར། དེ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཚན་བཆུ་ཐུག་གཅིག་ལ་ཉེ་བ་ཅམ་བཞུགས་སོ། །

---

① དབང་འདུས་ཆོ་རིང་དང་འཕྲིན་ལས་ཆུ་མཚོ། བོད་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་ལོ་རྒྱུས་དང་ལོ་ཙྪ་བ་རིམ་པྱོན་ཀྱི་མཛད་རྣམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2001ལོ། ཤོག་ངོས214བར་གསལ།

མཁས་གྲུབ་ཆུང་པོ་རྣལ་འབྱོར།

ཀུས་ཆུང་པོ་དང་ཕྱི་རབས་པས་མཁས་གྲུབ་ཆུང་པོ་ཆལ་འབྱོར་དུ་འདོད། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་ཡོས་གོང་གི་བགྲང་བྱ་ཞེ་དགུ་བ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ978ལོར་སྐྱེ་མོ་ར་མདས་གྲུ་ཡབ་སྐྱག་སྐྱེས་དང་ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་གཅུང་ཟད་ཅིག་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ལོ་སྐོར་གཅིག་ཕྱིར་བསྡུར་བའི་ཚེ་ལོ990ལོར་འབྱུངས་ཞེས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡང་མཆིས། ཁོང་གི་ཁྱིམ་སྡུད་དོན་ལུགས་ལ་དང་རྒྱུན་ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་ཡང་གཡུང་རྡུང་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་བོན་གྱི་མཁས་པར་བསྟེན་ཞིང་། བོན་སྐོར་གྱི་སྡུབ་ཐབས་དང་། བསྟན་འགྲུང་། དཀའ་འགྲེལ་སོགས་མང་དུ་མཛད་དེ་བོན་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་གྲུབ་པ་བཆེས། གསང་སྔགས་སྐུ་འགྱུར་གྱི་བླ་མ་འབྱུང་གནས་སེང་གེ་ལས་རྫོགས་ཆེན་སེམས་སྐྱེའི་སྐོར་མང་དུ་གསན་ནས་བཤད་པས་སློབ་མ་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་བྱུང་། ཕྱིས་སུ་གསེར་སྒང་སྐྱོང་ལྷག་བསྐྱངས་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཤིང་བལ་ཡོ་ཕུའི་དགེ་བསྙེན་ཡང་ཞུས། ཐུབ་ཆུ་གཙུག་ཏོར་གྱི་དགོན་པ་བཏབ་ནས་གནས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་གསུམ་ཞལ་ཏ་ཆོ

ཡལ་གས་གཡོར་ཏོ་རུ་མོ་ཆེ། སྐྱིང་རྗེའི་ལོ་འདབ་དཏུལ་སྟོན་རིན་དབང་། བྱམས་པའི་མེ་ཏོག་ལ་སྟོང་དགོན་མཆོག་མཁར། འོད་གསལ་སྐྱིང་ཏོ་ཞིང་སྒོམ་ཆོས་སེང་། སྐུ་ལུས་མྱི་ལམ་གྱི་འཁས་བྱ་སྨིན་པ་སྒོག་ལྷོགས་པ་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་བཅས་སོ། །[1]སྐུར་རྩོམ་གཙོ་གནས་ནི། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱང་གྱི་སྤོར་ན་མཆོག་གི་སྤྲོལ་མ་རལ་གཅིག་མའི་མན་དག་གི་སྐུབ་ཐབས་དང་། སྐན་དག་མཁན་རུག་པའི་རྣོ་རྗེའི་མན་དག་སྐུ་ཤས་ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་ཏེ། ཁོང་ཚོ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དཔྱལ་ཁོ་རྡོ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན།

འདི་དང་སེ་རྩ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་གཉིས་ལོ་པར་གཅིག་ཏུ་རིས་དགོས་ཤིང་། དུས་རབས་བཅུ་བའི་སྐབས་ཙམ་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་རྟོ་བ་ཞེས་ཀྱང་མཆོག་མཁས། འོད་གསལ་སྐྱིང་པོ་ཞེན་སྒོམ་ཆོས་སེང་། སྐུ་ལུས་མྱི་ལམ་གྱི་འཁས་བྱ་སྨིན་པ་སྒོག་ལྷོགས་པ་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་བཅས་སོ། །[1]སྐུར་རྩོམ་གཙོ་གནས་ནི། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱང་གྱི་སྤོར་ན་མཆོག་གི་སྤྲོལ་མ་རལ་གཅིག་མའི་མན་དག་གི་སྐུབ་ཐབས་དང་། ཁོང་ཚོ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

---

① ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྲེང་ཕྱིས་མ་ཡོད་གཅིག་གི་ལེ་ཚན་ཇ་ཀ་ལ་ཏ་ཀི་ཡི་རྒྱལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཙུམས་པའི་ཇ་མཁས་གྲུབ་ཐུབ་ཡོ་རྩལ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་མ་ཚེས་ཡིན་ཚུལ་མྱུར་ཏེ་ཤིང་ཧཱ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་ལོ་ཡོངས་སུ་གཏན་ཁེབས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་

མཆོག་དཔྱལ་འགྱུར་དུ་གྲགས་སོ། ।[1]སྐྱ་རོ་ས་ཕུག་ཏུ་རྒྱའི་མཐིང་ཤོག་ལ་བཙོ་མའི་གསེར་གྱིས་འབུམ་སྐུག་སྒོ་མ་བཞེངས་པའི་ཚུལ་ཟ་ར་ཚགས་སུ། མོ་མན་མདོག་འདྲའི་འོད་ཆགས་མཐིང་ཤོག་ལ། །དང་གའི་མདོག་འདྲ་བཙོ་མའི་གསེར་ཡིག་ནི། །ཤུཊལ་ཀུན་ནས་རྒྱས་འདུ་པལྟའི་དབུས། །ཟེའུ་འབྲུ་གསེར་པོ་སྐུམ་ལ་བརྩིད་ཆགས་པ། །ཞེས་བསྟན་ཡོད་ཅིང་། ལོ་ཙྪ་བ་ཁོང་གིས་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་མཐའ་དག་ཚང་སྦུག་ཅུ་ཞེ་དགུ་པ། དཔལ་དགྱེས་པའི་ཁོང་གི་འབྲུས་ཏེ། ཁ་ཅིག་གྲུ་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་ཅིག་སྐྱ་རོ་ས་ཕུག་ཏུ་ཡོད་དུ། དཔལ་དགྱེས་པའི་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ལེགས་སྩལ་གྱི་སྐད་ལ་ཡང་སློབ་གཉེར་ལེགས་པར་མཛད་ནས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་ཡོས1027ལོར་བོད་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མར་བསྒྱུར་ཅིང་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་ལ་ཡང་དེ་ནས་བྱུང་བཞི་བའི་མཚོ་ཡང་དེ་ནས་བཟུང་ཚུགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མཁས་དབང་དུང་དཀར་སྡེ་བཟང་ཐིན་ལས་ཀྱིས། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་འདི་བོད་དུ་ཐོག་མར་དར་བའི་དུས་ཆོད་གང་ཡིན་སྐོར་ལ་བཤད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཁ་ཅིག་ཀློག་སྐྱེའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལོ1171ལོ་སྟེ་བོད་མི་ཡོས་ཀྱི་ལོ1027ལོར་གྱི་རྗེ་ལོ་ཙྪ་བས་བོད་དུ་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་བཀྲ་བ་དང་དུས་མཚུངས། མུ་སྟེགས་པའི་བྱེད་ཚིས་

---

① རྗེ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ། སྐད་ཡུལ་སྤྱོད་སློབ་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཁྲུག་དོགས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་དོས138དུ་གསལ།

ལུགས་ཀྱི་མེ་མཁའ་རུ་མཆོད་འདས་ལོ403ལོ་གྲངས་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། མེ་ཡོས་ལོ་དེ་ལོ་མགོར་རྩིས་ནས་རབ་བྱང་སྐོར་གཅིག་མགོ་ཚུགས་པའི་①ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལོ་རྟོག་པ་ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། སྔགས་ཚོགས་སུ་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་སོགས་ཆོས་ཚན་སྣ་བདུན་ཅམ་བཞུགས་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་ཁ་ཅིག་ལ། ཀུན་རིག་ཏུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལས། ཤཱཀ་ཐུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ཡང་། ཁོ་ཚོས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལས་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུངས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བསོད་སྙོམས་པས་མཇད་པ།(187-197) དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མན་ངག་སྒོམ་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་ཆེན་པོས་མཇད་པ།(197-198) རྒྱུད་ཥ་ཚ་ཀ་པོད་དུ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།(225-239) དེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཚན་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ནོ། །

འཕྲོག་མི་གྲུབ་པོ་ཞེས།

རབ་བྱུང་གོང་གི་ཚུ་སྐྱལ་ཏེ་ཕྱི་ལོ993ལོར་མང་མཁར་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་ཡི་གེའི་འབྲི་སྟོག་སོགས་ལ་ལེགས་པར་སྐྱངས། ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་དང་། རྒྱ་གྲགས་གཞོན་ནུ། ཞེ་ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས། ཁྱད་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་སྐུ་མཆན་བཞིས་གམ་པ་རྣང་དུ་དགེ་འདུན་དུ་དཀོན་གྱི་སྟེ་བཙུགས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཚུལ་བའི་ཆོས་གཞུང་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་མཛད། ཁྱད་ཆོས་འཕྲུང་བ། ཤར་ཕྱོགས་(འཕྲོག་)མི་ལ་བལ་བོའི་སྐད་དང་ཡིག་ཚང་བསླབས། ཆོས་ཉུས་པས་ནོར་མང་དོ་འདོད་ཟེར་ནས། འདིར་བྱ་ཆུགས་(སྤྱིགས་)མི་འདུག་ཟེར་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་སོང་། བལ་པོ་སྨྱི་ཐེར་པ་ལ་འཇུག་སྟོ་ཉུས། རོ་རྗེ་གདན་བཞི་པ་ལ་ཞུ་ནས་ཀྱང་། (སྐུ་)ལྷས་འོད་གསལ་གྱི་གད་མས་པ་ཉུས་[1]པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་སོགས་ལུ་སེབས་ཏེ་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རིང་སྤྲོད་གཉེར་མཛད་ཅིང་། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཚུ་ལྷག་སྟེ་ཕྱི་ལོ1043ལོར་རང་ཡུལ་མང་མཁར་དུ་སྐུ་གུ་ལུང་བཏབ་ཅིང་འཆད་ཉན་སྤེལ། མཐར་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་སྦྱ་སྟེ་ཕྱི་ལོ1074ལོར་སྐུ་གཤེགས། དགུང་གངས་ཀྱ་གཉིས་ལ་བཞུགས། འཕྲོག་མི་སྤྱན་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིད་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུ་མགོ་ཡིན། ཁོང་གི་སློབ་མ་གཅོ་བོ་མན་ངག་ཚར་བ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་ཚར་བ་ལྔ། གྲུབ་ཐོབ་བདུན་སོགས་བྱོན།[2] ཁོང་ཉིད་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེ་ཤ་ངོ་དྲུ། བཤད་རྒྱུད་བྱུན་མོང་

① ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འཕྲུང་མེ་ཏོག་སྒིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། བོད་སྐྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས439ནས440བར་གསལ། ལུང་ཚོག་གི་ཡིག་འབྲུ་གསབ་པའི་རྟགས་རྣམས་མ་ཡིག་ཏི་བཞིན་སོར་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན།

② ཁོང་གི་སོ་རྒྱས་རྒྱུད་ཟད་དེབ་ཞེར་སྟོན་པོའི་ལེ་ཚན་ཨ་ངའི་ནང་གསལ་ཞེས་དུང་དཀར་ཚིག་མཇོད་དུ་གསུངས།

བ་དཔལ་ཡང་དག་པར་སྡོམ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བརྒྱ་པ་བཞུ་བ།(73-158) བརྒྱ་པ་རེ་རེ་ལ་རབ་
ཏུ་བཞི་བཞི་ཡོད་པ། དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་བཅས་པ།(158-184) ལོ་ཙྪ་བ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགྱུར་ཏེ་
དེའི་ཚ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་སྒམ་ཏུ་ཚུད་ཡོད་པར་ཇི་རྒྱ་སྐྱེས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རྩ་རྒྱུད་བསྡུས་
པ་འདི་ལ་ཨོ་ལོ་ཀ་ཉེས་སྤྱོད་བརྒྱ་བདུན་ཏུ་དོན་ལྡན། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལ་ཐུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཅུད་དང་ཤོད་
བ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དཔལ་གསང་རྩེ་རྗེའི་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ།(184-187) དཔལ་གསང་བ་
ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(187-195) དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་
མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(196-199) དཔལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(199-
202) དཔལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(202-203) དཔལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་རྒྱུད་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲྭ་བའི་སྡོམ་པ་རྣམས།(203-208) དཔལ་རིན་ཆེན་སྤེང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ།(208-213) དཔལ་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(213-216) དཔལ་སྡོམས་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ལེའུ་བཞི་པ།(216-219) དཔལ་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(219-220) དཔལ་ཡེ་ཤེས་
སྤེང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(220-221) དཔལ་ཡེ་ཤེས་འབར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(222-223) དཔལ་རྩྭ་
བའི་སྤེང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(223-224) དཔལ་རིན་ཆེན་འབར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(224-227) རྣལ་
འབྱོར་མ་བླ་བའི་སྤེང་ག་དང་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ། དཔལ་ཉི་མའི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(227-
229) དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(229-230) དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་གསང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ།(230-231) དཔལ་གསང་བ་མེ་འབར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(231-233) དཔལ་དུར་ཁྲོད་རྒྱན་
བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(235-237) དཔལ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(237-238) དཔལ་
ཡེ་ཤེས་བསམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(239-239) དཔལ་ཆགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(240-
242) དཔལ་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(242-244) དཔལ་མེའི་སྤེང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ།(244-245) དཔལ་མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བ་འབར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(245-247) དཔལ་
རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(247-248) དཔལ་སྡོམས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(248-249) དཔལ་རྡོ་རྗེ་གྲུབ་པ་དྲྭ་བའི་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལེའུ་
གསུམ་པ།(249-251) དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱན་རྣམ་དུག་ཏུ་བྱུང་
བ།(254-259) རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོག་པ་མེད་པ།(259-261) རྒྱུད་ཥ་ངེ་པོད་དུ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་
འགྲོ་མ་དྲྭ་བའི་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(13-30) འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར་ཞེས་བྱ་

བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྡག་པ།(30-65) རོ་རྗེ་ཛླ་ར་ལིའི་(ཕྲེང་བའི་)རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལེའུ་དགུ་པ།(171-176) རི་གི་ཛླ་ར་ལིའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལེའུ་ལྔ་པ།(176-180) རྣལ་སྦྱོང་གི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གདན་གཞི་རྩ་བའི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་ཙམ་རྩ་ཁ་གཉིས་པ་ལས་བསྡུས་པའི་དཔལ་གདན་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྡག་པ་དང་པོའི་རྒྱལ་པོའི་བཤད་སྒྲས་བློན་དོན་ཉིད་ཆེས་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་ཚར་བར་གྱགས་པ་གདན་བཞི་པོ་རེ་རེར་རབ་ཏུ་བྱེད་བཞི་བཞི་ཡོད་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པ་དང་། དེའི་བཤད་པའི་རྒྱུད་སྡེགས་ཀྱི་ཚ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་བརྒྱད་པ། རྒྱུད་ཥ ཅ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་སྒྲུབ་རམ་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཏུ་ཚ་བཞིའི་བཤད་པ།(201-204) བསྡུན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཥ གཅ་ཡོད་དེ། ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་འགྲེལ་བ་ཀོ་ལུ་ཡི་(གུན་ཕན་)ཞེས་བྱ་བའི་དཀའ་འགྲེལ་སྒོབ་དཔོན་སྒྲུབ་དཀའ་ཁྱབ་པས་མཛད་པ།(1-58) རྒྱུད་ཥ ཆ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྡག་པ་དང་པོའི་རྒྱལ་པོའི་བཤད་སྒྲུབ་སྒོབ་དཔོན་ནག་པོ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ།(49-54) རྒྱུད་ཥ ཇ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་སྒོབ་དཔོན་མཚོ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(301-303) རྡོ་རྗེའི་གླུ་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོབ་དཔོན་ཐྲི་ལས་(སྐྱིང་པོས་)མཛད་པ།(71-73) ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོབ་དཔོན་མི་ཕྱུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཏུ་ཚ་བཞིའི་བཤད་པ།(126-130) དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོར་གའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཐུབ་དགའ་ལྷ་བས་མཛད་པ་དང་།(130-154) འཕྲུང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་གཏོར་མ་སྒོག་དཔོན་མི་ཐུབ་ལྷ་བས་མཛད་པ།(154-155) རིན་ཆེན་འབར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྒོག་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཐུ་ཀའུ་ཛིཏ་རྣ་ཚོས་མཛད་པ།(214-241) རྒྱུད་ཥ ཀ་ཡོད་དེ། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་

གྱི་ལས་ཀྱི་རིམ་པས་ཆོ་གས྄ོལ་དཔོན་མཆོ་སྐོས་རོ་རྗེས་མཛད་པ།(1-14) བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྐུབ་ཐབས་སྒོམ་དཔོན་ཉོགྱི་ཡེ་ཤུ་ཀས་མཛད་པ་དང་།(212-215) བདག་མེད་མ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐུབ་པའི་ཐབས་དཔལ་མི་ཐུབ་ཟླ་བས་མཛད་པ།(215-217) བདག་མེད་མའི་སྐུབ་ཐབས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དཔལ་དགོན་མཆོག་འཕྲུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པ།(223-226) བདག་མེད་མ་དཔའ་བོ་གཅིག་མའི་སྐུབ་ཐབས་སྒོམ་དཔོན་བསོད་སྙོམས་པ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་དང་།(226-227) རྒྱུད་ཥ་ཚ་ཀེ་པོད་དུ། གསང་བ་རོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་འགྲེལ་བ་ཐུབ་མ་ཉོགྱི་ཡེ་ཤུ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་བཀུལ་ཞུགས་བཀླེས་པས་མཛད་པ།(209-225) རྒྱུད་ཥ་ཁ་ཀེ་པོད་དུ། དཔལ་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགའ་འགྲེལ་སྒོ་བ་དགུ་ལས་སྡུ་དང་ལོ་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གྱི་གྲས་སུ་རོས་འཛིན་ཆུའི་དཔལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ར་ཚགས་སུ། སྡུ་འགྱུར་གུན་ལ་མཁས་པའི་ལེ་ཚ་བ་སྒོ་བ་དཔལ་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། །མ་རིག་མུན་སེལ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ཅེ། །སྡུ་དང་ལོ་ཆེན་རྣམ་གསུམ་རྒྱལ་ཁྱབ་ཅིག །[1]ཅེས་པས་ཤེས། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་གྱི་མདོན་པའི་སྡེའི་པོད་ཥ་ཀ་ལས། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཞེས་བྱ་བ།(1-278) པཎྜི་ཏ་ཞི་གནས་ལྷས་མཛད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇ་ཡ་ཤྲཱི་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་པའོ། །

དཔྱལ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར།

འདི་ཡང་དཔྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་དུ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་ཡས་མས་སུ་འབྱུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་བྱ། འདི་ཉིད་དཔྱལ་གྱི་རིགས་རྒྱུད་དུ་འཁྱུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་དགུ་ལས་སྡུ་དང་ལོ་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གྱི་གྲས་སུ་རོ་རྗེ་ཆུའི་དཔལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ར་ཚགས་སུ། སྡུ་འགྱུར་གུན་ལ་མཁས་པའི་ལེ་ཚ་བ་སྒོ་བ་དཔལ་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། །མ་རིག་མུན་སེལ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ཅེ། །སྡུ་དང་ལོ་ཆེན་རྣམ་གསུམ་རྒྱལ་ཁྱབ་ཅིག །[1]ཅེས་པས་ཤེས། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་གྱི་མདོན་པའི་སྡེའི་པོད་ཥ་ཀ་ལས། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཞེས་བྱ་བ།(1-278) པཎྜི་ཏ་ཞི་གནས་ལྷས་མཛད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇ་ཡ་ཤྲཱི་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་པའོ། །

---

① ཐུ་བཏང་པབྷ་རོ་ཇེ། དཔྱལ་གྱི་གདུང་རབས་ཟ་ར་ཚགས་དང་གང་གྲའི་ཚུ་རྒྱུན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཐིས་པ་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་། བོད་ཡིངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2011ལོ། ཤོག་དོན2པར་གསལ།

འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲེང་གནས།

འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲེང་གནས་ནི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་གོང་གི་ལོ་སྐོར་མཐའ་མའི་ཤིང་འབྲུག་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ1004ལོར་དབུ་རྩ་བྱང་གི་སྟོད་ལུང་ཕུའི་ཚ་སྐྱེ་མོར་[1]ཡབ་སྒྲ་རྟ་གསུམ་གཤེན་གཞིར་འཕེན་དང་ཡུམ་ཁྲུ་འོད་བཟའ་ལན་གཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས། མཚན་གཞན་ལ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ཡང་ཞེས་ཏེ། ཕྱིས་པའི་དུས་སུ་ཚེས་འཕེལ་ཞེས་མཚན་གསོལ། དགེ་བཤེས་གཡུང་ཚེས་མཆོག་ལས་ཡི་གེའི་འཕྲི་གྲྭ་བསླབས་ཏེ་ལོ་བཞིར་བཞུགས། རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་ནམ་རྩོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མཉོས་ཏེ་མཚན་ལ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ཙམ་ནས་ཐུབ་བསྟན་ཕྱོགས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་ཞིང་ཐོས་བསམ་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཡང་ཡིན། མཐར་དགུང་ལོ་ཉུག་ཅུ་ཙམ་ལ་སྐྱ་རིག་པ་དང་ཟོམ་སྤྱི་ཏའི་སྐད་ལ་བསླབས། དགུང་ལོ་ཉེ་བརྒྱད་པ་ཕྱི་ལོ1042ལོར་ཁམས་ནས་མངའ་རིས་སུ་རྩོད་པོ་རྗེར་མཇལ་ཏུ་ཕེབས། ཕྱུ་རབས་སུ་རྩོད་པོ་དང་མཇལ་ནས་བླ་མར་བསྟེན་ཏེ་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ངར་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆེ་བྱ་ཕྱི་ལོ1057ལོར་འཕྲང་ཁ་ཕེར་ཆུང་སྐྱིན་བདག་གཅོ་པོ་བྱས་ཏེ་རྣ་སྒྲིང་དགོན་པ་ཕུག་པ་བསྐྲུན་པ། བཀའ་གདམས་ཟབ་ཁྲིད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་བཞེངས། དེ་ནས་རྩོ་པོའི་སྐུ་གདུང་རིལ་བུར་ཕྱེ་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བཀའ་གདམས་པའི་སྐོར་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བདག་གཅོ་པོ་བྱས་པའི་ཚེ་ཁ་ཅིག་ཏུ། དཔལ་མགོན་པོའི་གཏོར་ཆོག་དྲྭ་ཐལ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཏུ། ཁྲོ་རྒྱ་ཡི་ཆོག་ཅེས་ཀྱང་ཟེར། ། ཞེས་གྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྣམས་གཞུང་རྣོངས་ཁོངས་ཡངས་པ་ཅན་ཆགས་ཟམ་གསར་ཤང་ཟེ་ལུང་དུ་ཡིན་པར་དེས།

① དེང་གི་ལྷ་སྡོང་ཞེར་འདམ་གཞུང་རྣོངས་ཁོངས་ཡངས་པ་ཅན་ཆགས་ཟམ་གསར་ཤང་ཟེ་ལུང་དུ་ཡིན་པར་དེས།

སྒོ་ལོ་སྐྱ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་ཁྲིམས་བྱས་སས།

ཉང་ཆོས་འབྲུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་བྱས་ནས། ལོ་སྐྱ་བ་འདི་ཉིད་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་ཡས་མས་སུ་བྱོན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། ཆོས་འབྱུང་དེ་ཡུ། སྒོ་ལོ་སྐྱ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཐུགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེ་གཞོན་ཅུ་འབུམ་སྒྲུབ་དྲངས་ནས་སྔོམ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད། ཞ་སྒྲི་རྒྱ་ན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད། སྐུབ་ཐབས་མན་ངག་མང་པོ་བསྒྲུབ་ནས། ཁ་ཆེ་ཕོ་ཉ་[1]ཞེས་ཅམ་མཐོང་བ་འབྲེལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་སྨོད་གཉེར་དུ་ཞེབས། དེ་རྗེས་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་སོགས་སུ་བྱོན་ཏེ་པཊ་ཎ་ཀྱི་ཤད་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་པར་ཐོས་བསམ་གནད་སྐེ་རྒྱུ་གཞུང་གི་བསྒྲུབ་བཅོས་མང་པོ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པར་མཛད། ལོང་གི་འགྱུར་ལ། ཐུང་ཆོས་འབྲུང་དུ། མདའ་བདག་ཆེ་ལྷེས་ཁ་ཆེ་སྤྲུལ་གཤེ་སྒྲུབ་དྲངས་ཏེ་བྱང་པོ་ཆོས་བརྩེན་གྱིས་ལོ་སྟོ་བྱས་ནས་རྒྱུད་རྣོ་རྗེ་ཆེ་སྐོར་རྒྱུད། ཚད་མ་རྣམ་ངེས། དེའི་ཀེཀྵ་ལོང་ར་ད་གིས་མཛད་པ་སོགས་བསྒྱུར་རོ། །[3]ཞེས་དང་། བཀའ་བསྒྲུབ་དུ་ལོང་གི་འགྱུར་ཆོས་ཁག་བཅུ་གདངས་ལྷག་བསྡུ་སྒྲིག་མཛད་པོད།

---

① ཉང་ཀྲི་མ་ལོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྒྲིང་པོ་སྦྱང་རྩིའི་བཅུད། བོད་སྐྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྡུད་ཁང་། 1988ལོའི་བར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཅེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས444ལ་གསལ།

② ཇོ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ། ཐུབ་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཁྲུག་ངོགས། བོད་སྐྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྡུད་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས129རྟ་གསལ།

③ ཇོ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ། ཐུབ་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཁྲུག་ངོགས། བོད་སྐྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྡུད་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས129རྟ་གསལ།

སྡེ་ཚན་གཞོན་རྣ་བརྩོམ་འགྲུས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་པའི་དུས་མཐུག་ཅམ་དུ་གཅོང་ཕྱོགས་ལུ་སྐུ་འགྲུངས། དགུང་ལོ་གཞའི་ཁུའི་དུས་སུ་དབུས་གཅོང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུའི་ནང་ཚན་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སློབ་དཔོན་ལོ་སྐོན་རྩེ་རྩེ་དབང་ཕྱུག་འཕེལ་རབ་ཏུ་ཐུབ་ཞིང་། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་བཅས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རིམ་པར་བཞིས་ཤིང་འདུལ་བའི་ཚོས་གཞུང་མང་དུ་གསན། སྐབས་ལོ་ལྔ་ཁང་བཞེངས་ཏེ་འདུལ་བའི་བསྐྲུན་པ་སྤེལ་ཞིང་དགེ་འདུན་ལས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་ཚོགས་ཆུང་མང་པོའི་ཚོགས་བསྒྲུབས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཏུ་བཀོད་ཅིང་། ཁོང་གི་ཚོགས་སྡེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི

བཅས་ལ་གཞིགས་ཚེ་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཕྱོན་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞེག་ཡིན་དགོས་སོ། །

གཉིན་ཚུང་ལོ་སྟོ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི།

ལོ་རྒྱས་དེབ་ཐེར་དུ་དོན་གྱི་བྱུང་རིམ་གྱི་གུང་སྒྲིག་སྦྱངས་ལྟར་ན་ལོ་སྟོ་བ་འདི་ཉིད་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་པ་དེས་ཐུབ་ཅིང་། འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་ཞིབ་ཙམ་མཚོན་མེད། ཉིར་ཆོས་འགྱུར་དུ། གཉིན་ཚུང་ལོ་སྟོ་བ་ཤེས་རབ་གླགས་ཀྱིས་རྒྱུ་གཤེགས་ཏེ་ཟླ་བ་ཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཙམ་ཞེས་ཀྱང་མ་མཐོང་མོད། ཉིར་ཆོས་འགྱུར་དུ། གཉིན་ཚུང་ལོ་སྟོ་བ་ཤེས་རབ་གླགས་ཀྱིས་རྒྱུ་གཤེགས་པ་དེས་ཐུབ་པ་དེས་བསྟན་པའི་ཚེ་ཕྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཙམ་ཞེས་ཀྱང་ཡིན། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཙམ་མཚོན་མེད། ཉིར་ཆོས་འགྱུར་ལས། རྒྱུ་ཤ་ཟའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ཞེས་བཏབ་ཅིང་

པར། པད་མ་རོད་པན་གྱི་རྒྱུད་ལེའུ་བཀུ་གཅིག(157-164) པོད་ཪ ཚ་ལེ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་སྒོལ་མ་ལས་སྐྱེ་ཚེགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལེའུ་སོ་ལྔ་བ(202-217)ལ་སོགས་པའི་ཚོན་ཆ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་བཏགས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། [1]

ཤག་ཚོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ།

པོ་སྐུ་བ་འདི་ལ་དགེ་བཤེས་གྱང་ཐང་པའང་ཞེ། འདི་ཉིད་ཕྱོགས་ཐག་ཕྱི་ལོ1011ལོར་མདའ་རིས་རྫོང་དགའི་ལྷ་གདོང་ཞེས་པའི་ས་ཆར་ནག་ཆོའི་གདུང་རྒྱུད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རབ་ཏུ་ཕྱུང་བའི་མཚན་ལ་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་དང་འདུལ་བ་མཁས་པར་མཁྱེན་པས་འདུལ་འཛིན་པར་ཡང་གྲགས། རྒྱ་གར་དུ་གདན་འདྲེན་རྒྱའི་མཁའ་སྤྱོད་ཏེ་ཐོག་མེའི་སྐབས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་བཀའ་ལུང་ཐོག་མེད་ནས་ཆོས་མང་དུ་ཐོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྲིད་ཤིག་ཏུ་ཡང་ཐོས་པ་ཡིན་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། ། [2]

---

① ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྣིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཙུད། བོད་སྐད་དུ་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྱབ་ས་པར། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཟེངས་གཉིས་པ། ཤོག་རེས442སུ་གསལ།

རྒྱས་རྟོ་བོ་རྒྱས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་ཉམས་རྟོགས་ཐུབ་པར་ཅན་འཁྱངས་པར་གྱུར། མཐར་རབ་བྱང་དང་དོའི་ཤིང་འབྲུག་ཕྱི་ལོ1064ལོར་སྐུ་གཤེགས།① ཁོང་གི་འཕྲུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་མདོ་མང་སྐོར་ལས། མ་གཏུ་བཟང་མོའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱུད་ཥ་ཀ་ལོངྐ་དུ། འཕགས་མ་ཐམོའི་རྟོགས་ཀུ་ཀུཊྚེའི་རྟོག་པ་ལེའུ་ལྔ(29-42) ལོང་ཥ་ཆ་པས། དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་ཐེད་བ།(1-35) ལོང་ཥ་ཇ་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་ཐེད་བ།(134-151) ལོང་ཥ་ད་པས། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལོང་ཁ་ཐེག་བ།(181-247) བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་རྟོགས་ལོང་ཥ་ཀ་པས། བདུད་བཅུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ།(63-63) ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ།(63-67) དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ།(67-68) འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ།(68-69) སེམས་ཀྱི་རྣེ་རྟེའི་བསྟོད་པ།(69-70) དོན་དམ་པར་བསྟོད་པ།(70-70) སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ།(70-71) སེམས་ཅན་མཐུ་བར་བྱ་བའི་བསྟོད་པ།(74-75) རྒྱུད་ཁ་པོད་བྱ། དགེས་པ་རྣོ་རྟེའི་དཀའ་འགྲེལ་རྣལ་འབྱོར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ།(1-61) རྒྱུད་ཏ་པོད་བྱ། འགེས་པ་རྣོ་རྟེའི་སྒྲུབ་ཐབས།(4-22) རྒྱུད་ཤ་པོད་བྱ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རིམ་པ་ལྟ་བ་དྲིལ་བུ་བས་མཛད་པ།(224-227) རྒྱུད་ཞ་པོད་བྱ། དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས།(33-34) དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ།(122-123) མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྩམ་པར་འགྲེད་པ།(186-202) དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས།(207-208) རྣོ་རྟེ་གདན་གྱི་རྣོ་རྟེའི་གླུ།(208-209) རྣོ་རྟེ་གདན་གྱི་རྣོ་རྟེའི་གླུའི་འགྲེལ་བ།(209-215) དེ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་མང་དོ། །

ཤོ་ཐག་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་ཐོ་ཡིག

རྗེ་མར་པས་བསྒྲུར་པའི་འགྱུར་གྱད་དུ་རྒྱས་ཀྱོལ་གྱི་འཁྱངས་ཀུ་ཤོ་ཐག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་འཁྱངས་ཀུ་ཡང་ཤོ་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གིས་ཀྱང་ཤོ་ཐག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་ཅིག་ཡོངས་སུ་བཏང་ཡོད་པ་ཡིན། ཐོ་ཡིག་ཏུ་ཁོང་གིས་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ཚང་མ་ཡིན་ཡང་། ཁོང་གིས

བཅོ་བརྒྱད་སོང་བའི་ཕྱག་དཔྱ་ལ་འཁྲུངས་ནས་གྲུ་བཞུགས་པར་མཚུངས་ཕུ་བའི་བཀའ་བསྩུད་གཏན་རབས་ལས་བཤད།[1] དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས་རྣམ་ཐར་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་གོང་ལས་ལོ་སྐོར་གཅིག་གི་རྗེས་ཀྱི་རབ་བྱུང་མ་ཚུགས་གོང་གི་ཕྱི་ལོ1012ཟོར་བཞག་ཡོད་པར་འདུག ཚལ་བའི་དེབ་དམར་ལས་དེ་ལས་ལོ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱ་བའི་མེ་བྱ་ལ་འཁྲུངས་ནས་གྲུ་བརྒྱལ་བའི་ཐུན་སྐབས་ཤིན་དུ་ཕྱིན་པ་གཅིག་དང་ལམ་འཛོམས། ང་ལ་གསེར་མང་ཡོད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱ་ཞེས་ཁ་ཤོར་བའི་ཚེ་བྱང་ཕུ་ཐུབ་པ་གཅིག་དང་ལམ་འཛོམས། མར་པ་རང་ཉིད་ས་ཆུའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཚེད་དུ་བལ་པོར་ལོ་གསུམ་རིང་བཞུགས་ཏེ་དེའི་རིང་བལ་པོ་སྐྱི་ཞེར་བའི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དེ་ནས་པཊ་ཆེན་ནུ་རོ་པའི་དྲུང་ནས་གསང་འདུས་དང་མ་ཧཱ་ཡ་གསན། དེར་གསེར་འཆོལ་བའི་ཆེད་དུ་བོད་དུ་ཚུར་ཕེབས། གསེར་མང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆུ་གར་དུ་ཕེབས་སྐབས་པཊ་ཆེན་ནུ་རོ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཁུ་བཞེས། ལོ་ཤས་ནས་སྐར་ཡང་གསེར་བསྐམས་ཏེ་ཆུ་གར་དུ་ཟེངས་གཉིས་པ་ཕེབས་པར་བློ་མི་ཏྲི་པ་དང་མཇལ་ཞིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དཔེ་མང་པོ་བསྐམས་ཤིང་དག་ལོ་སྐྱངས་པ་གནང་། དགུང་ལོ་ཀུ་རྩ་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་སྤྲུ་ཡི་ལོ1097ལོར་

---

① དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཁྱིམ་བ། རྗེ་བཙུན་མར་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གྲུབ་པའི་རྩ་མཚན་བརྗོད་པ་བཞུགས་སོ། །བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2014ལོ། ཤོག་རྩས4པར་གསལ།

② དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཁྱིམ་བ། རྗེ་བཙུན་མར་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གྲུབ་པའི་རྩ་མཚན་བརྗོད་ཅ་བཞུགས་སོ། །བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2014ལོ། ཤོག་རྩས3པར་གསལ།

③ དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཁྱིམ་བ། རྗེ་བཙུན་མར་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གྲུབ་པའི་རྩ་མཚན་བརྗོད་པ་བཞུགས་སོ། །བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2014ལོ། ཤོག་རྩས8པར་གསལ།

སྐུ་གཤེགས།[1] ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ།ཡོད་དུ། དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་རྡོའི་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣོ་རྗེ་དཔལ་མཆོག་ཆེན་པོ་བརྒྱ་པ་དང་པོ་ལ་ལེའུ་བདུན་ཏུ་རྣམ་པ།(103-331) བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཟ།ཡོད་དུ། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆ་ཤེས་བྱ་བ་སྨོན་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཧྥ་ཧཱ་ཡས་མཛད་པ།(43-45) རྒྱུད་ཀ།ཡོད་དུ། དཔལ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣོ་རྗེ་གུར་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྡུས་པ་ཤེས་བྱ་བའི་རྗེས་འབྲངས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ

དང་དུས་མཉམ་ཞེས་ཡིག་རིགས་འགའ་རེ་ན་གསལ་ཡང་ཞིབ་ཚ་ཡོད་པ་ཞིག་ནི་མ་རྙེད། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་གསལ་བཤད་དུ་ཕྱི་ལོ964ལོར་འབྲུངས་པར་བཤད་ཀྱང་། བསྟན་རྩིས་ཀ་སྡེང་ལག་དེབ་ཏུ་རབ་བྱང་གཉིས་པའི་ས་སྐྱ་ལོ་ཙཱ་བ་དཔལ་དུ་བཞུགས[①]པར་བཞེད་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལོ་གྲངས་དེ་ཡང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོ་ཉིད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཟླ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉི་མ་རྟོག་ཅིང་། དེ་ནས་ཁ་ཆེ་དང་། བལ་ཡུལ། རྒྱ་གར་སོགས་སུ་འཁོར་སྐྱོང་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པ་བཟང་པོ་དང་། སྐྱ་གཅན་འཇིག་རྟེན་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་སྦྱངས་པ་ཕུལ་ནུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་དོ་རྗེའི་རྒྱུད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་ཅོག་ཏུ་ཡང་། ཤཱཀ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་ཨཱ་ནནྟ་ཡི་ཞལ་ཏ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་ཟབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཡང་ཐོས་པ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གིས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཟབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཡང་ཐོས་པ་ཡོད་ཅིང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི

བསྡུར་པ། རྒྱུད་ཙ་ཅེ་དང་དུ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ནེར་སྐྱེའི་རྒྱུད།(164-165) བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀ་ཅེ་དང་བྱ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དགྱེས་པའི་རྣོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་སྐུ་མ་བརྒྱ་པ་གཉིས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དྲན་པའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ནག་པོ་པས་མཛད་པ།(146-194) དཔལ་དགྱེས་པའི་རྣོ་རྩེའི་དཀའ་འགྲེལ་ལུ་ཏེག་ཐྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཤཱི་ནཏ་ཀ་པ་ཀྲའི་པས་(དཔལ་ཤིན་ཆེན་ཞི་བས་)མཛད་པ།(221-297) རྒྱུད་ཀ་ཉ་ཅེ་དང་བྱ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣོ་རྩེ་དྲ་བའི་དཀའ་འགྲེལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཤཱི་ལ་ཧེ་རུ་ཀ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཀ་ཀ་ལི་ཀས་མཛད་པ།(54-94) རྒྱུད་ཀ་ཊ་ཅེ་དང་བྱ། སློབ་དཔོན་རྣལ་འབྱོར་བས་མཛད་པའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ།(323-325) རྒྱུད་ཀ་ཋ་ཅེ་དང་བྱ། དཔལ་དགྱེས་པའི་རྣོ་རྩེ་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སློབ་དཔོན་ནག་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་མཛད་པ།(241-243) དཔལ་དགྱེས་པའི་རྣོ་རྩེའི་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ།(253-274) རོ་སྟེག་གི་ཆོ་ག(274-277) དགྱེས་པའི་རྣོ་རྩེའི་སྒྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་རྣམས་སློབ་དཔོན་ནག་པོ་པས་མཛད་པ།(277-280) རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(280-282) ཆོས་གས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོད་པའི་རིམ་པ་སློབ་དཔོན་ནག་པོ་པས་མཛད་པ།(282-285) རྒྱུད་ཀ་ཌ་ཅེ་དང་བྱ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲིང་གཞི།(1-78) རྒྱུད་ཀ་ཆ་ཅེ་དང་བྱ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་ཙྪ་ཡ་(འབྱུང་བ་བཟང་པོས་)ཞལ་སྐྱ་ནས་མཛད་པ།(1-208) རྒྱུད་ཀ་ཎ་ཅེ་དང་བྱ། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ།(349-355) རྒྱུད་ཀ་ཏ་ཅེ་དང་བྱ། བདེ་མཆོག་གི་སྒྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་ཐམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ཉིད་མཛད་རོ་རྗེས་མཛད་པ།(256-259) དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་བཏུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཞེམས་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་པའི་སྐྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཀ་ལ་ཀས་མཛད་པ།(259-271) དེ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་ཚོས་ཚན་བརྒྱ་ཐུག་ཉུག་བཞུགས་སོ། །

གཉགས་ལོ་རྟོ་བ་ཆེན་པོ།

འདི་ཉིད་ནི་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་མགོར་ཇོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། བཅོན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་ཇོ་བོ་རྗེ་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་ལ་སོགས་པ་ཀུ་ཤ་ལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཀ་ཤ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཀ་ཤ་ཀྱི་

གཏོགས་ཤིང་། མཚན་དངོས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བོར་ཤར་མ་མཐོང་ཡང་། རིག་གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཚུལ་མྱང་ཚོས་འབྱུང་དུ། ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་ཤྲཱུ་ཀྲི་འཚོར་པ་ཆུང་དགུ་དང་བཅས་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་གཅོང་སྟོང་དུ་བཞུགས་སྐབས་པ་ཆུང་དགུའི་ཧང་མཚན་སུ་གར་ཤི་ཡར་སྐྱུང་དུ་སྐྱེན་འཇེན་ཞུ་མི་གཉིས་ལོ་ཙ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། པཉྩེ་ཏའི་སྡུག་གཡོག་མངའ་རིས་པ་དགེ་མཛོས་བྱང་ཆུབ་ཡོད་པ་དེས་པཉྩེ་ཏ་ལས་ཀྱང་གཉིས་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པར་རྟོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞུས་པ་སོགས་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དེ་ཡང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཉིས་སུ་འབྱུངས་པའོ། །[①]ཞེས་འགོད་པ་དང་། ཁོང་གི་འགྱུར་ཆོས་ཅི་ཡོད་སོགས་ལག་སོན་མ་བྱུང་སྐྱབས་རེ་ཞིག་སྟོང་ཆར་མ་བཞག་པའི་ཐབས་ཟད།

ཁྲ་སྟོན་དངོས་གྲུབ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་པའི་དུས་སྐྱེད་ཚམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཐོག་མར་བོད་ནས་མདོ་སྨད་སོག་གཉན་དང་བཅས་པར་སྐྱབས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད་ཐོག དེ་རྗེས་ཁ་ཆེ་དང་། བལ་ཡུལ། རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཞེབས་ཏེ་པཎ་ཏི་ཐ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་གཞིས་ཀའི་ཚེས་ཀྱང་ཐུགས་ནས་མདོ་སྨྲག་གཉིས་ཀའི་ཚེས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཡུད་དུ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ནས་བཏང་སྙོམས་དང་ཐུགས་ནས་བཏང་བ་སོགས་སོ། །

---

① རོ་ནང་ཏུ་ར་ན་བ། ཆུང་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། བོད་སྐྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1983ལོ། ཤོག་ངོས192ན་གསལ།

ཚ་རབ་ལོ་རྩ་བ་དག་སྒོང་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་རབ།

འདི་ལ་འགྲུབ་བྱང་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་དག་སྤོང་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱང་ཞུ་སྤོལ་ཡོད། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མགོ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་པའི་ལོ་རྩྭ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཁེ་ཁོགས་དང་མཉམ་དུ་གཞུང་མང་ཙམ་བོད་དུ་བསྐྱུར་བ་དང་། ཁོང་གི་འགྲུལ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་གཟུངས་ཡིན་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཡོད་པ་བཞིན། ཁོང་གིས་ཀྱང་ཚེ་ཚེ་སྐྱེས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁེ་ཁོགས་དང་མཉམ་དུ་གཞུང་མང་ཙམ་བོད་དུ་བསྐྱུར་བ་དང་། ཁོང་གི་འགྲུལ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་གཟུངས་ཡིན་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཡོད་པ་བཞིན་(127-128) བོད་ཟེ་ཉེ་བར། འགྲུལ་པོ་འདུལ་བ་ཞིས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།(238-263) བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཟེ་ཏ་ཉེ་བར། ཐསང་ཆེན་དགའ་བའི་ཐིག་ལེ་ཞིས་བྱ་བ་སྤྲོས་དཔོན་མ་ཤུ་མ་ཏིའི་(ཏྲོ་ཐོས་ཆེན་པོའི་)ཞལ་སྣ་ནས་མཛད་པ།(359-366) རྒྱུད་ཟེ་ཐུ་བར། དཔལ་འཕོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་གི་བྱ་བ་མདོར་བསྡུས་པ་ཞིས་བྱ་བ་སྤྲོས་དཔོན་རྩོ་རྩེ་དྲིལ་བུའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་སྤྲོས་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ།(219-222) རྒྱུད་ཟེ་ཉེ་བར། སྒྲོལ་མའི་སྒྲུབ།(215-216) སྒྲིང་ཡིག་ཟེ་ཏེ་ཉེ་བར། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ།(29-33) སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་སྐྱང་བའི་རིམ་པ་ཞིས་བྱ་བ་སྒྲིང་ཡིག་སྤྲོས་དཔོན་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བ་གསང་བས་མཛད་པ།(56-63) ཐུ་མ་ལ་སྒྲིང་བ་དགེ་སློང་དགོན་པ་བས་མཛད་པ།(63-67) སློབ་མ་ལ་སྒྲིང་བའི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་པ་བས་མཛད་པ།(121-133) སྐུ་ཚེགས་ཟེ་ངེ་ཉེ་བར། ཚེགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སློབ་དཔོན་མ་ཤུ་མ་ཏིའི་(121-126)སོགས་ཆོས་ཚན་ཉེ་ཤུ་ལྔག་བཞུགས་སོ། །

གཅགས་རྩང་ལོ་རྩྭ་བ།

ཐུང་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས་ཀྱི་ཚོག་ཤུགས་ལས་འདི་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐོད་ཙམ་དུ་འཁྲུངས་པ་ཅིས་ཐུབ་ཅིང་། ཡང་ཆོས་འཕྱུང་དེ་ཉིད་དུ། དེ་ཐ་ཝ་དམ་པ་ནང་རྒྱས་གཉལ་ལོ་ཟེ་འཚུང་ནས་ཡང་སྐོད་ལ་ཞེབས་དུས་ལྷུ་ལོ་རྩྭ་བ་བྱ་མ་ལ་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་མ་མཇལ་ཞིང་ཆོས་གནང་མ་འདོད། གཉགས་ལོ་རྩྭ་བ་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་མཉེས་པར་མཛད་པ་དེ་ཡང་རིགས་མཆོག་ཏུ་སྐྱུར་པ་གཉགས་རིགས་སུ་འཁྲུངས་པའོ། །[①]ཞེས་དང་། ཡང་མདའ་རིས་དགེ་

---

① རྩོ་ནང་ཏྭ་ར་ན་ཐ། ཐུང་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། བོད་སྐོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས192ན་གསལ།

མཛོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒོམ་བུ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐོར་ཆེན་པོའི་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་གཉགས་ཆུང་ལོ་ཙྪ་བ་ཡིན་ཞིང་དགོན་གནས་ལྷག་ཅན་གྱི་བདག་གཉགས་ལོས་མཛད་པ་ལ། དགེ་བཤེས་སྐོར་གྱིས་ཕྱིའི་ལུགས་རི་བཅིགས་པ་སོགས་ཞེབས་ཏོག་སྣུབ་པར་མཛད་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་རིགས་མཆོག་གཉགས་རིགས་སུ་འབྲུངས་པ་སོགས་གཉགས་རིགས་འདི་ལ་མཁས་པ་དང་། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག ལོ་ཙྪ་བའི་མཚན་ཐོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བློ་མངའ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྣུན་ལྡན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཇོན་པར་སྣང་[1] གཉགས་ལོ་ཆེ་ཆུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་མཛོད་པས་གོང་གི་ཆོས་འབྱུང་དུ་ཟུངས་ཙམ་བཀོད་ཡོད་པ་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡང་གོང་འོག་གཞན་གང་ཞིག་དང་ལྷོས་སྦྱོན་དུ་སོང་བའང་སྲིད་པས། གཞན་ཡང་ལོ་ཙྪ་བའི་ཆོས་དྲྭ་ཏུ་གཏས་པ་སོགས་བསྡུར་[2]ཞེས་གསལ། བསྟན་འགྱུར་དུ་བསྡུས་པའི་གོང་གི་འགྱུར་ལ། རྒྱུད་ཥཱི་ཀ་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་པོ་ཅན་གྱི་གཟུངས་ཀྱི་གཏོར་མའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ། སྒོམ་དཔོན་བཟང་ཟིའི་བཙུན་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་ཅིའི་བཙུད། བོད་སྐོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞིབས་ཀཉིས་པ། ཤོག་ངོས442སུ་གསལ།

གེའུ་ལོ་རྩ་བ་རྣོ་རྩེ་ལྡེ།

འགྲུབ་བྱང་དུ་མཚན་ལ་ཤེའུ་བརྒྱ་དེ་ཐུ་དང་ཤེའུ་བརྒྱ་དེ་བ་ཞེས་པ་ལོ་ཙྪ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ལོ་ཙྪ་བ་མཁན་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཚོན་ཞེས་བྱ་བ། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་མ་ཆད་གྱང་ཉང་ཆོས་འབྱུང་དུ། ཤེའུ་ལོ་ཙྪ་བ་རྣོ་རྩེ་ལྡེ་སྐྱེ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་འགན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་ཐུན་མོང་ཙམ་ལས། ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མ་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་སྐུ་ཚེ་ཐུན་མོང་ལས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མ་དང་། ཤཱཀ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང

རྣོ་རྩེ་གོས་སྟོན་པོ་ཅན་གྱི་གཟུངས་ཀྱི་སྐུད་ཐབས་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ལག་ན་རྣོ་རྩེ་གོས་སྟོན་པོ་ཅན་གྱི་སྐུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐུབ་ཐབས་གསུམ་དང་། ཟླུ་རིགས་བཞིའི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དགོན་ཆུམ་པར་སྒྲུབ་མང་པོའི་ཞལ་གདུགས་ནས་མདོ་སྡེགས་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་གནང་བ་དང་། ལེགས་སྩལ་གྱི་སྐད་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་པར་སྩལ་ཅིང་ཐུགས་ནས་མདོ་སྡེགས་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་གནང་བ་དང་། ཁོང་གི་འགྲུབ་ཚོམ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཆོད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

རྣ་དགེ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས།

པོ་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐོད་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་1044ལོར་སྐུ་འབྲུངས། སྐོབ་མ་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་མ་གཅིག་ཉ་མ་དང་། འོག་ཡུ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཡིན། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་སྐྱལ་ཏེ། ལོ1089ལོར་གཞན་གྱིས་དུག་དྲངས་ནས་བཙོངས་སྐད།[1] རྒྱ་གར་དུ་ཐེངས་གསུམ་ཕེབས་ནས་པཾ་ཆེན་མང་པོ་བསྟེན་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཐམས་ཅད་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་མ་ཟད་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་སྒྲ་བསྒྱུར་མཛད། ཁོང་གི་འགྲུབ་ཚོམ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཚད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

རྣམ་དག་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།

པོ་ལོ་བ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་དོའི་ཤིང་སྦྲེལ་གྱི་ལོ1044ལོར་སྐུ་འབྲུངས། སྐོབ་མ་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་མ་གཅིག་ཉ་མ་དང་། འོག་ཡུ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཡིན། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་སྐྱལ་ཏེ། ལོ1089ལོར་གཞན་གྱིས་དུག་དྲངས་ནས་བཙོངས་སྐད།[1] རྒྱ་གར་དུ་ཐེངས་གསུམ་ཕེབས་ནས་པཾ་ཆེན་མང་པོ་བསྟེན་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཐམས་ཅད་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་མ་ཟད་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་སྒྲ་བསྒྱུར་མཛད། ཁོང་གི་འགྲུབ་ཚོམ་ལ། མདོ་མང་སྐོར་ལས། མདོ་སྡེ་ཤེ་ཉ ། བཞི་བཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོ་དོན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།(1-343) རྒྱ་རྩའི་གཞི་འཛིན་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་དང་ལོ་ཙྪ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྡེས་བསྒྱུར་པ། ཤེ་ཉ ། བཞི་བཅུ་རྩ་གསུམ་པ་སྒྲུབ་རན་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་ཞུས་པའི་ཆོས་བདུད་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ།(331-331) ཤེ་ཉ ། བཞི་

---

① འདི་བའི་ལོ་རྒྱུས་བརྩམས་པ་ཞེག་དེབ་ཧེར་སྐོན་དོའི་སྐོད་ཆའི་ཤོག་ངོས271ནས294བར་དུ་བཞུགས་ཡོད་པས་དགོས་མཐོ་ཅན་ཞིས་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ།

པར། གཅ་དེའི་དུས་ཀྱི་མདོ།(303-304) རྒྱུད་ཤ།ཡོངས་དཔལ་དཔའ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལེའུ་བཞི་བ། ལོ་ཙྪ་བ་དག་སྒོང་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ།(1-13) བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཤ།ཡོངས་དཔལ་དཔའ་བོ་དུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ།(37-41) རྒྱུད་ཤ།ཁ།ཡོངས་དཔལ་དཔའ་བོ་དུ། བདེ་མཆོག་ཤེས་བར་ཉིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་རྗེས་མཛད་པ།(24-33) དབུ་མ་ཤ།ཁི།ཡོངས་དུ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒོམ་མི་སྣོད་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ།(238-241) འདུལ་བ་ཤ།ཏོ།ཡོངས་དུ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ།(1-232) ཚད་མ་ཤ།ཅེ།ཡོངས་དུ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྒོམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱིས་མཛད་པ།(94-151) ཡོངས་ཤ།ཆེ།པར། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་སྒོམ་དཔལ་ལྡན་དང་བློས་མཛད་པ།(1-326) ཡོངས་ཤ།རེ།པར། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་སྒོམ་དཔལ་ཀྱཻ་ཀྱི་ཡུལ་ཅི་ཞེས་བྱ་བའི་ཞེས་བྱ་བས་སྨོས།

ཅ་མི་སངས་རྒྱས་བཀའ།

འདི་ལ་རྫ་མི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེང་། བཀའ་བསྩལ་གྱི་འགྱུར་བྱང་དུ་ལོ་རྫ་མི་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་ཞུ་བྱེད་མཛོད་ཞིང་། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མཁས་པའི་ཕྱུད་དུ་ཕྱིན་པས་ཅ་མི་པཎ་ཆེན་དང་། རྩོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཁན་པོར་བཞུགས་པས་བློ་མ་རྩོ་རྗེ་གདན་པ་སོགས་གྱང་ཞུ་སྟེལ་ཡོད། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་མདོ་ཁམས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་ཅ་མི་ཞེས་བྱ་བའི་ཞས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། ཐོག་མར་བོད་ཡུལ་ནས་སྤེའུ་གཙེར་དུ་ཕེབས་ཏེ་པཎ་ཆེ་ཉ་ཡ་ཀ་ར་གུཏ་སོགས་ལ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱ་གར་ཤར་ནུབ་གྱང་ཏུ་འགྲན་ཟླ་བྱེད་མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་ལས། ཆོས་འབྱུང་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་པཎ་ཏི་ཏ་སྒྲ་གཉན་མཁས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་ཅ་མི་ཞེས་བྱ་བའི་གར་སྐད་དུ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན། དཔལ་པ་ཁོང་ཉིད་སྤྱི་སྤྱིར་རྒྱ་གར་གྱི་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་མཁན་པོ་དང་

རོ་རྗེ་གདན་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཀུང་མཛད་སྐྱོང་ཞིང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་བསྒངས་ཀྱིས་རི་ལོང་བ་མ་ཡིས་བུ་བཞིན་བསྐྱངས་ཏེ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། བོད་ནས་ཐོན་པའི་སྤྲོ་མ་ཇ་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་དང་། སེ་ལོ་གཞོན་ནུ་ཚུལ་ཁྲིམས། སྐྱེད་ལོ། ཤེའུ་ལོ་ཙྪ་བ་སོགས་མཁས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མང་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་དེར་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཤམས་རྒྱུད་འགྲོ་བའི་མཚོ་བཙམས་ཡོངས་ཀྱི་ཐད་ཀར་ལྟ་ཁྲིད་དེར་བཞུགས་པའི་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་མི་ཏྲ་(བདེ་གཤེགས་བཙོན་འགྲུས་) དང་། ཅཱན་ཏྲ་ཀཱིརྟི། ཤཱི་ལ་ཅཱན་ད་ས་ཀ་སོགས་པ་ཆ་ཚེན་བཅུ་གསུམ་བསྐེན་ནས་མདོ་སྡེའགས་ཀྱི་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་དུ་མས་གཞུང་མཛད་ཅིང་འགྲིལ་བ་མས་ཡིད་ཆེད་དུ་སྐུ་ཆེའི་བགོད་པ་ཡང་གཞན་ཡུལ་ནས་ཕྱག་ཤེགས་ཟིན་པས། དེ་དུ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་གུ་ཎ་ཀ་བི་ཤུ་(བདེ་གཤེགས་བཙོན་འགྲུས་) དང་། ཅཱན་ཏྲ་ཀཱིརྟི། ཤཱི་ལ་ཅཱན་ད། བོགས་ཆེན་བཅུ་གསུམ་བསྐེན་ནས་མདོ་སྡེའགས་ཀྱི་གསན་བསམ་བསྐྱངས་པས་ཆོས་ལུགས་ཤམས་རྒྱུད་འགྲོ་བའི་མཚོ་བཙམས་ཡོངས་ཀྱི་ཐད་ཀར་ལྟ་ཁྲིད་དེར་བཞུགས་པའི་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་མི་ཏྲ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ཀར་ཆེས་བཟུང་ཞིང་། ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆུལ་ལུགས་ཀྱང་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་མི་ཏྲ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཆེས་བཟུང་ཞིང་། ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་བསྒངས་ཀྱིས་རི་ལོང་བ་མ་ཡིས་བུ་བཞིན་བསྐྱངས་ཏེ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། བོད་ནས་ཐོན་པའི་སྤྲོ་མ་ཇ་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་དང་། སེ་ལོ་གཞོན་ནུ་ཚུལ་ཁྲིམས། སྐྱེད་ལོ། ཤེའུ་ལོ་ཙྪ་བ་སོགས་མཁས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མང་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་དེར་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཤམས་རྒྱུད་འགྲོ་བའི་མཚོ་བཙམས་ཡོངས་ཀྱི་ཐད་ཀར་ལྟ་ཁྲིད་དེར་བཞུགས་པའི་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་མི་ཏྲ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ཀར་ཆེས་བཟུང་ཞིང་། ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆུལ་ལུགས་ཀྱང་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་མི་ཏྲ་ཉིད་ཀྱི

ནས་ལེགས་པར་བསྒྲུར་ཅིང་དག་པར་བཅོས་པ། རྒྱུད་ཀ།ེ་ཡོངས་བུ། དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ།(250-251) དཔལ་མགོན་པོའི་ནད་སྐྲག(251-252) དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་འཕགས་པ་ཐུབ་སྐྲག་ཀྱིས་མཛད་པ།(250-251) རྒྱུད་ཀ།ེ་ཚུ་ཡོངས་བུ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་ག་བློ་མ་རྣོ་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཐུབ་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ།(56-58) ཡང་དཔལ་དུས་འཁོར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཆོ་ག་བློ་མ་རྣོ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུབ་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན

སྡུགས་ཀྱི་གཞུང་དང་ལོ་རྟོ་བསླབས་ནས་བཞུགས། དེ་ནས་ཡབ་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་གསན་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཡབ་ཀྱིས་དབུ་བཙུགས་པའི་འབུམ་ཉི་ཤུ་དུམ་གཅིག་གི་བཞེངས་འཛུགས་ཚོར་བར་ཆད། དེ་ནས་གསེར་སྐད་ལྟ་བཅུ་ཙམ་བསྡམས་ཏེ་སྐར་ཡང་རྒྱས་ཀྱི་ཐུ་དམ་གཅིག་དེ་ཁྱབ་ཅིང་ཆུ་གང་དུ་ཕེབས་དུས་ཙ་མི་སངས་རྒྱས་སྐུ་གཤེགས་སྐུ་ཐེག་ཆེན་ཨོ་སྟ་ཡ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆུ་ལ་བཏེ་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་ལུང་རྒྱུན་ལེན་པར་མཛད་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་སྤེལ་བར་མཛད་པས། ད་ལྟ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་བཞུགས་པ་དེ་སྐྱེང་ལོའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པ་མྱང་ཚོས་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན།[1] དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིར་ཞེང་སངས་པ་རབ་བྱང་གསུམ་པའི་ལྷག་པར་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཕལ་ཆེར་ཡི་དམ་ཕག་མོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཞུས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཞུས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོད་ཅིང

ཀྱི་ཁེད་བ་སྲུམ་ཙུ་ཚ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་ཞབས་འབྲིང་པས་མཛད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་བསྒྲུས།(1-197) འདི་ནི་དཔལ་སྒྲེའུ་རིའི་ཚ་ཆོས་སྐོར་དབེན་པའི་གཏུག་ལག་ཁང་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

འཕྲོག་མི་ཤུག་ལྡོག་ཐོས།

ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་བྱོན་པའི་ལོ་ཙོ་བ་ཞིག་སྟེ། རྒྱ་ལོ་དག་བའི་ལྷོ་ཐོས་(1044ལོ-1089ལོ)སོགས་དང་ཏ་ལམ་དུས་མཉམ་ཡིན་པར་བཞེད།[1] བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་ལོ་ཙོ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་བཀོད་མེད་ཅིང་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་འཁོག་མི་ཤུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་སུ་བཏང་ཡོད།[2] ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཡོད་ཥ ཟླ་བར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་བ་ཆོས་བཞི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། བམ་ཡོ་གཅིག་དང་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ལོ་ཙོ་བ་ཤུག་ཁོ་ཐོས་དང་དགེ་བའི་ཁོ་ཐོས་ཀྱིས་བསྒྲུར།(46-59) འཕགས་པ་ཆོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་ཁོ་ཐོས་དང་དགེ་བའི་ཁོ་ཐོས་ཀྱིས་བསྒྲུར།(1-178) ཐམས་རིག་ཥ་ཏེ ། ཡོད་དུ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་ཡོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྡོམ་ཁྲིད་ཀྱི་བཤད་པ་སྒོམ་པ་ཆེན་ཡོ་ཧ་ཁོལ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པ།(335-410) དེའི་འཕྲོ་ཥ ། ཡོད་དུ་བཞུགས།(1-421) ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བ་ཡན་ཆད་རྫོགས་པ། ཞུས་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙོ་བ་དགེ་སློང་ཁྲག་ཁོ་ཐོས་ཀྱིས་བསྒྲུར་ཅིང་། མར་ལོ་དགེ་སློང་རིག་པ་གཞོན་ནུ་དང་

---

① གོ་ཤྲལ་གྲགས་པ་འཕྱང་གནས་དང་རྒྱལ་བ་ཚྭོ་བཟང་མཁས་གྲུབ། གང་ཅན་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད། གན་སུའུ་མི་རིགས་དལེ་སྒྲུན་ཁང་། 1992ལོ། ཤོག་ངོ་ཅ1247དུ་གསལ།

② དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྤེང་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དལེ་སྒྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་ངོ་ཅ273དུ་གསལ།

མཉེས་ཅོར་དགེ་སློང་དབྱིག་གི་རིན་ཆེན་དང་གསུམ་གྱིས་ཚོད་ལ་ཕབ་པ་སྟེ་མཐུག་བསྟུས་ནས་རྫོགས་པར་བགྱིས་པ་བཅས་འགྲུར་ཚོས་མང་དུ་བཞུགས་སོ། །

ཀྱི་རྒྱམ་གྱིར།

བོད་སྐད་དུ་དཔལ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་གླགས་པ་ཟེར་ཞིང་། བཀའ་བསྟན་གྱི་འགྱུར་བྱང་ཁག་ཅིག་ལ་པ་རི་རྒམ་པ་རི་ཚོས་གླགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཞིང་ཁྱབ་ཅིང་ཐེར་འབྱེད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ། དེ་དང་ཀྱི་རྒམ་གྱིར་གཉིས་ཀྱང་ཡི་དམ་ཕྱག་འཚལ་བའི་དུས་དཀྱིལ་ཚན་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་པོད་ཀ་གེ་ལར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱད་ལ་བསྟོད་པ་སྦྱོབ་དཔོན་ཞི་ཁ་ཆེན་དང་། ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཤཱནྟི་ཁ་ཆེན་པོ་མཁས་བཙུན་གྱུབ་པ་བརྒྱེས་པ་རྣ་ཏུ་ལ་སྐྱེ་རྒྱ་དེའི་(སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོའི་)ཞལ་སྔར་ནས་ཆག་ལོ་སྟོན་ཞ་དགེ་སློང་དཔལ་གྱི་མཐའ་ཅན་གྱིས་དག་པར་བཅོས་པ། གྱུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་གསོལ་འདེབས་བློ་མ་རྗེ་རྗེ་གདན་པས་མཛད་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཅེར་གད་ཡོན་ཏན་དཔལ་བ།

འདི་ལ་སྟོན་གྱི་དཔྱད་འབྲས་སུ་ཁེའུ་བརྒད་ཡོན་ཏན་དཔལ་དང་ཁྱེའུ་གད་ཡོན་ཏན་དཔལ་ཞུ་བའང་མཐོང་། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་པོད་ཀ་གཅིག་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བསྟོད་པ་སྦྱོབ་དཔོན་ཞི་ཁ་ཆེན་པོ་མཁས་བཙུན་གྱུབ་པ་བརྒྱེས་པ་རྣ་ཏུ་ལ་སྐྱེ་རྒྱ་དེའི་(སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོའི་)ཞལ་སྔར་ནས་ཆག་ལོ་སྟོན་ཞ་དགེ་སློང་དཔལ་གྱི་མཐའ་ཅན་གྱིས་དག་པར་བཅོས་པ། གྱུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་གསོལ་འདེབས་བློ་མ་རྗེ་རྗེ་གདན་པས་མཛད་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཞང་ཀེས་རབ་བྱུང་མ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་ཞ་གྲགས་རྒན་ཞིག་

སྐྱེ། ཉང་ཚོས་འབྱུང་བ། ལོ་སྟོང་བ་གཡུང་སྲུང་འོད་ཀྱིས་བརྟེ་ཏ་ཨ་ཤོ་སྤྲི་བྱ་བ་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་བཞེས་པ་གཅིག་སྐྱབ་དྲངས་ནས། འཕྲིང་མཚམས་ཀྱི་ལོ་སྟོང་བ་ཞང་ཤེས་རབ་བློ་མ་དང་། ཞང་སྡུ་དན་མེད་པའི་དཔལ་གྱིས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཅག་ཏོ་སྐོར་གསུམ་བསྒྱུར་ཞེས་གསལ།[1] འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ཞིབ་པར། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཨ ༡ཡོད་དུ། དྲག་ཏོའི་འཁོར་ལོའི་ལས།(211-212) ལས་ཀྱི་ཐོག་ཀྱི་བྱ་བ།(212-213) དམ་རྫས་ཆད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་བསྟན་པའི་ཚེ་གཉ(213-213) འདི་གསུམ་ཏོ་ཁ་ཅིག་རྟོག་ལྡན་པའི་རྒྱུད་དུ་འདོད་དེ་ཁ་ཅིག་མན་ངག་དུ་འདོད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟོད་པ།(218-220) རྒྱུད་ཨ གུ ༡ཡོད་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་རྒྱུ་གར་གྱི་སྒོག་དཔོན་གཤེས་རབ་ཀུན་གསལ་པས་མཛད་པ།(118-145) དེ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་ཚོས་དུ་མ་བཞུགས་སོ། །

རབ་ཞི་བཤེས་གཉེན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དགྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འགྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཆུས་རྩོག་ཡིན་པས་འདི་ལ་ལོ་སྟོ་བ་རྩོག་གྱུ་རབ་ཞིར་བྱེས་པའང་ཡོད། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེ་ཟླ ༡ཡོད་དུ། གཉོད་སྦྱིན་སྡེ་དཔོན་གར་མཁན་མཆོག་གི་བརྟག་པ་སྐ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ།(69-81)(81-88) བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཨ དི ༡ཡོད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཆོགས་བཅད་མ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ།(38-42) ལོ་སྟོ་བ་རབ་ཞི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འགྱུར་ལ། སྡུད་ནས་ལོ་སྟོ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་བཅོས་པ། རྒྱུད་ཨ ཀུ ༡ཡོད་དུ། རྡོ་རྗེ་ཆམ་པར་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་དཔལ་གཟུང་སྐྱེས་ཤ་སྟག་མཛད་པ།(312-313) རྡོ་རྗེ་ཆམ་པར་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས།(313-314) དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཆམ་པར་འཇོམས་པ་ལ་བསྟོད་པ།(314-315) རྡོ་རྗེ་ཆམ་པར་འཇོམས་པའི་བྱམ་ཆོག(315-315) ཞི་བའི་སྒྲིབ་སྟེགས་གི་ཆོ་ག(315-315) གཉོད་སྦྱིན་སྟེ་དཔོན་གར་མཁན་མཆོག་གི་བརྟག་པ་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ།(315-316) རྡོ་རྗེ་ཆམ་པར་འཇོམས་པའི་ལས་བཞི་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་ཆམས་བྱམ་ཟེ་མ་ཅི་བརྗོས་མཛད་པ།(316-317) རྡོ་རྗེ་ཆམ་པར་འཇོམས་པའི་ལས་བཞི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་སྟེགས་གི་ཆོ་ག(317-318) རྡོ་རྗེ་ཆམ་པར་འཇོམས་པའི་ལས་བཞི་སྒྲུབ་པའི་བྱམ་པའི་

---

① ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཚོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྨིན་པོ་སྤྱང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཟིངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས445ལ་གསལ།

ཆོ་ག(318-319) རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ལས་བའི་སྒྲུབ་པའི་འགོར་ལོའི་ཆོ་ག་པན་ཏྲེ་ཏ་ཡི་ཀ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་ན་སྐྱེས་མངོད་པ།(319-320) རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྤྲོད་དགོན་མ་ཀྱི་བརྒྱས་མངོད་པ།(320-323) རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ལས་སྐྱ་ཆོགས་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་པན་ཏྲེ་ཏ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་ན་སྐྱེས་མངོད་པ།(323-325) རྒྱུད་ཥ་ཚུ།ཡོད་དེ། སྐྱིའི་དམ་ཚིག་མདོར་བསྡུས་པ་དབལ་སྐེག་པའི་རྡོ་རྗེསེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོད་པ་ལ་བཅང་པོས་མཛད་པ།(41-44) ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་སློང་བློ་གྲོས་སྐྱིད་པོ་དང་། དགེ་སློང་རབ་ཞི་བཤེས་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་བསྒྱུར་ཅེས་བགོད་ཡོད་དོ། །

རྗེས་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ།

ཁོང་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་མོ་ཐག་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ1059ལོར་ཡབ་རྗེ་ཆོས་སྐྱབས་དང་ཡུམ་དབལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་ལུ་ཨ་ཡུ་འཕྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་ཁུ་པོ་རྗེ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲུང་པོར་གཙེག་རིང་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་ཁུ་པོས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཐུགས་དགོངས་ཞིང་ཁ་ཏོན་ལ་ཕེབས། ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་རིང་པཎ་ཆེན་ཤཱཀ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ཡི་ཞབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་ཐུགས་ཀར་གཏད། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ཕྱེད་ཀྱི་ཚེ་ཁུ་པོ་རྗེ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲུང་པོར་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་ཐུགས་ཀར་གཏད།

བར་མངོད། ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བསྡུན་བཅོས་ཀྱང་བརྩམས།① དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་སྤྲང་སྨྱ་ལོ1109ལོར་བསམ་ཡས་མ་རིའི་རྡུང་དུ་སྐུ་གཤེགས་སོ། །ཁོང་གི་འགྲུལ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཙ རེ་དང་དུ། འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་གཟུངས།(58-59) འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཚེ་གའ(62-69) ལོ་ཙྪ་བ་ཐུགོ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲུལ་ལ། སྒྲད་ནས་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་པ། བསྡུན་འགྲུལ་ལས། བསྟོད་ཚོགས་པོད་ཙ ཀ རེ་པར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མའི་བསྟོད་པ་སྨོན་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མའི་བསྟོད་པ་སྨོན་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ། དཔལ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྟོད་པ་སྨོན་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་ཏན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀ་ལ་པ་ཨཱ་ལི་ཀ་ལི་ཡི་ཁ་ཡིག་ཏུ་བཀོད་པ།

པ།(231-238) ཚད་མ་ཾ ཀེ ། པོད། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱན་སྒོ་བ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྤས་པས་མཛད་པ།(1-308) ཚད་མ་ཾ ཞེ ། པོད་དུ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཤེན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་བ་དཔོན་ཀློག་མེས་མཛད་པ།(174-278) ཾ ཚེ ། པོད་དུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཤེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ལ་མི་མཁས་པའི་གཉེན་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ངེས་པ་ཟབ་མོ་ཤིན་ཏུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་ཅིག་དགོངས་པ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རྩོད་པ་སྤོས་བསྟེན། རྣམ་སྤས་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་རྒྱ་གར་ནས་སྤྱན་དྲངས། ལྷ་ནའི་སྤང་ཚང་བཏོན།[1] ལྷ་ས་དང་བསམ་ཡས། མཐའ་འདུལ་ཕལ་ཆེར་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ལ་ཞིག་གསོ་ཐུལ་ཕྱིན་མངོད་པ་སོགས་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་གསལ།[2] གུ་བཀའི་ཚོས་འབྱུང་དུ། ལྷ་ས་དང་ར་མོ་ཆེ་སོགས་ལ་ཞབས་ཏོག་ཐུལ་བའི་ཐོག་མ་ནི་མཚན་བསྐོར་དཔོན་དང་ཟངས་དཀར་ལོ་ཙྪ་བ་གཉིས་ཡིན་[3]པར་བཞེད། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་འབྲུག་ཕྱི་ལོ1076ལོར་མངའ་བདག་ཆེ་ལྷེས་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཐལ་ཆེར་མངའ་རིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བའི་དུས་དེར་ལོ་ཙྪ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་

---

① ལྷ་ཁར་སྟོད་པའི་སྤྱང་པོ་ཚོར་སྤྱང་ཚད་ཟེར་བའི་ཁང་པ་ཟུར་དུ་བཞེགས་པ་སྟེ། ཀུ་བཀའི་ཚོས་འབྱུང་གི་ཨོག་དོས976པར། ལོ་ཙྪ་བ་འདི་དང་མདོལ་ཆུང་བསྐོར་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་ནའི་ཇོ་ཁང་བདག་ཉེད་དུ་སོང་ནས་སྤྱང་ཚང་བཅོས་ཡོད་པ་ལ། སྤྱང་པོ་རྣམས་ལ་ཁང་པ་དང་ཆོར་བྱིན་ནས་བསྐྱད་ཅེས་དོན་གསལ་བོར་བཀྲལ་འདུག

② དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྤྱི་ཚང་བ། ཚོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོས272ན་གསལ།

③ གུ་ཏ་བཀའ་ཤིས། གུ་བཀའི་ཚོས་འབྱུང་། གྲུང་གོའི་ཞོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1990ལོ། ཤོག་དོས975ཏུ་གསལ།

རྒྱུན་བསྒྲུར། མཁས་བའི་དགའ་སྟོན་དུ། སྡུར་ཉེ་མ་དང་སྦྲལ་ཏེ་ལེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སོགས་ཟངས་དཀར་གྱི་དུ་བཞི་བྱུང་། རྟ་ལོས་འཕགས་སྐོར་བསྒྲུར་ཡང་སྤྲོ་ཀ་ལྟ་ཅམ་ལས་མ་འགྱུར་བ་ལྟ་འགྱུར་ཅམ་དུ་བསྒྲུར་བས་ཐུག་དོག་སྐྱེས་ཏེ་རེག་ཏུ་བཏང་བས་སྐྱུང་། ཕྱིས་ཆུ་ཕིག་རིང་མོར་འདས་ཞེས་ཆམ་ཐང་ན་སྣང་།[1] འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེ་ཁ་ཡོད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕུག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ།(158-167) འདིའི་སྐུགས་བཏུས་སྐབས་སུ་འགའ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་མཛད་པའང་ཡོད་དོ། །བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་ཁ་ཡོད་དུ། དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུ་ཆེར་བཤད་པ་ཚིག་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོས་དཔོན་དཔའ་བོ་རྗེ་འཆང་གིས་མཛད་པ།(353-450) རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་ཝོ་དུ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བདེ་མཆོག་བསྟུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིད་སྐྱེ་ཏིས་(འཇོར་བའི་དབང་པོས་)མཛད་པ།(1-119) ཚ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་འདུས་པ་དེས་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་ཐ་མ་ཚ་བའི་འགྲེལ་བ་སྒོས་དཔོན་ཤཱ་ནཾ་ཀ་བརྒྱས་(དཔའ་བའི་རྣོ་རྩེས་)མཛད་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཀླ་ན་ཡཱི་མི་ཏྲའི་(ཡི་ཤེས་དཔལ་བཤེས་གཉེན་)གསུང་རྗེ་པ་བཞིན་བསྒྱུར་པ།(120-232) རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱ་ཝོ་དུ། རྣལ་འཇོར་མ་ཀུན་ཏུ་སྡོད་པའི་འགྲེལ་བ་སྒོས་དཔོན་དཔའ་བོ་རྗེ་འཆང་གསུང་མཛད་པ།(139-153) རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཝོ་དུ། འཕགས་མ་གཏུགས་དཀར་མོ་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྱུ་ཅམ་ཐུབ་པ་ཆོག་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏུགས་དཀར་མོ་ཅན་གྱི་གཟུངས་བཞུགས། རྒྱུད་ཀྱི་ཤ་ཝོ་དུ་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཏུགས་དཀར་མོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ། འཕགས་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཏུགས་དཀར་མོ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིད་སྐྱེ་ཏིས་(འཇོར་བའི་དབང་པོས་)མཛད་པ།(1-119) ཚ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་འདུས་པ་དེས་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་ཐ་མ་ཚ་བའི་འགྲེལ་བ་སྒོས་དཔོན་ཤཱ་ནཾ་ཀ་བརྒྱས་(དཔའ་བའི་རྣོ་རྩེས་)མཛད་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཀླ་ན་ཡཱི་མི་ཏྲའི་(ཡི་ཤེས་དཔལ་བཤེས་གཉེན་)གསུང་རྗེ་པ་བཞིན་བསྒྱུར་པ།(120-232) རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱ་ཝོ་དུ། རྣལ་འཇོར་མ་ཀུན་ཏུ་སྡོད་པའི་འགྲེལ་བ་སྒོས་དཔོན་དཔའ་བོ་རྗེ་འཆང་གསུང་མཛད་པ།(139-153) རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཝོ་དུ། འཕགས་མ་གཏུགས་དཀར་མོ་ཅན་གྱི་གཟུངས་བཞུགས། རྒྱུད་ཀྱི་ཤ་ཝོ་དུ་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཏུགས་དཀར་མོ་ཅན་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ། འཕགས་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཏུགས་དཀར་མོ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིད་སྐྱེ་ཏིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་ཝོ་དུ། ཐེག་ཆེན་ལེགས་ཤེས་ཟུར་ཆེས་པ་

---

① དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སློབ་པ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོས272སུ་གསལ། ལྷ་སའི་སྒོང་ཁྲིར་ནང་སྟོད་པའི་སྐུང་པོ་ཆོར་སྐུང་ཚང་ཟེར་བའི་ཁང་པ་ཟུར་དུ་བཙུགས་པ་གནང་།

ཞབ་སྟོན། བཅྱེ་ཀ་གཞོན་ནུ་བྱམ་པ། རྒྱུ་ན་ཀྲི་སོགས་བསྟེན་ནས་མཁས་པར་འགྱུར་ནས་ཟངས་དཀར་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་འཕེལ་པ་མངོད་པ་དང་བཅྱེ་ཀ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཟངས་དཀར་གྱི་སྐུད་འཕེལ་དུམ་བུ་གསུམ་པ་བསྒོམ་པར་མཛད་ཅིང་། ཚེ་ཟུང་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཟངས་དཀར་གྱི་སྐུད་འཕེལ་དུམ་བུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་གཞོན་ནུ་བྱམ་པ་དང་བཅྱེ་ཀ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པའི་མཐིལ་ཡང་རྒྱང་བུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་འདུས་པའི་སྟོང་འཕེལ་གྱི་སྟོན་དུ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་གིས་བསྒྱུར་ཟིན་ན། དེ་ཉིད་འདུས་པའི་སྐུད་འཕེལ་གྱི་བལ་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཟངས་དཀར་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་གིས་བསྒྱུར་ཟེར་ན། ཞེས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཟངས་དཀར་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་གིས་བསྒྱུར་ཟེར་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཟངས་དཀར་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་གིས་བསྒྱུར་ཞིང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཟངས་དཀར་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་གིས་བསྒྱུར་ཟེར་བ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལོ་རྒྱུས་བཤེར་གེ་རྒྱལ་མཚན།

ལོ་རྒྱུས་བ་འདི་ཉིད་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཁོན་པ་བསྟན་འགྱུར་ཁྲིད་བསྒྲུས་ཡོད་པའི་ཁོང་གི་འགྱུར་ཚོས་ཀྱི་མཇུག་བྱང་ལ་བལྟས་པས་ཤེས་ཐུབ་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་ལག་སོན་མ་བྱུང་། ཁོང་དང་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཏི་མཁྱེན་ནས་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་བཅས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཤེས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུ

ཚོས་མང་དུ་བསྡུར། ཁོང་ཉིད་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས། ཁུང་པར་དུ་མཁོན་ཏོ་ཞལ་བཞི་པ་སྐྱབ་ཏུངས། ཕྱིས་རྟེ་ལོ་དང་མཐུ་འགྲན་པས་གཉི་ག་ཁ་ཤེགས་སྐད།① ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེ་ཡོངས་རྫོགས་པར། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ།(129-144) བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་ལ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་དེ་ཁོ་ནའི་འགྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་སོགས་མཛད་པ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་སོགས་མཛད་པ། ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཚོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཁོང་གི་ཐུགས་ཀྱི་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་ཁ་ཐོག་ནས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཐུབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཚོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཚོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།

སེ་ལོ་སྒྲུབ་བ་གཞོན་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཇུག་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་གླགས་ཅན་ཞིག་སྟེ། ཟངས་དཀར་ལོ་སྟོན་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབོན་པོ་ཡིན། སྔ་རྩེས་ཐུ་བཅུ་གྲུབ་མདའ་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་རྒྱ་གཞུང་དང་རྒྱ་ཡིག་བཅས་ལ་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད་ཚུལ་ཉན་ཚོས་འཛུང་དུ། ཟངས་དཀར་གྱི་དབོན་པོ་ལོ་སྟོན་བ་གཞོན་ནུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཁ་ཆེ་ལེགས་སྩོན་ཀ་ར་ལ་ཞུས་ནས། སྤྱིབ་དཔོན་སྐྱ་ལྷས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱས་བསྡུས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་སྒྲོར་ཁ་ཆེན་པོ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། མེ་ལྟེ་འཕྲེང་གྲུབ། རྡོ་རྗེ་བེ་ཅོན་གྱི་གྲུབ། རྡོ་རྗེ་གསང་བའི་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱ་པ་མངོན་ཤེས་ཅན་ལ་གདམས་ནས་དར་བར་མཛད་

---

① དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྤྲིང་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དཔའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོན272ལྷ་གསལ།

པ་མ་ཟད།[1] འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲུར་ལ་དཏུང་བཀའ་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཟེ་པོད་དུ། ཡོ་གཱ་བཤད་པའི་རྒྱུད་རོ་རྗེ་རྩེ་མོ་རྗོག་པ་བཅུ་བ་ལས་རོ་རྗེ་མཚོན་བརྒྱས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཡན་ཆད་རྗོག་པ་ཕྱིད་དང་དུག་ཡོད་པ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་པ།(142-274) བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་འ་པོད་དུ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་གའི་རིམ་པ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་པོས་མཛད་པ།(255-266) རྒྱུད་ཥ་ཤ་འ་པོད་དུ། དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།(267-268) ཡང་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།(268-268) དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་ཤར་བ་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ།(268-269) དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་སྤྲོ་བ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་ཟེ་མཆོག་སྦྱིན་ཏྱི་སའི་དོན།(269-269) རྗེ་བཙུན་དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་དང་།(270-271) བྱ་རོག་མིང་ཅན་དང་བྱ་རོག་གདོང་ཅན་ལ་བསྟོད་པ་རྣ་མི་སངས་རྒྱས་གཤགས་པས་མཛད་པ་སེ་ལོ་ཙོ་བས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པ་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་ཏྱིས་འདི་གཉིས་རྩོམ་མཁན་བོད་ཀྱིས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཡང་ཅོ་ཅོ་ཏྱི་ཁའི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པ་ཡིན་པ་སྟར་རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་འདུག་པས་བྱིས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་ཥ་ཆི་ཟེ་པོད་དུ། རིམ་པའི་བཤད་པ་རོ་རྗེ་བཅུ་བ་སྐོར་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་ཁ་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཁ་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་ཥ་ཇེ་ཟེ་པོད་དུ། རིམ་པའི་བཤད་པ་རོ་རྗེ་བཅུ་བ་སྐོར་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་ཁ་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཁ་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒོམ་འཕྲོ་ལོ་རྒྱུ་བ་མར་བ་རོ་རྗེ་ཡི་ཏེལ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཁོན་པའི་ལོ་རྩ་བ་ཞིག་ལྟེ། སྐབས་རྩེའི་མཁར་ཁའི་སྒོན་འཕྲོ་ལོ་རྩ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཁོང་གི་ཕྱག་ཏུ་བཞིའི་ནང་ཚན་སྒོན་འཕྲོ་ལོ་རྩ་བ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གི་དགོན་པ་སྐབས་ཚལ་སྒོན་འཕྲོའི་ལྷ་ཁང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་ཐུང་ཚོས་འབྱུང་དུ་གསལ།[2] འདི་བའི་མཚན་རྟགས་ཀྱང་ཚོས་སོགས་གང་ཡོད་མ་རྟེད།

---

① ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཚོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིན་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཀུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞིབས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས442གྲངས་གསལ།

② ཇོ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ། ཐུབ་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས113དང115ན་གསལ།

གཟུང་དགའ་བ་རོ།།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དགྱེལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་པའི་ལོ་རྩྭ་བ་ཞིག་སྟེ། ཕུང་ཚོས་འབྱུང་སོགས་ནི་ཟུར་དགའ་རོང་[1]ཞེས་འགོད་པའང་མཚན་འགོད་སྤྱིའང་བ་ལས་ལོ་རྩྭ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཤིང་། ཁ་ཆེ་རྒྱ་ན་ཕྱོགས་ཤུལ་དུས་ཏེ་ལོ་རྩྭ་བ་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་སྐབས་དེར་ཆོས་གསན་མཁན་དུ་ཡོད་པར་བཤད། འདི་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་རྒྱས་ཤིག་ཡིན་ཞེས་མཁས་པའི་དགའ་སྤྲོན་དུ་གསལ།[②] མཛད་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་ལགས་མ་བྱུང། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཤ།ེ ཡོད་དུ། དཔལ་ནག་ཡོ་ཆེན་ཡོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོད་དཡོན་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ཡང་ཡུལ་རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཞེབས་ཏེ་པཎ་ཡུད་མང་ཡོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་རྒྱུད་ཚི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཔེ་ཆ་ཤེས་ལ་ལེགས་པར་སྒྲུབས་མཐར་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཡང་ཡོད་དུ་བསྒྱུར་པར་མཛད། ཕྱི་ལྷང་དབུ་དཀར་འདི་ནི་མ་མཡོན་གྱི་ཡུལ་ཐོག་མའི་ཡིན་ཞེས་མཁས་པའི་དགའ་སྤྲོན་དུ་གསལ།[②] མཛད་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་ལགས་མ་བྱུང། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཤ།ེ ཡོད་དུ། དཔལ་ནག་ཡོ་ཆེན་ཡོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོད་དཡོན་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། 2006ལོ། ཤོག་དོན273དུ་གསལ།

ཕྱི་ལྷང་དབུ་དཀར་བ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐོད་ཙམ་དུ་མདོ་སྡད་གཞག་ཅ་ལྟེ་ཞེའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་པའི་ལོ་རྩྭ་བ་ཞིག་སྟེ། ཐོག་མར་བོད་ཡུལ་ནས་སློབ་གཉེར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ཁ་ཆེ་དང་། བལ་ཡུལ། རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཞེབས་ཏེ་པཎ་ཡུད་མང་ཡོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་རྒྱུད་ཚི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཔེ་ཆ་ཤེས་ལ་ལེགས་པར་སྒྲུབས་མཐར་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཡང་ཡོད་དུ་བསྒྱུར་པར་མཛད། ཕྱི་ལྷང་དབུ་དཀར་འདི་ནི་མ་མཡོན་གྱི་ཡུལ་ཐོག་མའི་ཡིན་ཞེས་མཁས་པའི་དགའ་སྤྲོན་དུ་གསལ།[②] མཛད་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་ལགས་མ་བྱུང། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཤ།ེ ཡོད་དུ། དཔལ་ནག་ཡོ་ཆེན་ཡོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོད་དཡོན་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། 2006ལོ། ཤོག་དོན273དུ་གསལ།

---

① རྫོ་ནང་བྲ་ར་ན་ཐ། ཕུང་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས། བོད་ཕྱོགས་སྐྱི་དཔལ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་དོས129དུ་གསལ།

② དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྡེད་པ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། སི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོས273དུ་གསལ།

པ།(253-253) དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚོ་གྲུབ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་ཐོ་ཡིག་ཏུ་ཡང་(253-255)བཅས་སོ། །

ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན།

འཕྲུལ་བྱང་དུ་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཡང་ཞུ། ཕྱི་ཡོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་ད་སྐུ་འཕྲངས་པའི་ལོ་ཏོ་བ་ཞིག་སྐྱེ། ཁོང་གི་འཕྲུར་ལ། བཀའ་འཕྲུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ལེ་པོད་དུ། དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལེའུ་ཕྲ་བཅུ་རྩ་གཅིག་པ།(137-264) ཤྲཱིའི་སྤས་པོ་རྒྱལ་བའི་སྐེའི་ཞལ་སྣ་ནས་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་རྒྱརྩ་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་བལ་ཡུལ་ཡུ་རྩང་ལྷུན་གྱི་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྒྲུར། འབུམ་ཐག་གསུམ་པ་ལས་སྒྲུབ་བའི་སྒྲུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་རབ་བ་གྲེན་བརྟེས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ཆེན་མོར་གྲགས་པ་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣོ་རྒྱུ།(72-73) བསྟན་འཕྲུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་པོད་ཥ་ལེ་པར། གཉིའི་བསྟོད་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྒོམ་དཔོན་རྒྱ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ།(178-181) རྒྱུད་ཥ་རྣ་པོད། དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་ཕྲ་བཅུ་རྩ་གསུམ་པ།(1-318) གཞུང་ཚད་མཉམ་པའི་སྐེབ་སྒྲོར་གྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད། བལ་ཡུལ་ཡམ་བུའི་གོང་ཁྱེར་གྱི་དགེ་ས་དང་ལྷུན་གྱི་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྒྲུར་པ། རྒྱུད་ཥ་ཆུ།(100-106)སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཀློག་སྒྲུ་ཅིས་དང་བཅེགས་པ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྟོད་ཙམ་དུ་སྐུ་འཕྲངས་པའི་སྐྱེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་ལོ་ཏོ་བ་ཞིག་ཡིན། འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྲུར་ལ། བཀའ་འཕྲུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཆུ།(171-171) བསྟན་འཕྲུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཐ།(367-371) ལོ་སྟོན་བ་གློག་སྒྲུ་ཅིས་དང་བཅེགས་ཀྱི་འཕྲུར་བ་ལས། སྒྲད་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོན་བ་ཡུལ་སྟོབ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ། འཕགས་པ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ་བ་མཚན་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་

གར་གྱི་མཁན་པོ་སྐེག་པའི་རྩོ་རྩེ་ཉེ་མ་ཅན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ན་བཞུགས་པ་དཔལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་གང་གི་མཚན་དཔལ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེས་མཛད་པ། ལོ་སྟོང་བ་གློག་སྐུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅོས་པ་ལ་ཡང་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཅོས་པ། གཞུང་ཚད་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པ་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཀ་ཨདོ་དང་བསྟེས་པ་དང་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ། མཚན་བརྗོད་འགྲེལ་བ་བར་པའི་སྒོར་གསང་ཡུལ་པ་གྱི་གཏུ་ཙི་ཀ་ཆེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཡོན་ཏན་ལ་གསན་པ་གྱི་ཕུག་ཏུ་ཆེན་ཀུན་སྐྱིང་ལ་གནང་སྟེ་ཕྱིས་གུར་མགོན་དུ་གྲགས་པ། །[1]འགོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་(1034ལོ-1102ལོ)སོགས་ལ་གསང་སྔགས་གསར་མའི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་གསུངས། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཥཿཎ་ཡོད་དུ། དཔལ་འགོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཐབས་དཔལ་རྩོ་རྩེ་དྲིལ་བུ་པས་མཛད་པ།(222-224) རྒྱུད་ཥཿཤ་ཡོད་དུ། ཤྲཱ་མོ་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་ཉི་ཤུ་ཐཱ་ཡིག་པའི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(6-10) དེ་སོ་སོའི་སྐུབ་ཐབས་ལས་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཁ་ཅིའི་སྒོན་དཔོན་ཉི་མ་སྐས་པས་མཛད་པ་རྣམས་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཕྱི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྐྱར་པ།(24-25) དེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཚན་བཅུ་གངས་ཤྲཱ་བཞུགས་སོ། །

མཁ་ཀྱི་ཟློ་ཁོས་ཀྱང་།

འདི་ལ་མལ་ཡོ་ཟློ་ཡོས་གྲགས་ཞེས་པའང་སྡེ་།ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མགོ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་སྐྱེན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན། མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ། མལ་ཀྱི་ཟློ་ཡོས་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུབ་པས་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཆོས་སྐོར་དུ་མ་སྐྱས་པས་ཏེ་མགོན་པོའི་དངོས་སྟོབ་རྒྱུ་གང་འགྲེལ་དོན་བསྡུས་སྐོན་མ་ཞིས་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཡོན་ཏན་ལ་གསན་པ་གྱི་ཕུག་ཏུ་ཆེན་ཀུན་སྐྱིང་ལ་གནང་སྟེ་ཕྱིས་གུར་མགོན་དུ་གྲགས་པ། །[2]འགོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་(1034ལོ-1102ལོ)སོགས་ལ་གསང་སྔགས་གསར་མའི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་གསུངས། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཥཿཎ་ཡོད་དུ། དཔལ་འགོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཐབས་དཔལ་རྩོ་རྩེ་དྲིལ་བུ་པས་མཛད་པ།(222-224) རྒྱུད་ཥཿཤ་ཡོད་དུ། ཤྲཱ་མོ་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་ཉི་ཤུ་ཐཱ་ཡིག་པའི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(6-10) དེ་སོ་སོའི་སྐུབ་ཐབས་ལས་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཁ་ཅིའི་སྒོན་དཔོན་ཉི་མ་སྐས་པས་མཛད་པ་རྣམས་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཕྱི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྐྱར་པ།(24-25) དེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཚན་བཅུ་གངས་ཤྲཱ་བཞུགས་སོ། །

---

① གཏན་ཟློ་བོད་རིག་རང་སྐྱོང་ཁུལ་ཆོས་སྐྱར་ཚུས། གངས་ལྗོངས་སྐད་གཉིས་སྐྱ་བ་དུ་མའི་འགྲུབ་བྱང་སྒོ་གསལ་དགའ་སྐྱེད།ཤོད་དེབ། 1983ལོ། ཤོག་ངོས201ཀྱི་གསལ།

② དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཁྲིད་བ། ཆོས་འབྱུང་ཐབས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་ངོས273དུ་གསལ།

ལོ་རྟེ་བ་ཀྱི་བྱེ་མ་ཡུང་བ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་བོད་པའི་ལོ་རྟེ་བ་ཞིག་ཡོད། མང་པ་ཞིབ་པར་མ་མཐོང་ཞིང་། ཉང་ཆོས་འབྱུང་དུ། ལོ་རྟེ་བ་ཀྱི་བྱེ་མ་ཡུང་པ་དང་། ལོ་རྟེ་བ་འཕགས་མཆོག་གིས་འཇམ་དཔལ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་། རྒྱུས་ལོག་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།[1]

རོང་ལོ་རྟེ་བའི་མཚན་གཞན་ལ་རོང་ཟོམ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོའམ་རོང་ཟོམ་རྒྱམ་རྗེ་དང་། རོང་བན་ཆོས་བཟང་སོགས་ཀྱང་ཞུ་སྲོལ་ཡོད། འགྲུར་བྱང་སོགས་ན་གོང་བསྟན་མཚན་གསུམ་ཀ་སྤྱིར་གནད་ཡོད་པས་དེ་དག་ལོ་པ་ཅིག་གི་འགྲུར་ཆོས་ཡིན་པ་རིས་ལྟར་སྣང་། ཕྱི་ནའི་ཉིད་ཡབ་རོང་ཟོམ་པའི་ཐུན་ཚེ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤས་སུ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གཅོད་ཚོགས་ཀྱི་སྟངས་ཀ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཡོད་པས་ཁོ་རང་ཡང་ཁྲོ་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་སྣང་། ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་དུ་མཁས་པ་མང་པོ་བསྡེན་ནས་དེ་དག་གི་ལོ་རྟེ་བ་མཛད། ཁོང་ཉིད་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡོད་པའི་ཚེ་མཁས་པོ་མཐུ་སྟོབས་དང་། མཐུ་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་པཎྜི་ཏ་མང་པོ་བསྡེན་ནས་དེ་དག་གི་ལོ་རྟེ་བ་མཛད། རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། གཤིན་རྗེ་དག་རྒྱུད། འཇམ་དཔལ་སྐུགས་དོན། བདེ་མཆོག་ཚ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བསྒྱུར་རོ། །ཁོང་གི་སློབ་མ་གྲགས་ཆེ་བ་ཡང་ཡོལ་དག་བསྡེན་རྗེ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་དང་གཡག་རྗེ་འཇིན་པ་སོགས་མང་དུ་བྱོན་ཡོད། ཁོང་གི་འགྲེལ་འདོན་ཁྲིམས་པ་མང་པོའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ལོ་རྟེ་བ་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་ནས་ཁོང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་ཏུ་ཁྲོ་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་སྣ

དུ་བོད་པའི་དུས་དང་། གོ་རྡབ་ལོ་སྟོན་བ་དང་། མར་པ་དོ་བ་དང་།(1042ལོ-1136ལོ) ཡང་ཁྱད་པྲ་མ་རྣམས་དང་ཐལ་ཆེར་དུས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་ཅིག་ཞེ་མའི་མིང་པོ་རྗེ་འགོན་ཕུ་བས་ཀྱང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པའི་ཚེ་འདིའི་ཐད་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་བྱོན་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །①ཞེས་འདིར་ཡང་དེབ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་བ་དང་། མཛོད་པ་བསྡུས་པ་ཞིག་དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་ཡུགས་དཔར་མ་ཥ་སྟོང་ཚའི་ཀུན་ཏུ་ཐོག་ལོ་སྟོ་བ་དག་གིས་སྦྱོལ་མའི་ཚོས་སྐོར་བསྡུས་རོ། །②ཞེས་ཉད་ཚོས་འཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་ནང་ཚོགས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོ་བའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་ནང་ཚོགས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ།

ཕུ་ཚེར་ལོ་སྟོ་བ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་ནང་བྱོན་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། མལ་གྱི་ཟློ་ཕྲོས་ཡ་དང་། ཡུ་ཚེར་ལོ་སྟོ་བ་དག་གིས་སྦྱོལ་མའི་ཚོས་སྐོར་བསྡུས་རོ། །③ཞེས་ཉད་ཚོས་འབྱུང་དུ་མཐོང་བ་ལས་ལོ་སྟོ་བ་འདིའི་གནས་ཚུལ་ཁ་གསལ་ཞིག་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

མང་ཐོར་བྱང་ཆུབ་ཤེས་རབ།

མང་ཐོར་བྱང་ཆུབ་ཤེས་རབ་དབང་ཕྱུག་གྲགས་ཀྱང་ཞུ། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མགོ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། འདི་དང་ལོ་སྟོ་བ་རྣོག་ཟློ་ལྡན་ཤེས་རབ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེ་ཅ།ལོ་དང་དུ། རིགས་བྱག་པ་ཁྱབ་བདག་རྣོ་ཐུབ་ཀྱི་ཆུད་ཟེ། རྒྱ་བཞིན་བརྒྱེས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལེའུ་ལྔ་པ།(86-89) བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི།ལོ་དུ། དཔལ་དགྱེས་པ་རྣོ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་སྒོམ་དཔོན་ཀླུ་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་མཛད་པ།(211-212) ཚད་མ་ཀེ།ལོ་དུ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་སྒོམ་དཔོན་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ།(1-365) འདི་ནི་ཐུགས་དམ་པའི་སྐྱིང་

---

① འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ།ཀེ་སྟོང་ཚ།ལེ། ཕི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1985ལོ་ ཤོག་ངོས212ས་གསལ།

② ཉང་ཏེ་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྱང་ཚིའི་བཀྲད། པོད་སྟོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཟེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས444ལ་གསལ།

པོ་ཐོ་ལིང་དཔལ་དུས་མེད་ཕྱོགས་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཀུ་བསྒྲུར་ཅིང་བསྟན་བཅོས་གཞུང་ཚད་ནི་བཙན་པོ་རྒྱ་ཆུ་ཡིན་ནོ། །

ཁེར་གང་འཁོར་ཚོ་བྱགས་པ།

འདི་ཉིད་ཀྱི་སཚན་འབྱི་སྐངས་ལ་མི་འདུ་བ་སྟ་ཚོགས་ཤེག་མཐོང་སྟེ། ལུ་སྐོན་ཆོས་འབྱུང་སོགས་གྲུ་ལིང་གང་འཁོར་ལོ་གྲགས། ལེའུ་གང་པ་འཁོར་ལོ་གྲགས། ལེའུ་བརྒད་འཁོར་ལོ་སྒོགས། ལེའུ་རྒད་འཁོར་ལོ་གྲགས་དང་ཁྲིའུ་གང་འཁོར་ལོ་གྲགས་སོགས་ནི་འགྲུལ་བྱང་དུའང་དེ་འདྲར་མཐོང་བ་ལོ་པཉ་གཅིག་ཏུ་དོས་དགོས་ཤིང་། ཁོང་ནི་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐོད་ཅམ་དུ་སྐུ་འགྲུབས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ། ཚུང་དུས་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སློག་ལོགས་ལ་སྐྱབས་བ་མཛད་ཅིང་རིམ་བཞིན་ཁ་ཆེ་དང་། བལ་ཡུལ། རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་པཎྜི་ཏ་ཤཱ་ཀ་སྐུ་ར་ཏྲ་སོགས་བསྟེན་ནས་རྒྱ་གཞུང་དང་རྒྱ་ཡིག་བཅས་པ་སྨོས་བཅུ་ལས་ཕྱི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཛད་དེ། ཉིན་ཆོས་འཁྲུལ་བ། ཐོ་ལིང་དཔལ་དུས་མེད་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལོ་སྟོན་བ་ཤེས་རབ་དཔལ་གྱིས་[1]ཞེས་པས་ལོ་སྟོན་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཟུར་ཚིག་ཏུ་ཡང་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཚོ་གས་ཤེས་རབ་དཔལ་གྱིས་བཅོས་པ་ལས། སྒོད་ནས་དཔང་ལོ་སྟོན་བ་བློ་བརྒན་ཀྱིས་མི་བཅོས་པ་ལས། ཐུབ་ཀྱིས་ལོ་སྟོན་བ་ཤེས་རབ་དཔལ་གྱིས

སུ་མི་རུང་བ་ཆ་མས་བཅོས་ནས་དག་པར་བྱས་པ་བཅས་སོ། །

དབང་ཞོ་གསལ་བ་གྲགས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐོད་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་བྱ་སྐོན་ཆོས་འབྱུང་ཚོགས་སུ་སྤྱོད་ཞེ་གསལ་བ་གྲགས་སུ་བྱེད་ཡོད།[1] ཐོག་མར་བོད་ཡུལ་དུ་མདོ་སྨགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྣུབས་པ་མཛད་ཅིང་། རབ་བྱུང་དང་། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་བཅས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམས་དེམ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོར་གྱུར། དེ་ནས་ཁ་ཆེ་དང་། བལ་ཡུལ། རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཞེབས་ཏེ་སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤྱས་པ་སོགས་བསྟེན་ནས་རྒྱ་གཞུང་དང་རྒྱ་ཡིག་བཅས་པ་སློབ་གཉེར་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མཛད། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་གནས་སྤྱས་པས་མཛད་པ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་འགྱུར་ལས། ཐུབ་པ་དགོངས་པའི་རྒྱུན་ཤེ་ལོ་ཀ་སྡོང་ཐུགས་ཕྱེད་དང་བྱུག་པ། སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འཇིགས་མེད་འབྱུང་བྱ་བའི་བར་གཤེགས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་མཉན་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུན་སྐར། དགེ་སློང་དཔའ་ལྡན་ཐུབ་པས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ཞུས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་མཉན་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཅིང་ཞུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་བསྒྲགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་བཅས་སོ། །[2]

དཔེ་རིས་ཚོས་བྱགས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དགྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཐོག་

---

① བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་། གྲུབ་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོ། ཤོག་ངོས209ནས་གསལ།

② གནས་སྟོང་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ལྷལ་ཚོམ་སྐྱེས་ཚུལ། གངས་སྟོངས་སྐད་གཉིས་སྐྲ་བ་དུ་མའི་འགྱུར་ཐུང་བློ་གསལ་དགའ་སྐྱེད།/ནང་ལྷལ་དེབ། ། 1983ལོ། ཤོག་ངོས185ཏུ་གསལ།

མར་བོད་ཡུལ་ནས་མདོ་སྨག་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྐྱབས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ཁ་ཆེ་དང་། བལ་ཡུལ། རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཞེབས་ཏེ་པཎ་གྲུབ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་རྒྱ་གཞུང་དང་རྒྱ་ཡིག་བཅས་པ་སྤྲོབ་གཉེར་ལེགས་པར་མཛད་ནས་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་དང་འདི་འགྲའི་ཡང་གསལ་བྱེད་སྐྱ་ཚའི་ཕྱག་དང་འདི་འགྲའི་ཡང་སྐྱེད་སྐྱ་རྒྱས་ཤིའི་ཕུ་ཡིན་[1]ཞེས་པ་དེའོ། །དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་བསྟན་པའི་ཚོན་ཐོག་ཏུ་སྐྱ་ཚ་གསུམ་རིང་སྤྲོད་གཏམ་དུ་སྐྱ་འགྲས་ཤིང་ཐུགས་ཤིན་རྒྱས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཁོང་ཚོའི་ཐུགས་ཀར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གུས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བས། ཁོང་ཚོས་ཀྱང་ཁོ་ཚ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཁོ་ཚ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ།

སྐྱས་སྐྱོན་ཡམ་གྱས་པ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དགྱིལ་ཅམ་དུ་སྐྱ་འགྲངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྐྱེ། ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བཀའ་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཀ་ར་དུ། དཔལ་བའི་མཆོག་སྒོམ་པ་འགྲུབ་བ་ཞེས་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལེའུ་སོ་གསུམ་པ།(265-311) བརྒྱ་ཏ་ཆེན་པོ་ཤྲཱི་བ་ན་རཏྣའི་(དཔལ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་གྱི་)རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཁོ་ཚ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་བཅས་ཀྱི་སྐོར་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་འདུལ་བའི་ཚོས་གཞུང་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ཁ་ཆེར་ཕེབས་ཏེ་སཱུ་ནའི་(མཛོས་བྱེད་ཀྱི་)སྒས་གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་པཎ་གྲུབ་མང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉུ་རུ་གསུམ་རིང་སྤྲོད་གཉེར་ལེགས་པར་མཛད་དེ་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་

---

① རྫོ་ནང་ཏུ་ར་ན་བ། སྐད་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་རི་མཚོར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཁྲུག་རོགས། བོད་ལྟོངས་ཀྱི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས211ཏུ་གསལ།

པ་མཛད། བོད་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་ཚེ་སྦུ་རྒྱབ་པའི་དགེ་འདུན་སྐྱོས་གཡུ་བོ་ཆེ་པག་སྟེན་ཟེར་ཞེས་བ་ཞེག་ཕུལ་ནས་མཇོད་འགྲེལ་བསྒྲུབ་བར་ཞུས་པས་དེ་བཞིན་བསྒྲུབས། འཕན་ཡུལ་དུ་ཕེབས་དུས་གདུལ་བྱ་ཆེར་མེད་པ་ལ། དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བས་རང་གི་སྤྱི་པ་མང་པོ་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་དབུ་མ་སློབ་ཏུ་བཏང་བས། དེ་ནས་བཟུང་དབུ་མའི་འཆད་ཉན་ལེགས་པོར་ཚུགས་ཏེ་སློབ་མ་མང་དུ་བསྒྲུབས། ཉང་ཆོས་འབྱུང་དུ། སྐར་ཚད་མ་ལྟའི་ཞོར་ལ་བྱུང་བའི་རང་སྐུད་ཤར་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀུན། ཤ་ར་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཞེས་པས། ལོ་ཙྪ་བ་པ་ཚའབ་པ་ཉེ་མ་གཅིག་བྱ་བ་སྐྱེན་པདས་ཏེ། དབུ་མ་རིག་པའི་ཚོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་གཉིས་དང་། ཐུབ་པ་གསུང་གི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་ཀྱང

ཚོ་རྣ་བ་ཉི་མ་དངོས་ཀྱང།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཡོན་པའི་ལོ་སྟེ་བ་ཞིག་སྟེ། ཉང་ཚོས་འགྱུང་དུ་ལོ་སྟོང་བ་ཉི་མ་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ། འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ལུགས་རྣམས་དང་། སྒེག་པ་རྩོ་རྗེས་མཛད་པའི་ལུགས་དང་། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལུགས་བསྡུས་[1]ཞེས་གསུངས་སོ། །

བ་རི་རིན་ཆེན་ཀྲག

འགྱུར་ཅད་དུ་ཁོང་ལ་བློ་མ་བ་རི་པ་ཡང་ཞུ། ལོ་སྟོ་བ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཕྱོགས་འབྲུག་ཕྱི་ལོ1040ལོར་སྐོང་མངའ་རིས་ལུ་སྐུ་འབྲངས་ཤིང་། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའི་བློ་མ་ཡིན་ལ། འཕོན་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ནར་མ་སོན་བར་རྗེ་འདིས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་གདན་ས་ལོ་བཅུའི་རིང་དུ་བསྐྱངས། པཎྜི་ཏ་དོན་ཡོད་རྣོ་རྗེ་སྨན་དྲངས་ཏེ་དོན་ཞགས་དང་། སྐུང་བ་ལྷ། རྣམ་རྒྱལ་མ། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་སྐོར། སྐུབ་ཐབས་བརྒྱ་ཙ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱངས། མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ། བ་རི་རིན་ཆེན་གཙས་འདི་ཁམས་སུ་འབྲངས། རྣོ་རྗེ་གདན་པ་ལ་སོགས་བསྟེན། དོན་ཞགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ཆེའོ་[2]ཞེས་འགོད་པ་དང་། ཁོང་གི་འབྲངས་ཡུལ་ཁམས་སུ་བཞིད་ཚུལ་ཡང་སྣང་། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་ཡོས་ཀྱི་

---

① ཉང་ཉི་མ་ཅོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཤོག་དོན442ས་གསལ།

② དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོན273དུ་གསལ།

ལོ1111ལོར་སྐུ་གཤེགས།[1] ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཞེ་དོད་དུ། འཕགས་མ་མོད་ཟེར་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུངས། (156-158) དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུག་ཏོན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཏོག་ལ་དང་བཅས་པ། (230-237) དོད་ཥ་བ་ཞེ་པར། འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། (278-284) པོད་ཥ་ཅ་ཞེ་པར། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། (151-157) དོད་ཥ་ཕྱ་ཞེ་པར། གཙོད་སྦྱིན་ནོར་བུ་བཟང་དོའི་རྟོག་པ། (56-69) ལུས་ཀྱི་ཟག་པ་སྦྱིན་པར་གཏང་བའི་གཟུངས། (117-117) ཐུབ་མ་རྟོ་རྗེ་གདན་པས་མདོ་རྒྱུད་ནས་ཕྱུངས་པ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཏ་ཞེ་དོད་དུ། བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུས་བཤད་པ། (237-240) དཔལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་བདག་ཉིད་གཤིན་རྗེ་གཤིན་བརླབས་པ་ཀུ་ཏ་ཀུ་ལེའི་རྒྱུས་ཐབས་སྤོབ་དཔོན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རོལ་པས་མཛད་པ། (240-242) རོ་བསྲེག་གི་ཆོ་ག་སྤོབ་དཔོན་ཟླ་གོས་ཆེན་པོས་མཛད་པ། (183-283) རྒྱུད་ཥ་ཅ་ཞེ་དོད་དུ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་སྤོབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཌ་བ་ཌ་དྲས་མཛད་པ། (141-246) འདིའི་གཞུང་ཚོད་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་སྡོང་ཐྲག་གསུམ་དང་བཅུ་ཐྲག་ལྔའོ། །རྒྱུད་ཥ་མ་ཞེ་དོད་དུ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀུན་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་པཱ་དས་མཛད་པ། (41-69) གཞུང་ཚོད་བདུན་བཅུ་ཡོད་པ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རྒྱས་བཤད་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤོབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པ། (69-156) ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་སྤོབ་དཔོན་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ། (156-207) རྒྱུད་ཥ་བྷ་ཞེ་དོད་དུ། ཆུལ་འཁྲིམ་མ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བཤད་རྒྱུན་སྤོབ་དཔོན་ཀ་ཌྲ་གཱ་ཀ་རཱཧུ་ལས་མཛད་པ། (120-139) རྒྱུད་ཥ་ཁ་ཞེ་དོད་དུ། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཉེ་རྒ་གའི་རྒྱུད་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྤོབ་དཔོན་ཆུ་ཤེལ་ལས་མཛད་པ། (74-75) བདེ་མཆོག་གི་སྒྱིན་སྲེག་སྒྱིའི་གསལ་བྱེད་དཀྱུས་བསྡུས་ཞེས་བྱ་བ་སྤོབ་དཔོན་ཆུ་ཤེལ་ལས་མཛད་པ། (75-75) དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཁི་བའི་སྒྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་བསྡུས་པ། (75-76) བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐོའི་ཆོ་ག་མ་རྟུ་ཐུ་རྒྱུ་རབྷི་ཏཱི་ཏཱི་ཀས་(ཤེས་རབ་བསྡུད་བ་ཆེན་པོས་)མཛད་པ། (76-76) འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཐབས་སྤོབ་དཔོན་ཆུལ་བ་བཟང་པོས་མཛད་པ། (76-80) དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བའི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུ་བརྒྱ་བསྡོབ་དཔོན་ཆུལ་བ་བཟང་པོས་མཛད་

---

① ཚོ་ཕྲལ་གཐམས་པ་འགྱུད་གནས་དང་ཆུལ་བ་སྤྱི་བཟང་མཁས་གྲུབ། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིན་རྒྱན་གྱི་ཕིང་མཛོད། གན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་རྙིང་ཁང། 1992ལོ། ཤོག་ངོས1075ནུ་གསལ།

ས།(80-116) རྒྱུད་ཥ་ཀ་ལོང་བྱ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་བཞེད་པ་སྒྲས་པའི་སྤྱིན་སྲེག་གི་ཚོ་གཾ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོའ་དཔོན་ཀོརྐ་བྷིན་གྱིས་མཛད་པ་(6-7)སོགས་སོ། །

ཚོ་ངྒ་བ་ཡོང་ཞེས་ཀསལ་བ།

ཉང་ཆོས་འབྱུང་བྱ། པཎྜི་ཏ་ཨ་ཙཱ་ར་སྦྱ་པ་ཏའི་སྒོའ་མ། ལོ་ངྒ་བ་ཀྱི་གང་འཛོར་ལོ་ཐྱགས་པ་དང་།[1] ལོ་ངྒ་བ་ཡོང་ཞེས་གསལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་[2]ཞེས་པར་འདིའི་ཡི་གེ་ཆད་རྒྱོན་དུ་ལུས་པས་ཆོས་གང་ཞིག་བསྒྱུར་པ་མི་གསལ་མོད། ལོ་ངྒ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་བཐགས་ཡོད་ལ། དོན་གྱི་གོང་འོག་ལ་གཞིགས་ན་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཚོན་པ་འདྲ། འགྲུར་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་ལགས་སོན་མ་བྱུང་།

རྩོག་ཨདོ་སྡེ།

འགྲུར་བྱང་དུ་རྗོག་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པའང་འདི་ཉིད་ལ་དོས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། གདམས་ཅན་མཁས་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཏུ་ཡང་སྣང་། ཤད་བྱང་གཉིས་པའི་ཡུགས་ཞོ་ཏ་སྡེ་ཤྲཱི་ཡི་ཏ་ཨ་ཙཱ་ར་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་1090ལོར་གཞུང་རི་བོར་ཡབ་རྗོག་སྟོན་ཚོས་སྐུ་རྗོ་རྗེ་དང་ཡུམ་པ་བཟའ་ཚོས་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཕྲུངས། ཤུད་ཕུ་ལོ་ངྒ་བ། ཟངས་དཀར་འཕགས་པ་ཤེས་རབ། གཉན་ལོ་དང་མ་གྲགས། བ་རི་ལོ་ངྒ་བ་རིན་ཆེན་གྲགས། པ་ཚབ་ཉེ་མ་གྲགས། རྣ་ལོ་ཆོས་གྲགས། ཆག་ལོ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྡེ་གསུམ་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་གསན་སྤྱངས་མཛད་[3]ཅེས་འགོད་མོད། ཆག་ལོ་ཆོས་རྗེས་དཔལ་ནི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་སྦྱལ་ཏེ་ཕྱི་ལོ1197ལོར་སྐུ་འཕྲུངས་ཤིང་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱི་ཕྱི་ལོ1264ལོར་སྐུ་གཤེགས་པར་བྱས་ན་དུས་ཀྱི་སྟ་ཕྱིའི་ཅེ་བཞི་ཅུའི། ཟླ་སྒོལ་ཀྱི་འཁྲེལ་བའང་ཚུགས་ཐབས་དབང་རིམ་བྱོན་ཀྱི་མིང་མཛོད་སོགས་སུ། རབ་ཕྱུང་གཉིས་པའི་ཡུགས་ཞོ་ཏ་སྡེ་ཤྲཱི་ཡི་ཏ་ཨ་ཙཱ་ར་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གདུགས་ཐོགས་བཞི་བཀུ་ཙམ་ལ་ཉ་མོ་སྐུར་དུ་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་མཛད། རྗེ་བཙུན་མར་པའི་སྐུས་མོ་ཞིག་གིས་རྗེ་བཙུན་མར་པའི་གདུང་རྟེན་ལྷག་བ་ལ་དབུལ་གྱི་གདུང་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས་

---

① འདི་ཁིར་གང་འཁོར་ལོ་གྲགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་དགོས།

② ཉང་ཉི་མ་ཅོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྨིན་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཙུད། བོད་ལྗོངས་ཀོད་ཡིག་དབེ་རྙིང་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས442སུ་གསལ།

③ གོ་ཤྲལ་གྲགས་པ་འཕྱང་གནས་དང་རྒྱལ་བ་སྐོ་བཟང་མཁས་གྲུབ། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད། གན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་། 1992ལོ། ཤོག་ངོས468དུ་གསལ།

ཏེ་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། སྐུ་ཚེ་གང་ཡོར་བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱངས་ནས་དུས་འདའ་བར་མཛད་དེ་རབ་བྱང་གསུམ་པའི་མེ་ཁྱི་ཕྱི་ལོ1166ལོར་སྐུ་གཤེགས།[1] སྐུར་ཚེམ་གཅོ་གས་ནི་བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཟི།ཡོད་དུ། ལས་ཀྱི་གཤེན་རྗེའི་མཚོད་པའི་ཚོ་ག་དང་།(189-190) རྒྱད་ཟི།ཡོད་དུ། བདུད་རྩི་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པ་(143-144)སོགས་བཞུགས་སོ། །

བྱ་བ་ཕོ་སྟ་བ་ཤེས་རབ་དབའ།

ཉང་ཚོས་འབྱུང་དུ། གཉལ་པ་སྐོར་ནི། བྱ་པ་ལོ་སྟ་བ་ཤེས་རབ་དཔལ་དང་ཡེ་ཤེས་གྲགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དུ་ལན་གསུམ་ཕྱིན། པཎྜི་ཏ་གྷུ་ཧེ་བ་ནང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་དང་། རོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད། སྒྲུབ་ཐབས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག འགྲེལ་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ལག་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལྟ་གུང་ཇིད། སྣང་བ་སྟེ་བདུན། དེས་པ་སྟེ་བདུན། མཚན་བརྗོད་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གདམས་པ། མགོན་པོ་དཔོན་གཡོག་གསུམ་པ་དེ་རྣམས་བསྒྱུར་རོ། །[2]

འཕྲོ་ཤེས་རབ་ཀྱབ་གསལ་བ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མགོ་ཙམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་སྟ་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཅིག། ཁོང་གི་འཕྲུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱད་སྟེ།ཡོད་དུ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚ་བའི་རྒྱུད་སྡོང་ཐག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་ཕྱུང་བའི་དུམ་བུ་དབང་མདོར་བསྡུས་པ་ཞེས་རབ་གྲགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཏུ་ཡང་སྐྲ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དཔལ་ལྡན་རྩ་མཆོག་གི་ཞལ་ནས་གསོལ་བ།(14-21) མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཕྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟུས་པའི་རྒྱུད་ལེའུ་ལྔ་བ། འདི་ལ་ཕྱིས་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པ་པོའང་མང་པོ་བྱུང་མོད་ཀྱི་ཤོད་འགྱུར་ཉིད་དོན་བཟང་བར་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ཡིན།(22-128) རྒྱད་ཟི།ཡོད་དུ། རབ་ཏུ་གནས་པ་མདོར་བསྡུས་པའི་རྒྱུད།(146-150) དུས་འཁོར་ཟི།ཡོད་དུ། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་བཤད་ཚ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྒོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་

① ཚོ་ཕྲལ་སྒགས་པ་འབྱུང་གནས་དང་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་མཁས་གྲུབ། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད། གན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་རྙིང་ཁང་། 1992ལོ། ཤོག་ངོས468དུ་གསལ།

② ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཚོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་བར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཅིངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས443དུ་གསལ།

མེད་པའི་འོད།(1-469) བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཀ་པོད་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཐུབ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་།(1-107) བསྟུས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་བཤད།(107-277) འཕྲོ་མཐུད་ཥ་ད་ཀ་པོད།(1-297) རྒྱུད་ཥ་ཁ་ཀ་པོད་དུ། དབང་མདོར་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་རྣལ་འབྱོར་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཞལ་གདམས་པས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ།(1-27) རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འགྲེལ་བ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ།(40-71) དབལ་ལྡན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་པ།(80-94) རྣལ་འབྱོར་གསུམ་གྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསོལ་བཏབ་པ།(223-224) སྒོམ་བ་ཡན་ལག་བྱུག་གི་མན་ངག་དུས་འཁོར་ཞེས་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་ཚན་རྣམས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་།(224-226) རྒྱུད་ཥ་ཤ་ཀ་པོད་དུ། རིམ་པ་བཞིའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནག་པོ་བས་མཛད་པ་བཅས་སོ། །(358-367) ཡང་ཟབ་ཚོས་འབྱུང་དུ། ལོ་རྟོ་བ་འཕྲོ་ཤེས་རབ་གྲགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་རྣོ་རྩེ་ཐེད་བ་བསྒྲུར་རོ་ཞེས་དང་། དགེ་བསྟེན་ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་རྣོ་རྩེ་ཐེད་ཐེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སོགས་ཡིག་རིགས་ལྟ་བཅུ་ཙ་བདུན་ཚོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པར་ལམ་ཐོག་གས་བཅལ་ཞིང་རྒྱུད་སྒྱུ་ཐབས་ལས་ཚོགས་བཅས་རྫོགས་པར་གསན། དབལ་རྣོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྱིད་གསུམ་ཡང་ཐོབ་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་ཕྱོན་ཏེ་སྒོབ་མ་བསྒྲུབས། དེ་ནས་ལང་ལབ་བྱང་ཆུབ་རྣོ་རྩེ་དང་རྒྱུ་འཕྲུལ་འགྲན་པར་ཅུང་ཟད་ཕམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་

ཤུ་ཚེ་རྟོ་བ་རྣོ་རྩེ་ཐེད་གྲགས།

རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་སྲས་རྣམ་མའི་མཁས་པ་ཤ་སྟོན་དཀོན་མཆོག་རྣོ་རྩེ་དང་ཡུམ་རྣོ་རྩེ་དཔལ་འཕྲོམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་ལྷའི་བར་པར་རབ་བྱུང་གོང་གི་མེ་འཇུག་ཕྱི་ལོ1016ལོའི་ཆོར་བ།12ཚེས10ཉིན་ལ་སྟོད་ལྷོའི་ཚ་སྟེ་ནམ་གྲང་ཡུལ་དུ(གཉའ་ནམ་ཡང་ཟེར་)སྐུ་འཁྲུངས། ཅིས་པའི་སྐབས་སུ་དོ་མཚོར་འབྱུང་གནས་ཞེས་ཞུ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་རྒྱ་བལ་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་ཡིག་རིགས་ལྟ་བཅུ་ཙ་བདུན་ཚོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པར་ལམ་ཐོག་གས་བཅལ་ཞིང་རྒྱུད་སྒྱུ་ཐབས་ལས་ཚོགས་བཅས་རྫོགས་པར་གསན། དབལ་རྣོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྱིད་གསུམ་ཡང་ཐོབ་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་ཕྱོན་ཏེ་སྒོབ་མ་བསྒྲུབས། དེ་ནས་ལང་ལབ་བྱང་ཆུབ་རྣོ་རྩེ་དང་རྒྱུ་འཕྲུལ་འགྲན་པར་ཅུང་ཟད་ཕམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་

---

① ཉིན་ཉི་མ་བོད་ཟེར། ཚོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིད་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཟེངས་ཀཉིས་པ། ཤོག་དོས442དང443ངུ་གསལ།

བལ་ཡུལ་དུ་ཞེངས་གཉིས་པ་ཞེབས་ཏེ་སྨོབ་དཔོན་རྒྱ་རི་ལས་བསད་བཟློག་སོགས་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ནས་བོད་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་རྒྱ་གར་དུ་ཞེབས་ནས་སྨོབ་དཔོན་མཆྭ་སྤྲིང་པ་དང་མཇལ་ཞིང་ལེ་ལྟེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྐེན་པར་རྫོགས་ཤིང་གདམས་ངག་མང་དུ་ཞུས། དེ་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་ལང་ལབ་བྱང་ཆུབ་རྩེ་རྗེ་འཚོར་དང་བཅས་པ་བསྒྲལ་ཞིང་སྡུག་རྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྐྱེན་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ཏེ། དགུང་ལོ་རེ་ཞིག་པར་རྒྱ་གར་དུ་ཞེབས་ཏེ་སྨོབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་པཱ་དའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཐུགས་དམ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཀྱང་ཐུ་ཚོན་གྱི་འཚོར་ལོ་རྒྱུ་ཆེར་བསྐོར། སྡུ་རྩེས་སུ་མར་པའི་སྲས་དར་མ་མདོ་སྡེ་དང་ཟངས་མཁར་ལོ་ཙྪ་བ་སོགས་རྒྱུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཕབ་པར་བྱས། དར་མ་མདོ་སྡེ་བཤད་ཅིང་། སྐབས་དེར་ཁྱིམ་བལ་ཡུལ་དུ་ཟེངས་གསུམ་དང་རྒྱ་དཀར་སྨོབ་ར་ཡེ་ཤེས་སེང་གེས་མཇད་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་ར་ལོ་ཙྪ་བ་གསུང་ཆོས་སྐོར་གསུམ་དང་། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ། གཉའ་ལོར་བྱང་གསུམ། གཉའ་ཤིན་དགུ་ཡི་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཐབ་ཁུངས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་མདོ་སྡེ་ཤད་ཅིང་། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་གསོ་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མང་དུ་མཛད་པ། སྨོབ་མར་ཐུགས་སྲས་རྣ་ཆོས་རབ་སོགས་སྣོང་ཐུག་དུ་མ་བཞུགས། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱད་དང་[①]བཞུགས་པར་རྣ་ཡི་ཤེས་སེང་གེས་མཇད་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་རྣ་ལོ་ཙྪ་བའི་རྣམ་པར་[②] རྣ་ལོའི་གདུང་རྟེན་ཡང་འཕྲས་སྤུངས་སྐྱབས་པ་སྤྱི་ཚོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྣོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་བཞུགས་སུ་གདབ་ཏུབས་ནས་ཡོད་སྐད། ཁོང་གི་འགྲུལ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥཱ་ཡི་བོད་དུ། དཔལ་རྣོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(151-164) དཔལ་རྣོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(167-173) ཏེའུ་སོ་པའི་ཚོ་ག(174-174) གཤིན་རྗེ་གཤེད་དགྲ་ནག་པོའི་འཁོར་ལོ་ལས་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(175-185) རྒྱུད་ཥཱ་ཡི་བོད་དུ། འཕགས་པ་གནོད་གནས་དབང་པོ་རྣ་ལྔར་འབྱུང་བའི་རྟོག་པ་(90-104)ལ་སོགས་པ་མང་པོ་བཞུགས་ཡོད།

---

① ཁོང་ཉིད་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་ཀྱི་ལོ་ནི་བཅུ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། བཅུ་དང་བཅུད་ལ་སོགས་པ་བཞིད་ཚུལ་མ་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་རྣམ་ཐར་ཀུན་ཁྱབ་སྦྱིན་པའི་རྣ་སྒྲ་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན།

② ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་རྣ་ལོའི་ཚ་བོ་རྣ་ཆོས་རབ་ཀྱི་དངོས་སྨོབ་རྣ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེས་མཇད་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་རྣ་ལོ་ཙྪ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྣ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་ཙྪ་བ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(175-185) རྒྱུད་ཥཱ་ཡི་བོད་དུ། འཕགས་པ་གནོད་གནས་དབང་པོ་རྣ་ལྔར་འབྱུང་བའི་རྟོག་པ་(90-104)ལ་སོགས་པ་མང་པོ་བཞུགས་ཡོད།

བ་རེག་ཐོས་པ་དགའ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མགོ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་ཏེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཥཱ་ཝ་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མ་སྦྱོབ་དཔོན་མི་ཏྲི་པས་མཛད་པ།(133-138) འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་བ་རེག་ཐོས་པ་དགས་བསྒྲུབ་པ། སྤྲད་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་བ་རི་ལོ་ངོ་བས་བཅོས་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་གཞུབས་ལོ་ངོ་བས་སྒྲ་དོན་རྣ་ཡུ་བ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། སྤྱད་པ་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་བྷ་ས་ཀྲ་ཤཱིས་(ཚོས་དཔལ་གཉིས་)མཛད་པ། འཕགས་པ་སྤྱད་པའི་གདམས་ངག་འདི་བྱང་ཆུབ་སའི་སྐྱེད་པོ་དཔལ་འབྱམ་སྐྱེད་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་དུས་ཐུབ་བསྐྱར་རོ། །

རྒྱ་ཚོ་ཆུ་བ་འོད་འབྱུང་།

འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་ཕོ་སྤྲེལ་ཏེ་ཕྱི་ལོ1044ལོར་ལ་སྟོད་ལྷོར་སྐུ་འཕྲུངས། རྒྱ་གར་དུ་ལ་ཆེ་དགོན་པ་བ་དང་། ཞ་སྒྲ་ཡུ་ཀྱར་གུརྒྱ་ལ་སོགས་པར་གསན་པ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་ན། ཟླ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་བོད་དུ་སོང་ལ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མའི་སྐུལ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐུག་རྒྱང་བསྟེན་ནས་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཤིག་གསུངས། དེ་ལྟར་བོད་དུ་བྱོན་ནས་མ་གཅིག་ཐུག་རྒྱུད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྣ་ལོ་སྟོན་བས་ལྷུང་བོའི་ཐད་དུ་རབ་ཏུ་

---

① ཉང་ཉེ་མ་འོད་ཟེར། ཚོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིན་པོ་སྦྱང་རྩིའི་བཙུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན།ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཟེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས433དུ་གསལ།

བྱུང་། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་ཕེབས་སྐབས་འཕོན་ཐུ་བ་ཉེ་གནས་སུ་ཡིད་དེ་ཤབ་ཏུ་ཕྱོན་པའི་ཚེ་གཞན་གྱིས་དུག་དྲངས་ནས་སོ། །[1]ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ ། ཡོད་དུ། དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུབ་ཐབས་སྒོམ་དཔོན་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(209-210) ཥ ཀ ། ཡོད་དུ། དཔལ་ཉེ་ཏ་ཀའི་སྐུབ་ཐབས་སྒོམ་ཟབ་ཅིའི་ལུང་ལས་བཏུས་པ(ཤྲཱི་ཙིཏ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡིད་ཆེད་འཛོད་པའི་)ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ།(22-24) ཥ ཞ ། ཡོད་དུ། དཔལ་འཕོར་ལོ་སྡོམ་པའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔོན་གཉིས་མེད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(139-143) ངཔལ་འཕོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རབ་གནས་སྒོམ་དཔོན་གཉིས་མེད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(154-159) ཥ ཟ ། ངོད་དུ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྐུབ་ཐབས་ཞལ་གཉིས་མ་ཆུང་བ་རི་ཁྲོད་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་པར་གྲགས་པ།(197-199) དབུ་བཅད་མའི་སྐུབ་ཐབས་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དཔལ་བིརྺ་པས(ཀུས་ལྡན་པས)མཛད་པ།(206-208) ཥ ཇ ། ཡོད་དུ། ཕྱིར་བློག་གི་འཁོར་ལོ་རྣག་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(106-106) སྒོལ་མ་གསང་བའི་སྐུབ་ཐབས་སྒོམ་དཔོན་རྣག་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(107-107) དབང་ཆོས་རྒེན་འཕེལ་འགྲོ་ལྷོག་དཔལ་ནུ་རོ་པས་མཛད་པ་(117-118)ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་ཆོས་མང་དུ་བཞུགས་སོ། ।

ཀྱེ་བོ་ཤེས་རབ་དཔལ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དགྱེལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་སྟེ། མཛད་པ་གསལ་བོ་མ་མཐོང་། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཤ ། ཡོད་དུ། སྒོམ་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ཀ་རུ་ཎ་གཉིས་ཀའི་ལུང་ལས་བཏུས་པ(ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་)ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ།(226-250) ཤེར་ཕྱིན་ཥ ད ། ཡོད་དུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་བ་གནད་ཀྱི་ཟླ་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ(1-228)པན་ཆེན་པོ་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྐས་པས་མཛད་པ་དང་དཔལ་ལྡན་ལེགས་བསྐྱངས་རོ། ।

---

① དོན་རྫོང་དང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྲགས། གངས་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཡིགས་ཅན་མི་སྣ། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1993ལོ། ཤོག་ངོས196ཀྱི་གསལ།

མཆུང་སྡོམ་དབང་གི་རྟོགས།

དམ་པ་འདི་ཉིད་དོལ་གྱི་མདའ་ན་མཆོར་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་སུ་སྦྱངས་འཆང་གི་རྒྱུད་ཡ་མཐུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྐས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས་པར་སྣོད་ཀྱི་ཡིག་ཚང་དུ་བཞེད། འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཆེགས་གསལ་བོ་ཞིག་མ་རྟེད། ཆོས་འཕྲུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་ལོ་ཙྪ་བའི་མཚན་གྱི་གུང་བསྟིག་རྩོལ་ལ་གཞིགས་ན། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་བོ་ཤེས་རབ་དཔལ་དང་རྣ་ཆོས་རབ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བགྱངས་པས། ཏ་ལམ་དུས་རབས་བཙུ་གཅིག་པའི་དུས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འཁྲུངས་པར་དེས། མར་པའི་སྨོབ་མ་ཀ་ཆེན་ཐུབ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁོང་གིས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་སྐྱེད་ཅིང་། བཙོན་འགྲས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པས་ཁོང་ལ་རྣ་པ་ཆོས་རབ་ཅེས་པའང་སྣོད། ཀྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཙུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཚམ་དུ་ཡིན་པས་ཁོང་གིས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དགའ་བ་སྐྱེད་ཅིང་། བཙོན་འགྲས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་ཡང་། ཁོང་གིས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དགའ་བ་སྐྱེད་ཅིང་། བཙོན་འགྲས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་ཡང་། ཁོང་གིས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དགའ་བ་སྐྱེད་ཅིང་། བཙོན་འགྲས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁོང་ལ་རྣ་པ་ཆོས་རབ་ཅེས་པའང་སྣོད། ཀྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཙུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཚམ་དུ་ཡིན་པས་

ལ་སྡོང་ཚྭའི་ཆ་སྙེ་ནས་[1]སྨད་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། རྩེ་འདིས་ཐོག་མར་བོད་ཡུལ་ནས་ཁྲེ་བོ་རྣ་ལོ་ངོ་བ་རྩོ་རྩེ་གཤམ་པ་སོགས་བསྟེན་ནས་སློབ་གཉེར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ཞི་ཆེད་དང་། བལ་ཡུལ་རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་པཎྜི་ཏ་ས་མན་ཀྲི་(ཀུན་བཟང་དཔལ་)སོགས་བསྟེན་ཏེ་རྒྱ་གཞུང་དང་རྒྱ་ཡིག་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བོད་ཡིག་དུ་བསྒྱུར་པ་མཛད། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེ་པོད་ཀ་ཉ་པར། བསྟོས་པའི་རྒྱུད་ལས་དྲི་ཀ་པས་བྱང་བར་གྱུར་པའི་དབང་གི་རབ་དུ་བྱེད་པ།(146-150) རྒྱུད་ཀ་ཅ་པོད་དུ། ནག་པོ་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་མངོན་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(45-86) བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀ་ཝ་པོད་དུ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་ཐབས་བདུད་རྩིའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ།(29-32) དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སྤོས་དཔོན་དུས་འཁོར་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ།(32-36) རྒྱུད་ཀ་འ་པོད་དུ། རོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་པའི་ཤུ་མ་པ་ཏི་དཔྱས་(དཔལ་ལྡན་མོ་ཤུ་མས་)མཛད་པ།(16-25) རོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ།(48-68) དཔལ་ཤུ་མ་པ་ཏི་དཔྱས་མཛད་པ་ལ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

བཀའ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེ་པུ་ཀ་པར། བསྡུད་པ་ལྟའི་ཚོ་ག་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པ།(225-228) ཤེར་ཕྱིན་ཁ་ཅ་པོད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྡུས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུ་ལྷ་སྤྲིན་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོས་)མཛད་པ་(110-116)སོགས་སོ། །

---

① དེང་གི་གཞིས་རྩེ་ས་ཐུལ་གཉའ་ལམ་རྫོང་དུ་འབོད་པ་དེའོ། །

ཁོ་རྣ་བ་ཤེས་སྨོན་བྱང་ཆུབ་འབར།

ཁོང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་འདས་ལོ་ཆོགས་སོགས་གསལ་ཆ་ཅན་ཞིག་མ་རྙེད་མོད། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། ཉད་ཆོས་འཚུང་དུ། ལོ་སྟོ་བ་རྩ་བན་ཆོས་འདར་དང་། ལོ་སྟོ་བ་ཤེས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་འབར་དང་། ལོ་སྟོ་བ་མཆིངས་ཡོན་ཏན་འབར་དང་། ལོ་སྟོ་བ་བར་སྐོན་ཐོས་པ་དགའ་བཞིས་བལ་ཡུལ་ནས་པཎྜི་ཏ་རྒྱ་གར་ཕྱག་ལེན་ཞུ་ཞིང་ཕེབས་ལ་གཏུགས་ནས། ཨ་མ་ནི་ལ། འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་བཅུ་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་ཟིན་པས་བསྐྱར་ཟློས་ཀྱི་ཡིད་པར་བྱ།

ཁོ་རྣ་བ་བར་སྐོན་ཐོས་པ་དགའ།

ལོ་སྟོ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉང་ཆོས་འཚུང་དུ་གསལ་ཞིང་།[2] འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་སོགས་གསལ་བོར་མ་མཐོང་ཡང་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཅོན་པ་གསལ་ཐག་ཆོད། ཁོང་གི་འཕྲུང་གོང་དུ་ལོ་སྟོ་བ་ཤེས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་འབར་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་པས་བསྐྱར་ཟློས་མི་བྱེད་པར་བྱ།

མཚུར་སྟོན་དབྱིག་གི་རྒྱལ་མཚན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐོད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་སྐྱོང་ན། ཀྱི་རོ་རྗེའི་འགེལ་བ་སྒོབ་དཔོན་པདྨའི་སྡུག་གུ་རོ་རྗེས་མཛད་པ་བཅས་སོ། །

---

① ཉང་ཉི་ཚ་འོད་ཟེར། ཆོས་འཕྲུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྲང་ཚིའི་བཅུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་རྫུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་ཚ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཤོག་རེས444རུ་གསལ།

② ཉང་ཉི་ཚ་འོད་ཟེར། ཆོས་འཕྲུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྲང་ཚིའི་བཅུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་རྫུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་ཚ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཤོག་རེས444རུ་གསལ།

དཔྱལ་ཀྱི་དགའ་རོ་རྗེ།

ཁང་ཆེས་འགྲུང་དུ་སྐྱལ་པོ་སྟོ་ག་ཀུན་དགའ་རོ་རྗེ་ཞེས་མཐོང་བ་ནི་དཔྱལ་དང་སྐྱལ་གཉིས་ཡི་གེ་འཕྲི་ཚུལ་མ་འདྲ་བ་ལས་ཏུས་གཅིག་ཏུ་དེས་དགོས་ཤིང་། པོ་སྟོ་བ་འདི་ཉིད་ཧ་ལམ་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐོང་དུ་བྱོན་ཡོད་པར་མཐོང་། འདི་ཉིད་དཔྱལ་གྱི་རིགས་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་པའི་པོ་སྟོ་བ་དགུ་ལས་བར་དང་ཐུན་གཅིག་པའི་སྐྱེས་རྒྱུད་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་ཟ་ར་ཚགས་སུ། མདོ་རྒྱུད་རྒྱལ་པོ་ཀུན་དགའ་རོ་རྗེ་དང་། །སྐད་གཉིས་སྒྲ་བའི་སྐྱེགས་རུ་པོ་སྟོ་བ། །བར་དང་སྒྲ་བསྒྱུར་རྣལ་གསུམ་རྒྱལ་གྱུར་རིག །[1]རེས་པས་ཤེས། ཁོང་གིས་སློབ་གཉེར་མཛད་ཚུལ་མྱང་རྩོལ་འགྲུང་བྱ། ཏཱ་མ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐས་ཏཱ་ཤི་ཀ་ཤི་ར་ཙོང་ཁ་དང་། སུ་ཀ་ཧི་རྟ་དུ་ལ་སྒྲ་ཚད། དགེས་རོར་བདེ་མཆོག་དང་དུས་འཁོར་སོགས་རྒྱུད་འགྲེལ་མང་པོ་གསན། དཔྱལ་ཀུན་དགའ་རོ་རྗེས་པན་ཆེ་ཏ་སྐོང་ཉིད་ཀིང་འཛིན་བོད་ལ་གདན་དྲངས། ཁྱད་པར་སྐན་ལུང་དུ་གཞི་ཐབ་སྐེ་གསང་སྐུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་པོ་དང་མན་ངག་མང་པོ་ཞུས་ཤིང་བསྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་ཡོད་པ་ཆུབ་ཅིང་ཐོག་མེད་ནས་དགེ་བའི་སྟེང་ཐོག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཀུན་དགའ་རོ་རྗེའི་འགྲུབ་དང་དཔྱལ་པའི་སྐྱེས་རྒྱུད་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་ཟ་ར་ཚགས་སུ། ཡང་ཁང་ཆེས་འགྲུང་དུ། དེ་རྗེས་ལ་སྐྱལ་པོ་སྟོ་བ་ཀུན་དགའ་རོ་རྗེ་བཞུགས་ཤིང་། །[2]ཡང་ཁང་ཆེས་འགྲུང་དུ། དེ་རྗེས་ལ་སྐྱལ་པོ་སྟོ་བ་ཀུན་དགའ་རོ་རྗེ་བཞུགས་ཤིང་[3]བར་གསུངས། རྗེན་བཞེངས་མཛད་ཚུལ་མཚན་གྱི་སྒས་བྱ་མ་ཀུན་དགའ་རོ་རྗེ་ཡིས་རྒྱ་རིག་པ་པཎྜི་ཏ་ཤཱ་མ་ར་ཙོག་ཏུ་ཞལ་སྔ་ནས་ཐོག་མེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཀུན་དགའ་རོ་རྗེའི་འགྲུབ་དང་དཔྱལ་པའི་སྐྱེས་རྒྱུད་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་ཟ་ར་ཚགས་སུ།

པོ། །ཁོང་གི་བུ་སློབ་ནས་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ཁྲིད་མཆོག་ཏུ་ཕྱིར་ལ་རྟག་ཏུ། མཁྱེན་རབ་མཆོག་ཐུབ་ས་སྐྱ་པ་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ་དང་། མཁས་པའི་མཆོག་ཀུན་འུ་ཡུག་པ། ཆུས་པས་མཆོག་གྱུར་ལྷས་སྦྱིན་པ་ཡང་དག་རྫོགས། དྲག་སྔགས་མཐར་ཕྱིན་དུན་སྟོན་མཐའ་གྲལ། བསྟེན་སྐུབ་མཐར་ཕྱིན་ཉེ་བའོ་སྙེ་ལེན་གེ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པ་དཔལ་ལོ་ཙྪ་བ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཡང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡི་ཁྱབ་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། །

མར་པ་དོ་བ་ཚོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག

འགྲོས་བྱང་ཀྱ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་ལོ་ཙྪ་བ་ཤུ་ཙྪ་རྣམ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱང་ཁྱུ་སྤྲོལ་ཡོད། ཁོང་ཉིད་རབ་བྱང་དང་པོའི་ཚུ་རྐ་སྤེ་ཁྱེ་ལོ1042ལོར་ཡར་འཕྲོག་བྱ་དོའི་རྒྱགས་ལུ་ཡབ་དགེ་བཤེས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྒས་སུ་སྐྱ་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ་དང་། མཁས་པའི་མཆོག་གྱུར་ཞུ་ཡུག་པ། ཆུས་པས་མཆོག་གྱུར་ལྷས་སྦྱིན་པ་ཡང་དག་རྫོགས། ཤར་སྐུར་ལོ་རྒྱས་སུ་སྐྱ་འཁྲབས། རོང་ཐོག་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་དང་། ཙོག་རོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་སྒྲུབས། དེ་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྒྲོ་བག་མར་པ་དང་མཇལ་ཞིང་། མར་པའི་གསུངས་ལྟར་རྒྱ(ཡི་ཤེས་དཔལ་)སོགས་ལ་བསྟེན་ནས་ལྟ་རོ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་གི་དབང་དང་། རྒྱུད། མན་ངག་རྣམས་ལེགས་པར་གསན། སྤྱར་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་གཙང་ཡོ་བག་གི་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ལས་ཀྱང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་གསན། སྤྱན་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཐམ་མཐིང་བ་དང་། གཙུང་ཡོ་བག་གི་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཕྱིས་ཀྱང་ལོ་ཙྪ་བ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཡང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡི་ཁྱབ་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། །

---

① གོ་རྒྱབ་ལོ་ཙྪ་བ་ཚུ་ལ་ཁྱིམས་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ཞེག་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཚང་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཁ་ལམ་ནག་ཆོ་ཚུ་ལ་ཁྱིམས་རྒྱལ་བ་མིན་ནམ་སྙམ་བྱང་ལ། གོ་རྒྱབ་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་རབ་དང་ལོ་ཙྪ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྔ་སྒྱིར་རོང་ཐོག་ཆོས་ཞུས་སྒྲོང་བས་དེ་དག་དུས་ཀྱི་ཐད་ནས་བྱོན་ཏེ་ཡི་འགལ་ལོ། །

② གོ་ཤུལ་གྱིས་པ་འབྱུང་གནས་དང་རྒྱལ་བ་བྱོན་བཟང་མཁས་གྲུབ། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིན་ཆེན་སྐོར་མང་དུ། གན་ལུང་མི་རིགས་དབེ་སྐྲུན་ཁང་། 1992ལོ། ཤོག་ངོས1283དུ་གསལ།

ལེའུ་གཅིག་པ།(12-15) དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་བཞི་པ། རྡོ་རྗེ་པ་བཞི་བར་གྱུར་ཅིག་པ།(167-173) སྒོད་ནས་ཐར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་བཅོས་པ། རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལེའུ་བཞི་པ།(19-27) བསྡུན་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་ཀ་ལོངྟ་བ། ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཕུག་གཉིས་པའི་སྐུབ་ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཉུ་ར་ཡིས་(སྒོལ་མ་དཔལ་མོས་)མཛད་པ།(96-98) རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ལོངྟ་བ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་མངོན་རྟོག་ཏུ་ཞུས་པ།(227-227) དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་བ། ཐ་མལ་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་རྟོག་ཏུ་ཞུས་པ།(227-233) བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་བདེ་མཆོག་སྐུབ་པའི་ཐབས་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞེས་བྱ་བ།(233-237) ཆོས་གས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོ་ག(238-239) དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་བསྟོད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་འཕྲུལ་སྐྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནོ་གས་སྨོན་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པ།(240-242) དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་བསྟོད་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཇི་ཙྪ་སྐྱེ་ཏེས་མཛད་པ།(239-240) བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྐུབ་ཐབས་རིན་པོ་ཆེ་གཏུག་གི་ནོར་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(243-251) དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རིན་པོ་ཆེ་ར་བ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོས་པ་དཔལ་ལྡན་ཀྱི་མངོན་རྟོག་ཏུ་ཞུས་པ།(251-272) དཔྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་ནག་པོ་སྡུད་པ་བས་མཛད་པ།(298-306) རྗེ་བཙུན་དཔལ་ཡེ་ཤེ་ཀ་སྐུབ་པའི་ཐབས་མངོན་བསྟུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱམ་ཟེ་ཐུབ་རས་(དོར་བར་བྱ་བས་)མཛད་པ། རྒྱུད་ཀྱི་ཀ་ལོངྟ་བ། ཡི་གེ་བདུན་པའི་སྐུབ་ཐབས་པཎྜི་ཏ་གཉིས་ལུ་མེད་པའི་རྗོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།(130-133) དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བ་སྤྲོས་དཔོན་དཔག་མེད་རྗེས་མཛད་པ།(271-272) དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྨྲིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་སྤྲོས་དཔོན་ཀུ་ས་ལིས་(ཁམས་བདེ་བས་)མཛད་པ།(272-273) ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བ་དང་།(273-274) དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་སྤྲོས་དཔོན་ཀུ་ས་ལི་བས་མཛད་པ།(274-274) དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ཐུན་སུ་མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མན་ངག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།(274-275) རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ལོངྟ་བ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐུབ་ཐབས་ཇུ་སྡེ་ཉི་ཤུ་པས་མཛད་པ།(180-181) ཐག་མོའི་སྐུབ་ཐབས་སྤྲོས་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་དཔྱིད་བུ་པས་མཛད་པ།(248-249) རྡོ་རྗེ་ཐག་མོའི་སྐུབ་ཐབས་ཚོགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།(67-70)བཅས་བཞུགས་སོ། །(249-249) སྒྲིང་ཡིག་ཀ་ལོངྟ་བ། བུ་ལ་སྒྲིང་བ་སྤྲོས་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོས་མཛད་པ་བཅས་བཞུགས་སོ། །

ཀཨ་ཀཨ་ཚོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། ལོ་རྒྱས་གསལ་ཁ་ཅན་ཞིག་ལག་སོན་མ་བྱུང་། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཅུ་རྩེ་དྲུག (66-90) ཀཨ་ཚོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཕྱག་མཆོམས་དགུ་བཅོམ་ཏེས་བསྒྲུར་པ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཅུ་རྩེ་དྲུག (294-303) དོད་ལོ་ངོ་བ་ཀཨ་ཀཨ་དགེ་བསྟེན་ཚོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཕྱག་མཆོམས་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཚོའི་འགྱུར་བཅས་སོ། །

ཕྱག་མཆོམས་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཚོ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ན་ཁོང་གི་མཚན་ཙམ་བསྟན་པ་ལས་གནས་ཚུལ་ཞིབ་པར་འཁོད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ཆོས་གོང་ཁྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་དུ་བསྟན་ཟིན་པས་དེ་ལས་ཤིན་པར་བྱ།

ཆུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མགོ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཡོད་/ ཀ་ལ་བ། གཏེའི་མདོ།(301-303) ལོ་ངོ་བ་ཆུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྒྲུར་ཅིང་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བཅོས་པ། སྒྲིང་ཡིག་/ དེ་ལ་ཡོད་དེ། དཔེའི་ཐིང་བ་ཞེས་བྱ་བ(143-146)སོགས་བཞུགས་སོ། །

བསོད་ནམས་བཟང་པོ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་སྐུར་རྩེ་མར་བ། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྡོད་ཚིགས་པོད་/ ཀ་ལ་བ། སྒེལ་མར་བསྡོད་པ་དང་།(181-193) རྒྱད་/ ཟ་ལ་པོད་དུ། དཔལ་འབོར་ལོ་སྟོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བསྡོད་པ།(89-91) ཞུ་ཆ་ལ་

སོགས་པའི་འགྲེལ་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །(34-67) སྣ་ཚོགས་ཤོ ཞེས་པོད་དུ། ཇུ་ཅ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་བ་(34-67)བཅས་སོ། །

དཔྱལ་ཀུན་དགའ་བྲགས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། བྲ་མ་གུན་དགའ་རྡོ་རྗེའི་སྐས་གསུམ་གྱི་གཅེན་ནི་ལོ་ཙྪ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐས་ལྟེའི་བར་པ་དེ་ལོ་ཙྪ་བ་དཔྱལ་ཆོས་བཟང་ཡིན་ཡིན་པ་ལྟར་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསུངས།① འདི་ཉིད་དཔྱལ་གྱི་རིགས་རྒྱུད་འཛིན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་དག་ལས་བར་དང་སྒྲ་སྒྱུར་རྣམ་གསུམ་གྱི་གསུང་ཐུ་རེས་ཐོབ་ཅིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ཟ་ར་ཚགས་ཟུང་ཞེས་བྱ་བ་ཆགས་སུ། མདོ་རྒྱུད་མངོད་འཛིན་གུན་དགའ་རྡོ་རྗེ་དང་། །དོངས་གྲུབ་གུན་མངོས་གུན་དགའ་གྲགས་པ་དང་། །རྣལ་གཉིས་སྒྲ་བའི་རྒྱུ་ཕུག་ཏུ། །བར་དང་སྒྲ་བསྒྱུར་རྣམ་གསུམ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག ।②ཅེས་པས་ཤེས། ཁོང་གིས་ཐོག་མར་བོད་ཡུལ་ནས་སྤོབ་གཉེར་མང་པོ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་ཁ་ཆེ་དང་། བལ་ཡུལ། རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཞེབས་ཏེ་ངོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རིང་པར་གྲུབ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་རྒྱ་གཞུང་དང་རྒྱ་ཡིག་བཅས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། ཟ་ར་ཚགས་སུ། བལ་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་སྤོམ་ཁོ་ན་མངོད་པས་ཡོ་སྤོམ་ཞེས་གྲགས་ལ། བོད་དུ་ཡོན་ནས་ཀྱང་སྡོམ་པ་དོར་ཏེ་ལྷ་རི་གླང་པོའི་ཡར་ཁུད་པ་མངོད་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་ལ་མཁའ་སྤྱོད་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་སོ། ।③ཞེས་བསྟན་པ་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་མངོད་པས། བྱ་བཏང་བས་ས་གསུམ་གུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་བསྟོག་པ་ཙམ་ལ། བྲ་མ་གང་གི་སྤྲུལ་མའི་གཅོ་ལོ་མཚུངས་པ་མེད་པ་གསུམ་དང་། འགྲན་ཟླ་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། གསང་སྔགས་གསར་ཆིང་གི་ཆུང་སྐྱེ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པ་ལོ་རོ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་དང་། རྒྱལ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཆུང་སྐྱེ་མཐའ་

---

① རྗེ་ནང་ཐུ་ར་ན་བ། མྱང་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚོར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཁུག་དོགས། བོད་སྐོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་དོས140རྟ་གསལ།

② བྱ་བཏང་ལྟུང་རྗེ། དཔྱལ་གྱི་གདུང་རབས་ཟ་ར་ཚགས་དང་གང་གླའི་ཚུ་རྒྱུན་ཀཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱིས་པ་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་། བོད་སྐོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་བང་། 2011ལོ། ཤོག་དོས2པར་གསལ།

③ བྱ་བཏང་པདྨ་རྗེ། དཔྱལ་གྱི་གདུང་རབས་ཟ་ར་ཚགས་དང་གང་གླའི་ཚུ་རྒྱུན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱིས་པ་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་། བོད་སྐོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2011ལོ། ཤོག་དོས42པར་གསལ།

དག་ལ་མཁས་པ་རྣག་སྦོན་རོ་རྗེ་བཟང་པོ། མན་ངག་དང་ཐིག་རྩབས་ཀྱི་ཚུ་རྒྱུན་འབེབས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣག་པ་ཐུག་ན་རོ་རྗེ། མཐུ་དང་ནུས་པར་འགྲན་ཟླ་བྱེད་པ་དཔུལ་པ་རྣག མངོན་མཁྱེན་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་འགྲན་ཟླ་བྱེད་པ་དཔུལ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་བཅས་སོ། །ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། དབུ་མ་ཪ་ཉེ་པོད། དབུ་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཅོས་བྱ་བ་ཆ་ཆེའི་པར་ཏ་ཆེན་པོ་ཪ་ཉེ་པོད་དུ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤོད་དོན་དུ་ཧ་ཅང་རིགས་པ་ཞིག་ཏུ། ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚད་མ་ཪ་ཞེ་པོད་དུ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤོད་དོན་དུ་ཧ་ཅང་རིགས་པ་ཞིག་ཏུ། ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཪ་འ་ཉེ་པོད་དུ། རོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་བསྟོད་པ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཀུ་ཤ་ལི་ཀྲ་ནས(མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་)མཛད་པ་(113-114)བཅས་སོ། །

ཀུན་སྐྱེ་གཞོན་ཤེས་ཀྱ་འབར།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་སྟེ། བདེ་མཆོག་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱ་མང་པོ་དོད་ཡུལ་དུ་སྒྲུན་དྲངས། ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚད་མ་ཪ་ཞེ་པོད་དུ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤོད་དོན་དུ་ཧ་ཅང་རིགས་པ་ཞིག་ཏུ། ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཪ་འ་ཉེ་པོད་དུ། རོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་བསྟོད་པ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཀུ་ཤ་ལི་ཀྲ་ནས(རབ་གསལ་གྱིས་)མཛད་པ།(114-114) རྒྱུད་ཪ་དི་ཉེ་པོད་དུ། རོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྤོད་དོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ།(195-204) གཞུང་ཚད་ཀི་ཤང་བ་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་ཐུག་གཉིས་པ་དཔལ་བི་ཀ་མ་ཤྲི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བསྒྲུབ། རྒྱུད་ཪ་པི་ཉེ་པོད་དུ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་རྩོ་ཏས་སྐུ་ཞིང་མདོར་བསྡུས་པའི་སྒྲུབཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྤོད་དོན་ཟུ་

ན་ཡ་ཧྲི་མི་ཏྲས་མཛད་པ།(162-173) རྒྱུད་ཥ་ཎ་ཡོད་དེ། ཁོ་བོ་གཅིག་པོ་ཆེན་པོའི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔོན་ཇི་དེ་དག་ལས་ཆོམ་པར་རྒྱལ་བས་མཛད་པ་(119-119)སོགས་བཞུགས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་འཇུང་གཅས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཕྲུར་ལ། བསྟན་འཛུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཎ་ཡོད་དེ། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་དཀའ་འགྲེལ་གསང་བའི་དེ་ཙོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔོན་རྣྀ་ན་པ་ར་མས་(སྒོམ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དམ་པས་)མཛད་པ།(208-271) དཔལ་ཆོས་ཀ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྒོམ་དཔོན་དག་སྒོང་གཞོན་ནུ་མས་མཛད་པ།(271-280) དཔལ་དེ་ཙོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒོན་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་སྒོམ་དཔོན་མ་རྟ་སྲུ་ཏ་ཀ་བཙན་གྱིས་མཛད་པ།(201-209) གཏོར་མའི་ཆོ་ག་སྒོམ་དཔོན་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ། ཀུའི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་གུ་མས་མཛད་པ། རྒྱུད་ཥ་ཀ་ཡོད་དུ། མན་ངག་རིམ་པ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔོན་ཏོག་མེ་ཟུ་ཀས་མཛད་པ།(24-25) ཚོ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱེང་ཡོ་བརྒྱ་བའི་མིང་སྒོམ་དཔོན་སྐང་བ་མཐའ་ཡས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱས་རིམ་པ་བདུན་དུ་བྱས་པ།(25-28) དཔལ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་སྐུབ་ཐབས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོམ་ཆུང་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔོན་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ། ཀུའི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་གུ་མས་མཛད་པ། རྒྱུད་ཥ་ཀ་ཡོད་དུ། མན་ངག་རིམ་པ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔོན་ཏོག་མེ་ཟུ་ཀས་མཛད་པ།(24-25) ཚོ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱེང་ཡོ་བརྒྱ་བའི་མིང་སྒོམ་དཔོན་སྐང་བ་མཐའ་ཡས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱས་རིམ་པ་བདུན་དུ་བྱས་པ།(25-28) དཔལ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་སྐུབ་ཐབས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོམ་ཆུང་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་བ་སྒོམ་དཔོན་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ།(28-34) རོ་སྲེག་བྱ་བ་དག་སྒོང་ཏ་ཐྲ་ག་ཏ་རཀྵི་

ཏས་(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྡུད་བས་)མཛད་པ་(283-285)བཅས་སོ། །

ཆོག་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཟང་པོ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞེག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཤ་ལོངས་དྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་ཐབས་མཛད་པ།(183-187) རྒྱུད་ཤ་བ་ལོངས་དྲུག་པ། མངོན་པར་བརྗོད་པ་འགྲེལ་པ་ལས་བྱང་བ་ཉུང་དུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་པའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ།(78-141) དབུ་མ་ཤ་ཚ་ལོངས་དྲུ། དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་བཛྲ་ཀ་ཆེན་པོ་ཙཱརྱ་ཧ་རི་པས(བྷ་བ་སེང་གེས་)མཛད་པ།(67-72) ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཏེ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཟའི་བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ།(306-313) སེམས་ཙམ་པ་ཤ་ཡི་ལོངས་དྲུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྡོམ་པའི་མན་ངག་སྤྲོ་བ་དཔོན་རབྟ་ཛ་ན་ཀཱ་ར་ཤྲཱིས་མཛད་པ།(131-133) ཚོད་མ་ཤ་ཞེ་ལོངས་དྲུ། རིགས་པའི་སྒྲོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཁ་ཆེའི་སྤྲོ་བ་དཔོན་རིན་ཆེན་རྩོ་རྗེས་མཛད་པ་(369-369)སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐོང་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞེག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཤ་ཟླ་ལོངས་དྲུག་པ། དཔལ་ཧེ་རུ་ཀ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་བཞི་བཅུ་ལ་རབ་འབྱོར་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ།(286-329) དཔལ་ཧེ་རུ་ཀའི་མན་ངག་རང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐོང་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པ།(329-342) བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང། དཔྱལ་སེ་ཙ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། རྒྱུད་ཟླ་ལོངས་དྲུ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་པཎྜི་ཏ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པ།(153-171) རྒྱུད་ཟ་ཉེ་ལོངས་དྲུ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་མཛད་པ་(145-318)ལ་སོགས་པ་བཞུགས་སོ། །

དཔྱད་སྐྱེག་ཆ་རོ་རྗེ་ངག་པོ་ཆ་ལ།

འདི་ཉིད་དཔྱལ་གུན་དགའ་རོ་རྗེ་སྤས་གསུམ་ལས་གཙུང་ཐ་ཚུང་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཡས་མས་སུ་སྐུ་ལབ་བྱུང་། བོད་དུ་ཡབ་ཆོས་སོགས་མང་དུ་གསན་བསམ་མཛད་མཐར་ཆུ་གར་ཡུལ་དབུས་སུ་ཕོན། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་གནས་ལྟ་རིག་པའི་བཟོ་ཅ་ཆེན་པོ་བྱམ་ཟེ་དཔལ་འཇིན་ཞབས་དང་ནག་པོ་ཞབས་ཆུང་ལ་སོགས་པ་ཆ་མཉམ་ལ་སྐྱ་ཚད་ཚུད་འཕྲལ་དང་བཅས་པ་གདམས་པ་མང་པོ་གསན་ཏེ་མཁས་པར་གྱུར་རྗེས་བོད་དུ་ཕྱོན་ནས་འཕྲོ་དཔོན་སྐྱབས་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་ཤེས་རབ་ཀུན་ལེགས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁ་ཐོན་ཐམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཁོང་ལ་མཚན་གཞན་གང་ཡོད་སོགས་ཀྱང་མ་དེས་རྟེན། ཁོང་ལ་ཕ་ཚན་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཁ་ཆེ་བ་ཞེས་ཀ་དེ་བས་ཀང་ཡོད་ཅིང་

རིག་པ་གཞོན་ཀུ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་ཡོ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཕྱེ་ལོང་དུ། དཔལ་བའི་མཆོག་འོངས་ལོའི་སྤྱིན་སྲེག་གི་ཚེ་གསོལ་དབོན་ནག་ལོ་ཞེས་གྱིས་མཛད་པ།(292-298) རྒྱད་ཕྱེ་ལོང་དུ། དཔལ་བའི་མཆོག་འོངས་ལོའི་སྤྱིན་སྲེག་གི་ཚེ་གསོལ་དབོན་ནག་ལོ་ཞེས་གྱིས་མཛད་པ།(112-117) རྒྱད་ཕྱེ་ལོང་དུ། དཀྱིལ་འོངས་སྤྱིའི་རིམ་པ་སྒོམ་དབོན་སྡུར་རྒྱ་དྲྭས་མཛད་པ།(97-112) རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐུས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚོ་གསོལ་དབོན་རྒྱལ་བའི་འོད་ཀྱི་མཛད་པ། རྒྱད་ཕྱེ་ལོང་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གསང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུས་ཐབས་དང་ལས་ཀུན་གྱི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་སྒོམ་དབོན་ཡུལ་གསང་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེའི་བརྡེ་ཏ་ཡི་ཡན་ཆད་མཛད་པ་(374-375)བཅས་སོ། །

ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་ཡོ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཕྱེ་ལོང་དུ། རིམ་པ་ལྷའི་དཀའ་འགྲེལ་དོན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དབོན་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ་(42-180)སོགས་བཞུགས་སོ། །

གཤོང་སྟང་ལོང་།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་ཡོ། ཁོང་

ཚོས་འབྱུང་དུ། ལོ་ངོ་བ་གཡུང་རྒྱང་འོད་ཀྱིས་བསྟེ་ཏ་ཨ་ཤོ་སྤྱི་བྱ་བ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཞེས་པ་གཅིག་སྐྱེན་ཏྲཌ་ནས། འཕྲིང་མཚམས་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཞེང་ཤེས་རབ་བློ་མ་སོགས་དང་མཉམ་དུ་གཤེགས་རྗེ་གཤེད་ནག་ལོ་སོན་གསུམ་སོགས་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་མང་དུ།[1] ཁོང་གི་འགྲུལ་ལ། བསྟན་འགྲུལ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་ཤེལ་ལོང་སྐུ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་ཤིང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་བདག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན

ཆོས་ཀུན་བཅིང་བ(56-57) དམར་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་བསྒྲིད་པ(57-57) འཆི་བ་བསྐྱབ་བ་པཎྜི་ཀ་ཆེན་པོ་ཀ་ཐྱི་ཀས་མཛད་པ(57-58) མེ་ཏོག་ཕྲེང་འཛིན་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་པཎྜི་ཀ་ཆེན་པོ་ཀ་ཐྱི་ཀས་མཛད་པ(53-55) སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཆིངས་ཡིན་ཏན་འབབ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐོང་ཚམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཡོངས་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེ་ཀ།ཡོད་དུ། དཔལ་ཁྲག་འཇིགས་མདོན་པར་འགྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ཐེག་ཆེན་པོ་ཀ་ཐྱི་ཀས་མཛད་པ།(1-33) རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་ཁ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་བརྒྱ་པ་བདུན་བཅུ།(44-52) བསྡུན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཤ།ཡོད་དུ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་དུས་ཞབས་པས་མཛད་པ།(156-166) རྒྱུད་ཤ།ཡོད་དུ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་བདུད་རྩི་འཕྱི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གསལ་ཀྱབ་ཙཱི་པའི་སྒོབ་དཔོན་ཀླ་གོས་མཛད་པ།(53-104) གཞུང་ཚད་ཆོགས་བཅད་སྟོང་སྐུལ་བཀྲ་ཡོད་པ། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་མཆིངས་ཡོན་ཏན་འབབ་ཀྱི་འགྱུར་ལ། ཕྱིས་ལོ་ཙྪ་བ་བློ་གསལ་རབ་བཙེགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཅོས་པ། རྒྱུད་ཡི།ཡོད་དུ། བསྡུན་པའི་ཚེར་ཐབས་ཅད་ཞེས་བྱ་བསྐུབ་པའི་ཐབས་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་རབ་གསལ་ཞབས་ཀྱི་ཟླ་བ(259-284) ཤེར་ཕྱིན།ཤ།ཡོད་དུ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཐྱག་པའི་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་རབ་གསལ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ།(189-261) སེམས་ཙམ་པ།ཏི།ཡོད་དུ། ཆོས་རྣམ་པར་དེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་འགྲེལ་བ་ཐུབ་བཙན་ཧོར་རྒྱལ་པོས་མཛད་པ།(217-223)སོགས་བཞུགས་སོ། །

དཀོ་ཚུལ་ཁྲིད་ཐྱག་ས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མགོ་ཙམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཅ།ཡོད་དུ། འཕགས་པ་ཕུག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྐོན་པོ་གནོད་སྦྱིན་དག་པོ་རྡོ་རྗེ་མེ་ལྕེའི་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བ།(40-65) བསྡུན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀུ།ཡོད་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་བ་སྒོམ་དཔོན་ཏོག་མེ་ཟུ་ཀས་མཛད་

པ།(235-275) གཞུང་གི་ཚད་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟོང་ཐུག་གཅིག་དང་བྲག་བརྒྱ་ལྷག་མཆིས་པ། བཀའ་ཤིས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཅོང་ཁ་ཞེར་ཏོ་ཐལ་མཁར་གྱི་ནང་དུ་བསྒྲུར་པ། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཐུབ་སྟོན་གྱི་གསུང་རབ་སྡེ་ཚན་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཁྲི་ཕྲག་ཏུ་གྲངས་ཅན་ཡོད་པ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་བཅོམས་པ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཐུག་ཙམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་བྱ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཀུན་ནས་སྐོར་འདུག་པའི་འོད་ཟེར་གཟི་མདོག་པས་སྐད་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་དང་དམ་ཚིག་ལ་ཆ་མཉམ་པར་ལྡབ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་པ་སྟོང་ཐུག་ལྔ་བཅུ་ཕྲག་ཏུ་གྲངས་ཅན་ཡོད་པ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་བཙན་པོ་སྲུ་གི་རྩ་ཞི།

བོད་སྐད་དུ་ཐུབ་པའི་གཟི་བརྗིད་ཟེར་ཞིང་། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཐུག་ཙམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་བྱ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཤ་ཟ་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞལ་བ་སྟོང་ཐུག་ཉིས་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་གྲངས་ཅན་ཡོད་པ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟོག་བརྒྱད་པ།

བོད་སྐད་དུ་ནདན་རྒྱས་བསྒྲུབས་ཟེར་ཞིང་། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཐུག་ཙམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་བྱ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཤ་ཟ་བོད་བ། རྟོག་ཅིང་ཐུབ་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ་སྟོང་ཐུག་དོན་ཏོ་ཁྱིས(ཡེ་ཤེས་དཔལ་གྱིས་)བཀོད་པ།(115-120) དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་(120-164)སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཀུ་ཡོ་རྩ་བ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཥཱི།ཡོད་དེ། དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོབ་དཔོན་ཐང་ཧར་འབྱུང་གནས་སྐས་པས་མཛད་པ།(265-283)

ཐལ་ཇོ་ཙེ་ཀུ་ཡ་ཡི།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཆུག་ཅམ་དུ་རྒྱ་འབྲུངས་པའི་ལོ་རྩ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཥ།ཡོད་དེ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ཆམ་པར་བཤད་པ་མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པས་མཛད་པ།(124-184) འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་འགྲེལ་བ་དུས་ཞེས་པས་མཛད་པ།(232-285) དེ་མིན་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛ་ཡ་ཡཱ་ཡ་བཛྲ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཙམ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་མཛད།

ལྷ་རིན་ཆེ་རྒྱལ་པོ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐབས་ཙམ་དུ་སྤྱི་འབྲུངས་པའི་སྐྱེས་གྲགས་ཅན་གྱི་ལོ་རྩ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་ཤ།ཡོད་དེ། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་བཅུག་པ་བཅུ་བཅས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་མ་བཅུག་པ་བདུན་པ་གཉིས་ཕྱི་རིན་པོ་ཆེའི་འགྲུབ། འདི་ལ་སྐྱེ་ཏིའི་རང་འགྲུབ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་གྲགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ནི་བུ་སྟོན་གྱི་དུས་ནས་མ་རྙེད་པར་འདུག དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མའི་ཀྱི་མ་བཅུག་པ་ལྟ་བ་སྐྱེ་ཏིའི་རང་འགྲུབ་ཆམས་སོ། །བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཥ།ཡོད་དུ། དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཆམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དཔལ་ཙོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཇམ་གྲིང་གི་ཉེ་མ་དང་འདྲ་བ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་དཔོན་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་བྱིན་སྐང་བོས་མཛད་པ།(245-389) རྒྱུད་ཥ།ཡོད་དུ། དཔལ་རྩོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གསང་བའི་དོན་ཆམ་པར་དགོད་པ་ཞེས་བྱ་བ།(116-133) དཔལ་ཉེ་རྩ་གའི་གསང་དོན་ཆམ་པར་འགོད་པ་ཞེས་བྱ་བ།(133-139) དཔལ་ཆམ་པར་སྐང་མཛད་ཀྱི་གསང་བའི་དོན་ཆམ་པར་འགོད་པ་ཞེས་བྱ་བ།(139-143) དཔལ་པདྨ་གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་གསང་བའི་དོན་ཆམ་པར་འགོད་པ་ཞེས་བྱ་བ།(143-148) དཔལ་རྩོ་རྗེ་རིན་ཆེན་ཉེ་མའི་གསང་བའི་དོན་ཆམ་

པར་འགོད་པ་ཞེས་བྱ་བ།(148-153) རྟ་མཆོག་རོལ་བའི་གསང་བའི་དོན་རྣམ་པར་འགོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སྒོམ་དཔོན་གུ་གུ་རྣ་ཇོས་མཛད་པ།(153-157) དཔལ་ཉེ་རུ་ཀའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀྱེ་མཛད་རོ་རྗེས་མཛད་པ།(200-208) དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔོན་ཀྱེ་མཛད་རོ་རྗེས་མཛད་པ་(257-276)སོགས་བཞུགས་སོ། །

སྒྲུབ་ར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལོན་སྡེར།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་དུ་སྤུ་འབྲུངས་པ་ཨ་ཙཱ་ར་ཡ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལོ་རྩྭ་བ་བྱའི་སྒོང་པ་ཅན་ཞིས་བཟང་སྐང་མོད་དེ་གཉིས་ལོ་པཉ་ཆགཅིག་ཏུ་ངེས། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅིམ་དུ་སྤུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་རྩྭ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལྷ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་ཁ་ཅོད་དུ། འཕགས་པ་སྒྲུབ་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་ཚེ་ཐུབ་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་(224-278)བཅས་བཞུགས་སོ། །

དགེ་སློང་ཕྱི་གངོད་ཅན།

ཁོང་གིས་བསྒྲུབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འགྲུབ་བྱང་དུ་ལོ་རྩྭ་བ་བྱའི་སྒོང་པ་ཅན་ཞེས་བྱིས་པའང་སྐང་མོད་དེ་གཉིས་ལོ་པརྩ་གཅིག་ཏུ་ངེས། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐབས་ཙམ་དུ་སྤུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་རྩྭ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལྷ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་ཀ་ཅོད་དུ། འཕགས་པ་ལག་ན་རོ་རྗེ་གོས་སྔོན་པོ་ཅན་རོ་རྗེ་ས་ཏོག་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་(167-172)བཞུགས་སོ། །

ཚེ་བཅོན་སྐྱེས།

ལོ་རྩྭ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་ཐ་རྐེད་ཀྱང་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་གཞུང་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ལོ་པཉ་ལ་གཞིགས་ཚེ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སྐོད་དུ་ཕྱོན་པ་ཤེས་ཐུབ། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཁོང་གི་འགྲུབ་ལྷ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་ཀ་ཅོད་ཀྱི་ནང་ནས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་རྒྱུད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་(86-290)སོགས་བཞུགས་སོ། །

རང་བྱིང་ལོ་སྟེ་བ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐྱེད་ཙམ་དུ་སྤྱི་འགྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཤ།ཡོད་དེ། དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ།(199-201) ལོ་སྟོན་བཞུར་བྱ་ངོད་ཀྱི་འགྱུར། འདི་ལ་འགའ་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་བྱེད་ཀྱང་། གྲུབ་ཆེན་ཐྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ནས་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས། ཕུག་རྒྱ་མཚོན་པོའི་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུད་ཚད་མར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

པ་ཚབ་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཉོ་ཙམ་དུ་སྤྱི་འགྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མངོ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གཞུང་ཚད་ཤེ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་སྒམ་ཙུ་རྩ་དྲུག བམ་པོར་བཅད་ན་བརྒྱ་ཉི་ཤུར་བཞེད་ཀྱང་བམ་པོ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་མན་བམ་མཚམས་མ་བཅད་པར་སྟང་དོ་ཞེས་བྱུང་།① བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཤ།ཡོད་དེ། གནས་ཆེན་གྱི་རིམ་པའི་ལྷ་མོ་ཕྲོལ་མ་ལ་བསྟོད་པ་སྦོག་དཔོན་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(83-84) ཤེར་ཕྱིན་ཤ།ཀ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཐ་སྐོར་ཅེས་ཀང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐ་སྐོར་ཅེས་ཀང་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཐ་སྐོར་ཅེས་ཀང་ཡོད་པ།(1-315) ཕྱིར་ཡིག་ཤ།ཅེ།ཡོད་དེ། སྐོར་མ་ལ་སྦྱིང་བའི་འཕྲིན་ཡིག་གི་དཀའ་འགྲེལ་སྐོར་བའི་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ།(112-121) ཚད་མ་ཤ།ཅེ།ཡོད་དེ། དཔེགས་པ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ།(86-87) དུས་གསུམ་བརྒྱ་པ་རྣམས་སྐོར་དབོན་ཕོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་སྒམ་ཙུ་རྩ་དགུ་མན་བམ་མཚམས་མ་བཅས་རྒྱུད་ཤ།སུ།ཡོད་དུ་ཆོས་ཚན་དོན་བརྒྱད་དང་ཤ།བུ།ཡོད་དུ་ཆོས་ཚན་གྱ་གཅིག་ལྷག་བཞུགས་ཡོད།

---

① གནས་སྐོར་བོད་རིགས་དང་སྐྱོང་ཁུལ་ཚོམ་སྐྱར་ཚུགས། གངས་སྐོངས་རྩད་གཉིས་སྐྱ་བ་དུ་མའི་འགྱུར་ཁང་བྱོ་གསལ་དགའ་སྐྱེད།ཤ།ནང་ཞུལ་དེབ།ལ། 1983ལོ། པ་ཚང་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩོམས་དོན་དུ།

ཞེས་རབ་ཕེགས་པ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། མདོ་མང་སྐོར་ཡོད་/ ཞཱཀྱ་པར། ཟླ་འོད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད། ལོ་སྟོ་བ་དག་སློང་ཤེས་རབ་ཕེགས་པས་བསྒྲུབ་ཅིང་། རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བཅོས་པ།(22-31) དཔལ་གྱི་སྡེའི་རྟོགས་བརྗོད་(31-50) འཕྲུང་སྐ་ད་དང་འདྲ་བ་སོགས་བཞུགས་སོ། ।

རྣག་ཚོ་དར་མ་གྲགས།

ནག་ཚོ་ལོ་སྟོ་བ་དར་མ་གྲགས་ཀྱི་འཕྲུང་ལ། བཀའ་འཕྲུང་ལས། རྒྱད་/ ང་ཡི་པོད་དུ། རྗེ་རྗེ་སྐྱིད་པ་རྟོ་རྗེ་མེ་ལྕེ་འབར་བ་ཞེས་བ་བའི་གཟུངས།(65-68) བསྟན་འཕྲུང་ལས། རྒྱད་/ ཆུ་ཡི་པོད་དུ། མཆུལ་གྱི་ཆོ་ག་སྤྲོལ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སྐས་པས་མཛད་པ་(16-17)སོགས་བཞུགས་སོ། ।

དགེ་སྤྲོང་ཤེས་རབ་སྐྱབས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། བསྟན་འཕྲུང་ལས། རྒྱད་/ ཉ་ཡི་པོད་དུ། དཔའ་བོ་གཅིག་མའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྐུས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་ནས་ཐོས་པ་ཙམ་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཞེས་བ་བའི་ཆོ་ག(34-37) སྤྲོལ་དཔོན་བོདྷི་གཡས་མཛད་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། ।

རྣག་ཚོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐོད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། བསྟན་འཕྲུང་ལས། རྒྱད་/ ཟ་ཡི་པོད་དུ། དབང་གི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ལྷའི་རྣམ་དུའི་(རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་བཟང་པོའི་)ཞལ་སྐ་ནས་ཀྱིས་མཛད་པ།(8-83) དེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཚན་བཅུ་ཐུག་ཁ་ཤས་

བཞུགས་སོ། །

བ་ན་རྒྱ་གར་བཙུགས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྤུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་ཕྱེ། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། བསྟན་འཛིན་འཕྲུང་ལས། རྒྱུད་རྣོར་ན། མཆོད་རྟེན་སྐུའི་ཚ་ག་མདོར་བསྡུས་པ་སྟོན་དགོས་ཤེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྡུད་དགོས་པའི་དཔལ་གྱི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྡུད་ཅན་མེད་པའི་དཔལ་གྱིས་མཛད་པ་(79-80)ལོགས་བཞུགས་སོ། །

གཉན་བསོད་ནམས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྤུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་ཕྱེ། བྱ་སྐོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་གཉན་སོད་ནམས་དར་[1]ཞེས་པའང་ལོ་ངོ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་དགོས། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། བསྟན་འཛིན་འཕྲུང་ལས། རྒྱུད་རྣོ་ལ་ལོངོ་བྱ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ལོ་ཆེན་ལོ་དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྒྲོར་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཅན་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་སེམས་ཅན་ཕན་བདེའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག(277-298) རྣམས་བཞུགས་སོ། །

བ་རི་ཚོས་ཀྱི་གྲགས།

བཀའ་བསྟན་གྱི་འཕྲུང་བྱང་དུ་མཚན་ལ་བ་རི་རྒྱམ་ཀྱིད་ཡང་བྱ། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྤུ་འབྲུངས་པའི་སྐྱེན་གྲགས་ཅན་གྱི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་ཕྱེ། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། བསྟན་འཛིན་འཕྲུང་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་ལ་ལོངོ་བྱ། དཀྱིལ་པའི་རྣོ་རྩེའི་མཚན་ཐོ་ཐ(20-22) ཀྱི་རྣོ་རྩེའི་བསྟོད་པ།(22-23) སྐྱེན་སྔོག་གི་ཆོ་ག་རྣམས་སྤོལ་དོལ་མཆོ་སྐྲེས་རྣོ་རྩེས་མཛད་པ།(23-26) དམ་ཚིག་ལྷ་བ་སྤོལ་དོལ་དཔལ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཞེས་ཀྱིས་མཛད་པ།(26-28) རིག་པའི་འཕྲུང་གནས་ཀུ་མ་ཏྲི་ལིའི་གཏོག་ལག་ཁང་དུ་བསྒྲུབ། རྒྱུད་ལ་ལོངོ་བྱ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་བ་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ་སྒྲོན་མ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་པཎྜི་ཏ་ཤཱཀྱ་ཏས་

---

① བྱ་སྐྱོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། བྱ་སྐྱོན་ཆོས་འབྱུང་། གྲུང་གོའི་པོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1980ལོ། ཤོག་དོན210པར་གསལ།

མཛད་པ།(96-124) འདི་ཉིད་བྱང་རི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གནོད་ལས།ངས་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ལྔ་ཙམ་དུ་བཙུན་མོ་ཡ་ཤོ་དྷ་ར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེ

སེང་གེ་སྒྲའི་གཟུངས་(165-171)ལ་སོགས་པ་བཞུགས་སོ། །

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཀྱི།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་རྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། བསྟན་འཛིན་ལས། མངོན་པ་རྣམ་གཉིས་དུ་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཤེས་བར་མཛོ་བ་ཞིག་ཅིང་ཤེས་བྱ་བ་མདོ་དང་སྦྱར་བ་བལ་པོའི་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། བསྟན་འཛིན་ལས། མངོན་པ་རྣམ་གཉིས་དུ་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཤེས་བྱ་བ་མདོ་དང་སྦྱར་བ་བལ་པོའི་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། བསྟན་འཛིན་ལས། རྣམ་གཉིས་དུ་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཐེག་པ་རྣམ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་(95-214) གཞུང་གི་ཚད་ཀྱི་ལོ་ཀ་བཞི་སྟོང་ཡོད་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཤེས་རབ་འོད་ཟེར།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་རྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། བསྟན་འཛིན་ལས། མངོན་པ་རྣམ་གཉིས་དུ་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཁུངས་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། བསྟན་འཛིན་ལས། རྣམ་གཉིས་དུ་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཐེག་པ་རྣམ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་(1-287) འདི་ཉིད་ཁ་ཆེའི་ཕྱོགས་ཁྱིར་ཆེན་པོ་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས་ཀ་དེ་མེའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀུན་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་མཛད་པའི་སྐུ་ཐུགས་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་འཕྲུང་ལ། བསྟན་འཛིན་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་(67-67) ཆོ་དང་ཡི་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་(67-69)སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཤུཊེ་ཥ་བ་ཀྱ་མེས།

ལོ་རྒྱས་ཡིག་ཚད་དུ་ཕེའི་ཕྱིམ་རྒྱད་ནས་བྱོན་པའི་ལོ་ཏོ་བའི་མཚན་གྱི་གུང་སྒྲིག་ལུགས་ལ་

གཞིགས་ན་ལོ་རྟོ་བ་འདི་ཉིད་ཕྱེ་དགའ་བའི་དཔལ་དང་ཕྱེ་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་འདུག་པས།① དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ངོན་པ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། འདི་ཉིད་ལ་འཐུད་ཐང་བཞུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཏུ་མཛོད་དེ།

མཚུར་སྨོན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཁྲུངས་ལ། བསྐྱབ་འཁྲུངས་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཞེས་པོད་དུ། ལྷ་བ་ངན་པ་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(104-110) ལྷ་བ་ངན་པ་སེལ་བའི་དཀའ་འགྲེལ་གཉིས་སྦོན་དཔོན་གཉིས་མེད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(110-111) ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྟག་པ་མི་ཏེ་པས་མཛད་པ།(111-111) དབང་གི་དགོས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་(122-124)སོགས་བཞུགས་སོ། །

གླུག་བརྩོན་འགྲུས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དགྱེལ་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཁྲུངས་ལ། བཀའ་འཁྲུངས་ལས། རྒྱུད་ཁ་ཞེས་པོད་དུ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལེའུ་བཞི་བ།(125-136) བསྐྱབ་འཁྲུངས་ལས། རྒྱུད་ཉ་ཞེས་པོད་དུ། ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ཤིམ་བའི་ཚེ་གོ(7-19) རྒྱུད་ཟ་ཞེས་པོད་དུ། སྒྲུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐུབ་ཐབས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཉིད་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་གསུངས་པ།(226-228) རྒྱུད་ཚི་ཞེས་པོད་དུ། རིམ་པ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དོན་གསལ་བྱེད་མཛད་པ།(1-7) རྒྱུད་ཕྱི་ཞེས་པོད་དུ། ལོ་པཎ་གསུམ་གྱི་སྒོམ་ཐབས་སྡོམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་པ་སྒོམ་དོན་གཉིས་མེད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(137-138) དབང་གི་དོན་དེས་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དོན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་དཔལ་སྦས་པ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

---

① རྗེ་ནང་བློ་ར་ན་ཐ། སྐད་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚོར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས། བོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས162ས་གསལ།

ལེང་ཚོ་རྣ་བ་གླགས་བརྩེན་འགྲུས།

ལེང་ལོ་སྐྱེ་བ་ཤུགས་བརྩེན་འགྲུས་ཀྱིས་ཀྱང་དགྲ་ནག་དང་རྟེ་རྩེ་ཐག་རིང་ལོ་ཟེས་སོགས་པ་བསྒྲུར་རྩ[1]ཞེས་ཉང་ཆོས་འགྱུར་དུ་གསལ་ཞིང་། འབྲོ་ལོ་སྐྱེ་བ་ཤེས་རབ་གྲགས་(དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱེད་)སོགས་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པར་མཐོང་ལོང་། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་མ་རྙེད་པས་གོང་གི་ཤུགས་བརྩེན་འགྲུས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཞེས་པད་དུ། ཤག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྒའི་བརྒྱད་པ།(50-55) རྩོ་རྩེ་གསང་བའི་སྒྲུ།(55-62) མཁའ་འགྲོ་མའི་བརྒའི་མཐུན།(64-67) ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པ་སོགས་རྒྱུད་ཥ་ཞེས་དུ་འགྱུར་ཆོས་མང་ཙམ་བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ཁི་ཞེས་དུ། བསླབ་པ་མེ་

① ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྱང་རྒྱིའི་བཅུད། བོད་སྐྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་དར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས443ལ་གསལ།

② རྩོ་ནང་ཏུ་ར་ན་ཐ། ཐུང་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། བོད་སྐྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས163དུ་གསལ།

ཏོག་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཅོ་ཧ་ཅང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནོ།(196-217) ལོ་ཙྪ་བ་ཞ་མ་སེང་རྒྱལ་དང་ཀྲོག་སྐྱེས་བཞུགས་སོ། ཚད་མ་ཥ རྟེ།ཡོད་དུ། ཚད་མ་གྲུབ་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་འགྲེལ་བཤད་ཅིང་ཚད་མ་ཥ རྟེ།ཡོད་དུ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྒང་དོས་མཛད་པ།(1-13) ཚད་མ་གྲུབ་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྣམ་པར་འགྲེལ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།(14-86)སོགས་འགྱུར་ཆོས་ཡུ་བཙུ་ལྷག་བཞུགས་སོ། །

ཀློ་བཀྲ་ཤིས།(བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ)

ཡུང་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ན་ཀློ་ལོ་ཙྪ་བ་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ་[1]ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཀློ་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྡུན་འགྱུར་ལས། སེམས་ཅམ་པ་ཥ རྟེ།ཡོད་དུ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དང་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལེ་ཚན་(ཀ)གྲངས12བ1-7གསལ་[2]ཞེས་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་འདུག་པ་ལྟར། ཁོང་གི་འཁྲུངས་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ། ཀ་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་འདི་མདོ་ཁམས་སྤུ་

---

① རྗེ་ནང་ཚུ་ར་ན་ཐ། ཐུང་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། བོད་སྟོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས163དུ་གསལ།

② གན་ལྡེ་བོད་རིགས་དང་སྐྱོང་ཁུལ་ཚོམ་སྐྱོང་ཞུས། གངས་ལྗོངས་སྐད་གཞིས་སྦྱ་བ་དུ་མའི་འགྱུར་བྱང་བློ་གསལ་དགའ་སྐྱེད།ཞེས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་འདི་བའི་སྐབས་དོན་ལ། ཞུ་ལོ་ཞུས་པ་རྣོ་ནང་ཚུ་ར་ན་ཐ་སོགས་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་ཏུ་ཡང་ཞུ་ལོ་ཞུས་པ་ཞེས་ཐོ་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟར། ཁོང་གི་འཁྲུངས་ཡུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཀློ་ལོ་ཙྪ་བ

འགྲུངས། རྒས་ཆུ་ཡིན་པ་ཟན་གཞོན་གཉིས་ཀྱིན་པས་ཆུ་ཆེན་ཆུ་ཚུང་དུ་ཡུགས་[1]ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཆུ་ཆེན་ནི་འདི་ཉིད་ལ་རོས་འཛིན་པ་དང་། ཆུ་ཚུང་དེ་ཆུ་ལོ་ཆམ་ཆུལ་རྩོ་རྩེ་ལ་རོས་འཛིན་དགོས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རོས་འཛིན་ཀྱི་གཞི་གང་ཡང་མེད། ཡང་ཁོང་ཉིད་ཆུ་གར་དུ་སོན་ཏེ་སློབ་གཉེར་མཛད་ཚེ་ཟླ་ཤར་ཕྱོགས་ལ་ཚོས་འཕྲུང་དེ་ཉིད་དུ། ཆུ་གར་དུ་སུ་མཁས་དྲིས་པས་ཅ་ནི་(ཅ་མི་མངར་ཆུས་གཡག་པ་)ཁོ་ན་མཁས་ཟེར་བས་ཆུ་གར་དུ་ཡོང་ནས་ཁོ་ཚོས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཞེས་དྲིས་པས་ཁོང་ཚོས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ལྟར་ཁོང་ཚོས་ཀྱང་ཁོ་ཚོས་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ།

ཆག་ཤོ་རྩྭ་བ་དཀྲ་བཅོམ།

ཆག་གི་གདུང་རྒྱུད་དུ་ལོ་རྩྭ་བ་གྲགས་ཅན་གསུམ་ངེམ་པར་བྱོན་པའི་དུང་ཡོ་རྩྭེ། རབ་ཟླུང་གསུམ་པའི་ཚུ་བྱ་སྐེ་ཕྱི་ལོ1153ལོར་ཆག་ཐོང་དུ་མེས་བཀྲ་ཤིས་དགའ་བའི་སྒས་ཀུ་རྒྱུངས། དཔྱད་ཤོ་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སློག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཐས་པར་གྱུར། སྐེད་ཤེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཟུང་གནས་ལས་གསང་འདུས་འཕགས་སྐོར་དང་། དུས་འཁོར། ཐུ་རེ་ཁ། ཐུ་རེ་ཁ་སོགས་འདྲི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་མ་སྐང་ཞིང་། རྒྱེ་འཁོར་བ། ཐུ་རེ་ཁ་སོགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཐུ་མ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་བསྐེན་ནས་མདོ་སྡེགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད། དེ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱོན་ཏེ་མཻ་ཏྲི་ཙཱ(བྱམས་པའི་ཐུ་བ་ལ་)སོགས་པའི་སློབ་དཔོན་མང་དུ་བསྐེན་ནས་ཆོས་རྣམ་གསན། རྒྱ་གར་དུ་ལོ་དུ་མར་སློབ་གཉེར་གནང་རྗེས་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཡོན་བདག་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ཐུན་སུམ་ཆོགས་ཤིང་རྒྱང་རིང་དུ་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡོད།[2] འདས་ལོའི་ཐད་སྐུལ་ལོ་རྩྭ་བ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་དང་རྒྱ་གར་དུ་དུས་མཚུངས་པའི་གྲོགས་པོ་དམ་པ་བདེ་མཆོག་གི་ཀློག་པ་བརྒྱེས་པ་དེ་དག་ལོ་དུག་ཅུ་ཙམ་ཞུ་ཚ་བའི་ལམ་ནས་རྒྱ་ཤེགས་པ། །[3]ཞེས་དང་། རྣམ་ཐར་དུ་

---

① འདི་ལ་སྔོན་ཀྱི་ཡིག་ཚང་རྣམས་ལུ་ཉེའུ་ར་དང་། ཏེའུ་ར། རྒྱེའུ་ར་སོགས་འབྲི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྣང་ཞིང་། རྒྱེའུ་ར་ཐོག་ཀྱི་གནས་ཡུལ་ནི་དེང་ཅི་བོད་ཕྱོངས་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་ཡུན་རྒྱ་རྩེ་རྫོང་ཡིན། རྫོང་མཁར་དང་ཉེ་ས་ཤར་ཡོད།

② འཕོས་ལོ་གཞོན་དཔལ། དེབ་ཞེར་སྔོན་པོ། ༼སྣར་ཚ་༽ ས་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1985ལོ། ཤོག་ངོས1227ནས1228བར་གསལ།

③ ཐུབ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བྱིས། ཆག་ལོའི་རྣམ་ཐར་བྱ་མའི་གསུང་རྗེ་མ་མེད་པར་སྒྲིགས་པ། དཔལ་བཀྲེགས་ཚོད་ཡིག་དཔེ་ཆེད་བསྒུ་སྒྲིག་ཁང་གི་བསྒྲིགས། 2013ལོ། ཤོག་ངོས114རུ་གསལ།

ཡང་དགུང་ལོ་བྱག་ཏུ་རྩ་བའི་ཐོ་བའི་ཚེ་ཞེས་ཀྱི་བ་ལ་རྟེའུ་རར་གཤེགས་[1]ཞེས་ཀྱི་ལོ1216ལོར་སྐུ་གཤེགས་པར་དེས། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ ཀ ཽ ཡོད་དེ། རྣ་རྒྱུད་སྒོལ་མའི་སྐབས་ཐབས་དཔལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས(265-271)སོགས་བཞུགས་སོ། །

དཔྱལ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ།

ཀྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་རྒྱུ་འབྱུངས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་ཅན་ཞི་ལོ་ཙོ་བ་ཞིག་སྟེ། འདི་ཉིད་དཔྱལ་གྱི་རིགས་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཙོ་བ་དགུ་ལས་ཀྱི་དར་ལོ་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་ངོས་འཛིན་ཆུལ་དཔྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ཟར་ར་ཚགས་སུ། འོོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མ་ཡོོལ་བའི་ཚེ། །མཁའ་སྤྱོད་ཡོ་འཕང་བཀྲེས་པའི་ཆོས་བཟང་དང་། །ཡི་དམ་ལྷུང་བསྟན་པོ་བའི་ཞ་མོ་སྐུ། །ཀྱི་དར་ལོ་ཆེན་རྣམ་གསུམ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །[2]ཅེས་པས་ཤེས། དཔྱལ་ལོ་ཙོ་བ་ཀུན་དགའ་གྱི་སྐས་ལྟའི་བར་པ་ལོ་ཙོ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པ་རྒྱུད་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ་བཞེད་པ་དང་།[3] ཁོང་ཉིད་ཀྱང་དཔྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ལོ་ཙོ་བོང་མ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་དགུང་སྐྱེ་ཤི་ཚེ་ཆོས་སྐོར་ཞིག་ཏུ་ཟིལ་པའི་ཚེ་ཆོས་སྐོར་ཞུགས་ཤིང་ཆུ་ལོ་ཟླ་བ་ལ་འཕྲལ་སྐད་དང་ཤོག་ཡིག་བསྒྲབ། དེ་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་འཚོོན་པར་ཆས་པ་དང་། ཚག་ལོ་ཙོ་

---

① འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། དེབ་ཞེར་སྡེན་པོ།/སྐད་ཆ།། ཝི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1985ལོ། ཤོག་ངོས1228ལ་གསལ།

② བྱ་བཀང་བབྱོ་རྡོ་རྗེ། དཔྱལ་གྱི་གདུང་རབས་ཟར་ཚགས་དང་གང་གླའི་ཚུ་ཐུན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱིས་པ་ཀུན་གསལ་ཞེ་ལོང་། བོད་ཡིག་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2011ལོ། ཤོག་ངོས3པར་གསལ།

③ རྡོ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ། ཐུང་ཡུལ་སྟོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། བོད་ཡིག་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས140ཀྱ་གསལ།

བ་དག་བཙོམ་ཆེན་པོ་(1153ལོ-1216ལོ)རྒྱ་གར་དུ་འབྱོན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་འཁྲིག་ནས་འགོར་ཏེ་ཐྱོན། ལམ་བར་དུ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་དང་འཕྲད་མཐར་དམ་པ་གཉལ་གྱི་ཆག་ལོ་ཙོ་བ་དང་ཁོ་བོ་གཉིས་གཅིར་བུ་བཤུས་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྡུག་ཁྱད་དུ་བསད་ཚུལ་ཡང་ཁོང་གི་གསུང་མགུར་ལས་རེས་སྐུ། དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་པཎ་ཆུབ་མང་དུ་བསྟེན་ཞིང་དབང་དགའ་བོ་དང་ཐུགས་ཀར་གཉིས་མེད་པཉ་ཆུབ་ཀྱང་ཐུགས་ཁྲིད་ཅིག་ཏུ་ཞུས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ཅིང་། ཁོང་གི་འགྲུལ་ལ། བསྟན་འགྲུལ་ལས། རྒྱུད་ཙཱ་ཀ་ཏེ་ཕོ་བ་(58-146) རྒྱུད་ཙཱ་ཁ་ཏེ་ཕོ་བ་དུ། བདེ་མཆོག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་གྲུབ་ཐོབ་རྣ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་(233-233) རྒྱུད་ཙཱ་ཇ་ཏེ་ཕོ་བ་དུ། ཀུས་སྒལ་ཞབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གྲུབ་ཐོབ་རྣོན་པ་བས་མཛད་པ།(215-216) ཕག་མོ་ཐྲུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུརུ་ལྷ་དེའི་གདམས་པ།(216-216) རྣོ་རྒྱུ་རྣལ་འབྱོར་མ་མཁའ་སྤྱོད་མ་དམར་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས།(216-217) གྲུབ་ཐོབ་རྣོན་པ་བས་མཛད་པ་ལ་སོགས་འགྲུར་མང་དུ་བཞུགས་སོ། །

ཚོགས་ཆག་ཆུང་བ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་སྐོང་ཙམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུལ་ལ། བསྟན་འགྲུལ་ལས། རྒྱུད་ཨ་ཏེ་ཕོ་བ་དུ། གཤེན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་ཟ་ར་ཚགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཨོག་རྗོགས་པ་(42-43)སོགས་བཞུགས་སོ། །

---

① རོ་ནང་ཏུ་ར་ན་བ། ཆུང་ཡུལ་སྐོད་སྣད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། བོད་སྐོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས141ཏུ་གསལ།

② ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་བསྟུས་པ་ཞིག་བྱ་ཆེན་དཔལ་གྱི་གདུང་རབས་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་ར་ཚགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཤོག་ངོས46ནས64བར་བཀོད་ཡོད་པར་གཟིགས་པར་འཚལ།

ཁམས་པ་ལྷི་རི་ཚོར་བྱེད།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་སྐོད་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་འཕྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་དུ། དཔལ་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་རྒྱལ་ཚེ་ཐུབ་པའི་ཚེ་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁམས་པ་ལྷི་རི་ཚོར་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་གྲགས་སོ། །

སྐྱེབ་པ་དཔལ་བཟང།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་སྐོད་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཕྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། དཔལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཞལ་ལས་གསུངས་པའི་མཁས་པ་གནས་བརྒྱན་ཧྲུག་སྡུད་པའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་བཅས་སོ། །

བསྒྱལ་པརྒྱོ་ཅན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་སྐོད་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། དབྱལ་པ་སྐྱག་གི་སྒས་མཆེད་གསུམ་ལས་གཅེན་པོ་བྲམ་མ་པརྒྱོ་ཅན་ཁོང་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཆུང་དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་གུན་དགའ་སྙིང་པོ་ཞེས་བཀོག་གོ། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་འཕྱི་བློག་གཉིས་ཀ་རྫོགས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་སུ་དགེས་པ་རྡོ་རྗེ་ལ་བཤད་པ་ཡང་མཁས་པའི་ཚད་དུ་ཕྱིན། འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་བའི་དབང་བསྐུར་ཞུས་པས་དབང་དོན་བརྙེད་པ་བྱུང་གསུངས། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་གར་སྐད་སྤྱོད་གཉེར་ལ་བསྒྱུད་དེ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། འདི་ཉིད་དབྱལ་གྱི་རིགས་རྒྱུད་དུ་འཕྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་དགུ་ལས་ཕྱི་དར་ལོ་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གྱི་གྲས་སུ་རོས་འཛིན་ཚུལ་དབྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ཟ་ར་ཚགས་སུ། འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པར་བརྩེའི་མཚན། །མཁའ་སྐྱོད་གོ་འཕང་བརྙེས་པའི་ཆོས་བཟང་དང་། །ཡི་དམ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་ཞ་མོ་སྐྱ། །ཕྱི་དར་ལོ་ཆེན་རྣམ་གསུམ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །[1]ཅེས་པས་ཤེས། ལོ་ཙྪ་བ་དབྱལ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོའི་གཅེན་པོ་བ་

---

① བྱ་བཀང་པབྱོངས། དབྱལ་གྱི་གདུང་རབས་ཟ་ར་ཚགས་དང་གང་གླའི་ཆུ་རྒྱུན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཐིམ་པ་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང། བོད་སྐོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 2011ལོ། ཤོག་ངོས3པར་གསལ།

ཚལ་གྱི་སྤས་གསུམ་ལས་གཅེན་པོར་མྱང་ཚོས་འཕྲུང་ལས་བཞིད།[1] ཁོང་གི་འཕྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན། ཐུམ་ལའི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྟུས་པ་འཕགས་པ་སྤྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ། འཕགས་མ་ཐུམ་ལའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆེའི་ཡན་ཡོད་(དཔལ་ཕྲུབ་པ་བཟང་པོའི་)ཞལ་སྔ་ནས་བྱུང་བ་བཅས་སོ། །

ཤུ་ཚོ་རྣམ་རྒྱལ་རོངས།

རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཚུ་ཪོ་ཐག་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ1203ལོར་རོང་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་སྐས་ གུ་སྒྲུབས་ཤིང་། ཤུ་ལོའི་སྐུ་སྐྱེར་དོས་བཟུང་ནས་ཤུ་ལོ་ཞེས་འབོད། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ། ཤ་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་འདི་མདོ་ཁམས་སུ་འགྲུབས། རྒས་ཤུ་ཡིན་པ་ཟབ་གཞོན་གཉིས་ཕྱིན་པས་ཤུ་ཆེན་ཤུ་ཆུང་དུ་གྲགས[2]ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤུ་ཆེན་ནི་གཞོན་ནུ་དཔལ་ལ་དོས་འཛིན་པ་དང་། ཤུ་ཆུང་དེ་ཤུ་ལོ་ཆས་ཆུལ་རྡོ་རྗེ་ལ་དོས་འཛིན་དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་བྱ། ཤུ་ལོའི་སྐུ་བར་གཟུང་ནས་ཤུ་ལོ་ཞེས་ཟེར། མཚན་དངོས་ཆས་ཆུལ་རྡོ་རྗེ།[3] ཞེས་པས་ཤེས། ཁོང་དགུང་ལོ་ཆུང་ངའི་དུས་སུ་དབུས་གཙང་ལ་སོགས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བཅོ་ཆེན་དང་མཇལ་བས་སྐྱེས་བུ་ཐབས་ཅན་འབྱུང་བར་མཁྱེན་ནས་ཐག་རིང་ཤེས་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། གཞོན་ནུས་སློབ་གཉེར་མཛད་པའི་ཚེ་ཆུལ་པོའི་སྐུ་ཚེ་ཐུང་བ་ཐར་བར་དཔྱལ་གྱི་བྱང་ངུ་སྡོན་པའི་ཐོ་ཡིག་ཏུ་སྐད་ཡིག་ཐུབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཤུ་ལོ་ཞེས་ཤེས་ཤིང་། ཐུགས་སློབ་གཉེར་མཛད་པའི་ཚེ་ཆུལ་པོ

ཞང་བོད་སྐོན་པ་ཅེས་རབ་བསོད་ནམས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་སྐོང་ཚལ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཕྲུར་ལ། བསྟན་འཛིུན་ལས། རྒྱད་/མི།ལོད་དུ། དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུང་སྟངས་ཡིན་ལ། ཡང་/ཤི།ལོད་དུ། དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུང་ཐབས་སྤོང་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཁོ་ནས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་(159-159)བཅས་སོ། །

ཤྲཱ་བཙོན་པ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་སྐོང་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཕྲུར་ལ། བསྟན་འཛིུན་ལས། རྒྱད་/དི།ལོད་དུ། སྐབས་པའི་སྐྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤོང་དོན་དཔལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཞབས་ཀྱི་ཟེའུ་འབྲུ་སྐྱི་བོས་ལེན་པས་མཛད་པ་(95-115)སོགས་བཞུགས་སོ། ।

ཐོ་ལུ་ལོ་རྩ་བ་བྱམས་པའི་དབུལ།

ཀུས་ནི་གནུབས་ནམ་སྐུབས་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཚུ་མོ་སྐུལ་ཏེ་ཕྱི་ལོ1173ལོར་གཙང་ཡུལ་ཤད་སྐད་དུ་ཡབ་གནུབས་བན་ཏཱ་ངེ་རྡོར་དང་ཡུམ་སྒེགས་མོ་གསལ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འབྲུངས། ཁོ་ཕུ་ལོ་ཙྪ་བ་བྱམས་པའི་དབལ་གྱི་དགེ་སློང་གི་སྔོན་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་ཅེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་བ་ཐོག་ཏུ་ཡང་ཐུབ་གསུམ་པའི་ཚུ་མོ་སྐུལ་ཏེ་ཕྱི་ལོ1185ལོར་ཡུལ་ཤད་སྐད་དུ་ཡབ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་ཡུམ་ཨ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འབྲུངས་ཏེ། ཁོ་ཕུ་ལོ་ཙྪ་བ་བྱམས་པའི་དབལ་གྱི་དགེ་སློང་གི་སྔོན་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་ཅེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་བ་ནས་གཙང་དཀར་པ་ལས་དབུ་མ་དང་བྱམས་ཆོས་སོགས་གསན། ཞིང་དགེ་བ་ལས་ལོ་ངོ་བསྡུས་ནས་ས་གནས་པར་གྱུར། རྒྱལ་ཚབ་རིན་ཆེན་མགོན་དང་གུབ་ལྷན་རས་པ་གཉིས་ལས་གདམས་ངག་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་དང་ལྡམ་ཀུ་རྩ་བཞུགས་པ་དང་། བཀའ་བབས་བཅུ་གསུམ་བཙས་

① རྒ་ཚགས་ཆོ་དབང་རྒྱལ། ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང་། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན།པད། 1994ལོ། ཤོག་ངོས331ཏུ་གསལ།

པ་མཐའ་དག་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་བ་ལྷགས་ཚག་ཀྱི་ལོ1191ལོར་རྒྱལ་ཚ་རིན་ཆེན་མཚོན་གྱི་ཕྱིར་སྐྱེས་གཤེགས་ཀྱི་སྐོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་བྱམས་པའི་དཔལ་ཞེས་བཏགས། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པར་བལ་ཡུལ་དུ་བོན། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་རྟ་ཕྱི་ལོ1198ལོར་བོད་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཆེན་མི་ཏ་རྗེ་ཀི་སྐུན་དབས་ཏེ་བདེ་ཆེན་རལ་གཅིག་སྐོར་དང་། སེམས་ཉིད་ཏལ་གསོའི་སྐོར་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་མར་བསྐྱར། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པར་བལ་ཡུལ་དུ་བོན། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ཀ་ཕྱི་ལོ1199ལོར་ཡབ་གཉེགས་པའི་དགོངས་རྫོགས་ཆེན་བྱུང་པ་ཤུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་མང་དུ་གསན་ཞིང་སྒོམ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེས་རབ་སྐྱོན་མ་དང་། རྒྱལ་བའི་ལམ་འཕྲུག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱར། ཁྲོ་ཕུར་གཞུང་ཆེན་མོའི་འཆད་ཉན་གྱི་སྐོལ་གཏོང་། མངའ་རིས་མང་ཡུལ་དུ་ཁྲོ་ཕུར་བྱམས་ཆེན་བཞེངས་རྒྱའི་ཞལ་རིས་ཀྱི་སྐུ་ཐིག་པརྞ་ཆེན་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉོ་གཅིག་པ་ཆུ་ཕག་ཕྱི་ལོ1203ལོར་འབྲི་གུང་སྐུན་སྐར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ཏུ་རང་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ཏའི་ཁ་ཆེའི་པར་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་ཉོ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ལོག་རྗེས་སུ། ལོ་སྟོན་པ་དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་མེ་བྱི་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ1214ལོར་ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་མངའ་རིས་ནས་ཕྱིར་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ལོག་རྗེས་སུ། ལོ་སྟོན་པ་དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་མེ་བྱི་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ1216ལོར་ཡུམ་གཤེགས་ཤིང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་ཁུ་བོ་གུན་ལྡན་རྣམས་པ་གཤེགས་པ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འདུལ་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་པ་ལྷགས་སྐྱེལ་ཕྱི་ལོ1200ལོར་པར་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བོད་དུ་སྐྱེས་རྟོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཞལ་ཆེར་བཀྲོལ་ཅིང་ཐུགས་ཀར་ཞོན་ཏེ་ཐུགས་ཆོས་གཏད

ཁོང་ཕུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་འཕྲུངས་ཤིང་། སྤྱི་རོང་ཆོས་འཕྲུང་དུ་ལོ་སྟོན་བར་ཉིད་སྐས་མ་འཕྲུངས་གོང་གི་ཟ་ཡོས་ལོ་(ཕྱི་ལོ1219ལོར་བབས་)དེར་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་བཞིད་མོད།① གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་དྲུག་གྱི་མིང་མཆོད་དུ་རབ་ཕྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་མོ་བྱ་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ1225ལོར་སྐུ་གཤེགས་②པར་བཞིད་པ་ནི་དེ་གང་ལ་ཀཱི་བཅོལ་པ་མི་གསལ་ལ། དུང་དཀར་ཆོག་མཆོད་སོགས་སུ་འདས་ལོ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཉེ་དུས་ཀྱི་དཔྱད་འབྲས་ཐལ་མོ་ཆེས་ཤིང་ཕྱི་ལོ1225ལོའི་བཞིད་སྐང་དེ་ཉིད་གཞིས་བཟུང་ནས་ཡོད། ཉེ་ལམ་ཏོ་ཕུ་ལོ་སྟོ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་ཆོ་ལ་བསྐུར་ཞིབ་ཅིག་③ཅེས་པའི་ཚོམ་དུ་བྱ་མ་མཉམ་མེད་ཏོ་ཕུ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོའི་ཆམ་ཐར་ལས་སྤེའུ་ཡི་ལོ་ཟད་པའི་ཐུ་བ་སྐལ་པོ་ཟད་པའི་གནམ་སྐོང་གི་སྤོད་སུམ་ཆ་འདས་པ་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་སྐྱེ་འགག་དང་འགྱུར་ཤོག་ཅིང་ཟབ་ཏུ་རབ་ཕྱུང་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་མིང་མཆོད་བྱ་རབ་ཕྱུང་ཞི་བའི་ཤིང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་④ཞེས་ནས་སྤེའུ་ལོར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་ཏོ་ཕུ་ལོ་སྟོ་བ་བྱམས་པའི་ཆམ་ཐར་དུ། (ཏྲི་ལོའི་སྐས་ཏྲི་ཕུ་ལོ་སྟོ་བ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་)དགུང་ལོ་བདུན་ལ་བཞེས་པ་ན། ཆོས་རྗེ་པ་དགུང་ལོ་དྲུག་རྩ་ཙམ་ལ། དབུས་ཀྱི་ཐག་ཏུ་སྐུ་གཤེགས།⑤ ཞེས་པ་སོགས་གུང་བསྡོགས་ནས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་གཉིས་པའི་ཆེ་ཕོ་སྤྱི་ལོ་ལ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཤར་ནས་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཞུམ་ཞིང་ཐིམ་ཏེ་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཐིམ་ནས

རྒྱས་ཞིག་ཆེན། བྱམས་པ་སྐྱབ་བརྒྱད་བསྟན་འདིན། སྟོང་ཚ་ཐུགས་པ་དཔལ། གཉེས་པོ་ཙོ་བ། ཐུབ་མཆོག་དཔའ་བོ། །[1]བོད་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཀ་པོད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རལ་བ་གཅིག་པའི་བརྡ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(245-247) བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་པོད་ཤ་ཀ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་བརྗོད་བསྡུས་པ་བཟང་རྒྱས་ཀྱི་ཡེད་བ།(241-246) རྒྱུད་ཤ་ཏ་པོད་དུ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྒོལ་མའི་རྒྱུད་ཐབས།(281-283) རྒྱུད་ཤ་པ་པོད་དུ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྡན་ཅིག་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་ཐབས་མཚན་དང་བཅས་པ།(166-167) རྒྱུད་ཤ་འ་པོད་དུ། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འབྱོར་མ་ཞག་གི་ལོ་ཐོག་པའི་རྒྱུད་ཐབས་སྒོག་དཔའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་པ།(102-103) རྒྱུད་ཤ་ཚི་པོད་ཤོག་ངོས161ནས199བར་ཆོས་ཚན་བཅུ་གཅིག་བཞུགས། རྒྱས་རབས་ཤ་གེ་པོད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཁ་ཅིག་པའི་བརྟག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(103-107) སྒྲིང་ཡིག་ཤ་དེ་པོད་དུ། རྒྱལ་པོ་བློ་བ་ལ་སྒྲིངས་པའི་སྒྲིང་ཡིག(71-73)སོགས་ཆོས་ཚན་ཉེས་བརྒྱ་ཡན་བཞུགས་སོ། །

ཞང་ལོ་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་དབུས་སྐེར་ཞང་མདོ་སྐེ་གྲགས་ཀྱི་སྐས་སུ་སྐུ་འབྲེངས། བྱིས་པའི་དུས་སུ་མཚན་ལ་ཕུར་བ་སྐྱབས་ཟེར། སྐུ་སྐྱུར་ལོ་རྒྱུས་སོགས་དེང་གི་འབྲེལ་ཡོད་བཙན་མས་ཆོས་སུ་ཞང་ཁ་ཕུར་བ་སྐྱབས་དང་འདི་གཉིས་ལོ་པཉ་སོ་སོར་དོས་བཟུང་ཞིང་མཛད་པའང་ཁ་ཁར་བཀོད་དེ་བསྟན་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ལོ་སྟོ་བ་འདིའི་ཚུང་དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་ཕུར་བ་སྐྱབས་ཟེར་བ་དང་། སྟོན་གྱི་ཡིག་ཚང་དུ་ལོ་སྟོ་བའི་མཚན་བགྱངས་སྐབས་སུའང་དེ་ལྟར་ཞང་གྲུབ་པ་དཔལ་ལས་ཕུར་བ་སྐྱབས་ཞེས་བཀོད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། དེང་གི་བཙུམས་ཆོས་སུ་བསྟན་པའི་ལོ་པཉ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་འདུར་འདུག་པས། མཚན་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་པཉ་དེ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ནི་མ་དག་པར་འདོད་དོ། །ལོ་སྟོ་བ་འདི་དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པར་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བསྐོམ་ལས་ཡི་གེའི་འབྲི་སྟོག་བསླབས་ཤིང་ཆོས་སྐོར་བཞུགས། ཁྱོ་ཤུ་

---

① འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ། ཕུ་ཡུགས་དཔར་མའི་སྐད་ཆ། ། ཨོག་དོས825ནས832བར་དུ་ཁྱོ་ཤུ་བའི་སྐབས་ཞེས་པར་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་བསྡུས་པ་ཞིག་བཀོད་ཡོད།

ལོ་ཙྪ་བ་ལས་ཆོམ་སྲས་སོགས་གསན་ཏེ་ཆོས་ཞུས་པའི་བླ་མ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད། དེ་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱོན་ཏེ་པཊ་ཆེན་རབྦ་རཀྵི་ཏ་ལས་སྒྲ་ཚད་བསླབས། དེ་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་དབེན་གནས་བོན་ཐོང་དུ་ཐུགས་དམ་བཞུགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིངས་རིག་དགྱེར་མེད་པའི་རྟོགས་པ་འདུ་བྱས་མེད་པར་མངའ་བཞེས། རབ་བྱང་གསུམ་པའི་མེ་བྱ་སྟེ་ཕྱི་ལོ1177ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་ནི་མན་ངག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། བཀའ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་སེལ་སོགས་མང་དུ་མཛད། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཤ།ལོ་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་ཐོབ་ཅིང་ལོ་ཙྪ་བ་སྟེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཕྱིན་ཅིང་། ཕྱིས་ནུ་ཞུ་བོ་གཙུག་ཏོར་བ་རྒྱལ་མཚན་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ལ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། དགྱང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་བཟང་ཚད་མ་རིག་པ་དང་། བཟོ་རིག་པ། གསོ་བ་རིག་པ། ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ། འདུལ་བ། མངོན། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཆད་ཉན་དང་ལག་ལེན་འཁོལ་ཐུབ་པའི་མཁས་པར་གྱུར། དེའི་སྐབས་ཀུ་རུ་གར་ཤྲཱི་ཕྱོགས་པའི་མུ་སྟེགས་མཁས་པ་འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ་སོགས་རྩོད་པས་བཏུལ་ནས་རལ་པ་བྱེགས། དགྱང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤྲཱི་རཱ་ཧུ་ལས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགྱང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་ས་སྐྱའི་གདན་སའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཡུན་རིང་མཛད་ནས་སྐལ་ལྡན་བྱང་སྤོབ་མང་དུ་བསྐྱངས། དགྱང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པར་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཨོ་གོ་དའི་སྲས་གཉིས་ཀྱི་འཁོན་ཀོའི་ཐད་ཀར་ཕྱིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཡུན་རིང་མཛད་ནས་སྐལ་ལྡན་བྱང་སྤོབ་མང་དུ་བསྐྱངས། དགྱང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་ས་སྐྱའི་གདན་སའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཡུན་རིང་མཛད་ནས་སྐལ་ལྡན་བྱང་སྤོབ་མང་དུ་བསྐྱངས། དགྱང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པར་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཨོ་གོ་དའི་སྲས་གཉིས་ཀྱི་འཁོན་ཀོའི་ཐད་ཀར་ཕྱིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཡུན་རིང་མཛད་ནས་སྐལ་ལྡན་བྱང་སྤོབ་མང་དུ་བསྐྱངས།

ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམ་ལྔའི་ནང་གི་བཞི་པ་སྟེ་རབ་བྱང་གསུམ་པའི་ཆུ་སྦྲག་ཕྱི་ལོ1182ལོར་ཡབ་དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་དང་ཡུམ་མ་གཅིག་གར་ཕུ་མ་ཉི་ཁྲི་ལྷམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ས་སྐྱར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་མིང་ལ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཟེར་ཞིང་། ཕྱིས་སུ་ཞུ་བོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལས་དགེ་བསྙེན་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ལ་གྲུབ་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། དགྱང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་བཟང་ཚད་མ་རིག་པ་དང་། བཟོ་རིག་པ། གསོ་བ་རིག་པ། ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ། འདུལ་བ། མངོན། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཆད་ཉན་ཡུན་རིང་མཛད་ནས་སྐལ་ལྡན་བྱང་སྤོབ་མང་དུ་བསྐྱངས། དགྱང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་ས་སྐྱའི་གདན་སའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཡུན་རིང་མཛད་ནས་སྐལ་ལྡན་བྱང་སྤོབ་མང་དུ་བསྐྱངས། དགྱང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པར་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཨོ་གོ་དའི་སྲས་གཉིས་ཀྱི་འཁོན་ཀོའི་ཐད་ཀར་ཕྱིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི

དང་ཞལ་འཛོམས་ནས་བོད་ས་གནས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལེ་རྒྱུས་དེའི་ཐེར་ཐུལ་ནས་ལུ་ས་པ་སྤྱིའི་ཚེ་ལོ1251ལོར་ཡུལ་ལང་གྲུར་སྐུ་གཤེགས།[1] ས་པ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་གཙོ་བོ་འགྲེ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་མཛད་པའི་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་། དངོས་སྟོབ་ཕྱོ་ཚ་མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱི་ཁུངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དཔལ་ས་སྐྱར་བསྒྲུབ་པ།(83-119) འཕགས་པ་གསང་བ་ཆོར་བྱའི་ཐེག་ཆེ་བའི་རྒྱུད་འགྲུབ་ཀྱང་སྔ་གཤེགས་ཚུལ་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་འགྲུབ་ཀྱང་སྐྱེ་མ་དང་འདྲ།(119-151) རྒྱུད་པོད་ཤ་ཚ་བར། འཕགས་པ་རྣོ་རྩེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བ།(237-266) བསྟན་འགྲུབ་ལས། བསྟོད་ཚོགས་པོད་ཤ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བ།(249-250) དེ་ལ་སོགས་པའི་འགྲུབ་ཚོས་མང་དུ་བཞུགས་སོ། །

གཉེས་ཡོན་ཏན་བཀག

འདི་ཉིད་གཉེས་འབྱུང་པའི་ཕྱིས་ཚམ་སྐྱེ་ཏ་ལམ་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་ཡས་མས་སུ་ངྲོན་པར་མཐོང་ཞིང་། ཉང་ཚོས་འབྱུང་དུ་གཉེས་ཡོན་ཏན་གྱིས་གཤིན་རྗེ་ནག་པོ་སྐོར་གསུམ་དང་། ཚོས་སྐོང་གྱར་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་བསྐྱེར་རོ། །[2]ཞེས་འགོད་པར་གཟིགས་ན་ལོ་ངོ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསང་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་སོགས་གཞུང་མང་དུ་བསྐྱེར་ཡོད་མོད། འོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་འགོད་པ་ལགས་སོན་མ་བྱུང་།

---

① སོ་ཤུལ་གྱགས་པ་འཕྱུང་གནས་དང་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་མཁས་གྲུབ། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་ངྲོན་གྱི་མིང་མཛོད། གན་སུ་ཨུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1992ལོ། ཤོག་ངོས1723དུ་གསལ།

② ཉང་ཉི་མ་ཟེད་ཟེར། ཚོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦུང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས441ན་གསལ།

ཚག་ཁོ་ཆོས་རྗེ་དབུས།

ཆག་ལོ་ཀྱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ནི་ཆག་གི་གདུང་རྒྱུད་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་ཀྱ་བ་གྲགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་བར་པ་དེ་ཡིན། ཁོང་ཉིད་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་སྦྱལ་ཏེ་ཕྱི་ལོ1197ལོར་དོད་དབུས་སྐྱེ་ཁ་གཉལ་ཁྱེའུ་ར་[1]ཞེས་པར་ཡབ་སློབ་དཔོན་དར་མ་འབྱུང་གནས་དང་ཡུམ་ཆོས་འབུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཕྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཐོས་པ་ཙམ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆག་ལོ་ཀྱ་བ་གོང་མ་དག་བཅོམ་དཔལ་ཕྱིན་ཀྱི་བཀའ་ཡང་ཡུ་ཞུས་སོ། །དགུང་ལོ་བཅུ་དགུན་གཅིག་བཅུ་རྩ་ལྔའི་བར་དུ་སྐག་སྐྱེག་དང་མི་འབྲལ་བའི་དམ་བཅའ་བྱས་ཞེས་བྱ་མ་ཉིད་གསུང་སྟེ། །[2]ཞེས་དང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུའི་དུས་སུ་ཁུང་དོ་ཆག་ལོ་དཔོན་བཅོམ་གྱིས་རྒྱ་གར་དུ་འཕོ་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་གནང་སྟབས། བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཀྱི་པཎ་ཆེན་པོ་ར་བྷི་དེ་བ་སོགས་བསྟེན་ཞིང་འཕགས་མཆོག་ཨཱརྱ་དེ་ཝ། རྗེ་རྗེ་ཐེའུ། ཁུང་ཁོ་སོགས་སྔོན་གྱི་ཡིག་ཚང་རྣམས་སུ་འགྲི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་ལྡན། ཁོང་ཉིད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཐོས་པ་ཙམ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆག་ལོ་ཀྱ་བ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་ལ

པེའབས་ཏེ་ཚོས་འགོར་ཆེན་མོ་མཛད། དེ་ལྟར་ལྷའུ་རབ་ལོ་ངོ་བ་གོང་མ་ཆ་མམས་ཀྱི་གདན་ས་བསྐྱངས་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་རྩོམ་པ། བཀའ་བསྟན་གསར་སྐྱུར་དང་། འགྲུབ་བཅོས་གནང་པ་སོགས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་པ་རབ་ལྷང་བཞི་པའི་ཤིང་ཕྱི་ཕྱི་ལོ1264ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ། །[1]ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱད་རྩོར་ཤ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱད་རྩོར་ཤ། ཡོད་དེ། བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྫོགས་གཅིག་པུ། ཞེས་པ་ནས་ཐུབ་མཐའ་དག་པར་ཟོལ་བ་ཆོས་རྣམ་པ་ཐོག་པ།(96-146) བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཤ། ཡོད་དེ། འཕགས་པ་མཚན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་མདོར་བཤད་དེ་ཉིད་དང་། ཐོང་བསྟན་ཆག་ལོའི་རྣམ་པར་གྲལ་མའི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པར་སྒྲིགས་པ་སོགས་ལ་གཟིགས་སུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཆག་ལོའི་རྣམ་པར་གྲལ་མའི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པར་སྒྲིགས་པ་ཞེས་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཁོང་ཉིད་བལ་བོ་ཌང་རྒྱ་གར་དུ་ཞེབས་ཁའི་ལམ་བར་གྱི་མཐོང་ཐོས་དང་སློབ་གཉེར་གྱི་དཀའ་སྡུད་སོགས་ཏ་ཅང་ཞིབ་མོར་འཁོད་ཡོད་པས་མཁོ་གལ་ཅན་གྱིས་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ་ལ། ཅུང་ཟད་བསྡུས་པ་ཞིག་དེབ་ཐེར་སྐོན་པའི་ལེ་ཚན་ཤ་ཞེ་བའི་ཤོག་དོས23ནས24བར་གསལ་ཞེས་དུང་དཀར་ཤིན་ཡ་ཆེས་གསུངས།

འབྲོ་རྒྱལ་གྱི།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་དགྱིལ་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། འདི་ལ་འབྲོ་ཕྱིརྒྱ་ཕྱི་ཟ་ཐྱིས་པ་ཡང་མཐོང་། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཤ། ཡོད་དེ། ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྫོགས་གཅིག་པུ། ཞེས་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ཕྱི་ཕྱི་ལོ1264ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ། །[1]ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱད་རྩོར་ཤ། ཡོད་དེ། བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྫོགས་གཅིག་པུ། ཞེས་པ་ནས་ཐུབ་མཐའ་དག་པར་ཟོལ་བ་ཆོས་རྣམ་པ་ཐོག་པ།(96-146) བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཤ། ཡོད་དེ། འཕགས་པ་མཚན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་མདོར་བཤད་དེ་ཉིད་དང་། ཐོང་བསྟན་ཆག་ལོའི་རྣམ་པར་གྲལ་མའི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པར་སྒྲིགས་པ་ཞེས་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཁོང་ཉིད་བལ་བོ་ཌང་རྒྱ་གར་དུ་ཞེབས་ཁའི་ལམ་བར་གྱི་མཐོང་ཐོས་དང་སློབ་གཉེར་གྱི་དཀའ་སྡུད་སོགས་ཏ་ཅང་ཞིབ་མོར་འཁོད་ཡོད་པས་མཁོ་གལ་ཅན་གྱིས་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ་ལ། ཅུང་ཟད་བསྡུས་པ་ཞིག་དེབ་ཐེར་སྐོན་པའི་ལེ་ཚན་ཤ་ཞེ་བའི་ཤོག་དོས23ནས24བར་གསལ་ཞེས་དུང་དཀར་ཤིན་ཡ་ཆེས་གསུངས།

འབྲོ་རྒྱལ་གྱི།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་དགྱིལ་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། འདི་ལ་འབྲོ་ཕྱིརྒྱ་ཕྱི་ཟ་ཐྱིས་པ་ཡང་མཐོང་། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཤ། ཡོད་དེ། ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྫོགས་གཅིག་པུ། ཞེས་པ་ནས་ཐུབ་མཐའ་དག་པར་ཟོལ་བ་ཆོས་རྣམ་པ་ཐོག་པ།(96-146) བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཤ། ཡོད་དེ། འཕགས་པ་མཚན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་མདོར་བཤད་དེ་ཉིད་དང་། ཐོང་བསྟན་ཆག་ལོའི་རྣམ་པར་གྲལ་མའི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པར་སྒྲིགས་པ་ཞེས་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཁོང་ཉིད་བལ་བོ་ཌང་རྒྱ་གར་དུ་ཞེབས་ཁའི་ལམ་བར་གྱི་མཐོང་ཐོས་དང་སློབ་གཉེར་གྱི་དཀའ་སྡུད་སོགས་ཏ་ཅང་ཞིབ་མོར་འཁོད་ཡོད་པས་མཁོ་གལ་ཅན་གྱིས་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ་ལ། ཅུང་ཟད་བསྡུས་པ་ཞིག་དེབ་ཐེར་སྐོན་པའི་ལེ་ཚན་ཤ་ཞེ་བའི་ཤོག་དོས23ནས24བར་གསལ་ཞེས་དུང་དཀར་ཤིན་ཡ་ཆེས་གསུངས།

---

① ཀློག་པའི་དགེ་བསྙེན་ཆོས་དཔལ་དར་དཔྱད་གཞི་བཟི་ཤའི་ཚག་ལོ་ངོ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཀུན་བཏུས་ནས་བྱིས་པ་དང་། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཞིབ་པར་རྣམ་པར་དཀྲུག་ཅིང་དེ་ཉིད་དང་། གོང་བསྟན་ཆག་ལོའི་རྣམ་པར་གྲལ་མའི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པར་སྒྲིགས་པ་སོགས་ལ་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཆག་ལོའི་རྣམ་པར་གྲལ་མའི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པར་སྒྲིགས་པ་ཞེས་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཁོང་ཉིད་བལ་བོ་ཌང་རྒྱ་གར་དུ་ཞེབས་ཁའི་ལམ་བར་གྱི་མཐོང་ཐོས་དང་སློབ་གཉེར་གྱི་དཀའ་སྡུད་སོགས་ཏ་ཅང་ཞིབ་མོར་འཁོད་ཡོད་པས་མཁོ་གལ་ཅན་གྱིས་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ་ལ། ཅུང་ཟད་བསྡུས་པ་ཞིག་དེབ་ཐེར་སྐོན་པའི་ལེ་ཚན་ཤ་ཞེ་བའི་ཤོག་དོས23ནས24བར་གསལ་ཞེས་དུང་དཀར་ཤིན་ཡ་ཆེས་གསུངས།

བྱ་བ།(153-154) ཁྲུས་ཀྱི་ཚོ་ག(154-154) གཏོར་མའི་ཚོ་ག(154-155) བདུན་ཚིགས་ཀྱི་ཚོ་ག(155-156) རོ་བསྲེག་པའི་ཚོ་ག(156-156) སྡུཙྪ་གདབ་པའི་རིམ་པ།(156-156) རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚོ་ག(156-159) སྒྲིབ་སྤེག་གི་ཚོ་ག(159-160) ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག(160-161) མནལ་དབུལ་བའི་མན་ངག་སྐེ་བཅུ་གསུམ་པོ་ཆ་མས་ནི་ཐམ་ཟེ་སྐོམ་པ་བཟང་པོས་མཇད་པ།(161-161) ལོ་སྟོ་བ་ཆ་རྐྱེའམ་འབྲོ་ལོ་སྟོ་བས་བསྐྱར་པའོ། །

བསོད་ནམས་སེང་གེ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞེག་སྟེ། ཁོང་གི་འཁྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥཊ་ཀ་པོད་དུ། གཤེན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་སྐོགས་བཏུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོན་དཔོན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་(146-147)སོགས་བཞུགས་སོ། །

རྫ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་སྐད་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞེག་སྟེ། ཁོང་གི་འཁྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥཉི་ཀ་པོད་དུ། རིན་པོ་ཆེ་འཕོར་ལོ་དབང་གི་རིམ་པ་སྒོམ་དཔོན་ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་མཛད་པ།(144-153) དབང་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་(153-155)ཞེས་བྱ་བ་རྗེ་བཙུན་ཐུབ་སྐུ་སྐྱབས་ཀྱིས་མཛད་པའོ། །

སྒོ་བོ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་སྐད་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞེག་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་འཁྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥཀ་ཀ་པོད་དུ། རོ་རྗེ་ཙ་ཚེ་གའི་ལས་སྒྲུབ་པ། རྗེ་བཙུན་ཐུབ་སྐུ་སྐྱབས་ཀྱིས་མཛད་པ།(184-185) དཔལ་རོ་རྗེ་ཕག་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས།(186-187) དཔལ་རོ་རྗེ་དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ།(187-188) རོ་རྗེ་དགར་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་སྤྲོས་དཔོན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ།(188-189) འདི་དག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་སྐུ་མཁར་ཉེ་གཟུངས་ལུ་བསྒྱུར་པ། རྗེ་ཥཊ་ཀ་པོད་དུ། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མན་དག་གྲུབ་ཐོབ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་བྱམ་ཟེ་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ།(110-113) བཟོ་རིག་ཥཀ་པོད་

དུ། དབྱངས་འཚར་བའི་དོན་བསྟན་པ་པཎྜི་ཏ་ཞེང་གེའི་གོ་ཆས་མཛོད་པ།(97-99) ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་སློང་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་ཕྱིས་བལ་ཡུལ་ཆུལ་འབྱོར་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞུས་ཤིང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

གཅལ་མི་མཉམ་བཟང་པོ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་ཏུ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ ། པོད་དུ། སྒྲོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ(198-207) དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱས་ཀྱི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ(281-282) ཉེ་བྲ་འཛིན་པའི་རྒྱས་གཟིགས་པོ་སོའི་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ཀན་ངག་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་པའི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འདུག་ངོགས་སུ། དེ་རྗེས་ཐར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ཨ་མོ་ཁ་སྐྱུང་བ། སྒྲོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ(285-303)སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཁམས་པ་བློ་གོས་རྒྱལ་པོ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་སྔོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཟ ། པོད་དུ། དཔལ་ཆེན་མོ་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཙཱན་གཱོང་གི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་པའི་བསྟོད་པ་སྒྲོལ་ཁ་སྐོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་ཚིག་ཏུ་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཐང་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་སྔོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་ཏུ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཟ ། པོད་དུ། དཔལ་ཆེན་མོ་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཙཱན་གཱོང་གི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་པའི་བསྟོད་པ་སྒྲོལ་ཁ་སྐོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་ཚིག་ཏུ་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཐང་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐོང་ཡས་མས་སུ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། ལོ་ཙྪ་བ་འདི་ནི་ཐར་ལོ་ཉེ་མ་རྒྱལ་མཚན་མ་བྱོན་གོང་གི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་སྐུང་ཡུལ་སྐོང་སྐྱབས་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འདུག་དོགས་སུ། དེ་རྗེས་ཐར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ཨ་མོ་ཁ་སྐྱུང་དང་། དེ་རྗེས་ཐར་ལོ་ཉེ་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་གར་དོར་རྗེ་གདན་གྱི་མཁན་

པོ་ལོ་བྱ་མཛད་[1]ཅེས་པས་རྒྱང་ཙམ་ཤེས་ཐུབ་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་མོ་ཞིག་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

ཡ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དབལ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་ངོར་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་།(234-238) ནག་པོ་ཆེན་པོའི་སྐུབ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྤོབ་དཔོན་ལི་ཀ་རའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ།(238-247) འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེ་པོ་སྤུ་ཏའི་མགུལ་བདེ་ཆེན་སྤྲིང་གི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་བསྐྱར་པ། བཟོ་རིག་ཪོང་ཁུ་ཞིག་ཏུ་ཁྲུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་སྤོབ་དཔོན་སྐུ་ལིས་མཛད་པ།(1-7) གསེར་འགྱུར་གྱི་བསྟན་བཅོས་བསྡུས་པ་མཐུག་མ་ཚད་བ།(7-8) འདི་ནི་རི་པོ་ཆེ་པོ་སྤུ་ཏའི་མགུལ་གྱི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་འགྱུར། སྡེ་ཚོགས་ཪོང་ཁུ་ཞིག་ལྟར་ཡང་ཐུབ་བསྟན་པའི་སྐོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་མཚོས་བསྟན་པའི་སྐྱེས་པའི་མཚན་བཅོ་ལྔ་བ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་མཚན་བཅུ་བ།(150-151) བཅས་སོ། །

གསུམ། ས་སྐྱའི་སྒིང་དབང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཏོ་བ་དང་འབྲུང་བྱང་།

གོང་སྨོན་རོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན།

གོང་སྨོན་རོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ནི་ལ་སྨོད་ཁྱོའི་དཔལ་ལྡན་ཤར་ཁའི་བོང་ར་ཞེས་པར་སྐུ་འབྲངས་ཤིང་། འབྲངས་ལོ་མ་གསལ་ཡང་འཕྲོ་མཚོན་དང་དུས་མཉམ་པས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཡུགས་ཀྱི་ཁྱེ་སྐྱེ་ལོ1240ལོའི་ཡས་མས་སུ་འབྲངས་པར་སྐྱང་ཞེས་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།[2] བློ་མ་ཚོ་ལྡན་པ་མདོ་སྔོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་བསྐྱེན་པ་རྫོགས་ཤིང་སྐྱེ་དུ་མ་དང་ཐེང་བ་སྐོར་གསུམ་སོགས་སྐྱངས་ཏེ་མཁས་པར་གྱུར། ལ་སྨོད་བྱང་གི་ཕ་རི་ལྟང་པར་འབྲངས་པའི་སྒྲ་རིན་ཆེན་རྩེ་མོའི་བྱ་ཆེན་

---

① རོ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ། ཆུང་ཆོས་འབྱུང་། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་དོན142ཤུ་གསལ།

② དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2002ལོ། ཤོག་དོན2003 ཤུ་གསལ།

སྐབས་སྔོ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་མདོག་གི་ཚ་སྣར་དོན་ནས་བར་ཕྱིན། ཚད་མ། མདོན་པ། ཀུན་བསྡུས་ལ་མཁས་པར་སྣང་ཤིང་། དུས་འཁོར་འཛོམ་ལུགས་ཀྱི་དབང་བཤད་མན་ངག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་གསན། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་སྤྲ་ཕྱི་ལོ1265ལོར་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་ཞོང་ལོའི་ཐུགས་འདུན་བཞིན་བདག་ཉེན་གནས། སྤྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཕྱི་ལོ་ཏུ་ཕུ་ཆུ་ཁྱི་ལོ་ཟླ་བ་བཅུ་ཕྱེད་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་ལ་ཞག་ཉི་ཤུ་ཐོག་ཏུ་ཡང་ཟབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁ་ལོ་ཏོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་ཐུགས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅི

ལྷས་མཛད་པ།(225-252) འདི་ནི་དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྒྲུབ། སྐྱེས་རབས་ཤ་ཀེ ། དང་ཤ་ལེ ། པོད་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་སྐྱེན་དཔགས་མཁན་ཆེན་པོ་དགེ་བའི་དབང་པོས་མཛད་པ།(1-366)(1-329) ཕྱིས་ཞྭ་ལུ་ལོ་རྩྭ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་བའི་སྐད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སོགས་པ་དང་བསྟུན་ཏེ་ཞུ་ཆེན་མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །སྒྲ་མདོ་ཤ་ལེ ། པོད་དུ། སྐུན་དག་མེ་ལོང་སྤོབ་དཔོན་དབུག་པ་ཅན་གྱིས་ཤ་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བསྒྲུབ་པ། དེ་རྗེས་དཔང་ལོ་རྩྭ་བ་ཐྲོ་གོམས་དབའི་ཚ་ཤས་ཐུ་ཐྲིས་ཡོད། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྐྱེན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཤ ། པོད་དུ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟོད་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པའི་གྲགས་པས་མཛད་པ།(267-270) འདི་ནི་ཆུ་མིག་རིང་མོར་བསྒྲུབ། རྒྱུད་ཤ ། པོད་དུ། འཕགས་པ་སྒྲོལ་མ་ལ་བསྟོད་པ་ཁ་ཆེའི་སྤྲོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྦས་པས་མཛད་པ།(49-51) བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ལྷན་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེརྒེས་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཕྱིས་དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ཁང་དུ་དག་པར་བྱས་པ། རྒྱུད་ཤ ཚེ ། པོད་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྤྲོད་དཔའ་བོས་མཛད་པ།(222-222) དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟའི་བཀའ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།(222-223) བཀའ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།(223-223) རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཤིས་བརྒྱད་པ།(223-224) སྐ་ཚོགས་ཤ་དོ ། པོད་དུ། སྤྲོད་དཔོན་པདྨ་དགེ་བསྟེན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལས་གྱུབ་པ་ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་(153-154)ལ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཐུན་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་རྩྭ་བ་ཞེས་པ་སྐྱེས། བུ་སྐྱོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོས་འབྱུང་སོགས་ན་འདན་མ་ཚུལ་སེང་དུ་བྱེས་ཡོད། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྐྱེན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཤ ། པོད་དུ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟོད་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པའི་གྲགས་པས་མཛད་པ།(267-270) འདི་ནི་ཆུ་མིག་རིང་མོར་བསྒྲུབ། རྒྱུད་ཤ ། པོད་དུ། འཕགས་པ་སྒྲོལ་མ་ལ་བསྟོད་པ་ཁ་ཆེའི་སྤྲོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྦས་པས་མཛད་པ།(49-51) བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ལྷན་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེརྒེས་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཕྱིས་དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ཁང་དུ་དག་པར་བྱས་པ། རྒྱུད་ཤ ཚེ ། པོད་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།(222-222) དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟའི་བཀའ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།(222-223) བཀའ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།(223-223) རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཤིས་བརྒྱད་པ།(223-224) སྐ་ཚོགས་ཤ་དོ ། པོད་དུ། སྤྲོད་དཔོན་པདྨ་དགེ་བསྟེན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལས་གྱུབ་པ་ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་(153-154)ལ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཕུང་ཀེ་ཀྲག་ར་རྒྱལ་མཚན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་དགྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་རྩྭ་བ་ཞིག་སྟེ། བྱ་སྤྱོན་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ན་ཤིང་ཀེ་ཐགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དུ་བྱིས་ཡོད། ཁོང་གི་འფྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱད་སྟེ་ཤི་གཡོ་བའི་རྒྱད་དཔལ་གཏམ་པོ་ཏེ་བོ་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པར་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བའི་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བ། ལོ་རྩྭ་བ་ཐག་ཅིག་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དཔལ་ས་སྐྱར་བསྒྲུབས་པ། རྒྱུ་ཤ་ཁ་ལོ་རྒྱུས་པ་ཡིན། རྗེ་འདིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོའི་ཞབས་ལ་ཐུགས་ནས་མདོ་སྡེ་ཐགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱངས་པ་དཀྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད། སྒོས་ལུ་གཅིན་པོ་ཤོང་སྟོན་རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་བསྟེན་ནས་ལོ་རྩྭ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལེགས་པར་གསལ་ནས་ཤིན་སྟོང་མ་ཡང་སྒྲུབ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དང་། ལོ་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པ་མང་དུ་བསྒྲུབས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་དེབ་སྟོན་དུ། དེས་(ཤོང་སྟོན་རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་)རང་གི་གཏུང་པོ་ཤོང་ཁྲོ་གོས་བརྒྱན་པ་ལ་ལོ་རྩྭ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཤེང། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་གསུངས།[①] ཞེས་དུས་འཁོར་ཤོང་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་དང་། ཁོང་གི་འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་གསལ་པོར་མ་རེས། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་འཁྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཤ་ཁ་ལོ་རྒྱུ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་འགྲེལ་བཤད་ཁ་སྐྱོར་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྤྲོས་དཔོག་རྒྱུ་ཤ་ཁ་ལོ་རྒྱུ། ཤ་ཁ་ལོ

ལེའུ་བྱས་པ་སྒོམ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ་(46-65)སོགས་མང་དུ་བཞུགས་སོ། །

ཐར་ལོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་དགྱེལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་རྟོག་བ་གྲགས་ཅན་ཞེས་བྱ། དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་སྔོན་པ་རིམ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་འདུལ་བའི་ཚོས་གཞུང་སོགས་ལ་ཇེས་བསམ་མངོད། དེ་ནས་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་པཎ་ཡུད་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་རྒྱ་གཞུང་དང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྦྱངས། རྒྱ་གར་རྗོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཁན་པོ་ལོ་དྷ་མཛད། ཡི་གེ་མདོ། ཡི་གེའི་མདོའི་འགྲེལ་བ་སོགས་བོད་དུ་བསྒྱུར་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གངས་ཅན་ལྟོངས་སུ་སྒྱུར་ཕྱེལ་གྱི་མོོ་བཙུགས། བོད་དུ་སྤོབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞུགས་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་ཕྱུར་པ་རོང་པ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་དང་། རོང་པ་རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་སོགས་སོ། །རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་པཎ་ཏི་ཏ་དང་མཁྱམ་དུ་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ཞིག་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཡོད་དེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། བཀའ་བར་མར་གཏོགས་པ་རིམ་གྱིས་ཀ་ཀ་ཀ་བར། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མདོ།(180-183) སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྒོང་གཞིའི་མདོ།(183-250) ཕྱུང་ལོ་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་གི་མདོ།(250-259) འདུས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།(259-263) བྱམས་པའི་མདོ།(263-270) བྱམས་པ་བསྟོམ་པའི་མདོ།(276-279) བསྟན་པ་ལྟའི་ཐབ་ཡོན་གྱི་མདོ།(271-276) ཤྲུ་རིའི་ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ།(276-279) ཀློའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་བོ་འཕྲུལ་བའི་མདོ།(279-281) འོད་སྲུང་ཆེན་པོའི་མདོ།(281-282) ཉེ་མའི་མདོ།(282-282) ཟླ་བའི་མདོ།(282-282) བཀྲ་ཤིས་ཆེན་པོའི་མདོ་རྣམས།(283-284) སྐད་གཉིས་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་གདན་ས། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དཔལ་ཐར་པ་གླིང་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་པ། བྱ་རྒྱུད། རྒྱུད་པོད་ཪ་ཁ་ཉ་པར། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མདོ་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གཟུངས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཕགས་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག

ཐྲིད་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པ། གཏོར་མའི་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཁ་ཆེའི་རིན་ཆེན་རྗེ་རྗེས་མཛད་པ། རྒྱུད་ཥ ། པོད་དུ། འགྲུང་པོ་ཐམས་ཅད་གཏོར་མའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ནག་པོ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ།(198-199) འདི་ནི་ཐར་ཐྲིད་དུ་བསྒྲུབ། རྒྱུད་ཨ ། པོད་དུ། སྐོབ་མ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ།(217-222) རྗེ་རྗེ་ནལ་འབྱོར་མའི་དབང་མདོར་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ།(222-224) རྗེ་རྗེ་ནལ་འབྱོར་མའི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོ་ག་ནམས་གྱུབ་ཐོབ་ཤ་ཝ་རི་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་པ།(224-225) རྒྱུད་ཁ ། པོད་དུ། དཔལ་ནལ་འབྱོར་མའི་ཞི་བའི་སྒྲིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ཡིས་མཛད་པ།(8-9) རྗེ་རྗེ་ཕག་མོའི་སྐུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་གཉིས་མེད་རྗེ་རྗེས་མཛད་པ།(9-13) དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡབ་དག་པར་གྲུབ་པའི་ཚུ་ཆེར་འགྲེལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་པཎྜི་ཏ་བཙོན་འགྲུས་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་མཛད་པ།(68-102) འདི་ནི་ཐར་པ་གྲིབ་དུ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ། སྒྲ་མདོ་ཇ ། པོད་དུ། ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཉེ་རྒའི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཙཱ་ནི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ།(30-34) ཡི་གེའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཙཱ་ནི་མིས་མཛད་པ།(34-34) ཡི་གེ་མདོའི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་གི་འཁྲུལ་ཞི་བསྟན་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབས་ཀྱི་གཞུང་འཕགས་པ་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པ།(1-8) གདན་ས་དཔལ་ཤེར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འགྲེལ་བ་གསུམ་དང་བསྡུན་ནས་བསྒྲུབ་པ། སྐ་ཚོགས་ཀྱི་ཁོར་ལོ་བཙུན་པ་ཟླ་བའི་སྐོན་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་(317-317)སོགས་འགྱུར་ཆོས་ཚན་བཅུ་ཟུགས་ཁ་ཤས་བཞུགས་སོ། །

སྒྲ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་མཚན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞིག་ཀྱི། ཤོད་པོ་ས་སོགས་བརྒྱན་པ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་རིག་པ་བྱས། ཁོང་གི་འགྱུར་ལུ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཇ ། པོད་དུ། དགའ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ་བ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཤེས་རབ་དཔལ་གསང་བས་མཛད་པ།(154-159) རྒྱུད་ཁ ། པོད་དུ། དཔལ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱུད་པའི་ཐབས་སྦྱོང་དཔོན་ལོངས་སྤྱོད་རྗེ་རྗེས་མཛད་པ།(303-307) སྒོག་པ་ཐམས་ཅད་འདག་པའི་མེའི་མཆོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་པཎྜི་ཏ་རིན་ཆེན་རྗེ་རྗེ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པ།(307-307) དཔལ་དགའ་བའི་མེ་

ཏོག་གི་ཐེང་བ།(307-320) དཔལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་མན་ངག་དཔལ་ཕྱིན་སྒྲུ་ཏིས་མཛད་པ།(320-324) རིན་པོ་ཆེའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ།(350-358) རྒྱུད་ཥ་འ་ཀ་པོད་དུ། ཡེ་ཤེས་མལ་འགྲོའི་སྒྲུབ་ཐབས་པཎྜི་ཏ་ལོ་ཙྪ་བའི་ཞལ་ནས་གཉེན་རྒན་ཆོས་བཟང་པས་མཛད་པ།(150-152) དཔལ་ས་སྐྱའི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་རྒྱུད་བལམ་བསྒྲུར་ཏེ་ཞུས་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

བཞི་ཁྲང་ལོ་རྩ་བ་མ་ཏི་ཐྱི་ཀ

རྩོད་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ཏུ་འཐི་ཁྲུར་ལོ་ངོ་བ་ཞེས་ལུ་ཐིས་པ་ནི་ཐིས་ལ་དག་ཆ་མ་ཐོན་པའི་སྐོན་དུ་མཛོང་། ལོ་ངོ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་མ་མཐོང་ཡང་། མྱང་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་རོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས་སུ། རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ། ངོད་འགྲེལ་ཡོད་ཚུལ་ནི་ངོ་བའི་ཞལ་བ་གསུམ། རྒྱུ་སྐོན་གྱི་འགྲེལ་བ། གཉེན་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱན་པའི་འགྲེལ་བ། འཐི་ཁྲུང་ལོ་ངོ་བ་མ་ཏི་ཐྱི་ཀའི་འགྲེལ་བ་སོགས་སོ། །[1]ཞེས་ཁོང་གི་མཚན་ལ་ལོ་ངོ་བའི་ལས་ཐོབ་པ་ཐབས་སུ་སྐྱར་ནས་ཡོད་མོང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་ཡིན་དེས་ཤིད་བསྐྱན་པ་ཡི་དོན་ཡིན་ཙམ་དུ་བྱོན་པའོ། ।

ངོ་མཚོང་ལོ་ངོ་བ།

འབྲུངས་འདས་སོགས་མངོད་རྟམ་ཞིབ་ཆ་མ་མཐལ་ཡང་དོད་རྒྱ་ཆེག་མངོད་ཆེན་མོ་ཟུ། སྤྲ་རིག་པ་སོགས་ལ་མཁས་པའི་ཚོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། དབང་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་དགའ་མར་སྐྱེར་པ་ཡོ། འདིའི་མིང་དངོས་ལ་བཤེས་གཉེན་རྟམ་རྒྱལ་ཟེར་[2]ཞེས་འགོད་འདུག ཁོང་ཉིད་ཁྱོན་པའི་དུས་ཀྱང་ཉ་ལམ་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་ཡིན་དེས་སོ། ।

སྐེག་པའི་དབལ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་སྐོད་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་

① རོ་ནང་ཏུ་ར་ན་ཐ། མྱང་ཡུལ་སྐོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་རོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས། བོད་ཕྱོགས་སྐྱི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས128བར་གསལ།

② ཀུང་དཀྱི་སྒུན་གཅོ་འཕགས་བཞེས་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པ། ངོད་ཀྱ་ཆོག་མཚོད་ཆེན་མོ།ཥ་སྐད་ཆ་ཅ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1993ལོ། ཤོག་ངོས3082སུ་གསལ།

འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥི །ངོ་བ། ཁྲོ་བོ་རྡོ་རྗེ་གཏུམ་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱལ་པོ་བྱུང་བའི་ཚིགས་སོལོ(79-79)སོགས་བཞུགས་སོ། ।

ཚལ་ཁྲིམས་བཀྲ་ཤིས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་སྐོད་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་བྱ། ཁོང་གི་འཁྲུངས་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥི །ངོ་བ། དབང་གི་རིམ་པ་མདོར་བསྡུས་པ་སྤྲོས་དཔོན་དཔལ་ཤེས་རབ་གསང་བས་མཛད་པ།(155-156) བཞི་པའི་རྣམ་པར་དེས་པའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་པ་དཔལ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་(156-159)སོགས་བཞུགས་སོ། ।

འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ།

འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ནི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ལུག་སྟེ་ཕྱི་ལོ1235ལོར་ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཡུམ་ལྷ་ཡོང་པའི་ནང་གི་མ་གཅིག་ཀུན་དགའ་སྐྱིད་ཀྱི་སྲས་ཆེ་བར་སྐུ་འཁྲུངས། ཤིང་འབྲུག་ཕྱི་ལོ1244ལོར་དགུང་ལོ་བཅུའི་སྟེང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁུ་བོ་ས་སྐུ་པཎ་ཀ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཅོར་ཆུལ་ཁོ་ཐོ་དན་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་པ་ལྷོར་ཁོང་གི་ཕྱག་ཕྱིར་བྱོན། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ཡུགས་ཐག་ཕྱི་ལོ1251ལོར་རྗེ་བཙུན་ས་སྐུ་པཎ་ཀ་སྐུ་ཁ་ཤེགས་ཁར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའི་བདག་པོར་བསྐོས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ཆུ་གླང་ཕྱི་ལོ1253ལོར་ཏུ་པ་ལེ་ས་ཆེན་ཏན་ཀྱིས་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས་པ་ལྷོར་ཕེབས། ལོ་དེར་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལྷོར་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་དད་ལྡན་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཞིང་སྐོར་དང་པོ་གནང་། དེའི་དབང་ཡོན་དུ་བོད་ཁྱི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གནང་བ་དང་ཏི་ཕྱིའི་གོ་གནས་གནང་སྟེ་དངོས་འབྲེལ་མང་པོ་ཕུལ། དེའི་ཕྱི་ལོར་ཐབ་ཏུ་ཕྱིན་བཅུ་གསུམ་གནང་བ་དང་ཏི་ཕྱིའི་གོ་གནས་གནང་སྟེ་དངོས་འབྲེལ་མང་པོ་ཕུལ།[①] སྤྱར་ཡང་གོང་མས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཞིང་གཉིས་ལ་ཞུས་པའི་དབང་ཡོན་དུ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་སྡིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཕུལ་ནས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་བདག་པོར་བསྐོས། དབང་

---

① ཞལ་མེས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱགས་ལ་རྒྱལ་མཚན། ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1986ལོ། ཤོག་ངོས95ནས98བར་གསལ།

ཟེངས་གསུམ་པ་ཞུས་པའི་དབང་ཡོན་དུ་ཆོས་དུང་དཀར་པོ་རྒྱང་གསོན་དང་རྒྱའི་མི་ཡུར་ཆེན་མོ་སོགས་ཤུལ། ཤིང་ཡོས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ1255ལོར་ཁམས་སུ་ཞེདས་ནས་སྐར་ཐང་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་སེང་གེའི་དྲུང་དུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། ཤིང་བྱི་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ1264ལོར་བོད་དུ་ཞེབས་ཁར་གོང་མས་སྐར་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་བརྩོས་ཤིང་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཞལ་ཕེབས་ཤིང་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་མ་ཤིང་གསུངས་ཤུལ།[①] ལོ་རྒྱས་མ་ཤིང་གྲགས་ཕྱི་ལོ1265ལོར་ས་སྐྱར་ཞེབས། བོད་དུ་ལོ་ངོ་གསུམ་བཞུགས་རིང་ཚེའི་ཡན་ཆད་ཀ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཀ་ཐུབ་པ་དང་། གླིང་བོའི་ཞབས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཤིང་ཁྲིད་ཀ་ཆེན་པོ་ཉིད

ལས་སྐྱོབ་པའི་སྤྲོལ་མའི་སྐུབ་ཐབས་སྤོབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ། དགེ་སློང་འཕགས་པས་རྒྱའི་ཡུལ་ཅོང་ཏོའི་མཁར་དུ་བསྒྲུབ་པ་བཅས་སོ། །

ལོ་མཆོག་ངེ།

ལོ་ཙྪ་བ་མཆོག་ལྡན་ཡང་ཞུ། ལོ་ཙྪ་བ་འདི་ཉིད་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་ནང་མང་མཁར་ཁྲ་ཚོང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། འཕྲོ་མཚོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ལ་མཆོག་ལྡན་ལེགས་པའི་བློ་ཕྲོས་དཔྱད་རྒྱུན་མཐོང་བའི་ཏོག་ཏེ་ཤེས་རབ་ཞུས་པ་བཞིན་བཀའ་ལུང་ཕྱི་ནང་ལ་ཐུགས་ཆུད་ཅིང་། ཤིན་ལོ་མཆོག་པ་ཞེས་གྲགས། ཤོང་ལོ་སྐུ་མཆེད་ལས་དབང་རྒྱུད་མན་ངག་གསན། ཤོང་ཕོ་ཕྲོས་བརྟན་པས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་སྒྲ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་མཆོག་ལྡན་ལ་ལེགས་པར་གསུངས།[1] ལོ་ཙྪ་བ་འདིར་དོད་དུ་འགྱུར་རོ་འཚལ་གྱི་དབང་གདམས་ངག་མན་ངག་བཀའ་བསྩན་བཅོས་ཐལ་མོ་ཆེའི་ལུང་མངའ་བས་དོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོའི་ཐུགས་སོ། །[2] འབྲུངས་འདས་ལོ་ཚིགས་དང་མཛད་རྣམ་ཞིབ་ཆ་ཅན་ཞིག་མ་རྙེད།

ཀུ་མ་རིན་ཆེན་ཐགས་ཀྱ་ཕྱི།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་ཁོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། འཕྲོ་མཚོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་སོག་ཡུལ་དུ་ཞེབས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཐུབ་མ་རིན་ཆེན་གྲགས་པ་ནི་དོད་སོག་རྒྱ་གསུམ་ཀྱི་སྐད་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པས་ཁུ་ཤེ་ལེ་ས་ཆེན་ཁན་གྱིས་ཁོང་ལ་གུ་ཤྲཱི་ཞེས་པའི་གོ་གནས་སྩལ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དེབ་དམར་གྱི་འགྲེལ་དུ་གསུངས་སོ། །[3]

འཕྲོག་མི་རྗེ་སྐབས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་དགྱིལ་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། པཾ་

---

① འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། དེབ་ཞེར་སྦྱོན་པོ།(སྐྱེད་ཚ།) མི་ཁྱོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1985ལོ། ཤོག་དོས919ཤུ་གསལ།

② པོད་ཀྱི་སྒྲ་སྐྱོར་ལོ་རྒྱུས་དང་ལོ་ཙྪ་བ་རིམ་བྱོན་ཀྱི་མཛད་རྣམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན། དེབ་ཀྱི་ཤོག་དོས306ཀྱི་གསལ།

③ ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། རྒྱད་དཀར་བློ་བཟང་ཕྲིན་ལས། དེབ་ཞེར་དམར་པོ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1981ལོ། ཤོག་དོས295ཤུ་གསལ།

ཀུབ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྡེགས་རིག་གནས་དང་ལེགས་སྨྲར་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་སྨྲངས་པ་ཞུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མཛད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཙམ་དོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་མཛད། ཁོང་གི་འགྲུར་ལུ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔྱད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་། སྒོམ་རིམ་ཆུང་ངུ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་(སྡེགས་ཀ་རྡོ་རྗེས་)མཛད་པ་(164-183)སོགས་བཞུགས་སོ། །

དཔང་ལོ་རྩ་བ་རྒྱོ་ཐྲོས་བརྩེགས།

རབ་བྱུང་ལྔ་བའི་མེ་ཕྱི་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ1276ལོར་ལ་སྐོད་ཀྱིའི་སྡུང་ལུང་གི་ངོ་འབུ་གྲམ་དུ་སྒྲུབ་བཏུངས། ཤོང་སྐོན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དབོན་པོ་ཡིན། ཡུམ་སྐར་མོར་གོངས་ནས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་མས་གསོས་པས་ལུགས་ལུ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་དར་མཁན་ཆེན་གསེར་ཁང་པ་དང་མེ་སྐོན་འདུལ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀུང་ཞུས་ཏེ་ཆུ་བསྐྱབས། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་བཤད་གསན་མཛད། དེ་ནས་སྐྱག་སྟེ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་མདུན་དུ་ཚ་སྐར་བྱོན་ཏེ་སྐུགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་སྐོད་མང་དུ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་དུས་འཁོར་ལ་མཁས་པར་བསྟབས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་བཞེས་པའི་ཚེ་སྐུགས་སྟེ་ཏ་མཆོག་ལྡན་ལ་ཀ་ལྟ་བ་མཆོག་ལྡན་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྐོན་དུ་འགྲོ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇང་རྡོ་ཞེས་པའི་སྐྱིང་དོ་ཁུན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་བྱས་ཏེ་ཁྲིད་ཡིག་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཀྱང་མཛད་དོ། ཚེས་ཀྱི་རྗེ་ལ་སྐུ་པཎ་ཏྲ་ལ་ཀ་ལྟ་བ་ཐུབ་བསྟན་བྱས་སོ། །[③]ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་རྒྱུད་སྐོར་ལས། དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྐྱིང་པོ་ཁུན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུལ་དོ། ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ལ་སྐུ་པཎ་ཏྲ་ལ་ཀ་ལྟ་བ་ཐུབ་བཀའ་ཀྱི་སྐབས་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྐོན་དུ་འགྲོ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇང་རྡོ་ཞེས་པའི་

---

① འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། དེང་ཐེར་སྐོན་པོ།/ སྐད་ཆ། ། ལི་ཁྲོན་ཌི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1985ལོ། ཤོག་དངས920རྟ་གསལ།

② འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། དེང་ཐེར་སྟོན་པོ།/ སྐད་ཆ། ། ལི་ཁྲོན་ཌི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1985ལོ། ཤོག་དངས921ཏུ་གསལ།

③ འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་དེབ་ཐེར་སྐོན་པོ་ལ་ཞུབས་བྱས་སོ། །

བར་བསྒྲུར་བའི་འཕྲོ་དཔང་ལོ་སྟོན་བ་དཔལ་ལྡན་ཀློང་གསལ་བཅུན་པས་རྩོགས་པར་བསྒྲུར། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀུན་ཏུ་བཏུས་པ། དཔལ་ལྡན་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཏོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདྲུག་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐམོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱང་བ།(20-72) གནས་བརྟན་ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ། ཤོ་ལོ་ཀ་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་སྐག་དྲུག་པ། རྒྱུད་ཐ་ཀ་པོད་དུ། དབང་མདོར་བསྡུན་པའི་བརྗེད་ཁུངས་པཎྜི་ཏ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དབང་པོས་མཛད་པ།(1-20) གཞུང་ཚད་ནི་ཆོགས་བཅད་བདུན་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱིས་བཀོད་ཅིང་ཚིག་ཏུ་ཡང་ཞུ། དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་མགོར་བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲི་དང་། དབུས་པ་ཤློ་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས། ལོ་སྟོ་བ་འདི་ཉིད་དང་། རྒྱུ་རོ་བྱང་ཆུབ་འབུམ་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་ཏེ་ཞུ་དག་གནང་ཞིང་། རྗེ་ཚོན་དང་གོ་རིམ་བསྒྲིགས་ནས་བོད་དུ་བཀའ་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ཡང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱུན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་གྱི་ལྷང་རོ་ཁུང་གྱུར་ཡོད། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་མ་རྙེད། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་

ལས། བཟོ་རིག་ / དོ །ཡོད་དུ། སྟོན་ཀྱི་སྒོམ་བ་རེའུ་ཆར་བྱས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱུས་སྐུབ་ཀྱིས་མཛད་པ།(18-18) སྟོན་སྒོམ་གྱི་རེའུ་ཆར་བྱས་པའི་ཐབས་བཤད་པ(18-20)བཅས་བཞུགས་སོ། །

ཚེ་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་མཇུག་ཅམ་ལ་སྐོ་བཀུ་ཁུ་སྐུ་འགྲུབས་པའི་ལོ་ཙོ་བ་ཞིག་སྐྱེས། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཚད་མ་ / ཅེ །ཡོད་དུ། འཇིལ་བ་བརྒྱ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པ།(255-256) སྒྲ་མདོ་ / ཞེ །ཡོད་དུ་བཞུགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ནག་མོ་ཁོལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲིན་གྱི་ཡི་ཧ་ཞེས་རབ་དཔལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར།(341-35) སྡེ་ཚོགས་ / ནོ །ཡོད་དུ། ཀ་ལྷ་པའི་ཕུ་ཅ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལོ་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོའི་འགྲུབ་(31-34)སོགས་བཞུགས་སོ། །

དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་སྨད་ཅམ་དུ་སྐུ་འགྲུབས་པའི་ལོ་ཙོ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ / ཚུ །ཡོད་དུ། དན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བརྟག་པ་སྐྱང་ནས་ཅ་ཅོ་ཐུབ་པའི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་པར་བསྒྱུར། ཀ་ཅན་གཉིས་ལ་འགྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་ནས་ཅ་ཅོ་ཐུབ་པའི་འགྲེལ་པ་སྐྱང་བའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཞེས་པ་ཞལ་སྤྱི། བོ་དོང་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། ཆོས་འཁོར་ལོ་སྡེ་བ་མཐུ་སྟེ། དབུས་ལུ་རོང་སྤོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། རྗེ་བྱམས་པ་སྒྲིན་

པ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་དུ་བྱོན། འགྲུར་ལ་བསྟན་འགྱུར་ལས། སྡེ་མདོ་ཤེས་པོད་དུ། བྱིངས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སོགས་བཞུགས་ཤིང་།(1-78) ཐ་སྙད་རིག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ལ་ཕྱག་རྟེས་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །①

ནམ་མཁའ་རྩེ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞིའི་དུས་སྐྱོད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཙཱ་ཕ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཤེས་པོད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གཏུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་ལ་བསྟོད་པ་སྒོམ་དཔོན་ཅན་ཐོབ་པའི་མཛད་པ།(214-215) འཕགས་མ་གཏུག་ཏོར་གདུགས་དཀར་མོ་ལ་བསྟོད་པ་སྒོམ་དཔོན་གི་རི་ཁ་ཉམ་ཆག་མཛད་པ། སྡུད་བ་ལྟའི་སྐོར་ལ།(215-216) འཕགས་མ་རིག་པ་ཆེན་མོ་སོ་སོ་འབྱང་མའི་འོངས་སྐྱོང་སྨོན་དཔོན་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་(216-217)བཅས་སོ། །

ཕེགས་བའི་ཟླ་ཁོས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཙཱ་ཕ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཤེས་པོད་དུ། རལ་བ་གཅིག་མ་དམར་མོའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀུན་སྡུད་ཅིང་ཞུས་པ་ལྟ་བུ་པོད་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། ཡང་བ་གཅིག་མ་དམར་མོའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀུན་སྡུད་ཅིང་ཞུས་པ་ལྟ་བུ་པོད་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་།(99-100) མདོ་འགྲེལ་ཤེས་པོད་དུ་འཕགས་པ་ས་ལུ་ལྷང་པ་ཞེས་པ་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།(20-55) ལོ་རྟོ་བ་ལེགས་པའི་བློ་གསལ་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་གཟིངས[②]བསྒྱུར་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

བྱ་སྐོན་རིན་ཆེན་གྲུབ།

རབ་བྱུང་ལྔ་བའི་ཡུགས་སྐྱག་སྐེ་ཕྱི་ལོ1290ལོར་གཙང་སྐྱོད་ཁྲོ་ཕུའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤབ་སྐད་སྐོལ་གནས་དགོན་པར་ཡབ་ཆིང་མའི་བློ་ཆེན་བག་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་འབུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་པར་ཡུམ་གྱིས་ཡི་གེའི་སྒྲོར་སློབ་གྲྭ་དང་དཔོན་རྒྱལ་

① དོད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་ལོ་རྒྱུས་དང་ལོ་ཙཱ་བ་རིམ་བྱོན་ཀྱི་མཛད་རྣམ་གསལ་བའི་ཞེ་ལོང་ཁཆིར་བརྒྱད་བ་དང་། དེབ་དེའི་ཤོག་ངོས311 ཏུ་གསལ།

② འདིར་རྒྱ་ནག་སྐར་ཁེས་བསྟན་འདུག་པར་བསྟན་ཡ་སྟ་དང་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་མཚན་གཅིག་འདྲ་ཅན་དེ་དང་ཁ་ཁོར་དེས་དགོས།

སེང་གེས་རྩིས་དང་ཡི་གེའི་རིག་ར་བསླབས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་ཡུམ་གྱི་ཁུ་བོ་ཆིང་མའི་བློ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་གི་མདུན་ནས་གསང་སྔགས་ཆིང་མའི་ཚོས་འཁོར་མ་ལུས་པར་ཞུས་ཏིང་བླངས་པ་རྫོད་དང་སྒོམ་སྐྱབ་སོགས་ལ་ཐུགས་བསྙོན་ཆེན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་མེ་ལུག་གྱི་ལོ1307ལོར་ཁྲོ་ཕུའི་མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མཛོས། དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་མགོན་གྱི་མདུན་ནས་འདུལ་བ་དང་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལོ་གཉིས་རིང་གསན་སྦྱངས་མཛད། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་གསན་པས་རྩོད་ཕྱོགས་ལ་བློ་ཡངས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞིང་ཕྱོགས་ཀྱི་མདུན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མཛོས། དེ་ནས་ཐར་པ་གླིང་དུ་ཕེབས་ནས་ཐར་ལོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་སློབ་དཔོན་དུ་བརྩེན་ནས་ཅང་ཙོ་ཐུ་ཚུལ་ལ་སོགས་ཡིག་ཚང་རིག་པའི་ཐད་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། མཐར་དགུང་གྲངས་དོན་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་ཏུ་དུག་པའི་ཤིང་འབྲུག་སྟེ་ཕྱི་ལོ1364ལོའི་བོད་ཟླ་དུག་པའི་ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་ཞེས་ཀྱང་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མཐའ་དག་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་ཤིང་ཕོ་རྟ་ལོ1320ལོར་སྐུ་ཞེང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་ཞུ་ལུང་དགོན་པ་ཆོས་ཀྱི་གདན་སར་བཀོད། མཁན་པོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་གྱབ་ཀྱིས་བསྐུར་པར་རྒྱ་དཔེ་དབུ་ནས་མ་ཚད་པར་བསྐུར་བྱར་བཞག་

---

① རྗེ་ནང་ཐུ་ར་ན་བཻ། ཐུབ་ཡུལ་སྐོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་རྗེ་མཚན་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་རྗོགས། བོད་སྐོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་ངོས166ཏུ་གསལ།

② གངས་ཅན་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཇོད་ཅེས་བྱ་བ་གཞིར་བཟུང་བ་དང་། དེབ་དེའི་ཤོག་ངོས1083ཏུ་བཞུགས།

པ།(58-103)མ་ཎ་ཅི་ནའི་རྒྱལ་ཁབ་ན་བཞུགས་པའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་འཚལ་གྱི་ཁྲོད་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཏི་ཆེན་པོ་ད་ན་དཔྱི་ཏས(ཉིན་མོ་བསྔོ་བས)རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པ་ཕྱིས་ཉེད་པའི་ཚེ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་རིན་གིར་གྱི་རིགས་ལས་བོད་ཀྱི་སྒོར་གྱི་མི་བཟང་མཚོན་པོ་རྒྱབས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ཏུ་བཅུག་པ། རྒྱུད་ཥ་ཤ་ཡོད་དུ། དཔལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དམར་པོའི་རྒྱུད་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་སྡུ་བ་ཆེན་པོ་ཐར་པ་ལོ་ཙྪ་བས་བསྒྱུངས་པ་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་འགྱུར་འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་ཤིང་། དེའི་མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒྱུར་པ།(303-336) རྒྱུད་ཥ་ཚ་ཡོད་དུ། ཐམྦོལ་མ་རལ་བ་གྱེན་བརྩེས་ཀྱི་རྗེག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ།(205-311) བསྡུན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཝ་ཡོད་དུ། དབང་མདོར་བསྡུན་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ཤེ་ལོ་ཀ་སྣུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ།(27-40) རྒྱུད་ཥ་མ་ཡོད་དུ། དཔལ་སྟོམ་པའི་འགྲེལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དགའ་བྱེད་བདག་པོའི་སློབ་མ་རྒྱབ་པའི་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི།(253-352) འདི་ཀུན་ལྡན་ལོའི་ཚེ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་རྒྱའི་ཐྲ་བའི་ཡར་རྟའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་བསྒྱུར། རྒྱུད་ཥ་ཞ་ཡོད་དུ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་དབང་གི་བྱ་རིམ།(63-73) རྒྱུད་ཥ་ཉི་ཡོད་དུ། རིམ་པ་ལྷའི་དོན་མདོར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ཀ་ཎྜའི་པཎ་ཏི་ཀ་ཀྱུད་པའི་ཁྱུང་པོ་ཤཱཀ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ནས་བསྒྱུར་བ། ཨ་ཏི་ཤ་ཡི་དོན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀ་ཎྜའི་པཎ་ཏི་ཀ་ཀྱུད་པའི་ཁྱུང་པོ་ཤཱཀ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ནས་བསྒྱུར་བ། ཆོས་བཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱ

ནང་མཛད་པ་ཆེ་བའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲས་བོར་གྱུར་པས་འོ་སྐུས་ཡིག་ཚང་འགའ་རེ་ན་ཐུགས་སྤས་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་ཆུ་མཆུ་ཞིས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་གནང་ཡོད། ཞེ་ལྷའི་གཏན་སར་ཞེབས་ནས་མཁན་པོ་ལོ་གསུམ་མཛད་པ་སོགས་སྐུང་ཚོས་འབྱུང་དུ་གསལ།[1] སྐྱེ་གདོང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་ཅི་དཀར་ཆག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏྐ་ཞེས་པའང་ཁོང་གིས་མཛད། ཕྱི་ལོ1364ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས།

ལོ་ཆེན་སྐུབས་མཆོག་དཔལ་བཟང

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞིའི་ནང་ཁོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་སྡེགས་རིམ་ཆེན་མོ་རྒྱས་པའི་ཚུལ་མ་ཞུ་མཁན་ཡིན་པ་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་དུ་གསུངས།[2]

གཡུང་རྩང་སྐྱིང་པོ

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་ཁོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥཿཎ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོང་གཞི་གསང་ཆེན་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བསྡོམ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུ་ཆེར་བཤད་པ་རིན་ཆེན་སྡེང་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་བཅོམ་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(1-111) དཔལ་ཟབ་མོའི་དོན་གསལ་བ་རྣམ་དུ་བྱང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ།(111-154) ཚར་རྒྱན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཟབ་པའི་རྗེ་རྡེས་མཛད་པ་བཅས་སོ། །

རྡེ་མི་ཉག་ཆེན་པོ

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་ཁོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་པོད་ཥཿཎ་བར། དཔལ་ལྡན་ཅིག་རྒྱས་པའི་མན་ངག(5-5) དཔལ་ལྡན་ཅིག་རྒྱས་པའི་བདེ་བའི་མཆོག་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རི་ཁྲོད་ཆེན་པོས་གསུངས་དང་།(5-5) བདེ་མཆོག་ལྡན་ཅིག་རྒྱས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་ཛེཏ་ཝ་ནའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(1-111) དཔལ་ཟབ་མོའི་དོན་གསལ་བ་རྣམ་དུ་བྱང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ།(111-154) ཚར་རྒྱན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཟབ་པའི་རྗེ་རྡེས་མཛད་པ་བཅས་སོ། །

རྡེ་མི་ཉག་ཆེན་པོ

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་ཁོན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་པོད་ཥཿཎ་བར། དཔལ་ལྡན་ཅིག་རྒྱས་པའི་མན་ངག(5-5) དཔལ་ལྡན་ཅིག་རྒྱས་པའི་བདེ་བའི་མཆོག་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རི་ཁྲོད་ཆེན་པོས་གསུངས་དང་།(5-5) བདེ་མཆོག་ལྡན་ཅིག་རྒྱས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་ཛེཏ་ཝ་ནའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།

---

① ཇོ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ། ཐུབ་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་དོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་རྫོགས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1983ལོ། ཤོག་དོན166ཀྱ་གསལ།

② དུང་དཀར་བློ་བཟང་ཕྲིན་ལས། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2002ལོ། ཤོག་དོན1970ལ་གསལ།

ཏི་འཕྲིང་པོས་མཛད་པ།(5-6) དཔལ་ལྡན་ཅིག་རྩེར་བའི་བདེ་བའི་མཆོག་བདག་ཏུ་གྱུར་བའི་གྲོགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཏི་པཱི་བས་མཛད་པ།(73-74) ད་དུང་རྒྱུད་རྣེར་ན་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བའི་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་སློབ་དཔོན་ཡུ་ཡི་བས་མཛད་པ། འཁོར་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུན་བཤགས་བསྟོད་པ་དཔལ་ཇོ་རྒྱུས་པོ་ཨཱརྱ་ཀེའི་གནས་པ་རྒྱལ་པོ་ཨཱརྱ་ཀེའི་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་ཏིལ་ཀ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ནས་མཛད་པ། དཔལ་འཁོར་བདེ་མཆོག་གི་སྒོམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཚུལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཨཱརྱ་ནཱ་གཱརྫུ་ན་པས་མཛད་པ། དཔལ་ཁོར་ལོས་སྡོམ་པའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ཨཱརྱ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པ། དཔལ་ཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཚུལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཨཱརྱ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པ།

མངའ་རིས་རྗེ་རྩེ་དཔལ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐྱོད་ཙམ་དུ་སྤུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་ཞིག་སྐྱེ། ཁོང་གི་འཕྲུལ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེར་ན་སྤུངས་པ་ལྟའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་མདོ་སྡེ་གཞི་པའི་ཆོ་ག དབུ་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་མདོར་ཁས་བསྟུས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛ་ན་ཧ་ར་ཏྲའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ། དབུ་སོང་སྒྲོད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་པཎྜི་ཏ་ལ་ཡོ་ཀ་ཝཱརྟི་ཀས་མཛད་པ། ཁྱད་གཏེར་སྒྲུབ་པ་དཔལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་ཆེ་མོའི་སྤྲོབ་མར་གྱུར་པ་གནས་ལྟར་རིག་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །[1]

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐྱོད་ཙམ་དུ་སྤུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྐྱེ། རྗེ་འདིས་ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ་(1303ལོ་-1380ལོ)སོགས་ལ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་མཛད་པར་གསུངས། ཁོང་གི་འཕྲུལ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ལུང་དུ་སྐྱོན་པ་ཙཱརྦ་བའི་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐའ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་གནས་བརྒྱན་རང་འབྱོར་ཟླ་བས་མཛད་པ། སྣང་གཉིས་སྡུ་བ་དཔལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་ཆེ་མོའི་སྤྲོབ་མར་གྱུར་པ་གནས་ལྟ་རིག་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱར་བསྒྱར་ཅིང་ཞུས་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །[2]

---

① གནས་སྐོ་བོད་རིགས་རང་སྒྲོང་ཁུལ་ཆོམ་སྐྱར་ཚུལ། གངས་ལྗོངས་སྐད་གཉིས་སྐྱ་བ་དུ་མའི་འགྱུར་ཁང་བྲོ་གས་དཔའ་སྐྱེད།ཅོད་དེབ།། ལོ་ཀྵ་བ་གང་དེའི་སྐབས་དོན་དུ་གསལ།

② གནས་སྐོ་བོད་རིགས་རང་སྒྲོང་ཁུལ་ཆོམ་སྐྱར་ཚུལ། གངས་ལྗོངས་སྐད་གཉིས་སྐྱ་བ་དུ་མའི་འགྱུར་ཁང་བྲོ་གས་དཔའ་སྐྱེད།ཅོད་དེབ།། ལོ་ཀྵ་བ་གང་དེའི་སྐབས་དོན་དུ་གསལ།

གཞོན་ཀུ་བོད།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་ཕྱོན་པའི་ལོ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཀ་ཡོད་དེ། འཕགས་མ་སྒོལ་མ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེའི་བསྒོད་པའི་སྒོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཟེ་འུ་གས་མཛད་པ།(243-244) ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེའི་སྒྲུབ་ཐབས།(244-245) འཕགས་མ་ལྷ་མོ་སྒོལ་མའི་བསྒོད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྒོད་པའི་རྒྱལ་པོ་སྒོབ་དཔོན་མ་ཏི་ཙི་ཏས་མཛད་པ། རྒྱུད་ཥ་ཀ་ཡོད།(60-62) རྒྱུད་ཥ་ཀ་ཡོད་དུ། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་གླེགས་པའི་མན་ངག་ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་མིའི་ཤ་ཊས་མཛད་པ།(88-89) རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་བྱང་ཆུབ་རིམ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་སྐུ་དང་མངའ་རིས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་སྐོ་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་འཁྲིད་དེ་སྟ་རྩེས་སུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཚོས་རྗེས་བློ་མ་སྐུ་མཆེད་དང་། དཔལ་ལོ་ཏྲ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། རྒྱལ་སྲས་པ། བུ་དོལ་གཉིས། ཀྱགས་པ་དཔལ། མ་ཏི་པཊ་ཆེན། མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས་པ་སོགས་བསྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེང་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ལ་སྒྱུངས་པ་མཛད་པས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། བློ་མའི་བཀའ་བཞིན་ཛེའི་གདན་ས་ཡང་མཛད། དེ་ནས་སྟག་ལུང་དུ་ཞེབས་ཏེ་ལོ་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོའི་སྐྱེས་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཁོ་ནར་གྱུར་ཏོ།

ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ།

རབ་བྱུང་ལྔ་བའི་ཆུ་ཡོས་ཏེ་ཕྱི་ལོ1303ལོར་ལ་སྟོད་ལྕེ་ཟུར་ཆོོ་ཞེས་པར་ཡབ་གཞོན་ནུ་དཔལ་བཟང་དང་ཡུམ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེན་ནེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དཔང་ལོ་རྩ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་དཔོན་པོ་ཡིན།① དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་དཔང་ལོས་ས་སྐྱ་དང་མངའ་རིས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་སྐོ་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་འཁྲིད་དེ་སྟ་རྩེས་སུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཚོས་རྗེས་བློ་མ་སྐུ་མཆེད་དང་། དཔང་ལོ་རྩ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། རྒྱལ་སྲས་པ། བུ་དོལ་གཉིས། གྲགས་པ་དཔལ། མ་ཏི་པཊ་ཆེན། མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས་པ་སོགས་བསྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེང་གསུམ་དང་། ལེགས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐད་ལ་སྒྱུངས་པ་མཛད་པས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། བློ་མའི་བཀའ་བཞིན་ཛེའི་གདན་ས་མཁའ་བཟང་པོའི་སྟེང་དུ་ཞེབས་ཏེ་ལོ་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོའི་སྐུ་འཁྲུངས་ལུང་བསྟན་ཡུང་དུ་ཞེབས་ཏེ

བདུན་ཕྲུ་ཚ་བརྒྱད་པར་ཞི་བར་གཤེགས། སློབ་མ་གྲགས་ཅན་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་དབོན་པོ་ལོ་ཆེན་གཞན་པ་དང་། སྒྲ་པ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་སོགས་མང་དུ་བསྐྱངས་ཡོད། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀུ་ལེ་ཡོད་དུ། ཀ་ལྷ་པའི་མདོའི་འགྲེལ་བ་སློབ་མ་ལ་ཕན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩོམ་པ་ཞིག་ཡོད་དུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པ།(75-317) སྒྲ་མདོ་ཀུ་ལེ་ཡོད་དུ། སྒྲིན་གྱི་ཚི་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱན་དག་མཁན་པོ་ནག་པོ་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྩོམ་པ།(341-351) འདི་ཉིད་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་བཅུ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་ཚེ་ཟླ་བ་ཞིག་ཏུ་ཆེས་ཡོངས་སུ་ཞི་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་རྩོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཉི

ཅེས་བྱ་བ་བསྟེ་ཏ་འཆི་མེད་སེང་གེས་མཛད་པ།(126-243) ལོ་ཀློ་བ་ཡར་ལུང་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བལ་ཡུལ་ཡམ་བུའི་གོང་ཁྱིར་དུ་བསྒྱུར་པ་ལ། སྒང་ནས་འགོས་ལོ་ཀློ་བ་དགེ་སློང་རྒྱམ་པུ་ལ་སྐྱ་ཏྲ་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱ་དཔེ་དང་འགྱུར་ཚིན་ལ་གཏུགས་ཏེ་དོན་ལ་དཔྱད་དེ་འགྱུར་བཅོས་ཆུང་ཞིག་བྱས་པ་གཉིས་འབྱེད་ཅན། སྔོན་སྨོས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པ་འདི་ཀི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པ་སོགས་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་གངས་ལྷོངས་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ་དུ་མའི་འགྱུར་བྱང་ཟློ་གས་པ་གཉའ་ཤིང་དགའ་སྟེད་དུ་འཁོད་ཀྱང་།① སྔོ་དག་བསྒྲུབ་འགྱུར་གྱི་གསོ་རིག་གི་སྔོ་ཚན་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་སྒར་གཞི་གཞན་གང་ལ་ཡོད་པ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་།

བསོད་ནམས་རྩལ་རྒྱ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱལ་རིག་སྐོར་དུ། སྐུན་དཔྱད་གཅེས་པ་གྱུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཉི་མའི་འགྱུར་བྱང་བློ་གསལ་དགའ་སྟེད་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཁོ་བོ་ཅག་ཏུ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡོད་པ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་།

བསོད་ནམས་རྩལ་རྒྱ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱུང་ཀུ་ལོང་དུ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་བསྟོད་པ་

---

① གནོ་སྦྱོར་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་ཚོམ་སྤྱར་ཅུས། གངས་ལྷོངས་སྐད་གཉིས་སྤྱ་བ་དུ་མའི་འགྱུར་བྱང་བློ་གསལ་དགའ་སྟེད།/ནང་ཁུལ་དེབ།\ ལོ་ཙྪ་བ་གང་དེའི་སྐབས་དོན་དུ་གསལ།

སྒོ་བ་དཔོན་ཅན་ཐོ་མིས་མཛད་པ།(108-108) ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེ་སྟག་གིས་བསྐོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་བ་དཔོན་ཅན་ཐོ་མིས་མཛད་པ།(108-110) ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེ་སྟག་གིས་བསྐོད་པ་ཡིན་བཟློག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བརྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ཧོར་བུ་ལྟར་གྱུར་པ་མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ལོ་པཾ་སྒྲོལ་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་བ་དཔོན་ཆུང་ཐོ་མིས་མཛད་པ།(111-112) སྐྱིང་རྗེ་ལ་བསྐོད་པ་དགེ་བསྙེན་ཀུན་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་བ་དཔོན་ཆུང་ཐོ་མིས་མཛད་པ།(112-113) དཔལ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་བསྐོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་བ་དཔོན་ཆུང་ཐོ་མིས་མཛད་པ།(113-114) འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ་སྐུའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་རྒྱལ་བསྐོད་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཚུལ་དགེ་རིན་ཆེན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་རྩྭ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥཱ་ཡོངས་བཏུ། རྗེ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཀའ་ཤོག་ཅེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཏིཀ་ཏ་ཀེ་ཏཱ་ཀ་(གཞན་ལ་ཕན་པས་)མཛད་པ།(69-71) རྒྱུད་ཥཱ་ཡོངས་བཏུ། རིགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྐུབ་པའི་ཐབས་བྱམ་ཟེ་ཐུབ་རས་མཛད་པ་(196-197)སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཀློ་ཁྲོག་རྒྱལ་མཚན།

ལོ་ཙྪ་བ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་མ་གཅིག་བསོད་ནམས་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བྱ་བའི་ཚུ་སྐྱེལ་ཏེ་ཕྱི་ལོ1332ལོར་སྐུ་འབྲུངས། དེ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་རྗེ་ནད་པ་དང་། བོ་དོང་ཁ་ཆེ། ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་

སྤོག་སོགས་སྨོད་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཏུ་ཞེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པ་མེ་གླང་ཕྱི་ལོ1337ལོར་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཞེབས་ཤིང་གཞི་ཐོག་བའི་གདན་ས་ཡང་མཛད། ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཚོགས་ཆོས་གསུངས། ས་སྐྱའི་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་པ་དང་ཡི་ཐོག་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཞེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་གླང་ཕྱི་ལོ1349ལོར་ས་སྐྱའི་སྤྱིད་དབང་ཉམས་ཏེ་ཞག་ཀྱའི་ཏ་སི་ཀུ་ཚི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བོད་དབུས་གཙང་ཕལ་ཆེ་བ་དང་དུ་བསྡུས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིན་འབྲུག་ཕྱི་ལོ1364ལོར་སྐུ་གཤེགས།[1] ཁོང་གི་འཕྲུལ་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། སྒྲ་མདོ་ཟུ། ཚད་ཀྱི་ཀ་ཤིས་མཛད་པའི་ཀ་ལྟ་བའི་མདོ་དང་འགྲེལ་བའི་ཚི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེའི་བྱ་བ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྡན་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་སྒྲ་རིག་པའི་དགེ་སློང་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དང་། བློ་གྲོས་དཔལ་བཟང་པོས་རྩོམ་པའི་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་ཅིང་མཆན་དུས་ཀྱང་གཏན་ལ་ཕབ་པ(54-97)སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཀུགས་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐོང་ཚམ་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཁྱིས་ཁུ། ཁོང་གི་འཕྲུལ་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། སྒྲ་མདོ་ཟུ། ཚད་ཀྱི་ཀ་ཤིས་མཛད་པ་ལས་བཏས་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་གངས་སྐོང་གཞིས་སྡུ་བ་དུ་མའི་འགྲུལ་ཡུང་བྱོ་གསལ་དགའ་སྐྱེད།[2] སྔོ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་གྱི་གསོ་རིག་གི་སྔོ་ཚན་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་གཞི་གཞན་གང་ལ་ཡོད་པ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་།

ཚུལ་ཁྲིམས་གཞོན་ཤེས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་དགྱིལ་ཚམ་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཁོ། ཁོང་གི་འཕྲུལ་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། ཐུབ་ཚད་ཀྱི་ཀ་ཤིས་མཛད་པ་ལས་བཏས་ཡོད་ཅེས་དཔལ་གདན་བཞི་པའི་ཆུའི་སྐྱེས་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཁོང་གི་འཕྲུལ་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། ཐུབ་ཚད་ཀྱི་ཀ་ཤིས་མཛད་པ་ལས་བཏས་ཡོད་ཅེས་ཤེས་ཀྱི་ཀ་ཤིས་མཛད་པ་ལས་བཏས་ཡོད་ཅེས་ཤེས་ཀྱི་

① དྲང་དཀར་བློ་ཐཟང་འཕྲིན་ལས། དྲང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2002ལོ། ཤོག་ངོས1512སྣུ་གསལ།

② གཅན་ཟློ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་ཚོམ་སྐྱོང་ཞུས། གངས་ཅོད་སྐད་གཉིས་སྐྲ་བ་དུ་མའི་འགྲུལ་ཡུང་བྱོ་གསལ་དགའ་སྐྱེད།/ ནང་ཁུལ་དེབ།། ལོ་ཟླ་བ་གང་དེའི་སྐབས་དོན་དུ་གསལ།

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་གཉ་ སྔགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆགས་དགེ་སློང་ན་གླ་རྫུ་ནས་མཛད་པ། གཏོར་མའི་རྒྱུན་དགེ་སློང་ཐུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་པ། དམ་ཚིག་གི་རྒྱུན། འཕགས་པ་ལགཏ་ན་རྩོ་རྗེ་གོས་སྔོན་པོ་ཅན་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་དགེ་སློང་ཐུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་པ། དེའི་འགྲེལ་བ་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་བ་དང་། དམ་ཚིག་གི་རྒྱུན་ཆམ་པར་བཤད་པ་སྤྲོད་དཔོན་མཆོག་རབ་ཀྱིས་མཛད་པ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་བའི་སྐྱབ་ཐབས་གསུངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་(53-63)སོགས་བཞུགས་སོ། །

མཁའ་འགྲོ་རྟོག་རྗེ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐོང་ཚམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཁྲུངས་ལུགས། ཆོ་ཅིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དུས་སྐོང་ཚམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ལས་ཀྱང་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐ་མ་ན་ལུ་ཏ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ཐ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐ་མ་ན་ལུ་ཏ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

རབ་མཚོག་དབང་ཕྱུག

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐོང་ཚམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་སྟེ། སྐྱར་རྩོམ་གྱི་རྣམ་ཐར་(198-199) དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བསྡུས་པ།(199-199) དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་གཏོར་མའི་ཆོ་ག(199-200) གསོ་སྦྱོང་བྱང་བ།(200-200) འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་ཆོ་གའི་མན་ངག་(200-201)སོགས་བཞུགས་སོ། །

ས་བཟང་ཀློ་ཏོས་རྒྱལ་མཚན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐོང་ཚམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་པ་གཙང་ཞིག་ཅན་ཞེས་ཀྱང་ཁོང་གི་སྐྱབས་ཡུལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་

པ་དང་། དཔལ་རྩོ་རྗེ་གདན་བཞིའི་སྐུབ་ཐབས་རྩོ་རྗེ་སྒོག་དཔོན་གྱི་བ་གླུན་ལས་བཏུས་པ། སྒྲ་མདོ་ཾ ཅེ།ཡོད་དུ། ཀ་ལ་པའི་མདོ་དང་འགྲེལ་བའི་ཚི་ལ་སོགས་པའི་ཆ་མ་དབྱིའི་བྱ་བ་(54-97) སོགས་བཞུགས་སོ། །

བཞི། པག་གྲའི་སྒིང་དབང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྟོགས་དང་འགྲུབ་ཁུང་།

སྡེར་ཐང་ལོ་རྟོ་བ་སངས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་ལ་སྐུ་འབྲེངས་ཤིང་། སྐུ་ན་ཐུ་དུས་ནས་དཔལ་སྡེར་ཐང་གི་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་མདོ་སྡེགས་རིག་བའི་གནས་ལ་སྐྱངས་པ་ཕུལ་ཕྱིན་མངོད། སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་བུའང་འགོས་ལོ་གཞོན་ཅུ་དཔལ་དང་། འདུལ་འཛིན་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་སོགས་མང་དུ་བསྐྱངས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཕྱུགས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ1402ལོར་བཤེས་གཉེན་སྒོ་ཐོག་དཔལ་འབར་གྱིས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བའི་དོར་ཐང་ཡོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྡུགས་བཀྲག་ཐབས་བསྐྱས་པའི་སིག་མཐོང་བ་དོན་གསལ་བཙམས། ཁོང་གི་འགྱུར་རྩོམ་ཅི་ཡོད་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

རོང་སྟོན་སྐྱ་བའི་སེང་གེ།

ཁོང་ནི་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་ཕྱོན་པ་དང་། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྡུན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཾ ཡ།ཡོད་དུ། དཔལ་རྩོ་རྗེ་གདན་བཞིའི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པོའི་པཊྚི་ཀ་ཆེན་པོ་ཥ་ཀ་ལྟ་ནན་དྲོ་ཁ་སྐྱ་ཏས་མཛད་པ།(82-103) སྐུབ་ཐབས་འདི་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་ལུང་སྔོན་ཆད་བོད་དུ་དར་བ་མ་བྱུང་བ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐས་ཀྱི་ཐུ་བོ་པཊྚི་ཀ་མ་ཏྲ་བོ་དྲི་ལས་མཛོས་ཤིང་ལུང་སྔོན་ཆད་པའི་དོན་དུ་པཊྚི་ཀའི་ཕྱུག་ཏུ་སྐྱ་ཏ་(དཔལ་ལྡན་རྩོ་རྗེ་ཆོས་པ་བཟང་པོ་)དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ་ལྡན་སྐྱ་བའི་སེང་གེས་དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བསྐྱར་པའོ། །

ཀློན་ཆུང་དར་མ་ཚུལ་ཁྲིམས།

ཁོང་ཉིད་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲེངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་

ཀྱི། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཀ ། ཡོད་དེ། དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གསང་བ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ།(68-69) བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གསང་བ་མདོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ།(69-90) བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཀ ཆི ། ཡོད་དེ། ཆོ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་གཞུང་།(210-215) རྟ་མཁྱིན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས།(215-216) ཆོ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས།(216-219) ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་ནང་སྒྲུབ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་། དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་གསང་བ་ཐུགས་ཀྱི་ཕུར་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཡང་ཁོ་ནའོ། ། ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྒྱུ། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐྱེད་ཙམ་དུ་སྤུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་ལོ་ཙྪ་བས་བཅོས་པ་སོགས་བཀའ་གདམས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་གི་ཚེ་ཐག་རིང་པོ་ཆེ་ཞམ་གཟུ་(སྤེད་བྱེད་སྐྱིང་པོ་)དང་།(36-37) བློ་མའི་མཆུལ་གྱི་ཆོ་ག་རིན་པོ་ཆེ་མཆ་ཏའི་མཁས་པ་ཇ་ཡ་ས་ནའི་གསུང་།(37-38) དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་བསྟོད་པ་སྤྲོས་དཔོན་མི་ཏེ་པས་མཛད་པ།(38-39) དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་མདོན་པར་དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག(39-67) དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲུབ་གི་ཆོ་ག་རིན་པོ་ཆེ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུགས་ཀྱི་)གསུང་།(67-77) དཔལ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྐུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་རྒྱལ་པོ་ཞལ་སྡེ་ཀྱི་ཆེན་པོས་མཛད་པ།(192-195) རྒྱུད་ཀ ང ། ཡོད་དུ་གཞན་དོན་སྤྲོ་མ་རྗེས་ལུ་གཟུང་བའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོ་དཔོན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཤྲཱི་ཏྲ་ཛི་ཐོས་མཛད་པ།(10-16) དེ་དང་བཅས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན་བརྒྱད་ཅམ་བཞུགས་ཡོད།

ཡེ་ཤེས་རྗེ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐྱེད་ཙམ་དུ་སྤུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་ལོ་ཙྪ་བས་བཅོས་པ་སོགས་ཀྱི་) ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཀ ཅ ། ཡོད་དུ། གཉེན་མའི་ཆོ་ག་རིན་པོ་ཆེ་ཛམ་ཏི་ལས་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་ཕྱེ། (སྤེད་བྱེད་སྐྱིང་པོ་)དང་།(36-37) བློ་མའི་མཆུལ་གྱི་ཆོ་ག་རིན་པོ་ཆེ་མཆ་ཏའི་མཁས་པ་ཇ་ཡ་ས་ནའི་གསུང་།(37-38) དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་བསྟོད་པ་སྤྲོས་དཔོན་མི་ཏེ་པས་མཛད་པ།(38-39) དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་མདོན་པར་དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག(39-67) དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་རིན་པོ་ཆེ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུགས་ཀྱི་)གསུང་།(67-77) དཔལ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྐུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་རྒྱལ་པོ་ཞལ་སྡེ་ཀྱི་ཆེན་པོས་མཛད་པ།(192-195) རྒྱུད་ཀ ང ། ཡོད་དུ་གཞན་དོན་སྤྲོ་མ་རྗེས་ལུ་གཟུང་བའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོ་དཔོན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཤྲཱི་ཏྲ་ཛི་ཐོས་མཛད་པ།(10-16) དེ་དང་བཅས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན་བརྒྱད་ཅམ་བཞུགས་ཡོད།

གཞོན་ཏུ་མཆོག

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཁྲུང་ལ། བསྟན་འཁྲུར་ལས། དབུ་མ་ཡ་པོད་དུ། སྐོང་ཉིད་བདུན་ཕྲག་བཅུ་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཐུབ་པ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་ཕན་པས་མཛད་པ།(337-374) ཐུགས་དམ་གའི་སྐྱིང་དོ་ཐོ་ལིང་དུ་བསྐྲུས། ཞེམས་ཅམ་པ་ཤི་ནས་ཀྱང་ཕན་པས་མཛད་པ།(174-183) འདུལ་བ་ཡ་སྡུ་པོད་དུ། དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྙབ་པའི་གཞིའི་མདོ་སྡེའི་དཔོན་ཀལྱུ་ཤ་མི་ཏྲས(དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་)མཛད་པ།(45-57) སྒོང་གཞི་དང་ལོ་པཏ་བསྡུས་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཁ་ཆེའི་དགེ་སློང་བ་ལ་ཀྱི་རྒྱ་དྲས(དཔལ་ལྡན་བཟང་པོས་)མཛད་པ།(57-64) མཐོ་ལྡིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འགྱུར་བ་དང་བཅས་སོ། །

ཨེ་ཧེས་སེམས་དབང་།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཁྲུང་ལ། བསྟན་འཁྲུར་ལས། རྒྱུད་འཁོར་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པ་ལས་མཛད་པ། ཤེས་རབ་ཅམ་པ་ཤི་ནས་ཀྱང་ཕན་པས་མཛད་པ།(170-180)བཅས་སོ། །

ཆོས་འཁོར་འཇམ་དབལ་ཨེ་ཧེས།

ཁོང་ཞེ་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐད་ཅམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་སྟོན་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཁྲུང་ལ། བསྟན་འཁྲུར་ལས། རྒྱུད་འཁོར་ལ། ཐེག་ཆེན་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞལ་ཐད་ནས་ཉན་ཅིང་ཐོས་པ་ཡིན་ཞེས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ

སྐར་ཚེས་འབོར་ལོ་སྟོ་བས་བསྒྱར་པ་ལ། སྒྲད་ནས་བཙུན་པ་རྒྱ་མཚོས་དག་པར་བཅོས་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

འཁོས་ཚོ་གཞོན་ཀྲ་དཔལ།

འགོས་ལོ་སྟེ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ནི་རབ་ཏུང་བདུན་པའི་ཚུ་ཐོ་སྒྲེལ་ཏེ་ཕྱི་ལོ1392ལོར་སྨོ་ཁ་འཕྱོངས་རྒྱས་སུ་རྒྱ་སྐྱན་ལྡང་གི་མདའ་ཡོང་ནག་མོར་དབུས་ཁྲིམ་ཞེས་བྱ་བར་ཡབ་འགོས་སྐྱེན་འབྱུང་གནས་རྟོགས་ཤིང་ཐུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་ལྡན་ཞིང་ཐོས་བསམ་ཟབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན། འདི་བའི་མཚན་གཞན་ལ་ཡིད་བཟང་བཟློ་བའང་ཞུ། དགུང་ལོ་དགུ་བཞེས་པ་འབྲུག་གི་ལོ་སྐྱེ་ཞིང་ཕྱི་ལོ1400ལོའི་དཔྱིད་སྐྱབ་ཅ་ཡས་དགོན་པའི་མཁན་ཆེན་རིན་ལོ་ཆེ་ནང་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་སྐུད་དུ་རབ་བྱུང་མཛད། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་དང་རྒྱས་གྱི་སྐུད་ནས་སྡོང་འཛུག་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ཆུ་མོ་ལུགས་ལོ་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ1403ལོའི་དབྱར་ཚེད་ཐང་དུ་སློབ་དཔོན་བསམ་གྲུབ་བཟང་པོ་ལས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཕྱི་ལོ1409ལོར་རྫོ་སྐྲན་སྐྱོན་བྱུག་པ་ལས་པར་ཕྱིན་དང་བྱམས་ཆོས་སྐྱེ་ཞུས་ཏེ་ལུང་དུ་སློབ་དཔོན་བསྐྱེན་འཕོད་དོན་གྲུབ་ལས་འདུལ་བ་དང་མདོན་པ་གོང་འོག རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཞེམས་ཁྲིད་དང་ཉི་ཚེས་ཏུ་ཐོ་སྒྲེལ་ཏེ་ཕྱི་ལོ1415ལོར་རྫོ་ཙོང་ཁ་པ་ལས་ལམ་རིམ་དང་། དབུ་མ། ཉི་ཚེས་ཏུག་གཞན་གསན། དགུང་གྲངས་ཉེར་དགུར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱི་ལོ1419ལོ་རྟ་ནག་ཏུ་སློབ་མར་ཞེས། རྟ་ནག་གི་ཚོས་རྫོ་སློབ་བ་དང་། ཤོད་ལྷག་རས་པ་གཉིས་ལས་ཆིད་མའི་ཚོས་སྐོར་མང་པོ་དང་། རོང་སྐོན་ཀུག་རྒྱལ་མཚན་ལས་ཁ་སྐྱེའི་ཚོས་སྐོར། ཀཱ་མྱ་པ་ཞྭ་དམར་ནག་གཉིས་ལས་དུག་ཚོས་སྐོར་པོ་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་བཅས་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལུག་ལོ་ཕྱི་ལོ1424ལོར་རྒྱང་ཆེན་དུ་ཞེབས། རྒྱང་ཆེན་པ་ཀུན་སྤྱི་ལས་དུས་འགོར་རྒྱུད་འཛིན་སྐར་ཚིས་དང་། དེ་ནས་སྐར་ཐང་ལོ་སྟེ་བ་ས་རྒན་སྤྱི་ལས་སྤྲུ་རིག་པ་གསན་པ་སོགས་སྔ་ཕྱིར་མཁས་ཤིང་ཐུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དུག་ཙམ་ཞུ་ཚུ་ཐུག་ལ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྡོམ་རིག་གནས་མཁས་པའི་མཐར་སོན་པར་སྐྱངས། དགུང་ལོ་ནི་གཅིག་པ་ཁྱི་ལོ་ཕྱི་ལོ1430ལོར་རྒྱང་ཆེན་དུ་ཞེབས། རྒྱང་ཆེན་པ་ཤྲཱི་ལས་དུས་འགོར་རྒྱུད་འཛིན་སྐར་ཚིས་དང་། དེ་ནས་སྐར་ཐང་ལོ་སྟེ་བ་ས་རྒན་སྤྱི་ལས་སྤྲུ་རིག་པ་གསན་པ་སོགས་སྔ་ཕྱིར་མཁས་ཤིང་ཐུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དུག་ཙམ་ཞུ་ཚུ་ཐུག་ལ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྡོམ་རིག་གནས་མཁས་པའི་མཐར་སོན་པར་སྐྱངས། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པར་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཏི་ཏ་ཆེན་པོ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ལས་ལོ་ཙཱ་ཅམ་རིང་མདོ་

སྡུགས་ཀྱི་ཚོར་མང་དུ་གསན་ནས་ལོ་ཙྪ་ཡང་ཐོགས་མེད་མཁྱེན་པས་པཎ་ཆེ་ཧ་ལ་(གཞོན་ཉ་དཔལ་)ལས་མཁས་པ་ངས་མ་མཐོང་ཞེས་བསྡུགས་བརྗོད་མཛད་དེ། རྒྱལ་བཟང་དུ་གོང་མ་ཚེན་པོའི་དགོངས་རྫོགས་ལ་བཀའ་འགྱུར་བཞེངས་པའི་ཞུ་དག་གི་དཔོན་མཛད་དེ། བྱ་ལོ་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ1441ལོར་གོང་མ་སྐུགས་པ་འཕྱང་གནས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་གིས་གདན་ས་མཐིལ་དུ་བཞུགས། ལ་སྟོད་བྱང་དུ་ལོ་ཙྪ་བ་མཉྫ་ཤྲཱི་མ་ཞེབས་ཀྱི་བར་དུ་པཊ་ཆེན་ཚོར་གསུང་བ་དང་དབང་བསྐུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་ཙྪ་ཡང་མཛད་དེ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ཞེ་ལྔའི་ལོ1642ལོར་ཀུན་མཁྱེན་དགེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡེངས་སྤྱུག་ལུང་དུ་ཞེབས་ཏེ་ཟབ་ཚོས་རྒྱ་ཆེ་བ་འབྱལ་གནང་མཛད། དགུང་ལོ་སུ་ལྷ་ལ་ཞེབས་པ་རབ་བྱང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྦྲེལ་ཕྱི་ལོ1476ལོར་དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་རྩེམ་པའི་མགོ་བཅུགས་ཤིང་ས་ཕག་སྟེ་ཕྱི་ལོ1479ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ། དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་ལ་ཞེབས་པ་རབ་བྱང་བརྒྱད་པའི་ཡྱུགས་སྨད་ཕྱི་ལོ1481ལོར་སྐུ་གཤེགས།[1] ཁོང་ཉིད་རྩ་གར་དང་བལ་ཡུལ་སོགས་སུ་ཞེབས་སྐྱོང་སྐྱེས་ལ་མཁས་པས་ཤུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། བསྟོད་ཚོགས་པོད་ཤ། བར། དཔལ་རི་ཁྲོད་ཞབས་ཀྱི་བསྟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཕྱིས་མཛད་པ།(253-255) དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཕྱི་བསྟོད་པ་བདུན་པ།(255-255) རྒྱུད་ཤ་ཉ། པོད་དུ། དཔལ་ཀྱི་རོ་རྗེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས།(45-48) ཀྱེ་རོ་རྗེ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ།(48-67) དཔལ་ཀྱེ་རོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་སྟོན་དཔོན་གྲགས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་ཆུང་ངུ་གསང་བས་མཛད་པ།(96-126) འདི་ནི་ཐོ་བྱང་སྟེའུ་གདོང་དུ་བསྒྱུར། ཀྱེ་རོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཆ་མ་དག་གཏེར།(175-189) དབང་མདོར་བསྡུས་པའི་མདོར་བཤད་དཔལ་འཇོམ་དགའ་བས་མཛད་པ།(289-303) འདི་ཉིད་ཆོས་འཁོར་དཔལ་བསམ་ཡས་ཀྱི་མཆིམས་ཕུའི་དབེན་གནས་སུ་བསྒྱུར་བ། སྒྲུབ་ཤ་ཡ། པོད་དུ། དཔྱིད་ཀྱི་ཐེག་ལེའི་རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་པཎ་ཏི་ཀ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཕྱིས་མཛད་པ།(306-349) འདི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཐོ་བྱང་སྟེའུ་གདོང་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་ཆོས་མང་དུ་བཞུགས་སོ། །

---

① ལོ་ཙྪ་བ་འདི་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལོང་གི་སྒོབ་མ་ཞུ་དམར་ཆོས་ཐོགས་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་བཀྲམས་པའི་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མ་དམ་པ་མཁའ་ཆེན་ཌཱཀ་ཅད་མཉེན་པ་དོན་གྱི་སྐད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པའི་ལྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལོ2004ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་དུ་བསྒྲུན་པ་དེ་ལ་གཞི་བྱས་པ་ཡིན། ཞིབ་ཏུ་རྣམ་ཐར་དེ་ཉིད་ལ་གཟིགས་པར་འཚལ་ལོ།

བོར་སྐྱོན་ཚོས་འབྱུང།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐྱོད་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཕྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཥཾ་ཡེ་དང་དྲུ། སྔོན་པ་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བསྒྱུར་ཏེ་ཁ་ཆོག་(6-10)བཅས་སོ། །

དགེ་སློང་བོད།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་དུས་སྐྱོད་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཕྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཤིན་འགྲན་ཟླ་མེད་པ། ཁྱད་པར་དུ་སློབ་དཔོན་འདི་འཇམ་དཔལ་ཞ་ཟུང་ལས། རིན་ཆེན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་མིང་གང་། །སྐྱོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་འབྱུང་། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དེས་མཛད་པ། ལོ་སྟོ་བ་དགེ་སློང་བོད་ཀྱིས་བསྒྱུར་པ། སྤྱད་ནས་བོ་ཏ་ལོ་སྟོ་བའི་འགྱུར་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་ཟག་སྐྱེས་སྐད་གཉིས་སྦྱ་བ་དུ་མའི་སྣོ་ཚན་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་གཞི་གཞན་གང་ལ་ཡོད་པ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་།

དགེ་བཤེས་སྐྱོན་གཞོན།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་དུས་སྐྱོད་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འཕྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཤུ་ཡེ་དང་དྲུ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས།(260-261) ཚད་མ་ཤ་ཅེ་ཡོད་དྲུ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པ་(88-93)བཅས་བཞུགས་སོ། །

སྐག་ཚང་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན།

སྐག་ཚང་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་ནི་ཡབ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་ལོ་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་སྐྱབས་ཟུང་གི་

---

① གཞན་སྐྱོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ལུལ་རྩོམ་སྐྱར་ཙུས། གངས་སྤྲོངས་སྐད་གཉིས་སྦྱ་བ་དུ་མའི་འགྱུར་བྱང་བློ་གསལ་དགའ་སྐྱེད།/ ནང་ཞུལ་དེབ། ལོ་ཙྪ་བ་གང་དེའི་སྐབས་དོན་དུ་གསལ།

སྒས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་བྱ་སྟེ་ཕྱི་ལོ1405ལོར་སྐུ་བཟློམས། མཚན་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ལུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་སློག་མཁས་པར་མཉིན། དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུ་པར་སེང་གེ་རྩལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་བ་ཡབ་སྒས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་གསན་ཞིང་། སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་མ་དང་། ཐིག་རྩལ་སྐུ་ལུས་མཚན་དཔེ་བྱད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསན་ཞིང་། སྐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་མ་དང་། ཐིག་རྩལ་ལུས་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསན་ཞིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསན་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཡི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསན་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ཡི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསན་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གཅིག་པ་ཡི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསན་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ཡི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསན་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའ

ཚོགས་ཤོ་ཀེ་བོད་དུ། སྒེབ་སྨོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ།(270-275) རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཐོང་ལ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

རྒྱུད་ཐང་གཞོན་ཀུ་དབའ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་བའི་དུས་སྐོང་ཙམ་དུ་སྤུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་སྟོ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་ཚེ་ཐུང་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། འདུལ་བ་ཤ་སྟག་ཏུ། བསླབ་པ་བཅུའི་ཚེ་ཀ་ཤུ་སྐུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་གསུངས་པ།(252-253) ཡེ་རྒྱརྩའི་(ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་)འགྲེལ་བ་སྦོབ་དཔོན་རྒྱ་པའི་རྩོ་རྗེས་གསུངས་པ་(253-254)སོགས་ཚོས་ཚན་ཉི་ཤུ་ལྷག་བཞུགས་སོ། །

བྱིམས་ཀང་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།

རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་འབྲུག་སྟེ་ཕྱི་ལོ1424ལོར་ཡར་ལུང་བཙན་ཐང་གི་བྱིམས་ཁང་གསར་དུ་ཡབ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་དང་། ཡུམ་དཔལ་ལྡན་འཕྲིན་གྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འབྱུངས། གཉུང་ཤས་ཀྱི་རྟག་ཡིན། ཐོག་མའི་མཚན་ལ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་ཚེ་ཐུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་ཚེ་ཐུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་ཚེ་ཐུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་ཚེ་ཐུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།

ཞེབས་ནས་སྐུ་མཚམས་བཞུགས་ཤིང་སྐུབ་པ་མཛད། བསྟན་འགྲིའི་དོན་ཆེན་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ནས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དགུ་པ་རབ་བྱང་བཀྲད་པའི་ཚུ་ཐོ་སྐྱག་སྐྱེ་ལོ1482ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ། །[1]ཁོང་གིས་སྤྲོབ་མ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་བསྐྱངས་ཤིང་གསུང་ཆོས་ཡང་པོ་ཏེ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཀ་པོད་དུ། སྐྱིང་པོ་རྡོ་རྗེའི་ཚོགས་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲོད་ཞབས་ཀྱིས་ཕོ་ཉ་ཁ་ཅིག་ཆེན་གནང་བ(264-264) རྒྱུད་ཥ་ཤ་ཀ་པོད་དུ། འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་དཔག་མེའི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོས་དཔོན་རྒྱ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(94-95) གཏོར་མའི་ཆོ་ག་པལ་ཆེ་ཁ་ཅིག་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཞབས་ཀྱི་མཛད་པ།(266-266) ཞོ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱིང་པོ་བརྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོས་དཔོན་ཡུན་དེ་བས་མཛད་པ། རྒྱུད་ཥ་ཞི་ཀ་པོད་དུ། ཞོ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱིང་པོ་བརྒྱ་བ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དཔལ་ཉེ་རུ་ཀཱ་དེ་བའི་ཞལ་སྔ་ནས་གསུངས་ཤིང་ཞབས་ཀྱིས་ཡི་གེ་ལ་བྲིས་པ

འགྲུག་ལ་གདན་སར་ཕྱོན་ཏེ། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་མི་ཕོ་སྒྲེའུ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་བཅུ་བདུན་སོང་རོ། །[1]ཞེས་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྡེད་བ་སོགས་ཀྱིས་ལོ་ངྷ་བའི་གུང་སྒྲིག་ལུགས་ལ་གཞིགས་ཚེ་ཁོང་ཉིད་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་མདུན་དུ་བཞག་ཡོད་པ་ལྟར། ཚོང་བསྐྲན་འཁྲངས་ལོ་མི་མོ་ཡོས་དེ་རབ་བྱང་དུག་པའི་མེ་ཡོས་ཕྱི་ལོ1327ལོ་དང་། དེ་ནས་གདན་སར་ཕྱོན་པའི་བཅུ་བཞི་པ་ལྷགས་འབྲུག་དེ་ཕྱི་ལོ1340ལོ་དང་། མེ་ཕོ་སྒྲེའུ་ལོ་ནི་རབ་བྱང་དུག་པའི་མེ་སྒྲེལ་ཕྱི་ལོ1356ལོ་ཡིན་དགོས་པ་ལྟ་བུར་འདུག་ལ། ཁོང་གི་འདས་ལོ་གསལ་བོང་ཞེས་ཀང་། ཆག་ལོ་དགུ་བཅོམ་དང་། ཆག་ལོ་ཆོས་རྗེ་དཔལ། ཆག་ལོ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་བཅས་ཆག་གི་ཟུས་རྒྱུད་དུ་ཕྱོན་པའི་ལོ་ངྷ་བའི་འདི་གསུམ་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷའི་ལས་དོན་ལ་མངོད་རྗེས་ཧིན་ཏུ་ཆེའོ། །

ཞྭ་ལུ་ལོ་ངྷ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་ཞི།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཇྙ་ན་པུ་ལ་ཝཱ་དྲ་དང་། བཀའ་བསྟན་དུ་བསྟས་པའི་ཆོས་ཚན་གྱི་འགྲུར་ཁྱབ་དུ་ཇྙ་ན་པུ་ལ་ཞེས་པའང་སྟེ། བོད་སྐད་དུ་ཞྭ་ལུ་ལོ་ངྷ་བའམ་ཡང་ན་རིན་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ། ཞྭ་ལུ་ལོ་ངྷ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་དང་ཞྭ་ལུ་མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་བཅས་ཀྱི་ཟིགས་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སྣུ་འགྲངས། སྙིང་ལྟམ་སྡིང་བཞི་ལས་ཁོང་ནི་ཐོག་མར་འགྲངས་པའི་སྙིང་པོ་གཅིག་ཡུ་ཡིན། མཚན་ཆོས་སྐྱོང་འབུམ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། །དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཕེབས་པ་རང་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་འབྲུག་ཕྱི་ལོ1448ལོར་རྒྱལ་རྩེ་སྟོ་པ་དང་རིན་སྤུངས་པ་གཉིས་དམག་འགྲེག་བསྐངས་སྐབས་ཡབ་ཀུང་རྒྱལ་རྩེའི་དམག་གི་མགོ་བྱེད་དུ་ཕེབས་ནས་དམག་ཐོག་ཏུ་འདས། དེ་ནས་ཁོང་རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་འཕགས་པའི་ཞབས་འབྲིང་དུ་མངགས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ས་སྟག་ཕྱི་ལོ1458ལོར་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྟེར་མཁན་ཆེན་དགོན་མཆོག་བཟང་ཁོ་ནའི་བཀའ་ཤོག་ཞིག་ཀྱང་བཏབ་ཡོད་ཅིང་། མཚན་རིན་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤུ་འགྲངས། ཤུས་ལྟམ་སྡིང་བཞི་ལས་ཁོང་ནི་ཐོག་མར་འགྲངས་པའི་སྙིང་པོ་གཅིག་ཡུ་ཡིན

བཅོ་ལྔའི་རིང་ཙམ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ཞུས་དག་མངོད། དགུང་ལོ་ཉེར་བྱུག་པར་དཔལ་འཕོར་ཆོས་སྐྱེར་བསྐེན་པ་རྫོགས། སྐུ་ཞང་མཁན་ཆེན་ཆོས་གྲུབ་དང་བཀའ་དམར་རབ་འབྱམས་པ་བློ་དོན་རིན་པ་སོགས་བསྐེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐིལ་ཕྱིན་པ་མངོད། ལྷག་པར་རིག་གནས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཉམས་པ་མཐའ་དག་ཏུ་ཁོངས་སུ་གསོལ་ཕྱིར་སྤྲུ་རིག་ཆེ་བ་གནས་བརྟན་ལེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔལ་སྤྱིདས་སྤྲུ་པ་ལོ་ཆེན་གྲགས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་ཐོག་མཛའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་གི་ཕུག་ཏུ་ཡ

པར་པཊ་ཆེན་འབུམ་ཐང་གསུམ་པ་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོས་མཛད་པའི་ཆོམ་ཐར་དང་། སྒོགས་ཡོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་དོ་མཚར་ཕེ་བའི་བློ་གྲོས་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོམ་ཐར་ཀྱི་ཡི་གེ་མ་མོ་དག་ལས་ཤིས་སོ།[1]ཞེས་ཞུ་ལུའི་རི་ཐུག་སྤུལ་སྐུ་བློ་གསལ་བསྐྱབ་སྒོ་ཐོག་མཛད་པའི་དཔལ་ཞུ་ལུའི་མཁན་བཙུན་ཆོམ་ཐར་དུ་གསུངས་སོ། །ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྐྱབ་འགྲུབ་ལས། བསྟོད་ཚིགས་པོད་ཪ་གཅིག་པར། རྗེ་བཙུན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པའི་ཞབས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། (75-76) དཔལ་གདན་ས་ཐིལ་གྱི་ཡང་དགོན་དུ་བསྒྲུབ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོམ་ཐར་ལ་བསྟོད་པ།(193-194) བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟོད་པ་སློབ་དཔོན་དགོན་མཆོག་འབངས་ཀྱིས་མཛད་པ།(194-194) དཔལ་ལྡན་རྗེ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་མཆོག་སྤྲིད་ཀྱི་ཞལ་སྣ་ནས་མཛད་པ།(195-195) བྱམ་མ་དམ་པ་ལ་བསྟོད་པ་ཏ་རེ་ལུཕྲུའི་དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་བཀོད་པ།(258-258) སྤྱ་ལྟའི་བསྟོད་པ་སྦྱར་བྱང་མེད་པ། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་བསྟོད་པ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པས་མཛད་པ།(255-257) སྒོ་ཕྱི་ཏ་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་མཆན་བུ། རྗེ་བཙུན་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སེང་གེ་སྦྲ་ལ་བསྟོད་པ་སྐྱེན་དགའ་སྐབས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཐུགས་ལས་མཛད་པ།(250-251) རྒྱུད་ཥ་ཀ་དོན་བདུ། གནས་ལ་སོགས་པར་འཁོད་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བའི་ཏཱང་བ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་གཉིས་པ་དང་། ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱི་བརྟུད་པའ

ཀ་དཔལ་འཇིགས་སྐེས་མཛད་པ།(70-163) སྒྲ་གཅིག་དོན་མང་ནོར་བུའི་ཟིང་བ་རྣམས་བསྡུར།(164-242) དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱས་ཀྱི་མན་ངག་དུས་ཞལས་པ་བོ་རྒྱ་སྐ་དུས་མཛད་པ་(253-265)སོགས་བསྡུར་རོ། །

ཀུ་མཚའི་སྐེ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་བའི་དུས་དཀྱིལ་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་བའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྐེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་པོད་༡༩ཀ་པར། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་དང་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བ།(1-343) བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་པོད་༡ཀ་ཀ་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟོད་པ།(195-196) འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་བསྟོད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ནག་པོ་ཀཱལ་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཀྱིས་སྦྱར།(251-253) ཚོགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་བསྟོད་པ་སྨོན་དཔོན་དཔལ་ནག་པོ་ཀཱལ་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཀྱིས་མཛད་པ།(253-253) ནོར་བུ་རྒྱས་པའི་གཏུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བསྒྱུར་པ། རྒྱུད་༡ཞེ་པོད་དུ། ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོན་དཔོན་ཙན་དྲའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ།(305-306) ཚ་ར་པ་ཙ་ན་འི་སྒྲུབ་ཐབས་སྨོན་དཔོན་མི་བཟད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ། ལྷག་པའི་ལྷ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་དང་། རྒྱ་དེ་དང་ཤང་བ་མཐུན་པར་གནོན་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །

ཁྲ་བན་ཆོས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་བའི་ནང་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་ངོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཅེ་པོད་དུ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་གཏུམ་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(15-30) དཔལ་རྡོ་རྗེ་གཏུམ་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་དང་།(30-36) དཔལ་རྡོ་རྗེ་གཏུམ་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ལེའུ་བརྒྱད་པ།(36-39) བསྟན་འགྱུར་ལས། ཞེམས་ཅམ་པ་ཥ་བི་ཏ་ཀུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དོན་བསྡུས་པ་དང་།(183-189) ཚད་མ་ཥ་ཚེ་ཏ་ཀུ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་སྨོན་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པ་(178-295)རྣམས་སོ། །

ཞྭ་ཁྲ་ཡི་ཤེས་རྒྱ་མཚོ།

ཡོ་སྟོ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡིའི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་བའི་དུས་སྐྱེད་ཚམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྟོག་པ་རྒྱལ་པོ་རྣ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་དང་བཅས་པ། ཁ་ཅིག་གིས་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྒྱུར་པར་བཞེད་ཅིང་ཁ་ཅིག་གིས་རྣ་དགེ་བློས་བསྒྱུར་པར་བཞེད་པ་ལ། མཁས་པ་ཞུ་ལུ་པ་ཡི་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་ཞུས་ལེས་གང་ཉིས་སྐད་གཉིས་སྣ་ཚོ་དུ་མའི་འགྱུར་བྱད་གསལ་དགའ་སྐྱེད་དུ་འོང་ངེས་ཤིག[1]

སྐྱོགས་སྡོན་ཡོ་རྟ་བ་ངག་དབང་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས།

ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཡིའི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་བའི་དུས་དཀྱིལ་ཚམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་ཞུ་ལུ་དགོན་པའི་ཆོས་གྲྭ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཞུ་ལུ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་(1441ལོ-1527ལོ)སོགས་ལ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད་ཅིང་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་པོ་སྦྲེ་ཕྱི་ལོ1476ལོར་བརྡ་གསར་ཆིྃང་གི་རྒྱུད་པར་སྟོན་པའི་ཚེ་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཡིའི་གྲོགས་པོ་ཤེས་རབ་ཀུན་ལེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཡིའི་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡང་རྒྱས་པར་ཞུས་ཤིང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཡིའི་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡང་རྒྱས་པ་(265-270)བཅས་སོ། །

དབལ་ཁང་ཡོ་རྟ་བ།

རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་བྱི་སྦྲེ་ཕྱི་ལོ1456ལོར་གཙང་གི་བཞད་ཤར་ཕྱོགས་དཔལ་ཁང་ཞེས་པའི་ཁྱིམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་གཞན་ལ་དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོ་དབྱངས་ཅན་སྐྱེམས་པའི་སྐྱེ་དང་། དཔལ་ཁང་ལོ་ཙྪ་བ་དང་། དཔལ་ཁང་ཆོས་མངའ། གཟུ་འཕིན་ལས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་གྲུ་འབོད། རྗེ་འདི་ཉིད་ནི་སྐྱོགས་སྡོན་གཟུ་ལུ་པ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཡིའི་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡང་རྒྱས་པ་ཞུས་ཤིང་། ཕྱིས་གྲུ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་མཚན་གྱི་སྐྱེན་པ་རིང་དུ་གྲགས་པ་དང་། རབ་བྱུང་

---

① གཞན་ཡོངས་རོགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་། གངས་ལྗོངས་སྐད་གཞེས་སྦྱབ་དུ་མའི་འགྱུར་བྱད་གསལ་དགའ་སྐྱེད།/ ནང་ཁུལ་དེབ། ལོ་ཙྪ་བ་གང་དེའི་སྐབས་དོན་དུ་གསལ།

དགུ་བའི་ས་ཁྱི་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ1538ལོར་བརྙའི་རྒྱ་བྱག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་མཁས་པའི་ངག་གི་སྒྲོན་མའམ་དག་ཡིག་ངག་སྒྲོན་ཟེར་བ་དེ་བརྩམས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱི་རབས་པས་བོད་ཀྱི་བརྡ་དག་གི་གཞུང་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བཙི། འདས་ལོ་ཙོགས་གསལ་བོར་མ་དེས།

རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ།

རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་མཆོག་ནི་ཡུལ་དབུས་གཙང་གི་མཚམས་རྫོ་མོ་ཐང་ཡུལ་ཅོ་ཐེ་བ་དགའ་ཞིས་ཀྱི་སྐས་སུ་ཤར་ལོ1575ལོར་ཆོས་འཕེར་སྐྱིདས་སུ་སྐྱེ་བཤེམས། མེས་པོས་བད་མ་སྤྱི་གཅོད་རྫོ་ཞེས་མཚན་གསོལ། མཚན་གཞན་ལ་རྗེ་ནང་ཏྲ་ར་ན་ཐ་ཡབ་ཟེར། དགུང་ལོ་བཞིའི་སྐེད་རྗེ་ནང་མཁན་པོ་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོས་རྗེ་ནང་ཐུ་མ་གུན་དགའ་གོལ་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱར་དོས་འཛིན་མཛད་དེ་རྗེ་ནང་ཁྱེ་བཙུན་སྐས་པའི་སངས་རྒྱས། བཤད་གྲུབ་ཐ་སྙད་ལྟ་མཚོས་རྗེ་ནང་ཐུ་མ་གུན་དགའ་གོལ་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱར་དོས་འཛིན་མཛད་དེ་མཁས་པའི་ཡང་རྩེར་སོན་ཞིང་། མདོ་སྔགས་རྒྱང་གི་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་སྐྱངས་པས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྟེས་ཏེ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུད་པར་རྗོ་དགོན་ཆོས་ལུང་དུ་ཡོན་ཏན་མཁས་དབང་གྱིས་ལས་སློབ་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་གངས་ཚད་བའི་དབུས་གུ་ཙོན་ཏེ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་ཟླ་ལྟར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས། རྒྱུ་གར་གྱི་བཤེས་གཉེན་བ་རྗ་ལ་ནལ་ཐ་ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་ཟླ་ལྟར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་ཟླ་ལྟར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་ཏོ། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་ཕེབས་ཏེ

ཁྲིད་ཆེན་མོ་བཙུགས་ཏེ་ཆོས་ཁྲིད་རྒྱས་པར་གནང་ནས་རིས་མེད་ཀྱི་བུ་སློབ་མང་པོ་ལ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་ཤིང་ཡོས་ཕྱི་ལོ1615ལོར་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་སྐྱིན་བདག་མཛད་ཅིང་རྩོད་དོན་བཞིའི་ཉེ་འདབས་ལུ་རྟག་བརྟན་དམ་ཆོས་གླིང་སྒོམ་ཚན་དུ་ཐུག་ཏུ་ཕེབས་ཤིང་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཐུགས་ཁྲལ་ཞུས་ཏེ་ཁྲིད་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཐོབ། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཁོང་གིས་ཁྲིད་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཁོང་གིས་ཐུགས་ཁྲལ་ཞུས་ཏེ་ཁྲིད་ཡིག་ཆ་ཞིག

༣། དགའ་ལྡན་ཕྱིད་དབང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྟོགས་བྱང་།

འདན་ལོ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་ཟླ།

ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བྱུག་པའི་དུས་མཆུག་ཅམ་དུ་སྐུ་འབྲེངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་སྐྱེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། སྒྲ་མདོ་ཥ་ཝེ་ཡོད་དུ། བརྒྱུད་པ་དཔྱངས་ཅན་གྱི་མདོ།(1-9) བརྒྱུད་པ་དཔྱངས་ཅན་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་བ་རབ་ཏུ་བྱ་བ་གསལ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཆོམས་སྤྲོས་དཔོན་ཨ་ཆུ་ཀྲིས་མཛད་པ།(10-125) འདི་ནི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་བསྒྲུབ་པ། ཚེའི་རིག་བྱེད་མཐའ་དག་གི་ཤིང་པོ་བསྟན་པ། འདི་ནི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་བསྒྲུབ་པ། ཚངས་པ་རིག་བྱེད་ཆུ་མཚོའི་ཡན་ལག་འཛིན་པ་གཡོ་བ་ཅན་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཕན་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་ལག་ལེན་ཐོར་བུ་གཉིས་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་བསྒྲུབ་པ། མིག་འབྱེད་མཛོད་བ་དོན་ལྡན། འདི་ནི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་བསྒྲུབ་པ། འཕགས་ཡུལ་བ་ཏའི་སྒྲུབ་པ་དག་བ་ལ་ཡབ་གཤེགས། གསོལ་དཔོན་གྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་སློག་བསླབས་པ་ཐོག་ཏུ་དོན་གཉིས་སོགས་བཞུགས་སོ། །

སྒོམ་གྲིང་ལོ་ཆེན་ཉམས་ཐྱེ།

ཡབ་སྐྱོས་སྟོན་ཆེན་པོ་གསང་བདག་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་དང་ཡུམ་ཤེལ་དཀར་རྡོ་རྗེ་མཚོའི་སྐུལ་པ་ལྷ་འཕྲོན་དབྱངས་ཅན་སྒྲོན་མའི་གླས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྟ་སྤྲེ་ཕྱི་ལོ1654ལོར་གཡོར་པོ་གླ་ནང་གི་སྡེགས་དགོན་དང་རྒྱས་ཆོས་གྲིང་དུ་སྐུ་འབྲེངས། དེས་པའི་སྐབས་མཚན་ལ་ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་ཅེས་བྱ། ཡབ་ལོ་དགུ་བ་ལ་ཡབ་གཤེགས། གསོལ་དཔོན་གྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་སློག་བསླབས་པ་ཐོག་ཏུ་དོན་གཉིས་སོགས་བཞུགས་སོ། །

པོ་ཇོ་རྒྱན་སྒྲིན་གྱོལ་གྱིང་དུ་འདུལ་བའི་གླ་སྒང་ཚུགས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཚེ་གང་པོར་གཞན་ཕན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཆད་མེད་པར་བསྒྲུབ་པས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འགྲོ་བའི་མཆོད་ས�ྲིད་ཀྱི་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ཉིན་ཞེས་ཀུན་དུས་ཀྱི་དགུང་གྲངས་ཤིས་དང་། ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་སྐུ་བཀའ་ཁྲིད་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་ཉིན་ཞེས་ཀུན་དུས་ཀྱི་དགུང་གྲངས་ཤིས་དང་། ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་སྐུ་མཆོག། མི་དབང་བསོད་ནམས་སྒྲོས་གྱུལ་བ་རྒྱ་མཚོ། མི་དབང་བསོད་ནམས་སྒྲོས་ཀྱུལ་བ་རྒྱ་མཚོ། ཞེས་ཀུན་དུས་ཀྱི་དགུང་གྲངས་ཤིས་དང་། ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱ

གྱི་དུས་ཆ་མང་པོ་བསྡུ་ཟུབ་མཛད་དེ་སྐུ་ཚེ་གང་པོར་ལེགས་སྒྲིག་དང་བསྟན་འགྱུར་ཆེན་མོ་ལ་འགྲུ་དག་པ་དང་ཆད་ལྡོག་མེད་པ་ཞུ་དག་གང་ལེགས་མཛད་པའི་ཚེར་ལ་འཆད་ཉན་ཉམས་ལེན་དང་ལྡོ་རིས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བར་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་བཀའ་ལུང་གི་དགོངས་དོན་ཆམ་པར་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་གངས་ཅན་པའི་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ཐུ་བཀའ་ཤུལ་ཏུ་འབྲི་ཁུང་ཀུན་དགའ་བཟང་གིས་ཞུས་ཏེ་ཁྱབ་བདག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ཡུལ་ཧའི་ཡུལ་ཁུལ་ཏུ་ཡིག་ཆ་ཁག་ཏུ་བྲིས་ཤིང་ཕྱི་ལོ1774ལོར་སྐུ་གཤེགས། གསུང་རྩོམ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་རྒྱས་འདབ་བར་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་བཀའ་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྲགས་ཤིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱེ་ཚན་སོགས་སྐྱེ་དག་གི་ཁྱེ་ཚན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཏུ་བཀའ་ལུང་གི་དགོངས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།[①]

མདོ་མཁར་ཚེ་ཤིང་དབང་རྒྱལ།

ཁོང་ཉིད་ཡབ་ངག་དབང་ཚངས་པ་དང་ཡུམ་མདང་རྒྱང་གཉིས་ཀྱི་བུར་བྱང་སྐག་ལྷུང་དུ་འཁྲུངས། འཁྲུངས་ལོའི་ཟླད་ཁོང་གི་རང་ཆས་མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད་དུ་མེ་སྤྲང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཅམ་ལས་རབ་བྱང་སོགས་མི་གསལ་ཡང་། འདི་པ་ས་གནས་སྤྱིད་གཞུང་གི་བཀའ་བློན་གནད་ཅིག་ཏུ་གྲགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ལྔ་དབང་ཕྱུག་བཅུ་པ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དགོངས་པ་རྗོགས་པའི་ལོ་ཟླ་ཚེས་ཀྱི་ཐུན་ཐོག་ཏུ་ཞི་བ་ཐུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་ཕྱི་ལོ1697ལོར་ཡིན་པར་ར་འཕྲོད་ཅེས་དཀའ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།[②] དགུང་ལོ་བྱུག་པ་ནས་བཅུ་བཞིའི་བར་ཡི་གེ་འབྲི་སློག་དང་རྩིས་སོགས་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བཞི་བཅུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དགུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དྲུག་བཅུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དྲུག་བཅུ་རྩ་གཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དྲུག་བཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དྲུག་བཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དྲུག་བཅུ་རྩ་བཞི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དྲུག་བཅུ་རྩ་ལྔ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དྲུག་བཅུ་རྩ་དྲུག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དྲུག་བཅུ་རྩ་བདུན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དྲུག་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དྲུག་བཅུ་རྩ་དགུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བདུན་བཅུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བདུན་བཅུ་རྩ་གཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བདུན་བཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བདུན་བཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བདུན་བཅུ་རྩ་བཞི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བདུན་བཅུ་རྩ་ལྔ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བདུན་བཅུ་རྩ་དྲུག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བདུན་བཅུ་རྩ་བདུན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བདུན་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བདུན་བཅུ་རྩ་དགུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་གཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་བཞི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་ལྔ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་དྲུག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་བདུན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་དགུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དགུ་བཅུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་བཞི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་ལྔ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་བདུན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱ་རྩ་གསུམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱ་རྩ་བཞི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱ་རྩ་ལྔ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱ་རྩ་དྲུག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱ་རྩ་བདུན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་བརྒྱ་རྩ་དགུ

བཀག་སྡ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་མེ་བྱ་ཕྱི་ལོ1717ལོར་གཞིས་ཀ་རྩེའི་རྫོང་དཔོན་གྱི་ལས་འགན་བཟུང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་ཡུགས་རྩེ་གྲུ་རྫོང་གི་རྫོང་དཔོན་གྱི་ལས་འགན་ལོ་གཉིས་བཟུང་བའི་སྐབས་གཞོན་ནུ་ཨ་མེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་བཙམས། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ལ་ཆུ་སྦྲག་ཕྱི་ལོ1722ལོར་གཞུང་ཞབས་ཀྱི་དྲུང་འོག་ཐག་རིང་ཐོང་དཀར་རྫོང་གི་རྫོང་དཔོན་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐོག་ཙོ་ལྷ་ཐའི་རི་ཐོང་མའི་བཀའ་བཞིན་ཁྱབ་ཆུལ་དུ་བསྒོད་པའི་ཚབ་ཏུ་ཆིས་དཔོན་གྱི་ལས་འགན་བསྒྲུབས། རྗེས་སུ་བཀའ་སྩོན་ཙོ་ལྷ་བའི་ལས་རོགས་སུ་ཤང་ཐུལ་ཚོ་ཆ་ཞིག་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁྱབ་ཆུལ་དུ་ཕེབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་ཆེན་བསྐོར། རྒྱུ་དཀར་ནག་དང་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཡང་ཁྱབ་ཆུལ་ཐོག་ཏུ་ཐུགས་ཀྱི་ཟབ་ཁྱད་ཀྱི་ཐོག་ནས

བསྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུགས་ལུ་ཆུད། ཁྱད་པར་སྒྲ་དང་སྦྱན་དག ཚིས་དཀར་ནག ཁོར་རིག བྱིས་འབུར་གྱི་ཆ་ཚོད། ཡི་གེ་དཀར་ནག་གི་ཡིག་གཟུགས་ཚད་ལྡན་འབྱི་བ་སོགས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་ཡང་ཆེར་སོན། སྔར་སྒྲུབ་ལ་འགྱུར་བཅོས་དང་། ཐུར་དང་སྦྱན་དག་མདོན་བརྗོད་ཚོགས་སྟོན་མེད་རྣམས་གསར་བསྒྲུར་མངོད། ཕྱི་ལོ1727ལོར་དཔལ་སྐུངས་དགོན་པ་གསར་འདེབས་དང་བཅས་པ་དུ་ཞེབས་པའི་ལམ་བར་དཀར་མཛོས་སུ་བད་མཁྱེན་ཀྱི་སྐྱེན་གཞི་བཞེས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས།[1] གསུང་རྩོམ་པོ་ཏི་བཅུ་བཞིར་བྱས་ནས་ཆོས་འཕྲུང་བཀའ་འབུམ་ཞེས་དཔལ་སྐུངས་དགོན་དུ་པར་བསྐྲུན་པོ་ཆེ་བྱོ་བཟང་བསྟན་དགོས་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་ཀུན་ལ་ཕན་བདེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡང་ཆེར་ཤེས་ཤིང་། ཐུབ་པ་དང་། དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ། མདོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད་བཅས་གསར་དུ་བསྒྲུར་པའམ་བཅུད་ཀྱི་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པ་སོགས་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལུ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེ་/བ། པོད་དུ། སྡེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པ་འཕགས་པ་སྒྲ་མ་ཆེན་མོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གཟུངས།(287-290) སྒྲས་བྱིན་པའི་གཟངས་སྒྲའི་སྙིང་པོ།(290-291) རྒྱུད་/ཚ། པོད་དུ། རྗེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མའི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ(266-268)བཅས་བཞུགས་སོ། །

ཡུང་སྒྲུ་རོལ་བའི་རྗོ་རྗེ།

ཁོང་ཉིད་པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་བྱ་སྐེ་ཕྱི་ལོ1717ལོར་ཡབ་གུ་རུ་བསྟན་འཛིན་དང་ཡུམ་བྱ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ལང་རྗེ་སྐེ་བཞིའི་ཚར་གཅོག་པ་ནུབ་པའྱེའི་སྐེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཕྲོག་ས་ཐག་དཀར་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ1720ལོར་ཡུང་སྒྲུ་སྒྲ་གོང་མ་ངག་དབང་ཆོས་སྐྱེན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཡང་སྐྱབ་བསྟན་པའི་འགྲུབ་གནས་ཆོས་སྐྱེ་ཚེན་དཔལ་ཡུང་བྱམས་པ་གྲྭིང་གི་གྲྭ་ཐད་དུ་གདན་ཐྲུས་པ་དང་། གྲྭ་མ་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་གྲྭོ་བཟང་བསྟན་

---

① གོ་ཤུལ་གཏམས་པ་འབྱུང་གནས་དང་རྒྱལ་བ་བྲོ་བཟང་མཁས་གྲུབ། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད། གན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1992ལོ། ཤོག་དོན1752ས་བཞུགས།

② དེང་གི་མཚོ་སྐོན་ཞིང་ཆེན་ཆོར་གོང་རྫོང་ཆོང་ཡན་ཙོ་ཤང་ཡུང་སྐུ་ལུང་གོང་ཚོ་ཡིན།

པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདུན་ནས་དབུའི་སྐྲ་ཕུད་བཞེས་ཤིང་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐྱངས་བ་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ཤིང་འཕྲུག་ཕྱི་ལོ1724ལོར་པེ་ཅིན་དུ་གདན་ཞུས་གནང་སྟེ་པེ་ཅིན་ཟོང་གང་ཟི་ཞེས་པའི་དགོན་ཆུང་ཁང་ཟབ་ཏུ་ཕེབས་ཤིང་ཉིན་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཐུགས་ཀར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ་ཐོག་མེད་ནས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ངན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་ཁོ་ནར་སྣང་བ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་ཇི་ཙམ་དུ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཡིད་བྱེད་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཤིན་ཏུ

མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ།

རྗེ་འདི་ཉིད་མདོ་སྡེད་རེབ་གོང་ཞོ་ངོད་དཔྱི་བྱ་བའི་ཐོན་ཚོར་ཡབ་ཡུ་ལག་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུམ་བཙུན་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའི་ཆུ་ཡོས་ཏེ་ཕྱི་ལོ1903ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ནས་ཤུགས་རིག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་རྗོར་གཏམ་བསྡུལ་སྐུའི་ཡང་གྲྭ་ངོས་ལེན་མཛད། གཡའ་མ་བཀྲ་ཤིས་འཁྲིལ་དགོན་པར་རྒྱས་གཏབ་ཅིང་ཏུ་ཚད་མ་དང་ཕར་ཕྱིན་བཅས་ལ་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཡོ་ཤིང་གླང་ལོ་ཟླ་བ་རབ་ཏུ་དོན་ལྡན་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་དགུའི་སྟེང་མལ་ཆེན་སྐུ་སྡེང་དུག་ཅ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་ཚུལ་ཡང་ཁ་ལས་རབ་ཏུ་ལེན། ཡང་དོན་ཤིན་བྱ་སྟེ་ཕྱི་ལོ1945ལོའི་ལོ་སྟོད་དུ་སྐུབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཀ་ཤོད་པ་གཉིས་ནས་གདན་ཞུས་སྐུ་གོང་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ལོ་གཅིག་ཅམ་སྐོང་གསུངས་ཤིང་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་ཁྲལ་ཡང་ཕུལ་ཏེ་ཕྱི་ལོ1934ལོར་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས། ཁྱོ་ར་ཆ་ཤི་སོགས་ནས་ལེགས་སྩལ་གྱི་སྐད་ལ་སྦྱངས་པ་མཐིལ་ཕྱིན་མཛད། ཤིང་གཡར་ཕེབས་ནས་ཕྱག་ཆེན་མོ་ཞིག་ཏུ་ལོ་གཅིག་ཅམ་བསྒོམ་ཏེ་སྐྱོལ་ཁའི་སྐོར་གཉེར་མཛད། ཇུ་ར་སུའི་མཁས་པ་རབ་རིས་ཤིས་ཞེས་པས་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྐད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་རོགས་མཛད། ས་སྐ་ཕྱི་ལོ1938ལོར་བཙུན་ཏ་ར་ཧུ་ལ་དང་རི་མོ་མཁས་པ་གན་ཌེལ་གྱི་ཆ་ཚགས་མཉམ་དུ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་དཔེ་ཚ་ཆེན་ནམས་མཐོང་ཞིང་བཙུན་ཏ་ར་ཧུ་ལ་དང་རི་མོ་མཁས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ལོ་གཅིག་ཅམ་བཞུགས་ཤིང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་དུ་གདན་ཞུས་ཡོང་བའི་ཚེ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གསུམ་ཙ

རྣམས་ཀྱི་རེ་འདོད་གང་ཐུབ་བསྐངས། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཕྱི་སྟེ་ཕྱི་ལོ1946ལོའི་རྒྱ་བཞི་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་བཀའ་ཤག་གིས་ལྷ་སའི་ཁྲིམས་ཁང་སྐད་རྩེ་ཤག་ལ་བཀའ་ཐབ་པ་ལྷོར་བཅོན་དུ་བཅུག་པ་མ་ཟད། བཞུགས་ཤག་ལ་སྐོ་རྒྱ་བྱས་ཐོག་ཕྱག་ཚེམས་སོགས་ཡིག་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་བསྡུས་ནས་ཞིབ་ནས་མོ་བྱས། མཐར་ས་སྐྱང་སྟེ་ཕྱི་ལོ1949ལོའི་དགུན་དུས་ཙམ་ལ་འབྲས་ལྗོངས་ཁང་ཆེན་ནས་ཁག་བཏུམ་ཁང་ཆུང་ནས་ཁག་ཐེག་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོར་གྱར་དང་འགའ་ཞིག་རྩ་ལས་ཆུང་ཤས་ཀྱི་ཐུབ་ཆེན་ནས་ཁག་ཐེག་བཅས་སུ་ཐོན་ཏེ་ཕྱི་ལོ1951ལོའི་བོད་རྒྱ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་བཅུ་བཞིའི་དགོང་རྩེ་ལྷ་སའི་ཆུ་ཚོད་བཞི་པ་ཙམ་ལ་དགའ་ཟུ་ཤར་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གཤེགས་ཁར་གསུང་རྟེན་ཕུག་རྒྱས་པ། ལེགས་ལྡན་ནག་པོའི་སྐུ། ལས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དམ་ཚིག་སྤྲོལ་མའི་སྐོར་བཅས་སོགས་འདུག་ཅིང་། སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོ་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་སོགས་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཡོང་བ་དང་། ལྷག་སོན་བྱུང་བའི་གསུང་རྟེན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་རྟགས་ཤིག

སྐབས་གཉིས་པ། གཙུག་རིགས་ལོ་རྒྱུས་བཤད།

དང་པོ། རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ།

དུས་རབས་རིམ་བྱུང་ནང་བསྟུར་པའི་ཚོད་ཡིག་གི་འགྱུར་ཆོས་རྣམས་ནི་གཅོ་བོ་གོང་བསྟན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཐོ་ངོ་རྒྱས་ཀྱི་བློ་དང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། འགྱུར་ཆོས་མང་དག་ཅིག་ནི་ཚིག་གི་ཡིག་ཆའི་ཁོངས་ནས་ཁོང་ཚག་གིས་བོད་པའི་ཤེས་རིག་གོང་དུ་སྤེལ་བར་ནུས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་གསལ་བོར་ཤེས་ཐུབ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་སྐྱ་མའི་ཡིག་ཚང་ཕལ་ཆེ་བར་ཁོང་ཚག་གི་མཚན་གྱངས་ཚད་མ་འདྲ་བའི་སྐོར་ནས་གྲེང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཤུལ་བཞག་གི་འགྱུར་ཆོས་སྐུ་ཚོགས་ཀྱི་མཐུག་བྱང་དུ་མཐོང་བའི་ལོ་པཉ་ཆ་མས་ཀྱི་མཚན་གྱངས་དང་བསྟུན་ནས་མཉོན་བྱེད་ཐོག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཤུལ་བཞག་གི་འགྱུར་ཆོས་སྐུ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིག་ཆ་ཁག་ཅིག་ཡང་ཐེངས་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་དུ་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་ལ། དེ་ཡང་ཚིག་ཡིག་ཆ་ཁག་ཅིག་ནི་ཐེངས་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་དུ་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་ཡིན།

གཉིས། སྐོར་གྱི་ཡིག་ཚང་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིའི་ལོ་པཉ་གྱི་མཚན་གྲངས་བསྟན་པ།

སྐོར་གྱི་ཡིག་ཚང་ལས་ཕྱི་ནས་ཐེབས་པའི་ལོ་པཉ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་བགྲངས་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ཅམ་དོ་སྐྲོད་པ་ལ། ཉང་ཆོས་འགྱུང་དུ་ཕྱི་ནས་ཐེབས་པའི་ལོ་པཉ་ཉེར་ལྔ་དང་།[1] བྱ་སྐོན་ཆོས་འགྱུང་དུ་ཕྱི་ནས་ཐེབས་པའི་ལོ་པཉ་ཉེར་དགུ་དང་།[2] ཀློང་ཆེན་ཆོས་འགྱུང་ལྟར་ན་ཕྱི་ནས་ཐེབས་པའི་པཉྩི་ཀ་ཉེར་

---

① ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འགྱུང་ཞེ་ཀོག་སྐིང་པོ་སྦང་ཚྭའི་བསྡུད། བོད་སྐོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་བར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཞེངས་གཉིས་པ། ཤོག་དོས362ནས363བར་གསལ།

② བྱ་སྐོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། བྱ་སྐོན་ཆོས་འགྱུང་། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1980ལོ། ཤོག་དོས206ནས208བར་གསལ།

གཉིས་དང་།[1] ཡང་སྲུམ་པ་ཆོས་འབྱུང་ལྟར་ན་ཕྱིའི་ལོ་ངྲི་བ་གོ་ལྷའི་མཚན་བགྲངས་ཤིང་།[2] ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་ཏུ་ཕྱིའི་ལོ་ངྲི་བ་གྲུ་བུག་གི་མཚན་བགྲངས་ཡོད་པ་བཞིན།[3] བོད་ཀྱི་ད་ཡོད་ཆོས་འབྱུང་དང་ལོ་རྒྱུས་ཁག་མེ་ཆེ་རྩ་ཕྱི་ནས་ཐེབས་པའི་ལོ་པཉ་གྱི་མཚན་གྲངས་མང་ཉུང་ཚོད་མ་འདྲ་བའི་སྐོར་ནས་བགྲངས་ཡོད་ཅིང་། ཡིག་ཚང་དེ་དག་ལ་སྡོན་པའི་ཐུབ་མཆོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཁུངས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་ཕྱི་ནང་གི་ཚན་རིག་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་ཟབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྨིན་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་པས་ཐུབ་མཆོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚན་རིག་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་ཟབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྨིན་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་གིས་ཐུབ་མཆོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚན་རིག་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་ཟབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཐུབ་མཆོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚན་རིག་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་ཟབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་གི

གྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ལག་སོན་མ་བྱང་བས། དེབ་འདིར་དཔྱང་སྐེའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཞིགས་ནས་བྱོན་པའི་ཡུལ་གྱིས་སྐེ་ཚན་ཕྱེས་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་པཏྲ་ཆ་མས་གྱིས་ཕྱིའི་ལོ་པཏྲ་གྱི་བརྒྱ་ཆའི་བདུན་ཅུ་ཡན་རྗེན་པས་དེ་ཐོག་མར་བཞག དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ལོ་པཏྲ་གྱི་མང་ཉུང་ལྟར་སྐེ་ཚན་གྱི་གོང་འོག་བརྒྱིགས་པ་ཡིན་ལ། ལོ་པཏྲ་ཕལ་ཆེ་བའི་འཁྲབས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་མ་དེས་རྒྱབ་ཁོང་ཆ་མས་བྱོན་པའི་དུས་ཀྱི་སྣ་ཕྱིའི་གུང་ལེགས་པོར་བསྒྲིགས་ཐུབ་མེད། དེ་ལྟར་ཕལ་ཆེར་ཁ་ཐོག་ཏུ་ཡིག་ཚགས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར

བས། ཡུལ་དོན་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་དོན་བརྒྱད་སྟང་དོན་མ་འདྲ་བའི་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་ལྟར། འགའ་ཞིག་ལོ་བཅུ་ཙམ་ཞིག་འདུ་ལ་སྐྱུར་གྱོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བའང་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་མཚན་གྱི་བྷ་ཐབས་སུ་ཡུལ་ཁོངས་ནི་འདྲ་བར་བྱེས་པ་འགའ་རེ་འདུག་པས། དེ་དག་ལས་ཁག་ཅིག་ལོ་པྲ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུར་ཏེ་ཐུན་ཙམ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཆུད་བས་ཀང་ཡུལ་ཁོངས་ནས་ཁེ་ཕན་ཐོབ་ཐུབ་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ལོ་སྐད་ཀྱི་བརྡ་ཚུལ་བཞོད་ཡོད་པ་སྐབས་རེར་བོད་ཡིག་ཏུ་དོན་སྐྱར་མཁོ་བྱེད་པ་དང་། གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཆུད་པ་རྣམས་ནོར་ཉེན་དུ་དོགས་ནས་ཁ་ཁར་བཞོད་ཡོད། ཕྱིའི་ལོ་པྲ་རེ་རེ་བཞིན་དོ་སྣོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་སྐྱར་མཁན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བའི་མཚན་ཡང་བརྗོད་ཡོད་ལ། དེ་ནི་གཙོ་བོ་ལོ་པྲ་དེ་དག་བྱོན་པའི་དུས་སྐབས་དོས་འཛིན་པ་ལ་ཞན་ཐོགས་ཆེ་བར་དམིགས་པ་ཡིན། འགྱུར་བྱང་དུ་ལོ་པྲ་གྱི་མཚན་ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་བྷ་ཐབས་སུ་སྐྱར་ནས་ཡོད་པར་གཞི་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་པྲ་ཉིས་ཡལ་ཙམ་དོན་དགུ་དང་། བྷ་ཐབས་སུ་ཡུལ་གྱི་མིང་སྐྱར་མེད་པ་རྣམས་ལས་ཕལ་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་པྲ་ཉིས་ཡལ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟར་ཕྱི་ནས་སྐྱེས་ཏེ་ཚད་ལྡན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། སྐེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཅིག་ རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་པྲ་དང་འགྲུབ་བྱང་།

སྒོབ་དཔོན་ཀླ་ཁ་ར།

ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ལྔ་དྲུག་ལས་ཕལ་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་པྲ་ཉིས་ཡལ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟར་ཕྱི་ནས་སྐྱེས་ཏེ་ཚད་ལྡན་པར་བྱའོ། །

འདི་ཉིད་དང་བྲམ་ཟེ་ཤང་ཀ་ར། ཁ་ཆེ་ཏ་ན། བྲམ་ཟེ་ཡུ་ནཏྟ། བལ་པོ་ཤྲི་ལ་མཏྟ། ཏ་ཤང་མ་ཏྲ་དེ་བ་ཆེ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིའི་ལོ་པཏྟ་འདི་དག་ནི་དོད་ཆུལ་སྤོང་བཅོན་སྐམ་པོའི་སྤུ་དུས་ཐུ་བོད་ཡུལ་དུ་ཕྱོན་པར་བཞེད་ཅིང་།[1] དོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་གླ་བཙུགས་པ་དང་། དེ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྲོབ་དཔོན་ཀུ་ས་ལ་དང་བཟའ་བཀྲ་བཟང་ཁྲི་བཙུན་དང་ཐོན་མིས་མཛད་དེ་ཆུལ་པོའི་བཀའ་བཞིན་ཀུ་ས་རས་མདོན་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ལས། འདུལ་བའི་སྐོར་ལ་པོད་བཙུ་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་དུ་བཤད་དོ། །

བྲམ་ཟེ་ཤང་ཀ་ར།

ཆོས་འབྱུང་དང་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་བྲམ་ཟེ་འདི་བའི་སྐོན་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བར་གཞིགས་ནས་ཁོང་ཉིད་རྒྱ་གར་གྱི་ཡིན་དགོས་ཤིང་། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ནང་བཞིན་སློབ་དཔོན་ཀུ་ས་རས་མདོན་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་ཆུལ་སྤོང་བཅོན་སྐམ་པོའི་སྤུ་དུས་ཐུ་བོད་དུ་སྐྱོན་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་ཤང་ཀ་རས་འདུལ་བཟང་ཁྲི་བཙུན་ལ་ཕུལ་ཞིང་། གཙོ་དཔྱད་ཐམས་ཅད་ལུགས་སྐེ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབ་ནས་འཆད་པའི་སློབ་བུགོ་ཅ་ཤ་ཙམ་ཡོད་པས། དེ་རྗེས་བོད་ཀྱི་ཆུལ་པོས་བྱ་དགའ་ཕུལ་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་བཞུད་དོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་སྐབས་ཀ་བི་ལྟ་ཀ་ར་པ་ཁྲ།

པཎྜི་ཏ་འདི་དང་ཁ་ཆེ་ཏྲན་ཏྲ་ཀ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རིང་ཐ་མི་ཏ། ཏྲན་ཏྲི་ཀ་ཀྱ་བཅས་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བཟླ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། ཅོག་རོ་གྱུའི་རྒྱལ་མཚན། བཟླ་དཔལ་གྱི་ཡུན་པོ། བཟླ་དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱིས་བཀའ་འཕྲིགས་པའི་མཆོད་ཆ་ཞེས་པ་བམ་པོ་བདུན་ཡོད་པའི་གཞུང་གསར་པ་ཞིག་བཙུགས་ནས་སྤོང་བཅོན་ལ་ཕུལ་ཞིང་། གསོ་དཔྱད་ཐམས་ཅད་ལུགས་སྐེ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབ་ནས་འཆད་པའི་སློབ་བུགོ་ཅ་ཤ་ཙམ་ཡོད་དོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་བཙྪ་ཏ་བི་ཏྲ་ཀ་ཐ་ཁྲ།

པཎྜི་ཏ་འདི་དང་ཁ་ཆེ་ཏྲན་ཏྲ་ཀ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རིང་ཐ་མི་ཏ། ཏྲན་ཏྲི་ཀ་ཀྱ་བཅས་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བཟླ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། ཅོག་རོ་གྱུའི་རྒྱལ་མཚན། བཟླ་དཔལ་གྱི་ཡུན་པོ། བཟླ་དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱིས་བཀའ་འཕྲིགས་པའི་མཆོད་ཆ་ཞེས་པ་བམ་པོ་བདུན་ཡོད་པ་རྣམས་

---

① དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སློབ་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོས263དུ་གསལ།

བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཡི་ཤེས་སྐྱིད་པོ་དང་དཔལ་བཟེག་རབ་ཀྱི་ཏ་སོག་དང་ཕྱོན་དུ་བསྒྱུར་པ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན2དང་། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚིགས་སུ་ཆོས་ཚན2བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇི་ན་མི་ཏྲ།

བོད་སྐད་དུ་རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཟེར་ཞིང་བོད་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་བོད་དུ་སྐྱེས་དུས་ཐའི་ཡན་ཆའི་ཀའི་གྲས་ཡིན། མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཅག་རྣ་ཐུའི་རྒྱལ་ཁམས་བཚུགས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཤེས་སྡེ་སོགས་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་གཞུང་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ་སོང་བསྟན་དག་ལས་གཞན་དུ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན45བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚིགས་སུ་ཆོས་ཚན1དང་། དབུ་མ་ཀུ་ཆོས་ཚན2བཞུགས། མདོ་འགྲེལ་དུ་ཆོས་ཚན2དང་། ཝེམས་ཅམ་པར་ཆོས་ཚན22བཞུགས། འདུལ་བ་ཀུ་ཆོས་ཚན6དང་། མདོན་པ་ཀུ་ཆོས་ཚན5བཞུགས། ཚད་མའི་རྣོར་ཅ་ཆོས་ཚན1དང་། སྒྲིང་ཡིག་ཀུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས། སྡོ་ཆོགས་སུ་ཆོས་ཚན4བཅས་འགྱུར་ཆོས་མང་པོ་བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དེ་པ་ཀ་ར་ཤྲཱི།

བོད་སྐད་དུ་དབང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཟེར་ཞིང་། མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བརྒྱད་པ་ཤེས་སྡེ་དང་། རྟོམ་ཏ་གྲྭ་ལ། བསྟེ་དཔལ་བཟེག་སོགས་དང་མཉམ་དུ་བསྟན་བཅོས་བོད་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་དེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན33དང་། དཀོན་བརྩེགས་ཕུ་ཆོས་ཚན4ལྷག་བཞུགས། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚན3དང་། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚིགས་ཕུ་ཆོས་ཚན2དང་། ཝེམས་ཅམ་པར་ཆོས་ཚན15བཞུགས་ཡོད། འདུལ་བ་ཀུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས། སྡོ་ཆོགས་ཕུ་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད། དབུ་མ་ཀུ་ཆོས་ཚན5དང་། མདོ་འགྲེལ་དུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བིརྺ་ཀ་ར་སིཾ་ཧ།

འདི་ལ་བིརྺ་ཀ་ར་སིད་ཧ་ལྷར་ཏྲིས་པའང་ཡོད། མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བརྒྱད་པའི་ཤེས་སྡེ་དང་། བཟེ་དཔལ་དབྱངས་དང་བཟེ་ཡི་ཤེས་སྡེ་སོགས་དང་མཉམ་དུ་ཆུ་གཞུང་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་སྟེ། འདི་

ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚན1དང་། མདོ་སྡེ་ར་ཆོས་ཚན10ལྔག་བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན9དང་། སེམས་ཙམ་པར་ཆོས་ཚན2བཞུགས། སྐྱེས་རབས་ལུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་སོ། །

རྒྱ་གར་ཀྱི་མཁན་པོ་བི་དྱ་ཀ་ར་ཥ་ཁ།

འདི་དང་འགྱུར་བྱང་དུ་བིདྱ་ཀ་ར་ཥ་ཁ་འབོད་པ་གཉིས་ལོ་པཉ་གཅིག་ཏུ་སྐྱམ་ནས་འདིར་བསྒངས་པ་ཡིན། མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་སློང་དཔལ་གྱི་ལྷུན་པོ་དང་། བརྒྱ་རིན་ཆེན་མཆོག སྐ་བ་དཔལ་བཟོགས་སོགས་དང་མཉམ་དུ་བསྒྱུར་བཅོས་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ར་ཆོས་ཚན9ལྔག་བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས། མདོན་པ་ར་ཆོས་ཚན1དང་། འདུལ་བ་ར་ཆོས་ཚན1བཞུགས། དབུ་མ་ར་ཆོས་ཚན1དང་། སྡེ་ཡིག་ཏུ་ཆོས་ཚན2བཅས་བཞུགས་ཡོད།

སྒོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ།

ཀ་མ་ལ་སྡེ་བརྟུ་དང་ཤཱི་ལ་ནེ་དང་ཚུལ་ཁྲིམ་ཀུ་དང་ཚུལ་ལམ་རྒྱལ་བའི་དང་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཆལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བཞེད་སྤྱིལ་འཛིན་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཐུགས་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་སློང་དཔལ་གྱི་ལྷུན་པོ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཆལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བཞེད་སྤྱིལ་འཛིན་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བཀུག་པ་དང་།[1] འདི་གཉིས་བཙུད་པའི་གནས་ཚུལ་ཅུང་ཞིབ་པར་ཉན་ཆོས་འབྱུང་གི་ཤོས་དོན367ནས378བར་ཡང་གསལ། སློབ་དཔོན་འདི་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་དངོས་སློབ་ཡིན། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་སྐུ་འདས་རྗེས་རྒྱ་ནག་ནས་ཞེབས་པའི་དཔྱ་ཤད་མ་དཔྱ་ཡན་གྱིས་ཅིག་ཅར་འཛུག་པའི་ཆོས་ཞིག་ཐུབ་པའི་ཚེ་ཁོང་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཁོང་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་།

---

① ཉང་ཉེ་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྱང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་པར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཟེངས་གཉིས་པ། ཤོག་དོན371ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བོད་དུ་བྱོན།

ཆས་པར་མི་རྟོག་པ་སྟོམ་དགོས་པའི་སྒོལ་གསར་པ་དར་སྤེལ་བཏང་བར་བརྟེན། སྔར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་སྐབས་བཙུགས་པའི་ཆོས་སྒོལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁག་གསར་པ་ཞིག་ཆགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་པ་ནང་ལྷལ་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁག་གཉིས་བྱུང། ཏུ་ཧོར་གི་ཕྱོགས་ཁག་ཆས་སྐབས་ཀྱི་ཐུན་ཚེ་ཞི་བ་འཚོའི་ཕྱོགས་ཁག་ཆས་དམར་གསོད་གཅོད་ཀྱང་ཆོས་བྱས་ཤིང་། ཤར་ཧོར་གི་ཕྱོགས་ཁག་ཆས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་ཕྱོགས་ཁག་ཆས་དམར་གསོད་ཅིང་ཆོས་བྱས་པ་སོགས་ཏ་བཞེད་དང་ཉང་ཆོས་འཕྱུང་སོགས་བོད་ཡིག་གི་ཆོས་འཕྱུང་ལོ་རྒྱས་ཏུ་ཡོད། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་བཞིན་ཞི་བ་འཚོའི་ཕྱོགས་ཁག་ཆས་ལ་ཕན་ཚུན་དྲག་འཐབ་མ་དགོས་པར་ཕྱོགས་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་འཕྱུང་ལོ་རྒྱས་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། ཞི་བ་འཚོའི་ཕྱོགས་ཁག་ཆས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤར་ཧོར་གི་ཕྱོགས་ཁག་ཆས་ལ་ཕན་ཚུན་དྲག་འཐབ་མ་དགོས་པར་ཕྱོགས་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་འཕྱུང་ལོ་རྒྱས་ཏུ་ཡོད། ཤར་ཧོར་གི་ཕྱོགས་ཁག་ཆས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞི་བ་འཚོའི་ཕྱོགས་ཁག་ཆས་ལ་ཕན་ཚུན་དྲག་འཐབ་མ་དགོས་པར་ཕྱོགས་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་འཕྱུང་ལོ་རྒྱས་ཏུ་ཡོད། ཞི་བ་འཚོའི་ཕྱོགས་ཁག་ཆས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤར་ཧོར་ག

ན། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྩ་རིན་ཆེན་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་དཔང་རྐོང་ཕུག་སྐོང་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱ་ནག་མ་ལ་སོགས་མང་དུ་བསྒྱུར་རོ་ཞེས་ཁང་ཆོས་འགྱུང་དུ་གསལ་ལ།[1] སློབ་དཔོན་སྒུ་གཤེགས་ཀྱེན་ནི་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གསལ་བ་ལྟར་ན་ཤུ་ཤད་མ་ཤུ་ཡན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚོད་ཐབ་ཅེས་བྱུང་བ་དེས་ན་ཐ་མལ་ཤེས་བྱུང་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོན་ན་ཆོས་ཚོན2དང་། སེམས་ཅམ་པར་ཆོས་ཚན8བཞུགས་ཡོད། མདོན་པ་རྩ་ཆོས་ཚན2དང་། དབུ་མ་རྩ་ཆོས་ཚན9བཞུགས་ཡོད། མདོ་འགྲེལ་དུ་ཆོས་ཚན2དང་། ཚད་མའི་རྣོན་ན་ཆོས་ཚན3བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨུ་རྒྱན་ཨི།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བཟླེ་ཡི་ཤེས་སྡེ་དང་དཔལ་བརྩེགས་སོགས་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་གཞུང་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན45དང་། དཀོན་བརྩེགས་སུ་ཆོས་ཚན7སྟེ་བཞུགས། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚན1དང་། བསྡུན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོན་ན་ཆོས་ཚན2དང་། སེམས་ཙམ་པར་ཆོས་ཚན8བཞུགས་ཡོད། མདོན་པ་རྩ་ཆོས་ཚན2དང་། དབུ་མ་རྩ་ཆོས་ཚན9བཞུགས་ཡོད། མདོ་འགྲེལ་དུ་ཆོས་ཚན2དང་། ཚད་མའི་རྣོན་ན་ཆོས་ཚན3བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཎི་མ་ལ་མི་ཏྲ།

བོད་སྐད་དུ་ཉི་མེད་བཤེས་གཉེན་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲུངས་ཡུལ་ནི། རྒྱ་གར་ཤུབ་ཕྱོགས་སྤྱང་པོའི་སྐང་གི་ཡོང་ཁྱེར་ན་ཁྱིམ་བདག་བདེ་ཆེན་འཚོང་ལོའི་སྲས་སུ་བལྟམས། སློབ་དཔོན་ཤཱི་ནཱ་ལ་སོགས་པར་བསྟེན་ཏེ་རིག་པའི་གནས་བཅུ་ཐུགས་ཞིང་། རྗོགས་པའི་ཆེན་པོའི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་སྐོར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས། བོད་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བོད་དུ་བྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་ལྷ་བའི་གསེར་གདུང་དགོན་ཆུ་རྡེ་བྱ་མའི་ཡང་སྒིད་མངའ་བདག་ཚངས་པ་ལྷའི་མེ་ཏོག་དང་། སྲས་སུ་ནེ་བཙན་པོ་ཡབ

① ཁང་ཁྱི་མ་ངོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་ཐུང་ཚིའི་བཅུད། བོད་སྡེངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོའི་བར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཤོག་ངོས365རྟ་གསལ།

② དུང་དཀར་བློ་བཟང་ཕྲིན་ལས། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 2002ལོ། ཤོག་ངོས10བར་གསལ།

སྐབས། ཁང་ཏིང་བཟང་། བཻ་རོ། སྐ་ཅོག་སོགས་མཐས་ཡས་པ་སྐྱིན་པར་མཛད། འཇའ་ལུས་རྗེ་ཀརྨེའི་སྐུ་གླུབ་པས་རྒྱ་དེ་བོ་རྩེ་ལྷར་བོྱན་ཞིང་བསྐལ་པ་མ་སྟོངས་བར་བཞུགས་ཤིང་། མི་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་སྐྱལ་པ་རེས་འགྲོ་དོན་དུ་བོད་ལ་འབྱོན་པར་གྱུས་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རིག་འཛིན་པི་མ་ལ་མི་ཏ་ཞེས་གསུངས།[1] བསྟན་རྩིས་ཀུན་བཏུས་གུ་ཏྲི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་ནས་རལ་པ་ཅན་གྱི་བར་རྒྱ་རྒྱོས་པ་དོན་པི་མ་ལ་མི་ཏ་སྟ་གྱིས་བྱང་བ་ལས། སྟ་མས་སྐྱབས་འགྲོ་ཡན་ལག་བདུན་པ། སྟ་མས་སྐྱབས་འགྲོ་ཡན་ལག་བདུན་ཏུ་མཁས་པ་ཅན་གྱི་བར་རྒྱ་རྒྱོས་པ་དོན་པི་མ་ལ་མི་ཏ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་སྡེ་སོགས་དང་། བོད་ཀྱི་ལང་མི་བཏུན་དང་། རྩོལ་ཀྱི་སྣང་བ། བན་དེ་ནམ་མཁའ། ཐོག་མེའི་ཐོག་ཏུ། ཤེས་ཀྱིང་ཐུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་

དང་(ཤར་ཆུང་བཙུ་གཉིས་དང་)བཅས་པ་བསྒྲུར་ནས་དག་པར་བྱས་སོ་[1]ཞེས་གསལ། མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲུར་ཚོས་སྡེ་དགེ་བཀའ་བསྟན་དུ་བསྒྱས་པར་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྙན་བ་དང་། ནམ་མཁའ་སྐྱོང་། རིན་ཆེན་སྡེ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུར་བའི་འགྲུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། ཆིང་ཆུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཚོས་ཚན1དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། མདོ་སྡེ་དུ་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཚོས་ཚན2བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཟུ་གར་ཀྱི་མཁན་པོ་དུ་ན་ཀ་ཥི་ལ།

བོད་སྐད་དུ་སྒྱིན་པའི་ངང་ཚུལ་ཟེར། ཟུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བཞེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་དང་། དཔལ་ཚེགས་སོགས་དང་མཉམ་དུ་བསྟན་བཅོས་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལ་འགྲུར་ཚུད་མང་ཞིང་། འགྲུར་ཆོས་སུ་ཁོང་ཉིད་གཅིག་པུས་མཛད་ཅིང་བསྒྱུར་པའི་འགྲུར་ཆོས་ཡང་མང་དུ་མཐོང་བས་ཁོང་ཉིད་གཞུང་ལ་མཁས་ཤིང་བོད་ཡིག་ལའང་བྱང་ཆ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་བྱའོ། ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། དཀོན་བརྩེགས་སུ་ཆོས་ཚན14དང་། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཚོས་ཚན60ལྷག་བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཀ ། པོད་དུ། དགེས་པ་རྡོ་རྗེ་ལས་བྱང་བའི་ཀུ་ལུའི་སྐུ་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔོན་ཀུ་ཏ་ལི་པས་མཛད་པ།(225-237) སྒྲིང་པོའི་དོན་བསྡུས་པ་བསྟན་པ་མཛད་བྱང་ཆེད་པ།(237-237) རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཞེས་པ་སྒོམ་དཔོན་ཀུ་ཏ་ལི་པས་མཛད་པ།(237-238) རྒྱུད་ཥ་ཁ ། པོད་དུ་རལ་གཅིག་མའི་སྐུལ་ཐབས་དང་།(95-96) སྒོལ་མ་ཁྲོས་པའི་བ་ཡིམ་གྱི་གདོང་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཟུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་དྷ་ན་ཤྲི་ཡས་མཛད་ཅིང་བསྒྱུར་པ།(96-96) སྒྲོལ་མ་རལ་གཅིག་མའི་བློ་འཕེལ་ཞེས་བྱ་སྒོམ་དཔོན་རྟག་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(96-97) རལ་གཅིག་མ་དཀར་མོའི་སྐུལ་ཐབས་སྒོམ་དཔོན་རོལ་པའི་སྤས་པས་མཛད་པ།(97-99) རྒྱུད་ཥ་མི ། པོད་དུ་ལག་པའི་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ།(106-107) རྒྱུད་ཥ་ཅི ། པོད་དུ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་སྐུལ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔོན་སྤྱི་བི་ཤྭ་པས་མཛད་པ་དང་།(78-80) གཤིན་རྗེ་གཤེད་

---

① ཉང་ཀྲི་མ་འོད་ཟེར། ཚོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིད་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། བོད་སྡེདས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྡུད་ཁང་། 1988ལོའི་བར་གཞི་ཐོག་མ་དང2010ལོའི་དབར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཤོས་དོན391ཀུ་གསལ། ཆད་གསབ་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་མ་དཔེ་ཇི་བཞིན་སོར་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན།

ཀྱི་ས་འབྲལ་འགོར་གྱི་ཕྱེད་བ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུ་པས་མཛད་པ།(85-88) གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(116-118) རྒྱུད་ཥ་ཐུ་ཡོད་དུ་དཔའ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོབ་དཔོན་གུ་ཧྱ་ཀ་རས་མཛད་པ་དང་།(116-131) རྒྱུད་ཥ་ཀུ་ཞེས་བོད་དུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་པརྞི་ཀ་མ་ཏིས་མཛད་པ།(84-84) འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་བསྟོད་པ་ཡིད་འཕྲོག་སྐོག་འཇོམས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོབ་དཔོན་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པ་དང་།(89-91) རྒྱུད་ཥ་ཏུ་ཞེས་བོད་དུ་གཏུམ་པོ་དཀར་པོ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་།(119-120) འཕགས་པ་མི་གཡོ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་དུ་ལ་ཤྲི་ལས་མཛད་ཅིང་བསྒྱུར་པ།(120-120) རྒྱུད་ཥ་ཚུ་ཞེས་བོད་དུ་འཆོལ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོབ་དཔོན་སྐེག་པའི་རྩོ་རྗེས་མཛད་པ་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་དུ་ན་ཤྲི་ལས་བསྒྱུར་པ་(76-77)བཅས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན16བཞུགས་ཡོད། དབུ་མ་རྩ་ཆོས་ཚན2དང་། མདོ་འགྲེལ་དུ་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད། ཞེམས་ཅམ་པར་ཆོས་ཚན6དང་། མངོན་པ་རྩ་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཚད་མའི་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཁོང་གིས་མཛད་ཅིང་བསྒྱུར་པ།(249-249) སྐྱོན་ཆོགས་ཤྲ་ཀེ་ཏུ་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏུ་བསྔགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ་དུ་ན་ཤྲི་ལས་བསྒྱུར་པ་(319-319)བཅས་སོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མུ་ཏི་ཤྲཱི།

མཁས་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བཟླ་ཡི་ཤེས་སྟེ་སོགས་དང་མཉམ་དུ་བསྟན་བཅོས་བོད་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་དེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། དཀོན་བརྩེགས་ལུ་ཆོས་ཚན5སྡེགས་དང་། མདོ་སྡེ་ཟུ་ཆོས་ཚན3སྡེ་བཞུགས། བསྟན་འགྱུར་ལས། འདུལ་བ་ཟུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་དེ་བ།

བོད་ཤད་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་ཟེར་ཞིང་མཁས་པོ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བཟླ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་མཆོག ཅོག་རོ་སྒྲའི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་བསྟན་བཅོས་བོད་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་པ་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན9སྡེགས་བཞུགས། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན4དང་། འདུལ་བ་ཀུ་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད། དབུ་མ་ཀུ་ཆོས་ཚན1དང་། ཞེམས་ཅམ་པར་ཆོས་ཚན1བཞུགས། སྒྲིང་ཡིག་ཀུ་

ཆོས་ཚན4དང་། སྣ་ཚོགས་ལུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱ་ནི་ཝི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བ་བཀྲེ་ཡི་ཤེས་སྡེ་དང་ལྡན་བ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཨ་ཙ་ར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བ་བཀྲེ་ཡི་ཤེས་སྡེ་དང་ལྡན་བ་བཅས་བའི་ཆོས་ཚན5བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བུ་སྟོན་གྱི།

བོད་སྐད་དུ་སངས་རྒྱས་གསང་བ། སྒོམ་དོན་སངས་རྒྱས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་རྣོད་ཀྱི་སྒོམ་ལ་ཡིན་ཞིང་། བྱ་རྒྱུད་དང་། སྒོམ་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་སྒོམ་དོན་ཞིག་ཡིན། རྗེས་ལུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གངས་ཀྱི་སྐུ་རིང་བན་ཀ་ལུ་ལེ་ཀོ་རྣ་དང་གཉགས་རྡོ་ན་ཀུ་མ་ར་གཉིས་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་དེ་འཚོལ་དུ་བཏང་བའི་ལམ་དུ་སྒོམ་དོན་འདི་དང་མཇལ་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་ཞུས་པ་དང་། སྒོམ་དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་རྒྱ་གར་ཆོས་ཉན་ཁ་ར་ནུ་ཐགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་ཞུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་ཆོས་ཚན6གི་འགྲུབ་བྱང་དུ་མཆོད་ལ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཞེས་བཀོད།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྩི་དེན་ཆེན་མཆོག་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྣྷ་ན་གཱུ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཅོག་རོ་གྲུའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། བརྒྱ་ཕེ་ཤེས་སྐེ། དཔལ་བརྩེགས། ཅོག་རོ་གྲུའི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན9སྐྱ་བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1དང་། དབུ་མ་ཀུ་ཆོས་ཚན9བཞུགས། མདོ་འགྲེལ་དུ་ཆོས་ཚན1དང་། སྒྲིང་ཡིག་ཏུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས། ཚད་མའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན3བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བཛྲ་ཀ་པི་ལྱཱ་སི་ཏ།

པཎ་ཏི་ཏ་ཤཱི་ལ་བྷ་དྲ་ཨཱ་ཙཱརྱ་ཨ་ཡི་ཤེས་སྡེ་དང་དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་སོགས་དང་ལྡན་ཏེ་བསམ་ཡས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། དབུ་མ་ཏུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་གཙུག་ཏོར།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་རྒྱུད་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྩ་རིན་ཆེན་མཆོག་དང་ལྡན་ཏེ་བསམ་ཡའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་སྐྱི་མཁན་པོ་ཀུ་ལེ་རྦྱ་ཏུས།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ཆུད་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་དཔལ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་བཟོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྣམ་ཐར་ཁྱབ་ཏུ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་བརྒྱ་དཔལ་འབྱོར་དང་ལྡན་ཏུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་འདུལ་བའི་སྐོར་ནས་པོད་ཅུ་བཞི་ཙམ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཡོད།

ཀུན་ཤེས།

བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་རྩིས་ཀ་ཤྲཱི་ལ་དང་མཉམ་དུ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚན1བསྒྱུར་ཡོད།

བཙུ་ཕྱོ་ཀ་ར།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ཆུད་སྐོར་ན་ལོ་རྩྭ་བ་ཀནུབས་ནས་མཁའི་སྐྱིང་པོ་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡུ་ནརྟ་གཱན།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་དང་ལོ་རྩྭ་བ་དཔལ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ཆུད་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བཙུན་ཕྲུ་གཱ་ར།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྐྱིང་པོ་དང་། དཔལ་བརྩེགས་སོགས་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀ་ཆོས་ཚན3ལྡག་བཞུགས། བསྟན་འགྱུར་ལས། མདོ་འཕེལ་ཏུ་ཆོས་ཚན1དང་། སེམས་ཅམ་པར་ཆོས་ཚན4བཞུགས། ཚད་མའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་ཡུལ་ཏུ།

འདི་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་བརྒྱ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན1ཙམ་བཞུགས།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཧཱ་ཡ་གྲི་ལ།

མཁན་པོ་འདི་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་བརྒྱ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན1ལྷག་བཞུགས།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཉྫུ་ཤྲཱི་གཙུག་ཏོར།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཡུལ་རྩྭའུ་ཀ་སོགས་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན11ལྷག་དང་། འདུལ་བ་ཀུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་འི་ཏ་ཡ་ཤྲཱི་ལ།

མཁན་པོ་འདི་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་བརྒྱ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན1ལྷག་བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཉྫུ་ཤྲཱི་གཙུག་ཏོར།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཡུལ་རྩྭའུ་ཀ་སོགས་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན2ལྷག་བཞུགས། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཆོས་ཚན1དང་། མདོ་འགྲེལ་ཏུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཪྷ་ན་ཝརྨ་དང་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། མདོ་སྡེ་ཀུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་རྒྱལ་ཀ་ཤཱི་ལ་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆོས་ཀ་ར།

མཁན་པོ་ཁོང་གི་འགྱུར་ཆ་མས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་བཟང་སྐྱོང་དང་། ལོ་རྩྭ་བ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་བོ། དཔལ་བརྩེགས་སོགས་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྲུབ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན3ལྷག་བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། མདོན་པ་ཀུ་ཆོས་ཚན1དང་། འདུལ་བ་ཀུ་ཆོས་

ཚན3བཞུགས། སྒྲིང་ཡིག་ཏུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དབང་གྱི་ཕེང་གེ་མཚོན་པོ།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་དག་སྨོང་བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་ལྷན་དུ་བཀའ་འགྱུར་ལས། ཆྱིང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བསྒྱུར་བ་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བིདྱ་ཀ་ར་སིཾ་ཧ་ཐཱ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཤཱ་ཀ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཤཱཀ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཤཱཀ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཤཱཀ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཤཱཀ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཤཱཀ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཤཱཀ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་མཉྫུ་ར།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་དང་མཉམ་དུ་ཆུ་གཞུང་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། དཀོན་བརྩེགས་སུ་ཆོས་ཚན30སྡེ་ག་དང་། མདོ་སྡེ་ཉ་ཆོས་ཚན65སྡེ་བཞུགས། བསྟན་འགྱུར་ལས། དབུ་མ་ཉ་ཆོས་ཚན2དང་། འདུལ་བ་ཉ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། གསོ་བ་རིག་པའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2དང་། ཤེར་ཕྱིན་ཏུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་ད་ན་ཤཱི་ལ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་དང་མཉམ་དུ་ཆུ་གཞུང་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། འདུལ་བ་ཉ་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་གར་གྱི་བཱི་ཀ་ཡཱ་ཨ་ཀ་ར་དེ་ཝ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བ་ཤཱཀྱ་ཞེས་སོགས་དང་མཉམ་དུ་ཆུ་གཞུང་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། དབུ་མ་ཉ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆཱན་ཏྲ་ཀཱི་ར་ཏྣ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བ་ཤཱཀྱ་ཞེད་སོགས་དང་མཉམ་དུ་ཆུ་གཞུང་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། དབུ་མ་ཉ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་གར་གྱི་བཱི་ཀ་ཀཱཙ་ཡ་ཀི།

པཎྜི་ཏ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོ་བ་ཡུན་ཀྲོན་རིན་སོགས་དང་མཉམ་དུ་ཆུ་གཞུང་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་

སྐྱེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྐྱོན་འགྱུར་ལས། དབུ་མ་རྩ་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་དབྱངས།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་གཞུང་བོད་ཀྱ་བསྒྱུར་པ་

སྐྱེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྐྱོན་འགྱུར་ལས། དབུ་མ་རྩ་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་བཙུན་པ་ཤཱཀྱ་མུ་ནིའི་ཞབས།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་ཤྲཱུ་ངེད་སོགས་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་གཞུང་བོད་ཀྱ་བསྒྱུར་པ་

སྐྱེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྐྱོན་འགྱུར་ལས། དབུ་མ་རྩ་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡུ་ན་ཏན་ཇྙ་ཡཱི་ཥྩ།

མཁན་པོ་འདི་བས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་དགེ་སློང་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། ལོ་ངྷ་བ་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན། དགེ་སློང་ཤེས་རབ་ལེགས་པ་སོགས་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱན་བཅོས་བོད་ཀྱ་བསྒྱུར་པ་ཡིན། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་རྩ་ཚོས་ཚན4ཤྱག་བཞུགས། བསྐྱོན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོན་ན་ཚོས་ཚན1དང་། སྒྲིང་ཡིག་ཏུ་ཚོས་ཚན2བཞུགས། སྡེ་ཚོགས་ཀྱི་རྣོན་ན་ཚོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་གློག་ཏུ་ཞི་ཏ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་རྟོག་ཡིད་ལ་དང་མཉམ་དུ་བཀའ་འགྱུར་ལས། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཚོས་ཚན1བསྒྱུར་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་བཙུན་པ་གོ་མི་འཆི་མེད།

བཙུན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་དུ་རྒྱ་གཞུང་བོད་ཀྱ་བསྒྱུར་པ་ཡིན། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྐྱོན་འགྱུར་ལས། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཚོས་ཚན2དང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོན་ན་ཚོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་བཞི་ཀ་འཇམ་བའི་དབྱངས།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཕྱེ་དགའ་བའི་དཔལ་དང་མཉམ་དུ་བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བསྡུར་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཕྱེ་དགའ་བའི་དཔལ་དང་མཉམ་དུ་བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བསྡུར་ཡོད།

བཞི་ཀ་ཀུན་དུ་བཏ་མ་འཕྲོད་གཏས།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་གྲངས་ཀྱི་ཚེ་བཏང་དཔལ་གྱི་ཞེད་གེ་དང་ལྡན་དུ་བསྡུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་བཞི་ཀ་མཐུ་ཀ་ལ་ཀྱ།

བཞི་ཀ་འདི་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ལུས་བསྡུར་བའི་འགྱུར་ཡང་མཐོང་བས་ཁོང་ནི་བོད་ཡིག་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ ཉ �། ཡོད་དུ། ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་རྣམ་པའི་འགྲེལ་བ་སྦྱིང་པོ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ།(196-201) རྒྱུད་ ཚི ། ཡོད་དུ་རིམ་པ་ལྷའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔལ་གྱི་ལེད་བྱ་བ་སྒོམ་དཔལ་གྱི་ལེ་ཙྪ་བ་ཀུན་དུ་བསྡུར་བའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱམ་ར་རཱ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། མདོ་འགྲེལ་དུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་བཞི་ཀ་བ་རེ་ཙུ་བ།

བཞི་ཀ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་རྗེ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་རྒྱུད་

སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་པཎ་ཏི་ཀ་ནཏ་ཤ་ཀི།

པཎ་ཏི་ཀ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྩ་བན་ཆོས་འབར་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་པཎ་ཏི་ཀ་མི་དབང་བཟང་ཡི།

པཎ་ཏི་ཀ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ལེགས་པའི་ཐྲོ་གོས་དང་། གཞོན་ནུ་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2དང་། སྒྲོས་རབས་ལུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀམ་པ་ལ།

འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ་བཀའ་འགྱུར་ལས། དཀོན་བརྩེགས་ལུ་ཆོས་ཚན1ཤུག་བཞུགས། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལ།

བོད་སྐད་དུ་པདྨའི་ངང་ཚུལ་ཞེས་བྱ། འདི་ཉིད་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཏ་ཤད་དང་རྩོད་པ་བྱེད་མཁན་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལ་ཞེས་པ་དེ་དང་བྱོན་པའི་དུས་ལ་སྐྱ་ཕྱིའི་ཁྱད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་པོ་པཉ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྲགས་ཏེ། མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཤིན་དུ་ཆུ་གཞུང་བོད་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་དེ། འདི་ཉིད་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། དཀོན་བརྩེགས་ལུ་ཆོས་ཚན1ཤུག་བཞུགས། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་པཎ་ཏི་ཀ་སུ་ན་ཡ་ཤྲཱི་མི་ཏྲ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དང་མ་གཏགས་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན3དང་། དབུ་མ་ཏ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྣྷ་ན་ཀ་ར།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་དང་པོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་མར་བ་ཆོས་ཀྱི་ཀློ་ཕྱོས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏེ་ཕུ་བ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་དང་པོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་རྩ་བན་ཆོས་འབར་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཕྱེ་བ་ན་རཏྣ།

པཎྜི་ཏ་འདི་ཉིད་དང་པོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་གཞོན་ནུ་དཔལ་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཆོས་ཚན10ལྷག་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ནག་པོའི་རིན་ཆེན།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་དང་པོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་གཞོན་ནུ་དཔལ་དང་། ལོ་ངྷ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཆོས་ཚན14དང་། སྡེ་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན2བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱཙཱརྻ་ཧཱ་ཛ་ར།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་དང་པོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་འཕགས་མེ་ཤྲཱུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་ཙཱརྻ་མ་ཏྲི་ཏ་རཀྵི་ཏ།

འདི་དང་འགྱུར་བྱང་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུ་མཱ་ར་ཛ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུ་མ་ར་ཀ་ལ་ཤ་ཟུ་བྱིས་པ་རྣམས་ཡི་གེ་ཕབ་སྟངས་ལ་ཁྱད་པར་རྒྱང་ཙམ་ཤོར་བ་ལས་ལོ་པཏྲ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པས་གཞོགས་གཅིག་ཏུ་བཏང་ཤིང་། ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་ཤྲཱུ་ཡེ་ཤེས་དང་ལོ་ངྷ་བ་བསོད་

ནམས་བཟང་པོ་སོགས་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་གཞུང་པོད་དུ་བསྒྲུབ་ཡོད་དེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུང་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན1དང་། ཁོང་ཉིད་གཅིག་པུས་བསྒྲུབ་པའང་རྒྱུད་ཥ་ཀ་པོད་དུ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ།(194-196) རྒྱུད་ཀུ་པོད་དུ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོན་བསྡོམ་པའི་དོན་བསྟུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཛོད་བྱང་མེད་པ་དེ་དང་།(225-227) རྒྱུད་ཀུ་པོད་དུ་འཕགས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྐོན་པོ་ཅན་གྱི་ཐོན་མཚད་རྡོ་རྗེས་མཚད་པ།(246-247) རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུ་སྣ་ར་ཀ་ལ་ཤས་བསྒྱུར་པ་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན5དང་། དབུ་མ་ཀུ་ཆོས་ཚན2དང་། ཚད་མའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན3བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤུ་བྷ་ཡ་ཝི་མི་ཏྲ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་པོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྩོང་ཟེམ་ཆོས་བཟང་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཕྱུང་བ།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བ་དེ་རྣམ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རྡོ་རྗེ།

འདི་ཉིད་གཅིག་པུས་བསྒྱུར་པའི་འགྲུབ་ཡང་མཐོང་བས་ཁོང་བོད་ཡིག་ལ་བྱང་ཆ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀུ་པོད་དུ་དོ་ཧ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་སྒོམ་དོན་ཏེ་ལོ་པས་མཛད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ནམ་མཁའ་སྙིང་མཛད་རྡོ་རྗེས་བསྒྱུར་པ་དང་བཅས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱི་ལེ་ཥ་ཀ་ཙ་ན་བཟླ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་གཅིག་པུས་བསྒྱུར་པའི་འགྲུབ་ཡང་མཐོང་བས་ཁོང་བོད་ཡིག་ལ་བྱང་ཆ་ལྡན་

པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། ཁོང་ཉིད་གཅིག་པུས་བསྒྲུབ་པ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུ་དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་སློབ་དཔོན་གཉིས་མེད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ།(180-207) རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་ཤེ་དུ་ཀ་ཁའི་དོ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(55-57) ཀ་ཁའི་དོ་ཏའི་བཤད་པ་བྱིས་པ་བཅས་དཔལ་སར་ཏན་མཛད་པ།(57-65) དོ་ཏ་མཛོད་ཅེས་བྱ་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྩེ་བས་མཛད་པ་དང་།(134-136) ཚེགས་སུ་བཅད་པ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ནག་པོ་པས་མཛད་པ།(135-137) དཔལ་བིར་པའི་ཚེགས་ཅང་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བའི་ཀུན་གསལ་མཛད་པ་(138-139)སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་ཙཱ་རྱ་བའི་རོ་ཏ་ན་བཛྲས་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དཔེ་རིའ་ཆོས་གྲགས་སོགས་དང་ལྡན་བསྒྲུབ་པ་བཅས་པར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བསྟོམས་པའི་ཆོས་ཚན9བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨེ་དེ་བ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་གཅིག་པུས་བསྒྲུབ་པའི་འགྱུར་ཡང་མཐོང་བས་བོད་ཡིག་ལ་བྱང་ཆ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཞི་ཤེ་དུ། བདུད་རྩི་གྲུབ་པའི་ཚ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་བི་རྺ་པས་མཛད་པ།(142-145) རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨེ་དེ་བས་བསྒྲུབ་པ་སྐྱེ་ཚེས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་ནན་ཏ་གརྦ་ཨ་ཙཱ་ར་ཡ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་པུས་བསྒྲུབ་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བཟོ་ལྡེ་ཀུ།

འདི་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྩ་བའི་ཀུན་གསལ་ཡིས་ལྡན་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན7བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་ཙཱ་ར་ཧ་ཀ་ར།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བྱང་ཆུབ་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་འགྱུར་

ལས། སེམས་ཅམ་པར་ཆོས་ཚོན1བསྒྱུར་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་བི་དྷ་ཀ་ར་ཕྲཱ།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བཏུང་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོན་ན་ཆོས་ཚོན1བསྒྱུར་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་བཛྲི་ཏ་སཱ་ན་ཀ་ར།

བཅོ་ཏ་འདི་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། སྒྲིང་ཡིག་ཏུ་ཆོས་ཚོན2བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པདྨི་ཀ།

བོད་སྐད་དུ་ཞི་བ་སྐྱིང་པོ་ཟེར། མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་འགོས་ཡུལ་བཙན་དང་རིན་ཆེན་མཆོག་སོགས་དང་ཡུལ་དུ་བསྒྲུབ་པའི་འགྲེལ་བཤད་དང་ཐབས་ཀྱི་ཟབ་མོ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཚོན5ཡུག་བཞུགས་ཡོད། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོན་ན་ཆོས་ཚོན6དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚོན1བཞུགས། སྡེ་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚོན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཐ་ཡ་ཡིན།

མཁན་པོ་འདི་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། མདོན་པ་རྣ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཐ་ཡ་ཡིན་རུ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱི་ལེནྡྲ།

མཁན་པོ་ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཆུང་ཪ་ཝ་ཡིད་དུ་སྐོན་མ་བཞིའི་ནུའི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོབ་དཔོན་ནག་པོ་བས་མངོད་པ། ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་ཆ་རས་བསྒྲུབ་པ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྷ་ལཀྵ་ཀ་མ་ཤཱི་ལ།

ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་བཀའ་འགྱུར་མདོ་སྡེ་ཟུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཐུ་ཀྲི་རྣ་ཇ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་བཤེས་ཀ་ཆོན་དེ།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ་བསྟན་འགྱུར་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་པཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཏ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་། བ་རི་ལོ་ཙྪ་བ་སོགས་ཀྱི་

འགྱུར་ལ། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ག་ཆོས་ཚན3དང་། ཚད་མའི་སྐོར་ག་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཀཱ་ར།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་འགོས་ལྷས་བཅས་པའི་ལྟ་བ་འགྲུར་ལ། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ག་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱམ་པུ་ཀ།

བོད་སྐད་དུ་པཎྜི་ཏ་ཆོས་སྐྱོང་ཟེར་ཞིང་། ལྷ་བླ་མ་ཡི་ཤེས་བོད་ཀྱི་བཀའ་ལྷར་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མགོ་ཙམ་ལ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་རྒྱམ་པུ་ཀ་ལྟར་ཤེས་ལྡན་དྲང་སྲོང་ཞིག་ཡིན། འདུལ་བའི་བཤད་པ་དང་ལཀཱ་ལེ་རྒྱ་ཆེར་སྦེལ་ནས་སྟོང་ཐུབ་དུ་འདུལ་བའི་རྒྱུད་སྦེལ། འདི་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བ་མང་པོ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་པས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོང་གིས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞུས་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱི་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཐུབ་པ

མངོད་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་བི་རུ་པས་མཛད་པ།(2-3) ལྟ་སྟོམ་སྒོམ་པ་འབྲས་བུའི་དོ་ཏའི་སྒྲུ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ས་ར་ཧ་པས་མཛད་པ།(3-4) འཇིག་པ་གཅོད་པའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཀུ་ལྷི་པས་མཛད་པ།(22-22) གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ན་ལེས་མཛད་པ།(23-23) རྒྱང་གནས་ནད་ཀྱི་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཨ་རྗེ་གིས་མཛད་པ།(30-31) ལུས་ཀྱི་རྫ་ཐིག་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ནི་ཀེ་ནས་མཛད་པ།(32-32) འབྱུང་བ་བཞིའི་སྒྲིད་པའི་ཆགས་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཙ་ར་པ་ཏིས་མཛད་པ།(32-32) རང་རིག་ལྟ་ཁའི་ཉམས་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཙཪྻ་གས་མཛད་པ།(32-33) ཐྱི་ནང་གི་བདུད་རྩིའི་བཅུད་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ཐུ་རིས་མན་ངག་ཏུ་མཛད་པ།(38-39) སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས་མཛད་པ།(40-40) བདེ་སྐྱག་གཉིས་བླལ་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས་མཛད་པ།(40-41) འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ།(41-46) སློབ་དཔོན་གཱ་པ་ལས་མཛད་པ་བཅས་ཆོས་ཚན་བའི་བཅུ་ལྔག་བཞུགས་སོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཀཱི་གྲྭ་ཚུལ།

འདི་ཉིད་དང་པོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཤྲཱག་བྷོ་ཏི་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་འགྱུར་གྱི་མདོ་སྡེ་ཟུང་ཆོས་ཚན1ཅམ་བསྒྱུར་ཡོད། ཤྲཱ་གུ་པ་ཞེས་པའང་འདི་ཉིད་ཅེ་ཡིན་སྐྱམ་བྱུང་ལ། བསྟན་འགྱུར་རྒྱུད་རྣམ་པོད་/ཇ\པར། དཔལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ཞེས་པ།(325-330) རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱ་གུ་པས་མཛད་ཅིང་བསྒྱུར་ཞེས་པར་གཞིགས་ན་ཁོང་ཉིད་པོད་ཡིག་ལའང་ཤེན་ཏུ་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པའི་ལོ་པཎ་ཞིག་ཡིན་ལས་ཆེ།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆོས་པོ་ནི།

འདི་ཉིད་དང་པོད་ཀྱི་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ངོ་བ་ཆེ་བཅོན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་འགྱུར་ལས། ཁྱིད་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བསྒྱུར་པ་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏྲན་ཏ་རཀྵི་ཏ།

འདི་ཉིད་དང་པོད་ཀྱི་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ངོ་བ་ཆེ་བཅོན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་འགྱུར་ལས། ཁྱིད་

རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བསྒྲུར་པ་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་སྣ་བ་ཁྱི་ཀྱིརྒྱི།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེ་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། དཔལ་ཉེ་ཟུ་ཀ་སྡེ་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་གསང་བ་ཟད་མེའི་མཆོག རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་སྣ་ཀྱིརྒྱས་བསྒྲུར་པའོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཉྫ་ཤྲཱི་ཟླ་བ།

འདི་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤྲཱུ་འོད་ཟེར་གྱིས་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྡོད་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྱིརྒྱ་བཉེ་ཏ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྡོད་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན6དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2བཞུགས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བྷཱ་ཧ་ལ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྡོད་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན1དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན4བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཤྲཱི་ཤཱནྟི།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དཔེ་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྡོད་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན1དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན4བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་སུ་ཀླུ་ཏི་དཔྱིད།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་

ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚན2བཞུགས། ཚད་མའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏིའུ་ཏེ་ཀ།

ཤོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཁུ་སྟོན་དངོས་གྲུབ་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྲིཥྞ་ཀཱ།

ཤོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་གཞོན་ནུ་ཆུང་ཤིས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཻ་ཏྲི་པ།

ཤོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཡུན་རིང་དེ་ཤེས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་ནནྡ་ཀཱི་ར་ཏི་ཏ།

ཤོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན5བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཤཱི་ལེནྡྲ།

ཤོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱནྟ་ཨཱ་རཀྵི་ཏ།

ཤོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཨཱཙཱརྱ་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་དུ་

བསྒྲུར་བའི་ཚོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་མ་ནག་པོ་བ།

ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་འགོས་ལྷས་བཅས་དང་། ལོ་ངོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་གསུང་ཐུགས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དཔལ་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་ན་ཚོས་ཚན10དང་། དབུ་མ་ཀུ་ཚོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད། སྒོམ་དཔོན་འདིའི་འགྱུར་དུ་ཁོང་ཉིད་གཅིག་ལུས་བསྒྲུར་པའང་མཐོང་བས་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་སྟ།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨུརྒྱན་ཀྱིཾ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་སྣ་ནམ་རྩེ་རྩེ་བ་མ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨུརྒྱན་ཀྱིཾ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་འབྲུམ་ཐོག་གསུམ་པ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་དར་མ་གྲགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུར་བའི་ཚོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤ་ཀྱ་སྦྱིན་མ་ཀི།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། དབུ་མའི་རྣལ་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་པ་ཚབ་ཉེ་མ་གྲགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་བརྡི་ཀ་སྐུ་མ་དེ།

འདི་དང་རྒྱུ་གར་གྱི་བརྡི་ཀ་སྐུ་མ་དེ་ཀླིའི་ཏ་ཐིས་པ་གཉིས་བོྱན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་སྐབས་དང་། ཚོས་བསྟུར་པའི་ཡོོགས་སུ་གྱུར་པ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཟུས་ན་ལོ་པ་ཅ་གཅིག་ཡིན་དགོས་པས་འདིར་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དར་མ་གྲགས་དང་། ཞ་མ་ཞེང་རྒྱལ་སོགས་དང་མཉམ་དུ་གཞུང་བོད་ལ་བསྟུན་པ་དང་། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་དུ་བསྟུར་པའི་ཚོས་ཚན་1འཁྲུགས་ཡོད། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅོས་མཛད་པ།(108-112) རྒྱུད་ཥ་པི།ལོད་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དོན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་གནང་བ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།(99-109)སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་སུ་མ་དེ་ཀླིའི་ཏ་ཐིས་གཅིག་པུས་བསྒྲུབ་པ་བཅས་རྒྱུད་སྡེ་ན་ཚོས་ཚན་9འཁྲུགས་ཡོད། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཚོས་ཚན་1དང་། དབུ་མ་དུ་ཚོས་ཚན་3བཅས་འཁྲུགས་ཡོད། ཁོང་གི་འགྱུར་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བའི་རོགས་རམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགྱུར་ཚོས་ཡང་ཕལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅོས་མཛད་པ།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ཝི་ཌྱ་ཀ་ར།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་འཕྲོག་མི་རོ་སྒས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚོས་ཚན་1འཁྲུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ནཱ་ཡ་ཝཛྲ་ན།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་འཕྲོག་མི་རོ་སྒས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚོས་ཚན་1འཁྲུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ཙ་ལ་ཧཱ་ར་གུཔྟ་ནཱ་ཐ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་དང་། ཚག་ཚོས་རྗེ་དཔལ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་པི།ལོད་དུ་ཚོགས་ཀྱི་

རབྡེ་ཀ་གཅིག་ཕུས་བསྡུར་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་གཞན་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པ་སོགས་ཆོས་ཚན12བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མ་ཀོ་ཏ་ཡི་ཟླ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ་གྱི་མཐའ་ཅན་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་ཀྲི་ཟླ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། དབུ་མའི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡུ་ཤེ་ཀ་ཀ་ཅ་ཥ

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་ཤུ་ཡ་སྤྱི་མི་ཏྲ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲུབ་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བའི་གྲོགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་འགྲུབ་ཆོས་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ལྷན་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་འགྲུབ་ཆོས་ཡང་ཡོད་པ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། སྡེ་ཚོགས་ / རོ།།ཡོད་དུ་ཅ་ཙྪ་ཚོ་མིའི་གཏམ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་མཛད་བྱང་མེད་པ་དང་།(154-155) བི་ཁྲ་ཏ་དེ་བས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གྱུབ་པ་ཐོབ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་པརྞི་ཏ་བི་ཁྲ་ཏ་དེ་བས་མཛད་པ།(155-155) ཤིང་བཟོ་བས་གྱུབ་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་བྱང་མེད་པ་དང་།(155-155) བུད་མེད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་བྱང་མེད་པ།(155-156) ས་ཁ་དེ་བས་གྱུབ་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་བྱང་མེད་པ་(156-156)བཅས་པརྞི་ཏ་བི་ཤུ་ཡ་སྤྲིས་བསྡུར་པ་ལ་སྡེ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན6བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པི་ནཱ་ཡ་ཙནྡྲ།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཆུ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སོགས་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་འགྲུལ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཆོས་ཚན5དང་། སྡེ་ཚོགས་ལུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཀླུ་ཀྲི་མི།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཆུ་བ་ཞུ་རྒྱུན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀླུ་རྒྱལ་མཚྰི་མི་ཏྲ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཆུ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་རཏྣ་བཛྲ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཆུ་བ་དཔལ་ཆེན་གྲགས་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་རཏྣ་ཀཱ་ར།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཆུ་བ་དཔལ་ཆེན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་བསྒྱུར་བའི་འགྲུལ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་རྒ་ཆོས་ཚན1དང་། མདོ་འགྲེལ་དུ་ཆོས་ཚན2བཞུགས། འདུལ་བ་རྒ་ཆོས་ཚན1དང་། སྒྲིང་ཡིག་ཏུ་ཆོས་ཚན6བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་ཚྭ་ག་ཤེ་ཡནྟ་ཀཾ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་པོད་ཥ་(281-289) རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་ཚྭ་ག་ཤེ་ཡནྟ་ཀཾ་དང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་གཙུག་བཙན་གྱིས་བཀའ་བཞིས་བྱ་བའི་མདོ།(281-289) རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་ཚྭ་ག་ཤེ་ཡནྟ་ཀཾ་དང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་གཙུག་བཙན་གྱིས་བཀའ་བཞིས་པ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཨཱརྱ་ཤཱ་ལི་སྟམྦ་ཀ་སཱུ་ཏྲ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣེར་ཅ་ལོ་ཙྪ་བ་ཐུབ་པའི་ལོ་རྟོགས་པ་དང་། ཞི་བའི་ཐུགས་རྗེས་སོགས་དང་ལྡན་ཏེ་བསྟུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣེར་ཅ་ལོ་ཙྪ་བ་ཐུབ་པའི་ལོ་རྟོགས་པ་དང་། ཚད་མའི་རྣེར་ཅ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ཀྵ་ཡ་མི་ཏྲ་ཤཱནྟ་ཏཱ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣེར་ཅ་ལོ་ཙྪ་བ་བཅུ་གཅིག་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་བཛྲཱི་ཏ་སཾ་ཀྲ་ནྟ་ཤྲཱི།

བཛྲཱི་ཏ་འདི་ཉིད་དང་རྣ་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་སློང་ཆོས་རབ་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་

ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཚོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོན་ན་ཚོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་ན་དེ་ཝ་ཤྲཱི་ཏྲ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞུ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་སོགས་དང་ལྡན་ཏེ་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོན་ན་ཚོས་ཚན2དང་། བཟོ་རིག་པའི་རྣོན་ན་ཚོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བ་གྷ་ར་རཀྵི་ཏ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚད་མའི་རྣོན་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞ་མ་སེང་རྒྱལ་དང་ལྡན་ཏེ་བསྒྱུར་བའི་ཚོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཨཱཙཱརྻ་ཀ་ལྤཱི་ཀ་མཱ་ཏྲ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚད་མའི་རྣོན་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྡན་ཏེ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་གཞན་ཡ་བན་པ་བཟང་པོ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚད་མའི་རྣོན་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏེ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཝི་ཡ་ཀ་རཱ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོན་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྡན་ཏེ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ད་ར་མི་ཏྲ་ཤ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོན་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རོང་ཟོམ་ཆོས་བཟང་དང་

ལྷོན་དུ་བསྡུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བློ་ག་ར།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་དང་ལྷོན་དུ་བསྡུར་བའི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཅུ་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་སུ་ཚོས་ཚན1དང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཚོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བློ་ག་ར་ཐུམས།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་དང་ལྷོན་དུ་བསྡུར་བའི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་མདོ་སྡེ་ཅུ་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་སུ་ཚོས་ཚན2དང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཚོས་ཚན13བཞུགས། དབུ་མ་ཅུ་ཚོས་ཚན4དང་། འདུལ་བ་ཅུ་ཚོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ག་ཡ་སྒེ་ར།

མཁན་པོ་འདི་བས་བོད་ཀྱི་ཚོ་ངོ་བ་འགོས་ལྷས་བཅོས་དང་། ཐུ་རྟ་སྒ་བའི་འོད་ཟེར་ཟེར་སོགས་དང་ལྷོན་དུ་བསྡུར་བའི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་མདོ་སྡེ་ཅུ་ཚོས་ཚན5བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཚོས་ཚན12བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཆོག་གི་དབང་ཕྱུག

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཅུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་རོང་ཟོམ་ཆོས་བཟང་དང་ལྷོན་དུ་བསྡུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་གཞན་བན་མཐའ་ཡས།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཅུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་རྒྱས་སྨོན་ལམ་གྲགས་དང་ལྷོན་དུ་བསྡུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་བཞི་ཅ་ཆེན་པོ་ཡ་དྲ་བརྒྱ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆིངས་ཡོན་ཅན་འབར་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྲུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀླུ་ཤ་ཀ་རུ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཁུ་སྟོན་དངོས་གྲུབ་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྲུར་བའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད། ཁོང་ཉིད་གཅིག་ཤུས་འགྱུར་ལ། རྒྱུད་སྡེ་/ཇ\ལོད་དུ། རོ་རྗེ་བདེ་ཁྱོས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་ཐ་བཅས་བསྒྲུར་བ་བཅས་བཞུགས་སོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱ་ལ་ནི།

མཁས་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤུགས་ཡི་ཤེས་སོགས་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྲུར་བའི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོན་ཅན་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཀ་རུ་ཀ་ཏ་ཀ་ཏ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་ཏེ

ལྷན་དུ་བསྡུར་བའི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཆོས་ཚན6བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ནག་པོ་རིའི་འཇིག།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤྱི་ལྡན་དབུ་དཀར་བ་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤ་ཝ་ཡ་བཛྲ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་སྒལ་རོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་བའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱི་ཝྱ་ཀྲ་ཏི།

བོད་སྐད་དུ་དཔལ་ལྡན་ཤེས་རབ་དཀོན་མཆོག་ཟེར་ཞིང་། འདི་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད། རྒྱད་སྡེ་ཤར་ཕྱོགས་དབལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བཤད་པའི་རྒྱུད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཐོག་ལེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་ཏུ་ཐུབ་བ་ལེའུ་སྟུམ་ཅུ་བ། ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་གུཌྱས་བསྒྱུར་ཅིང་། སྒྲུབ་ཐས་དཔལ་ས་སྐྱར་ཞུ་དག་བགྱིས་པ། འཕགས་བུའི་རྒྱུད་དཔལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོན་མ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཤ་རྣོ་པོད་དུ། དཔལ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་སྒོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དཀའ་འགྲེལ། སྒོབ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་གསང་བས་མཛད་པ་བཅས་སོ། །

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་ཙཱརྻ་བྷཱ།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྗེ་ན་བ་རྟ།

འདི་ལ་ཇི་ན་ལྟར་བྱིས་པའང་ཡོད། བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་འགོས་ལྷག་པ་ལྟས་བཅོས་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་པ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁས་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་པ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྱིལ་པའྱི་ཀ།

མཁན་པོ་འདི་བས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་དང་། འགོས་ལྷས་བཅོས་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀ་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད། ཁོང་ཉིད་གཅིག་སྤུས་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་/ཞི།ེ་བོད་ཀྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་ཅེ་ཙོ་དོ་ཏོ་རྗེའི་ཚིག་ཏུ་ཤེས་པ་བཅས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན9དང་། དབུ་མ་ཀ་ཆོས་ཚན3བཞུགས། སྡེ་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀླ་ཀ་ག་ག་ན།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀ་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་མང་ངོར་བྱང་ཆུབ་ཤེས་རབ་དབང་ཕྱུག་གྲགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་ནནྡ་ཀཱ་ར་ཛཿ།

ཁོང་དང་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་ཨ་ཏི་ཤས་བསྟན་པའི་དུས་སྐབས་དང་། སྡེ་ར་ཐོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་སོགས་ཐོག་ཐང་ནས་བལྟས་ཀྱང་ལོ་པཉ་གཅིག་ཏུ་དེས་པས་འཁོན་ཏེ། མཁན་པོ་འདི་བས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་ཕྱུག་ཐོག་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀ་ཆོས་ཚན5བཞུགས་

ཡོད། བསྡུན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན3དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན35བཞུགས། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚན1དང་། དབུ་མ་ཉ་ཆོས་ཚན2བཅས་བཞུགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། འདི་ཉིད་ཀྱིས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་སྨོས་དཡོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་མཛད་པ་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་འགྱུར་ལ་སྣད་ནས་ཡུལ་ཐུབ་ཀྱི་གཏམ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ཞིག་ཏུ་ཤོག་ཅེས་ཞུས་པས་ཀྱང་མཛད་ཡོད་པ།(128-130) རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་བཙན་པོ་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གིས་ཡོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། ཤྲཱི་བྷོ་ཏི་སྭ་ཧཱ་ཡི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་ཚིག་ཏུ་ཤོག་ཅེས་ཞུས་པས་ཀྱང་མཛད་ཡོད་པ།(1-324) རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྲགས་པས་བསྒྱུར་བ་དང་། གཞན་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྒྱུར་པ་ཆོས་ཚན་གཅིག་བཅས་བསྟོམས་ན་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་གཞོན་ནུ་བྱམ་པ།

ཁོང་ཉིད་གཅིག་པུས་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ།ེ་ཀ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་བཙན་པོ་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གིས་ཡོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། ཤྲཱི་བྷོ་ཏི་སྭ་ཧཱ་ཡི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་ཚིག་ཏུ་ཤོག་ཅེས་ཞུས་པས་ཀྱང་མཛད་ཡོད་པ།(1-324) རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྲགས་པས་བསྒྱུར་བ་དང་། གཞན་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྒྱུར་པ་ཆོས་ཚན་གཅིག་བཅས་བསྟོམས་ན་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤུ་ཏ་ན་ཨི་ཥྚ་ན།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་བཙན་པོ་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇ་ན་ར་དྲ་ན།

འདི་ལ་ཇ་རན་དྲ་ན་དང་། ཇ་ན་ར་ཧ་ན་ལྷར་བྱིས་པ་རྣམས་ལོ་པཏྟ་གཅིག་ཏུ་དེས་ཤིང་། ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། ཤྲཱི་བྷོ་ཏི་སྭ་ཧཱ་ཡི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་གཞུང་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1དང་། སེམས་ཙམ་པར་ཆོས་ཚན1བཞུགས། མདོན་

པ་ཟུ་ཆོས་ཚན1དང་། སྐྱེས་རབས་ལུ་ཆོས་ཚན1དང་། སྤྱིང་ཡིག་ཀུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བུདྡྷ་རྀ་ཐ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁམས་པ་ཐུ་ར་ནུ་ཐ་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ནི་ཟླ་རྀ་ཐ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁམས་པ་ཐུ་ར་ནུ་ཐ་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ལྷ་ཀ་བཟང་།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁམས་པ་ཐུ་ར་ནུ་ཐ་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དགེ་བསྙེན་ཀླུ་ཆོག་ཐུབ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁམས་པ་ཐུ་ར་ནུ་ཐ་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དབལ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་བ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁམས་པ་ཐུ་ར་ནུ་ཐ་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཤི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། མདོན་པ་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ཙཱ་ར་ཡི་ཏི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། སྐྱ་ཚོགས་ལུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་ལྡན་ཏེ་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛྙཱ་ན་སཱ་ར་ཡི་དེ་བ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཤེས་རབ་གྲྭ་མ་དང་ལྡན་ཏེ་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱ་ཝ་ཁྱུཀྱི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་གྲྭ་བན་ཆོས་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ཏེ་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཧཱ་ལི་ཀཱ་རེ།

མཁས་པོ་འདི་བས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་དགེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙུང་གྲགས་དང་ཆིངས་ཡོན་ཏན་འབར་སོགས་དང་ལྡན་ཏེ་རྒྱལ་པའི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལ་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚན1དང་། སེམས་ཙམ་པར་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་གྲྭ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་དང་ལྡན་དུ་རྒྱལ་པའི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆོས་ཚན2དང་། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་གར་གྱི་ཨཱ་ཙཱ་ཀ་པུ་ཏྲ་ཏོ་ཥ་མ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཉེ་མ་རྒྱལ་མཚན་དང་

ལྷན་དུ་བསྡུར་བའི་ཚོས་ཚན4བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་དི་ཏ་ཥྲི་ཀྲྀ་ན།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཆུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བཀྲ་ཤིས་ཀུལ་མཚན་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡ་དུ་ལ་ཀྲ་སྭ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཆུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཐོག་མེད་རབ་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ཨཱ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཆུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཐའ་ཤེ་མ་གྲགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་བའི་ཚོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ཤྲཱི་མི།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཆུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་རབ་ཏུ་མཆུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་སུ་ཛཱ་ཏ་ཤཱི་ལ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཆུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་བའི་ཚོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ཕྲྀ་ཏ་ཡ་རྟ།

པཎྜི་ཏ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་སོགས་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་ཆོས་ཚན1དང་། བསྟན་འགྱུར་ལས། སྒྲིང་ཡིག་ཏུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀརྞ་བ།

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་སློང་གཞོན་ནུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་/ཅི་ཞེ་ཡོད་ཏུ་མདོར་བསྡུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པ།(1-95) རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀརྞ་བརྟས་བསྒྱུར་པ་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན4བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་བ་ཀྲཱི་ཏ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤྲཱི་ཛ་ཡ་དེ་ཝ་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པྲཛྙཱ་ཝརྨ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་ཧ་རྦྷི་ཏ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཐེག་དང་མ་བློ་ཁོས་དང་ལྷན་

དུ་བསྒྲུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུ་སྤྱི་ར་བཏུ།

མཁན་པོ་འདི་དང་བོད་ཀྱི་ར་ཁྱིད་ལོ་ངྷ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་གཞུང་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་རྣ་ཚོས་ཚན1དང་། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་ན་ཚོས་ཚན2བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཀུ་སུ་ལེ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཀི་ཎི་ཡོད་ཐྲོལ་མ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པའི་ཀྲི་ཀྲི་ཀྲུ་ཀྲུ་ཀྲིས་མཇད་པ།(1-292) རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཀུ་སུ་ལེ་བསྒྱུར་པ་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་ན་ཚོས་ཚན2དང་། དབུ་མ་ཎ་ཚོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་བྷུ་ཙྪ་ཡ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་ཤེས་དང་ལྷན་ཅུ་བསྒྱུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཌཱ་ན་ཤཱི་ལ་དང་ཨ་ནུ་པ་ཏ་ཤཱི་ལ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྷན་ཅུ་བསྒྱུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྒུ་བཏུ།

མཁན་པོ་འདི་བས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སོགས་དང་ལྷན་ཅུ་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་ན་ཆོས་ཚན11བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མ་བྱུང་ན།

འདི་བས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན5བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མ་བྱུ་ཪ་ན།

ཁོང་དང་གོང་གི་ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མ་བྱུ་རྨེ་ན་གཉིས་ལོ་བཅ་གཅིག་ཏུ་འདུ་ཤས་ཆེ་ཡང་། སྐུར་ཐོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བར་གཞིགས་ན། ཁོང་གཉིས་དོན་པའི་དུས་ཀྱི་བར་ཁྱད་ཆུང་ཆེ་སྟབས་ལོ་བཅ་གཉིས་སུ་བཏངས། མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་གཞོན་ནུ་བསྡུར་པའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚུད་༸ཤུ་ཀོང་དུ་གཏོར་མའི་ཚེ་གཞས་ཐུབ་ཅང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅུ་བའི་ནང་བལ་པོ་ལོ་རྩྭ་བ་བློ་ཟུ་རྩེའམ་རྩ་ཀྱི་བྱ་བས་པཎ་ཏི་ཏ་ཉིད་ཀྱིས་དང་བལྟ་ཞིང་ཁ་གཉིས་ཆུ་གར་ནས་བོད་དུ་སྐྱེན་དྲངས་ཡིན། ལམ་བར་

དུ་པོ་ནོ་བ་ཕོ་བའི་སྐབ་ནད་ཀྱིས་གཤེགས། བཙན་ཏ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་སྐད་མ་ཤེས་པས་ཡུན་རིང་ཞུ་བརྒྱལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཁར་སྨྲི་ཏིས་གཙང་རུ་ནག་ཏུ་ཡུན་རིང་ལུག་རྩི་ཡང་མཛད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། མཐར་རྩེ་འདིའི་སྒོབ་མ་དཔྱལ་པོ་ནོ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མི་ཚང་དེ་ལ་གལེར་སྨྲིན་ནས་བླུས་ཏེ་མདོ་ཁམས་ལྷན་མ་ཁྱུལ་དུ་སྐྱན་དྲངས། འབྲོམ་སྟོན་པ་སོགས་སློབ་མ་ཁ་ཤས་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་རིག་པ་བསླབ་པ་དང་། ཁམས་སུ་བོད་རྩེས་བོད་སྐད་མཁས་པར་གྱུར་ནས་རྒྱ་དཔེ་མང་པོ་ཞིག་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། བཙན་ཏ་གཉིས་ཀྱིས་ཀང་གྱུར་དཀར་པོ་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆེན་མོ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གི་ལྷག་བསམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་ཀང་ཁ་ཅིག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། ཐོག་མར་ཁོང་ཚོ་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཁམས་སུ་བོད་རྩེས་བོད་སྐད་མཁས་པར་གྱུར་ནས་རྒྱ་དཔེ་མང་པོ་ཞིག་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། ཁོང་གི་ཞལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཁོང་གི་ལྷག་བསམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་ཀང་ཁ་ཅིག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དབང་ཕྱུག་མའི་སྐུང་བཞག་ནས་ཀང་ཁོང་ཚོ་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ

པར་བཤད་པ་མན་ངག་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(217-249) ལྟ་མོ་བཞེས་ཡོངས་སུ་ཞུས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོན་དོན་ཡོད་ཤེས་སྟེང་པོས་མཛད་པ།(250-267) རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྷན་པ་ཡི་ཤེས་གཞག་པས་བསྒྱུར་པ། རྒྱུད་ཀུ་ལེ་དཀའ་བ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ་པ་མཚན་གསང་སྐུགས་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་ལྟ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྒེག་པའི་རྗེ་བཙུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(27-115) རྒྱུད་ཀུ་ལེ་དཀའ་བ་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་བཤད་འགྲེལ་དང་།(67-118) རྒྱུད་ཀུ་ལེ་དཀའ་བ་འཇམ་དཔལ་ཀྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྨོན་དོན་དཔལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་མཛད་པ།(59-70) འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཤེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་སྤེག་གི་རིམ་པ།(76-83) འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ།(83-106) འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་གསང་བ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཡི་ཤེས་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ།(107-150) སྒྲུབ་ཐབས་གསང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐིག་གི་ཆོ་ག(150-151) སྒྲུབ་དབྱེ་བའི་ཆོ་ག་དང་།(151-151) འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་བཅས་སྨོན་དོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་མཛད་པ།(154-156) རྒྱུད་ཀུ་ལེ་དུ་གསང་ལྡན་གྱི་ཐོ་ཡིག་དང་།(32-35) འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཞི་ལྷ་ཏ་ཏྲན་པའི་ཡི་ཤེས་གྲགས་པས་མཛད་པ་བཅས་སོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དེ་ཕྱག་ཀ་ར་ཙཀྲ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་སྤྱོག་རྩྭ་དང་ལྡན་པ། རྒྱུད་ཀུ་ལེ་དཀའ་བ་འཇམ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་བ་རྒྱུད་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་བློ་མའི་མན་ངག་ལས་བྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པའི་སྐོར་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ཡི་ཤེས་གཞགས་པས་མཛད་པ་བཅས་སོ། །

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྦྱིན་ཀྱིའོ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དེ་ཕྱི་རྟུ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་གྲགས་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྱ་ཡ་ཙ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་སོགས་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པ་ཡི། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཀ་ལྷ་ཏ།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་བརྩེགས་འགྲུས་སོགས་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཚོས་ཚན5བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཀ་ཞི་བ་བཟང་པོ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་འགོས་ལྷས་བཙན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་སོགས་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཚོས་ཚན5དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཚོས་ཚན1བཞུགས། མདོ་འཁྲིལ་དུ་ཚོས་ཚན1དང་། ལེམས་ཅམ་པར་ཚོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ནག་པོ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཚེ་མ་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་མ་ལ་བྱ་སྟེ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དང་ལྡན་ཏེ་བསྟུར་པའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན14བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོཀླུ་ཀ་བྱ་སྟེ།

འདི་ཉིད་དང་ཡོང་པོ་ལོ་ཙྪ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལྡན་ཏེ་བསྟུར་པའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་བཀྲིས་ཏ་ཤཱ་ལ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆིངས་ཡོན་ཏན་འབར་དང་ལྡན་ཏེ་བསྟུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོརྒྱུ་མཚན་སྙིང་པོ།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ལྡན་ཏེ་བསྟུར་པའི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་རྒྱུད་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན11བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྡོ་བོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ཡ་ཏི་ཀ

འདི་ལ་དྲི་ཙཱ་ཀ་རའམ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲི་ཙཱ་ཀ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་དང་བོད་སྐད་དུ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཞེས། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སྐང་སྐ་ལར་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དང་གདུང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཟ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དཔལ་དང་ཡུམ་དཔལ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཆུ་རུ་སྐྱེ་ཕྱི་ལོ982ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་ནས་ཆུ་ཚོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱ་རིག་པ་དང་ཚད་མ་རིག་པ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་སྐོག་ཅམ་ལོན་དུས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བའི་རེ་བ་ཞུས་ཀྱང་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་བ་དང་། མཐར་དགུང་གྲངས་ཉེར་དགུར་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མ་ཧཱ་བོ་ཏྷིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་མངོད། སྤྱན་ཡང་སྐྱ་རིག་པའི་གཞུང་

ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མ་རིག་པ། གསོ་བ་རིག་པ། སྐར་རྩིས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་སྣུངས་པ་མཐའ་འཁྱོལ་བ་མང་དེ་པ་ལྟ་ཅི་ཆེན་པོའི་མཚན་ཐོགས། གསེར་གྲིང་པ་ལ་སོགས་པའི་བྲ་མ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་ཙམ་བསྟེན་ནས་རྒྱ་གར་དུ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། མངའ་རིས་གུ་གེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྲག་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་གསེར་མང་པོ་འབུལ་བ་དང་བཅས་སྣུངས་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་ཁ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཕྱི་ལོ1038ལོར་བོད་དུ་ཆིབས་ལ་བསྐྱེར། བལ་ཡུལ་དུ་ལོ་གཅིག་བཞུགས། དགུང་ལོ་དང་དགུ་པ་རབ་བྱང་དང་པོའི་ལྷགས་འབྲུག་ཕྱི་ལོ1040ལོར་བལ་ཡུལ་བརྒྱད་ནས་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གསུམ་བཞུགས། བྱང་ཆུབ་འམ་ཡི་སྒོན་མེ་སོགས་མཛད། ལོ་གསུམ་སོང་བ་རབ་བྱང་དང་པོའི་ཆུ་ཕྱི་ལོ1042ལོར་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མ་ཐུབ་པར་གནས་སྐབས་ཕྱིར་འགྱངས་གནངས་ཏེ་བཞུགས་སུས་ལ་འབྲོམ་སྒོན་པས་དབུས་གཙང་དུ་གདན་ཞུ་གནང་བ་ལྟར་ཐུབ་དབང་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཕྱི་ལོ1054ལོའི་བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་སྐྱེ་ཐང་དུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་འབྲོམ་སྒོན་པས་མཛད་པའི་བློན་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་། ལས་ཆེན་གངས་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཐོས་འབྲུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་ལེ་ཚན་〈དེ〉པ་སོགས་སུ་གསལ་ཞེས་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།[①]

རྗེ་པོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་འགྲུབ་ཅུང་མང་ཞིང་། ཁོང་གི་འགྲུབ་མང་དག་ཅིག་བོད་

① དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ། གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དང་སྐྱེས་ཁང་། 2002ལོ། ཤོག་དོན877ནས878བར་གསལ།

ཀྱི་ལོ་སྟོན་བ་དག་སྒོང་དག་བའི་ཐོུ་གོས་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་སྟོན་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། རྣ་རྩེ་རྗེ་གཏས་དང་། ལོ་སྟོན་བ་བྱའི་གྲོང་པ་ཅན། རྒྱ་བཙོན་འགྲུས་སེང་གེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་ཡོད་དེ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་རྒ་ཚོས་ཚན་10ལྷག་བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། དབུ་མའི་གཞུང་རྩོག་གེ་འབར་བ་སོགས་རྣོ་བོ་རྗེ་ཉིད་དང་ནག་ཚོ་ལོ་ཙྪ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་གནང་མཛད་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། གསུང་རྩོམ་ཁག་བག་ཉུང་ལྷག་ཙམ་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོད་ཀི་ཁི་གི་གསུམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ཞིབ་ཏུ་བསྟོད་ཚིགས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ལ། གསུང་རྩོམ་ཁག་བག་ཉུང་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛ་ཧོ་ཀ་ཕྱི།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་འ་ཞ་རྒྱ་གར་བཙེགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་ཀྱི་སྒོབ་དཔོན་འཇིགས་བྱེད་ལྷ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་གྲགས་འབྱོར་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱུ་ཎྱ་སཾ་ཙ་ཡ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་པ་ཚབ་ཏེ་མ་གྲགས་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་གཞུང་པོད་དུ་བསྒྱུར་པ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀ་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རབྦྷ་ཨི་མི་དྲ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་འབྱོག་མི་སྣུག་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱེར་པའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དབུལ།

ས་སྐྱ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱེར་པའི་འགྲུབ་ལ། བགའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་དུ་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀ་རར་ཕྱིན།

འདི་དང་པོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེར་པའི་འགྲུབ་ལ། བགའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་དུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྲུབ་ལས། བསྟོད་ཚིགས་སུ་ཆོས་ཚན1དང་། ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས། སྒྲིང་ཡིག་ཏུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཐུབ་ཏན་གྱུན་གྲུབ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བགའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་བཏུ་ཆེན་དང་ལོ་རྩྭ་བ་དཔལ་ལྡན་ཐོ་གོས་བརྒན་པ་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱེར་པའི་འགྲུབ་ལ། བགའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན1དང་། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཚུད་

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཐུབ་ཏན་གྱུན་གྲུབ།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་རྩྭ་བ་ས་སྐྱ་པགས་པ་ཀུན་མཆོག་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱེར་པའི་འགྲུབ་ལ། བགའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན1དང་། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས། སྒྲིང་ཡིག་ཏུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་པཎ་ཆེ་ཏ་ཀ་ཤྲཱི།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་རྩྭ་བ་ས་སྐྱ་པགས་པ་ཀུན་མཆོག་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱེར་པའི་འགྲུབ་ལ། བགའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན1དང་། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་(ཀ་ཏ་ཀ་)པོད་དུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་པའི་མན་ངག་གསལ་བའི་སྒོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་པཎ་ཆེ་ཏ་ཀ་སྲ་གཅ་ཏ་ཀྱི།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་ས་སྐྱ་པཉ་ཆེན་དང་ལོ་རྩྭ་བ་དཔལ་ལྡན་ཐོ་གོས་བརྒན་པ་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱེར་པའི་འགྲུབ་ལ། བགའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཆོས་ཚན1དང་། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཚུད་

ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཐུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བྱཱ་ཀ་ར་བཤད།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཐུང་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཐུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བཤེས་ཀྱི་ཡུག་ཅི།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ལོ་རྩྭ་བ་མཚུར་ཕྱོན་དབང་པོ། རྒྱ་བན་ཆོས་འབར་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཐུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན23བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཐུ་གར་གྱི་བཀྲིས་ཀྱ་ཡྱག་ན་རོ་ཛེ།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱ་བན་ཆོས་འབར་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཐུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན4དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཐུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་འཇིགས་མེད་ཕྲིན་ལས།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཐུང་ཥཱ་ལེ་ཧོ་ད་དུ་དཔལ་རོ་ཛེ་ཐག་མོ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱ་བ་ཐུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་འཇིགས་མེད་ལྷ་དང་ཡུག་ཤི་ཅིས་བསྒྱུར་པ་ལ་ཐུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཐུ་གར་གྱི་བཤེས་ཀ་ཡྱ་ནན་ཏ་ཀར།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཐུང་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དག་གི་དབང་ལྡུག

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་སློག་རྒྱ་ཤེས་རབ་བཅོགས་པ་དང་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱད་ཀྱི་རྐོང་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་དེ་བ།

འདི་ཉིད་དང་ལོ་ཙྪ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་ལྷན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱད་ཀྱི་རྐོང་ཆོས་ཚན5བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་ནནྡ་ཤ་མེ་ཏྲ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། བསྟོད་ཚིགས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཁེའུ་བརྩད་ཡོན་དགའ་བཅས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱད་ཀྱི་རྐོང་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མཚོ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱད་ཀྱི་རྐོང་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏཔཱ་ཀ་ཤཱནྟི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱད་ཀྱི་རྐོང་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏཔཱ་ཀ་ཤཱནྟི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱད་ཀྱི་རྐོང་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱད་ཀྱི་རྐོང་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་ནནྡ་ཤ་མེ་ཏྲ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱད་ཀྱི་རྐོང་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མ་ཧ་ཡོ་བསོད་ནམས་འཕྲུང་གནས་བཟང་པོ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྩ་བན་ཆོས་འབར་དང་ཡེན་ཏ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་ག་ཏ་གྷི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། བསྡོད་ཚོགས་སུ་བརྩི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་ཡེན་ཏ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཏི་ཨཱཙཱརྻ་ཀ།

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེད་སྡེ་རྣལ་མཚན་སོགས་དང་ཡེན་ཏ་བསྒྲུབ་པའི་འགྲུབ་ལས། བསྡོད་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན1དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས། སྒྲིས་རབས་སུ་ཆོས་ཚན2དང་། ཐུར་མདོའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པུ་རྞ་ཤཱི་ལ་ཏ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡེན་ཏ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1དཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཌཱཀ་ཞི་ཐྲ་ཤྲཱི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་དུ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཐྲག་ཡེ་ཤེས་དང་ཡེན་ཏ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་ལྡན་བྷ་བ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ལོ་ཙྪ་བ་འགོས་ལྷས་བཙས་དང་ཡེན་ཏ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་བཤེས་ཀ་གཟིགས་ཀྱི་ཏེ།

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་འགྲོས་ལྷས་བཅོས་དང་། ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ། འབྲོ་སེང་དཀར་གཉུག་བོད་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་བའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན8དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚན2བཞུགས། དབུ་མ་ནུ་ཆོས་ཚན2དང་། ཤེམས་ཅམ་པར་ཆོས་ཚན5དང་། ཚད་མའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཧ་ཅ་ཤེ་ནྡ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་རྗེ་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇ་ཡ་ཤེ་ནྡ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤྲཱི་བཛྲ་བཙོན་འགྲས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ཡ་ཧཱ་ར།

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་འཕྲོག་མི་ཤྲཱི་ཡེ་ཤེས་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་བའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན14བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱི་བན་ཏྲ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི།

ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞི་རྩ་བའི་འོད་ཟེར་དང་། ཚུལ་དགོས་རིན་ཆེན། བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དང་ལྷན་ཅུ་བསྡུས་པའི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣྀམ་ག་ཆོས་ཚན་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཉྫུ་ཤྲཱི་ཡི།

ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣྀམ་ག་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་དང་ལྷན་ཅུ་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བ་ལེ་ཀྵ་ཎི་ཡི།

ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣྀམ་ག་ཚུར་བཅད་ཅིང་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ཞེས་བྱ་བ།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་མི་ཏྲ་ཡི།

ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣྀམ་ག་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཕྱག་མདུད་པ་དང་ལྷན་ཅུ་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་ནན་ད་ཀཱི་ར་ཡི།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རོང་ཟོམ་ཆོས་སྐྱོང་དྲ་སོགས་དང་ལྷན་ཅུ་བསྡུས་པའི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣྀམ་ག་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དེ་པྲ་ཡུ་ག་ར་ཞེས།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དང་ལྷན་ཅུ་བསྡུས་པའི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣྀམ་ག་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་མངོན་ཤེས་ཅན།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་འགོས་ལུགས་པ་ལྷས་བཙན་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུར་པའི་ཚེས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤ་ཀུ་པ་མ་རཱི་ཏ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་དང་མ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུར་པའི་ཚེས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇི་ནའི་བབང་ཕོའི་ཞོད་རྒྱས།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུར་པའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན9བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་བཙན་ཏ་དོན་ཡོད་རྟོགས།

འདི་ཉིད་དང་བཀའ་བསྟན་དུ་བསྟུ་བསྡིགས་གནང་བའི་ཆོས་ཚན་གྱི་འགྲུར་བྱང་དུ་མཐོང་བའི་ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤ་ཆོ་ཐ་བཅུ་དང་། བཙན་ཏ་ཤ་ཆོ་ཐ་བཅུ་ཞེས་འགོད་པ་སོགས་ལོ་པཾ་གཅིག་ཏུ་དེས་པས་འདིར་བགྲངས་པ་ཡིན། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་ཞོ་ཆུན་གྱི་བཙན་ཏ་ཤ་ཆོ་ཐ་དོན་ཡོད་རྟོགས།[①] ཞེས་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་། འགྲུར་ཆོས་ལ་བལྟས་ཚེ་ལོ་པཾ་གཅིག་ཏུ་དེས་པས་བཀའ་བསྟན་གྱི་འགྲུར་བྱང་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན། ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བཀའ་འགྲུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད། རྒྱུད་ཥ ར་ལོད་དུ། འཕགས་པ་རྟོག་གེ་འཁྲིགས་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས།(36-37) བཙན་ཏ་དོན་ཡོད་རྟོགས་བསྒྲུབ། བཙན་ཏ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་རི་རིན་ཆེན་གྲགས་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུར་པ་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཏ དུ་ལོད་དུ་རིགས་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་རྣ་བ་ཆེན་མོའི་མདོའི་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོད་ལས་ཀྱི་རྟོགས་བྱའོ་ཞེས་ཐོག་མར་བཀོད་པ།(93-241) གསང་སྔགས་ཆེན་མོ་རྗེས་སུ་འཛིན་མའི་མདོའི་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོད་ལས་ཀྱི་རྟོགས་བྱའོ་ཞེས་ཐོག་མར་བཀོད་པ།(241-282) རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ཆེན་མོ་བཞིལ་བའི་ཚལ་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོད་ལས་ཀྱི་རྟོགས་བྱའོ་ཞེས་ཐོག་མར་བཀོད་པ།(283-334) རྒྱུད་ཥ མི ར་ལོད་དུ་གཤེན་རྗེ་དགྲ་

---

① བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོན269དུ་གསལ།

ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབས་ཐབས་(92-98)བཅས་སྦྱོར་དཔོན་ལས་ཀྱི་རྣོ་རྩེས་མཛད་པ་སོགས་པལྟེ་ཏ་དོན་ཡོད་རྣོ་རྩེས་བསྒྲུར་བཅས་རྒྱད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན88ལྷག་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ལས་ཆོས་ཚན75ནི་རྒྱད་/ཐུ།ཡོད་དུ་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲི་ལ་བཛྲ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་བཀྲིས་ཏ་འཇམ་དབལ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཁོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བཅོ་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུ་མཱ་ར་ཛཱི་ཝ།

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1དང་། སྡེ་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཏ་དཔྱི་ཏ།

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་སྦྱོར་བྱས་དང་། བ་རི་རིན་ཆེན་གཞགས། བློག་སྐྱ་གཞོན་ནུ་འབར་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན9བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ནྷ་ཏི་ཀ།

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་འགོས་ལྷས་བཅས་དང་ལྡན་དུ་

བསྒྲུར་པའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ན་ཡི་ཀོ་ཏ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ལོ་ངྷ་བ་འཕོས་ལྷས་བཅོས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུར་པའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤུ་ཀྲིཏྟ་ན།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་དཔལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུར་པའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་བཻ་ཌཱུརྻ་ཀ་ཤྲཱི།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུར་པའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུ་ཤ་ལུ་ཀ་ཤ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་ཤབ་ཞི་བཤེས་གཉེན་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུར་པའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་མ་ལ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུར་པའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཝི་ཡ་ཡུ་ནརྟ།

པཎྜི་ཏ་འདི་བས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་སྡེགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། བཟོ་རིག་པའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན4བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་བཟློ་ཀ་ཡུ་གྱི་ཀུ་ཤ་ཀྱལ།

བཟློ་ཀ་འདི་བས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཆོས་རབ་སོགས་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཆོས་ཚན7བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རབ་འབྱོར་ཞི་བ།

ཁོང་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་སོགས་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་ཆོས་ཚན2དང་། སེམས་ཙམ་པར་ཆོས་ཚན1བཞུགས། ཚད་མའི་རྣོར་ན་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དེ་ཕྱིར་ལྡོག་ཅིང་།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚད་མའི་རྣོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་གྲགས་འབྱོར་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུ་སུ་ག་རྡི་ལྡ་ཅིག།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཡུ་བག་མ་ཞི་བ་འོད་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱ་ཀྱ་བུདྡྷི་བོ་ཏི།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བའི་འོད་ཟེར་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱ་སྟ་བཱི་བ་ཧྲི།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཞུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བྱཱཀ་ཀ་རཎ་ཏ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ཡོ་ཤུ་བ་ཞི་རྒྱ་བའི་ངོད་ཟེར་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱར་བའི་ཚེས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཞུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱི་པི་ཀྱི་ཏ་ཡཱ།

ཁོང་གིས་བསྐྱར་བའི་ཚེས་ཀྱི་འགྲུར་བྱང་དུ་ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མ་ཏྲ་པི་ཎྜི་ཏ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཡོངས་སུ་ཁོང་ཉིད་གཅིག་པུས་མཛད་ཅིང་བསྐྱར་བའི་ཚེས་ཡང་མཛོད་བས་ཁོང་ཉིད་གཞུང་ལ་མཁས་ཤིང་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལའང་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ། ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མི་ཉམས་བཟང་པོ་དང་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱར་བའི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། ཆུང་༸ལ་ཞེས་བྱ་སྡེར་བ་ཡན་ལག་བྱུགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་པཎྜི་ཏ་ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་།(207-216) དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གདམས་ངག་ཉི་ཟླ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མ་ཏྲ་པི་ཎྜི་ཏ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་།(216-221) ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་དུས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ།(221-223) ནང་གི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཁོང་གིས་མཛད་ཅིང་བསྐྱར་པ།(252-264) རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་བྱུགས་གི་བརྗེད་བྱང་ཡོན་ཏན་གྱིས་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ།(303-328) ཆུང་༸ཞེས་བྱ། ལྷུ་ཡི་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་འགྲེལ་པ་སྔོམ་པ་འབྱུང་བ།(275-285) ལྷུ་ཡི་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཀྲི་ཀ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ།(285-308) དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག(308-334) ཆུང་༸ཤེས་བྱ་རྩོམ་པ་ལམ་བཟང་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་བྱང་མེད་པ།(133-135) ཆུང་༸ཅེ་ེས་བྱ་རིམ་པ་ལྔ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤས་པས་མཛད་པ།(180-203) ཆུང་༸ཚེ་ེས་བྱ་སྔོམ་གསུམ་འོད་ཀྱི་ཐེབ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་པི་ཎྜི་ཏ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་ཅིང་བསྐྱར།(54-56) དེ་ལ་སོགས་པ་ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན20དང་། དབུ་མའི་༸ཀ་ེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དགོངས་པའི་འགྲེལ་བ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་པཎྜི་ཏ་པི་ཎྜི་ཏ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་ཅིང་བསྐྱར་པ་(192-285)བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་བཟློ་ཀ་ཐུ་རེ།

བོད་གི་འགྱུར་ལ། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤ་ཀྱ་ཀ་ར་གྱཻ།

བོད་གི་འགྱུར་ལ། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྩ་མི་ལངས་རྒྱས་གྲགས་པ་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱ་བ་གྲགས་བ།

བོད་གི་འགྱུར་ལ། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་/ཝ་ཀ་ཡོད་དུ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མན་ངག་གི་སྒོམ་བ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། དབུ་མ་/ཙ་ཀ་ཡོད་དུ་རང་བཞིན་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན2བཅས་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ལུ་ཧི་ཏ་ཀྱཻ།

བོད་གི་འགྱུར་ལ། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་གྲགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏྲ་ཀ་ཡི།

བོད་གི་འགྱུར་ལ། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ལྡན།

མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་ངོ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་ཤྲཱུ་ཏི་ཡོས་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚུད་ཟླ ། པོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོས་ཆོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་ཤྲཱུ་བཅོས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ། ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆུམ་སྤྱི་ལྡ་དྲས་བསྡུར་པ་སོགས་ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཆོན12བཞུགས་ཡོད། དབུ་མ་ཀུ་ཆོས་ཆོན1དང་། སེམས་ཙམ་པར་ཆོས་ཆོན1དང་། འདུལ་བ་ཀུ་ཆོས་ཆོན1དང་། སྡེ་ཚིགས་སུ་ཆོས་ཆོན2བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀི་རྟ་གཱ་ར་ཕྱོགས།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཞུང་གསས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཆོན1དང་། དབུ་མ་ཀུ་ཆོས་ཆོན1བཞུགས། མདོན་པ་ཀུ་ཆོས་ཆོན2བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤུ་ཚི་ཏི་ཅ།

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་ངོ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཆོན1དང་། ཤེར་ཕྱིན་ཟླ ཆ ། པོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོས་ཆོན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཧྥྱུ་རྣ་རྩི་བ།

ཁོང་གིས་ལོ་ངོ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་པ་ཚབ་ཀྱི་མ་གྲགས་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཆོན5བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇམ་ཡིའུ་ཕྲེམ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། གསོ་བ་རིག་པའི་རྣོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཤུགས་ལྡོ་ཐོས་དང་ལྡེན་ཀུ་བསྡུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་པོ་རོ་ཙ་ན་དང་ཡུམ་སྐལ་བ་བཟང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀོ་ས་ལའི་ཐོང་ཁྱིར་སོ་མ་སུ་རིར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཞང་པོ་ལུ་ཁྱིམ་པའི་པཎྜི་ཏ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འཁྲབས་ཏེ་སློབ་གཉེར་མཛད། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་དང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཆ་མང་པོར་བོན་ཏེ་སྒོ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཨ་མ་ན་ཞི། དོ་ཏ། དགེས་པ་རྡོ་རྗེའི་གདམས་ངག་དང་བཅུད་ལེན་གྱི་མན་ངག ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས། ཕག་རྒྱུད་གསང་འདུས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན་ནས་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པོར་གྱུར། ཡུལ་ཉེ་ཤུ་ཚ་བཞི་ལས་མ་བྱོན་པ་དབུ་རྒྱན་ལས་མེད། དེ་ནས་བོད་དུ་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཞུ་ཚུགས་ཀྱི་ཐུགས་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་དམ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཉི་ཧྲིལ་ཞིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཐོག་མེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས

ཀུ་རེ་ཐུང་བོ་ཀྱི།

བོད་སྐད་དུ་ལྷུ་དབང་བྱད་ཆུབ་ཟེར་ཞིང་། ཁོང་ལ་ཡུལ་སྟོབ་ལུ་རེ་ཐུབ་བོ་རྒྱུ་ཡང་བྱ། འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཡི་ཤེས་སྐེ་སོགས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་བསྟན་བཅོས་བོད་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་དེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རི་ན་མི་ཏ་དང་བོད་ཀྱི་བཀྲེ་ཡི་ཤེས་སྐེ་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བཞི་ཚེན་པོད་ཀ།ཀ།ཁ།ག།ཙ་བཅས་རྫོགས་པོར་བོར་བསྒྱུར། དཀོན་བརྩེགས་ཐུབ་ཆེས་ཚན21ལྷག་བཞུགས། མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེས་ཚན35བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆེས་ཚན1དང་། དབུ་མ་རྒྱ་ཆེས་ཚན2བཞུགས་ཡོད། མདོ་འགྲེལ་དུ་ཆེས་ཚན1དང་། སེམས་ཙམ་པར་ཆེས་ཚན2བཞུགས་ཡོད། ཚད་མའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་སོ། །

བ་ཧི་ཕྱི།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ལོ་ཙྪ་བ་ཆིངས་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཆེན་པོ་གཞན་ཕྱིན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་ཕྱི་ཐུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་རེ་ཐུང་ཡུ་ཙུང་།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་དུ་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་གཞན་ཕྱིན་ཆེད་ཟབ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་མངོད་བྱང་མེད་པ་དང་། ལྷ་མོ་ནོར་རྒྱུན་མ་ལ་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་པཎྜི་ཏ་དུ་ལྷ་ཡིས་མངོད་ཅིང་བསྒྱུར་པ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

བྱ་ཙན་ཡུ་ཙཏྟ།

ཁོང་གིས་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེ་སྡང་རྣེ་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་

ལ། བསྒོམ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན8བཞུགས་ཡོད།

སྒོབ་དཔོན་ཀྱི་ཀ་ཤ་ག་ཐ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྒོམ་འགྱུར་ལས། སྡ་ཚོགས་ཤ་ནོ།ཡོད་དུ་བཅ་སྒྲོད་པ་དབྱངས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྡ་ཚོགས་ཤ་ཡོ།ཡོད་དུ་ཀླ་ལ་པར་འཇུག་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཡོ།ཡོད་དུ་ཀླ་ལ་པར་འཇུག་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏོ།ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ

སློབ་དཔོན་ཀློང་པཎ་ཆེ་ཉམས་པ། ལངས་ཀྱས་གཤེག་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་ད་ཀུ་བེར་ལས་བྱང་བའི་དོན་ཀུན་དང་ནི་ན་བཞུགས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་ནག་པོ་ཞེས་གྱེས་མཚན་པ། གཤེག་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་རཀྵི་ཏས་མཚན་པ། ཁྲོ་པོ་ཐོ་བ་གཤེག་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ། དབུགཔ་ཡ་གཤེག་རྗེ་གཤེད་རྣལ་པར་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐུབ་ཐབས། རལ་གྲི་གཤེག་རྗེ་གཤེད་གཏུམ་པོའི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ། པདྨ་གཤེག་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཱ་ན་ཤཱི་ལས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡང་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་རྣམས་བསྒྲུབས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་རྣམ

སྒོ་བ་དབོན་མི་བསྐྱང་རྟེ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ལོ་ངྷ་བ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་ཐུགས་དང་ལྡན་ཏ་བསྐྱངས་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བཙུན་ཀ་ཆྭ་ན་ཀྲི།

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་ཅོག་གྲུ་རབ་ཞི་སཱཁས་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱངས་པའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན10བཞུགས་ཡོད།

བཙུན་དེ་ཐྲ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་འཕོས་ལྡས་ཀྱི་ཐུགས་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱངས་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཏི་མེད་དབལ་བཟང་ཞི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བཀའ་ཆེན་ལྷ་ནཐ་ཡི།

བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་སྤྱཊིའི་དགེ་སློང་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དང་ལྡན་དུ་རྒྱ་གཞུང་བོད་དུ་བསྐྱངས་པ་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚན13བཞུགས་ཡོད།

སྐུ་མེད་ཀ་ར་ཌི་ཀ།

ཁོང་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། མདོ་འཁྲིལ་དུ་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

བརྟེ་ཀ་ཤ་ཛེ་ཀ་དེ་བ།

བརྟེ་ཀ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ངྷ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་སྐས་པ་གཉིས་ཀྱི་འགྲུབ་

ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཡུ་ནཀྟ་ཙ་ཌ།

པཏྟེ་ཀ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

པཏྟེ་ཀ་སྒ་ན་ཡ་ཁྱི།

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཀློག་སྐྱ་གཞོན་ནུར་བཅད་དང་ལོ་ཙྪ་བ་དར་མ་གྲགས་སོགས་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཀཱ་ཀ་ཙ་ཊཱ།

ཁོང་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1དང་། ཤཱ་ཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ཀཱ་ཤྨཱི་ར་ཡཱ་ཏྲ་ཀཱ་ཡཱ་ཨ་བ་ཏཱ་ར་ནཱ་མ་མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་སཱུ་ཏྲ་ཨཱརྱ་ས་དྷ་ན་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཨུ་པ་དེ་ཤ་ཤཱ་སྟྲ་ཀཱ་རི་ཀཱ་ནཱ་མ་ཨཱརྱ་ཏཱ་ར་ཡཱ་ཨཥྚ་ཤ་ཏི་ཀ་ནཱ་མ་ཨཱརྱ་ཨ་བ་ལོ་ཀི་ཏེ་ཤྭ་ར་ཡ་ན་མོ་སྟུ་ཏེ་ཀཱ་ནཱ་མ་ཨཱརྱ་ཏཱ་ར་ཡཱ་ཨེ་ཀ་ཝིཾ་ཤ་ཏི་སྟོ་ཏྲ་ནཱ་མ་ཨཱརྱ་ཏཱ་ར་ཡཱ་ཨཥྚ་ཏཱ་རཱ་ཀཱ་ནཱ་མ་ཨཱརྱ་ཏཱ་ར་ཡཱ་ཨཥྚ་ཤ་ཏི་ཀ་ནཱ་མ་ཨཱརྱ་ཨ་བ་ལོ་ཀི་ཏེ་ཤྭ་ར་ཡ་ན་མོ་སྟུ་ཏེ

དཔྱི་ཏ་ཚུ་ད་ཐ།

པཎྜི་ཏ་འདི་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་གྲགས་འབྱོར་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བཅོས་བོད་ཏུ་བསྒྱུར་པ་སྟེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྒྱུར་འགྱུར་ལས། སྒྲིང་ཡིག་ཏུ་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

སྡེའ་ཀྱི་ཏ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པར་བསྒྱུར་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

པཎྜི་ཏ་ཨོ་འཇྱུང་གནས་སྐྱབ་བ།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཁྱུང་གཉིས་ལ། བསྒྱུར་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

པཎྜི་ཏ་ཀ་རྣ་ཏེ་ཝ་ན།

པཎྜི་ཏ་འདི་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྒྱུར་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

རྒྱལ་བའི་བཟང་པོ།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྒྱུར་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

པཎྜི་ཏ་ཨཱནྦ་ཧ་ད།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་མལ་ཁྱི་ཐྲོ་གོས་གྲགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པར་བསྒྱུར་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

འཇིགས་མེད་འཇུང་གནས་སྐབས་པ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཆུ་བ་རྩ་མི་སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས། དབུ་མ་ཏུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

པཎྜི་ཏ་མཉུ་ཤྲཱི།

པཎྜི་ཏ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ལོ་ཆུ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན3དང་། འདུལ་བ་ཏུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

པཎྜི་ཏ་ཪ་ཧུ་ལ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཆུ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན5བཞུགས་ཡོད།

པཎྜི་ཏ་ཨཱནྡ་ཀི།

བོད་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཆུ་བ་གཡུང་དྲུང་ཞེད་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཀུ་ལྷ་ན་ཤྲཱི་ཛྙ་ཡ།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཆུ་བ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ལོ་ཆུ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཆོས་ཚན1དང་། ཚད་མའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཨཉྩི་ཏ་ཡིན་པའི་མ་ལག་ཅིའི།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཞབས་གྲྭ་པ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཨཉྩི་ཏ་ཡིན་ཏེ།

པཎ་ཏི་ཀ་འདི་ཉིད་གཞུང་ལ་མཁས་པ་མ་ཟད་བོད་ཡིག་ལའང་སྤྱད་ཆ་ལྡན་པ་ཞེག་ཡིན་དེས་ཏེ། ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣོན་བོད་ཥ་ཟ་ཞེས་བཤད་པ་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཏི་སུ་མ་ཏི་དང་ཡན་ལྡོག་ཀྱིཏ་བསྒྱུར་པ། དཔལ་རྩེ་རྩེ་ཐག་མོ་སྐུབ་པའི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་འཇིགས་མེད་ལྡེ་དང་ཡན་ལྡོག་ཀྱིཏ་བསྒྱུར་པ། རྒྱུད་ཥ་ཟ་ཡར་གྲུབ་པའི་རྩེ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྐུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་ཨ་ལི་ཀ་ར་དང་ཡན་ལྡོག་ཀྱིཏ་བསྒྱུར་པ་བཅས་རྒྱུད་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

པཎ་ཏི་ཀ་ཁ་ཡ་ཁ་ཅ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་བ་རི་རིན་ཆེན་གྲགས་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

པཎ་ཏི་ཀ་ཀ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་གཞོན་ནུ་དེད་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

པཎ་ཏི་ཀ་ཀཱི་རྀ་ཏི་གདན་པ།

པཎ་ཏི་ཀ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

བི་ཀ་ཀི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཞི་རྩ་བའི་འོད་ཟེར་བཟང་དང་ལྡན་ཏེ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

པར་ཏ་ཀོ་ཏི་བ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཁེའུ་བརྒྱད་འཁོར་ལོ་གྲགས་དང་ལྡན་ཏེ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཀྲིཀྲི་ཙ།

ལོ་པཊ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཡར་ལུངས་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན3དང་། སྒོམ་རབས་སུ་ཆོས་ཚན1དང་། ཐུ་མདོའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

མཁའ་འགྲོ་མ་ཅི་ག་མ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཐག་དར་མ་བློ་གོས་དང་ལྡན་ཏེ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ས་མཚལ་ཐུ་ཀ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ནག་ཆོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་དང་ལྡན་ཏེ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

དབལ་ཀ་བ་རི་དབང་ཕྱུག

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་/ ལ ། པོད་དུ་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་བྱུག་པ་རང་འགྲུབ་བཞུགས་སོ། །

རྣལ་འབྱོར་བ་ཟླ་ཚེ་རྫོགས་ཀྱིའོ།

ལོ་པཏ་འདི་ཉིད་བོད་ཡིག་ལ་མཁྱེན་རྒྱུ་ཡངས་པ་དང་། ཕྱིའི་མཁས་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་ཞོད་དུ་བསྒྱུར་པ་ཙུང་མང་པོའི་གྲས་ཡིན། ཁོང་གི་འགྲུལ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེར་གྱི་པོད་ཤ།ར་དཔལ་ཕྲུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རང་བྱུང་གི་ལོངས་སྤྱོད་དུས་ཁྱོད་ཀྱི་ཇོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོབ་དཔོན་བཅུ་གཅིག་པས་མཛད་པ།(111-113) རྒྱུད་ཤ་བི།་པོད་དུ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཆེན་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀུན་ལས་བཏུས་པའོ་མངོན་པར་མཐོང་བ་ལས་གྱི་སྒོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་ཡོ་མངོན་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་སྒོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་ཡོ།(173-260) རྒྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀཱཎྜ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ། རྒྱུད་ཤ་མི།་པོད་དུ་ཁྲོ་བོ་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀུན་པོ་དུས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀཱཎྜ་པས་ཀྱང་ཡོ།(63-64) གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀུན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།(64-65) གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཆམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(65-66) གཤིན་རྗེ་གཤེད་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ།(66-66) འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱིང་པོ་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ།(66-67) གཤིན་རྗེ་གཤེད་རོ་རྗེ་རྡོན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས།(67-68) རོ་རྗེ་སེམས་མ་བདེ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ།(68-68) རོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་སྤྲོབ་དཔོན་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་མཛད་པ་སོགས་སྤྲོབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་རྒྱ་སྐད་བར་བྱེད་པའི་མར་མེ་ཞེས་བྱ་བ།(68-69) སངས་རྒྱས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀུན་པོའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(72-73) གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀུན་པོའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(73-75) དབྱུག་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཆམ་པར་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་།(75-76) པདྨ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཤེས་རབ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོབ་དཔོན་དུས་ཀྱི་མཁྲ་གཤེད་ཀྱང་ཡོ།(76-77) གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀུན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མཆུལ་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ཀ་མ་ལ་རཀྟི་ཏ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་ཡོ།(77-78) གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀུན་པོའི་ཞི་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ།(83-84) ཡི་དྭགས་ཐམས་ཅད་རོ་རྗེས་བཅིངས་པ་སོགས་སྤྲོབ་དཔོན་ཀུན་པོ་པས་མཛད་པ།(84-85) རྒྱུད་ཤ་ཚི།་པོད་དུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྒྱ་དུ་མ་མེད་པའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འཇྲེལ་བ་སྐྱིང་པོ་མདོན་པར་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སྟངས་ཀྱི་སྒོམ་པ་བཅུ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཆོ་ལམ་བརྟག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བསམ་གཏན་གྱི་དུག་སེལ་བར་བྱེད་པའི་མར་མེ་ཞེས་བྱ་བ། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་

ཡིད་འཕྲུག་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་འགོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ། ཐིག་ལེ་གྱུབ་པ། ཐིག་ལེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྐྱིང་པོ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅས་སྨོན་དཔོན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣོ་རྩེས་མཛད་པ། ཆལ་འབྱོར་བ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་བསྐུར་བ། འདི་ཆམས་ཅོག་ཙམ་92ན་ས135བར་བཞུགས། སྐུད་ཤ སྐྱེ།པོད་དུ་མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་ཡོངས་སུ་གང་བའི་སྒྲུ་ཞེས་བྱ་བ་གཏུག་མའི་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཆེར་བཤད་པ་སྨོན་དཔོན་གཉིས་མེད་རྣོ་རྩེས་མཛད་པ་དང་།(207-265) ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་སྲས་ཀུན་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་གསུངས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ

པཎྜི་ཏ་བསོད་སྙོམས་པ་ཆེན་པོ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཀ་ཏ་དག་ལར་ཀྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

པཎྜི་ཏ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟླ་བ་གསལ་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་གཡུང་དྲུང་སྐྱིན་པོ་སོགས་དང་ལྷན་ད་བསྒྱུར་པའི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་ཆོས་ཚན2བཞུགས་པོད། རྒྱུད་སྡེ་པོད་ཥ་ངེ་པར། དཔལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།(91-96) པཎྜི་ཏ་ཤེས་རབ་གསང་བའི་རང་འགྱུར། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ཀ་ངེ་པད་དུ། དཔལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་།(285-293) དཔལ་རིན་ཆེན་ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས།(293-294) དཔལ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་མན་ངག(324-325) དབང་གི་རིམ་པ་མདོར་བསྡུས་པ།(325-327) རིམ་པ་ལྔ་བ་ཞེས་བྱ་བ།(327-328) ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་(328-350)རྣམས་རང་འགྱུར་ཡིན།

པཎྜི་ཏ་ཤཱཀྱ་ཏྲ་ལ་དྲ་ས་བཙན།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་དཔང་ཐུག་གིས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་པོད།

ཨུ་ཅོ་ཥ་ཀི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ག་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་མལ་གྱི་ཐྲོ་ཐོས་གྲགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་པོད།

བཛྲ་ཀ་ཀ་ཡ་ཐྲི་མ་ཀི།

འདི་ཉིད་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བཛྲ་ཆོས་ཀྱི་དཔང་ཐུག་གྲགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་པོད།

བརྒྱ་ཏ་སའི་སྐྱིང་པོ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེར་ན་བོད་ཀྱི་ཡོ་ཏྲ་བ་རྩ་བན་ཆོས་འབར་དང་ལྡན་ཏ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཡུ་ཅཏུ་ཡུ་བརྒྱ་ཕྲི་བཀྲ་ཤི་ལ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེར་ན་བོད་ཀྱི་ཡོ་ཏྲ་བ་བརྩེན་འགྲས་སྐོང་དང་ལྡན་ཏ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཀ་ན་ཀ་ཕྲི

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེར་ན་བོད་ཀྱི་ཡོ་ཏྲ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བརྒྱ་ཏ་ཁ་ད་དེ་ཀ།

ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ཡོ་ཏྲ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དང་ལྡན་ཏ་བསྒྲུབ་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེར་ན་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

བརྒྱ་ཏ་ཐུབ་བ་གཞོན་ནུ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེར་གྱི་བོད་ཪ་ཤ་རྩ་བཤས་ཅད་མཐའ་དག་ཏུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྡན་ཏ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བརྒྱ་ཏ་ཆེན་པོ་ཅན་ཏྲི་ཏི།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་རྩ་བོད་ཀྱི་ཡོ་ཏྲ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྡན་ཏ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བཤད་ཆེན་སྤྱི་ཀི་ཀ་ཁྱིད་ཀྱི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྲུབ་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་དང་ལྡན་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཚུ་ངརྒྱ་ཏུ་ཡི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་སྡོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་རྩ་བན་ཆོས་འབར་དང་ལྡན་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བརྒྱ་ཏ་མི་མཉམ་པོལ་བོ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། དབུ་མ་ཏ་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཐོག་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྡོར་ན་ཆོས་ཚན2དང་། སེམས་ཅམ་པར་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

མཁྱེ་ཏ་ཚུ་ཡ་ན་ཁྱི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་སྡོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཐོག་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཐམ་ཏ་སད་ཙ་ན།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཞེམས་ཅམ་པར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཐུབ་ཕྱིན་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཡུ་ཅབྷ་པི་ན་ཡ་ཅཐ།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2དང་། དབུ་མ་ཟུང་ཆོས་ཚན2དང་། སྡེབ་ཡིག་ཏུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

བཅཎྜི་ཏ་མ་ཎྜ་བི་ཀྲི།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཆུང་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་སྒྲུ་བའི་སེང་གེ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བི་ཛྙ་ཀཱ་ར།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ཆུང་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བཅཎྜི་ཏ་བདེ་གཤེགས་ཐུགས་པ།

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཆུང་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཤཱཀྱ་རི་ཤྲཱི་ཛྙ་ན།

བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་རྣ་བན་ཆོས་འབར་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན5དང་། ཁོང་ཉིད་གཅིག་པུས་བསྒྱུར་པ་ཡང་ཆུང་ (བྱི) ཡོད་དུ་དོ་ཧ་ནི་ཤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཨ་བ་ཛུ་ཏྲི་པས་མཛད་པ།(137-137) ཤཱ་

བཏུབ་ཀྱི་རི་ཤི་བྱེད་ནས་བསྡུར་པ་བཅས་སོ། །

བདེ་བའི་སྡུག་བྱ

ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་འགོས་པོ་ཚུ་བ་དང་ལྡན་དུ་བསྡུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

པཎྜི་ཏ་ཚོས་ཀྱི་སྙེ།

ཁོང་ཀྱི་ཡོ་ཚུ་བ་བ་རི་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྡུར་པ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། ཨདོ་སྣེ་ཏུ་ཚོས་ཚན1དང་། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་ཚོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

པཎྜི་ཏ་དེ་ཕྲ་ཐུང་མ་ཉི།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྒྲུབ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ཡོ་ཚུ་བ་ཚོས་ཀྱི་བཟང་ཡོ་དང་ལྡན་དུ་བསྡུར་པའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་སོ་མ་ཤྲཱི་ཛྙཱ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཙུ་བོད་ཀྱི་ཡོ་ཚུ་བ་ཆུབ་ཁྲིམས་བོད་ཟེར་དང་ལྡན་དུ་བསྡུར་པའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

མཁན་ཤྲཱི་ཛྙཱ།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ཡོ་ཚུ་བ་ཐོ་ལྡན་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱིས་ལྡན་དུ་བསྡུར་པའི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཙུ་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

པཎྜི་ཏ་ཝ་ཏུ་ལ་དྷ་བཟང་།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཙུ་བོད་ཀྱི་ཡོ་ཚུ་བ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་ལྡན་དུ་བསྡུར་པའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བསྟོ་ཏ་མ་དྲ་ཀྲ་ཏྲ་ཅ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྩ་བན་ཆོས་འབར་དང་ལྡན་ཏྲ་བསྒྲུར་བའི་ཆོས་ཚན།བཞུགས་ཡོད།

ཀ་ཡི་ཀ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ་ཆོས་བཟང་དང་ལྡན་ཏྲ་བསྒྲུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བསྟོ་ཏ་གོ་ཏ་མ་ཎྜ་ཏ།

ཁོང་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན4བཞུགས་ཡོད།

རྒྱལ་བའི་སྐན།

ཁོང་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

བསྟོ་ཏ་ཐ་ཡ་དེ་ཐྭ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆུལ་ཁྲིམས་བཟོགས་དང་ལྡན་ཏྲ་བསྒྲུར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བསྟོ་ཏ་པྲ་ཚ་ཀྲ་ཏྲ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཐྲ་མདོའི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དག་དབང་ཕྱུག་ཆོགས་ལྡན་ཀྱབ་དང་ལྡན་ཏྲ་བསྒྲུར་བའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཞོ་ཀུ་ལ་རྩ་ཐ་ཨི་ཐྲ།

ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། སྨྲ་མདོའི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་དག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྲུར་བའི་ཚོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

བཤེ་ཏ་ཀུལ་བའི་སྐྱན་བཟང་པོ།

ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཉི་མ་ཀུལ་མཚན་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྲུར་བའི་ཚོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

བཤེ་ཏ་ཀ་ཀླ་ག་ཏ་ཁྱེ་ཏ།

ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་འཕགས་པ་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྲུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་གར་ཤར་ཕྱོགས་རརྒྱའི་ཡུལ་གྱི་ཐོང་ཁྲིར་ཆེན་པོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཏི་ལྀ་པའི་དངོས་སློབ་རོལ་པའི་རྗེ་རྗེ་རྗེས་གསུ་བཟུང་ནས་ཁ་སང་ཀ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བསྟེམས་པས་སྒྲུབ་ཅས་གཟིགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་མངོན་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་ཚོས་བསྟན་པས་སྒྲུབ་པ་བརྒྱེས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་འོད་མེའི་གྲིང་དུ་དེ་བ་ཀྲཱིས་རྗེས་གསུ་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་ཅས་གཟིགས་དང་མཇལ། རིགས་ཀྱི་བུ་མ་འོངས་པའི་ཞེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དབང་རྣམས་སྩོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུར་ཅིག་ཅེས་དང་། ལྷ་ར་ཀྲ་སིའི་རྒྱལ་པོས་འགག་བདུན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུས་གཅིག་ལ་བསྒྲུར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་དོ་མཚོར་དང་ལྡན་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་འདི་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཁ་སང་ཀ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བསྟེམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་

བརྟེན་ས། མི་དཔ་རྒྱ་རྩར་གྲགས་པའི་དབང་ནི་གླུབ་ཆེན་འདི་ལས་བརྒྱད་ནས་བྱང་བར་བཤད།① འདི་ལ་བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཀྱི་རྐོང་ན་པོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་གནུབས་བྱམས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

རྣལ་འབྱོར་པ་མི་དཔ་ཡུ་ནན།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་རྐོང་ན་པོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་གནུབས་བྱམས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཀླ་ཡ་ཀྲ་པ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱད་ཀྱི་ཉི་ཟླ་དང་པོ་ཁ་ནས་གོས་སྐོན་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གུ་ཡ་རུ་པས་བསྒྲུབས་པ་(143-147)སྐྱེ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་སོ། །

གཉིས། ཁ་ཆེའི་ལོ་བཅ་དང་འགྱུར་བྱང་།

ཁ་ཆེ་ཅ་ཀྱ།

ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ལ་གཞིགས་ནས་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་དང་བཟའ་ཤང་ཀ་ར། ཁ་ཆེ་ཅ་ཀྱ། བཟའ་ཟེ་ལྷ་ནཀྟ། བལ་པོ་ཤྲཱི་ལ་མཏྲ། ཅ་ཤང་མ་ཏྲ་དེ་བ་ཆེ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིའི་ལོ་པཉ་འདི་དག་ནི་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་སུ་བོད་ཡུལ་དུ་བྱོན་པར་བཞེད་པ་དང་།② བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་དང་ལྡན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་གྲྭ་བཅུགས་ཤིང་། བལ་བཟའ་ཁྲི་བཅུན་དང་ཐོན་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཟུར་ཡང་ཁྲི་བཅུན་དང་ཕྱི་ནང་གསང་ལོ་བཅ་དང་ལྡན་དུ་བསྒྲུབས་པར་གསུངས་པ་ལས་

---

① རྗེར་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྲགས། གངས་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1993ལོ། ཤོག་ངོས276ནས་དྲངས།

② དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྤྲིང་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 2006ལོ། ཤོག་ངོས263དུ་གསལ།

ཁོང་གི་འགྲུར་ཚོས་རོབ་ཅམ་ཞིག་དོས་འཛིན་ཐུབ་ལ་ཡིན།

ཁ་ཆེའི་བརྒྱ་ཏ་སྒང་དེ།

བརྒྱ་ཏ་འདི་དང་ཐུ་གར་བིརྜ་ཀ་ར་སྡ། ཁ་ཆེ་རྒྱལ་ཁ། ཐུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རིན་མི་ཏྲ། རྒྱལ་སྲིད་ཀུན་ཏུ་བཅས་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་བརྒྱ་དཔལ་བཞེགས་དང་། ཅོག་རོ་གྲུའི་ཆུལ་མཚན། བརྒྱ་དཔལ་ཀྱི་ལྷུན་པོ། བརྒྱ་དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱིས་བཀའ་འགྱུར་ལས། འདུལ་བའི་སྐོར་ལ་པོད13ཡོད་པ་རྣམས་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་མ་ཟད། བརྒྱ་ཏ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ་བསྟན་འགྱུར་ལས། དབུ་མ་ཀ་འགྱུར་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་རྒྱ་ནག

ཁོང་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ནང་བཞིན་དང་། འགྱུར་མང་དག་ཅིག་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་བརྒྱ་དཔལ་བཞེགས་སོགས་ཀྱིས་འགྱུར་ཞུས་མཛད་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་བརྒྱ་དཔལ་འབྱོར་དང་ལྷན་དུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་མདོ་སྡེ་ཀུ་ཚོས་ཚན1བསྒྱུར་པ་བཅས་སོ། །

ཁ་ཆེའི་ཤཱཀ་པོ་ཤྲཱི་དེ།

ཤཱཀ་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཆུལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་ལ། དབུ་མ་ཀ་འགྱུར་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་བརྒྱ་ཏ་རཀྵི་ཏ།

བརྒྱ་ཏ་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་གྱི་བརྒྱ་ཏ་རཀྵི་ཏ་དོས་བཟུང་བ་ཡང་ཡོད། འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་གཙག་པ་ཆུལ་མཚན་སོགས་དང་མཉམ་དུ་བསྟན་བཅོས་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་སྟེ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཚོས་ཚན2དང་། བཟོ་རིག་པའི་སྐོར་ན་ཚོས་ཚན2དང་། སྐུ་ཚེགས་ལུ་ཚོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་པཎ་ཏ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི།

པཎ་ཏ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩ་བ་གནུབས་སུམས་པའི་དཔལ་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན4བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་པཎ་ཏ་ཕྱི་ཀ་ཨིག་པ་བ།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་སོགས་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྡོད་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཚན1དང་། མདོ་འགྲེལ་ཏུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་རྒྱམ་བཟང་།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩ་བ་རྒུ་བཅོན་འགྲས་སེང་གེ་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་པཎ་ཏ་སོ་མ་ཤྲཱི།

པཎ་ཏ་འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩ་བ་འཕྲོ་དགེ་སློང་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཏུ་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད། དུས་འཁོར་འགྲེལ་བཤད་ཥཱི ཀཱ ལ་པོད་ཆ་ཚང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩ་བ་འཕྲོ་དགེ་སློང་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཐ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་པ་བཅས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན6བཞུགས་ཡོད། རྒྱུད་ཀ་ཞེས་དཀྲུ་ཅོག་ཙ་ཏན་ཞེས་བྱ་བའི་དཀའ་འགྲེལ(72-220) རྒྱུད་ཁ་ཞེས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེང་པོ་སྒྲུབ་པ་(172-186) སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཁ་ཆེའི་པཎ་ཏ་ཪཱ་བ་མཁོན་པོ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀ་ཞེས་དཔལ་དེན་དམ་པའི་བསྟེན་པ་དང་(1-20)བཅས་རྒྱུད་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩ་བ་འཕྲོ་ཤེས་རབ་གྲགས་དང་ལྷན་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་སྒྲུབ་ཐུབ་བྱ།

པོད་ཀྱི་ལོ་སྟོན་བ་ལྷོ་ཐོས་སྐྱིད་པོ་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེར་ན་ཆོས་ཚན།བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་བཟྲ་ཀ་ལས་ཀྱི་ཐུབ་བྱ།

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོན་བ་ལྷོ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་པ་ཚབ་ཉི་མ་ཐགས་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚད་མའི་སྡེར་ན་ཆོས་ཚན5བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་མོ་ར་ཝ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚད་མའི་སྡེར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོན་བ་ལྷོ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་བི་མ་ལ་ཤྲཱི་ཛྙ།

པཎྜི་ཏ་དེབ་ཐས་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོན་བ་ཤྲད་ཀེ་གཞགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཤོང་ཀློག་པོ་སོགས་བརྒྱན་པ་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱར་པ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཤཱཀྱ་ཀཱ་ར་སིཾ་ཧཱ།

པོད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་པོད་ཀྱི་ལོ་སྟོན་བ་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཪྀ་ཥི་ཀ་བརྟ།

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་སྟོན་བ་འཕྲོ་ཤེས་རབ་གྲགས་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྐྱར་བའི་གཞུང་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་ཆོས་ཚན1དང་། རྒྱུད་ཥ་ཀ་ར་པོད་དུ་དཔལ་བའི་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་རྣྀ་ན་བརྩིའི་རང་འགྱུར། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྡེར་ན་

ཆོས་ཚོན1བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་པཎ་ཏི་མ་སྒྲུབ་ཀ།

ཁོང་དང་ཁ་ཆེའི་པཎ་ཏི་ཀ་མ་ཤ་ཙ་ནས་བྱིས་པ་འཐབ་རེ་ཡོད་པའང་སྐུར་སྤོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ལ་བལྟས་ནས་ལོ་པཆ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས་འདིར་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། འདི་བས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞོན་ནུ་དང་ལོ་ངོ་བ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད། རྒྱུད་ཥ་ཎ་ཡོད་དུ་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར་ནས་བྱུང་བའི་གདུགས་དཀར་པོ་ཅན་གཞན་ཡིས་མི་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས། ཁ་ཆེའི་པཎ་ཏི་ཀ་མ་ཤ་ཙ་ནའི་རང་འགྱུར་རོ། །བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་པ་ཡོད་དུ་གཏོར་མའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་བྱང་མ་འོངས་པ། པཎ་ཏི་ཀ་མ་ཤ་ཙ་ནས་བསྡུར་པ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1དང་། སེམས་ཅམ་པར་ཆོས་ཚན2བཞུགས། སྒྲིང་ཡིག་ཏུ་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་པཎ་ཏི་ཤེ་ལྷ།

ཁོང་ལ་ཁ་ཆེའི་པཎ་ཏི་ཀ་ཤ་ཏི་ཀ་ཞེས་བྱིས་པའང་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་རེ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་ལོ་ངོ་བ་དགའ་བ་རོང་རྩེ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན8དང་། དབུ་མ་ཟུ་ཆོས་ཚན1དང་། ཚད་མའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་པཎ་ཏི་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ།

ཁོང་ལ་ཁ་ཆེའི་པཎ་ཏི་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ཞེས་བྱིས་པའང་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བ་རེ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་ལོ་ངོ་བ་དགའ་བ་རོང་རྩེ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན8དང་། དབུ་མ་ཟུ་ཆོས་ཚན1དང་། ཚད་མའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་གླགས་ཀྱི།

ལོང་དང་ཁ་ཆེའི་གླགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་དེ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཐེག་བསྟུར་བྱས་པའི་ཁ་ཆེའི་པཎ་ཏ་གླགས་ཀྱི་བཟང་པོ་གསུམ་ལོ་པཏྲ་གཅིག་ཏུ་དེས་ཤིང་། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཆོང་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གྲགས་ཀྱི་བཞུགས་ལོ་1127ལོར་གསྲིར་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་ཞེ་བཞི་པ་ཐུབ་བསྟན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ་ཁ་ཆེའི་དཔལ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་ཡང་ཞིང་ཁ་ཆེའི་ཐུབ་བསྟན་ཉི་ཟླ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཁོ་ནར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཐུག་པ་ཞིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་

སྤེལ་མཛད་མཐར་དགུང་ལོ་གོ་དགུ་བ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས1225ལོར་སྐུ་གཤེགས།① པཎ་ཆེ་ཀ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་སྟོབས་དཔོན་ཡེ་ཤེས་བརེས་གཉེན་ཀྱིས་མཛད་པ་སོགས་བསྡུར། དེ་མིན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བྱམས་པའི་དཔལ་དང་། ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་དོ། དཔྱལ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། བསྟོད་ཚིགས་སུ་ཆོས་ཚན1དང་། རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བ་ཆེའི་མཁས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་དག་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱི་ལོ་རྟོག་བ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཀ་ཆེའི་པཎ་ཆེ་ཀ་ཡ་ཤ་ཨནྟ།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྟོ་བ་ཞུ་མདོ་སྡེ་འབར་དང་ལོ་རྟོ་བ་ཀུན་དགའ་གྲགས་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་བཤད་ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཚིགས་སུ་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

ཀ་ཆེའི་པཎ་ཆེ་ཀ་ཨནྟ།

པཎ་ཆེ་ཀ་འདི་བས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྟོ་བ་གྲགས་འབྱོར་རེས་རབ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྡུར་པའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་མ་ཏྲ་ཆོས་ཚན3བཞུགས་ཡོད།

---

① ཁོང་གི་ལོ་རྒྱལ་དེབ་ཐེར་སྐོན་པོའི་དེབ་སྣད་ཆའི་ཇོག་དོས1237ནས1249བར་ཥ་ཧ་ཆེ་པཎ་ཆེན་དང་། དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་སྐེ་བཞིའི་མཁན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས། ཞེས་པར་བགོད་ཡོད་པ་དང་། འགྲེངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་སོགས་དེར་ཅ་ཅད་གསལ། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཇོག་དོས284ནས286བར་ཁོང་གི་དོ་སྣོད་རྒྱས་བསྡུས་རན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན།

ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་བི་མྀ་ཡ་ཀ

མཁན་པོ་ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་ཐུང་ལྷན་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པའི་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཁ་ཆེའི་བཙྪི་ཏ་སུ་མ་ཀི་ཏྲ།

པཎྜི་ཏ་འདི་བས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་རིན་ཆེན་གྲྭབ་དང་། བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ། ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་པའི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2དང་། ཐུ་མདོའི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན1བཞུགས། རྣ་ཆོགས་སུ་ཆོས་ཚན2བཅས་བཞུགས་སོ། ।

གསུམ། བཅའ་བའི་ལོ་པཉ་དང་འགྱུར་བྱང་།

བཅའ་བ་ཕྱི་ལ་མཐུ།

ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་དེབ་ཐེར་ལ་གཞིགས་ན་སྒོབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཛ་ཡ་དེ་བ་ཚེ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིའི་ལོ་པཉ་འདི་དག་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་བཞིན་པ་དང་།[①] བོད་དུ་ལོ་སྟོ་བ་ཐོན་མི་སོགས་དང་ལྷན་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་སྨྱ་བཙུགས་ཤིང་། ཁྲི་བཙུན་ཀྱིས་ཡོན་བདག་དང་། ཡང་ཁྲི་བཙུན་དང་ཐོན་མིས་ལོ་སྟོ་མཛད་དེ་མདོ་སྡེ་དང་། ཐལ་ཆེན། སྒྲུབ་རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཆམས་བརྒྱད་པ་ནི་ལོ་རྒྱས་ཡོངས་སུ་གྲུབས་པའི་གཏམ་དུ་བེས་སོ། ।

བཉ་བོའི་བཙྪི་ཏ་མ་སྨྲ་སྨྲ་ན།

འདི་ལ་བལ་ཡོ་མ་སྨྲ་པ་ཅ་ཅུ་བྱིས་པ་གཉིས་ལོ་པཉ་གཅིག་ཏུ་བེས་ཤིང་། བཙྪི་ཏ་འདི་ཉིད་བོད་ཡིག་ལ་བྱང་ཆ་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གི་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ན་བོད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་སྒོབ་དཔོན་རབྦ་ཀྱིརྟིས་མཛད་པ་དེ་དང་།(260-270) རྒྱུད་ཀུ་སུ་ལེ་དང་དོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(14-14) དོ་རྗེ་རྣམ་

---

① དཔའ་བོ་གཏུག་ལག་ཕྱེད་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོས263དུ་གསལ།

པར་འཛོམས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་སྨོན་དཔོན་རབྟུ་གྱིརྒྱིས་མཛད་པ།(14-16) གཟུངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུབ་ཐབས་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།(301-307) གཟུངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་སྨོན་དཔོན་རིན་ཆེན་གླགས་པས་མཛད་པ།(307-316) བལ་པོ་པཎྜི་ཏ་མ་དྷ་པ་ནས་བསྒྱུར་པ་བཅས་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོར་ན་ཆོས་ཚན5ལྷག་བཞུགས་སོ། །

བལ་པོ་མ་དྷ་པ།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། བསྟན་འགྲུབ་ལས། སྒོམ་བ་བཞིའི་ལྟ་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་རབྟུ་གྱིརྒྱིས་མཛད་པ། དེ་ལོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དཔལ་ཀཱལྱ་ལའི་ཡུམ་གྱིས་མཛད་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱས་འབྲིང་གི་སྒེང་གཞིའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཆེ་ལ་ཁུངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཔལ་ཁོ་ནར་ཟད་ལ་གུན་ནས་བསྡོད་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྐབས་སོ་སོ་ཞི་ས་ཅུས་མཛད་པ་འདི་གསུམ་ཆོ་ག་རྒྱས་འཕྲིང་བསྡུས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །གཟུངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུབ་ཐབས་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ། གཟུངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ། སྐུབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱ་བ་རྣམས་སྒོམ་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱིས་མཛད་པ་སོགས་བསྡུས་སོ། །[1]

བལ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་བཅད་མ་བྱུང་ཚུལ།

བོད་སིལ་བུའི་དུས་ཀྱི་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བའི་སྐབས་ཅམ་སྒོམ་པ་དཔོན་ཕྱི་ཀྱི་དང་ཐུ་ལ་རིང་བ་གཉིས་བོད་ལ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་མཛད་པ་དང་། རྒྱུན་མ་ལེགས་པར་ལོ་

---

① གངས་ཕྱོགས་སྐད་གཉིས་སྐྱ་བ་དུ་མའི་འགྱུར་བྱང་བྱོ་གས་ལ་དག་སྐྱེད་ལས་ལོ་པཉ་གང་གི་སྐབས་དོན་ལ་གཞིར་བརྟུང་བ་ཡིན།

ཚོ་བ་འདི་ཉིད་ལས་དུ་སྐྱང་ནས་གཤེགས། འདིའི་གནས་ཚུལ་ཐུབ་མོ་རེ་ཚོས་འབྱུང་ཐལ་ཆེ་བའི་སྐབས་དོན་དུ་གསལ་བས་འདིར་མ་དྲངས།

བཞི་བོའི་བསྟེ་ཏ་སྲུ་མ་ཏི་ཀྵིཏི།

པསྟེ་ཏ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཚྭ་ད་མར་པ་ཚོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྟུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཚོས་ཚན17བཞུགས་ཡོད།

བཞི་པོ་བྲཧྨ་ཡི་ཁྲིག།

ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཚྭ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་དང་། ལོ་ཚྭ་བ་ཆག་དཔྱ་བཅོམ་སོགས་དང་ལྡན་དུ་བསྟུར་བའི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཚོས་ཚན5དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཚོས་ཚན1དང་། དབུ་མ་ཏུ་ཚོས་ཚན1དང་། གསོ་བ་རིག་པའི་སྐོར་ན་ཚོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

བཞི་བོའི་བཙན་པོ་སྲུ་མ་ཏི་ཙཀྲ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཆུང་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཚྭ་བ་ཚོགས་ཆག་ཆུང་བ་དང་ལྡན་དུ་བསྟུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བཞི་བོའི་བརྩེ་ཏ་ལྷ་རོ་ཕྱག་རྒྱམ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་ཐུར་ལས། ཆུང་སྐོར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཚྭ་བ་རྩོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང་ལྡན་དུ་བསྟུར་བའི་ཚོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བཞི་བའི་པཎ་ཏི་ཐུབ་ཆོག་མ་ཏི།

འདི་ཉིད་ལ་དེ་བ་ལུང་མ་ཏི་དང་བལ་བོའི་ཐུ་མ་དེ་བ་ལྟུང་མ་ཏི་སོགས་ལུ་བྱིས་པ་ཡང་མཐོང་། ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་འགར་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་འགྲུལ་ལ། བཀའ་འགྲུལ་ལས། མདོ་སྡེ་ཤ་ཆོས་ཚན2བཞུགས་ཡོད། བསྒྲུབ་འགྲུལ་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན20ལྷག་བཞུགས་ཡོད།

བཞི་བོའི་པཎ་ཏི་ཀུ་ཤ་རེ་ཐུ་ཤི།

པཎ་ཏི་ཀ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཐོ་ལྷན་ཤེས་རབ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་འགྲུལ་ལ། བསྒྲུབ་འགྲུལ་ལས། བསྟོད་ཚིགས་ལུ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

བཞི་བའི་པཎ་ཏི་ཀ་ཤྲ་ཀི་ཀྭ་ར།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་རབ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་འགྲུལ་ལ། བསྒྲུབ་འགྲུལ་ལས། ཆུང་ཀྱི་སྐོར་ན་ཆོས་ཚན2བཞུགས་སོ། ।

བཞི། ཆུ་ནག་གི་ཅ་ཤང་ལོ་ཙྪ་བ་དང་འབྲེལ་བྱང་།

ཆུ་ནག་གི་ཅན་ཕྱག་ཅ།

བོད་ཆུལ་སྤོང་བཅོན་སྐམ་པོའི་སྐུན་གསོ་ཕྱིར་ཆུ་ནག་ནས་གདན་དྲངས་བའི་སྐབ་པ་ཞིག་ཡིན་

ཞིང་། འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་རྒྱ་དཔྱད་ཐོར་བུ་ཆེ་ཚུང་ཞིས་པ་དོད་པོག་ཏུ་བསྒྲུར་པ་མ་ཟད། འདི་ཉིད་དང་རྒྱ་རབ་རྩོམ། གལེས་ནོས་གསུམ་བཀའ་བསྟོས་ཏེ་མི་འདྲིགས་པའི་མཚོན་ཆ་ཞེས་པ་བམ་པོ་བདུན་ཡོད་པའི་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་གསར་པ་ཞིག་བཙུམས་ནས་སྤྲོད་བཅོན་ལ་ཕུལ་ཞིང་། གསོ་དཔྱད་ཐམས་ཅད་ལྷུག་པོ་ཆེ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིའི་ལོ་པཉྩ་འདི་དག་ནི་ཀྱོ་ཀུ་ཤི་ཡན་ཏུ་བྱོན་པར་བཞིད་པ་དང་།[2] བོད་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཤིན་ཏུ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལུང་རྟོག་དཔྱད་ཆེན་པོ་(医术大全)ཞེས་པ་དེའང་ཁོང་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་རྒྱམ་གོ་ཉ་རྩམ་གཉིས་ཀྱིས་བོག་མར་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྤྲོད་ཐང་བརྒྱད་བཅུའི་སྐོར་མགོ(博唐八十数里)འབྱུང་རྩིས་མན་དག་བྱ་ངོད་(五行珍宝包罗)རྩམས་ཀྱང་བསྒྲུབ་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱས་ཡིག་ཚང་འགའ་རེ་ན་གསལ།

རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཉ་ཁང་ཟབ་མོ།

ཁོང་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྩྭ་བ་བཟླེ་རྩམ་པར་མི་རྟོག་པ་སོགས་དང་ལྡན་བ་བསྒྲུབ་པའི་འགྲུབ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་རྒ་ཚོས་ཚན1དང་། བསྟན་འགྱུར་ལས། དབུ་མ་རྒ་ཚོས་ཚན1དང་། རྗེ་

---

① བྱམས་པ་ཕྱིན་ལས། གངས་སྤྲོངས་གསོ་རིག་བསྟན་པའི་ཉེན་ཟྭད་རིམ་བྱོན་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཐོག་བསྒྲིགས། བོད་ཕྲོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2012ལོ། ཤོག་ངོས22གྱུ་གསལ།

② དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲིང་བ། ཚོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་ངོས263དུ་གསལ།

བོའི་ཚོས་ཆུང་ངུ་ཚོས་ཚན1བཅས་བཞུགས་ཡོད།

ཆུ་ཤག་ཏུ་གང་མ་ཏུ་ཡན།

འདི་ཉིད་བོད་ཆུལ་ཁྲིམས་སྲོང་སྟེ་བཅན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་བོད་དུ་མེད་པ་དང་། བོད་ལ་མེད་པའི་ཇི་སྙེད་ཀུ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོས་པ། ལུས་ངག་གི་དགེ་བས་ལངས་མི་ཆུ། དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པ་བསྟོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཆུས་ཟེར་བའི་སྟོན་མིན་ནམ་ཅིག་ཅར་བའི་ལུགས་བོད་ཆོས་ཆད་བོད་ལ་སྟོན་མིན་གྱི་ཚོས་ལུགས་སྤེལ་མི་ཚོག་པའི་བཀའ་ཕབ་པས་ཏུ་ཤང་མ་ཏུ་ཡན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་བཞིངས་རྗེས་ཆུ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་པར་བཞེད་ཅིང་། ཚོ་ཆུས་ཡིག་ཚང་ནང་སྣེན་དཔྱད་བྱའི་ཆུལ་པོ་བོད་དུ་ཐོག་མར་འཛེལ་ཆུས་གཏོང་མཁན་ཏུ་ཤང་མ་ཏུ་ཡན་ཡིན་པར་གསུངས་པ། དེའི་ཚེ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱག་ལས་ཐོག་མར་ཟླ་ཚེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་དྲུང་ཏ་གཞན་སློབ་པོ་དམ་ཅ་ར་ཀྱུ་གོང་དང་། ཞང་མ་ཞེང་སོགས་མཆིས་ཏེ[①]ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ཐུབ་ཅིང་ཡོ་ཆུས་ཞིབ་ཏུ་མ་མཐོང་ངོ་། །

ཆུ་ནག་གི་ལྷ་བཙུན་རིན་ཆེན།

ལྷ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཡང་ཞུ། ཆུ་ནག་སྐད་དུ་ཏ་ཏོང་ལྷ་པོའོ་(合尊法宝)ཞེས་བསྒྱུར་འདུག མཆན་དངོས་ལ་ཀོའོ་ཞན་(赵显)དང་། སུང་ལྷོ་མའི་ཆུལ་རབས་བདུན་པ་ཡིན། འདི་ཉིད་ཆུ་

① དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སློབ་པ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོས164དུ་གསལ།

ནག་གི་སྡུང་ལྷོ་མའི་ཆེས་མཐུག་མཐའི་རྒྱལ་པོར་རོན་བྱེད་ལ། ཡང་ལེ་ལས་ཁོང་གི་གནུང་སྡུང་པེན་རྒྱལ་པོ་མཐའ་མ་ལ་རོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་ཕྱི་ལོ1271ལོར་འབྲུངས་ནས་དགུང་ལོ་འཁིའ་སྐེང་རྒྱལ་སར་དབང་བསྒྲུར། རྒྱལ་ས་ལོ་གཉིས་ཙམ་ལ་བཟུང་རྩེས་ཏོར་དམག་གི་དཔུང་གི་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ1276ལོ་སྐེ་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་སྐེང་ཏོར་གོ་དན་རྒྱལ་པོས་བཀའ་མངགས་བཞིན་བོད་དུ་བསྐྲད། དེ་ནས་ཁམས་ཕྱོགས་བཙུད་ས་སྐུ་དགོན་པར་སློབས། དེར་བོད་ཡིག་དང་ནང་བསྟན་གྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་ཤིང་ཁོང་བསྟན་པ་སྐེ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་སྟེ་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་བཞུགས་པའི་འགྲུར་ཆོས་ཀྱི་མཚན་བྱང་དག་བོད་རྒྱ་ཡིག་སྐྱར་སྤྲོབ་དེབ་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་།① བཀའ་བསྟན་གྱི་འགྱུར་ཁང་དུ་མ་རྙེད།

རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཕྱིར་བཅན་ཞུན།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུ་ཚོན་ཤོའི་ཐོག་ཏུ

རྒྱ་ནག་གི་བརྙེ་ཏོང་སྟེབ།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྣམས་ཀ་ལོ་ཤྲི་ལ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་ཆོས་ཚན1ཅམ་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཤྲི་ལ་རྣམ།

འདི་ཉིད་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བརྙེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་རྒྱ་ལས་བསྒྱུར་བ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། མདོ་སྡེ་ཟུ་ཆོས་ཚན1ཅམ་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གི་དཔེ་བཅེས་སིང་ཧྭང་རྫུ།

ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཚད་མའི་སྐོར་ཬ ཅེ ེཡོད་དྲུ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྲུབ་གྱི་ལས་ཁོ་ན་ལྟར་བཏགས་ཏེ(88-93)བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་སྒྲོན་གཞོན་དང་ཕེབ་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྲུབ་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་ལྟར་བཏགས་ཏེ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས

༢། ཟ་ཅོར་སོགས་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་བའི་ལོ་པཉ་དང་འཚུང་བྱང་།

ཟ་ཅོར་གྱི་མཁན་པོ་བོ་ཉི་ས་ཏེ།

བོད་དུ་ནང་པའི་ལུགས་ཀྱི་རབ་ཏུང་གི་སྟེ་ཐོག་མར་འཛུགས་སྐབས་སྟོམ་པ་གནང་མཁན་ཏུ་ གྱུར་པས་མཁན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བས་བོ་ཆྱི་སྤུ་ཏེ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ སེམས་དཔའ་ཞེས་ཀྱང་སྤོལ་ཡོད། མཚན་དངོས་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཤནྟ་ཀཱྱི་ཏ་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱངས་ ན་ཞི་བ་འཆོ་ཟེར། མཚན་གཞན་ལ་རྣམ་སྣང་མཛད་དུ་ཡང་གྲགས། དམ་པ་འདི་ནི་རྒྱ་གར་ཤར་ ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱི་གླ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྲོང་ཁྲིར་དུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་ལ་སྲས་ལྷམ་སྤྲིང་ གསུམ་སྟེ། ཆེ་བ་རྣམས་ནང་ངོ་དང་། འབྲིང་བ་མཁན་ཆེན་འདི་ཉིད། ཆུང་བ་ལྷ་ལྷམ་མཆྱུ་ར་བ་ཞེས་ པ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གཟུངས་མར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན། རྩོ་ནང་ཏུ་ར་ནྲ་ཐས་མངོད་པའི་ རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་བའི་ཐད་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཇོ་ བོ་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཞི་ཡང་ ཤིན་ཏུ་ཡིད་འོང་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ ཏུ་གྱུར་པ་ལས་སྤྲིད་དབང་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་ཚོད་ཀྱང་བའི་ཐབ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་སྤྲིད་ དབང་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་ཚོད་ཀྱང་བའི་ཐབ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་སྤྲིད་དབང་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་ཚོད་ ཀྱང་བའི་ཐབ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་སྤྲིད་དབང་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་ཚོད་ཀྱང་བའི་ཐབ་འདི་ལྟ་ བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་སྤྲིད་དབང་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་ཚོད་ཀྱང་བའི་ཐབ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་ སྤྲིད་དབང་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་ཚོད་ཀྱང་བའི་ཐབ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་སྤྲིད་དབང་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་ ཚོད་

བཞུགས་ཤིང་། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་འདུལ་དང་རྣང་བཏིང་བ་ཙམ་ལས་མཇད་ལོང་མ་བྱུང་བར་བོད་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་དགོས་བྱུང་། དེ་རྗེས་སྐར་ཡང་སློབ་དཔོན་བདུན་འཕྱང་གནས་དང་མཉམ་དུ་སྐྱན་དྲངས་ཏེ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་འདུལ་དང་། རྒྱ་རྣང་འདིན་བ། གཙུག་ལག་ཁང་དངོས་སུ་བཞེངས་ནས་རབ་གནས་མཇད་པ། དེ་རྗེས་སད་ཀི་དུག་གཅན་ཁ་ཐུབ་ནས་ཤ་ཟ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།[①] མཁན་པོ་ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། ཚད་མའི་སྡེ་ཥ ཅེ་ཡོད་དུ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འགོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཇད་པ་ཟུར་ཅོར་ཀྱི་མཁན་པོ་བོ་རྡེ་ས་ཀུ་དང་རྒྱམ་ཤ་ལོ་གས་བསྒྱུར་པ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཟུ་ཅོར་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱམ་ཤ་ལོ་ཀ

མཁན་པོ་ཁོང་གི་འགྲུར་ལ། བསྟན་འགྲུར་ལས། ཚད་མའི་སྡེ་ཥ ཅེ་ཡོད་དུ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འགོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཇད་པ་ཟུར་ཅོར་ཀྱི་མཁན་པོ་བོ་རྡེ་ས་ཀུ་དང་རྒྱམ་ཤ་ལོ་གས་བསྒྱུར་པ་ཆོས་ཚན1བཞུགས་ཡོད།

ཟུ་ཅོར་གྱི་མཁན་པོ་སྒོམ་ཞབས།

ཟུ་ཅོར་གྱི་མཁན་པོ་སྒོམ་ཞབས་ཀྱང་ཁོང་ཡང་ཁ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོང་དུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ས་འདུལ་དང་རྣང་བཏིང་ཟིན་ཏོ། ཁོང་དུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་འདུལ་དང་རྣང་བཏིང་ཟིན་ཏོ། ཁོང་དུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ས་འདུལ་དང་རྣང་བཏིང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོང་དུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ས་འདུལ་དང་རྣང་བཏིང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོང་

---

① དུང་དཀར་སྐོ་བཟང་འཕྲིན་ལས། དུང་དཀར་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀུན་ཁྱེན་སོ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2002ལོ། ཤོག་ངོས423སུ་གསལ།

གི་རྣམ་ཐར་ནི་སྟོན་བྱོན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཁོད་པར་གཞི་ཆེས་མང་བ་དང་། མཛོད་པའི་ཐད་བཞེད་ལུགས་སྔ་ཚོགས་སུ་ཡུར་པ་ཀུན་གྱིས་མཉེན་གསལ་ལྟར་ཡིག་ཚོགས་སྤུངས་པའི་དགོས་པ་མེད་ལ། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་དེས་འདོད་པ་དག་གིས་པན་བཀའ་ཐང་དང་། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་དབུར་བཞུགས་པའི་ཇོ་ཆག་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ཤིན་ཆེས་གསུམ་ལྟེ། རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅ

གསལ་བ་དང་། བོད་དུ་བཞུགས་ཡུན་རྒྱང་རིང་ཚོད་དུ་འདུག ཁོང་གི་འགྱུར་ལ། རྒྱུད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལེའུ་ལྔ་བཀྲ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཁོག་སྟོད་ཀྱི་དམར་བྱང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལེའུ་བཞི་བཀྲ་ཞིས་སོགས་ཁྲོམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྔན་པའི་སྣ་ཚོགས་ཤིང་ཤུན་ཏུ་ཕྱོགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གི་རྩོམ་རིག་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཕྱོགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།[①]

སྐོ་ཀོ་ཕྱག་རྟགས།

བོད་སྐད་དུ་སྐྱེས་གུ་མེ་ལྕེ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་བོད་ཀྱི་མངའ་རིས་རྒྱལ་རྒྱུད་མངའ་བདག་ཆེ་ལྷེའུ་སྐབས་ཚོ་རྒྱན་ཡུལ་ནས་བོད་དུ་སྤྱན་གསལ་བའི་སྒྲུན་པ་མཁས་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཚོ་རྒྱན་ཡུལ་དུ་གསོ་རིག་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་མཐའ་སོན་པས་རྒྱལ་པོའི་བློ་སྐྱེན་མཛད་པ་དང་། བློ་སྐྱེན་མཛད་དུས་བཙུན་མོའི་ནད་བཅོས་པའི་སྐབས་མི་ཚངས་སྟོད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཤོར་བར་བརྟེན་རྒྱལ་པོས་གསོད་པར་ཕངས་ཏེ་ཉེས་ཁྱིམས་ལ་ཕྱག་བཅད་པས་སྐ་རོ་ཕྱག་རྟགས་ཟེར། ཁོང་གི་རྩམ་ཐར་ཅུང་རྒྱས་པ་སྐྱེན་ཆུང་བ། བུམ་ནག་པོའི་ལེའུ་དང་པོ་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། ཚོ་རྒྱན་ཡུལ་དུ་སྐུ་འབྲུངས་པའི། །སྐུལ་སྐུ་སྐྱེས་བུ་མེ་ལྕེ་ཞེས། །དྲང་སྲོང་བརྒྱུད་པ་མ་ཆད་པ། །ཡང་མེས་ཤིན་རྒྱལ་གསོལ། །མེས་པོ་ཕུ་པ་དེ་ཤ་ལགས། །ཡབ་ནི་རྗོ་ན་མི་ཏ་ལགས། །ལག་རྩམ་ཞེས་བྱ་བྱ་དགས་ལགས། །རྒྱུ་མཚན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྐྱེན་བྱས། །བཙུན་མོར་བཅོས་པ་ཉེས་པ་ཤོར། །རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡི་ཆད་པ་བྱུང་། །བསད་པར་ཕངས་ནས་ལག་ཆོགས་བཅད། །ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བོད་དུ་སྐྱེས།[②]ཅེས་གསལ་བ་དང་། བོད་དུ་ཞེབས་རྗེས་སྐྱན་བརྒྱུད་པ་བུམ་ནག་པོ་དང་། ཆུང་དཔྱད་པ་བུམ་སྟོན་པོ། འབུམ་ཁུ་ཚུར། རྒྱ་སྐོར་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་སོགས་མན་ངག་གི་ཡིག་སྣ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་བསྐྱར། མཐའ་བཞི་དང་། དགོན་སྟོང་། ཟེའུ་སྐྱན་པ་སྐྱེ་ཐུགས་སྐས་བཞི། ཉང་དང་། གཡའ། འབེ་ལ་སོགས་པ་སློབ་མ་དུ་མ་བྱང་ཞེས་སྐྱེ་སྤྲིད་ཁོག་འདུགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་རེ། །

---

① བྱམས་པ་ཕྱིན་ལས། གངས་ལྗོངས་གསོ་རིག་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2012ལོ། ཤོག་ངོས43དུ་གསལ།

② བྱམས་པ་ཕྱིན་ལས། གངས་ལྗོངས་གསོ་རིག་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2012ལོ། ཤོག་ངོས99དུ་གསལ།

མཚོན་པོ་སྐྱབས།

ལོ་སྟོ་བ་འདི་ཉིད་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་སྐབས་ཙམ་སྟེ་ཕྱི་ལོ1670ལོར་ཏོར་གྱི་རིགས་རྒྱུད་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། ཆུང་དུས་ནས་སོག་པོ་དང་། བོད། རྒྱ་ནག མན་རྒྱ་དང་སོ་སྐྱེ་ཏའི་སྐད་སོགས་ལ་ཐོགས་བརྒྱགས་མེད་ཅིང་། སྐུ་ཚེ་གང་བོར་སོགས་ཡིག་གི་ལོ་སྟོ་དང་། བོད་རྒྱ་ཡིག་སྐྱོར་གྱི་ལས་ལ་གཞོལ་ཞིང་ཕྱི་ལོ1750ལོར་སྐུ་གཤེགས། ཁོང་གི་བོད་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཥ་ན་ཏེ་བོད་དུ། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་རྒྱུད་འབུམ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་དང་།(7-24) ཞོན་ཅང་གིས་གསུངས་ཤིང་སྨོད་མ་པེན་ཅིས་བསྒྲིགས་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་སོ། །

རྒྱང་བཀོད། སྟོན་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ཁག་ཅིག་ཏུ་བཀོད་པའི་ལོ་པཏྲ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཐོ།

དང་པོ། ཞང་ཞི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྤྲིན་པོ་སྤུང་རྩིའི་ བནྡེད་དུ་བགྲངས་པའི་ལོ་རྟོ་བའི་མཚན་ཐོ།

ལོ་རྟོ་བ་སྐྱགས་རྒྱོ་ན་ཀུ་མ་ར་དང་། དྲི་མེད་ཤ་རྒྱ་ར་དང་། སྤས་མཐུ་སྟེ་དང་། ཏན་པ་མུ་རི་ཀི་དང་། སྤས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་དང་། གཉན་དཔལ་དགྱངས་དང་། ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དགྱངས་དང་། འཕྲོ་ག་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། ཅོག་རོ་གླུའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྡ་ནམ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་དང་། རྒྱར་ཏ་ཤི་ལ་དང་། ཚ་རིན་ཆེན་མཆོག་དང་། སྐུབས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། ཏྲན་པ་ནམ་མཁའ་དང་། ཕྲེ་བཀྲ་ཤིས་དང་། ཕྲེ་ཀུ་ཚེ་ཟང་དང་། བན་དེ་དཔལ་འབྱོར་དང་། མཆོག་སྐྱིན་སྙིང་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་དང་། རྒན་ཞ་ལོ་ཀ་དང་། མཆོག་གི་སྙིང་པོ་དང་། རིན་ཆེན་སྡེ་དང་། སྤྲུ་ན་རྒྱ་ཀ་དང་། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དང་། ལྷའི་ཐུབ་པ་དང་། བན་དེ་དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ་དང་། བན་དེ་བཟང་སྟོང་དང་། ལོ་རྟོ་བའི་མཆན་བུ་འདན་མ་རྩེ་མང་དང་། ལེགས་སྨིན་ཉི་ཤེལ་དང་། རྒན་ཞ་ལོ་ཀ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཁ་ཆེ་རྒྱས་བཟང་གི་བློ་མ་ཡ་ནན་ཏ་དང་། ཤེ་ཤོམ་ཆོས་སྐུབ་དང་། ལོ་ཀྱི་ཆུང་དང་། འཕོན་གླའི་དབང་པོ་སྐུང་བ་དང་། དེ་པ་ཙན་ད་དང་། གྲུ་གུ་ཇུ་ལེ་ཤ་དང་། ཟ་ཤྱོང་རྒྱིན་རྩ་དང་། དེ་པ་ཙན་ད་རྒྱམ་ཙཏྟ་དང་བཅས་སོ། །[1]

གཉིས་པ། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་བགྲངས་པའི་བོད་དུ་ དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་མཛད་པའི་བརྩེ་ཏ་ལོ་རྟོ་བའི་མཚན་ཐོ།

དེ་ལྟར་བོད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་མཛད་པའི་བརྩེ་ཏ་ལོ་རྟོ་བ་བླུད་པ་ནི། 1.མཁན་པོ་ཤྲཱིའི་རཀྵི་ཏ་བོད་སྐད་དུ་ཞི་བ་འཚོ། 2.པདྨ་འབྱུང་གནས། 3.སྟ་གས་འཆང་རྟྭ་ཀ། 4.བི་མ་ལ་

① ཉད་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྤྲིན་པོ་སྤུང་རྩིའི་བནྡེད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། 1988ལོར་དཔར་དུ་བསྒྲུན་ཞིང2010ལོའི་དཔར་ཟེངས་གཉིས། ཤོག་ངོས362ནས363བར་གསལ།

མི་ཏ་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན། 5.སངས་རྒྱས་གསང་བ། 6.བསམ་ཡས་ཀྱི་རབ་གནས་མཁན་ཤྲཱི་གཙུག་ཞི་བ་སྐྱིང་པོ། 7.པི་ཤུཏྟ་སིདྡྷ་ཏ་རྣམ་དག་སེང་གེ། 8.ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་པདྨའི་དང་ཚུལ། 9.རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཀུ་ས་ར། 10.ཐམ་ཟེ་ཤེ་ཀ་ར། 11.བལ་པོ་ཤྲཱི་ལ་མཉྫ། 12.ཐམ་ཟེ་ཛ་ན་ཏྲ། 13.ཀ་ཤ་མི་ཏ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། 14.ཇོ་ན་མི་ཏ་རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཉེན། 15.ཞུ་རེ་ཐུ་བོ་དཔྱི་ལྡའི་དབང་པོ་བྱང་ཆུབ། 16.ཤྲཱི་ལེ་ཐུ་བོ་ཏྲི་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་པོ་བྱང་ཆུབ། 17.དྷ་ན་ཤྲཱི་ལ། 18.བོ་ཏྲི་མི་ཏ། 19.ཞུ་ནི་ཡེ་ཤེས་བཤེས་གཉེན་ཞི་བ་ཤཱནྟ་རཀྵི་ཏ། 20.སཏ་ཙྪེ་དེ་ཡ་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ། 21.བིརྺ་ཀ་ར་ཡུ་ཝ་རཱ་ཛེན་བྱེད་བཟང། 22.ཤཱཀྱ་ཀ་ར་ཡེཤེས་དང་བྱེད་པོ་ཆ། 23.པདྨ་གཉིས་པདྨ་སྤུས་པ། 24.ཤུཀྲི་མི་ཏ་ཐོལ་བའི་བཤེས་གཉེན། 25.བུདྡྷ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན། 26.བུདྡྷ་ལ་ས་ངས་རྒྱས་སྐྱོང་། 27.རྒྱམ་ལྷ་ལ། 28.ཡུ་ལྷེ་ལྷ་ལ། 29.ཞུ་ཐུ་ཉི་ཏ་ལེགས་པར་གསུངས་པ། 30.ཡུ་ལྷེ་ལྷམ། 31.ཏིལ་པཾ་ཀ་ར་ཤཱི་ལྷེ་ན་མར་མེ་མདངས་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཇོ་བོ་རྗེ། 32.དེའི་དབོན་པོ་ཏུ་ན་ཤཱི། 33.སྐྱི་ཏི་ལྷེ་ན་ཀིརྟི་ཏན་པ་ཡི་ཤེས་གྲགས་པ། 34.ཐྭ་ལ་རིང་བ། 35.ཞུན་ཏ་ཤཱི་ལེགས་པར་རིག་པའི་ཤེས་རབ། 36.ཁ་ཆེ་ལྷེ་ན་ཤཱི། 37.ཙཱན་དྲ་ཏུ་ལ། 38.ར་ཧུ་ལ་བཏུན་སྐྱོང་ཤེ་འབུམ་ཐྲག་གསུམ་པ། 39.ཨ་ཏུ་ལྷེ་དུ་ཤ་མི་མཉམ་ཁོལ་པོ། 40.ཞུ་མ་ཏི་ཀིརྟི་ཐྲོ་བཟང་གྲགས་པ། 41.ཨ་མ་ར་ཙཱན་དྲ། 42.ཐིག་ལེ་བུམ་པ། 43.གཞོན་ནུ་བུམ་པ། 44.ཀ་ན་ཀ་ཤྲཱི། 45.དམ་ཆུ་གར།(དོང་རི་སྤྲང་འཁོར་བཏབ་སྟེ་པོད་དུ་གཤེགས།) 46.ཇ་ཡ་ཤྲཱི་ནཱན། 47.ཀ་ཡ་ཏྲ་ར།(སྨྲིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་ཡང་ཟེར།) 48.དོན་ཡོད་རྣོ་རྗེ། 49.ཨཱ་བ་མགོན་པོ།(ཁ་ཆེ་བ་ཡིན།) 50.སྐྱོང་ཉིད་ཏིང་དེ་འཛིན་རྣོ་རྗེ། 51.ཡེ་ཤེས་རྣོ་རྗེ། 52.ཤེས་རབ་གསང་བ། 53.ཨ་ཏྲ་ཥ་ན། 54.ཤྲ་ལ་ཙཱན། 55.མཉྫ་ཀ་ལཀྵ། 56.ཞུ་ག་ཏ་ཤྲཱི། 57.ཀམྦ་བཛྲ། 58.ཥ་མ་རི། 59.བཱི་རེ་ཙ་ན་བཛྲ། 60.མཉྫུ་ཤྲཱི་ཁྲ། 61.ཁུར་ཡ་ཀིརྟི། 62.ཡུ་ལྷེ་ཤྲཱི་ལྷེ་ན། 63.ཁཱ་གྷ་ཊ་ར། 64.ཆོར་ཤྲས། 65.ས་མནྟ་ཤྲཱི། 66.ནིཥྐ་ལངྐ་དེ་ཝ། 67.ཥ་ག་ཏ་མི་ཏ་ཞུ་ནན། 68.བུདྡྷ་ཨཱི་ལྷེ་ན། 69.ཤུབྷ་ཤྲཱི་ཧྭ་ད། 70.བི་ཛྙ་ཀི་ཙཱན། 71.དྷ་ན་ཤྲཱི་ལ། 72.སཾ་ཛྙ་ཤྲཱི། 73.ལོངས་སྤྱོད་རྣོ་རྗེ། 74.རཏྣ་ཤྲཱི། 75.བལ་པོ་མ་ཧ་བ་ན། 76.བལ་པོ་བཛྲ་ཀིརྟི། 77.བལ་པོ་ཀུ་ཡ་ཤྲཱི། 78.བལ་པོ་གྲགས་པ་དཔལ། 79.ཀུ་མྱ་ར། 80.ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དཔལ། 81.ཤུ་ཀྲ་ཀིརྟི། 82.བི་ན་ཡ་ཤྲཱི། 83.ཤྲཱི་ལ་ཤྲཱི། 84.སཾ་ཛྙ་མ་ཤྲཱི། 85.བི་མ་ལ་ཤྲཱི། 86.དར་པན་ཛ་ཙནྡྲ། 87.ཥ་ཡ་དེ་ཝ། 88.ལཀྵ་ཀ་ར། 89.ར་ཏྣ་ཤྲཱི། 90.ཛ་ན་ཆུ་ཤྲཱི། 91.ཤུ་ཀུ་ལ་ཤྲཱི། 92.བྲ་མ་ཟད་ས་སྐྱོང་པ། 93.ཀིརྟི་པཎྜི་ཏ་ལ་སོགས་པ་བྱོན་ནོ། །

ལོ་ཙྪ་བ་ལ་སྟ་བ། 1.ཐོན་མི་སཾ་སྐྱོ་ཏ། 2.རྟྭམ་ཀོ་ཁཱ 3.རྩོ་རྗེ་དཔལ། 4.བྲན་ཀ་ཤུ་ལ་ཀོ་ཁཱ 5.ཀཱཤྱཔ་ཀུ་ཤཱི་ར། 6.སྒ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ། 7.ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དགྱེས། 8.འབའ་ཞི་བཞེད་སང་ཤེ་

ཏུ། 9.ཐུང་ཆུར་ལེགས་གཟིགས། 10.སེང་གོང་ལྷ་ལུང་གཟིགས། 11.སྦྲ་མད་རྩེ་གསལ་སྣང་། 12.སྐྱ་ནམ་རྩེ་རྩེ་བདུད་འཛོམས། 13.ཕྱེ་རྐྱེ་ན་ཀིཏྟི། 14.མཆིམས་ཁྲག་ཐུ་ལྷ། 15.བྱང་ཏི་ངོ་ཡ་རབྷི་ཏ། 16.ཤུད་ཐུ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ། 17.དབའ་མཐུ་སྟོབ། 18.ཚངས་དེ་ཁྱེད་རབྷི་ཏ། 19.བན་ཀ་ཚུ་ཏི་ཀ 20.ཡ་གོར་བཻ་རོ་ཙ་ན་རབྷི་ཏ། 21.འགོན་ཁུ་གེ་བྷ་རབྷི་ཏ། 22.ཆུ་རིན་ཆེན་མཆོག 23.གཙང་ས་འའི་བུ་རིན་ཆེན་ལེགས་གྲུབ། 24.རྟ་ཆུ་ཚལ་ཀ 25.དྲན་ཡ་ནམ་མཁའ། 26.དགྲ་བཅོམ་རིན་ཆེན་སྟེ། 27.རྣམ་པར་མི་ཇོག་པ། 28.ཁྲག་འོད། 29.ཕྱེ་གྱི་འཕྲུག 30.ཉད་ལམས་ས་ཚོ་ཆ། 31.རྨྱེ་ན་དེ་ཁྱ་ཀོ་ཁ། 32.ཞིང་ཆུལ་ཉེན་ཉ་བཟང་། 33.འཚོས་ཆོས་གྲུབ། 34.སྟོང་ཙ་ཤུ་ཙཏྟ། 35.རྟ་ཆུ་ཏ་ཀྱི་ལ། 36.གྲུའི་ཆུལ་མཚན། 37.དཔལ་བཚེགས་རབྷི་ཏ། 38.རབྷ་རབྷི་ཏ། 39.ཡེ་ཤེས་སྟེ། 40.ཪ་ཡ་རབྷི་ཏ། 41.མཐུ་སྟེ་ཁྱུར། 42.རབྷེ་ཐུབ་ཀྱི་ལ། 43.བཟང་སྐྱོང་། 44.ལྷའི་ཐུ་བ། 45.དཔལ་གྱི་ལྷུན་ཡོ། 46.དཔལ་འབྱོར། 47.ཡེ་ཤེས་སྐྱིང་པོ། 48.ཆུལ་བ་ཤེས་རབ། 49.ཤྲཱི་བཤེས་གཉེན། 50.དགེ་བ་དཔལ། 51.ལེགས་ཀྱི་སྟེ། 52.གཙུབས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ། 53.ཡི་གེ་ཝ་དགོན་གྲིང་རྫ། 54.གཞོན་ནུ་སྡུད་བ། 55.ནམ་མཁའ་སྐྱོང་། 56.རིན་ཆེན་བཟང་པོ།(ནམ་མཁའི་སྐར་ཆེན་དུ་གྲགས།) 57.གྲགས་འབྱོར་ཤེས་རབ།(ལུས་མ་སྤྲངས་པར་མཁའ་སྐྱོང་དུ་གཤེགས།) 58.འཕྲོ་སེང་དཀར་ཤྲཱི་འོད། 59.རྩོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ།(གསང་ཞེའུ་ཐོག་བཅས།) 60.ལྷ་བྱ་མ་ཞི་བ་འོད།(མངའ་རིས་ཆུལ་པོ།) 61.རྒྱ་བཙོན་འགྲུས་སེང་གེ།(རྩོ་པོ་རྩེ་སྐྱུན་འདྲེན་པ་པོ་ཡིན།) 62.ནག་ཚོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆུལ་བ།(རྩོ་པོ་རྩེ་སྐྱུན་འདྲེན་པ་པོ་ཡིན།) 63.ཞུ་དོན་གྲུབ། 64.ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ། 65.མར་ཐྲང་དད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། 66.རྒྱ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས། 67.གཱ་རོད་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། 68.ཤྲཱི་བློ་གྲོས། 69.འཕྲོམ་ཆུལ་བའི་འབྱུང་གནས། 70.ཞུང་པོ་ཆོས་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས། 71.སྐྱག་པོ་རྡོ་བ། 72.འགར་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ།(རི་པོ་ཆེ་ལྟ་ལ་གཤེགས།) 73.ཤེའུ་བརྩ་དེ་ཐྲ། 74.རབ་ཞི་བཤེས་གཉེན། 75.རྩོག་བློ་ལྷན་ཤེས་རབ། 76.ཟངས་དགར་འཕགས་པ་ཤེས་རབ། 77.གཉན་དར་ཐ་གྲགས། 78.གཟུ་དག་བ་རྩོ་རྩེ། 79.ཀྱི་ལྷང་དབུ་དགར། 80.ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། 81.ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན། 82.ལྷོ་བག་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས། 83.འཕྲོག་མི་ཁྲག་ཡེ་ཤེས། 84.འགོས་ལྷག་པ་ལྷས་བཙན། 85.ཀྱི་རྩ་བྲ་བའི་འོད་ཟེར། 86.རྟོག་རྐྱེ་ཤེས་རབ་བཚེགས། 87.མལ་ཡོ་བློ་གྲོས་གྲགས། 88.ས་ཚ་བ་བསོད་

ནམས་རྒྱལ་མཚན།(སྨན་ལྷང་བཏབ།)[1] 89.རོང་པ་ཆོས་བཟང་། 90.ཡོལ་ལྷགས་རྗེ་རྗེ་དབང་ཕྱུག 91.མང་ཐོར་བྱང་ཆུབ་ཤེས་རབ། 92.ཅོ་མི་སངས་རྒྱས་གཞགས(རྒྱ་གར་ལ་བྱོན།) 93.ལིའུ་གད་པ་འཁོར་ལོ་གཞགས། 94.སྤོང་ཁོ་གསལ་བ་གཞགས། 95.དོང་རི་ཆོས་གཞགས། 96.རྒྱས་སྤྲོན་ལམ་གཞགས། 97.པ་ཚབ་ཉི་མ་གཞགས། 98.བ་རི་རིན་ཆེན་གཞགས། 99.འཇོ་ཤེས་རབ་གཞགས། 100.རྣ་རྗེ་རྗེ་གཞགས། 101.ཀྲི་བོ་ཤེས་རབ་དཔལ། 102.བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། 103.བ་རེག་ཐོས་པ་དགའ། 104.རྒྱ་བན་ཆོས་འབར། 105.མཚུམ་དབྱིག་གི་རྒྱལ་མཚན། 106.མཚུམ་དབང་དེ། 107.དཔལ་ཀུན་དགའ་རྗེ་རྗེ། 108.དཔལ་དགའ་བ་གཞགས། 109.མར་དོ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག 110.ཆོས་ཀྱི་སྐྱིད་པོ། 111.ཀམ་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། 112.ཕྱུགས་མཚམས་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཚོ། 113.ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན། 114.ཉེའུ་གད་པ་ཡོན་ཏན་དཔལ། 115.བསོད་ནམས་བཟང་པོ། 116.སུམ་པ་དཔལ་མཆོག་རྗེ་རྗེ། 117.ཉི་མ་རྗེ་རྗེ། 118.ཁུ་དག་བསྟེན་ནེ་ཅོ། 119.སྤྲོག་སྐྱ་གཞོན་ནུ་འབར། 120.ལྷ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། 121.བྱང་ཆུབ་འཕྲུང་གནས། 122.སྤྲན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོ་ཐོས། 123.ཅོག་གྲུ་ཏེ་འཇོན་བཟང་པོ། 124.ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས། 125.རིག་པ་གཞོན་ནུ། 126.གཞོན་ཚུལ། 127.ཁུ་མདོ་སྡེ་འབར། 128.ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས། 129.གཡུང་དྲུང་འོད། 130.བསོད་ནམས་རྒྱལ་བ། 131.ཅོག་གྲུ་ཤེས་རབ་བློ་མ། 132.ཅོག་གྲུ་མྱ་ངན་མེད་པའི་དཔལ། 133.ལ་ཆིབས་ཡོན་ཏན་འབར། 134.བསོད་ནམས་མོས་པ། 135.དགེ་ཚུལ་ཁྲུང་གྲགས། 136.ཚུལ་ཁྲིམས་བརྩེགས། 137.ལྷ་བཙུན་པ། 138.ལྷ་བཙན་པོ་མུ་ནེ་རུ་ཀ། 139.རྗེག་བྱང་སྤུ་པ། 140.རྒྱ་ལོ་ཚུ་བ། 141.སྤྲལ་རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། 142.ལྷ་རིན་པོ་ཆེ། 143.ལྷ་ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན། 144.སྐྱུར་ཚུལ་ཁྲིམས་འོད་ཟེར། 145.དགེ་སློང་བྱའི་གདོང་ཅན། 146.ར་ཅིད་ལོ་རྩྭ་བ། 147.ཕུར་བུ་འོད། 148.པ་ཚབ་ཚུལ་རྒྱལ། 149.ཤེས་རབ་ལེགས། 150.ནག་ཚོ་དར་མ་གྲགས། 151.མར་པ་སྤྲོ་གོས་བཟང་པོ། 152.སེ་ལོ་རྩྭ་བ། 153.ཟླ་བ་གྲགས་པ། 154.མཁའ་མི་ཡེ་ཤེས་ཆོས། 155.ཆོས་ཀྱི་ཟླ་བ། 156.དགེ་སློང་ཤེས་རབ་སྐུབས། 157.ནག་ཚོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། 158.འཇའ་རྒྱ་གར་བསྟེགས། 159.གཉན་བསོད་ནམས་དར། 160.བ་རི་ཆོས་གྲགས། 161.ཨོང་པོ་ལོ་རྩྭ་བ། 162.གཞོན་ནུ་ཤེས་རབ། 163.འགར་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས། 164.འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ། 165.ཤེས་རབ་ཐོད་ཟེར། 166.སྡེ་དགའ་བ་དཔལ། 167.ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། 168.ཤྲཱི་བཙོན་

---

① བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ལོ་རྩྭ་བ་འདི་བས་སྨན་ལྷང་བཏབ་པར་བཞེད་ཀྱང། སྐང་ཆོས་འབྱུང་དང་དཔལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ཟ་ར་ཚགས་སོགས་སུ་ཁོང་གི་ཨེས་པོ་དཔལ་སེ་རྩ་དམར་བ་རྒའམ་དཔལ་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུའི་སྐྱིང་བཏབ་པར་བཞེད་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་པར་མཐོང་།

འགྲུས། 169.རྣ་ཆོས་རབ། 170.ལོ་བཙུན་ཆུང་དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། 171.ཞ་མ་དགེ་བསྟེན་སེང་རྒྱ། 172.ལྷེ་བཀྲ་ཤིས། 173.ཆག་དཔྱ་བཅོམ། 174.དཔྱལ་ཆོས་བཟང་། 175.གནུབས་བྱམས་པའི་དཔལ(ཉི་མ་ལྟ་བུར་གསལ།) 176.ས་སྐུ་པཎ་ཀུ(བླ་བ་ལྟ་བུ་གསལ། ཐོག་མཉམ་པ་ཉི་ཟླ་ཟུང་གཅིག་ཏུ་གསལ།) 177.ཆག་ཆོས་རྗེ་དཔལ། 178.དཔྱལ་ཤེས་རབ་ངོད། 179.ཞང་གྲུབ་པ་དཔལ། 180.སྤྲོ་ཡོ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། 181.ལྷོ་བཀ་པ་དར་ཞེང་། 182.མི་མཉམ་བཟང་ཡོ། 183.ཤོང་རོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། 184.ཤོང་སྤྲོ་གྲོས་བརྟན་པ། 185.ཁམས་པ་སྤྲོ་གྲོས་རྒྱལ་ཡོ། 186.འདན་མ་ཚུལ་ཞེང་། 187.རས་གཞོན་བཙོན། 188.ཀྲད་ཀྱེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། 189.ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་ཡོ། 190.དཔང་སྤྲོ་གྲོས་བརྟན་པ། 191.སྒྲ་ཚད་པ་རིན་རྒྱལ། 192.ལེགས་པའི་སྤྲོ་གྲོས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་གང་བསྒྲུར་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། འདིར་མ་ཆུད་པའི་པཎ་ཏི་ཀ་བོད་དུ་སྒོན་པའི་དྲིན་ཅན་ལས་ཀྱང་ཐོ་ཆད་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །[1]

གསུམ་པ། སློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་དུ་བབྱངས་པའི་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཐོ།

འདི་ཡན་ལ་སྒོན་པའི་པཎ་ཏི་ཀ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་སྒོན་པ་ཀུན་དྲིལ་བའི་ཚུལ་གྱང་གསལ་ཞི། མཁན་པོ་ཤི་ཏྲིན། མཁན་པོ་ཤཱན་རཀྵི་ཏ་བོད་སྐད་དུ་ཞི་བ་འཚོ་དང་། པདྨ་འབྱུང་གནས(པདྨ་ཀ་ར)དང་། སྐུགས་འཆང་འཕགས་པ་ཀིརྟི་དང་། ཀྲི་མ་ལ་མི་ཏྲ་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་དང་། སངས་རྒྱས་གཙུག་མཉེན་ལྟ་དང་། བསམ་ཡས་ཀྱི་རབ་གནས་མཁན་ཤཱན་ཏ་རཀྵི་ཏའི་སྐྱེད་པོ་དང་། བི་ཤུད་སིང་ཏ་རཀྵི་ཏ་དག་ཅེས་ཟེར་ལ་སོགས་པ་སྐབས་སོ། །

ལོ་ཙྪ་བ་ལ་སྐྱ་བ་ཐོན་མི་སམྦྷོ་ཏ་དང་། ཀརྨ་ཀོ་ཤ་དང་། རོང་རྗེ་དཔལ་དང་། བྲན་ཀ་རྒྱ་ལ་ཀོ་

---

① བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་། གྲུབ་ཐོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1988ལོ། ཤོག་རེས206ནས211བར་གསལ།

ཤ་དང་། གཉགས་རྨྱེན་ཀུ་སྡུ་རྣ་དང་། སྦུ་ཡེ་ཤེས་དབང་དོ་དང་། བན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དགྱེས་དང་། སྦ་ཁྲི་གཞེར་སང་ཤི་ཏ་དང་། སྒང་རྒྱ་རེ་ལགས་གཟིགས་དང་། སེང་གོང་ལྷ་ལུང་གཟིགས་དང་། སྦ་མང་རྗེ་གསལ་སྣང་དང་། སྣ་ནམ་རྩོ་རྗེ་བདུད་འདོམས་དང་། ཕྱེ་རྨྱེན་སིཏྟ། སྐྱབས་ནམ་མཁའི་མཐོ་ཡི། ལྷ་ཐོད་རྡོ་རྗེ་དཀྱུ་རྣ། གྲུ་གུ་ཡུ་པེག་ཤ་ལང་འཕྲོ་དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས། མཆིམས་ཀླུག་པ་སྐྱ། བྱང་ཀུ་ཤི་ཀཱ་ཤ་དང་། ཤུ་ཆེན་ཆེན་མཆོག རྩང་པ་ལའི་བུ་རིན་ཆེན་ལེགས་གྲུབ། རྐམ་ཕ་ཤོག་དང་། དབུ་པ་ནམ་མཁའ་དང་། འཕྲོ་རིན་ཆེན་སྡེ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཤཱུ་ཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ། སྐུ་ཚེ་འཕྲུག་དང་། ཆུང་མཁས་པ་གོ་ཆ་དང་། རྨྱེ་དེ་བ་ཀོ་ཏ་དང་། ཞང་རྒྱལ་ཉེན་ཉ་བཟང་དང་། འགོས་ཆོས་གྲུབ་དང་། སྨོང་ཙོ་ཡུན་ཙོ་དང་། རྐྱབ་ཀྱི་འཁྲུག་དང་། ཆུང་མཁས་པ་ཀུ་ཤ་ལ་དང་། དཔལ་བཟོགས་རབ་དགའ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྡེ་དང་། ཙ་ཡ་རཀྵི་ཏ་དང་། རབ་ཞེན་ཏ་ཤི་ལ་དང་། བཟང་སྐྱོང་དང་། ལྷའི་ཟླ་བ་དང་། དཔལ་གྱི་ལྷུན་པོ་དང་། དཔལ་འབྱོར་དང་། ཡེ་ཤེས་སྡེ་དང་། རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ་དང་། ཤྲཱི་བཛྲ་ཏ་ཤི་ལ་དང་། དགེ་བ་དཔལ་དང་། ལེགས་ཀྱི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །①

བཞི་པ། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྒྲིང་བས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་བཙུགས་པའི་ལོ་པཏྟྲམས་ཀྱི་མཚན་ཐོ།

སྐྱབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་ན་ཏ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྗེ་ལྷར་བྱོན་པ་ནི། ལོ་ཏ་བ་ལ་སྦ་བ་ཐོན་མི་སཀྱོ་ཏ། རྣ་རྣ་ཀླུ་ཐོ་རྗེ་དཔལ། བན་ཀ་སུ་ལ་ཀོ་ཏ་རྣམས་ཆོས་རྒྱལ་སྒོང་བཅོན་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ལོ་ཏ་བའོ། །བ་ཆེ་ཡུ་ནན། ཁྲི་བཞེར་སང་ཤི་ཏ། སྒང་རྒྱ་རེ་ལེགས་གཟིགས། སེང་མ་གོང་ལྷ་ལུང་གཟིགས། བ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ། དན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དགྱེས། དབའས་མཐུ་སྤྲི། པ་གོར་བི་རོ་ཙ་ན། རྣ་མང་རྗེ་གསལ་སྣང་། སྣ་ནམ་རྩོ་རྗེ་བདུད་འདོམས། གཉགས་རྨྱེ་ན་ཀུ་མར། ཅེ་རྨྱེ་ན་སིཏྟི། མཆིམས་ཀླུག་པ་

① སྤྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར། སྤྲོང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་། བོད་ཕྱོགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས1991ལོ། ཤོག་དོན379ནས380ངར་གསལ།

སྐྱ། བདང་ཀི་ཇ་ཡ་རགྷི་ཀ། ཤུད་བུ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ ཟངས་དེ་ལྷེརྦ་རགྷི་ཀ། བན་ཀ་མོ་ཀི་ཀ ཁོན་ཐེརྦ་རགྷི་ཀ། ཨ་རིན་ཆེན་མཆོག ཟངས་ས་ལའི་བུ་རིན་ཆེན་ལེགས་གྲུབ། རྟཛ་ཡྷ་ལོ་ཀ ངོན་པ་ནམ་མཁའ། ཐྲྀ་རིན་ཆེན་སྟེ། ཨ་རྐམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཨ་ཎུཀ་འོད། ཅེ་ཁྱི་འབྲུག ཆུངས་ཁམས་པ་ཐོ་ཆ། གཉགས་དེ་ཡྷ་ཀོ་ཁ། ཞང་རྒྱལ་ཉེན་ཧ་བཟང་། མཐོས་ཆོས་གྲུབ། རྟོང་ཆོས་གྲུབ། རྟོང་ཡྷ་ཙན་དན་ཤྲཱི་བྷ་དྲ། ཚེ་རིང་ཐུན་གྲུབ་ཚལ། ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ལ། བཟང་རྒྱམ། རྟོག་ལྡན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ། ཤྲཱི་ཙན་དན་ཤཱཀྱ། ཀུ་ལས་ཀྱི་ཤེས་རབ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལོངས། ཀུ་ལས་ཀྱི་ཤེས་རབ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཙན་དན་ཤཱཀྱ

མི་སངས་རྒྱས་པ།[1] རྣ་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ(མདོ་ལམས་སུ་འབྱུངས།) རྣ་ཆུང་། ཀྲི་བོ་ཤེས་རབ་དཔལ། མཚུངས་སྤྲོན་དབང་གི་རྡོ་རྗེ། རུ་ཚོས་རབ་དང་། དཔལ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། དཔལ་ཀུན་དགའ་གྲགས། འདོང་ཤེས་རབ་བློ་མ། འཇམ་སེང་རྒྱལ། བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ། ཀཱ་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཕྱུགས་མཚམས་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཚོ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན། ཁེར་གང་ཡོན་ཏན་དཔལ། བསོད་ནམས་མཆོག་དང་ཡོད་ཚེ་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཚོ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ཀུན་དགའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཕྱུགས་མཚམས་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཚོ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་དཔལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཉི་མ། ཀུན་དགའ་ཤེས་རབ་ལེགས། ནག་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ། ཀུན་དགའ་ཤེས་རབ་བློ་གྲོས། ཁྲི་ཁྲིན་ཡོ་ཤི། རྒྱལ་ཚབ་ཀུན་དགའ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ཀུན་དགའ་ཤེས་རབ

གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ། བོ་དོང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། སྡེར་ཐང་བ་སེ་སྒྲ་ཀྱི། ལོ་ཆེན་རྣམས་མཆོག་དབལ་བཟང་། ཆོས་འཕེར་སྡང་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། མགོས་ལོ་ཙྪ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ། ཁྲིམས་ཁང་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། ཆག་ལོ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་དཔལ་བཟང་པོ་བཅས་སོ། །[1]

ཐུ་པ། ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་ཀྱིས་མངོད་པའི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག་ཏུ་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ལོ།

བོད་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྔར་དུས། རྒྱ་བལ་ཁ་ཆེ་ནས་བྱོན་པ་ལྟེ་ཏ། ཀུ་ས་ར་དང་བྲམ་ཟེ་ཤཀྱ་ར། བལ་པོ་མཉྫ་ཤྲཱི་དང་མཁས་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་སྐུགས་འཆང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས། ཏི་མེད་བཤེས་གཉེན་དང་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བསམ་ཡས་རབ་གནས་མཁན་ཤྲཱིཙྪི་གཙ་རྣ་ལེའུ་དང་། པདྨའི་དང་ཚུལ་བྲམ་ཟེ་ཡུ་ནཊྚ། ཀཱཔ་མི་ཏྲ་ཇི་ན་མི་ཏྲ་དག སུ་རྣེཊྛ་པོ་ཀྱི། ལྷ་དབང་བྱང་ཆུབ་ཤྲཱི་ལེཊྛ་པོ་ཀྱི། དུ་ན་ཤྲཱི་ལ་པོ་ཀྱི་མི་ཏྲ་དང་། མུ་ནི་ཤཱཀ་སཏ་ཀྲྀ་ཤཱ། བིརྱ་ཀ་ར་བྷ་རིཥ་ཏྱེད་པོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་དང་། རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་དཔོན་མ་ཧྥ་དེ་ཤཱ་ཆེ། མ་ཧཱ་ཡ་ན་ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡི་ཆ་ཤས་དེ་ཤཱ་ཆེ། དེ་ཤཱི་ལ་ཀུ་ལ་ཤཱི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་མཆོག་དབྱངས་པ་ཡི་ཤེས་བཞིན་དུ་གཤགས་དང་། དན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་པ་ཡི་ཤེས་དབང་། འབའ་ཞིག་བཞེར་སོ་ཤི་ཏ་དང་སྔང་རྒྱར་ལེགས་གཟིགས་མཛོད། སྐབས་ཀྱི་ཚེ་ཐུབ་དབང་པོ་ཤཱཀྱ་ཡི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཐུབ་པ་ཤཱཀྱའི་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཤཱཀྱ་ཡི་དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་ཟླ་བ། །ཐུབ་བྱ་དཔལ་གྱི་ཞེང་གི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་བདག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི། །ཁྱེ་བྱུག་དང་ནི་ཁམས་པ་གོ་ཆ་ཅང་སྟེ། །དེ་ལྟ་གོ་རྒྱལ་ཅིན་ཞང་ཅ་བཟང་དང་། །འགོས་ལོ་ཆོས་འབྱུང་སྐྱོང་གི་ཡུ་སྟོན་ཏྲ། །རྒྱམ་ཤྲི་ལ་ཅོག་རོ་གླུ་ཡི་རྒྱལ་མཚན་དང་། །དཔལ་

---

① ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006ལོ། ཤོག་དོས263ཁས275བར་གྱི་ལོ་པཏྲ་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསལ།

བཙོག་ས་བསྲུངས་དང་རྟག་པའི་ཏ། །ཡེ་ཤེས་སྐེ་དང་རྩ་ཡ་རབྱི་ཏ། །འཇམ་དཔལ་གོ་ཆ་རབྱེད་ཀྱི་ལ། །བཟང་སྐྱོང་ལྷ་ཡི་སྐུ་བ་དཔལ་གྱི་ལྷུན། །དཔལ་གྱི་འབྱོར་པ་ཡི་ཤེས་སྙིང་པོ་ཅན། །རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ་ཤྲཱ་ཀུལ་ཅེས་གྱེན་དང་། །དགེ་བ་དཔལ་དང་ལེགས་སྐྱེ་གནས་ནམ་མཁའི་སྙིང། །ཡིག་མཁན་དགོན་པྲྀང་གཞོན་ནུ་བསྲུངས། །ཤམ་མཁའི་སྐྱོང་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །དམ་པའི་ཆོས་མང་པོད་ཀྱི་རྣམ་དྲངས་ཏེ།

བསྐྱེན་པ་སྐྱེ་དང་དུས་ཀྱི་བསྟེ་ཏ། །བྱཱཊ་ལྲ་ཆུམ་ལྲ་ལ་དང་། །ཏྲཻ་ལྲ་དང་ཤི་ཡ་རབྱི་ཏ། །འཇམ་དཔལ་གོ་ཆ་རྣོ་པོ་རྒྱུ་ཀྱི་ལ། །ཤེས་རབ་གོ་ཆ་རྣོ་པོ་རྒྱུ་ཀྱི་ལ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ཅན་ཏེ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ། །བཟང་སྐྱོང་ལྷ་ཡི་སྐུ་བ་དཔལ་གྱི་ལྷུན། །དཔལ་གྱི་འབྱོར་པ་ཡི་ཤེས་སྙིང་པོ་ཅན། །རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ་ཤྲཱ་ཀུལ་ཅེས་གྱེན་དང་། །དགེ་བ་དཔལ་དང་ལེགས་སྐྱེ་གནས་ནམ་མཁའི་སྙིང། །ཡིག་མཁན་དགོན་པྲྀང་གཞོན་ནུ་བསྲུངས། །ནམ་མཁའི་སྐྱོང་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །དམ་པའི་ཆོས་མང་པོད་ཀྱི་རྣམ་དྲངས་ཏེ།

བསྐྱེན་པ་སྐྱེ་དང་དུས་ཀྱི་བསྟེ་ཏ། །བྱཱཊ་ལྲ་ཆུམ་ལྲ་ལ་དང་། །ཏྲཻ་ལྲ་དང་ཤི་ཡ་རབྱི་ཏ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ། །བཟང་སྐྱོང་ལྷ་ཡི་སྐུ་བ་དཔལ་གྱི་ལྷུན། །དཔལ་གྱི་འབྱོར་པ་ཡི་ཤེས་སྙིང་པོ་ཅན། །རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ་ཤྲཱ་ཀུལ་ཅེས་གྱེན་དང་། །དགེ་བ་དཔལ་དང་ལེགས་སྐྱེ་གནས་ནམ་མཁའི་སྙིང། །ཡིག་མཁན་དགོན་པྲྀང་གཞོན་ནུ་བསྲུངས། །ནམ་མཁའི་སྐྱོང་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །དམ་པའི་ཆོས་མང་པོད་ཀྱི་རྣམ་དྲངས་ཏེ།

འགྲུས་སྦྱག་ལོ་གཞོན་བཙོན་པ། །མཐར་པ་ཆོས་བཟང་ཤེའུ་རྡོ་རྗེའི་ལྟ། །རབ་ཞི་བཤེས་གཉེན་རྣག་ཏུ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཅན། །ཏུ་ཧྲང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟངས་དཀར་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་དང་། །འཕྲོག་མི་ཤྱུག་ཡི་ཤེས་དགའ་བའི་རྡོ་རྗེ་གཟུ། །གྱི་ཡུད་དབུ་དཀར་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། །ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན་མར་བ་ལྷོ་བག་ཆོས་ཀྱི་བློས་མཆོན། །གཉན་ལོ་དར་མ་གྲགས་དང་འགོས་ལྷས་བཅས། །ཀྱི་རོང་ཟླ་བའི་འོས་ཟེར་ཐེབ་ཀུ་འབར། །ཁུ་ཚུར་ལེགས་གྲུབ་ཤེས་རབ་ཙཱ་མི་སངས་རྒྱས། །ཁིའུ་གད་འགོར་ལོ་གྲགས་སྤང་ཞོ་དང་གསལ་བ་གྲགས། །དིང་རི་ཆོས་གྲགས་རྒྱུས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྲགས། །ཐུ་ཚན་ཉི་གྲགས་བ་རི་རིན་ཆེན་གྲགས། །འབྲོ་ཤེས་རབ་གྲགས་དང་ནུ་ཆེན་ཅོ་ཐུབ་ཤེས་རབ། །ཀྲི་བོ་ཤེས་དཔལ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་པ། །བ་རེག་ཐོས་དཔའ་རྩལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་འབར། །བསོད་ནམས་ལོས་པ་དགེ་ཚུལ་ཁྲིད་གྲགས་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོག་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་མཚན་དང་ཐོས་ལྡན་ཤེས་རབ་ཅན། །ཁ་ཆེ་ཤེས་དཔལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། །ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན་མར་བ་ལྷོ་བག་ཆོས་ཀྱི་བློས་མཆོན། །གཉན་ལོ་དར་མ་གྲགས་དང་འགོས་ལྷས་བཅས། །ཀྱི་རོང་ཟླ་བའི་འོས་ཟེར་ཐེབ་ཀུ་འབར། །ཁུ་ཚུར་ལེགས་གྲུབ་ཤེས་རབ་ཙཱ་མི་སངས་རྒྱས། །དིང་རི་ཆོས་གྲགས་རྒྱུས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྲགས། །ཐུ་ཚན་ཉི་གྲགས་བ་རི་རིན་ཆེན་གྲགས། །འབྲོ་ཤེས་རབ་གྲགས་དང་ནུ་ཆེན་ཅོ་ཐུབ་ཤེས་རབ། །ཀྲི་བོ་ཤེས་དཔལ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན

མཚན་དང་། །ཞེ་མ་དགེ་བསྟེན་སེང་རྒྱལ་ལྷེ་བཀྲ་ཤིས། །ཆག་ལོ་དགྲ་བཅོམ་དཔྱལ་ཝ་ཚོས་ཀྱི་བཟང་། །གནུབས་བྱམས་པའི་དཔལ་དང་ས་སྐུ་པཎ་ཏ། །ཆག་ལོ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་དང་དཔྱལ་ཝ་ཤེས་རབ་འོད་དང་ཞང་། །གྲུབ་པ་དཔལ་དང་སྤྱི་བོ་ཤེས་རབ་རིན་པོ་ཆེ། །ཉ་བྲ་དར་མ་སེང་གེ་ལྷོ་བྲག་མི་མཉམ་བཟང་། །ཤོང་སྟོན་རོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ཤོང་བློ་གྲོས་བརྟན། །ཨོ་རྒྱ་ན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་ཁམས། །བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་ལྷན་ལ་ཚུལ་སེང་དང་། །ར་ས་གཞོན་བཟོན་ཤུ་ཀེ་གྲགས་རྒྱལ་མཚན། །ཐང་རོང་ཀུན་ཏུ་ཚེ་ཐོག་ཏུ། །ཁ་ཆུ་ཤེས་རབ་ཀུན་ལེགས་ཤོང་ག་ཉིས་སྐབ། །མང་པོས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འདི་སྐྱེད་ཅིག །བསྐུར་དང་བཤད་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མཛད། །ཅེས་སོ། །[1]

① ཞུ་ཆེན་རྒྱལ་བྲིམས་རིན་ཆེན། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག བོད་ཡིག་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1985ལོ། ཤོག་དོས158ནས163བར་གསལ།

ཚད་ཡིག

[୭] བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་། ཀུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དང་སྐྱེས་ཁང་། 1980ལོ།

[୮] དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྤེད་བ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་དབའི་དགའ་སྟོན། མི་རིགས་དང་སྐྱེས་ཁང་། 2006ལོ།

[୯] ཉང་ཉེ་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྐྱིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ཕྱོངས་བོད་ཡིག་དང་ཤེས་རིག་དང་སྐྱེས་ཁང་། 1988ལོ།

[୧୦] རོང་ནང་ཀུ་ར་ན་ཐ། མྱང་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་དབའི་འཛུག་རོགས། བོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དང་སྐྱེས་ཁང་། 1983ལོ།

[୧୧] འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ། ཞི་ཁྲོན་མི་རིགས་དང་སྐྱེས་ཁང་། 1984ལོ།

[୧୨] ཚེལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། དེབ་ཐེར་དམར་པོ། མི་རིགས་དང་སྐྱེས་ཁང་། 1981ལོ།

[୧୩] སྤོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར། སྤོང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་། བོད་ཕྱོངས་བོད་ཡིག་དང་ཤེས་རིག་དང་སྐྱེས་ཁང་། 1991ལོ།

[୧୪] སྐ་བ་དཔལ་བཟོགས་སོགས། དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ། ཐུ་སྟོན་བམ་གཉིས། མི་རིགས་དང་སྐྱེས་ཁང་། 2003ལོ།

[୧୫] བྱེ་ཐག་རྩོག་བྱེད་ཆེན་མོ། ཞོ་ལྷའི་བསྟན་འགྱུར་ཤོ།ཡོད་དང་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཅོ།ཡོད་དུ་བཞུགས།

[୧୬] ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ། ཅོ་ནེ་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག གན་སུའུ་མི་རིགས་དང་སྐྱེས་ཁང་། 2006ལོ།

[୧୭] གྲུབ་མཐའ་འཛིགས་མེད་དབང་པོ། ཅོ་ནེ་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག གན་སུའུ་མི་རིགས་དང་སྐྱེས་ཁང་། 1989ལོ།

[୧୮] ཐུབ་བསྟན་ཆོས་དར། རྣིང་མའི་རྒྱུད་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག མི་རིགས་དང་སྐྱེས་ཁང་། 2000ལོ།

[୧୯] ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན། སྡེ་དགེའི་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག བོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དང་སྐྱེས་ཁང་། 1985ལོ།

[๗๙] བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་བྱང་དཀར་ཆག སི་ཏུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 2011ལོ།

[๗๘] རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་གླིང་བ། རྣམ་མའི་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བཞུགས་བྱང་དཀར་ཆག སི་ཏུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 2008ལོ།

[๗๗] ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན། སྡེ་འགྱུར་བཀའ་མའི་བཞུགས་བྱང་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད། སི་ཏུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 2006ལོ།

[๗๖] དུང་དཀར་བློ་བཟང་ཕྲིན་ལས། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཀུང་གོའི་པོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 2002ལོ།

[๗๕] སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྷོན་བཟང། གན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1992ལོ།

[๗๔] རྒྱ་ཚག་ཆོ་དབང་རྒྱལ། ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང། པོད་ལྷོངས་པོད་ཡིག་དཔེ་ཆྱིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1994ལོ།

[๗๓] ཀུན་ལྷོ་པོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ལྷན་ཚོམ་སྐྱེས་ཚུས། གངས་ལྷོངས་སྐད་གཉིས་སྐྱ་བ་དུ་མའི་འགྱུར་བྱང་སྤྱི་གསལ་དགའ་སྐྱེད། ནང་ལྷན་དེབ། ། 1983ལོ།

[๗๒] མདོ་བ་རོ་རྗེ་རབ་བརྟན། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་དཀར་ཆག་གསལ་བའི་མེ་ལོང། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 2004ལོ།

[๗๑] དབང་འདུས་ཆོ་རིང་དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། བོད་ཀྱི་སྐུ་སྐྱུང་ལོ་རྒྱུས་དང་ལོ་རྩྭ་བ་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་རྣམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 2001ལོ།

[๗๐] གོ་ཤུལ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་དང་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་མཁས་གྲུབ། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད། སི་ཏུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1992ལོ།

[๖๙] གུ་རུ་བཀྲ་ཤིས། གུ་བཀྲའི་ཆོས་འབྱུང། གན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1992ལོ།

[๖๘] སྒྲ་གསལ་སྣང། སྒྲ་བཞེད། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1982ལོ།

[๖๗] ཁྲི་བསམ་གཏན། སྐད་གཉིས་སྒྲ་བའི་རིན་ཆེན་བང་མཛོད། གན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 2005ལོ།

[๖๖] ཆོ་ཏྲན་ཞབས་དྲུང། བསྟན་རྩིས་གྱུན་ལས་བཏུས་པ། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། 1982ལོ།

[২২] རོང་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་ཚེས་ཀྱགས། གངས་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཀྱགས་ཅན་མི་སྣ། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དང་སྐྱེས། 1993ལོ།

[২৭] བྱམས་པ་འཕྲིན་ལས། གངས་ལྗོངས་གསོ་རིག་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཕར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དང་སྐྱེས། 2012ལོ།

[২৩] ཐྲྭ་རབ་ཁིར་ཉར་བའི་ཏུན་ཇོང་བོད་ཡིག་ཡིག་ཚགས། རྒྱང་ཉེ་དང་ཆྭེང་དང་སྐྱེས། 2006ལོ།

[২৭] དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་རྟེམ། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དང་ཆྭེང་དང་སྐྱེས། 2008ལོ།

[২২] ཁྲི་ཐང། ཆྭ་ཀྱི། ཚག་ལོ་ཆྱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ། ཡོ་ལུང་པ་ཀློ་གོས་འབྲུང་གནས་སོགས་ཀྱིས་མཛད། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་རོ་དང་། ཚག་ལོ་ཆྱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ། རྩོག་ལོ་ཆྱ་བ་ཀློ་ལྷན་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར། སེར་གཏུག་ནང་བསྟན་དང་ཆྭེང་འཚོལ་བསྡུ་ཤོགས་སྒྲིག་ཕྱང། 2013ལོ།

[২৪] ཆོས་དཔལ་དར་དཀྱད། ཚག་ལོ་ཆྱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་གྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་བསྡུས་དོན། འཕྲུལ་དེབ།

[২৯] རྣ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ། རྣ་ལོ་ཆྱ་བའི་རྣམ་ཐར། ཐཚེ་སྡོན་མི་རིགས་དང་སྐྱེས། 2013ལོ།

[২৫] ཞྭ་ཏུན་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་རྣམ་ཐར། མི་རིགས་དང་སྐྱེས། 2004ལོ།

[২৬] བྱ་བཏང་བ་བརྒྱ་རྩོ་རྩེ། དཔལ་གྱི་གདུང་རབས་ཟ་ར་ཚགས་དང་གང་གླའི་ཚུ་རྒྱུན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱིས་པ་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དང་སྐྱེས། 2011ལོ།

[২৯] ཤར་རྩ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད། མི་རིགས་དང་སྐྱེས། 1985ལོ།

[২২] བོད་ཀྱི་གདུང་རབས་དང་རྣམ་ཐར་ཕྱང་དུ་ཁག་དྲུག བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དང་ཆྭེང་དང་སྐྱེས། 2014ལོ།

[২৭] སྐྱལ་སྐུ་བློ་གསལ་བསྟན་སྐྱོང། དཔལ་ལྡན་ཞུ་ལུ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་རྣེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་དོ་མཚོན་དང་བའི་འདྲུག་དོགས། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དང་ཆྭེང་དང་སྐྱེས། 2014ལོ།

[৯০] མཁས་པ་ལྷེའུ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དང་སྐྱེས། 1987ལོ།

ཕྱི་ཡིག

[1] 张志哲主编. 中华佛教人物大辞典. 黄山书社, 2006.

[2] 马祖毅著. 中国翻译史（上卷）. 湖北教育出版社, 1999.

[3] 黄明信. 吐蕃佛教. 中国藏学出版社, 2010.

[4] 侃本著. 汉藏佛经翻译比较研究. 中国藏学出版社, 2008.

[5] 王辅仁编著. 西藏佛教史略. 青海人民出版社, 1982.

[6] 王森著. 西藏佛教史略. 中国藏学出版社, 2002.

[7] [德] 韦伯著. 康乐等译. 印度的宗教—印度教与佛教. 广西师范大学出版社, 2005.

མཇུག་བྱང་།

དུས་རབས་རིམ་བྱུང་ནང་ཕྱོགས་པའི་བོད་གཞུང་ལོ་རྩྭ་བའི་དཔུང་སྡེ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་དུས་ཀྱི་བརྒལ་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ནས་རིང་རྒྱུས། ལོ་པཉ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་གུན་ནས་རྒྱས་ལོན་ཆ་ཚོང་ཞིང་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཏུ་ཡུན་རིང་ཐུབ་ཀྱང་ཐུབ་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡུན་ཐུང་དུའི་ནང་འགྱུར་པར་དགའ་སྟེ། ལོ་རྩྭ་བ་ངོས་འཛིན་ཁོ་ན་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་བཤད་ནའང་། ལོ་རྩྭ་བ་རིམ་བྱོན་ལས་ཕལ་ཆེ་བས་འདུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤོམ་པ་རབ་དང་རིམ་པར་མནོས་ཡོད་པ་ལ་མཚན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བཏགས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གྱུས་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་ལུགས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་པར་དེ་ཡི་མཚན་དང་། ལེགས་སྩལ་སྐད་སོགས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་ལ་སྐད་རིགས་དེ་དག་གི་མཚན་བཏགས་གནང་བ་བཅས་ཡིག་ཚང་སྣ་མ་དག་ཏུ་ལོ་རྩྭ་བ་ཁག་ཅིག་ལ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། མཚན་དེ་རྣམས་མཉམ་སྦྱོད་བྱས་པ་ལ་བརྗེན་ནས་ཕྱི་རབས་པས་ལོ་བཏང་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་ཚེགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་སོང་པའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་། ཁོང་གི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཚང་ཁ་ཤས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཤས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གི་དཔྱད་གཞིའི་ཐོག་ཏུ་ཡང་ཁ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ཁག་ཅིག་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ། ཁོང་གི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཚང་དུ་བཀོད་པའི་བརྩམས་ཆོས་དག་ལས་སྐབས་དོན་འདི་དང་དམ་དུ་འབྲེལ་བ་ཁག་ཅིག་དེའ་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་དཔྱད་ཡིག་ཏུ་བརྩུང་བ་ཡིན་ཡིན་དེ་དག་གི་རྩོམ་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྐུ་དྲིན་ཆེ་ཞུ།

སྤོན་གྱི་ཡིག་ཚང་རྣམས་ལ་ལོ་པཉ་བགྲངས་པའི་གྲངས་ཚད་མི་འདྲ་བ་དང་། ཡིག་ཚང་རྩོམ་མཁན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཞིག་ལོ་རྩྭ་བར་བགྲངས་པའི་ཚད་གཞི་མ་འདྲ་བ། ལོ་པཉ་རྣམས་ལ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་མཆིས་པར་ཡིག་ཚང་ཕན་ཚུན་བར་མཚན་འགོད་སྤྱངས་མ་འདྲ་བ་བྱུང་བ་དང་། ཐ་ན་ཡིག་ཚང་གཅིག་ཏུ་སྤྱི་ཚེས་བྱུང་བའི་མཚན་གྱི་ཡི་གེའི་འབྲེལ་ལུགས་ལ་རེས་གཏན་མེད་

པ། འགའ་ཞིག་ལོ་རྟོ་བའི་མཚན་ཁོ་ན་ལས་མཇོད་པའི་རྒྱུན་ཙམ་ཡང་ཆེད་དུ་མེད་པའི་ཁར་རང་ཉིད་ཤེས་པ་དམན་པ་བཅས་ཀྱིས་དེབ་འདིར་ལོ་པཉྩ་རོས་འཇིག་ལ་གོ་འཕྲོལ་བྱུང་བ་དང་། ལོ་ཆོགས་མ་དེས་པ། མཇོད་པ་ཕྱོགས་རེས་གུ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་ཚ་ཡང་མི་ཉུང་ཙམ་འབྱུང་སྲིད་པས། མཁྱེན་དཔྱོད་ཀྱི་སྤྲོ་མིག་ཡངས་པ་དག་གིས་ཡར་བསྒྲལ་གྱི་དགོངས་འཆར་ལྷུག་སྟོལ་ཡོང་རེ་དང་བཅས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་ཕོ་སྦྲེལ་ལོའི་ས་གླ་བར་དབུས་འགྱུར་ལྡོ་ལྡོན་ཐོང་ངུ་སྐྱར་བ་དགེའོ། ॥

ཤག་པོ་ཧུ་བ།

འཕྲུལ་དེབ་ཁྲི་ཕྲག་གི་མཛོད།

གཤམ་གྱི་སྐད་འཕྲིན་འབྲེལ་ནི་དེབ་སྟ་ཆེན་མགོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཆོག

SHAGBO电子书

扫微信加客服

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་པ། བསོད་ནམས་མཆོག
责任编辑　　索南草

།།དེས་རབས་རིམ་བྱོན་གྱི་ཚེ་བཅུ་དང་འགྲུབ་བྱང་ཞིབ་འཇུག །

ཚོང་པ་པོ། རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་སོ་སོའི་ཞིན་ཏུ་དེ་ཚོང་ཁང་།
དེ་སྐྱེན་མཁན། མི་རིགས་དེ་སྐྱེན་ཁང་།
འགྲེམས་སྟེལ་མཁན། མི་རིགས་དེ་སྐྱེན་ཁང་གི་བོད་ཡིག་ཚོར་སྒྲིག་ཁང་།
གནས་ཡུལ། དེ་ཅིན་གོང་ཁྲེར་ཇོ་ཁིང་ལི་བྱང་ལམ་ཨང14པ།
སྒྲིག་ཨང་། 100013
ཨུ་གནས། http://www.mzpub.com
ཁ་པར། 010-64227665
བསྒྲུབ་འཚོང་མཁན། རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་སོ་སོའི་ཞིན་ཏུ་དེ་ཚོང་ཁང་།
པར་གཞིའི་སྒྲིག་ཟེངས། 2017ལོའི་ཟླ12པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཟེངས། 2017ལོའི་ཟླ12པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཟེངས་དང་པོ་བརྒྱབ།
དེབ་ཚད། 787mm×1092mm　1/16
པར་ཆོག 26.5
པར་གྲངས། 0001–1000
རིན་གོང་། སྐོར 53.00
དེབ་རྟགས། ISBN 978-7-105-15174-5/ H•1099（བོད་ 170）

图书在版编目（CIP）数据

历代藏文译师及其译著目录研究：藏文/才项南杰，桑杰措著. —北京：民族出版社，2017.11

ISBN 978-7-105-15174-5

Ⅰ. ①历… Ⅱ. ①才… ②桑… Ⅲ. ①藏族—翻译—语言学史—研究—中国—藏语 Ⅳ. ①H214.59

中国版本图书馆CIP数据核字(2017)第295610号

历代藏文译师及其译著目录研究

出版发行	民族出版社
地　　址	北京市和平里北街14号
邮　　编	100013
网　　址	http://www.mzpub.com
印　　刷	三河市华东印刷有限公司
经　　销	各地新华书店
版　　次	2017年12月第1版　2017年12月北京第1次印刷
开　　本	787mm×1092mm　1/16
字　　数	355千
印　　张	26.5
印　　数	0001-1000
定　　价	53.00元
书　　号	ISBN 978-7-105-15174-5/H•1099 (藏 170)

该书若有印装质量问题，请与本社发行部联系退换
编辑室电话：010-58130072　发行部电话：010-64227665

扫一扫获得更多资讯

ISBN 978-7-105-15174-5

9 787105 151745 >

定价：53.00 元